

Wzruszenie i złość

Ratownicy musieli wczoraj zmagać się z jeszcze jednym wrogiem – deszczem. Sekretarz obrony USA wydał rozkaz zmobilizowania 35 tysięcy rezerwistów. Talibowie zapowiadają zemstę „wszelkimi środkami” za ewentualny atak na ich kraj.

Kongres USA uchwalił wczoraj rezolucję, upoważniającą prezydenta George'a W. Busha do użycia sił zbrojnych przeciw tym, którzy ponoszą odpowiedzialność za niedawne ataki terrorystyczne na Stany Zjednoczone. Senat USA zaaprobował sumę 40 mld dolarów na walkę z terroryzmem i likwidację skutków aktów terrorystycznych, do których doszło we wtorek w Nowym Jorku i Waszyngtonie. Co najmniej połowa tej kwoty będzie przeznaczona na pomoc dla ofiar, a także odbudowę World Trade Center w Nowym Jorku i Pentagonu w Waszyngtonie.

Prezydent upoważnił Pentagon do powołania do czynnej służby do 50 tysięcy rezerwistów; sekretarz obrony Donald Rumsfeld natychmiast wydał

rozkaz zmobilizowania 35 tysięcy rezerwistów.

Tymczasem ratownicy ścigający się z czasem, by znaleźć żywych pod gruzami World Trade Center, musieli wczoraj zmagać się z jeszcze jednym wrogiem – deszczem.

George W. Bush, oceniając ogrom tragedii i zniszczeń, powiedział: – *Ogarnia mnie wzruszenie i złość!*

Trwa największe śledztwo w historii Ameryki. FBI i policja są pod tym większą presją, że istnieją podejrzenia, iż ludzie związani z terrorystami, którzy zginęli w samobójczych atakach, mogą dokonać kolejnych zamachów. Telewizja CNN poinformowała, że federalne organy ścigania podały jej nazwiska 19 ludzi, którzy we wtorek porwali w USA cztery samoloty. Trzy z tych ma-

szyn zostały wykorzystane do ataków na World Trade Center i Pentagon, czwarta rozbiła się w Pensylwanii w nieustalonych jeszcze okolicznościach. Na stronie internetowej CNN nazwiska te są już opublikowane. Wszystkie mają brzmienie arabskie.

Rządzący w Afganistanie talibowie ostrzegli wczoraj, że zemszczą się „wszelkimi środkami”, jeśli Stany Zjednoczone zaatakują ich kraj w odwecie za zamachy na Waszyngton i Nowy Jork. – *Zemścimy się, jeśli Ameryka zaatakuje* – powiedział główny rzecznik Talibanu, Abdul Hai Mutamaen. Równocześnie fundamentalistyczni duchowni talibańscy wezwali podczas piątkowej modlitwy, by świat muzułmański zjednoczył się przeciwko Ameryce, która go atakuje. Talibowie udzielają schronienia saudyjskiemu terrorystyce Osamie bin Ladenowi, który jest głównym podejrzanym o zorganizowanie terrorystycznych zamachów w Nowym Jorku i Waszyngtonie.

Jedna z gazet pakistańskich poinformowała, że Stany Zjednoczone zwróciły się już do Pakistanu o otwarcie przestrzeni powietrznej dla samolotów USA, mających zaatakować bazy terrorystów w sąsiednim Afganistanie. Wczoraj przed świtem na prawie trzy godziny zamknięto dla ruchu cywilnego główne lotnisko kraju w Islamabadzie. Jak podano następnie, przyjmowano wyłącznie sprzęt wojskowy. Także wczoraj rano w głównej bazie służb potężnego pakistańskiego wywiadu wojskowego – ISI – w Rawalpindi zwołano posiedzenie sztabu armii i kierownictwa kraju w celu – jak podał rzecznik armii w Islamabadzie – „przedyskutowania sytuacji, związanej z atakami terrorystycznymi w Nowym Jorku i Waszyngtonie”. Pakistańskie oficjalne źródła odmówiły skomentowania pogłosek, iż zarówno zamknięcie lotniska, jak i posiedzenie rady wojskowych ma związek z ewentualną amerykańską operacją przeciwko bazie terrorystów w sąsiednim Afganistanie. Pakistan w czwartek zapewnił Stany Zjednoczone o pełnej współpracy w zwalczaniu terroryzmu.

Szczegóły – str. 4-6

Ratownicy na gruzach World Trade Center w Nowym Jorku
Fot. Beth A. Keiser (PAP/AP)

Wieczorem w Kurii Biskupiej zapłonęły świece

W papieskim oknie

Ks. kardynał Franciszek Macharski i konsul generalny Stanów Zjednoczonych w Krakowie Siria Lopez w oknie Kurii Biskupiej
Fot. Anna Kaczmarz

(INF. WL.) Punktualnie o godz. 20 metropolita krakowski ks. kardynał Franciszek Macharski i konsul generalny Stanów Zjednoczonych w Krakowie Siria Lopez zapalili dwie świece w papieskim oknie Kurii Biskupiej w Krakowie.

Kardynał Macharski i Siria Lopez kilka minut stali w oknie, w którym podczas polskich pielgrzymek przemawiał do wiernych papież Jan Paweł II. Odmawiano „Ojcze nasz” (po polsku i angielsku). W tym czasie przed budynkiem kurii w papieskie okno w milczeniu wpatrywało się około stu osób.

Wcześniej w kościele ojców Dominikanów została odprawiona msza św. w intencji ofiar terroryzmu.

Do akcji „Postaw świecę w oknie”, gestu solidarności między polskim i amerykańskim narodem, przyłączyło się wielu krakowian. Świece zapalano w oknach starych kamienic, bloków z wielkiej płyty, domów jednorodzinnych, a nawet biur i lokali.

W całym kraju Polacy oddali wczoraj hołd ofiarom wtorkowych ataków terrorystycznych w USA. (GEG)

Cisi, skupieni

Krakowianie wpisywali się do księgi kondolencyjnej

(INF. WL.) Przez kilka godzin, w ciszy i skupieniu, przy przytłumionym świetle, krakowianie wpisywali się do księgi kondolencyjnej wystawionej w Centrum Informacyjnym Konsulatu Generalnego Stanów Zjednoczonych.

Obok księgi rozłożono pisma, faxy i telegramy kondolencyjne, które od kilku dni napływają do krakowskiego konsulatu.

Przed budynkiem krakowianie i przyjezdni kładli wiązanki kwiatów, palili świece i znicze. Na jednej z rynien zawieszono mały transparent „Solidarność with America”, obok położono dziecięcy rysunek – duże czerwone serce. (GEG)

Fot. Anna Kaczmarz

Warto przeczytać

DZIENNIK POLSKI

„Dziennik Sportowy”

- Medaliści mistrzostw świata w lekkoatletyce Robert Korzeniowski i Paweł Czapiewski startują na stadionie Wawelu
- Skoki Małysza na igelicie
- Wista – KSZO Ostrowiec, mecz I ligi piłkarskiej
- Czy polskie koszykarki obronią złoty medal w mistrzostwach Europy?
- Relacje z wszystkich meczów piłkarskich od ekstraklasy do C klasy i juniorów

PONIEDZIAŁEK

Zebraliśmy 547 443 zł 5 gr

Okażmy serce

Dzięki ofiarności Czytelników „Dziennika Polskiego”, Słuchaczy Radia Plus i Widzów Telewizji Kraków na specjalnym koncercie pomocy dla powodziarzy zebraliśmy już 547 443 zł 5 gr.

„Dziennik Polski”, wspólnie z Radiem Plus i Telewizją Kraków, nadal apeluje o pomoc dla poszkodowanych przez powódź poprzez wpłaty na specjalnie w tym celu utworzone konto. Im więcej pieniędzy zbierzemy, tym większą pomoc otrzymają powodziarze. Numer konta: Wydawnictwo Jagiellonia SA, Bank Handlowy, Oddział w Krakowie – 10301188-44592232, „Pomoc dla powodziarzy”.

Zachęcamy także sztaby kryzysowe, gminy i instytucje zajmujące się pomocą powodziarzom do zgłaszania potrzeb. Wszystkie wnioski będą rozpatrywane przez komisję, dokonującą rozdziału pieniędzy. W sprawie wniosków można kontaktować się z Joanną Dykacz, tel. 0-607 037-908. (GS)

Dolar traci

Na rynku międzybankowym w Londynie wczoraj po południu dolar zaczął gwałtownie tracić w stosunku do euro i japońskiego jena.

Szczegóły – str. 9

Dzisiaj w „Dzienniku Polskim”
listy
Jana Nowickiego
„Między Niebem a Ziemią”
- szukaj w Pejzażu.

Druga strona

Dziś 259. dzień roku

☀ W Krakowie Słońce wzeszło o godzinie 6.16, zajdzie o 18.54.

► Księżyc wejdzie o godzinie 3.02, zajdzie o 18.28.

☐ Dzień będzie trwał 12 godzin i 38 minut.

✳ Imieniny obchodzą Albin i Nikodem.

❖ Pogoda na Nikodema, niedziel cztery deszczu nie ma.

1339 – w Warszawie zakończył się trwający od 4 lutego proces polsko-krzyżacki przed trybunałem papieskim. Werdykt nakazywał Krzyżakom zwrot wszystkich zagarniętych Polsce terenów i zapłacenie odszkodowania w wysokości 200 tys. grzywien. Krzyżacy nie uznali wyroku, wycofali swoich pełnomocników i złożyli apelację do papieża.

1702 – załoga szwedzka stacjonująca na Wawelu wywołała na zamku pożar, trwający trzy dni. Był to najpoważniejszy pożar w dziejach Wawelu. Od temperatury zawaliła się część sklepień. Zamek przez długie lata pozostał nie odbudowany.

1914 – rosyjski generał Ruzski, zdobywca Lwowa i zwycięzca w walkach z Austriakami, został mianowany naczelnym wodzem zachodniego frontu armii rosyjskiej.

1920 – wojsko polskie obsadziło granicę z Wołnym Miastem Gdańskiem, od Jeziora Łackiego do Bałtyku, wzdłuż przebiegu wyznaczonego przez komisję graniczną gen. Dupont.

1923 – drużyna Cracovii rozegrała w Hiszpanii mecz z drużyną Barcelony. Wynikiem był remis 1:1.

1935 – w Niemczech wydano tzw. ustawy norymberskie, dyskryminujące ludność pochodzenia żydowskiego.

1939 – prezydent Warszawy Stefan Starzyński powiedział w przemówieniu radiowym: *Żal ściska serce, kiedy patrzymy na walące się codziennie domy, pałace, kościoły. Ale nie płaczmy, nie desperujemy, nie upadajmy na duchu. Po wygranej wojnie odbudujemy nową, piękną Warszawę...*

1945 – w lewobrzeżnej Warszawie uruchomiono pierwszą po wyzwoleniu linię tramwajową.

1989 – prezydent USA George Bush poinformował, że w 1990 r. Stany Zjednoczone udzielią Polsce dodatkowej pomocy w wysokości 50 mln dolarów. Stwierdził jednocześnie, że w tej chwili USA nie zamierzają przyznać PRL nowych kredytów finansowych.

MS,PS

Do sylwestra pozostało 107 dni

Cudzym Słowem

Po terrorystycznym ataku na USA prezydent Bush i sekretarz stanu Powell ogłosili, że Ameryka znajduje się w stanie wojny. Nie w sensie prawnym, ale faktycznym i przede wszystkim psychologicznym. Ale nikt nie ma chyba wątpliwości, że dochodzenie w sprawie odpowiedzialności za atak zakończy się akcją militarną przeciwko winnym, kimkolwiek będą. NATO ogłosiło, że zaszedł przypadek konieczności wspólnej obrony wobec ataku z zewnątrz na jednego z członków, zgodnie z artykułem 5. układu pólnocnoatlantyckiego. Jest to na razie tylko gest solidarności, ale może on mieć wkrótce bardzo konkretne konsekwencje.

Tymczasem premier Holandii, Kok, jako pierwszy zaapelo-

wał do prezydenta Busha o unikanie przemocy. Minister obrony RFN Rudolf Scharping uspokajał Niemców, że o udziale w wojnie nie ma mowy. Niemcy mogą wesprzeć USA co najwyżej logistycznie. Niemiecka armia nie jest dostatecznie uzbrojona, aby wspierać USA wojskowo. W Europie mnożą się głosy wzywające Amerykanów do rezygnacji z odwetu. Wygląda na to, że zobowiązania wynikające z artykułu 5. gotowi są wypełnić tylko niektórzy.

Sojuszy, takich jak NATO, nie zawiera się tylko na dobre, pogodne dni. Raczej przeciwnie. Europa ma dług wobec Ameryki i powinna go teraz spłacić.

Maciej Rybiński, „Czas na spłatę długu”, „Rzeczpospolita”, 14 września

Cytat dnia

Ryzyko jest w kalkulowane w ten zawód, a zasadą podstawową – w Polsce odzwierciedla ją rota strażackiej przysięgi – ratowanie cudzego życia nawet za cenę własnego. To, że ratownicy nie wycofali się w porę, nie wynika tylko z faktu, iż kierujący akcją nie przewidzieli tak błyskawicznego zaważenia się gmachów. Niesienie pomocy ofiarom – ta powinność ich tam przywiodła i zatrzymała. Pod gruzami WTC zginął mój amerykański znajomy, był jednym z kierujących akcją.

Nadbrygadier Ryszard Grosset, zastępca komendanta głównej Państwowej Straży Pożarnej, „Rzeczpospolita”, 14 września

Zdjęcie dnia

Na ekranie telefonu komórkowego 13 bm. widać SMS z obrazem graficznym samolotu zbliżającego się do budynku. Pod nim podpis po arabsku „uderzył i nie chybił”, odnoszący się wyraźnie do terrorystycznego zamachu na wieżowiec WTC w Nowym Jorku we wtorek 11 bm. SMS wysłany został przez mieszkającego w Syrii Palestyńczyka do jego znajomego w Szwajcarii i następnie skierowany do przyjaciela do Egiptu.

Fot. PAP/EPA

Korty tenisowe „Medicina”

przy ul. Kasztelańskiej 22 (obok Błoń), tel. 427-33-37

Kursy gry w tenisa dla:

- dzieci
- młodzieży
- dorosłych

Zajęcia są prowadzone przez profesjonalnych trenerów. Możliwość wykupu abonamentu.

1887501e

Podstuchane

– Prezydent Bush mówi, że jest to akt wojny. Czy my, jako członek NATO, jesteśmy w stanie wojny, panie generale?

Czesław Piątas: – Sojusz podjął decyzję o traktowaniu tego ataku terrorystycznego jako ataku na Stany Zjednoczone, a więc zgodnie z zasadą traktatu piątego jesteśmy zobowiązani jako Sojusz udzielić pomocy całemu obszarowi atlantyckiemu, w tym także Stanom Zjednoczonym, w przeciwdziałaniu atakowi terroru. Nie znany jest przeciwnik – tego przeciwnika musimy dzisiaj określić. Nie jesteśmy w stanie wojny z nikim, natomiast przygotowujemy się do udziału w przeciwdziałaniu temu atakowi terroru. W Sojuszu obowiązuje zasada wspólnego dźwignia ciężarów, wspólnego ponoszenia odpowiedzialności, obowiązuje zasada konsultacji i obowiązuje także zasada dobrowolności udziału w akcji. Tak więc jeżeli będzie taka potrzeba, Sojusz nas zapyta o to, czy chcemy, i powie nam, jakie siły chciałby od nas wziąć. Ale jeżeli chodzi o planowanie ewentualnego udziału, to dopiero przyszłość.

– Czy mamy w Polsce specjalistów, którzy są w stanie rozpracować terrorystów?

– Oczywiście, że tak i na pewno takie działania w naszym kraju są prowadzone przez służby specjalne, przez jednostki specjalne, które są w resorcie spraw wewnętrznych i administracji, w resorcie obrony narodowej.

– Czy w tej chwili jest taka sytuacja, że jest stan podwyższonej gotowości w armii?

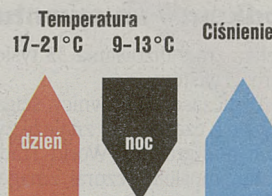
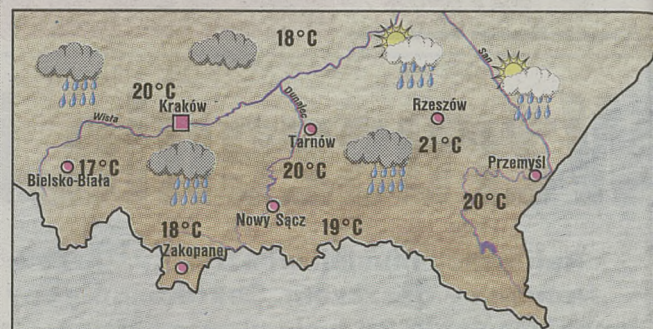
– Nie ma stanu podwyższonej gotowości w siłach zbrojnych, natomiast postawiono w wyższy stan gotowości określone systemy, określone jednostki i określone grupy ludzi. Chodzi o to, aby przeciwdziałać ewentualnym negatywnym zjawiskom w obszarze wzrostu zagrożenia terrorystycznego lub przeciwdziałać ewentualnym aktom terrorystycznym.

– Jak pan sądzi, gdzie w tej chwili zostanie skierowany atak Stanów Zjednoczonych? Bo Ameryka musi odpowiedzieć odwetem.

– Sądzę, że będzie to skierowane nie tylko przez Stany Zjednoczone, ale także przez całą społeczność międzynarodową, w tym głównie przez Sojusz, przeciwko ośrodkom, centrom szkolenia, ale także przeciwko tym, którzy to przygotowują, sponsorują, zabezpieczają, udzielają pomocy, a nawet chronią.

Generał broni Czesław Piątas, szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego we wczorajszej rozmowie z Moniką Olejnik w Radiu Zet.

Gorszy biomet

Sytuacja baryczna

Polska jest w zatoce niżowej, w strefie pofalowanego frontu chłodnego. Do Małopolski napływa dość ciepłe powietrze polarnomorskie.

Prognoza pogody

W ciągu dnia przeważać będzie zachmurzenie duże, tylko na wschodzie Małopolski wystąpią lokalne większe przejaśnienia. Okresami pojawiają się opady deszczu, w górach dość intensywne. Temperatura maks. dniem wyniesie od 17 do 21 st., na Podhalu 18 st., w Tatrach 7 st. Wiatr będzie silny i umiarkowany, południowy i zachodni. Nocą pojawiają się przejaśnienia.

Temperatura w Krakowie (prognoza)

Horoskop codzienny

sponsoruje OknoPlus

BARAN (21 III – 20 IV): Pora bilansu – zerknij na konto: wien, ma, spodziewa się... Ach te nadzieje, te marzenia.

BYK (21 IV – 21 V): Operatywny, troskliwy, zaradny – załatwiasz wszystko od ręki. Naprzód.

BLIŹNIĘTA (22 V – 21 VI): Wiele animuszy, energii – para w gwizdek. Bo skąd nabrać pieniędzy?

RAK (22 VI – 22 VII): Licz na siebie, nie oglądaj się wokół, bo inni poszukują własnych satysfakcji. A wrażliwość tępieje.

LEW (23 VII – 22 VIII): Powoli do wyznaczonego celu – radość piechura. Dźwigasz ciężki plecak. Rośnie góra.

PANNA (23 VIII – 22 IX): Błyskotliwy i przedsiębiorczy – porządkujesz swoje otoczenie. Wprowadzasz ład, spokój. Olsnienie!

WAGA (23 IX – 22 X): Lepiej wypić piwo w gronie znajomych, niż ciężko pracować na miliony.

SKORPION (23 X – 21 XI): Działasz w błysku. Inteligencja pracuje na falach UKF. Inni dopiero myślą, Ty już wiesz.

STRZELEC (22 XI – 21 XII): „Smutek w moim sercu mieszka...” Nie przesadzaj! Już nudzi postmoderna.

KOZIOROŻEC (22 XII – 20 I): Handlarz idei, marzeń, pomysłów – pustego w próżne przelewanie (z zyskiem).

WODNIK (21 I – 20 II): Emocje, emocje, emocje – bo miało być inaczej. Ale będzie dobrze.

RYBY (21 II – 20 III): Drobne obowiązki – najważniejsze. Trzeba być precyzyjnym. Działać logicznie. Wiarygodnie.

JAKUB CIEKIEWICZ

Księżyc w znaku Panny – czas precyzji, zaradności i troski o zdrowie. Pora na jesienne kuracje witaminowe.

DZIENNIK POLSKI

WYDAWNICTWO JAGIELLONIA SA

31-072 Kraków, ul. Wielopole 1, tel. 61-99-200

Zarząd: WOJCIECH TACZANOWSKI – prezes, TOMASZ DOMALEWSKI – wiceprezes, ANTONI KOWALSKI – wiceprezes, CZESŁAW T. NIEMCZYŃSKI – wiceprezes

tel. 422-07-12, fax 422-08-78

p.o. redaktor naczelny: ANDRZEJ LENCZOWSKI

tel. 619-92-55, fax: 619-92-75,

e-mail: redakcja@dziennik.krakow.pl

Druk: Drukarnia Polska Spółka z o.o.

ul. Centralna 51, 31-586 Kraków, tel./fax 641-36-39

Centrala: tel. 619-92-00

(łączy ze wszystkimi działami)

Dział Łączności z Czytelnikami: tel. 619-92-62,

Sekretariat Redakcji: tel. 619-92-64

Dział Krajowy: tel. 619-92-41

Dział Ekspozytury: tel. 619-91-93

Dział Zagraniczny: tel. 619-92-44

Dział Kultury: tel./fax 619-91-27

Dział Miejski: tel. 619-92-60

Dział Sportowy: tel. 619-92-96

Ekspozytura: MIECHÓW, ul. Sienkiewicza 25, p. 114,

tel./fax (0-41) 383-14-04

MYŚLENICE, ul. Klakurki 2 (1 piętro),

tel./fax (0-12) 274-01-70, 274-01-71

PROSZOWICE, Rynek 18,

tel. (0-12) 386-28-25, fax (0-12) 386-18-97

ODDZIAŁY:

NOWY SĄCZ, ul. Narutowicza 6, tel./fax (0-18) 443-54-49, 443-54-78, 443-85-45

PODHAŁE, ZAKOPANE, ul. Krupówki 48, II p., tel./fax (0-18) 201-59-85, 206-40-18

NOWY TARG, al. Tysiąclecia 37, tel./fax (0-18) 264-60-53, 266-30-72

OŚWIĘCIM, ul. Dąbrowskiego 11a, tel. (0-33) 844-55-20 do 22, tel./fax (0-33) 843-31-86

Ekspozytura: CHRZANÓW, ul. Krakowska 21a, tel./fax (0-32) 623-84-57

OLKUSZ, ul. Krakowska 2, tel./fax (0-32) 754-37-30

WADOWICE, ul. Mickiewicza 3 (2 piętro), tel. (0-33) 873-12-90

ZYWIEC, tel./fax (0-33) 861-41-32

RZESZÓW, ul. Księdza J. Jalonego 29, Redakcja: tel./fax (0-17) 85-22-479

Biuro Ogłoszeń: tel./fax (0-17) 85-22-478, 85-22-386

DEBICA, ul. Rzeszowska 15, tel./fax (0-14) 670-87-72

KROSNO, ul. Lewakowskiego 31, tel./fax (0-13) 43-622-90

KRAKÓW, ul. Krakowska 12, tel./fax (0-14) 62-135-20, 62-231-48

BOCHNIA, ul. Kazimierza Wlk. 37, tel./fax (0-14) 61-256-22

BRZESKO, ul. Głowackiego 29 (1 piętro), tel./fax (0-14) 66-300-77

Redakcja zastrzega

sobie prawo skracania

artykułów i kore-

spondencji oraz za-

opatrywania ich wła-

snymi tytułami. Artyku-

łów nie zamówionych

redakcja nie zwraca.

Prenumeratę krajową

przyjmują wszystkie

Oddziały Terenowe

RUCH S.A., zagra-

niczną RUCH S.A.

Oddział Warszawa, ul.

Towarowa 2

Biura Reklam i Ogłoszeń:

KRAKÓW, ul. Wielopole 1,

tel. 421-99-77, fax 421-97-77,

Informacja: tel. 619-91-76

e-mail: bo@jagiellonia.krakow.pl

ul. Starowiślna 2, tel. 619-91-76

ul. Wiślna 2, tel. 422-70-89

kasy czynne w godz. 8-18 w soboty 10-14

Nowy Sącz, tel. (0-18) 444-21-50

Oświęcim, tel. (0-33) 844-47-54

Podhałe, tel. (0-18) 201-35-30

Tarnów, tel. (0-14) 622-33-42

(za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada)

NAKŁAD KONTROLOWANY

ZWIAZOK KONTROLI PRACOWNIKÓW

Z filmowej Gdyni

Cześć, Tereska – czołem, Ado!

Chyba nigdy jeszcze nie widziałem tak zakłopotanego sukcesem artysty jak debiutant Denijał Hasanović z b. Jugosławii. 32-letniego filmowca, absolwenta polskiej szkoły publiczność festiwalu gdyńskiego nie chciała wypuścić z sali, zatrzymując go długotrwałą owacją. Pokazał swój „List” – wzruszającą opowieść o malcu imieniem Ado z obozu uchodźców w Bośni, który chce interweniować w ONZ w sprawie kuli dla beznogiego kolegi z podwórka. Ładne, ciepłe, serdeczne, humanistyczne.

Widzowie czwartkowych seansów licytowali się w nasileniu braw, które – jak się zdaje – przewałyły po projekcji nagrodzonego już za granicą, nim pojawił się na naszych ekranach filmu Roberta Glinńskiego „Cześć, Tereska”. Dzieci są w ogóle wdzięcznym przedmiotem zainteresowania polskiego kina, choć nie raz wygłaszają przemądrzałe teksty, a w jednym przypadku mały pastuszek czytał nawet książkę... „Sens życia”! Tereska to jednak już nie dziecko, ale jeszcze nie osoba w pełni dorosła, pokazana od pierwszej komunii świętej i udziału w kościelnym chórze po dramatyczne doświadczenia wieku dojrzewania. To przejmujące studium deprawacji dziewczyny, nie

znajdującej uczucia ani zrozumienia w domu, w szkole, w całym otoczeniu, a rzecz przedstawiona została z precyzyjną obserwacją psychologiczną i w drastycznych realiach.

Ze względu na weekend nie zdołałam już więcej omówić programu 26. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych, a chciałbym przynajmniej odnotować – z ukłonami – udział krakowskich aktorów. Byli to: Jerzy Trela, Jan Peszek, Jan Nowicki, Maciej Stuhar, Tadeusz Huk, Marian Dziędziel, Marek Kalita. Niektórych wymieniałem już wcześniej, teraz byłoby mi przykro, gdybym z pośpiechu kogoś pominął. W siedzibie festiwalu, w gdyńskim Teatrze Muzycznym, żyjemy od rana do północy jakby obok rzeczywistości, w izolowanej kapsule czasu, który inaczej obecnie odmierzany jest na świecie, żyjemy cudzymi życiorysami i fikcją filmowych losów. Teraz pozostaje mi już tylko czekać na pokaz „Quo vadis”. Z tej racji informacja: od 18 do 26 stycznia 2002 r. pokazane zostaną na festiwalu w Trieście, a potem po raz pierwszy w innych miastach włoskich dzieła wszystkie Jerzego Kawalerowicza, przedstawianego jako grande maestro.

WŁADYSŁAW CYBULSKI

Dzisiaj i jutro w Małopolsce

Zabytki otwarte

(INF. WL.) Dziś i jutro w całym województwie, po raz trzeci odbędą się Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego. W tym roku dla zwiedzających zostanie otwartych szesnaście zabytków Małopolski, z których część na co dzień jest niedostępna dla turystów. Przez dwa dni w zabytkowych wnętrzach będą czekały zwiedzających różne atrakcje, np. koncerty kapel ludowych, pokazy rycerstwa polskiego, odczyty lub wykłady.

– Przedsięwzięcie ma na celu przybliżenie historii Małopolski – powiedział Bogusław Sonik, dyrektor Biura Kraków 2000, inicjator Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego.

I tak dla zwiedzających będzie otwarte: zamek w Wiśniczu Nowym (niedziela, godz. 10-17.15), kościół parafialny św. Jana Chrzciciela w Orawce (sobota, godz. 10-18; niedziela, godz. 12-16.30), zamek w Pieskowej Skale (sobota, niedziela, godz. 10-18), muzeum w Bochni (sobota, niedziela, godz. 10-18), dawna cerkiew greckokatolicka św. Paraskewii w Kwiatoniu (sobota, niedziela, godz. 10-18), romantyczna rezydencja w Młoszowej (sobota, godz. 10-12 i 16-19; niedziela, godz. 10-22), Sąddecki Park Et-

nograficzny i cerkiew z Czarne- go (niedziela, godz. 10-14), zespół szalasów pasterskich na polanie Podokólnie z Jurgowie (sobota, niedziela, godz. 10-18), dwór w Wysokiej koło Jordanowa (sobota, niedziela, godz. 10-18), dwór w Stryszowie (sobota, niedziela, godz. 10-18) i Muzeum Etnograficzne w Tarnowie (sobota, niedziela, godz. 10-18).

W Krakowie, w ramach Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego publiczność będzie mogła zwiedzać Pałac Biskupi przy ul. Franciszkańskiej 3 (sobota, niedziela, godz. 10-18), dworek „Tetmajerówka”, ul. Tetmajera 34 (sobota, niedziela, godz. 10, 11 i 12 po uprzednim zgłoszeniu telefonicznym: 422-32-65) oraz dworek „Rydlówka” (sobota, niedziela, godz. 11, 12 i 13). Szczegółowe informacje o Małopolskich Dniach Dziedzictwa Kulturowego udziela Centrum Informacji Kulturalnej (Kraków, ul. św. Jana 2). Tam też bezpłatnie można otrzymać specjalne wydanie „Karnetu”, w którym znajdują się omówienia dzieł poszczególnych zabytków. Więcej informacji można także uzyskać w Internecie (www.karnet.krakow2000.pl).

(AMS)

Blżej Słowacji

(INF. WL.) Wczoraj w Rzeszowie został otwarty konsulat honorowy Republiki Słowackiej.

To pierwsza placówka dyplomatyczna na terenie Podkarpacia. Konsulem honorowym został Adam Góral, wiceprezes Podkarpackiego Klubu Biznesu. Jak zapowiedział, jednym z jego głównych zadań będzie ułatwianie kontaktów między przedsiębiorcami z obu krajów.

(JS)

Samorząd odrodzony

Współtwórca reformy, profesor Michał Kulesza, ostrzega przed dominacją partii politycznych

(INF. WL.) Wczorajsza konferencja w auli Collegium Novum UJ „Odrodzenie samorządu terytorialnego w III RP – historia, terażniejszość i przyszłość” stała się okazją nie tylko do przypomnienia historii walki o samorząd terytorialny, ale także okazją do refleksji nad tym, co dziś samorządowi zagraża.

Otwierając obrady, prof. Franciszek Ziejka, rektor UJ, podkreślał, że ostatnie 10 lat wolnej Polski, której samorząd terytorialny jest jednym z fundamentów, sprawił, że nadchodzący rok akademicki rozpocznie aż 1,7 mln studentów. – Pamiętam, kiedy jako asystent jeździłem po liceach i zachęcałem młodzież do ubiegania się o indeks. Dziś jest to niepotrzebne, bo chętnych do nauki jest więcej, niż uczelnie mogą przyjąć. To także wasza zasługa – te słowa kierował do twórców reformy samorządowej, wójtów, burmistrzów, prezydentów i starostów.

Ryszard Kaczorowski, ostatni prezydent RP na emigracji, stwierdził, że skuteczne wprowadzenie reformy samorządowej jest jednym z najdonioślejszych sukcesów, jakie stały się udziałem Polski po 1945 roku. Współtwórca reformy, prof. Michał Kulesza zwrócił się do zgromadzonych, by nie pozwolili, aby samorzady zostały zdominowane przez partie polityczne.

Profesor Jerzy Stępień – jeden z autorów reformy – podkreślał, że w takim dniu nie sposób pominąć tych, bez których samorząd terytorialny w III RP prawdopodobnie by nie zaistniał – Mirosława Dzielskiego, Tadeusza Syryjczyka, Jerzego Rogulskiego czy prof. Andrzeja Stelmachowskiego.

Konferencję zorganizował Kazimierz Barczyk, współtwórca reformy samorządowej, przewodniczący Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski.

(DSF)

Oszczędniej z informacjami

W krakowskiej prokuraturze

(INF. WL.) Prokurator okręgowy w Krakowie jako pierwszy w Polsce w ramach oszczędności odwołał swego rzecznika prasowego. W Ministerstwie Sprawiedliwości tłumaczy, że takie decyzje podejmują indywidualnie szefowie wszystkich prokuratur.

Od poniedziałku zlikwidowano w krakowskiej prokuraturze okręgowej samodzielne stanowisko prokuratora zajmującego się przekazywaniem informacji prasie, radiu i telewizji. Zdaniem prokuratora okręgowego Henryka Stawickiego, to odpowiedź na ministerialne pismo w sprawie oszczędności. Funkcję rzecznika prasowego ma teraz pełnić koordynator kontaktujący dziennikarzy z prokuratorami rejonowymi czy naczelnikami poszczególnych wydziałów.

Prokuratorzy zajmujący się udzielaniem informacji, dostają oprócz swej pensji dodatek średnio w wysokości 500-600 złotych.

W Krakowie plany dotyczące likwidacji stanowiska rzecznika ma także Prokuratura Apelacyjna.

(MADE)

W Nowym Sączu

Zginęła na chodniku

W tym miejscu na ul. Lwowskiej w Nowym Sączu doszło do tragedii
Fot. Piotr Gryźlak

(INF. WL.) Wczoraj ok. godz. 16 w centrum Nowego Sącza na ul. Lwowskiej z remontowanego piętrowego budynku spadł nagle na długości kilku metrów gzyms. Cegły uderzyły w przechodzącą chodnikiem 47-letnią mieszkankę Tymbar- ku Annę N. Natychmiast wezwano karetkę reanimacyjną. Ranna została przewieziona na izbę przyjęć sądeckiego szpi- tała, gdzie zmarła. Policja zatrzymała do wyjaśnienia czterech pracowników budowlanych, którzy wymieniali konstrukcję dachu.

(PG)

Piwo na ekranach telewizorów – po godzinie 23

Sponsoring zamiast mrugania

(INF. WL.) Relacje w stacjach telewizyjnych o wydarzeniach w USA spowodowały zaległości reklamowe – szczególnie dotyczy to piwa, które od 14 września może być promowane nawet jako alkoholowe, ale tylko w godzinach nocnych. Już teraz browary zapowiadają, że w ciągu dnia dotychczasowe „mruganie okiem” zastąpią sponsoringiem programów.

Z wejścia nowych przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości, a przede wszystkim tego dopuszczającego w telewizji reklamę piwa jedynie od godziny 23 do 6 rano, najbardziej zadowoleni są w Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

– Nie oczekujemy, że zmniejszy się konsumpcja, ale zmniejszą się stereotypy kształtowane w młodych ludziach, że bez piwa nie można spędzać przyjemnie wolnego czasu, dobrze się bawić i poznawać ludzi – uważa Bogusław Prajsner, wiceszef PARPA.

Do wtorkowej tragedii w USA, w każdym z bloków reklamowych w polskich stacjach telewizyjnych, przynajmniej dwa spoty dotyczyły piwa bezalkoholowego. Producenci zamierzali do 13 września wyemitować jak najwięcej reklam. Mimo umów z telewizjami nie zdążyli; od wtorku stacje zmieniły ramówki i wiele reklam nie trafiło do emisji.

– Zrozumiałe, że w obliczu takiego wydarzenia trzeba było zmienić program – tłumaczy Janusz Cieliszak, rzecznik prasowy TVP.

Zdaniem Andrzeja Długosza, rzecznika branży piwowarskiej, prawo jest prawem i na pewno nie ma szans na odwołanie tych spotów po 14 września na starych zasadach. – Po prostu poszczególne browary muszą negocjować sprawy ewentualnych rozliczeń – zapowiada Długosz.

PARPA uważa, że producenci napojów alkoholowych znajdą sposoby, jak wykorzystać

luki prawne i inaczej zaistnieć na rynku reklamowym. Sposoby typu „lódka Bols” wykorzystujące znak towarowy, nazwę czy opakowanie związane z napojem alkoholowym, mogą być wykorzystywane, ale tylko do końca tego roku.

– PARPA wszędzie weszły spisek, tymczasem już teraz wiadomo, że zgodnie z prawem producenci produktów, których reklama nie jest zakazana, a więc i piwa, będą mogli być sponsorami nie tylko imprez sportowych, koncertów, ale także pewnych audycji w mediach – mówi Andrzej Długosz. – I to nie tylko w nocy, ale i w ciągu dnia, po filmie czy talk-show będą się ukazywać nazwy i loga producentów piwa współfinansujących ich powstanie.

W ubiegłym roku browary przeznaczyły na reklamę 300 mln złotych, z tego dwie trzecie na promocję swych produktów w telewizji.

(MADE)

■ POWIATY APELUJĄ DO PREZYDENTA. Prezes Związku Powiatów Polskich Antoni Jankowski twierdzi, że ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego nie obciąża budżetu państwa. Związek apeluje do prezydenta, aby podpisał tę ustawę. Ustawa dotyczy przekazania samorządom 11 mld zł i związanych z tym zadań. – To po prostu przesunięcie pieniędzy i zadań – powiedział Jankowski w czasie obrad zarządu Związku Powiatów Polskich.

■ SPÓR O NIEDZIELE. W wyniku senackiej poprawki zakazującej pracy w niedzielę w dużych placówkach handlowo-usługowych pracę straciłoby co najmniej 16 tys. osób – twierdzi Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych. Konfederacja wraz z Koalicją na rzecz Reformy Kodeksu Pracy zaapelowała do posłów, by odrzucili poprawkę Senatu do nowelizacji kodeksu pracy, zakazującą handlu i świadczenia usług w niedzielę i święta w placówkach handlowych i usługowych zatrudniających powyżej pięciu pracowników.

■ DEMOKRATYCZNY INTERNET. Zdaniem Lecha Kaczyńskiego, Internet powinien przyczyniać się do jawności życia publicznego i gospodarczego, do funkcjonowania demokracji. Obywatele powinni mieć dostęp do wzorów dokumentów niezbędnych w codziennych kontaktach z urzędem, do projektów uchwał podejmowanych przez władze lokalne, do rejestru spółek – mówi lider PiS. Kaczyński uczestniczył w czasie internetowym Wirtualnej Polski.

■ PIELGRZYMKA ROMÓW. Już po raz szesnasty Krajowe Duszpasterstwo Romów organizuje pielgrzymkę do Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Limanowej. W niedzielę dołączy do niej także grupa około 40 Romów z Tarnowa, Bochni i Dębicy. Po uroczystościach religijnych odbędzie się przegląd romskich zespołów artystycznych z Polski i zagranicy. (SMOL)

■ PRZYWALONY DRZEWE. W lesie w Birczy Starej (pow. przemyski) 23-letni mężczyzna zginął przywalony drzewem, które ścinał. Do wypadku doszło podczas nielegalnego wyrębu drzewa bukowego.

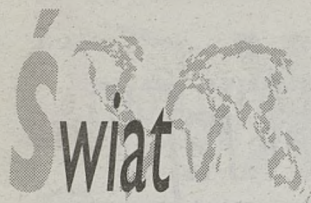
Redaktorzy wydania:
Marek Lovell
Remigiusz Półtorak

WĘGIEL
KOKS

Jeszcze w cenach „letnich”

ZAPRASZA
Skład Opalu LUSKAR
653-22-78.

5177501

Rosja wobec ewentualnego ataku USA na Kabul

Bez protestów

Zamachy na lidera afgańskiej opozycji
i Stany Zjednoczone są ogniwami jednego łańcucha...

■ **NIE BĘDZIE SPOTKANIA PERES-ARAFAT.** Przewidziane na niedzielę spotkanie ministra spraw zagranicznych Izraela Szimona Peresa z przewodniczącym Autonomii Palestyńskiej Jaserem Arafatem zostało w piątek anulowane na wniosek premiera Ariela Szarona. Wcześniej prezydent USA George W. Bush wezwał premiera Izraela do wznowienia wysiłków mających na celu położenie kresu starciom Izraelczyków z Palestyńczykami. Większość ministrów izraelskiego rządu opowiedziała się jednak za odwołaniem spotkania Peres-Arafat.

■ **PUTIN W ARMENII.** Wczoraj prezydent Rosji Władimir Putin rozpoczął dwudniową wizytę w Armenii. Na lotnisku w Eweranie powitał go prezydent Armenii Robert Kaczarian.

■ **AKCJE USA BEZ WNP.** Minister obrony Rosji Siergiej Iwanow wykluczył możliwość, by w trakcie ewentualnej akcji zbrojnej przeciwko mocodawcom niedawnych zamachów terrorystycznych Amerykanie wkroczyli na teren byłego ZSRR. - Nie widzę jakiegokolwiek podstawy dla nawet hipotetycznych rozważań możliwości prowadzenia jakichkolwiek operacji wojskowych NATO na terytorium państw Azji Środkowej, będących członkami Wspólnoty Niepodległych Państw - oświadczył Iwanow. Spośród byłych republik ZSRR z Afganistanem graniczą Tadżykistan, Uzbekistan i Turkmenistan. Węzi wojskowe Tadżykistanu z Rosją są nadal silne, natomiast Uzbekistanu i Turkmenistanu - słabsze.

■ **ZWYCIĘŻYŁ OFICJALNIE.** Białoruska Centralna Komisja Wyborcza oficjalnie ogłosiła wczoraj zwycięstwo Aleksandra Łukaszenki w wyborach prezydenckich. Według CKW, głosowało na niego 75,65 proc. wyborców. Władimir Hanczaryk uzyskał 15,65 proc. głosów, a trzeci kandydat Siarhiej Hajdukiewicz - 2,48 proc. Frekwencja wyniosła 83,86 proc. (Opr. KS)

Rosyjskie władze najwyraźniej nie zamierzają przyłączyć się do prawdopodobnych ataków lotnictwa amerykańskiego na pozycje terrorystów w kontrolowanym przez talibów Afganistanie.

Należy się jednak spodziewać, że bez protestów i z zyczliwością przyjmą operację skierowaną przeciwko wyraźnie nieprzychylnym im władzom w Kabulu. Szczególnie, jeżeli nie zostaną przez amerykańską dyplomację zignorowani i o atakach dowiedzą się szybciej niż miliony ludzi oglądających program telewizji CNN.

Problemy moskiewskich władz z Afganistanem trwają nieprzerwanie od niemal czterech wieków, kiedy to w 1979 roku komunistyczna ekipa Leonida Breżniewa zdecydowała się wysłać swoje wojska z „proletariacką misją” do tego górzystego kraju, leżącego na południe od, wtedy jeszcze sowieckich, granic.

Wieloletnia wojna Rosjan z afgańskimi mudżahedinami zakończyła się klęską imperium, które zmuszone było wycofać swoje oddziały. Triumfujące siły antysowieckie, wspierane wówczas przez Amerykanów, zaczęły walczyć między sobą. Ostatecznie władzę w Kabulu i na zdecydowanej większości terytorium kraju przejęli skrajni fundamentaliści islamscy, talibowie.

Rosjanie twierdzą, że obecnie właśnie w Afganistanie, pod skrzydłami talibów, szkoleni są terroryści, którzy podkładają później bomby w rosyjskich miastach i którzy walczą z siłami federalnymi w zbuntowanej Czeczenii.

Rosjanie boją się również, że islamscy radykałowie, gdy całkowicie przejmą władzę w Afganistanie, zechcą ustawić swój porządek na zamieszkanych przez muzułmanów obszarach byłego ZSRR - głównie w Azji Środkowej, którą Rosja traktuje jako niezwykle ważny obszar swoich wpływów.

Kreml popierał więc kontrolujące kilkanaście procent terytorium Afganistanu wojska Sojuszu Północnoafgańskiego z Ahmedem Szahem Masudem na czele; nieprzejętym kiedyś wrogiem sowieckich interwentów. Lider afgańskiej opozycji stał się jedyną, coraz słabszą zaporą przed naporem talibów. Na domiar złego, w niedzielę został ciężko ranny.

- Bardzo możliwe, że zamach na Masuda oraz wybuchy w USA są ogniwami jednego łańcucha. Możliwe, że islamscy fundamentaliści jednocześnie zaczynają walkę z niewiernymi w różnych miejscach kuli ziemskiej - twierdzi Igor Rotar, korespondent „Niezawisimej Gazety” i specjalista w kwestiach środkowoazjatyckich.

- Znajdująca się w bezpośrednim sąsiedztwie centrów islamskiego terroryzmu i rozdzierana przez ekonomiczne problemy oraz międzyetniczne przeciwności Azja Środkowa jest dla adeptów „nowego dżihadu” bardzo pożądanym łupem - ostrzega Igor Rotar.

W obecnych warunkach każde osłabienie sił Talibanu jest dla Rosji zdecydowanie na rękę. Interesem Moskwy służą być więc amerykańskie akcje odwetowe na pozycje terrorystów w górach Afganistanu.

Zysk dla Kremla wydaje się podwójny. Można się spodziewać, że USA swoim uderzeniem znacznie osłabi coraz groźniejszych także dla Moskwy talibów. W efekcie niewiść świata islamu skieruje się na Waszyngton, a nie na Moskwę, stojącą z boku i w każdej chwili gotową do zdystansowania się wobec operacji prezydenta George'a Busha.

Rosyjska dyplomacja, oczekująca amerykańskich ataków na Afganistan, musi rozwiązać jeden problem - jak czerpać korzyści z akcji zbrojnej sił USA, a jednocześnie bronić głoszonej konsekwentnie tezy, że Waszyngton nie ma prawa być „światowym żandarmem”, który bez niczyjej zgody kieruje lotnictwem wojskowym na suwerenne państwa.

ADAM EBERHARDT (PAP)

Obawy przed odwetem

Talibowie bronią Osamy bin Ladena

Ambasador talibów w Pakistanie Abdul Salam Zaeef (z prawej) podczas wczorajszej konferencji prasowej w Islamabadzie. Kierownictwo talibów poinformowało, iż spodziewa się ataku sił amerykańskich. W relacji agencji France Presse talibowie zapowiedzieli jednocześnie „krwawy odwet, jeśli dojdzie do takiej akcji Stanów Zjednoczonych.”

Fot. PAP/EPA

W sytuacji, gdy świat coraz wyraźniej wskazuje na ukrywającego się w Afganistanie terrorystę Osamę bin Ladena jako główny mózg ataków na USA, talibowie zwierają szeregi w jego obronie.

Kierownictwo Talibanu w piątek po raz kolejny powtórzyło, iż bin Laden faktycznie nie miał możliwości zorganizowania tak potężnej akcji, jaką były zamachy na nowojorski World Trade Center i waszyngtoński Pentagon.

Kabul ogarnęła jednak panika, a talibowie wprost mówią o spodziewanym ataku amerykańskiego lotnictwa. Afgańczycy obawiają się, że to właśnie oni będą musieli zapłacić najwyższą cenę za przyjaźń swych przywódców z saudyjskim terrorystą Osamą bin Ladenem.

Objęty wojną - w której od 1978 r. zginęło już milion ludzi - i sankcjami ONZ Afganistan w tym roku przeżywa także największą od dziesięcioleci suszę. Panuje tam głód.

Na losy afgańskich talibów zasadnicze znaczenie będzie miało stanowisko Pakistanu, gdzie stworzony został ruch Talibanu i skąd Kabul czerpał pomoc finansową. Talibowie nie spełnili jednak zadań, jakie postawił przed nimi pakistański wywiad ISI, czyli ustabilizowania Afganistanu tak, by ropa naftowa z pól w Azji Centralnej mogła popłynąć do pakistańskich portów. Stąd Islamabad ogłosił, iż będzie współpracować ze Stanami Zjednoczonymi szeroko otwierając drzwi dla ewentualnej odwetowej akcji USA.

(PAP)

Zgon Masuda?

Afgańska agencja AIP podała, że przywódca afgańskiej opozycji Ahmed Szah Masud zmarł w piątek w następstwie ran odniesionych w niedzielnej zamachu.

Masud zmarł w Afganistanie. Miejsce pobytu przywódcy walczącej z talibami afgańskiej opozycji nie było znane od niedzielnego zamachu, którego dokonało dwóch zamachowców - samobójców. Ahmed Szah Masud zmarł w piątek, „po kilku dniach walki ze śmiercią”. Agencja AIP powołała się na „wiarygodne źródła” z antytalibańskiej opozycji. Zdaniem afgańskiej opozycji, podszywających się pod dziennikarzy zamachowców-samobójców zwerbowała służba Osamy bin Ladena.

Mająca siedzibę w Paryżu grupa Kolektywnego Wyzwolenia Afganistanu podała natomiast, że wbrew doniesieniom agencji AIP, przywódca opozycji Ahmed Szah Masud żyje, jakkolwiek jest w stanie krytycznym. (PAP)

Rezerwiści pod broń!

Prezydent USA wyraził zgodę na powołanie
do obrony ojczyzny kilkudziesięciu tysięcy żołnierzy

Ministerstwo obrony USA zwróciło się w piątek do prezydenta George'a W. Busha o „zgodę na powołanie kilkudziesięciu tysięcy rezerwistów do obrony ojczyzny” w związku z wtórkowymi atakami terrorystycznymi.

Prezydent USA upoważnił Pentagon do powołania do czynnej służby do 50 tysięcy rezerwistów; sekretarz obrony Donald Rumsfeld natychmiast wydał rozkaz zmobilizowania 35,5 tysięcy rezerwistów.

Zgodnie z ustawodawstwem, prezydent ma prawo powołać w przypadkach nadzwyczajnych

do czynnej służby na czas do 24 miesięcy milion rezerwistów.

Według Reutersa, minister obrony Donald Rumsfeld powołał żołnierzy rezerwy w celu ochrony, przede wszystkim przestrzeni powietrznej, przed atakami podobnymi do zamachów w Nowym Jorku i Waszyngtonie.

Ostatni raz skorzystał z tego uprawnienia ojciec obecnego prezydenta George Bush w styczniu 1991 roku, kiedy powołał do czynnej służby ponad 263 tysiące rezerwistów w związku z wojną w Zatoce Perskiej. (PAP/REUTERS)

Z ostatniej chwili

Szczegółowe informacje dla Reklamodawców pod nr. tel. (012) 619-92-33.

LAST MINUTE!!! - CHORWACJA

Riwiera Kasztelańska
hotel, wyżywienie - szwedzki stół, autokar lux, ubezpieczenie, pilot

17.09 - 26.09 - **865,00 zł**
ZNIŻKI DLA DZIECI

dzieci do lat 4 - **260,00 zł**,
dzieci 4 - 12 lat - od **650,00 zł**

Wycieczka objazdowa
Plitwickie Jeziora, Riwiera Kasztelańska, Trogir, Split, Wodospady KKR, wyspa Korcula, Dubrownik

28.09 - 6.10 - **1050,00 zł**

SAMOLOT: Turcja, Tunezja, Kreta, Egipt, Wyspy Kanaryjskie, Majorka, Cypr, Maroko

CENY LAST MINUTE!!!

„JUVENTUR” Kraków, ul. Sławkowska 1, tel. 422-24-37, 422-80-97

„WĘDROWIEC”

30-105 Kraków, ul. Kościuszki 16,
tel. (012) 427 13 27, 294 01 56,
biuro@wedrowiec.krakow.pl
Członek Krakowskiej Izby Turystyki

CHORWACJA - WYSPA KORČULA - 11 dni

LUX APARTAMENTY
Od 740 zł za apartament 10 noclegów

Wycieczki objazdowe
Rejsy do Ziemi Świętej i Egiptu IX-X

Atrakcyjne oferty z ostatniej chwili, samolot z Krakowa do Turcji, Tunezji, Grecji, Hiszpanii, na Cypr oraz Kretę

Grecja	22.09-05.10.01	610 zł	Praga	21.09-24.09.01	390 zł
Wiedeń	14.09-18.09.01	590 zł	Budapeszt	25.09-28.09.01	455 zł
Litwa	19.09-23.09.01	620 zł	Francja	28.09-01.10.01	1650 zł
Turcja 2 tyg.	- 26.09.01	1719 zł	Sycylia	20.09-30.09.01	1395 zł

4907901

TURYSTA

Kraków, pl. Szczepański 6,
tel. 422-81-64, 422-52-47
Tarnów, Rynek 2, tel. (014) 621-04-32

CHORWACJA
- NIESAMOWITE OBNIŻKI!!!
- SUPERCENY!!!

Dalmacja - Vodic

9 noclegów, hotel z basenem
wyżywienie (bufet) lux autokar

24.09 - 5.10, cena 899 zł

dziecko do 4 lat - 280 zł
dziecko 4-12 lat - 699 zł
pokój 1-osobowy - 1199 zł

ponadto bogata oferta „last minute”
imprez lotniczych:
Grecja, Hiszpania, Cypr, Kreta,
Turcja, Majorka, Tunezja, Egipt i in.

5402401

EUROTUR

Rok założenia 1990

KRAKÓW: ul. Westerplatte 12,
tel.: 422 70 88, 421 67 46,
ul. Sławkowska 25, tel. 422 88 48

Last Minute!

KRETA - Lato
17.09 - 01.10

Studio Baladinos**
bez wyż. **1440,-**

Studio Elena***
bez wyż. **1550,-**

Hotel RIA***
wyż. 2 x **1990,-**

CYPR **17.09**

Hotel Sand Beach**
śniadania **1447,-**

Ceny podane w zł

Cena zawiera: bilet lotniczy, zakwaterowanie,
transfer, opiekę polskiego rezydenta,
wyż. w/g wyboru, podatek VAT.

4677401

AIR TOURS POLAND

CENTRUM PODRÓŻY

Lotnisko Kraków-Balice
Hala Przyłotów, I piętro
Tel./fax (012) 639-32-55
e-mail: centrum_podrozy@waw.pdi.net

CENTRUM LAST MINUTE
czynne codziennie 9.00-21.00

KORFU	14 DNI	3*	2 POSIŁKI	899 DM
TUNEZJA	14 DNI	3*	2 POSIŁKI	999 DM
CYPR	7 DNI	3*	ŚNIADANIA	979 DM
TURCJA	14 DNI	3,5*	2 POSIŁKI	999 DM
TENERIFYA	7 DNI	2,5*/3*	2 POSIŁKI	999 DM
MAJORKA	14 DNI	2*	2 POSIŁKI	979 DM
DOMINIKANA	12 DNI	3*	ALL INCLUSIVE	1509 DM
MALEDIWY	14 DNI	3*	2 POSIŁKI	1809 DM
JAMAJKA	14 DNI	3*	ŚNIADANIA	1779 DM

4680701

www.rainbowtours.pl

RAINBOW TOURS

KOMFORTOWYM

26.09. 13 dni (HB)

Costa Brava

htl Fragata** **888 zł**
htl Cartagonova*** **1111 zł**
htl Plaza Paris*** **1222 zł**
htl Esplendid**** **1333 zł**

MORZE WAKACJI

CZARTEROWYM

27.09. 12 dni
Costa Blanca
htl Esmeralda** (BB) **1695 zł**

29.09. 15 dni
Costa del Sol
htl San Fermin*** (HB) **2795 zł**

29.09. 8 dni
Rodos
studio Angelika **1395 zł**

02.10. 12 dni
Riwiera Olimpijska
studio Platon** (HB) **1995 zł**

Stradom 19, tel. 292 24 43
Krowoderska 24, tel. 633 55 11

Nad Nowym Jorkiem przeszła ulewa

Tumany kurzu

Ratownicy ścigający się z czasem, aby znaleźć żywych pod gruzami World Trade Center, musieli wczoraj zmagać się z jeszcze jednym wrogiem – deszczem. – Mysleliśmy, że deszcz oczyści powietrze z pyłu i poprawi sytuację, tymczasem tylko wzbili nowe jego tumany – powiedział Richard Coppo, ratownik ochotnik.

Na razie wydobyto 194 zwłoki, a na liście zaginionych są 4763 osoby. Przed południem burmistrz Nowego Jorku Rudolph Giuliani powiedział, że usunęto dotychczas 10 400 ton gruzu.

Deszcz padał wczoraj rano z przerwami, czasami przechodząc w ulewę. – Pracujemy trochę wolniej, głównie z powodu złej widoczności – powiedział ratownik Mike O'Hare. Jakby mało było dotychczasowych nieszczęść, nowojorczykom dają się we znaki fałszywe lub wzajemnie sprzeczne informacje i pogłoski, potęgujące lęk przed nowymi atakami terrorystów. Piątkowa ulewa nastąpiła po rozczarowujących 24 godzinach akcji ratunkowej, w ciągu których nie znaleziono nikogo żywego.

Z powodu fałszywych alarmów ewakuowano między inny-

mi dworzec kolejowy Grand Central, dworzec autobusowy w porcie nowojorskim i jedno z biur telewizji CNN. Giełda na Wall Street, finansowe serce USA, jest wciąż nieczynna. Giuliani zapowiedział wczoraj, że postara się otworzyć do poniedziałku „możliwie największą” część centrum finansowego. Dziesiątki tysięcy mieszkańców Dolnego Manhattanu nadal nie może wrócić do swych domów. Policja odgrodziła wiele dzielnic Manhattanu – od eleganckiej TriBeCa, po Chinatown, zamieniając teren o powierzchni 13 kilometrów kwadratowych w gigantyczne „miejsce przestępstwa”.

Tysiące zrozpaczonych rodzin poszukuje zaginionych w szpitalach i na ulicach Manhattanu.

Tymczasem trwa największe śledztwo w historii Ameryki. FBI i policja są pod tym większą presją, że istnieją podejrzenia, iż ludzie związani z terrorystami mogą dokonać kolejnych zamachów. Na razie znaleziono dwie z czterech „czarnych skrzynek” znajdujących się w samolotach. Wczoraj federalne organa ścigania ogłosiły nazwiska 19 ludzi, którzy porwali cztery samoloty. Nazwiska mają brzmienie arabskie.

W Nowym Jorku aresztowano natomiast 10 osób, gdy niezależnie od siebie dwie grupy ludzi pochodzenia arabskiego próbowały dostać się na pokład samolotów. Jeden z nich miał fałszywą licencję pilota. Pięciu innych – jak się okazało – udało się dostać do samolotów we wtorek, mniej więcej w tym samym czasie, kiedy porwano maszyny wykorzystane później w atakach na Pentagon i World Trade Center. Zostali wówczas zwrócenii i zniknęli.

Policja bada, czy nie była to nowa próba uprowadzenia samolotu. Zatrzymani byli obserwowani przez policję ze względu na ich wtorkową próbę wejścia na pokład porwanych później maszyn. Jeden z aresztowanych przeszedł prawdopodobnie taki sam kurs pilotażu, jak zamachowcy, którzy uprowadzili samoloty we wtorek. Federalne Biuro Śledcze wysłało do linii lotniczych listę 52 osób, które chce przesłuchać.

Urwał się mocno nagłośniony przez media ślad domniemych braci Bukhari, którzy rzekomo uczestniczyli w kursach pilotażu na Florydzie i pilotowali samoloty, które uderzyły w World Trade Center. Okazało się, że Adnan Bukhari z Vero Beach wciąż żyje i został przesłuchany na Florydzie przez FBI, a Ameer Adnan zginął rok temu w katastrofie małego samolotu.

Władze amerykańskie przekazały także informację, że samolot pasażerski, który rozbił się o Pentagon, spowodował straty materialne „znacznie przekraczające 100 milionów USD”.

Tymczasem z publikowanych w Waszyngtonie wyników sondaży opinii publicznej wynika, że dziewięciu na dziesięciu Amerykanów zdecydowanie popiera działania prezydenta Busha, podjęte po wtorkowych aktach terroru.

(PAP)

Jak żyć po tragedii

Rozmowa z doc. dr. hab. TADEUSZEM ROTTEREM z Instytutu Psychologii Stosowanej UJ, wykładającym psychologię katastrof

– Chociaż nie wiemy jeszcze, ile osób zginęło w Nowym Jorku, wiadomo, że jest to ogromna liczba. Za każdym „przypadkiem” kryje się tragedia wielu ludzi. Jak można im pomóc?

– We wszystkich wojnach, w które zamieszane były Stany Zjednoczone od początku swego istnienia, zginęło 710 tysięcy Amerykanów. Wielka liczba ofiar wtorkowych wydarzeń spowodowała szok i... zburzyła statystykę. Wprawdzie np. w wypadkach drogowych w USA straciło życie dotychczas 3 miliony Amerykanów, ale działo się to w ciągu wielu lat, w różnych miejscach. Ludzie giną zawsze, lecz nie w taki sposób. Teraz, na miejscu katastrofy potrzebna jest pomoc techniczna – i ta na pewno nadchodzi.

– Ale gdy ekipy techniczne nie będą już miały wiele do zrobienia...

– Potrzebni będą psychologowie. Muszą się oni zająć tymi, którzy przeżyli: rannymi, rodzinami zabitych, świadkami. Potrzebna będzie ogromna grupa specjalistów, a „zmontowanie” jej jest bardzo trudne, chociaż pierwsze takie zespoły zaczynają już pracę w Nowym Jorku.

– Na czym konkretnie polega rola psychologa wśród osób, które przeżyły taki kataklizm?

– Życie tych Amerykanów uległo diametralnej zmianie w ciągu pół godziny. Zadaniem psychologa jest po pierwsze zlikwidowanie ogromnego stresu u ludzi związanych z tragedią, a po drugie spowodowanie u nich uruchomienia mechanizmów adaptacyjnych, aby mogli egzystować w nowych, zmienionych warunkach.

– Jak można to osiągnąć? – Służą temu specjalne strategie rozładowania stresu tzw.

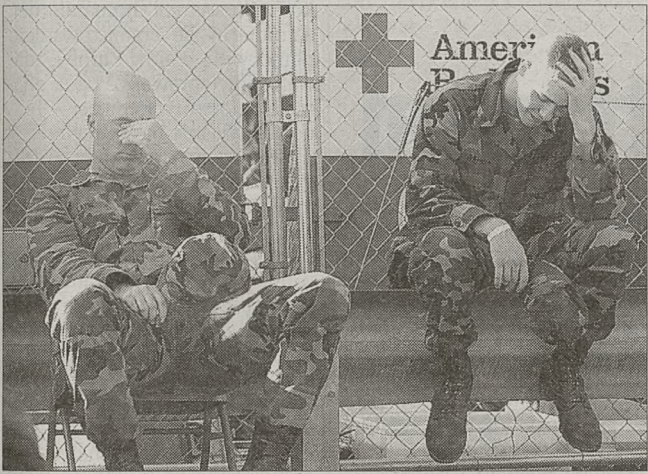

Rachel Uchitel poszukująca swego narzeczonego Jamesa Andrew O'Grady przed szpitalem Bellevue Hospital na Manhattanie
Fot. PAP/AP (Andrew Vaughan)

koping. Następnie wspólnie z tymi osobami psycholog musi przedyskutować możliwości, jakie pozostały, aby poszkodowani mogli nadal żyć i pracować. Oczywiście nie kończy się na jednej rozmowie. Skutki przeżytego stresu mogą się z czasem nasilać – pierwszy

szok minie i dopiero wówczas ktoś zaczyna uświadamiać sobie swój dramat. Opieka psychologa musi być więc długotrwała; potrzebna jest przez całe miesiące, a w niektórych przypadkach nawet lata.

Rozmawiała:
BARBARA STANKIEWICZ

W akcji ratunkowej na przemian widać zmęczenie i rozpacz
Fot. PAP/EPA (Susan Walsh)

– W jaki sposób i przy użyciu jakich środków kraje demokratyczne mają zwalczać terrorystów, aby nie naruszyć fundamentalnych zasad, na których zbudowana jest demokracja, czyli m.in. na danie swoim obywatelom gwarancji swobód obywatelskich i politycznych?

– Jest to pytanie, na które nie można precyzyjnie i jednoznacznie odpowiedzieć. Najprościej byłoby wyjąć spod prawa terrorystów oraz inne osoby lub grupy, które czynnie manifestują swoją niechęć do demokracji i głoszą chęć zniszczenia tego systemu. Jednak taki prosty zakaz nie tylko niewiele by pomógł w pokonaniu terroryzmu, ale też mógłby podkopać istotę demokracji.

– Jak zatem państwo może się bronić przed terroryzmem, aby podjęte działania nie naruszały istoty systemu demokratycznego?

– Nie podlega dyskusji, że każde państwo prawa musi być przygotowane do obrony przed zagrożeniami ze strony ekstremistów. Oznacza to, że demokracja musi być czymś w rodzaju jednocześnie sędziego i policjanta, którzy decydują o tym, kto zagraża stabilności państwa i bezpieczeństwu jego obywateli. Do pojęcia z takim przeciwnikiem system wystawia swoje służby oraz zwalcza go w sposób ad-

Państwo – policjant i sędzia

Rozmowa z JOACHIMEM KLEINEM, autorem monografii o terrorystach z Baader–Meinhof

ministracyjny. Państwo musi mieć również możliwości zapobiegania działaniom terrorystów, czyli musi mieć szerokie możliwości do działań wyprzedzających. Obywatele dla swojego dobra powinni się zgodzić na przyznanie takich uprawnień instytucjom państwowym.

– Jednostki sprawujące władzę mogą jednak nadużyć swoich uprawnień policjanta i sędziego.

– Takiej sytuacji nie można wykluczyć, ale w sprawnie działających demokracjach jest to bardzo mało prawdopodobny wariant.

– Założmy jednak czarny scenariusz.

– Terroryzm państwowy uprawiany przez rządzących jest sporadyczny i realizują go zwykle tajne oddziały policji czy związane z nią bojówki. Jednak ich działania, chociaż sprzeczne z prawem, mają na celu zastraszenie i pokonanie terrorystów. Akcje tych ostatnich uderzają bowiem w całe społeczeństwo i przynoszą śmierć lub kalectwo niewin-

nych ludzi. Nie oznacza to, broń Boże, że popieram np. działania włoskiego kontrwywiadu SID czy brazylijskich „szwadronów śmierci”.

– Jeśli jednak służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo państwa będą stosowały prewencję na dużą skalę, to muszą się liczyć z równie silną odpowiedzią terrorystów.

– To prawda, ale policja i służby specjalne w krajach demokratycznych powinny wyprzedzać działania terrorystów. Nie jest to łatwe, czego dowodzi wtorkowy atak na Amerykę, ale, z tego co wiem, służby specjalne krajów należących do NATO mają nie najgorsze rozeznanie w środowisku terrorystycznym. Jeden, nawet tak tragiczny w skutkach zamach, jaki dotknął USA, nie zmienia tego, co powiedziałem o wiedzy służb zachodnich na temat organizacji terrorystycznych. Wcale nie zdziwiłbym się, gdyby okazało się, że za atakiem na USA stała grupa do tej pory lekceważona przez służby lub nawet im nieznana, to znaczy

wobec której nie stosowały one podsłuchu non stop. Trudno mi uwierzyć w to, żeby nie przechwyciły one żadnej rozmowy do bin Ladena, w której byłaby mowa o planowanym porwaniu samolotów i w ogóle o całej długo przygotowywanej akcji. Nie wykluczam jednakże, że za zamachem stał saudyjski miliarder bin Laden. Podkreślam jedynie, że przy obecnej technice, którą dysponują służby wysoko rozwiniętych krajów zachodnich, terrorystom jest niezmiernie trudno przeprowadzić rozmowy telefoniczne, aby nie przechwyciły ich satelity szpiegowskie, głównie amerykańskie. A skuteczny wywiad satelitarny (i nie tylko) mają też Rosjanie i Chińczycy. Wszystkie te państwa od 10 lat z równą zaciętkością zajmują się zarówno szpiegowaniem siebie nawzajem, jak i tropieniem terrorystów.

– Służby specjalne poza zbieraniem informacji na temat terrorystów i ich infiltrowaniem zajmują się również prowokowaniem do okroślo-

nych akcji, a nawet inspirują terrorystów do ich przeprowadzenia. Wiadomo, że tak pracują np. włoskie służby specjalne. Nie martwi to Pana? Na szczęście, jak podejrzewam, takimi rzeczami nie zajmują się polskie służby.

– Nie martwi mnie to. Wiemy również, że niemieckie służby mają podobne grzechy na sumieniu. Zamordowany w kwietniu 1977 r. przez Frakcję Czerwonej Armii prokurator federalny Siegfried Buback zajmował się nie tylko dochodzeniami przeciwko terrorystom z FCA, ale też współpracował z nimi za zgodą rządu federalnego.

– W nowej encyklopedii powszechnej PWN z 1996 r. jest napisane, że „sprawcy działań terrorystycznych bywają zafascynowani reakcjami społeczeństwa na swoje czyny i charakteryzuje ich pewna teatralność; zdesperowani i nieodpowiedzialni szukają w przemoc rozwiązań własnych problemów”.

– To stereotyp terrorysty. Opiera się on na XIX-wiecznym

wyobrażeniu, a właściwie karykaturze anarchistów.

– Co sprawia, że niektórzy ludzie, pomimo nawet groźby utraty życia, decydują się zostać terrorystami?

– Nie ma jednej odpowiedzi na to pytanie. Z pewnością jednak duże znaczenie ma to, że jeżeli komuś nie udaje się zmienić świata w sposób pokojowy i nie jest w stanie zmienić swojego sposobu myślenia i oczekiwań, to sięga po inne środki.

– W człowieku jednak istnieje coś takiego jak bariera moralna, która powoduje, że nie tak łatwo popełnić poważne przestępstwo, a co dopiero zabić z zimną krwią wielu, a nawet tysiące niewinnych ludzi.

– Życie oraz badania psychologów (np. Milgrama i Zimbardo) pokazują, że bariery moralne nie są trudne do przekroczenia. Trudniej zostać terrorystą, gdy najbliżsi i znajomi nie akceptują metod stosowanych przez terrorystów.

– A jeśli już obie bariery zostaną pokonane, to...

– ...wówczas na przeszkodzie pozostaje tylko strach przed nowym terenem, ale pokonują go nowi adepti terroryzmu dzięki wsparciu ze strony osób mających już doświadczenie w zamachach.

Rozmawiał:
WŁODZIMIERZ KNAP

Na skraju bankructwa

Amerykański przemysł lotniczy odnotuje w 2002 r. stratę 400 mln USD, zamiast 700 mln USD zysku

(INF. WL.) Jeśli w Stanach Zjednoczonych nadal będzie utrzymywać się zauważalny od wtorku powszechny lęk przed podróżami samolotem, amerykańskie linie lotnicze przetrwają jeszcze tylko 30 dni. Na tyle pozwolą im ich zasoby finansowe. Stałe koszty przewoźników wynoszą około 350 mln USD dziennie. Tymczasem sprzedaż biletów prawie całkowicie zamarła. Na podróż decydują się tylko ci, którzy wykupili je wcześniej.

Wtorkowe wydarzenia miały wyjątkowo negatywny wpływ na psychikę większości pasażerów. Prawie 80 proc. spośród odbieranych w tym tygodniu przez biura podróży zgłoszeń dotyczyło odwołań rezerwacji. Boją się wszyscy, nawet biznesmeni, którzy do tej pory najczęściej korzystali z tego środka transportu. - Ci, którzy zginęli, byli zwykłymi ludźmi, lecącymi do pracy, tak jak my - powiedział jeden z nich telewizji CNN.

Wtorkowe wydarzenia mogą doprowadzić do bankructwa co najmniej kilku amerykańskich linii, które na skutek braku

przychodów ze sprzedaży biletów tracą codziennie miliardy dolarów. Ich kierownictwo liczy na pomoc rządu federalnego.

Zdaniem Sama Buttricka, analityka lotnictwa z UBS Warburg, który przedstawił wstępne szacunki strat przewoźników dziennikowi „The Washington Post”, cały amerykański przemysł lotniczy odnotuje w 2002 r. stratę w wysokości 400 mln USD, zamiast spodziewanego zysku 700 mln USD.

American Airlines, największe na świecie linie lotnicze, zapowiedziały już w związku z tym redukcję ok. 20 proc. lotów.

Zrzeszenie Międzynarodowego Transportu Lotniczego, w którym zrzeszonych jest 266 linii lotniczych, poinformowało, że z powodu terrorystycznych ataków na USA światowe linie lotnicze w ciągu jednego tygodnia poniosą najprawdopodobniej dodatkowe koszty w wysokości ok. 10 mld USD. W koszty te wliczono m.in. utracone zyski, utrzymywanie samolotów i personelu lotniczego, który musiał pozostać na ziemi z powodu zakazu lotów.

Pusta sala odlotów na międzynarodowym lotnisku w San Francisco
Fot. PAP/AP (Ben Margot)

Ile może kosztować pojedynczego europejskiego przewoźnika utrata jednego lotu za ocean?

- To bardzo skomplikowane wyliczenie - twierdzi Leszek Chorzewski, rzecznik prasowy PLL LOT. - Można oczywiście założyć, że jednym boeingiem podróżuje 170 osób, a pojedynczy bilet kosztuje 500 USD. Wtedy koszt utraty jednego lotu wyniesie 85 tys. USD. Wiele zależy jednak od tego, ile pasażerów leci biznesklasą, ilu ma wyku-

pionych tańsze bilety w promocjach lub przedsprzedaży.

Do tej pory w związku z zamknięciem przez Stany Zjednoczone przestrzeni powietrznej po atakach na World Trade Center i Pentagon, do USA nie wyleciało 16 rejsów, czyli ok. 3 tys. osób.

Dziennie samolotami LOT-u do Ameryki Północnej podróżuje ok. 1000-1200 pasażerów. Średnio 4-5 rejsów kierowanych jest do Stanów Zjednoczonych i Kanady. (B.CH.)

Niepewne odszkodowania

Czy atak w USA to akt wojny, czy terroru? Odpowiedź na to pytanie dla światowych firm ubezpieczeniowych może warta być miliardy dolarów - oceniają analitycy. Poliśy ubezpieczeniowe takich firm jak St. Paul Cos. czy Chubb Corp. zawierają klauzule o wykluczeniu z warunków ubezpieczenia pewnych zdarzeń i aktów wojennych.

Może to wywołać spory dotyczące zgłaszanych po zniszczeniu WTC roszczeń, które, jak się ocenia, mogą osiągnąć kwotę 19 mld USD. Prezydent USA George W. Bush mówił po ataku WTC o „akcie wojny”. - Z tego powodu można się spodziewać walki o wielkość wypłacanych odszkodowań - ocenia Mitchell Lathrop, adwokat Luce Forward Hamilton & Scripps w San Diego. (PAP)

(INF. WL.) W Stanach Zjednoczonych, a także w wielu krajach Europy Zachodniej towarzystwa ubezpieczeniowe w standardowych pakietach oferują ubezpieczenie od następstw ataków terrorystycznych. W Polsce taka propozycja należy do rzadkości: oferuje ją m.in. PZU, które ubezpieczyło od skutków terrorystycznego np. Pałac Kultury w Warszawie. Do transakcji doszło wkrótce po tym, jak pomieszczenia w pałacu wydzierżawiło stowarzyszenie, działające na rzecz wolności Czechenii.

Nasi rozmówcy podkreślają, że - choć w Polsce nie ma zorganizowanych grup terrorystycznych - ostatnie wydarzenia w USA zmieniają politykę firm, oferujących na polskim rynku ubezpieczenia majątkowe.

Adam Taukiert, rzecznik prasowy PZU, mówi, że ubezpieczenie obiektu od następstw terrorystycznych nie znajduje się w pakiecie tzw. standardowym, lecz każdorazowo trzeba je negocjować. Towarzystwo Ubezpieczeniowe Allianz nie proponuje polskim klientom ubezpieczenia od następstw ataków terrorystycznych. American International Group od pewnego czasu proponuje swoim klientom ubezpieczenie majątku od następstw ataku terrorystów. Jest to jednak odrębna linia, tzw. biznesowa.

Nasi rozmówcy z obecnych na polskim rynku towarzystw podkreślają, że dotąd niewiele firm interesowało się ubezpieczeniem od następstw ataków terrorystycznych. (DOROTA STEC-FUS)

Wtorkowy atak terrorystów na World Trade Center nie był pierwszą katastrofą lotniczą nad centrum Nowego Jorku. 56 lat temu, 28 lipca 1945 r. zablakany we mgłę wśród wieżowców Manhattanu bombowiec B-25 uderzył w północną fasadę Empire State Building. To mało znane w Polsce tragiczne wydarzenie przypominał w ubiegłym roku miesięcznik „Focus”, na którego opowieści oparliśmy poniższą relację.

Choć był to środek lata, nad północno-wschodnimi rejonami USA utrzymywała się paskudna pogoda. Kiedy 27-letni podpułkownik sił powietrznych Stanów Zjednoczonych Wiliam F. Smith zasiadał za sterami swojego dwusilnikowego bombowca B-25, meteorolodzy ostrzegali przed mgłą i nisko wiszącymi chmurami. Ppłk Smith był doświadczonym pilotem. Miał za sobą ponad sto akcji bojowych nad Niemcami; wielokrotnie wyróżniany wysokimi odznaczeniami wojskowymi.

Tragedia sprzed 56 lat

Bombowiec nad Manhattanem

mi. Teraz startował do ostatniego etapu rutynowego lotu z bazy w Południowej Dakocie do Newark w stanie New Jersey. Towarzyszyli mu sierżant Christopher S. Dimitrovich, również wytrawny pilot oraz mechanik Albert G. Perna.

Wojna w Europie skończyła się przed ponad dwoma miesiącami. Japonia dogorywała. Podpułkownik William Smith od czerwca przebywał w Stanach Zjednoczonych. Człowiek, który bez szwanku przetrwał pięć wypraw bombowych nad III Rzeszę z pewnością był przekonany, że nie może mu się już przytrafić nic złego. Zwłaszcza we własnym kraju. Być może dlatego zlekceważył przestrogi służb naziemnych i rady, by z powodu fatalnej wi-

doczności lądować na cywilnym lotnisku La Guardia w Nowym Jorku. Smith uparł się, że doleci do pierwotnie wyznaczonego celu. Nie doleciał.

Naoczni świadkowie katastrofy zauważyli potężny bombowiec dopiero w chwili, gdy ten wynurzył się z mgły, nadlatując znad East River. Pilot był najwyraźniej zdezorientowany. Znalazł się w miejscu, w którym nigdy nie powinien się pojawić. Do tego leciał zbyt nisko, w kamiennym wąwozie obramowanym drapaczami chmur. W ostatniej chwili uniknął kolizji z gmachem Poczty Głównej, cudem ominął wieżowiec przy Piątej Alei, wreszcie o godzinie 9.49 z impetem uderzył w północną ścianę Empire State Building.

Ten oddany do użytku w 1931 r. biurowiec ma 381 metrów wysokości i liczy 102 piętra. Imponuje rozmiarami i architekturą, ale w pierwszych latach swego istnienia świecił pustkami. Kryzys gospodarczy spowodował, że niewiele firm mogło pozwolić sobie na wynajęcie drogich pomieszczeń w najwyższej budowlę świata. Podczas wojny sytuacja nieco się zmieniła, lecz feralnego dnia znajdowało się w nim tylko około 1500 osób, dziesięciokrotnie mniej niż w dni powszednie. Fatalna pogoda sprawiła, że pusto było również na tarasach widokowych na 86. i 102. kondygnacji.

Ważący 11 ton samolot uderzył w Empire State Building pomiędzy 78. a 79. piętrem, na wy-

sokości 280 m nad ziemią, przebijając na wylot mierzący w tym miejscu 25 metrów szerokości budynek. Konstrukcja wieżowca wyraźnie się zachwiała. Zderzeniu towarzyszyła eksplozja. Szczątki bombowca wraz z gruzem zwały się na 33. i 34. Ulicę. 3000 litrów płonącego paliwa lotniczego klatkami schodowymi spłynęło trzy piętra w dół. Wybuchł gwałtowny pożar.

Niemal natychmiast rozpoczęła się akcja ratownicza, obserwowana przez tysiące gapiów na Manhattanie i... 25 reporterów wysłanych na miejsce zdarzenia przez redakcję „New York Timesa”. Przebiegała sprawnie. Szczęśliwie udało się uniknąć paniki. Ludzie, przebywający w ugodzonym gmachu, nie mieli pojęcia, co się stało. Tylko człon-

kowie instytucji humanitarnej, zajmującej się organizowaniem pomocy dla krajów Europy, zdawali sobie sprawę, że padli ofiarami katastrofy lotniczej. Obradowali właśnie na 79. piętrze.

Pożar - jeszcze nigdy strażacy nie walczyli z ogniem w budynku na takiej wysokości - został szybko stłumiony. Można było przystąpić do podsumowania strat. Bilans katastrofy, której przyczyn nigdy nie wyjaśniono (awaria instrumentów pokładowych? Brawura pilota, który chciał pokazać kolegom Nowy Jork z powietrza? Kłopoty z silnikami?) to 14 zabitych, 25 rannych i szkody materialne oszacowane na milion dolarów (koszt budowy Empire State Building wyniósł 25 mln USD).

Naprawa wszystkich uszkodzeń trwała 12 miesięcy, ale już w tydzień po wypadku gmach zaczął funkcjonować normalnie do 67. piętra. Dziurę o powierzchni ponad 30 m kw., wybitą w ścianie przez bombowiec, zastąpiło deskami i plandekami. (RYM)

Kraków **Rynek Główny 8**

KLUB POD JASZCZURAMI ZAPRASZA

20 września (czwartek) godz. 20⁰⁰

"KOLEJNA NOC"
koncert
Pauliny Bisztygi

Sponsorzy: OKOCIM, ZASADA, Złoty, Zakłady Chemiczne ALWERNIA S.A., PZU, Drukarnia LEYKO, MAGAZYN CENTRALNY CENTRUM, AMS, WENECJA, e.pl

Patroni Medialni: POLITYKA, DZIENNIK POLSKI, PRZEKROJ, TVP3 Kraków, Organizator: INSTYTUT ISITUKI, AKTYWIST

PROGRAM 111 PR SA

XVIII Krakowskie Targi Budownictwa JESIEŃ 2001

13-16 września godz. 10-18

II Krakowskie Targi Nieruchomości

WYCIECZKI ZAGRANICZNE
SPRZĘT AGD I TURYSTYCZNY I WIELE INNYCH NAGRÓD

CENTRUM TARGOWE
CHEMOBUDOWA KRAKÓW S.A.
30-706 Kraków, ul. Klimeckiego 14
tel.: (012) 652-78-04, 652-78-00, fax: 652-78-07, 652-78-03
e-mail: targi@chemobudowa.pl, http://www.centrumtargowe.com.pl

DZIENNIK POLSKI

ZDROWIE DZIECKO

25 IX
na łamach "Bądź Zdrow"

Do obecności reklamowej szczególnie zachęcamy: gabinety lekarskie, producentów i dystrybutorów odżywek, i kosmetyków pielęgnacyjnych dla dzieci, pieluszek, soków, ubrań i zabawek, a także przedszkola i żłobki prywatne.

Informacje pod nr. tel.: 012/619-91-34.

Pełna kieszeń

Ostry dyżur POP-aki płacą

Korzystam z telefonu komórkowego działającego w sieci Idea, w systemie POP. Jest to system typu pre-paid, co oznacza, że właściciel nie płaci co miesiąc ustalonej kwoty na rzecz operatora sieci, tylko kupuje kartę zawierającą określoną liczbę impulsów. „Zasilenie” telefonu o nowe impulsy następuje po wpisaniu do niego kodu znajdującego się na karcie.

W grudniu ubiegłego roku chciałem kupić nową kartę u dealera sieci Idea Centertel przy ul. Królewskiej. Niestety, kart zabrakło. Ostatecznie udało mi się nabyć kartę (zawierającą impulsy o wartości 65 zł) w sąsiednim kiosku. W obecności dealera rozpakowałem ją i przy użyciu systemu głośnomówiącego wpisałem kod. Usłyszeliśmy komunikat, że telefon nie został doładowany. Przy kolejnych próbach powtórzyło się to samo. Nie pozostawało mi nic innego, jak złożyć reklamację. Okazało się, że muszę udać się w tym celu do salonu firmowego przy ulicy Piłsudskiego, gdzie po ponadgodzinnym oczekiwaniu na rozmowę z konsultantem zostałem poinformowany, że reklamację może przyjąć tylko salon firmowy przy ulicy Starowiślniej. W salonie tym po dwu-i półgodzinnym oczekiwaniu przyjęto zgłoszenie, obiecując, że sprawa zostanie załatwiona w ciągu kilku dni. Nie została, ale na razie nie miałem powodów do nerwów, wiedząc, że maksymalny czas oczekiwania na rozpatrzenie reklamacji wynosi miesiąc.

Po miesiącu zacząłem dzwonić do salonu firmowego i biura obsługi klienta w Warszawie, przypominając o swojej sprawie. Po czterech miesiącach wysłałem nawet do warszawskiego biura obsługi klienta faks z prośbą o odpowiedź, której nie dostałem. Wreszcie, po prawie 10 miesiącach oczekiwania, udało mi się osobiście do nowo otwartego biura obsługi klienta przy ul.

Piłsudskiego, gdzie na pytanie, dlaczego do tej pory nie rozpatrzonej mojej reklamacji, usłyszałem, że powinienem zgłosić się do sprzedawcy (czyli kioskarza) z prośbą o wymianę karty, a gdyby nie chciał tego zrobić, pozostanie mi tylko skierować sprawę do sądu. Podano mi również numer telefonu do... rzecznika prasowego Idei, mówiąc, że mogę tam dzwonić w sprawie dodatkowych wyjaśnień. Zawsze wydawało mi się, że zadaniem rzecznika są kontakty z prasą, a rozpatrywanie spraw klientów zajmują się pracownicy biura obsługi klienta.

Grzegorz Pirowski
Kraków
Odpowiada: Jacek Kalinowski, rzecznik prasowy Idea Centertel:

W ubiegłym roku faktycznie mieliśmy problemy z jedną partią kart – były one podrabiane przez fałszerzy. Po zgłoszeniach od klientów, którzy padli ofiarą oszustwa, wycofaliśmy je z rynku i zamówiliśmy u producenta nowe. Choć przykro nam z powodu problemów, na jakie zostali z tego powodu narażeni nasi klienci, nie ponosimy z tego tytułu winy i nie będziemy zwracać pieniędzy. Sytuacja jest bowiem analogiczna do tej, gdy ktoś kupi kradziony telefon komórkowy – jeśli zostanie mu on odebrany przez policję, operator sieci, w której działał aparat, nie ponosi za to odpowiedzialności.

Natomiast zgodnie z przepisami, złożona przez klienta reklamacja powinna zostać rozpatrzona w ciągu dwóch tygodni od zgłoszenia. Jeśli tak się nie stało, to jedynym tego wytłumaczeniem może być zaginięcie pisma. Pozostaje mi więc przeprosić klienta za poniesione z tego tytułu szkody. Zgadzam się też, że wszystkich wyjaśnień powinni udzielić panu Pirowskiemu pracownicy biura obsługi klienta, a nie rzecznik, którego zadaniem są kontakty z prasą.

Tabele oprocentowań lokat i kredytów bankowych zamieścimy w następnym wydaniu dodatku „Pełna kieszeń”

Cennik codzienny

Eau de Parfum, Eau de Toilette

coś dla kobiet:	
Thierry Mugler – Angel – woda perfumowana	368 zł/50 ml
Lancôme – Miracle – woda perfumowana	255 zł/50 ml
Gucci – Rush II – woda toaletowa	250 zł/50 ml
Kenzo – Flower by Kenzo – woda perfumowana	230 zł/50 ml
Armani – Mania – woda perfumowana	250 zł/50 ml
Cacharel – Noa – woda toaletowa	190 zł/50 ml
Elizabeth Arden – Green Tea – woda perfumowana	125 zł/50 ml
Coty – Prêt à Porter – woda toaletowa	56 zł/30 ml
Coty – Masumi – woda toaletowa	49 zł/25 ml
coś dla mężczyzn:	
Gucci – Rush Men – woda toaletowa	205 zł/50 ml
Carolina Herrera – 212 – woda toaletowa	165 zł/50 ml
Hugo BOSS – Dark Blue – woda toaletowa	195 zł/75 ml
Davidoff – GoodLife – woda toaletowa	195 zł/75 ml
Thierry Mugler – A*men – woda toaletowa	345 zł/100 ml
Calvin Klein – Contradiction for men – woda toaletowa	195 zł/50 ml
Very Valentino – woda toaletowa	190 zł/50 ml
Salvador Dali – Laguna – woda toaletowa	140 zł/50 ml

Ceny zanotowano w Perfumerii MM i w Galerii Centrum w Krakowie
Opr. MK

Czas zmian

Banki polepszają jakość usług, ale obniżają oprocentowanie

Wiosna i lato tego roku były dla banków czasem wielu zmian. Wyraźne stały się rezultaty fuzji i połączeń rozpoczętych na początku roku. Z rynku bankowego zniknęło kilka instytucji, m.in. Handlo-bank, którego placówki zostały przemianowane na Citibank, czy BWR, który od 1 lipca przyjął oficjalną nazwę Deutsche Bank 24. Jako samodzielny bank przestał działać również Bank Zachodni, który aktualnie wraz z WBK stanowi jedną całość BZ WBK SA. W październiku nazwę Kredyt Bank SA przyjmą dotychczasowe placówki Prosper-Banku SA od niedawna zwanego Polskim Kredyt Bankiem.

Konsolidacja banków oznacza dla klientów szerszą sieć placówek i bankomatów, jak np. w BZ WBK SA, szybszą i sprawniejszą obsługę, jak np. w Deutsche Banku 24, ale także ujednolicenie oferty, co już nie przez wszystkich jest dobrze postrzegane. W efekcie fuzji klientów, choć zyskują m.in. na ofercie produktowej, przeważnie jednak tracą na oprocentowaniu rachunków i lokat. Połączone banki przy-

muja bowiem ofertę lepszego z nich. Zmiany te wiążą się więc z jednej strony z lepszą ofertą i jakością usług, z drugiej zaś ze spadkiem oprocentowania lokat i wyższymi opłatami za rachunki.

Obniżka oprocentowania nie jest tylko następstwem procesu konsolidacji sektora bankowego, ale również rezultatem kolejnych decyzji Rady Polityki Pieniężnej. Stopniowo następująca redukcja stóp procentowych spowodowała obniżenie oprocentowania kredytów, ale równocześnie lokat i rachunków.

Obniżki stóp obserwowane były szczególnie w kontekście oprocentowania lokat. Tendencje rynkowe stały się jednak najwyraźniej widoczne na przykładzie rachunków ROR. Warunki ich prowadzenia znacznie zmieniły się w porównaniu do tych sprzed kilku miesięcy. Nastąpił poważny spadek oprocentowania, w niektórych przypadkach nawet o połowę. Jednocześnie w wielu bankach wzrosły ceny za prowadzenie rachunków.

W wyniku konsolidacji zmniejszyła się konkurencja

między bankami pod względem tradycyjnego sposobu świadczenia usług, pojawił się też poważny konkurent w postaci ich wirtualnych odpowiedników. W wielu przypadkach banki udostępniły więc swoim klientom rachunki poprzez Internet czy telefon.

Zmiany doprowadziły do wyraźnego podziału rynku rachunków ROR. Banki, ze względu na oferowane warunki ROR i sposób ich obsługi, możemy teraz podzielić na 4 grupy:

- banki dominujące - rozległa sieć placówek i bankomatów, rachunki o niskim oprocentowaniu, szeroka oferta usług dodatkowych (np. Peak SA, PKO BP SA, BZ WBK SA, BPH SA),

- mBanki - banki nastawione na realizację usług bez zaangażowania pracowników placówek, tj. poprzez telefon oraz bankomaty wieloczynnościowe, duża liczba małych placówek wyposażonych w wieloczynnościowe bankomaty (np. Millennium, Deutsche Bank 24, Citibank),

- banki wirtualne - fizycznie nie istniejące, obsługujące

wyłącznie przez Internet, oferują najlepiej oprocentowane rachunki ROR na rynku, w wielu przypadkach brak opłat za usługi w ramach ROR (np. mBank, Inteligo, Volks-wagenbank),

- banki małe - raczej wyższe oprocentowanie rachunków, mała liczba placówek i bankomatów, skromna oferta usług dodatkowych (m.in. Invest Bank SA, BOŚ SA).

Najbliższa przyszłość bankowości polskiej przedstawia się interesująco. Od dawna trwają przecież rozmowy dotyczące połączenia BPH SA i PBK SA, a ostatnio pojawiły się wzmianki o możliwości fuzji Pekao SA oraz BRE SA. Niebawem może okazać się, iż na rynku zostanie zaledwie kilka krajowych banków o bardzo silnej pozycji. Nie musimy jednak obawiać się ich monopolu, gdyż konkurencją dla nich staną się banki światowe, mcbanki oraz banki wirtualne, których pozycja w Polsce systematycznie wzrasta.

(LAP)
Tabela zawierająca porównanie rachunków ROR znajduje się na str. 8

O czym warto pamiętać, ubezpieczając mieszkanie

Zepsuj humor złodziejowi

Najczęstsze szkody, jakie może ponieść właściciel mieszkania, to kradzież i zalanie - tak twierdzą w swoich raportach towarzystwa ubezpieczeniowe, i nie ma chyba powodów, by im nie wierzyć.

Ubezpieczenie mieszkania jest dobrowolne. Zawierając umowę, która ma gwarantować zwrot kosztów w przypadku wystąpienia określonych w niej zdarzeń, warto jednak dobrze się zastanowić. Brokerzy zajmujący się pośrednictwem ubezpieczeniowym ostrzegają bowiem, że choć zakres ochrony ubezpieczeniowej oferowanej przez poszczególne towarzystwa jest niemal identyczny, to „diabeł czai się w szczegółach”, na przykład ograniczeniu kwoty odszkodowania za sprzęt elektroniczny lub audiowizualny tylko do 50 proc.

Do „szczegółów” zaliczane bywa zwykłe ubezpieczenie mienia ruchomego (czyli sprzętu komputerowego, audiowizualnego, fotograficznego, instrumentów muzycznych, pieniędzy, papierów wartościowych, biżuterii, dzieł sztuki itp.) oraz stałych elementów mieszkania (np. niektóre meble). Można też ubezpieczyć przedmioty znajdujące się poza mieszkaniem

- na przykład w piwnicy czy garażu.

Większość wyposażenia ubezpieczamy w ten sposób, że wpisujemy jego wartość w polisie i określamy górną jej granicę. Tak jest np. w przypadku sprzętu RTV. Biżuterię lub dzieła sztuki wycenia się z reguły osobno i na wyższą sumę, co wiąże się, oczywiście, z wyższą składką. Jeśli ochroną ubezpieczeniową obejmimy wyłącznie przedmioty najwartościowsze, a złodziej wyniesie nam z mieszkania np. komputer razem z biurkiem, musimy liczyć się z tym, że dostaniemy zwrot pieniędzy za komputer, ale za szafkę - już nie.

Jeśli nie ubezpieczamy mebli, decydujemy się tylko na ofertę takiego towarzystwa, które odpowiada za ryzyko wandalizmu.

O ile reguła jest, że w przypadku ubezpieczenia podstawowej substancji mieszkaniowej (czyli murów) od ognia i innych zdarzeń losowych, towarzystwo ponosi koszty ewentualnej naprawy w 100 proc., to w przypadku mienia ruchomego różnice mogą być znaczne, nawet w ofercie tej samej firmy. Na przykład klient Hestii, który wybierze wariant podstawowy (ubezpieczenie mienia ruchomego na sumę 20 tys., roczna składka w wysokości ok. 210

zł), musi liczyć się z tym, że ubezpieczyciel zwróci mu koszty jedynie w 70 proc., natomiast w wariancie rozszerzonym (składka podwójna) - w 100 proc.

Wiele zależy od tego, na jaką sumę ubezpieczenia się zdecydujemy. Podstawą jej określenia powinna być wartość rynkowa mieszkania z dnia zawarcia ubezpieczenia. Stanowi ona górną granicę, do której ubezpieczyciel odpowiada za wyrządzone szkody. Jeśli wybierzemy sumę wyższą, na przykład 25 tys. zł, możemy już liczyć na zwrot kosztów w przypadku wystąpienia zdarzeń występujących zdecydowanie rzadziej niż kradzież lub zalanie - na przykład pożaru, uderzenia pioruna, huraganu lub powodzi. Dodatkowy zakres ochrony może obejmować np. akcję ratowniczą związaną z tymi zdarzeniami lub odpowiedzialność cywilną klienta, także w zakresie szkód wyrządzonych osobom trzecim poza mieszkaniem. Tutaj też należy być szczególnie ostrożnym - jeśli nie przeczytamy dokładnie warunków umowy, może okazać się, że usługa assistance ogranicza się do informacji o numerze telefonu hydraulika.

Szkody powstałe na skutek działań wojennych, trzęsienia ziemi, strajków czy ataków terroryzmu zazwyczaj nie

podlegają ochronie ubezpieczeniowej, podobnie jak szkody, które tworzą się na skutek systematycznego działania hałasu, wibracji, ciepła, wody, zagrzybienia lub zamrażania.

Pamiętajmy też, że żadne towarzystwo nie zdecyduje się na zawarcie umowy ubezpieczenia, jeśli mieszkanie nie posiada drzwi zaopatrzonych w co najmniej dwa atestowane lub wielozastawkowe zamki i okien zamkniętych w sposób uniemożliwiający otwarcie ich z zewnątrz bez użycia siły lub narzędzi. Większość firm oferuje niższą, jeśli lokum posiada dodatkowe zabezpieczenia, takie jak kraty w oknach lub alarmy. Każda jednak zaniży wysokość wypłacanego odszkodowania, jeśli np. alarm nie zadziała z naszej winy, bo zapomnieliśmy go włączyć, a klucze od krat zgubiliśmy. Umowa mówi bowiem wyraźnie, że wszelkie zmiany, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo mieszkania, należy niezwłocznie zgłaszać właścicielowi.

Towarzystwo może również odmówić odpowiedzialności za kradzież, jeśli mieszkanie będzie puste dłużej niż 30 dni lub budynek, w którym się ono znajduje, nie posiada dokumentów potwierdzających jego odbiór techniczny.

(B.CH.)

PORÓWNANIE WERSJI PODSTAWOWYCH RACHUNKÓW ROR

ROCZNE KOSZTY
ZWIĄZANE Z RACHUNKIEM ROR

BANK	minimalna wpłata	ZYSKI		KOSZTY					ROCZNE KOSZTY ZWIĄZANE Z RACHUNKIEM ROR			
		proc.	kapitali- zacja odsetek	proceedzenie rachunku (miesięcznie)	blankiet czekowy	przelew jednorazowy do innego banku na druku standardowym	zlecenie stałe	koszt podstawowej karty płatniczej (Visa Electron lub Maestro)	wersja 1	wersja 2	wersja 3	wersja 4
PKO BP	bez limitu	4,50%	miesięczna	3,00 zł	0,40 zł	0,5% kwoty min. 2 zł	0,00 zł	0,00 zł pierwsza 10 zł kolejna na 2 lata	65,00 zł	60,00 zł	65,00 zł	60,00 zł
Pekao SA	500 zł	3,50%	miesięczna	6,00 zł	0,40 zł	3,00 zł w placówce 0,60 zł telefonicznie	1,00 zł	0,00 zł	132,00 zł	132,00 zł	103,20 zł	103,20 zł
BSK SA	bez limitu	5,00%	miesięczna	3,00 zł	2,00 zł	3,00 zł w placówce 1,00 zł telefonicznie lub przez Internet	1,00 zł jednorazowo	10,00 zł na rok	82,00 zł	84,00 zł	58,00 zł	82,00 zł
				6,00 zł	2,00 zł	0,00 zł	1,00 zł jednorazowo	10,00 zł na rok	82,00 zł	84,00 zł	82,00 zł	84,00 zł
BPH SA	100 zł	4,20%	kwartalna	4,00 zł	2,00 zł	4,50 zł w placówce 2 zł telefonicznie	0,00 zł	0,00 zł pierwsza 16,00 zł kolejna na 2 lata	110,00 zł	102,00 zł	80,00 zł	72,00 zł
BGŻ SA - Integrum	bez limitu	6,00%	kwartalna	2,00 zł	0,50 zł	0,3% kwoty min. 3,00 zł	1,50 zł	1,00 zł miesięcznie	108,00 zł	108,00 zł	108,00 zł	108,00 zł
KREDYT BANK SA	500 zł	6,50%	miesięczna	2,90 zł, 0,00 zł przez rok prowadze- nia konta - promocja do końca IX 2001	1,00 zł	3,00 zł w placówce 1,00 zł telefonicznie	1,00 zł kwota stała 1,50 zł kwota zmienna 1,00 zł telefonicznie	12,00 zł na rok	112,80 zł	78,00 zł	82,80 zł	54,00 zł
PBK SA	równowa- żność netto naj- niższego wy- nagrodzenia	4,20%	miesięczna	3,00 zł	1,00 zł	3,00 zł w placówce 2,00 zł telefonicznie	1,00 zł kwota stała 2,50 zł kwota zmienna 0,00 zł telefonicznie	3,00 zł na rok + 1,00 zł miesięcznie	129,00 zł	129,00 zł	75,00 zł	75,00 zł
BZ WBK SA	bez limitu	4,00%	miesięczna	3,00 zł	1,00 zł	1,70 zł 4,00 zł w systemie Elixir	1,20 zł	0,00 zł	85,20 zł	85,20 zł	85,20 zł	85,20 zł
DEUTSCHE BANK 24	bez limitu	4,50% 0,00% poniżej saldo 200 zł	kwartalna	3,00 zł	2,00 zł	2,00 zł	-2,00 zł + 2,00 zł miesięcznie	15,00 zł na 2 lata 5,00 zł promocja do końca IX 2001	163,50 zł	158,50 zł	163,50 zł	158,50 zł
LUKAS BANK SA	bez limitu	10,00%	kwartalna	2,50 zł	-	2,00 zł w placówce 0,50 zł przez Internet	2,00 zł w placówce 0,50 zł przez Internet	15,00 zł na 2 lata	109,50 zł	109,50 zł	55,50 zł	55,50 zł
CITIBANK SA	100 zł	4,50%	miesięczna	7,00 zł, 0,00 zł jeżeli średnie saldo 5000 zł	min. 20 zł	3,00 zł w placówce 2,00 zł telefonicznie 1,00 zł przez Internet 0,00 zł do końca XII 2001 zlecenia przez Internet	2,00 zł w placówce 1,00 zł przez Internet 0,00 zł do końca XII 2001 zlecenia przez Internet	2,00 zł miesięcznie	192,00 zł	192,00 zł	144,00 zł	108,00 zł
MILLENNIUM SA	bez limitu	3,60%	miesięczna	2,00 zł	2,00 zł	4,00 zł w placówce 3,00 zł telefonicznie 2,00 zł w bankomacie	5,00 zł jednorazowo (dotyczy tylko zleceń ze stałą kwotą)	15,00 zł na rok	135,00 zł	140,00 zł	63,00 zł	68,00 zł
INVEST-BANK SA	50 zł	9,00%	miesięczna	0,00 zł	1,00 zł (wydawane tylko gdy placówka nie posiada ban- komatu)	1,00 zł 5,00 zł w systemie Elixir	0,50 zł	0,00 zł pierwsza 10,00 zł kolejna na 2 lata + 1,50 zł miesięcznie	47,00 zł	42,00 zł	47,00 zł	42,00 zł
BOŚ SA	300 zł	7,30%	miesięczna	2,00 zł	-	2,00 zł 3,00 zł w systemie Elixir	2,00 zł	30,00 zł na rok	126,00 zł	126,00 zł	126,00 zł	126,00 zł
GBG SA	300 zł	5,80%	miesięczna	2,50 zł	1,00 zł	3,00 zł	0,00 zł	10,00 zł na rok	76,00 zł	76,00 zł	76,00 zł	76,00 zł
LG PERTO BANK SA	500 zł	9,00%	kwartalna	0,00 zł	-	2,00 zł	1,00 zł	15,00 zł na rok	63,00 zł	63,00 zł	63,00 zł	63,00 zł
WBC SA	równowa- żność średniej krajowej	7,00%	kwartalna	0,00 zł	0,29 zł	1,50 zł 4,00 zł w systemie Elixir	12,00 zł na rok	tylko Visa Classic po 6 mies. 35,00 zł na rok	30,00 zł bez karty Visa Classic	30,00 zł bez karty Visa Classic	30,00 zł bez karty Visa Classic	30,00 zł bez karty Visa Classic
mBank	bez limitu	13,20%	miesięczna	0,00 zł	-	0,00 zł przez Internet 0,00 zł telefonicznie 4,00 zł telefonicznie przez operatora	0,00 zł przez Internet 0,00 zł telefonicznie 2,00 zł telefonicznie przez operatora	0,00 zł	96,00 zł	96,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Inteligo	bez limitu	13,35%	miesięczna	0,00 zł	-	0,99 zł przez Internet 2,99 zł telefonicznie przez operatora	0,99 zł stała kwota 0,99 zł zmienna kwota - realizacja przez Internet 1,99 zł zmienna kwota - realizacja telefonicznie przez operatora	0,00 zł pierwsza na 2 lata 0,99 zł miesięcznie kolejna	83,52 zł	71,64 zł	47,52 zł	47,52 zł
Volkswagen Bank	bez limitu	14,00%	miesięczna	0,00 zł	-	0,00 zł	0,00 zł	-	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

* w przypadku niestandardowego druku przelewu banki pobierają podwójną opłatę

** za korzystanie ze zleceń telefonicznych lub przez Internet banki pobierają stosowne opłaty miesięczne

*** jeżeli podana jest jedna cena przelewu, oznacza to, że jest ona niezależna od systemu - taka sama dla Elixiru i Sybiru

Kto zarobił? Kto stracił? (7.09 - 14.09.2001 r.)

W tym tygodniu pytanie: „kto zarobił, kto stracił?” brzmi potwornie, ale być może najlepszą odpowiedzią na działania terrorystów jest to, że giełdy na świecie (po-

za USA) działają, że inwestorzy, choć zaniepokojeni, jednak zawierają transakcje.

Zyskali akcjonariusze mniej eksponowanych spółek, w przypadku których spekulacyjne

wzrosty można powodować przy bardzo niskich obrotach.

Największymi przegranymi byli akcjonariusze spółki Polar, i trudno się temu dziwić, skoro kłopoty głównego zagraniczne-

go udziałowca tak bezpośrednio przekładają się na sytuację polskiego zakładu. Niezadowoleni są ponownie akcjonariusze Netii. Spadek w skali tygodnia o prawie 30 proc. to bardzo zły wynik. Tuż po parkietu, spółki o największej kapitalizacji, przyniosły podobne straty. Kurs akcji Elektrimu spadł o przeszło 12 proc., KGHM stracił 11 proc. a PKN 9,7 proc.

Na rynku walut nie nastąpiły znaczące zmiany (w skali tygodnia). Dolar, waluta, na którą zwrócone są oczy całego świata, mijający tydzień kończy bez zmian w stosunku do złotego. Tymczasem marka zyskała 2 proc.

Rynek funduszy inwestycyjnych odzwierciedla nastroje panujące na giełdowym parkiecie. Fundusze akcji, szczególnie te renomowanych spółek, „dostają w plecy” - jeśli użyć żargonu inwestorów. Podobnie rzecz się dzieje z funduszami inwestującymi za granicą.

Założenia:

WERSJA 1

1 - korzystamy z rachunku już od jakiegoś czasu, dlatego nie dotyczą nas promocyjne ceny usług oraz kart płatniczych,

2 - zlecenia stałe mamy zdefiniowane (nie płacimy opłaty jednorazowej) (np. czynsz) oraz jedno z kwotą zmienną (np. rachunek za telefon)

3 - w ciągu miesiąca realizujemy jedno zlecenie stałe ze stałą kwotą, przy uwzględnieniu opcji korzystniejszej. Zakładamy, iż z konta korzystamy od jakiegoś czasu, nie obowiązują nas promocyjne ceny usług i kart płatniczych, a zlecenia stałe mamy zdefiniowane.

4 - realizujemy w oddziale jeden przelew do innego banku (niezbędne jest dla nas potwierdzenie przelewu w celu okazania, np. opłata za kurs)

W przypadku banków internetowych dla potrzeb zestawienia przyjęto realizację zlecenia przez operatora telefonicznego, nie jest to jednak jednoznaczne z wystawieniem potwierdzenia.

WERSJA 2

1 - zakładamy nowy rachunek i korzystamy z promocyjnych cen usług oraz kart płatniczych

2 - zlecenia stałe mamy nie zdefiniowane (płacimy opłaty jednorazowe)

3 - w ciągu miesiąca realizujemy jedno zlecenie stałe ze stałą kwotą (np. czynsz) oraz jedno z kwotą zmienną (np. rachunek za telefon)

4 - realizujemy w oddziale jeden przelew do innego banku (niezbędne jest dla nas potwierdzenie przelewu w celu okazania, np. opłata za kurs).

W przypadku banków internetowych dla potrzeb zestawienia przyję-

to realizację zlecenia przez operatora telefonicznego, nie jest to jednak jednoznaczne z wystawieniem potwierdzenia przelewu.

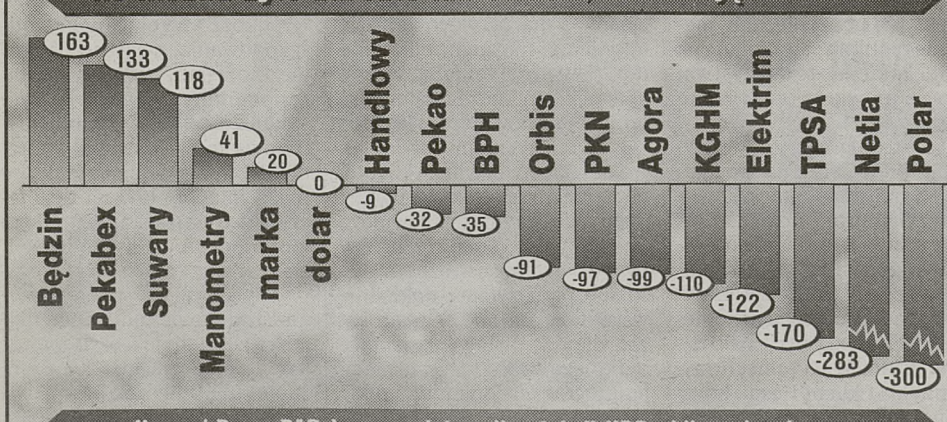
WERSJA 3

realizacja wszystkich zleceń odbywa się przez Internet lub automatycznie przez telefon (zestawienie nie uwzględnia opłat miesięcznych za korzystanie z tego typu usług), przy uwzględnieniu opcji korzystniejszej. Zakładamy, iż z konta korzystamy od jakiegoś czasu, nie obowiązują nas promocyjne ceny usług i kart płatniczych, a zlecenia stałe mamy zdefiniowane.

WERSJA 4

realizacja wszystkich zleceń odbywa się przez Internet lub automatycznie przez telefon (zestawienie nie uwzględnia opłat miesięcznych za korzystanie z tego typu usług), przy uwzględnieniu opcji korzystniejszej. Przyjmujemy, iż zakładamy nowe konto. Obowiązują nas promocyjne ceny usług i kart płatniczych. Zlecenia stałe mamy nie zdefiniowane (opłata jednorazowa).

Ile można było zarobić lub stracić, inwestując 1000 zł?

Uwaga! Dane: PAP, kursy walut według tabeli NBP, obliczenia własne, stopy zwrotu z wybranych inwestycji nie uwzględniają ewentualnych prowizji

Rys. Sławomir Skuta

Pełna kieszeń

Redaguje
Beata Chomątowska
tel. 61-99-193
ekonomia@dziennik.krakow.pl

Bankowa statystyka

- Pengab, wskaźnik koniunktury bankowej, wzrósł we wrześniu o 2,4 pkt. do 27,5 pkt. i jest o 8,3 pkt. gorszy niż we wrześniu ubiegłego roku - poinformował Eugeniusz Śmiłowski, prezes Pentora.

Wzrost kredytów dla ludności odnotowało 48 proc. placówek, a na cele gospodarcze 50 proc. placówek. Ponad połowa oddziałów banków spodziewa się dalszego wzrostu liczby udzielanych kredytów, przy czym 59 proc. przewiduje wzrost kredytów dla ludności, a 62 proc. dla przedsiębiorstw.

W 47 proc. placówek bankowych odnotowano wzrost depozytów złotych. Lokaty terminowe rosły w 42 proc. placówek, a w 25 proc. spadały.

Zdaniem Eugeniusza Śmiłowskiego, mimo poprawy sytuacji w zakresie kredytów i depozytów menedżerowie banków na szczelbu oddziałów nie oceniają dobrze sytuacji swoich placówek. O poprawie swojej sytuacji ekonomicznej informuje 39 proc. placówek. Poprawa nastąpiła raczej w bankach z przewagą kapitału krajowego niż zagranicznego. (PAP)

Ultimatum wobec Huty Katowice

W spirali zadłużenia

Zobowiązania branży hutniczej sięgają 9 miliardów złotych

(INF. WŁ./PAP) - **Zobowiązania branży hutniczej sięgają 9 miliardów złotych - dowiedzieliśmy się w Hutniczej Izbie Przemysłowo-Handlowej. - Znacząca ich część to niewygodne zobowiązania krótkoterminowe - powiedział „Dziennikowi” w HIPH. Wczoraj banki z konsorcjum, które w 1998 roku udzieliło Hucie Katowice SA 400 mln zł kredytu, zagroziły, że jeżeli do 18 września nie dojdzie do porozumienia w sprawie restrukturyzacji kredytu, rozpoczną windykację długu.**

- W przypadku braku pozytywnej odpowiedzi na ofertę wykupu wierzytelności konsorcjalnej do dnia 18 września (...) banki uczestniczące w konsorcjum podejmą działania windykacyjne wobec Huty Katowice i innych zobowiązanych w celu odzyskania swoich wierzytelności - napisał do szefów resortów gospodarki

i skarbu państwa Bank Przemysłowo-Handlowy SA, reprezentujący sześć banków konsorcjum. Szczegóły propozycji banków w sprawie wykupu wierzytelności nie zostały ujawnione.

Tymczasem przebywający wczoraj w Hucie Katowice wicepremier Janusz Steinhoff i jego zastępca Edward Nowak wyrazili nadzieję, że problem kredytu konsorcjalnego zostanie pozytywnie rozwiązany jeszcze we wrześniu. Wiceminister Nowak nie podał, w jaki sposób kredyt konsorcjalny ma być restrukturyzowany. Powiedział jedynie, że chodzi o to, aby spłacić pozostałą część kredytu (niespełna 300 mln zł) jak najszybciej i jak najmniejszym kosztem.

Rozpoczęcie przez banki windykacji swoich wierzytelności mogłoby doprowadzić do upadłości zadłużonej na ponad 2,5 mld zł huty. W czerwcu banki przez dwa

tygodnie blokowały konta huty, domagając się spłaty zaległych rat kredytu. Problemy ze spłatą kredytu HK ma od listopada ubiegłego roku. Długotrwałe rozmowy z bankami nie przyniosły dotychczas rozstrzygnięć. Podczas konferencji prasowej prezes Huty Katowice Andrzej Capiga poinformował, że do końca lipca spółka przyniosła 136 mln zł strat netto.

Przypominajmy, że po siedmiu miesiącach br. podobną strategię netto przyniosła Huta Sendzimir. Sąd jednak zadecydował w ubiegłym tygodniu o otwarciu postępowania układowego HTS z wierzycielami, jednocześnie odrzucając wnioski o upadłość krakowskiej huty. Suma zobowiązań HTS wobec kredytodawców, dostawców surowców i energii oraz transportu sięgają 1,4 mld złotych. Decyzja o wszczęciu układowego jest niezaskarżalna, więc na pewien czas odsunięto w HTS

zagrożenie upadłością. Oczywiście do realizacji układu (redukcji długów huty) może nie dojść, jeśli nie zgodzą się na to wierzyciele. Warto jednak dodać, że wśród wierzycieli przeważają spółki skarbu państwa i firmy państwowe (PKP, spółki węglowe, energetyka), a resort skarbu będzie najpewniej nalegał na realizację postępowania układowego.

Hutnictwo ma długi nie tylko wobec dostawców i banków. Zobowiązania całego sektora wobec instytucji publiczno-prawnych tylko na koniec 2000 roku przekraczały miliard złotych. Około 37 proc. stanowiły długi wobec ZUS-u. W przeważającej części zobowiązania hut wobec instytucji publiczno-prawnych mają charakter krótkoterminowy (ok. 70 proc.).

(PAP, DER)
„Liga bankrutów” w poniedziałkowym „Dzienniku Finansowym”

■ **SPADA ZATRUDNIENIE.** W sierpniu w przedsiębiorstwach zatrudnionych było 5 mln 74 tys. osób, czyli o 0,5 proc. mniej niż w lipcu i o 3,7 proc. mniej niż w sierpniu ubiegłego roku - poinformował Główny Urząd Statystyczny. Od początku roku liczba zatrudnionych spadła o 2,9 proc.

■ **PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE.** Przeciętne wynagrodzenie brutto w sierpniu wynosiło 2192,41 zł, czyli o 0,3 proc. mniej niż w lipcu i o 6,9 proc. więcej niż w sierpniu ubiegłego roku. Od początku roku wynagrodzenie wzrosło o 7,4 proc.

■ **BĘDZIE DEFLACJA.** Zdaniem analityków, w sierpniu (dane będą opublikowane w przyszłym tygodniu) może wystąpić trzecia z rzędu miesięczna deflacja, ale mniejsza od poprzednich, co da wskaźnik roczny na poziomie 5,0-5,2 proc. lub nieco wyższy. Inflacja w grudniu może być poniżej celu RPP.

■ **ZA ILE DAEWOO?** General Motors Corp. może zapłacić za przejęcie zakładów Daewoo Motor produkujących samochody osobowe więcej niż 1,3 bln wonów (1 mld USD) - napisał dziennik „Seoul Economic Daily”. Przedstawiciel GM powiedział też gazecie, że amerykański koncern nadal zainteresowany jest kupnem Daewoo Motor. Dodał, że wtorkowe wydarzenia w USA, które mogą wpłynąć na podważenie zaufania amerykańskich konsumentów i wzbudzić opinie, że inwestycja w przemysł motoryzacyjny są zbyt ryzykowne, nie będą mieć wpływu na decyzje GM.

(PAP)

Na rynku mieszkaniowym

Inwestor indywidualny

- W sierpniu oddano do użytku 7689 mieszkań, o 3,7 proc. mniej niż w lipcu i o 7,6 proc. więcej niż w sierpniu ubiegłego roku - poinformował w piątek Główny Urząd Statystyczny.

Liczba mieszkań oddanych do użytku od początku roku wzrosła do 63058. Jest to o 31,7 proc. więcej niż w tym samym okresie roku ubiegłego. Najwięcej w sierpniu oddano mieszkań wybudowanych przez inwestorów indywidualnych, czyli 3005, o 18,2 proc. więcej niż w lipcu i o 4,1 proc. więcej niż w sierpniu ubiegłego roku. Od początku roku inwestorzy indywidualni oddali do użytku 23973 mieszkania, o 16,7 proc. więcej niż

w tym samym okresie ubiegłego roku.*

Spółdzielnie w sierpniu oddały do użytku 2130 mieszkań, o 10,4 proc. więcej niż w lipcu i o 15 proc. więcej niż w sierpniu ubiegłego roku. Liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem oddanych do użytku w sierpniu wyniosła 2032, czyli o 17,4 proc. mniej niż w lipcu i o 15,7 proc. więcej niż w sierpniu 2000 roku. Natomiast liczba mieszkań zakładowych, komunalnych i społecznych czynszowych spadła w sierpniu o 50,2 proc. w porównaniu z lipcem i o 20,1 proc. w porównaniu z sierpniem ubiegłego roku.

(PAP)

Prof. Marek Belka w Akademii Ekonomicznej

Akademia Ekonomiczna w Krakowie i Stowarzyszenie „Kuźnica” zapraszają na spotkanie z byłym ministrem finansów prof. Markiem Belką i prof. Jerzym Hausnerem, doradcą ekonomicznym prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego. Przedstawią oni referaty

na temat założeń polityki społecznej i gospodarczej przyszłego rządu (po prawdopodobnym zwycięstwie wyborczym SLD). Początek konferencji w poniedziałek, 17 września, o godz. 11 w Nowej Auli AE przy ul. Rakowickiej 27.

(RYM)

W Londynie

Dolar traci

Kurs dolara USA spadł wczoraj wczesnym popołudniem na rynku międzybankowym w Londynie do poziomu 92,44 centów USA za jedno euro - poinformowali dealerzy z Londynu.

Na rynku wzmożyły się obawy, że wtorkowe ataki w USA, w wyniku których zniszczony został kompleks World Trade Center i część budynku Pentagonu, mogą wpłynąć na przyhamowanie i tak słabego wzrostu gospodarczego w tym kraju. - Inwestorzy niechętnie patrzą teraz na amerykańskie aktywa - ocenił Eddie Middleton z Britannic Investment Management w Glasgow. - Dolar może jeszcze spaść - dodał.

Amerykańska waluta osłabła też znacząco wobec japońskiego jena. Za jednego dolara płacono w Londynie 117,39 jenów - najmniej od 3 marca tego roku - wobec 118,71 wcześniej. Dolarów masowo pozbywali się dzisiaj japońscy inwestorzy. Na rynku pojawiły się spekulacje o interwencji centralnego banku Japonii. Od wtorkowych ataków w USA waluta tego kraju osłabła wobec euro o ponad 2 proc., a wobec japońskiego jena o 3,5 proc.

(PAP)

Pod znakiem zapytania

Referendum strajkowe w „Andorii”

(INF. WŁ.) Wśród pracowników andrychowskiej Wytwórni Silników Wysokoprężnych „Andoria” przeprowadzono referendum w sprawie ogłoszenia strajku. 65 proc. głosujących, czyli 695 osób, opowiedziało się za strajkiem jako ostateczną formą walki w obronie miejsc pracy.

Po tym, jak zarząd Daewoo Motor Polska w Lublinie, właściciel 58 proc. udziałów Andorii, złożył do sądu wniosek o ogłoszenie upadłości, losy zakładu w Andrychowie stały pod znakiem zapytania. Związki zawodowe działające w Andorii, organizując referendum, chciały poznać opinię załogi w sprawie ogłoszenia strajku. Miałoby do niego dojść w przypadku, gdy zrealizowany zostanie najgorszy z możliwych scenariuszy, tzn. zarząd Andorii ogłosi upadłość zakładu. Związkowcy wierzą jednak, że do tego nie dojdzie.

- Złożyliśmy deklarację, że do strajku dojdzie w ostateczności, kiedy będziemy wiedzieć, że zarząd i właściciel nie robi nic, aby uratować Andorię - zapewniał Edward Karelus, prze-

wodniczący komisji międzyzakładowej NSZZ „Solidarność”.

W referendum wzięło udział 1085 pracowników. 695 osób opowiedziało się za strajkiem jako ostateczną formą walki o utrzymanie miejsc pracy. Aby wyniki głosowania były ważne, musiała w nim wziąć udział ponad połowa z 1640 pracowników Andorii.

- Chociaż taka jest wola załogi, wierzymy jednak, że do strajku nie dojdzie i jeszcze w tym miesiącu sytuacja zakładu się wyjaśni. Wiele będzie zależało od syndyka, który rozpocznie swoją pracę po ogłoszeniu upadłości Daewoo w Lublinie. On zdecyduje, co zrobić z majątkiem i udziałami Daewoo w Andorii. Jeśli nastąpi szybka zmiana właściciela, to jest szansa, że nasz zakład wyjdzie z tego kryzysu. Mamy do czynienia z paradoksalną sytuacją. Choć możliwości produkcyjne firmy są bardzo duże, nadal brakuje pieniędzy na uruchomienie produkcji dla nowych odbiorców. Żaden bank nie udzieli nam kredytu, ponieważ nadal jesteśmy własnością Daewoo - dodaje Karelus.

(GM)

Koniunktura			
↓ WIG 20	1063,46	(-4,5%)	
↑ Delia	1,09 zł	(11,2%)	
↓ Murawski	1,03 zł	(-20,2%)	
↓ 1 dolar**	4,2315 zł	(-0,08%)	
↑ 1 marka**	1,9748 zł	(0,58%)	
↓ ropa naftowa**	28,58 - 28,63 USD		
*) kurs średni NBP			
**) cena otwarcia na Międzynarodowej Giełdzie Paliw w Londynie za baryłkę ropy Brent z Morza Północnego, z dostawą natychmiastową			
			(b.ch.)

Kursy w kantorach — w złotych	
■ KRAKÓW - dolar, skup: 4,200-4,220, sprzedaż: 4,240-4,260, marka, skup: 1,950, sprzedaż: 1,990-2,000, funt, skup: 6,150, sprzedaż: 6,250-6,280, frank. fr., skup: 0,5800, sprzedaż: 0,5900-0,5970, frank szw., skup: 2,520-2,530, sprzedaż: 2,570-2,610, szyling, skup: 0,2760-0,2770, sprzedaż: 0,2820-0,2850.	
■ TARNÓW - dolar, skup: 4,176, sprzedaż: 4,240, marka, skup: 1,940, sprzedaż: 1,970, funt, skup: 6,120, sprzedaż: 6,210, frank. fr., skup: 0,5750-0,5790, sprzedaż: 0,5830-0,5870, frank szw., skup: 2,520, sprzedaż: 2,550, szyling, skup: 0,2744, sprzedaż: 0,2760-0,2780.	
■ NOWY SĄCZ - dolar, skup: 4,180, sprzedaż: 4,290, marka, skup: 1,940, sprzedaż: 2,010, funt, skup: 6,140, sprzedaż: 6,300, frank. fr., skup: 0,5780, sprzedaż: 0,5970, frank szw., skup: 2,520, sprzedaż: 2,605, szyling, skup: 0,2750, sprzedaż: 0,2840, korona czeska, skup: 0,1105, sprzedaż: 0,1160, korona słowacka, skup: 0,0860, sprzedaż: 0,0920.	
■ RZESZÓW - dolar, skup: 4,140-4,160, sprzedaż: 4,260, marka, skup: 1,940-1,950, sprzedaż: 1,980-2,000, funt, skup: 6,100, sprzedaż: 6,250, frank. fr., skup: 0,5730-0,5760, sprzedaż: 0,5860-0,5900, frank szw., skup: 2,500-2,510, sprzedaż: 2,600-2,610, szyling, skup: 0,2750, sprzedaż: 0,2850.	
■ OŚWIECIM - dolar, skup: 4,165, sprzedaż: 4,265, marka, skup: 1,910, sprzedaż: 1,940, funt, skup: 6,000, sprzedaż: 6,150, frank. fr., skup: 0,5660, sprzedaż: 0,5810, frank szw., skup: 2,440, sprzedaż: 2,510, szyling, skup: 0,2700, sprzedaż: 0,2745.	
(B.CH.), (JT), (KIM), (EWAF), (PAW)	

Tabela NBP nr 179/2001 (z 14 IX)		Kurs średni	zmiana w %
Australia	1 AUD	2,1849	0,00
Austria	1 ATS	0,2807	0,57
Belgia	100 BEF	9,5744	0,57
Czechy	1 CZK	0,1132	0,62
Dania	1 DKK	0,5189	0,58
Estonia	1 EEK	0,2468	0,53
Finlandia	1 FIM	0,6496	0,57
Francja	1 FRF	0,5888	0,58
Grecja	100 GRD	1,1335	0,58
Hiszpania	100 ESP	2,3213	0,57
Holandia	1 NLG	1,7526	0,57
Irlandia	1 IEP	4,9041	0,57
Japonia	100 JPY	3,5558	-0,10
Kanada	1 CAD	2,7029	-0,27
Luksemburg	100 LUF	9,5744	0,57
Norwegia	1 NOK	0,4829	0,42
Portugalia	100 PTE	1,9265	0,57
Niemcy	1 DEM	1,9748	0,58
USA	1 USD	4,2315	-0,08
Szwajcaria	1 CHF	2,5717	0,78
Szwecja	1 SEK	0,4027	0,67
Węgry	100 HUF	1,5115	0,18
W. Brytania	1 GBP	6,2260	0,23
Włochy	100 ITL	0,1995	0,61
strefa euro	1 EUR	3,8623	0,57

Otwarte Fundusze Emerytalne			
wartości jednostek rozrachunkowych z 13.09.2001 r.			
OFE	13-09-2001	12-09-2001	zmiana w proc.
AIG	11,73	11,72	0,09
ALLIANZ POLSKA	12,11	12,09	0,17
BANKOWY	11,17	11,16	0,09
COMMERCIAL UNION	12,80	12,78	0,16
DOM	12,84	12,84	0,00
EGO	12,63	12,61	0,16
KREDYT BANK	11,86	11,85	0,08
NATIONALE NEDERLANDEN	12,72	12,69	0,24
SAMPO	12,87	12,85	0,16
PBK ORZEŁ	12,82	12,81	0,08
PEKAO	12,26	12,25	0,08
POCZTYLION	12,13	12,11	0,17
POLSAT	13,18	13,15	0,23
PZU (Złota Jesień)	12,22	12,20	0,16
RODZINA	12,98	12,97	0,08
SKARBIEC-EMERYTURA	12,23	12,22	0,08
WINTERTHUR	12,79	12,78	0,08
ZURICH SOLIDARNI	12,55	12,53	0,16

14 września 2001 r.

Notowania Giełdy Papierów Wartościowych

sesja nr 2151

Notowania rynku jednolitego

KURS		AKCJE	Ostatni kurs zł	Zmiana %*	OBRÓT		Rynek	P/BV C/WK	P/E C/Z
Min. zł	Maks. zł				Wartość (tys. zł)	Wolumen (sztuki)			
21,50	46,00	7Bulls	22,40	-0,4	6,2	148	R	5,89	x
20,30	27,00	AmerBank	20,30	-3,3	0,2	4	P	0,8	115,4
1,19	1,96	Ampli	1,49	0,0	0,0	0	W	0,71	10,0
1,70	5,10	Animex	1,90	0,0	0,0	0	P	39,83	2,4
8,00	22,90	BCZ	8,50	0,0	0,0	0	R	26,59	x
0,90	2,95	Beefsan	1,01	1,0	0,0	20	W	0,35	7,6
4,26	16,00	Best	5,65	0,0	0,2	15	P	x	x
5,50	19,20	Bedzin	8,20	2,5	89,9	5556	W	0,39	x
8,00	14,95	Bielbaw	8,05	0,0	0,0	0	R	0,18	x
0,92	18,10	Budopol	1,24	0,0	0,0	0	W	0,61	x
1,03	3,00	Bytom	2,40	0,0	2,4	504	P	0,52	x
0,72	2,95	CenStalGd	0,74	-1,3	0,3	200	R	0,17	x
0,81	35,00	Clif	33,50	0,0	0,0	0	W	4,61	17,3
11,70	36,00	Compensa	19,50	-1,0	3,7	105	P	15,37	x
1,60	23,30	DB24	1,70	2,4	2,4	695	P	3,62	57,5
0,78	2,80	Delia	1,09	11,2	0,0	15	W	0,48	x
0,77	39,50	Drosed	33,50	0,0	0,0	0	P	0,91	10,1
1,26	54,20	Ekodrob	1,30	3,2	1,8	700	R	0,84	x
1,16	2,82	ElmontWar	1,36	0,0	0,0	0	P	0,28	9,5
1,30	3,70	Enap	3,29	4,4	7,7	1167	R	2,18	x
2,40	16,80	Energopol	2,69	-1,8	0,0	2	R	0,2	x
0,45	13,00	Espebepe	0,45	-10,0	3,3	3528	P	x	x
1,00	5,13	Famot	3,86	0,0	0,0	0	W	1,58	x
1,52	5,50	Fasing	1,68	0,0	0,0	0	W	0,14	x
1,63	5,50	Ferrum	3,30	-4,3	1,3	200	P	0,3	x
0,96	7,30	Fon	1,02	0,0	0,0	0	W	0,46	x
2,00	24,00	Forte	2,10	-12,1	22,6	4905	P	0,34	x
2,37	29,00	Fortis	25,00	-3,8	0,1	2	P	0,78	20,6
2,80	32,90	Gant	2,90	0,0	0,0	0	W	0,82	13,7
2,70	7,60	Garbarnia	7,40	0,0	13,8	930	R	0,84	x
4,11	20,30	GKI	20,20	0,0	0,0	0	W	1,48	33,8
2,94	21,10	GPRD	3,00	0,0	0,0	0	P	0,7	x
3,20	8,85	Hutmen	6,00	0,0	0,0	1	P	0,21	x
5,65	22,90	Hydrogd	22,90	0,0	0,0	0	P	1,07	12,9
11,50	27,00	Hydrobud	11,50	0,0	0,0	2	R	0,46	6,8
1,20	32,00	IBS	1,25	4,2	4,0	1605	R	0,21	x
1,20	23,90	Indykpol	20,20	0,0	0,6	14	P	1,12	8,4
5,95	30,90	Instalkrk	7,00	0,0	0,0	0	R	1,22	17,3
0,73	10,00	Instal	0,78	0,0	0,0	0	R	0,24	x
0,72	255,00	Izolacja	205,00	0,0	0,0	0	P	2,17	x
10,05	400,00	Kable	11,45	-0,9	2,3	100	P	0,49	11,8
0,75	28,00	Krak Brokers	0,78	0,0	0,0	0	W	0,41	x
1,62	8,00	KrakChemia	1,63	-1,2	21,3	6530	R	0,21	x
1,80	5,30	KZWM	3,47	0,0	0,0	0	W	0,61	x
1,85	9,50	LTL	8,00	11,1	0,0	2	W	1,45	x
1,25	11,00	Lubawa	1,34	7,2	0,1	50	R	0,19	8,2
1,05	3,01	ŁDA	1,05	-8,7	4,2	2009	R	0,25	x
0,76	7,60	Łukabst	0,76	0,0	0,0	0	R	0,38	x
1,10	8,65	Masters	1,89	0,0	0,0	0	R	0,47	x
1,57	4,60	Milmet	4,30	2,4	0,0	1	R	0,26	x
3,00	8,50	Morliny	7,95	0,0	0,0	0	P	0,42	14,7
1,03	15,65	Murawski	1,03	-20,2	1,0	500	W	x	x
0,85	19,60	Muza	18,10	-2,2	3,4	95	R	1,16	23,9
1,71	21,00	Nafta	2,00	0,0	0,4	100	R	0,28	x
1,61	9,90	NDA	9,35	0,0	0,0	0	P	0,5	2842,8
7,50	21,00	Novita	17,50	0,0	3,1	89	P	1,14	13,0
0,74	2,41	Odlewnie	1,40	0,7	1,5	530	W	x	x
1,62	5,60	Paged	1,68	0,6	0,3	89	P	0,19	x
3,95	8,00	Pakabex	5,10	0,0	0,0	0	W	0,29	10,2
15,00	21,00	Pekpol	15,35	0,0	0,0	0	P	0,67	33,4
1,62	10,50	Pemug	2,50	0,0	5,3	1034	R	0,29	x
11,10	36,70	Pepees	11,25	-2,2	19,1	850	P	0,18	2,5
10,00	14,30	Permedia	11,00	0,0	0,0	0	W	1,21	7,9
5,60	25,10	Polar	5,60	0,0	1,1	100	P	0,52	x
46,00	80,20	Polfa Kutno	75,00	0,0	13,6	91	P	1,64	15,2
5,90	24,90	Polna	6,00	0,0	0,0	0	R	0,19	x
13,45	18,70	Poinord	13,45	-4,6	29,1	1076	R	0,56	2,7
13,50	20,60	Ponar	16,00	3,9	0,3	10	R	0,56	206,9
16,00	35,00	Pozmeat	26,00	0,0	0,0	0	R	0,75	x
10,00	17,00	PPWK	11,00	-4,3	16,4	745	R	0,87	20,6
3,54	6,40	Prochem	5,40	0,0	92,8	8588	P	0,63	x
2,92	6,00	Protektor	3,49	0,0	0,0	0	W	0,32	x
1,02	2,90	Próchnik	1,02	-2,9	0,0	20	P	1,33	x
8,60	14,20	Ropczyce	9,45	-0,5	9,2	506	P	0,43	5,5
25,00	43,00	Sanok	27,30	1,1	0,3	5	P	0,83	23,1
1,21	4,31	Sanwil	1,49	-6,9	77,8	26120	R	0,21	x
3,60	12,90	Skotan	3,70	-3,9	3,7	500	W	0,29	2,7
13,05	19,50	Stomil B	13,50	0,0	3,0	110	P	0,39	6,9
7,40	22,50	Suway	9,50	0,5	0,2	11	W	0,53	x
0,52	3,80	Tonsil	0,55	-12,7	1,0	821	P	x	x
0,36	1,60	TUP	0,40	0,0	0,0	0	W	0,22	x
7,00	15,20	TU Europa	9,55	-0,5	0,4	20	W	1,69	12,0
11,60	21,00	Unimil	15,35	0,0	0,0	0	R	0,65	5,5
17,00	29,20	Visco	25,90	0,0	74,4	1432	R	1,03	10,3
6,10	10,60	Vistula	6,40	0,0	7,7	605	P	0,31	4,7
3,61	7,65	Wafapomp	4,50	1,1	453,4	50381	R	0,37	x
2,61	4,40	WFM Oborniki	2,90	0,0	0,0	0	P	0,48	x
19,25	34,60	Wistil	27,60	-8,6	8,6	153	R	0,30	2,7
47,50	75,00	WKSM	71,00	0,0	0,0	0	R	1,12	24,6
7,30	16,80	Wółczanka	7,65	-0,6	106,1	6932	P	0,22	6,9
4,95	9,75	ZEG	5,40	0,0	0,0	0	W	0,21	8,4
18,00	40,30	ZEW	18,10	0,0	0,0	1	P	0,58	x

Wartości indeksów giełdowych

	KURS		Zmiana dzienna (w %) zamk./zamk.
	Otwarcia	Zamknięcia	
WIG	12 566,32	12 233,58	-2,9
WIG 20	1 109,47	1 063,46	-4,5
MIDWIG	890,77	889,85	-0,5
NIF	49,17	50,44	1,4
WIRR	1 707,93	1 717,55	-1,0
TECHWIG	579,08	547,35	-6,0
WIG-BANKI	17 424,50	17 216,60	-1,5
WIG-BUDOW	11 240,32	11 168,49	-0,5
WIG-INFO	8 206,35	7 837,51	-4,6
WIG-SPOZYW	6 987,99	6 877,58	-2,5
WIG-TELEKOM	8 323,01	7 869,92	-6,0

Co? Gdzie? Kiedy?

Poniedziałek, 17 września:

■ NWZA Prokomu SA w sprawie emisji obligacji zamiennych na akcje;

■ otwarcie publicznej subskrypcji 5.248.447 akcji serii E Banku Częstochowa SA;

■ zakończenie zapisów w ramach wezwania ogłoszonego przez NFI Hetman na sprzedaż 7.514.030 własnych akcji;

■ wprowadzenie do obrotu giełdowego 28.300 akcji 4Media SA;

■ wprowadzenie do obrotu giełdowego 4.183.954 akcji serii A Banku Zachodniego WBK SA;

Wtorek, 18 września:

■ NWZA 7bulls.com w sprawie emisji ok. 2,9 mln akcji serii D1 i D2;

■ wprowadzenie do obrotu giełdowego 1.689.650 akcji serii H Poligrafii SA;

■ otwarcie publicznej subskrypcji 2,75 mln akcji serii N i 1,69 mln akcji serii O BOŚ SA;

Środa, 19 września:

■ NWZA Animeksu SA w sprawie emisji 127 tys. akcji s.E

Czwartek, 20 września:

■ NWZA Krosna SA w sprawie podziału zysku za 2000 r.;

■ zamknięcie publicznej subskrypcji 5.248.447 akcji s.E Banku Częstochowa SA;

Piątek, 21 września:

■ NWZA Jelfy SA w sprawie podziału zysku z lat poprzednich oraz zmian w RN;

■ wprowadzenie do obrotu giełdowego 1.424 akcji serii A Kopexu SA.

Opr. (B.CH.)

Notowania ciągle - podsumowanie

KURS		AKCJE	KURS		Zmiana %*	OBRÓT		Rynek	P/BV C/WK	P/E C/Z
Min. zł	Maks. zł		Otwarcia zł	Zamknięcia zł		Wartość (tys. zł)	Wolumen (sztuki)			
Akcje										
0,91	5,90	4Media	1,20	1,16	-4,1	667,2	290170	R	2,15	x
43,50	124,00	Agora	45,50	43,70	-4,0	2162,2	24532	P	2,63	12,1
16,55	41,10	Agnos	-	17,30	0,0	0	0	P	0,66	x
15,20	42,00	Amica	15,15	15,60	-1,3	59	1929	P	0,50	x
41,30	69,80	AMS	58,00	60,00	1,7	100,6	865	P	3,83	38,6
8,70	14,50	Apator	10,85	10,85	-0,9	43,8	2012	R	0,78	17,5
11,75	31,50	Apexim	15,00	14,70	0,0	41,2	1465	R	x	x
1,05	6,90	Atlantis	1,28	1,28	0,0	23	8380	P	0,65	x
11,50	19,25	Bauma	-	14,70	0,0	0,0	0	R	1,5	13,6
0,80	19,50	Beton Stal	1,17	1,02	-12,8	31,8	15274	R	x	x
45,50	70,60	Bank Handlowy	53,50	53,50	0,0	135,4	1265	P	0,98	26,6
3,48	9,70	BIG BG	3,61	3,51	-2,8	389,9	54887	P	1,11	x
4,08	8,65	Boryszew	4,70	4,82	-1,6	6,1	642	P	0,98	9,2
64,00	86,00	BOS	-	69,60	0,0	0	0	P	1,57	131,9
145,00	248,00	BPH	180,00	180,00	1,1	275,1	767	P	1,05	19,9
82,40	145,50	BRE	96,00	94,70	-0,8	22881,4	120512	P	0,96	6,9
17,00	30,10	Budimex	19,90	20,00	1,5	246,6	6245	P	0,93	11,3
27,70	43,70	BZWBK	36,50	36,10	-1,1	3497,8	49310	P	1,23	22,9
4,30	13,90	Centrozap	5,50	5,50	5,8	15,4	1400	P	x	x
19,40	32,20	Cersanit	20,20	19,80	-3,4	39,2	987	P	1,85	8,4
34,80	109,00	Comarch	36,90	34,80	-5,9	781,7	11155	P	2,03	22,6
71,60	130,50	ComputerLand	76,00	75,20	-1,1	1231,7	8198	P	3,89	19,7
16,90	44,00	CSS	18,00	18,00	0,0	1,8	50	R	1,71	15,8
24,60	43,50	Deciba	28,50	28,50	0,0	429,6	7553	P	0,71	24,9
73,00	140,00	Echo	86,00	86,20	0,2	209,8	1217	P	1,41	8,6
12,90	28,00	Efekt	22,00	22,90	0,4	9,4	206	R	1,28	34,5
104,00	215,50	EFL	215,00	213,50	-0,2	12284,9	28917	P	2,20	25,4
17,10	30,20	Elektrobudowa	20,00	20,10	-1,5	451,9	11295	P	1,21	x
17,00	59,30	Elektrim	20,50	19,15	-7,5	12658,7	323222	P	0,45	0,5
0,96	3,44	Elektroex	1,32	1,20	-7,7	236,1	95495	P	0,37	1,4
14,20	37,00	Elkop	-	16,50	0,0	0	0	W	0,56	x
4,80	32,00	Elzab	5,05	4,80	-5,0	15,9	1600	P	0,19	x
22,00	44,50	Energopfd	24,80	26,50	1,9	2,7	51	P	0,57	x
10,10	27,00	Energopn	-	15,50	0,0	0,0	0	P	0,51	x
0,34	10,50	Eurobud	0,34	0,34	0,0	15,7	23100	W	x	x
17,30	39,70	Exbud	18,50	18,10	-2,2	65,2	1797	P	1,03	x
15,35	20,70	Farmacot	19,85	20,10	-1,0	236,7	6003	P	0,92	6,3
13,90	25,90	Frantschach	19,45	19,50	-1,5	1760,1	45084	P	1,55	5,3
1,57	4,20	Getin	1,56	1,60	1,9	1529,2	463491	R	1,20	x
36,00	59,50	Grajewo	54,50	55,40	-1,1	66,2	600	P	1,39	9,9
20,50	30,00	Groclin	20,50	20,50	-2,8	20,5	500	R	1,34	8,5
1,74	1,91	Hoga	-	1,80	0,0	0,0	0	W	0,86	x
4,70	33,00	Howell	-	5,30	0,0	0	0	P	0,52	9,3
3,55	6,40	Hydrotor	3,65	3,55	-2,7	100,7	14113	R	0,29	3,2
2,50	9,00	IGroup	2,29	2,50	-3,1	30,3	6531	R	0,68	x
13,10	33,00	Impexmet	18,40	18,00	-2,2	73,4	2061	P	0,53	23,3
184,00	285,00	ING BSK	242,00	243,00	0,0	977,7	2002	P	1,29	12,6
4,00	14,65	Intertia	4,31	4,00	-8,0	76,6	9521	R	0,81	x
7,40	22,00	Irena	15,00	15,00	0,0	6,7	229	P	1,44	44,5
28,00	44,10	Jeifa	41,00	41,00	-1,4	865,5	10471	P	0,84	12,8
12,50	22,50	Jutrzenka	17,75	17,90	-0,3	186,2	5273	P	0,54	13,0
3,24	7,65	Kable Holding	3,63	3,52	-3,0	613	86754	P	0,65	x
34,60	67,00	Kety	40,50	40,50	0,0	965,9	11935	P	1,24	17,0
12,95	32,80	KGHM	14,35	13,30	-6,0	3343,9	123584	P	0,67	7,0
43,20	56,90	Kogeneracja	46,00	46,00	0,0	9,2	100	P	1,07	39,0
4,45	11,35	Kompap	9,75	9,50	0,0	8,9	481	R	0,77	x
9,00	30,00	Kopex	9,50	9,50	1,6	21,2	1156	R	0,22	6,1
2,80	14,30	KPPB-BICK	2,86	2,95	-0,3	7,6	1332	P	0,22	x
12,80	18,45	Kredyt Bank PBI	18,05	18,05	0,0	597,5	16544	P	1,14	7,4
32,00	47,00	Krosno	41,80	45,00	0,0	2	23	P	0,95	13,3
4,89	9,10	Kruszwica	5,25	5,30	-1,9	8,9	844	P	0,64	11,1
14,00	29,00	Lentex	16,15	15,90	-0,6	64,6	2000	P	0,66	16,8
0,35	3,57	LETA	0,44	0,44	-6,4	26,2	29335	W	x	x
13,10	27,50	LGP PetroBank	-	25,00	0,0	0,0	0	P	1,83	21,8
46,50	52,50	LPP	-	50,40	0,0	0,0	0	R	1,53	7,2
10,90	101,00	Macrosoft	11,00	11,40	4,6	112,6	5117	P	1,62	x
6,00	11,40	Manometry	10,20	10,20	4,6	2,0	100	R	0,98	53,5
1,08	10,10	MCI	1,13	1,08	-6,1	105,8	48250	R	0,72	118,7
19,80	36,70	Mennica	30,00	30,70	-0,6	472,6	7788	P	0,85	9,2
6,90	9,00	Mieszko	7,50	7,60	-0,7	544,5	35810	R	1,12	9,0
8,80	14,75	Miltex	11,00	11,00	0,5	90,3	4144	P	2,07	6,0
2,92	5,75	Mostalexp	3,08	2,92	-3,9	245,4	40466	P	0,53	4,5
11,50	18,40	Mostalgd	12,40	12,90	-0,8	8,4	330	P	0,69	5,8
8,60	16,65	Mostaipc	8,80	8,75	-2,8	79,1	4627	P	0,3	2,7
4,45	15,10	Mostalsdi	6,60	6,45	-3,7	38,3	2986	P	0,57	6,1
6,00	15,80	Mostalwar	6,50	6,00	-9,1	81,9	6642	P	0,42	x
5,10	14,75	Mostalwab	5,85	5,85	-0,8	143,5	12512	P	0,66	x
6,35	14,00	MpecWro	7,15	7,00	0,0	6,8	482	P	0,89	8,3
5,45	118,00	Netia	5,80	5,45	-6,0	2393,1	212747	P	0,71	x
0,71	17,60	Ocean	0,89	0,86	-4,4	157,9	92209	P	1,03	x
9,20	20,50	Okocim	10,80	10,40	-4,6	27	1288	P	0,65	x
6,20	15,00	Olawo	6,90	6,50	-3,7	28,2	2153	P	0,48	3,5
36,80	210,00	Optimus	49,30	45,70	-8,6	1787,4	19087	P	1,85	x
15,10	34,90	Orbis	16,55	16,00	-3,3	2027,4	63485	P	0,69	12,5
11,05	28,50	Orle	16,40	15,90	-1,2	1149,1	35770	P	0,81	4,6
0,86	40,00	Pazur	0,90	0,88	2,3	41,6	23410	R	3,85	x
73,50	123,00	PBK	88,10	88,30	-1,8	14387,8	81542	P	1,12	12,1
46,80	75,30	Pekao	68,30	66,60	-3,1	23914,8	175107	P	1,82	11,6
26,10	38,90	PGF	30,40	30,70	-1,3	373,2	6153	P	1,79	x
5,85	11,20	Piasecki	5,90	6,25	5,0	46,3	3965	R	0,65	8,9
15,90	22,60	PKN	17,60	16,80	-5,4	22835,8	676049	P	1,04	11,6
3,58	8,25	Poifarbw CW	3,60	3,60	0,0	52,6	7348	P	0,48	31,1
15,55	24,40	Poigrafia	-	19,50	0,0	0	0	R	2,32	11,3
7,45	19,00	PollenaE	7,70	7,65	-1,3	50,2	3264	R	0,59	8,8
3,84	6,10	Projprzem	3,84	3,84	-1,8	10,4	1350	R	0,65	14,0
77,20	247,50	Prokom	82,00	77,20	-6,0	4333	27758	P	2,01	13,7
11,70	16,50	Prosper	14,45	14,00	-1,4	154,9	5489	P	0,86	5,8
5,60	8,80	Rafako	5,60	5,60	-0,9	43	3903	P	0,90	x
22,20	54,00	Repol	33,50	33,40	0,0	328,2	4970	P	0,70	3,6
2,00	4,99	Remak	2,07	2,07	0,0	59,2	14300	P	0,23	x
2,06	5,45	Rolimpe	2,17	2,07	-3,7	264,5	64162	P	0,59	x
3,16	14,11	Simple	3,40	3,38	7,0	3,7	600	P	0,88	x
17,50	123,00	Softbank	21,40	20,30	-4,7	5077,3	122677	P	1,27	21,7
1,33	3,10	Sokółów	1,58	1,53	-3,2	249,1	81631	P	0,45	x
2,12	24,00	Stalexport	2,28	2,12	-7,4	123,2	27810	P	0,29	x
9,50	18,50	Stalprod	11,20	11,50	0,0	61,6	2720	P	0,58	15,6
7,30	14,50	Stalprofi	7,65	7,90	0,6	5,1	330	W	0,49	2,1
7,40	28,50	Sterpro	8,25	8,70	6,1	1031,7	60701	P	1,42	30,7
1,31	21,00	STGroup	1,38	1,32	-4,3	99	37430	R	0,58	x
21,40	34,00	Stomil Olsztyn	24,30	24,30	0,0	966,8	19896	P	1,22	23,8
2,00	2,89	Strzelec	2,45	2,39	-3,2	421,5	85778	R	0,96	97,6
2,21	4,18	Swarzędz	2,34	2,21	-5,6	191,5	42364	P	1,51	16,1
20,00	41,00	Szeptel	18,75	20,00	-2,4	301,7	7668	R	9,68	x
10,90	30,00	Talex	11,45	10,90	-11,4	2,4	106	R	1,07	12,6
0,62	14,15	TIM	0,67	0,64	-3,0	61,1	47397	R	0,54	x
11,00	34,00	TP SA	11,55	11,00	-5,2	22459,4	1009000	P	1,22	8,2
18,00	21,00	TRAS	19,30	19,30	-3,5	15,1	390	W	1,92	13,4
1,25	3,33	Wandalex	1,45	1,35	-6,9	46,9	16523	W	0,63	12,1
114,00	166,00	Warta	110,00	114,00	-0,9	6,8	30	P	1,30	17,7
14,65	23,50	Wawel	-	21,50	0,0	0,0	0	P	0,88	8,8
2,21	2,96	Wilbo	2,53	2,52	-1,2	181,3	36510	P	0,53	7,1
6,55	21,00	Yawal	6,55	6,70	-1,5	4,2	315	R	0,40	2,0
13,90	28,50	ZPUE	19,00	19,85	-0,3	5	130	W	0,88	16,6
19,95	28,70	ZREW	20,80	19,95	-3,2	16,8	420	R	0,60	4,7
168,50	346,00	Zwyciec	170,00	168,50	-2,6	84	248	P	0,53	11,7

Oprócz ogromu ludzkiego nieszczęścia, jaki przyniósł wtorkowy terrorystyczny atak na wieżowce World Trade Center, należy się liczyć również z tym, że będzie to miało także wpływ na cały finansowy świat. Wiele instytucji zajmujących się organizacją handlu i wszystkiego, co jest z nim związane, utraciło wielu swoich pracowników, co w istotny sposób zdeorganizowało swobodny przepływ kapitału. W ciągu ostatnich miesięcy władze Banku Centralnego Stanów Zjednoczonych siedmiokrotnie obniżyły stopy procentowe, by w ten sposób odwrócić niekorzystną tendencję spowalniania wzrostu gospodarczego. Do wtorku liczby przeciwników i zwolenników tezy wystąpienia recesji w USA utrzymywały względną równowagę. Teraz sytuacja uległa wyraźnej zmianie na korzyść tych drugich. 2/3 przychodów amerykańskiego PKB generuje popyt wewnętrzny, dlatego indeks nastrojów konsumenta znalazł się ostatnio pod baczną obserwacją inwestorów. Jego wartość w sierpniu spadła do 83,6 z 91,5 (oczekiwano 90,8) - najniższej od 8,5 lat. Najgorsze jest to, że nastroje konsumencie zmierzono jeszcze

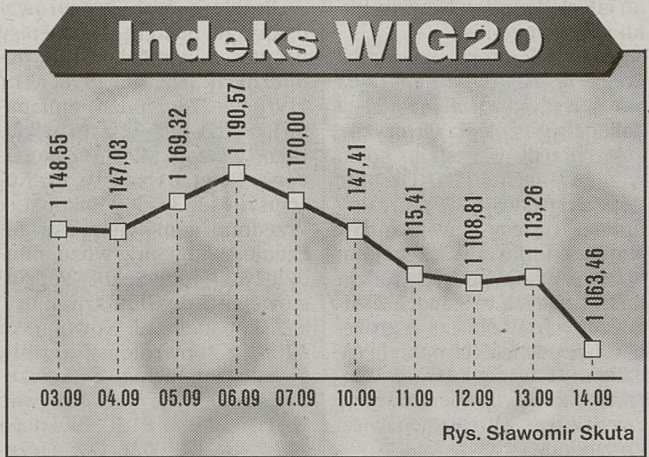

Zdaniem analityka

Wielkie spadki

przed 11 września. W obecnej chwili na wielu giełdowych parkietach rozumowanie jest następujące: wtorkowa tragedia jeszcze bardziej ostudzi

produkcji przemysłowej w USA. Analitycy spodziewali się zniżki o 0,5 proc., natomiast rzeczywista jej wartość zmieniła się o -0,8 proc. Tak

zapał Amerykanów do wydawania pieniędzy. Wiadomo przecież, że w czasie żałoby nie myśli się o nowych domach, samochodach itd. W środku tygodnia ukazały się dane dotyczące rejestracji nowych bezrobotnych w USA, które również były gorsze niż oczekiwano. Na domiar złego w piątek inwestorzy dowiedzieli się o spadku sierpniowej

więc gospodarka amerykańska znalazła się na najlepszej drodze do recesji.

Piątkowa sesja na WGPW była powtórką wtorkowego tąpnięcia głównych indeksów. Z tego powodu statystyka tygodniowa nie wygląda zachęcająco. W ciągu ostatnich pięciu sesji WIG20 stracił 9 procent. Jeszcze większa zniżka była udziałem wskaźnika branży nowych tech-

nologii TECHWIG (-13 proc.). Giełdy w USA wznowiają swoją działalność w najbliższy poniedziałek. Istnieje powszechne oczekiwanie na duże spadki Dow Jonesa i Nasdaq, napędzane branżami spółek lotniczych i ubezpieczeniowych. Czy tak się rzeczywiście stanie, zobaczymy, chociaż trzeba przyznać, że spekulacja ta nie jest pozbawiona logiki. Na pewno FED i wiele instytucji finansowych będzie zainteresowanych opanowaniem sytuacji i uspokojeniem posiadaczy akcji. Jeżeli teraz nastąpiłby krach na Wall Street, to oznaczałoby wygrana terrorystów, a na to rząd USA nie bardzo może sobie pozwolić. Jednak inwestorzy, szczególnie krótkoterminowi, nie chcieli na weekend zostawić z akcjami (uznali to za zbyt duże ryzyko niewspółmierne do potencjalnych zysków). Indeksy europejskich giełd w ciągu piątkowych notowań utrzymywały ok. czteroprocentowe straty. Ta niechęć inwestorów do zajmowania długich pozycji w dużej mierze wynikała z obaw, których podstawowym założeniem jest to, że w ciągu najbliższych dni Stany Zjednoczone podejmą działania odwetowe. W grę wchodzi rejon Bliskiego Wschodu. W przypadku wymknięcia się sytuacji spod kontroli zagrożone są rozległe tereny, które nadal pozostają piętą Achillesa światowej gospodarki.

WOJCIECH WAŚNIEWSKI
Biuro Analiz i Informacji
DM Polonia NET SA

cie, związanych z lawiną międzynarodowych rozmów, związanych z obawami o losy bliskich żyjących w Ameryce, o odbudowie zniszczonych wież z ich komputerami, sieciami itd. O miliardach dolarów uszkodzeń, które wzmogą popyt konsumpcyjny w USA i być może stłumią czyhającą recesję. Także można się spodziewać większej skali obniżek stóp procentowych, i to nie tylko w USA. Dodatkowo dla Polski korzystne jest osłabienie dolara, którym płacimy za import na przykład ropy, i wzrost siły euro, którym realizujemy większość eksportu. Ja osobiście myślę, że czas tych olbrzymich kłopotów powinien się już niedługo skończyć, a na rynki świata powróci spokój, choć czy od razu przyjdzie hossa, tego oczywiście nie wiem.

GRACZ

Tydzień na skróty

Wyniki finansowe Grupy Żywiec w pierwszym półroczu 2001 roku były znacznie lepsze niż rok wcześniej pomimo utrzymującej się stagnacji na rynku piwa oraz wysokiej akcyzy. Po sześciu miesiącach sprzedaży spółka zanotowała stratę netto ponad 48,5 mln zł, czyli o 24 proc. mniej niż w pierwszym półroczu ubiegłego roku. Przychody skonsolidowane ze sprzedaży wzrosły o ok. 120 mln zł - do 1,25 mld zł. Przedstawiciele grupy twierdzą, że na półroczną stratę miały wpływ wysokie koszty obsługi zadłużenia. Krótko- i długoterminowe kredyty firmy w pierwszym półroczu wynosiły ok. 950 mln zł.

Poprawa wyników interpretowana jest jako początek korzyści z restrukturyzacji, jednak Żywiec nie wyklucza dalszych redukcji zatrudnienia.

W celu poprawienia bilansu i obniżki kosztów zadłużenia jeszcze w tym roku spółka planuje emisję do 4,5 mln akcji. Obejmą je dwaj główni akcjonariusze - Heineken i Harbin BV.

Po ośmiu miesiącach Grupa Żywiec sprzedała ok. 5,5 mln hl piwa, czyli prawie 200 tys. hl mniej niż jej główny przeciwnik na rynku, Kompania Piwowarska. Z powodu niepewnej sytuacji gospodarczej zarząd Żywca nie był w stanie podać prognozy wyniku finansowego grupy w całym 2001 r.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ING Banku Śląskiego SA zdecydowało o powołaniu rewidenta do spraw szczególnych, który ma zbadać relacje banku z jego strategicznym inwestorem grupą ING. Rewidentem tym będzie firma audytorska KPMG Polska Audyt, przeprowadzająca również roczne audyty w Banku.

ING Bank Śląski SA w transakcji pakietowej kupił 207.756 akcji Huty Ferrum SA, zwiększając posiadany pakiet akcji tej spółki do 28,5 proc. kapitału zakładowego. Bank Śląski poinformował też, że udzieli Stoczni Gdynia kredytu na 30,4 mln USD na sfinansowanie budowy masowca dla amerykańskiego inwestora Westwood Shipping Lines INC. Każdy statek będzie miał ok. 200 m długości i nośność 45 tys. DWT.

ComputerLand SA podpisał trzy umowy z Narodowym Bankiem Polskim. Dotyczą one dostaw, instalacji i wdrożenia zintegrowanego systemu księgowego, infrastruktury technicznej-systemowej na potrzeby systemu bankowości elektronicznej oraz oprogramowania firmy Cisco Systems do budowy węzła dostępowego do Internetu.

Polar SA wstrzymała na tydzień sprzedaż do oddziałów grupy Brandt-Moulinex we Francji, stanowiącą ok. 30 proc. eksportu polskiej spółki w skali roku. Zakłady Brandt-Moulinex we Francji wstrzymały działalność do przyszłego tygodnia, kiedy mają zapasć decyzję odnośnie jej restrukturyzacji.

O ile Brandt-Moulinex nie przeprowadzi programu restrukturyzacji technologicznej oraz restrukturyzacji zatrudnienia, może stanąć w obliczu bankructwa, a wtedy sprzedaż eksportowa Polaru w trzecim kwartale tego roku może być nawet o 30 proc. niższa - powiedział prezes Polaru Zbigniew Szczypiński.

Francuski sąd handlowy, któremu przysługuje prawo zamknięcia nierentownych zakładów Brandt-Moulinexa lub nakazanie restrukturyzację spółki, objął ją na razie 6-mies. okresem ochrony i wyznaczył dwóch zarządców masy upadłościowej, którzy będą pomagać dotychczasowemu prezesowi Patrikowi Puy. Produkcja i sprzedaż w firmie mają być jednak kontynuowane, a marki sprzętu zachowane.

Brandt-Moulinex, włosko-francuski koncern działający w branży AGD, jest głównym akcjonariuszem Polaru. W polskiej spółce, jako jedynej w całej grupie, przeprowadzono już program restrukturyzacji zaplanowany na ten rok, zwalniając 600 pracowników i ponosząc z tego tytułu 12 mln zł kosztów związanych z odprawami.

Rozmowy Mieszka i Jutrzenki w sprawie ewentualnej fuzji odbędą się najprawdopodobniej we wrześniu, a nie - jak wcześniej planowano - w październiku. Analitycy twierdzą jednak, że im szybciej zaczną się rozmowy, tym większe jest prawdopodobieństwo ich zerwania.

(B.CH.)

Właściwie każdy komentarz na giełdach świata w tym tygodniu musi zawierać element odnoszący się do wydarzeń w USA. Ogólnie rzecz biorąc, nieważne jest, czy uderzenie w wieże World Trade Center i Pentagon uznamy jedynie za największy w historii akt terroru, czy za początek nowego typu wojen, konsekwencje dla gospodarki i świata, i giełd będą podobne. Fala materialnych zniszczeń, choć poważna, nie jest czynnikiem mogącym samodzielnie wywołać światowy krach, jednak efekty psychologiczne i konsekwencje polityczne są poważnym zagrożeniem dla stabilności rozwoju gospodarczego, a szczególnie notowań giełdowych. Już ten tydzień dowiódł, że bez bardzo gwałtownych zawirowań się nie obejdzie. Wydaje mi się, że jednym z istotnych czynników wpływa-

Z pozycji gracza

Czynnik spustowy

jących na rozwój tych problemów, jest fakt, że inwestorzy na całym świecie uwierzyli, że zbliża się recesja i tylko czekali na moment, gdy jakieś wydarzenie da sygnał ku powszechnej wyprzedaży. Generalnie w takiej sytuacji każdy pretekst jest dobry. Piątkowa gwałtowna zniżka można dość łatwo wytłumaczyć. Wszyscy czekają na poniedziałkowe otwarcie czynnej od wtorku giełdy amerykańskiej, spodziewając się wielkiej wyprzedaży akcji firm ubezpieczeniowych, linii lotniczych, producentów samolotów i silników czy też wielkich banków w rodzaju Merrill Lynch, które straciły 80-90 proc. personelu, obsługi-

jącego ich kwatery główne mieszczące się w zniszczonych budynkach. Oczywiście, silne spadki indeksów za wielką wodą sprowadzą ceny na innych rynkach, a ci, którzy sprzedali w tym tygodniu, rozpoczną tanie zakupy. Choć to bardzo cyniczne, ale strategia kupowania akcji, gdy leje się krew, do tej pory zawsze przynosiła nadprzeciętne zyski. O ile pamiętam, to największy w historii dzienny procentowy wzrost na Wall Street nastąpił w dniach 1-3 września 1939, gdy płonęła Warszawa. Do powszechnego czarnowidztwa chciałbym wprowadzić odrobinę optymizmu. Pomyślmy o zyskach Telecom na całym świe-

Na rynku walutowym

Kończący się tydzień upłynął pod znakiem jednego wydarzenia: ataku terrorystycznego na USA. Obok wydźwięku czysto ludzkiego związanego z tragedią tysięcy Amerykanów, miało to także znaczenie dla rynków finansowych, których działalność została sparaliżowana (giełda w Nowym Jorku zaczęła działać prawdopodobnie dopiero w poniedziałek). Również w Polsce sytuacja była bardzo nerwowa. Nie doszło co prawda do dużego osłabienia złotego, ale inwestorzy w niepewności oczekiwali na dalszy rozwój wypadków.

Polska waluta straciła dopiero pod koniec tygodnia. Po pierwsze dlatego, że oficjalnie potwierdzono plany pozostawienia środków z TP SA na koniec walutowym w NBP (posłużą one zapewne obsłudze zadłużenia zagranicznego, o czym pisałem tydzień temu). Po drugie, powstały poważne problemy związane z prywatyzacją Rafinerii Gdańskiej. No

i po trzecie (ten czynnik był najważniejszy) typowany na przyszłego ministra finansów Marek Belka powiedział, że jego zdaniem złoty jest przewartościowany o 10 proc. Polskiej walucie nie pomogły także jego stwierdzenia o tym, że kolejna rewizja tegorocznego budżetu nie jest wykluczona i że oczekuje on silnego cięcia stóp procentowych w sytuacji, gdyby wprowadzone przez przyszły rząd reformy były głębokie. W efekcie w piątek kończyliśmy znowu poniżej 6 proc. ponad starym parytetem (dokładnie na 5,7 proc.). Dolar kosztował 4,235 zł, euro 3,897 zł.

Trudno przewidzieć, co zdarzy się w przyszłym tygodniu. Wiele będzie zależało od sytuacji w USA i od tego, czy dojdzie do ewentualnej akcji odwetowej i w kogo będzie ona skierowana. Poza tym poznamy wiele danych makroekonomicznych dotyczących naszego kraju. Najważniejsze będą informacje o inflacji, produkcji i cenach produkcji.

MAREK ZUBER,
analityk finansowy
Departamentu Skarbu Banku
Przemysłowo-Handlowego SA

Regionalny przegląd giełdowy

darca. Inny produkt, wafelki kakaowe i cytrynowe light, zajęły pierwsze miejsce w kategorii żywność na Sympozjum Diabetologicznym DIABETICA EXPO 2001.

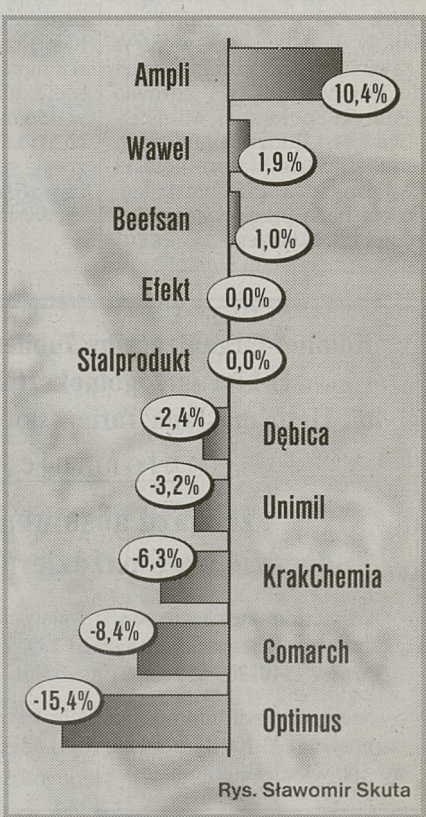
Browary Strzelec wyemitowały za pośrednictwem Banku Amerykańskiego w Polsce SA 100 obligacji komercyjnych serii E o łącznej wartości 10 mln zł z terminem wykupu na dzień 9 grudnia 2001 r. Obligacje stanowią 20,1 proc. kapitałów własnych spółki, a ich oprocentowanie zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 3 M.

Jednostka zależna Strzelca, Hortaqua, zbyła 114 326 akcji emitenta. Jednostkowa cena sprzedaży wahała się w przedziale 2,50 do 2,55 zł.

Deutsche Bank 24 AG z siedzibą we Frankfurcie nad Menem, główny udziałowiec Deutsche Bank 24, kupił 302 750 akcji imiennych zwykłych DB24, po 1,02 zł za akcję. Stanowią one 0,1 proc. kapitału akcyjnego spółki i dają prawo do 0,1 proc. głosów na WZA.

Zarząd Grupy Kęty poinformował, że po raz kolejny została przekroczona równowartość kwoty 500 tys. euro w transakcjach z Alupolem i Metalplastem-Bielsko. Łączna suma wzajemnych transakcji z Alupolem wyniosła 2,1 mln zł, a z Metalplastem-Bielsko - 2,8 mln zł.

(B.CH.)

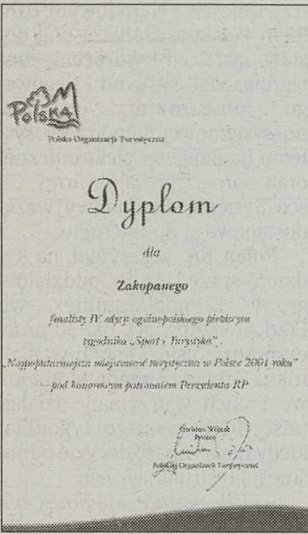
Ranking najpopularniejszych miejscowości wypoczynkowych

Zakopane w czołówce

Zakopane zostało laureatem ogłoszonego przez tygodnik „Sport i Turystyka” konkursu na najpopularniejszą miejscowość turystyczną.

Tegoroczna edycja odbywała się pod patronatem prezydenta RP. Spośród 74 zgłoszonych miejscowości do ścisłego finału dostało się 20 najważniejszych. Przez kilka miesięcy na łamach czasopisma prezentowano walory poszczególnych miejscowości. Wyboru najpopularniejszej dokonali czytelnicy gazety. Duża liczba nadesłanych kuponów świadczy o wzrastającym zainteresowaniu turystyką. Konkurs pomaga też w promocji walorów rekreacyjnych mało znanych dotąd miejscowości. Głównymi kryteriami w ocenie

miejscowości turystycznych były: atrakcyjna oferta wypoczynku, infrastruktura turystyczna-rekreacyjna, hotele, pensjonaty, schroniska, rekreacja, ochrona środowiska, promocja i marketing. Wręczenie dyplomów tegorocznej edycji odbyło się podczas VIII Międzynarodowych Targów Uzdrawisko-Turystycznych w Polanicy Zdroju. Od 7.09 do 9.09.2001 wszystkie wyróżnione miejscowości mogły zaprezentować w Polanicy swoją ofertę rekreacyjną i turystyczną. Tradycyjnie stoisko Zakopanego cieszyło się ogromną popularnością wśród odwiedzających targi. Goście pytali o propozycje zimowego wypoczynku i ofertę dla „zielonych szkół”.

Postęp w inwestycjach

Coraz więcej mieszkań

Mimo niekorzystnej koniunktury, w Zakopanem stale wzrasta liczba nowych budynków. - Postęp jest stały, nie zanotowaliśmy recesji na rynku inwestycyjnym. Na przestrzeni dziesięciu lat o 100 proc. wzrosła liczba obiektów mieszkalnych oraz oddanych obiektów użyteczności publicznej - powiedział Jerzy Chlebiński, naczelnik Wydziału Architektury UM.

W roku 2000 zanotowano najwyższą od 10 lat liczbę mieszkań oddanych do użytku. Liczba wydanych pozwoleń na budowę jest miarodajnym wskaźnikiem postępu na rynku mieszkaniowym. Ogółem w 2000 roku wydano 205 takich pozwoleń (w 1992 było ich tylko 91). Ta proporcja wskazuje na silną dynamikę wzrostu poziomu inwestycji. Do równie optymistycznych wniosków prowadzi analiza liczby mieszkań oddanych do użytkowania: 186 w zeszłym roku - wobec 62 w roku 1992, 26 w roku 1995 i 47 w roku 1997.

Na przestrzeni 10 lat o 100 proc. wzrosła liczba oddanych do użytkowania obiektów handlowych i budynków mieszkalnych

Oświadczenie przewodniczącego Rady Miasta Zakopanego

W imieniu Rady Miasta Zakopanego i własnym składam hołd pamięci ofiar zbrodniczych aktów terrorystycznych, do jakich doszło w Nowym Jorku i Waszyngtonie.

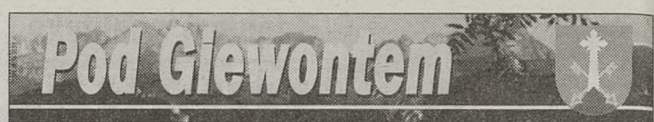
Tragedia, która we wtorek dotknęła Amerykę, uderzyła w nas wszystkich. Rada Miasta Zakopanego potępia terrorizm, który przede wszystkim godzi w niewinnych ludzi. Okrutne fakty przekładają się na realny dramat tysięcy mieszkańców Nowego Jorku i Waszyngtonu oraz członków naszych rodzin mieszkających w Stanach Zjednoczonych. W obliczu zagrożenia chcę powiedzieć naszym rodakom: Jesteśmy z Wami. Wierzymy, że zachowacie odwagę i wytrwacie wbrew nienawiści i przemocy.

Solidaryzując się z bólem rodzin amerykańskich, wyrażam nasze najgłębsze współczucie. Nie możemy pozwolić, by w tak dramatyczny sposób zakończyła się era niezachwianej wiary w ogólnoludzkie wartości i międzynarodowe bezpieczeństwo.

Michał Gąsienica Szostak
Przewodniczący
Rady Miasta Zakopanego

Informacja Zarządu Miasta

Zarząd Miasta Zakopanego informuje, że w dniach od 7.09 do 28.09.2001 roku na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Zakopanego podane są do publicznej wiadomości wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

OGŁOSZENIE O PRZETARGU NIEOGRANICZONYM o WARTOŚCI do 30 000 EURO

Przetarg jest przeprowadzany w oparciu o przepisy ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. 1998 r. nr 119 poz. 773 z późn. zmianami). Pełna nazwa zamawiającego: Zarząd Miasta Zakopanego, Referat Oświaty, ul. Kościuszki 13, 34-500 Zakopane. Przedmiot zamówienia: świadczenie usługi przewozu młodzieży z rejonu Szkoły Podstawowej nr 2 do Gimnazjum nr 1 w Zakopanem, ul. Nowotarska 42 i z powrotem. Termin świadczenia usługi: Świadczenie usługi ma się odbywać w terminie od 01.10.2001r. do 21 czerwca 2002, z wyłączeniem okresu ferii zimowych: od 21 stycznia do 03 lutego 2002 i świątecznych 23-31 grudnia 2001r. i od 28 marca do 2 kwietnia 2002 r. Postępowanie będzie prowadzone z zastosowaniem preferencji krajowych. Osobą upoważnioną do kontaktów z oferentami jest: mgr Władysława Skupień - kierownik Referatu Oświaty Urzędu Miasta Zakopane, ul. Kościuszki 13, 34-500 Zakopane, pok. nr 218, tel.: 0-18 20 140-34 wew. 442 Zamknięta i zabezpieczona kopertę zawierającą ofertę należy złożyć w Urzędzie Miasta Zakopane - samodzielne stanowi

sko ds. zamówień publicznych, ul. Kościuszki 13, 34-500 Zakopane pok. nr 8 na parterze. Koperta powinna być oznaczona hasłem: „Przetarg nieograniczony - dowóz młodzieży do Gimnazjum nr 1”. Termin składania ofert upływa dnia 26 września 2001 o godz. 9.30 Otwarcie ofert, w którym mogą uczestniczyć oferenci, nastąpi w budynku Urzędu Miasta Zakopanego, ul. Kościuszki 13, w pok. nr 2 na parterze w dniu 26 września 2001r. o godz. 10.00 Kryteria oceny ofert: cena - 70 proc., staż w zarobkowym przewozie osób - 30 proc. Instrukcję warunków zamówienia można otrzymać w Urzędzie Miasta Zakopanego w pok. nr 218 - Referat Oświaty w godzinach pracy urzędu, tj.: poniedziałek od 13.00 do 18.00, wtorek-piątek - 9.00-12.00. W przetargu mogą wziąć udział dostawcy spełniający następujące warunki: nie są wykluczeni z postępowania na podstawie art. 19 i spełniają warunki z art. 22 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych, spełniają warunki zawarte w instrukcji dla oferentów.

Kolumnę Rady i Zarządu Miasta Zakopanego
redaguje Marzena Sęczkowska

Zielona szkoła

(INF. WL.) W poniedziałek na „zieloną szkołę” do Turyn-gii wyjadą dzieci z terenów poszkodowanych przez powódź.

Do wioski dziecięcej w Beichlingen wyjedzie 50 uczniów z gimnazjum w Budzowie. W schronisku młodzieżowym w Plothen am See przygotowano miejsca dla 45 osób z gimnazjum w Stryszawie, a w schronisku młodzieżowym w Tambach Dietharz - dla 45 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Stryszawie. Organizatorem wyjazdu jest Ministerstwo Zdrowia i Polityki Społecznej, Ministerstwo ds. Rodziny Turyn-gii oraz Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. Dzieci będą przebywać w Turyn-gii do 30 września. (GEG)

„Intercity” w Bunkrze Sztuki Między stylami

(INF. WL.) Polscy i niemieccy artyści wzięli udział we wspólnym projekcie o nazwie „Intercity”. Wernisaż wystawy odbył się wczoraj w krakowskim Bunkrze Sztuki.

Marcin Berdyszak, Jerzy Kałucki, Leszek Lewandowski, Robert Maciejuk, Hanna Michalska-Baran, Dariusz Młacki, Leszek Oprządek, Werner Hinz, Ellen Keusen, Vladimir Kuzmin, Ursula Molitor, Wolfgang Peter, Manfred Rademacher, Ulrich Wagner - ci wszyscy artyści, reprezentujący różne pokolenia i style, wzięli udział we wspólnym projekcie. Osobą, która zainicjowała zarówno krakowską wystawę, jak i wcześniejszą wieloletnią współpracę jest Susanne Bonenkamp. Projekt „Intercity” to wynik długotrwałej współpracy polskich i niemieckich środowisk twórczych, podtrzymywanej przez Galerię Bunkier Sztuki i Okręg Bergisch-Gladbach (Kolonja-Düsseldorf-Bonn).

Tytuł krakowskiej wystawy jest symboliczny - „Intercity” ma oznaczać pomost pomiędzy różnymi kulturami, narodami, stylami, a nawet generacjami. Dlatego wystawa jest niejednorodna - artyści, biorący w niej udział, reprezentują rozmaite odcienie współczesnej sztuki, m.in. fotografie, obrazy, instalacje. W kontekście tragedii w USA instalacja Wolfganga Petera „Wieża Babel” nabiera niepokojąco aktualnego znaczenia. Wieża Babel to pudła tworzące jedynie pozornie stabilną konstrukcję, opatrzone takimi napisami jak „wystarczy mgnienie oka, by spopielić to, co wyrastało przez miliardy lat”...

Wystawa czynna będzie do 7 października.

DOMINIKA ĆOŚIĆ

Odpowiadać na pytania

Rozmowa z pianistą KONSTANTINEM SCHERBAKOVEM

- Na jutrzejszym recitalu w Filharmonii Krakowskiej, który zainauguruje Festiwal Pianistyczny w Krakowie, wykona Pan różnorodny program: od utworów Bacha, poprzez Schuberta, Czajkowskiego, Musorgskiego, aż po Ravela. Dlaczego na swój pierwszy koncert w Polsce zdecydował się Pan zagrać utwory tych właśnie twórców?

- Chciałem się pokazać jako wszechstronny pianista. Stąd wybrałem na recital utwory bardzo ważne w historii literatury pianistycznej, charakterystyczne dla poszczególnych epok; od baroku, poprzez romantyzm, na ekspresjonizmie francuskim kończąc. Ciekawostką może być fakt, że w wersji fortepianowej zaprezentuję dwa utwory, które zaliczane są do podstawowych utworów orkiestralnych: Suitę „Dziadek do orzechów” Czajkowskiego - w doskonałej aranżacji Pletniewa, oraz cykl „Obrazki z wystawy” Musorgskiego - który w aranżacji Horowitza wykonam w Krakowie po raz pierwszy.

- Ma Pan w repertuarze 50 koncertów fortepianowych oraz wiele programów solowych. Jakże są Pana artystyczne upodobania?

- Staram się nie mieć ulubionych utworów. Zawsze dla mnie najważniejsze są te kompozycje, które w danym momencie wykonuję. Szczególną słabość mam jednak do: muzyki francuskiej początku XX wieku, sonat fortepianowych Pro-

kofiewa oraz koncertów Medtnera i Respighiego. Moje zainteresowania muzyką - z upływem lat - znacznie się zmieniają. Np. gdy miałem 14 lat, nie chciałem grać niczego poza Chopinem. Teraz dość rzadko go wykonuję.

- Co Pana fascynuje w muzyce?

- Odnajdywanie zapomnianych utworów fortepianowych.

- W Pana karierze dużą rolę odegrała muzyka Sergiusza Rachmaninowa. To właśnie, podczas Festiwalu Muzyki Kameralnej w Asolo wykonał Pan wszystkie koncerty tego twórcy, przed wielkim pianistą Światosławem Richterem. To zdarzenie zapoczątkowało Pana międzynarodowy sukces. Jakże dziś ma znaczenie dla Pana muzyka Rachmaninowa?

- Ogromne. Po studiach, moją pierwszą wielką pracą było wyćwiczenie wszystkich utworów Rachmaninowa. Od niego wszystko się zaczęło. Pracując nad tymi kompozycjami, zdałem sobie sprawę, jak wiele z nich jest rzadko wykonywanych. Natomiast wygranie Konkursu Rachmaninowa było dla mnie dodatkowym impulsem. Przez ostatnie 20 lat stara-

łem się wprowadzić na światowe estrady jego niezwykle utwory.

- Pana nauczycielem był Lew Naumow, legendarny profesor Moskiewskiego Konserwatorium. Czy dziś ucząc młodych artystów korzysta Pan z metod nauczania swojego profesora?

- Tak naprawdę Lew Naumow nigdy nie uczył, jak grać na fortepianie. Nie dawał rad i wskazówek. Jego lekcje polegały na tym, że fenomenalnie przegrywał nam poszczególne utwory. Dla niego najważniejszy w muzyce był dźwięk, brzmienie fortepianu, a nie technika. On swoim uczniom rozszerzał horyzonty, inspirował. Był niezwykle człowiekiem, wielką osobowością, chodzącą encyklopedią muzyki. Zanim sam stałem się nauczycielem, zapytałem Lwa Naumowa, jak powinno się uczyć gry na fortepianie. „Nie należy zarzucać ucznia zbyt dużą ilością wiedzy; trzeba jedynie odpowiadać na zadane pytania” - mówił mi wówczas. I tę metodę stosuję do dziś, ucząc młodych pianistów w Szwajcarii.

ROZMAWIAŁA:
AGNIESZKA

MALATYŃSKA-STANKIEWICZ

Komitet Organizacyjny Jubileuszu 100-lecia
II Liceum Ogólnokształcącego
im. Hetmana Jana Tarnowskiego w Tarnowie
informuje,

że zjazd absolwentów
odbędzie się 6 października 2001r.

Zainteresowanych prosimy o wpłaty na konto: Komitet Organizacyjny Jubileuszu 100-lecia II LO w Tarnowie, BOŚ S.A. o/Tarnów 15401203-859666-27006-00/01.

Szczegółowych informacji udziela sekretariat szkoły: al. Solidarności 18, 33-100 Tarnów, tel. (014) 621-33-15, e-mail: ii.lo.tarnow.pl, www.ii-lo.tarnow.pl

AKROPOL Kraków, ul. Kalwaryjska 75
BIURO TURYSTYCZNE tel. 423-51-77, 29-22-666

SUPER LAST MINUTE

HISZPANIA super cena 990 zł
termin: 25.09 - 06.10 (12 dni),
htl. **, ****, HB (szwedzki stół),
lux autokar, NW i KL, zwiedzanie
Monaco, Barcelony, Montserrat,
Wenecji

GRECJA super cena 890 zł
termin: 06.10 - 14.10 (9 dni),
htl. **, HB, lux autokar, nocleg
transzytowy, NW i KL, zwiedzanie
Aten, Meteorów, Olimpu, Dion,
Salonik

Dzieci do 4 lat GRATIS, 4 - 8 lat 50%, 8 - 13 lat 20%
Serdecznie zapraszamy pon.-pt. 10 - 18, soboty 11 - 14

Naszemu Koledze

dr. Władysławowi Bielańskiemu

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci MATKI składają

Dyrekcja oraz Koleżanki i Koledzy
z Katedry Fizjologii Collegium Medicum UJ w Krakowie

Panu

inż. Jerzemu Gędlkowi

Wiceprezesowi IPSP „Inwestprojekt”

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci MATKI składają

Zarząd, Rada Nadzorcza
oraz Koleżanki i Koledzy

Panu

prof. dr. hab. Tadeuszowi Markowi

z powodu śmierci MATKI

wyrazy szczerzego współczucia składają

Dyrekcja i Pracownicy
Instytutu Zarządzania Uniwersytetu Jagiellońskiego

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 13 września 2001, po długiej chorobie, zasnęła w Panu, w wieku 83 lat, Nasza Ukochana Mama i Babcia

ś t p

**STANISŁAWA CYREK
z domu Kiepura**

Msza św. żałobna odprawiona zostanie w poniedziałek, dnia 17 maja o godz. 14.20 w nowej kaplicy na cmentarzu w Batowicach, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku.

Pogrzeźni w smutku

Synowie z Rodziną

„Odeszłaś do Pana
w ciszy i spokoju”

ś t p

dr URSZULA KUKUŁA

Najdroższa Córka, Żona i Mama, opatrzona św. Sakramentami, zmarła po ciężkiej chorobie dnia 13 września 2001 roku. Była długoletnim, wysoko cenionym nauczycielem akademickim Politechniki Krakowskiej.

Msza św. żałobna przy Zmarłej odprawiona zostanie w poniedziałek, 17 września 2001 roku o godz. 10.20 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim. Odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi bezpośrednio po mszy św., o czym powiadają pogrzeźni w smutku

Mąż z Dziećmi oraz Rodzice

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

FIRMA POGRZEBOWA „KARAWAN” s.c.

**CAŁODOBOWE POGOTOWIE POGRZEBOWE
TEL. 658-21-11,**

8.00 - 15.00 - 632-11-22, 412-87-81.

Koszt pogrzebu na terenie Krakowa już od 1200 zł. Różnicę z zasiłku pogrzebowego wypłacamy przed pogrzebem.

**ZAKŁAD USŁUG
POGRZEBOWYCH „LILIA” S.C.**

**Kraków, ul. św. Łazarza 19, tel. 421-24-80
zakład czynny w godz. 7 - 16**

poleca

**BEZPŁATNE USŁUGI POGRZEBOWE
W RAMACH ZASIŁKÓW ZUS**

Sprzedaż trumien, obsługa żałobników, transport krajowy i zagraniczny, kremacja, wieńce, nekrologi.

KOMPLEKSOWĄ OBSŁUGĘ POGRZEBÓW

Dyżur całodobowy, przewóz z mieszkań, również w niedziele i święta.

☎ 637-88-76

Koleżance

mgr inż. Zofii Bill

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci MATKI składają

Zarząd, Rada Nadzorcza
oraz Koleżanki i Koledzy z Inwestprojekt Kraków

W pierwszą rocznicę śmierci Naszej Ukochanej Żony i Siostry

**śp. KRYSZTYNY BILSKIEJ
z d. Szumańskiej**

Dr medycyny

za spokój Jej duszy zostanie odprawiona msza św., w niedzielę 16 września 2001 r. o godz. 19.00. w Bazylice oo. Franciszkanów w Krakowie przy ul. Franciszkańskiej.

Mąż, Siostra i Rodzina

Z powodu niepowetowanej śmierci

EWY SZTOLCMAN - KOTLARCZYK

znanej aktorki Krakowskiego Teatru Satyryków, Teatru Rapsodycznego i Estrady oraz zasłużonego działacza kultury, składam najserdeczniejsze kondolencje Rodzinie oraz Przyjaciółom Zmarłej.

Wiceprezydent Miasta Krakowa Teresa Starmach

Państwu

Jadwidze i Stanisławowi Kracik

szczerze wyrazy współczucia z powodu śmierci MAMY I TEŚCIOWEJ składają

Pracownicy Urzędu Miasta i Gminy
w Niepołomicach

Państwu

Jadwidze i Stanisławowi Kracik

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci MAMY I TEŚCIOWEJ składają

Radni Rady Miejskiej
w Niepołomicach

Koledze

adw. Markowi Stoczewskiemu

szczerze wyrazy współczucia z powodu śmierci MATKI składają

Koleżanki i Koledzy z Kancelarii Adwokackiej,
Rynek Gł. 33 w Krakowie

ś t p

IRENA STOCZEWSKA

Nasza Babcia,
zmarła 10 września 2001 r.

Pogrzeb odbędzie się 17 września 2001 r. o godz. 12.20 na cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Michał i Marcin z Rodzicami

**ZAKŁADY
POGRZEBOWE**

Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.

ul. Rakowicka 35a, tel. 411-47-76,

ul. Reduty 1, tel. 411-35-26,

cm. Grębałów, tel. 645-31-61,

cm. Podgórze, tel. 656-55-11,

ul. Pielęgniarek 6, tel. 632-31-77,

pn.-pt. 7.00 - 16.00, sob. i św. 8.00 - 14.00

pn.-pt. 7.00 - 16.00

pn.-pt. 7.30 - 15.30, sob. 8.00 - 14.00

pn.-pt. 7.30 - 15.30

pn.-pt. 7.00 - 15.00.

DYŻUR CAŁODOBOWY - PRZEWOZY Z MIESZKAŃ

również w soboty i święta pod tel. 411-45-02 lub 04

BATOWICE, UL. REDUTY 1

Kompleksowa obsługa pogrzebów, duży wybór trumien, obsługa żałobników, transport kraj i zagranica, kremacja, nekrologi, wieńce, formalności w USC itd.

REALIZUJEMY WSZELKIE ZASIŁKI POGRZEBOWE

Ogłoszenia ekspresowe

Praca

A. Zatrudnię kierownika apteki. 0601-528-654. 55582/A

CHAŁUPNICTWO. 0609-051-452. 55063/B

CIEŚLE tynkarzy. /012/2747-820. 55929/A

FIRMA sprzątająca zatrudni pracowników - najchętniej rencistów. 0600-958-845. 55807/A

FIRMA teletechniczna zatrudni pracowników fizycznych (mężczyzn). 012/649-39-46. Pon. wtorek 7.30-10.00. 55999/A

FIRMA usługowa zatrudni rencistów z rejonu Nowej Huty. 0604-528-764. 55957/A

MONTERA instalacji sanitarnych wykonanych w miedzi, doświadczenie min. 5 lat, wykształcenie średnie techniczne kierunku. 0602-687-920. 55838/A

ŚLUSARZ montażysta wentylacji. /012/415-25-72. 8760/A

Szukam pracy

WYKSZTAŁCENIE średnie, bardzo dobra prezencja, znajomość języka włoskiego. /012/ 276-38-79. 8825/A

Nauka

ANGIELSKI. /012/425-53-76. 55630/B

ENGLISH - Kurdwanów. 0602-592-583. 55650/A

FORTEPIAN u ucznia. /012/644-51-39, 0602-268-008. 8737/A

HISZPAŃSKI. /012/425-53-76. 55630/A

Kupno

KOMÓRKI. 0604-350-008. 8660/A

Sprzedaż

GROBOWIEC do budowy, Rakowice. 0603-796-888. 55062/B

KREGI, rury, betonowe, tanio. /012/264-94-02. 53810/H

PIEC do pizzy i rożen na 6 kurczaków. 0609-18-18-09. 8884/A

RAKOWICE, grobowiec. Okazja! /012/421-38-41. 55062/A

SALWATOR, piwniczka, okazja. 0603-796-888. 55062/C

URZĄDZENIA cukiernicze, sprzedam. 012/267-50-69. 55961/A

Zwierzaki

DOBERMAN 10-miesięczny. /012/282-03-48, 0604-08-27-33. 8934/A

SZCZENIAKI, dorosłe, różne rasy. 0603-93-96-82. 53573/A

Motoryzacyjne

A. A. A. A. A. Auta powypadkowe zdecydowanie kupię. 012/28-11-550, 0601-17-85-23. 53205/A

A. A. A. Autoskup powypadkowych. 012/27-14-155, 0604-797-236. 51769/A

A. Auta uszkodzone kupię. 012/645-03-72. 33345/A

A. Autoskup. 012/647-30-83. 45135/A

FORD Sierra 1.6, 1992, sprzedam. /012/634-15-29 wieczorem. 8775/A

PEUGEOT 406 ST 2.0, 1996, klima, salon, 146, około 29.000,-. 0601-50-44-50. 54923/A

UNO 2000 tanio sprzedam. 012/285-24-80. 55584/A

Lokale

CZTEROPOKOJOWE blisko centrum wynajmę. 0602-74-31-32. 8715/A

DO wynajęcia 2-pokojowe, telefon, jasna kuchnia, Nowa Huta. /012/649-23-90, 0600-374-649. 8914/A

DO wynajęcia 2-pokojowe. 012/386-15-33, 0606/11-12-41. 55699/A

DWUPOKOJOWE, 49 m², ul. Wileńska, wynajmę. 0608-632-846. 55737/B

GARSONIERA do wynajęcia. /012/644-25-59. 8842/A

MAŁY lokal z witryną do wynajęcia. /012/649-06-71. 55871/A

OKAZYJNIE wynajmę, 3-pokojowe, Kurdwanów. /012/625-43-74, 0503-066-159. 55485/A

PILNIE poszukujemy mieszkań, pokoi. 012/641-35-61, 645-85-59. 56003/A

POKÓJ studentce. /012/655-43-69, 0692-108-276. 55729/A

SPRZEDAMY małe mieszkania. 012/641-35-61, 0603-693-343. 55994/A

TANI hotel dla studentek. 012/641-35-61, 0603-693-343. 55997/A

TANIO odstąpię lokal gastronomiczny na Karmelińskiej, niski czynsz. /012/656-49-49 po 14.00. 56037/A

WYNAJMĘ mieszkanie 4-pokojowe studentkom lub studentom, Śródmieście. 012/386-15-90. 55966/A

3-pokojowe wynajmę studentom. 0605-367-129. 8880/A

Nieruchomości

DOM w remoncie, gmina Niepołomice, sprzedam. /012/281-65-54. 56071/A

DOM, Michałowice/ Bibice sprzeda właściciel (odpis). 0609-116-491. 54035/A

WIDOKOWE działki budowlane w Michałowicach pilnie sprzeda właściciel. 0602-755-431. 55574/A

Usługi

ELEKTROINSTALACJE. 012/636-20-93, 501-522-192. 55971/A

ELEKTRYK. 0606-579-760. 8777/A

Cyklinowanie

BEZPYŁOWO, układanie. 012/644-42-98. 49685/A

Flizowanie

FLIZOWANIE. /012/657-50-22. 55992/A

Usługi budowlane

TYNKI gipsowe, wylewki. /012/413-42-95, 0601-247-356. 55834/A

Naprawy

TELEWIZORA. /012/636-00-41. 6669/D

Transport

NAJTANIEJ. 012/654-13-92, 0600-613-256. 52374/A

Biznes

SZUKAM współnika do małej firmy produkcyjnej. 0602-806-878. 8892/A

Pożyczki

BEZPORĘCZENIOWO 5000,-. /012/296-42-82. 8763/A

Różne

EKSTRAMASAŻ. 0502-714-666. 45065/A

EKSTRAMASAŻ. 0502-991-173. 45066/A

Jak zamieścić ogłoszenie?

Osobiście

**Biuro Ogłoszeń Dziennika Polskiego, Kraków,
ul. Starowiślna 2, ul. Wiślna 2,
w godz. 8 - 18, soboty 10 - 14**

Bochnia, ul. Kazimierza Wlk. 37, tel./fax (014) 61-256-22;

Brzesko, ul. Głowackiego 29, tel. (014) 66-300-77

Dębica, ul. Rzeszowska 15, tel./fax (014) 670-87-72

Krosno, ul. Lewakowskiego 31,
tel./fax (013) 436-22-90, 432-58-23 w. 29

Nowy Sącz, ul. Narutowicza 6,
tel. (018) 440-74-52, tel./fax 444-21-50

Miechów, ul. Sienkiewicza 25, tel. (041) 383-14-04

Nowy Targ, al. Tysiąclecia 37, tel./fax (018) 266-30-72

Oświęcim, ul. Dąbrowskiego 11a, tel. (033) 844-47-54, fax 844-47-55

Proszowice, ul. Rynek 18, tel. (012) 386-28-25, fax 386-18-97

Rzeszów, ul. Ks. J. Jąłowego 29,
tel. (017) 85-22-386, tel./fax (017) 852-24-78

Tarnów, ul. Krakowska 12, tel./fax (014) 621-35-20, 622-31-48

Zakopane, ul. Krupówki 48, II p., tel./fax (018) 201-35-30, 201-59-85

Myślenice, ul. Klakurki 2, tel./fax (012) 274-01-70, 274-01-71

Agencje współpracujące

ALTAIR, Kraków, ul. Mogińska 43 pok. 308,
tel. 411-96-45, tel./fax 413-69-19,

ANONS, Kraków, ul. Westerplatte 18, tel. 422-92-35, tel./fax 421-59-75,

COMBEX, Kraków, os. Handlowe 9, tel. 644-52-37, fax 642-16-48,
ul. Jerzmanowskiego 14, tel. 658-74-29, ul. Barska 3, tel./fax 266-63-63,

DANTE, Kraków, ul. Barska 12, tel./fax 267-24-03, 269-19-85,

DOMENA, Kraków, ul. Józefińska 21, tel./fax 656-10-96,

FORMGRAF s.c., Kraków, ul. Bieżanowska 66A, tel. (012) 657-65-41,

GARMOND, Kraków, ul. Stolarska 1, tel. 421-77-70, fax 422-93-86,

GIN s.c., Kraków, ul. Wielopole 17, tel. 292-18-77, 0608-634-549,

GRAFPRESS, Kraków, al. Jana Pawła II, NCK,
tel. 643-44-33, fax 643-66-33,

LOGOGRAF, Kraków, ul. Stanisławskiego 10,
tel. 636-05-85, tel./fax 636-51-69,

MULTI MEDIA CONTACT s.c., Kraków, ul. Lubicz 25, pok. 435-37,
tel. 61-97-495, tel./fax 61-97-496,

NASTROJE, Kraków, ul. B. Prażmowskiego 41/3,
tel./fax 413-60-77, 417-31-03, 417-31-47,

ROAN, Kraków, ul. Dajwór 14/15, tel. 422-57-83, fax 4-216-216,

STUDIO L, Kraków, ul. Kalwaryjska 2,
tel./fax 296-35-02, 296-35-03, 296-35-04, 423-57-76,

SZANSA, Kraków, ul. Lea 231, tel./fax 637-10-64,

VENA sp. z o.o., Kraków, ul. Długa 60/3, tel./fax 637-77-01,

AKCES, Bochnia, tel. (014) 61-160-88,

C.U.I., Chrzanów, ul. Kanałowa 12, tel. 032/623-52-12,

KOMA, Olkusz, ul. Krakowska 2, tel. 032/754-36-68, tel./fax 643-14-20,

KREDYT&LEAS, Krzeszowice, ul. Kościuszki 44, tel. 282-24-81,

NOWA, Myślenice, ul. Gałczyńskiego 7, tel. 274-41-24,

PROMOCJA, Wadowice, ul. Wołyków 19, (033) 873-11-70, 823-36-00.

Telefonicznie lub Internetem

Agencja TAO, całodobowo, www.tao.pl,
tel. (012) 637-21-80, fax 638-41-80

Cennik

OGŁOSZENIA DROBNE

- wydanie powszednie - **1,20 zł/słowo**
- wydanie magazynowe - **2,40 zł/słowo**
- w Giełdzie Pracy - **0,80 zł/słowo**
- w Jeźdź - **0,80 zł/słowo**
- w Przeglądzie Nieruchomości - **0,80 zł/słowo**
- towarzyskie - wydanie powszednie - **70 zł/słowo**
- - wydanie magazynowe - **100 zł/słowo**
- ekspres - **dopłata 100%**

OGŁOSZENIA MODUŁOWE

- na kolumnach reklamowych (moduł 41 mm x 33 mm)
- poniedziałek - **100 zł/moduł**
- magazyn - **200 zł/moduł**
- pozostałe - **85 zł/moduł**
- na kolumnie ogłoszeń drobnych (maks. 3 moduły) - **dopłata 70%**
- ekspres - **dopłata 100%**

INSERTY

- wydanie powszednie - **12 gr/egzemplarz**
- wydanie magazynowe - **15 gr/egzemplarz**

Ceny nie zawierają podatku VAT

Internet

Ogłoszenia drobne zamieszczane w „Dzienniku Polskim” danego dnia,
równocześnie ukazują się **gratisowo** na stronach internetowych
www.dziennik.krakow.pl

Informacja

tel. 012/619-91-45, 619-91-76

Praca

AGENCJA "Klub Gogo" zatrudni panie (Myślenice, Gałczyńskiego 9). 0600-130-322. 46375/A

AGENCJA ekskluzywna w centrum Krakowa zatrudni panie. 0608-51-00-79. 49688/A

AGENCJA zatrudni panie (zakwaterowanie). /012/292-07-07. 40542/A

AGENCJA zatrudni panie, 0601-516-678, 0502-972-753. 50767/A

AGENCJA zatrudni panie, zakwaterowanie. 0502-823-787. 49692/A

AGENCJA zatrudni panie. /012/411-62-36. 53144/A

AGENTÓW ubezpieczeniowych zapraszam do współpracy. 012/658-98-92. 54399/A

AKWIZYTORÓW. 0601-487-643. 49673/A

APTEKA zatrudni magistra farmacji. Tel. 0608-117-037. 50363/A

AVON dodatkowa praca, prezenty. 012/636-72-89, 0501-470-026. Biuro: 012/619-76-41 (12.00-16.00). 44130/A

AVON, praca dla konsultantek, bezpłatne wejście. 012/645-58-70. 49792/A

AVON, atrakcyjna współpraca, prezenty. 012/619-76-40, 640-90-80, 0609-029-265, 0609-029-295. 48864/A

CHAŁUPNICTWO 0503-329-256 52539/A

CHAŁUPNICTWO: /012/640-19-91, /012/640-19-90. 33943/A

CIĘKAWA praca, średnie. 012/285-83-34. 46406/A

DŁUGA 50, salon masażu przyjmie dziewczyny. 0602-807-595. 47086/A

EKSKLUZYWNE nocne kluby (Rzeszów Tarnów) zatrudnią atrakcyjne panie. 0501-25-95-20. 42488/A

ELEKTRYKA jako przedstawiciela handlowego zatrudnię. 0602-345-739. 8328/A

KOBIETY do 40 lat, renta, umowa zlecenie, przyjmę. /012/29-44-555 18.00-20.00, 0502-26-10-50. 51186/A

**QLW "Smrek" w Piwnicznej - Kosarzy-
skach zatrudni rehabilitanta - kinezytera-
peutę po AWF. 018/446-42-61. 52516/A**

ORIFLAME wysoka premia + wynagrodzenie, bezpłatne wejście. 012/645-58-70 lub 012/285-68-80 po godz. 20.30. 49797/A

POSZUKUJEMY osób zainteresowanych prowadzeniem saloników prasowych. Potrzebny niewielki wkład finansowy. 032/759-22-29, 0600-260-810. 38687/A

POŚREDNIKA w obrocie nieruchomościami zatrudnię. 0602-345-739. 8328/C

PRACOWALEŚ w Niemczech, Holandii, Austrii odbierz podatek, 012/423-52-32 38477/A

PRYWATNY gabinet zatrudni lekarza stomatologa. Tel. 0602-607-770 po 21.00 8177/A

STUDENTKA AE, podst. włoski, podst. komputer, prawo jazdy B. 0503-919-358. 49440/A

STUDENTKA AE, podst. włoski, podst. komputer, prawo jazdy B. 0503-919-358. 49440/A

W gastronomii (sobota, niedziela) zatrudnię. /012/425-31-63 po 17-tej. 8534/A

ZATRUDNIĘ samodzielnego cukiernika. Tel. /012/645-57-58. 52566/A

ZATRUDNIMY panie. Zakwaterowanie. 0608-103-188. 41906/B

ZDOLNYCH fryzjerów poszukujemy. Oferty 756701B1 Kraków, Wiślna 2. 7567/A

Szukam pracy

A. A. Pracodawco! Bezpłatnie znajdziemy Ci odpowiedniego pracownika! Tel (wyłącznie dla pracodawców!): /012/421-15-43, 0501-339-245, Krasieńskiego 1/3, www.biuropracy.pl 44084/A

BRYGADA ogólnobudowlana. 0608-671-546. 53730/A

DOMOWE przedszkole. /012/411-98-45. 8320/A

INSPEKTOR BPH, p. poż, obrona archiwum, wszystkie szkolenia. /012/415-03-14. 8074/A

RENCISTA II, samochód "Kangoo" osobowo -dostawczy, szuka dodatkowej pracy: umowy, zlecenie, popołudnia, noc, soboty, niedziele, inne propozycje. 0605-200-867. 8581/B

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem (doświadczenie). 0604-991-731. 54103/A

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem. /012/292-64-04. 8042/A

ZAOPIEKUJĘ się samotną osobą, dzieckiem. /012/421-34-39. 54744/A

Nauka

A. A. A. Autokursy, "Robex", Mickiewicza 5. /012/634-26-64, 0501-402-088. 6955/A

A. A. A. Nauka jazdy "Pirat", Kalwaryjska 9, 012/656-04-61. 46947/A

A. A. Autokurs A.B, "Szofer". /012/656-38-72 Rynek Podgórski 3. 51574/A

A. A. Autokurs. Iskra, komputerowo. Dajwór 14. /012/429-51-49. 44643/A

A. Autokurs. 012/266-49-51, 0604-912-531. 43653/A

A. Autokursy A350, B620. 012/649-06-46, 0601-07-45-60. 51581/A

A. Autoszkola Rolminex. 012/644-17-08. 52703/A

A. Nauka jazdy Rondo, ul. Zacisze 14. 0602-225-173, 012/429-64-16. 46282/A

ANGIELSKI 4 razy szybciej metodą Callana. /012/292-12-30. 47607/A

ANGIELSKI Callan Method zajęcia dla firm. Tel. 012/413-85-34, 413-89-98, 685-56-26. 47113/A

ANGIELSKI Callan Method. Tel. 012/413-85-34, 413-89-98, 685-56-26. 47116/A

ANGIELSKI do egzaminów (and for other serious purposes). /012/655-71-21. 49271/A

ANGIELSKI niedrogo, studentka college'u UJ. /012/638-75-89, 0608-266-938. 7658/A

ANGIELSKI z Anglikami "Stairway School" wszystkie poziomy, FCE, CAE, CPE, konwersacje. Tel. /012/422-18-36, /012/422-67-83. 6282/A

ANGIELSKI, dzieci, dorośli. Grupy 2-6 osób. Lubelska 4. 012/423-38-25. 46568/B

ANGIELSKI, niemiecki, włoski, hiszpański, Polish (polski). Szkoła Języków "Glossa", Dietla 103, /012/429-40-51. Do 20.09.01 cena promocyjna. 26613/A

ANGIELSKI, niemiecki. 018/441-15-70. 46075/A

ANGIELSKI, niemiecki. Kursy przygotowawcze do matury. /012/422-74-50. 49440/A

ANGIELSKI, studentka anglistyki z Kanady, konwersacje, matura, callan. 0603-633-046. 8133/A

ANGIELSKI, studentka, skutecznie. 0501-301-906. 7159/A

ANGIELSKI, tanio. 0600-29-73-73 49138/B

ANGIELSKI. /012/645-92-35. 48977/A

ANGIELSKI. /012/647-26-29. 8637/A

ANGIELSKI. /012/647-45-80. 8363/A

ANGIELSKI. /012/647-45-80. 7505/B

ANGIELSKI. /012/648-11-34. 7808/A

ANGIELSKI. /012/648-52-51. 48315/A

ANGIELSKI. /012/656-75-37 51913/A

ANGIELSKI. 012/644-09-18. 31497/A

ANGIELSKI. 0605-534-756. 50885/A

ANGIELSKI. Konwersacje. 012/422-69-71. 8616/A

AUTOKURSY "Bryka-L", doszkalanie, zapisy: wtorki, czwartki 17.00, Mogińska 19. /012/265-02-40, 0604-211-721. 45578/A

BIOLOGIA. 0609-218-290. 49142/A

BUKIECIARSTWO, indywidualnie. /012/251-15-86, 0605-234-951. 52867/A

CHEMIA na AM. 0502-720-632. 8610/A

CHEMIA, fizyka, matematyka. /012/642-17-91. 46912/A

CHEMIA, fizyka, testy, korepetycje. 0606-93-00-93. 8193/A

CHEMIA. /012/290-31-10. 8331/E

CHEMIA. /012/641-69-47. 8347/A

CHEMIA. /012/643-43-02. 41373/B

"EUROPA", angielski, niemiecki. 012/644-19-79, 0601-406-038. 50081/A

FIZYKA. /012/290-31-10. 8331/C

FIZYKA. 012/658-88-67, 0603-194-604. 47432/A

FIZYKA. 0600-238-269. 8552/A

FRANCUSKI. /012/270-12-48. 47033/A

FRANCUSKI. /012/653-18-22. 8629/A

FRANCUSKI. 012/649-79-41. 7121/A

FRANCUSKI. 0600-50-06-97. 8405/B

FRANCUSKI. 0608-57-40-10. 47527/A

GITARA. 0503-99-58-59. 52522/A

HANDLOWE Liceum Zaoczne Stefana Kwietniowskiego, dwuletnie, Kraków. 012/276-50-91. 37542/A

HISTORIA, tanio! 0600-762-556. 54166/A

HISTORIA. /012/267-40-24. 46922/A

HISTORIA. /012/637-36-91. 8360/A

HISTORIA. /012/648-18-97. 49898/A

MIESZKANIA poszukuję. /012/421-55-32. 46548/D

MIESZKANIE wynajmę studentom. /012/654-45-42. 54532/A

MIESZKANIE wynajmę. /012/421-59-47. 46548/C

MIESZKANIE, centrum, kupię. /012/29-44-555, 0502-26-10-50. 51184/B

MYŚLENICE, trzypokojowe 60-metrowe. 0600-324-442. 54505/A

MYŚLENICE, trzypokojowe sprzedam. 012/272-23-43, 0601-45-81-20. 8618/A

ODSTĄPIĘ minibar na dworcu w Kalwarii Zebrzydowskiej.tanio. 0604-256-130. 53686/A

PILNIE kupię aptekę. Tel. 014/627-56-40, 621-68-08, 0602-725-783. 52640/A

POKOJE biurowe do wynajęcia. /012/647-08-97, /012/414-31-84. 49704/A

POKOJE studentkom. /012/414-28-56 52848/A

POKOJE. 012/415-32-25. 0608-335-009. 7681/A

POKOJE. 012/659-04-95. 53568/A

POKÓJ dla pani niepalącej. /012/268-13-68. 51580/A

POKÓJ do wynajęcia. /012/658-44-84. 53907/B

POKÓJ studentom. 012/657-57-26. 53567/A

POKÓJ studentowi/tce. /012/657-25-07. 54674/A

POKÓJ. /012/654-58-02. 8627/A

POSZUKUJEMY mieszkań, wynajem, sprzedaż. "Lokia". /012/431-19-47, 0501-185-085. 41122/A

POSZUKUJĘ 2-3 studentów do mieszkania 3-pokojowego w Bronowicach (ul. Czepca). /012/625-42-34. 8623/A

SAMODZIELNE dla dwóch studentek AE. 0602-17-26-30. 51717/A

SODOWA, 67-metrowe nowe, hipoteka, sprzedam. /012/633-87-86. 8073/A

SPRZEDAM garaż (światło, kanał, woda, piwnica) Kraków, Jerzmanowskiego. 032/280-58-78 poważne oferty wieczorem. 54398/A

SPRZEDAM mieszkanie 62 m² Bieżanów, Telimery 11/38. 081/884-33-61. 54389/A

SPRZEDAM pokój z kuchnią, 40-metrowe, Kottlarska, 85.000,-. /012/413-97-74, 0501-190-272. 53750/B

STAROWIŚLNA, lokal frontowy do wynajęcia. /012/429-30-92, 062-345-739. 8328/B

STUDENT poszukuje 2-pokojowego do wynajęcia. /012/266-78-88, 0503-868-784. 49714/A

STUDENTKOM pokój, okolice UJ. 0502-64-88-11. 53504/A

STUDENTOWI pokój, okolice KrakChemii. /012/ 412-12-96. 8548/A

SUPERKOMFORTOWE mieszkanie z garażem wynajmę studentom. 0601-41-12-61, 0601-86-66-74. 7901/A

TANIO do wynajęcia 2-pokojowe. /012/657-42-19. 8669/A

TANIO wynajmę pokój studentom. 012/649-38-17. 54177/A

TRZYPOKOJOWE 90 m², I p, CO, Śródmieście, wynajmie właściciel. 012/283-67-50. 53966/A

TRZYPOKOJOWE, sprzeda właściciel. 0600-821-229. 51710/A

WARSZTAT wynajmę. 012/644-08-96. 50484/A

WŁAŚCICIEL wynajmie lokal 132 m², telefon, parking, na rzemiosło, usługi, Al. 29 Listopada. /012/411-65-48. 8535/A

WYNAJMĘ pokój studentce, Podwawelskie. /012/ 269-08-28. 52509/A

WYNAJMĘ 100 m², trzypokojowe, dwie łazienki, wysoki standard. /012/415-75-99 po 18.00. 8695/A

WYNAJMĘ lokal na cele biurowe lub na działalność gospodarczą. Warunki bardzo dobre. /012/648-83-23 wieczorem.53531/A

WYNAJMĘ lokal, wyremontowany, na biuro, itp., I piętro, telefon, 85 m², Rynek Kleparski, 2500 zł + media. /012/411-41-17. 53305/A

Reklamy Ogłoszenia

WYNAJMĘ lub sprzedam 2-pokojowe, Siewna. /012/415-53-47. 8212/C

WYNAJMĘ luksusowy apartament. 012/637-93-12, 0502-67-08-99. 8698/C

WYNAJMĘ mieszkanie, bardzo dobre warunki. /012/648-83-23 wieczorem. 53531/B

WYNAJMĘ pokoje trzem studentkom pierwszego roku. /041/383-50-68. 8364/A

WYNAJMĘ pokój dla dwóch osób. /012/422-79-98. 8648/A

WYNAJMĘ tanio studentom. 0603-587-257. 53734/A

WYNAJMĘ trzypokojowe umeblowane studentom. 012/637-93-12, 0502-67-08-99. 8698/D

ZYBLIKIEWICZA czteropokojowe, 121 m² z lokatorem, częściowo wolne, sprzeda właściciel. 0501-24-81-91, 0602-35-53-03, po 20.00 /012/413-12-08. 53975/B

2-pokojowe 28 m², os. Widok, luksusowe, wynajmę studentom (najlepiej prawa lub medycyny). 0601-292-162, 0608-007-250. 7907/A

2-pokojowe 60 m², Strzelców 14 (nowy blok), hipoteczne, 169.000 zł. 0602-17-18-13. 8184/B

3-pokojowe 62-metrowe do wynajęcia. /012/658-26-33. 53066/A

4-pokojowe, do wynajęcia, Kurdwanów. 0603-534-602. 53225/A

Nieruchomości

ADMINISTRACJA, zarządzanie nieruchomościami, licencja. 012/430-33-86. 44468/A

ADMINISTRACJA, zarządzanie. /012/292-40-08, 0501-530-447. 53796/B

ADMINISTROWANIE, zarządzanie wspólnotami mieszkaniowymi, budynkami, pośrednictwo nieruchomości. Licencja państwowa. Tel/fax. 012/296-34-57, 012/296-34-58. 51360/A

BRZESKO centrum - do wynajęcia 50 m². Tel. 014/68-61-795. 53422/A

BUDOWLANE 27 a, Żelków, sprzedam. 0502-945-465. 8675/A

CHATY, domy z bali, tel. 089/62-44-162 47596/A

DOM do wynajęcia. /012/635-12-13 wieczorem. 53522/A

DOM drewniany pod blachą + 6 ha, powiat limanowski. (0604)47-13-89. 53689/A

DOM jednorodzinny, piętrowy, os. Jugowice (obok os. Kliny), piwnica 79 m², garaż 125 m², służbówka 79 m², piętro mieszkalne 206 m², działka 7 a, 525.000 PLN. 0602-279-126. 48086/A

DOM, superkomfortowy, 270 m², do wynajęcia. /012/419-41-07. 52168/B

DZIAŁKA budowlana, 10 a, Wieliczka, strona wschodnia, sprzedam. /012/278-67-03. 53039/A

DZIAŁKĘ rolno- budowlaną, 83 a, sprzedam. 012/287-45-45. 53671/A

IWKOWA - działka budowlaną 15 a. Tel. 014/684-43-42. 53423/A

KRAKÓW -Olisanica, dom, budynki gospodarcze, garaż, działka około 10 arów, sprzedam bez pośredników. 0503-716-395. 8600/A

MIRAGE Nieruchomości. /012/266-09-10, 0501-717-893. 6317/A

OKAZJA, sprzedam działkę budowlaną w Myślenicach. Tel. 012/272-24-07.54234/A

SET Estates Kijowska: parcela 15 a do wynajęcia. /012/422-06-10. 47475/A

SPRZEDAM dom 30 km za Krakowem. /012/ 283-17-32. 53725/A

SPRZEDAM działkę budowlaną, Kraków - Wadów. 012/645-38-59. 52704/A

SPRZEDAM działkę budowlaną 8 arów w Kostrzu. 012/276-74-47, 0502-217-166. 51325/A

SPRZEDAM działkę budowlaną 38 a, we wsi Bębło (20 km od Krakowa w stronę Olkusza). /012/419-33-23. 8067/A

SPRZEDAM działkę orno -budowlaną 37 a na terenie gm. Liszki. 0504-74-12-48. 8537/A

SWOSZOWICE, działka budowlana 10-aro-wa, uzbrojona. /012/654-78-43. 53868/A

WIELICZKA Siercza, działka uzbrojona 7-aro-wa. 0601-440-110. 8448/A

WWW.FLAT.PL 47953/A

WWW.LOKNET.COM/FP 46629/A

WYNAJMĘ - magazyny, produkcja 5-6 zł/m², Sygneczów, 15 min. od Matecznego tel. 0601-48-68-82. 34784/A

Zguby

ARTUR Wilk, legitymacja WSPIM, nr albumu 2518, książeczka zdrowia. 53938/A

HAŁAT Sylwia, legitymacja PSB. 54636/A

KRYSTIAN Radwan, indeks AE. 53805/A

LEGITYMACJA AGH Nr 25703, Dawid Żubicki. 8694/A

LEGITYMACJA AGH, Elżbieta Marciniac. 53153/A

LEGITYMACJA AGH, Tarczyńska Anna. 54320/A

LEGITYMACJA AR, Tyralik Aleksandra. 54048/A

LEGITYMACJA I LO, Dagmara Szwaczka. 8628/A

LEGITYMACJA WSUIB w Warszawie, Magdalena Biegun. 53496/A

LEGITYMACJĘ AP, Kowal Iwona. 8706/A

LEGITYMACJĘ PSB, Dorota Tworek. 8477/A

LEGITYMACJA książeczka zdrowia AGH, Aleksandra Piwko. 54772/B

Usługi

A. A. A. A. A. Alarmy profesjonalne, monitoring, rolety antywłamaniowe. Kamery. 0602-211-000. 50353/A

ALARMOWE systemy. /012/685-51-33, 0600-363-202. 47323/A

ALARMY /012/423-55-44 45257/A

ANTENA, montaż, naprawa. /012/423-09-24. 8365/A

ANTENY, Cyfra, Wizja. /012/659-13-92, 0501-417-455. 46738/B

ANTENY, montaż, naprawa, 645-13-92. 38374/A

ANTENY, naprawa, montaż. 012/647-85-26, 0602-10-95-10. 46029/A

ANTYWŁAM. Drzwi. Promocja. 0501-47-11-33. 46616/A

ANTYWŁAMANIA, blacha, blokady, tapicerka, zamki. Najtaniej. /012/415-42-87. 45071/A

ANTYWŁAMANIA: atestowane zamki, blacha, tapicerka. "Tempo", 012/267-13-00, 649-71-51, 0605-269-211. 45726/B

CYKLINIARKI, elektronarzędzia wypożyczam. /012/285-81-38. 45575/A

DACH - papą termozgrzewalną - malowanie. 0600021-072. 53788/A

DOM. Domoфон. 012/388-16-72. 41962/A

DOMOFON naprawa. Tel.012/658-46-96. 50542/A

DOMOFON. /012/262-19-08. 46776/A

DOMOFON. /012/412-60-76. 44880/A

DOMOFONY, naprawa. /012/645-29-58. 40952/A

DOMOFONY. /012/422-32-32, 0608-791-696. 52301/A

DRZEWA ścinka. 012/274-10-81. 40009/A

DRZWI stalowe (antywłamaniowe). /012/635-17-54. 34489/A

ELEKTROAWARIA, elektroinstalacja. /012/429-58-68. 46155/A

ELEKTROINSTALACJE, ogrzewania, przyłącza, remonty odgromy. 012/267-21-00. 46398/A

ELEKTROINSTALACJE, odgromy. /012/275-73-84, 0607-138-922. 32169/C

ELEKTROINSTALACJE. /012/276-73-86, 0601-86-45-30. 40084/A

HYDRAULIKA przeróbki. 012/421-62-54. 5924/A

HYDRAULIKA. /012/423-23-95. 52860/A

HYDRAULIKA. Awarie. 012/280-54-58. 5924/D

HYDRAULIKA. Przeróbki. 012/634-40-20. 5924/C

HYDRAULIKA. Przeróbki. Awarie. 0605-599-144. 5924/B

INSTALACJE centralnego ogrzewania wodno-kanalizacyjne usługi, materiały. 0605-698-150. 50022/A

INSTALACJE wod. kan. gaz, c.o. /012/413-16-60. 37182/A

KOŁDRY, pierzyny, przeróbki. 012/656-16-57. 45627/A

KOMPUTEROWE. 0600-593-066. 52082/A

KONSTRUKCJE nietypowe, projektowanie, wykonawstwo, remonty. 0602-240-120. 8187/C

KOSIMY trawę. 012/292-48-10. 40578/A

KOSZENIE trawników, chaszczy. 0503-763-675. 46193/A

KOSZENIE, strzyżenie. 012/654-21-50. 51968/A

KRATY antywłamaniowe. /012/632-39-38. 34489/B

KRATY rozsuwane. /012/632-02-49. 34489/C

KRATY tanio. /012/633-40-14. 34489/D

KRATY. /012/635-17-54. 34489/E

MEBLE kuchenne, szafy wnękowe. 012/636-35-45. 45724/A

OGNIOCHRONNE zabezpieczenia dywanów. 012/292-48-10. 40579/A

OGRODNICZE. 0601-79-59-97. 46984/A

OGRODY: projektowanie, wykonywanie. /012/636-70-61, /012/412-94-36. 54346/B

OGRODZENIA. /012/292-40-08, 0501-452-737. 53796/A

PANELARZ. /012/266-07-25. 42669/A

PANELARZ. /012/412-73-67. 46846/A

PANELARZ. 012/647-32-44, 0501-470-676. 48765/A

PANELE fachowo. 012/655-87-05. 45927/A

PARAPETY zewnętrzne. Tel. 012/269-01-80. 51781/A

PISMA każde. 012/429-64-63. 7250/A

PRZEPISYWANIE w jęz. polskim i niemieckim. /012/648-91-79, 0501-361-942. 8619/A

PRZEPROWADZA "Avia". 012/642-17-74. 54395/A

PRZEPROWADZA. "AVA". /012/649-46-59. 50656/A

PRZEPROWADZA. Biura, mieszkania, ciężkie urządzenia, kasy pancerne, fortepiany, przechowanie mebli, pojemniki bezpłatnie. "King-Pol". 012/656-29-11, 423-51-50, 0601-439-015. 46176/C

RENOWACJA mebli. 0503-013-856. 8169/B

ROLETY najtaniej. 0-600-701-343. 8/A

ROLETY tekstylne. Tel. 012/269-01-39. 51771/A

ROLETY zewnętrzne już od 180 zł/m². Tel. 012/269-01-80. 51786/A

ROLETY, kraty. /012/633-40-14. 34489/F

ROLETY, żaluzje, bramy rolowane. Doradztwo, produkcja, montaż, raty. "Intech", Wrocławska 76. 012/634-11-96. 49818/A

ROLETY. 012/415-75-66, 0601-288-970. "Almes", Opolska 12, producent. 7268/A

SCHODY, parkiet, montaż, produkcja. /012/ 412-73-67. 46846/C

SERWIS sprząający domów i mieszkań. 0608-385-873. 54078/A

SIATKI przeciwinsektowe. Tel. 012/269-01-39. 51768/A

SPRZĄTANIE. 012/415-11-34. 6075/A

SZKLARSKIE pogotowie, najtaniej. 012/649-15-94. 45159/A

SZKLARSKIE pogotowie. /012/655-90-06. 38068/B

SZKLARSTWO, całodobowe. 012/425-71-20. 45173/A

SZKLARZ tanio. 012/644-27-07. 19875/A

SZKLARZ. /012/425-63-38. 38068/A

ŚLUSARSKIE, zadaszenia, kraty. 012/451-78-40. 40883/A

ŚLUSARSTWO, awarie, montaż zamków. 0501-12-12-12, 012/656-71-99. 46096/A

ŚLUSARSTWO, awarie, zamki, kraty. 012/633-03-10, 0601-50-58-13. 8339/A

ŚLUSARSTWO, awarie. Całodobowo. Montaż zamków. /012/417-35-85. 45078/A

TAPICER. /012/411-07-76. 45595/A

TAPICER. /012/626-03-73. 45795/A

TAPICER. 012/638-61-16. 45725/A

VIDEO. /012/645-97-27. 45896/A

VIDEOALFASILM, fotoreportaż. 012/648-01-95. 40040/A

VIDEOANDROMEX. 012/657-21-50. 46396/A

VIDEOANG, wideofilmowanie, komputerowy montaż, DVD. /012/262-04-36. 46714/A

WIDEOFILMOWANIA. /012/632-33-46. 8159/A

WIDEOFILMOWANIA. /012/632-33-46. 5968/A

WIDEOFILMOWANIA. /012/648-48-18. 45223/A

WIDEOFILMOWANIA. /012/656-47-09. 42580/A

WIDEOFILMOWANIE. /012/648-64-90. 43417/A

WWW, projektowanie stron. 0502-845-762. 52521/A

ZABUDOWA balkonów, aluminium. /012/276-16-62, /012/275-34-73, 0501-248-975. 34278/A

ZABUDOWA balkonów. 012/659-04-31. 39648/A

ŻALUZJA, roleta, moskitiera, najtaniej. Zakopiańska 58. /012/290-71-28. 42946/A

ŻALUZJE pionowe, poziome, produkcja, montaż, naprawy "Żalmax". 012/655-74-74. 46047/A

ŻALUZJE poziome, pionowe, plisowane. Tel. 012/269-01-80. 51788/A

ŻALUZJE tanio, produkcja montaż, gwarancja, naprawy. /012/636-89-45. 45846/A

ŻALUZJE, rolety. /012/633-42-44. 7313/A

ŻALUZJE. 012/415-75-66, 0601-288-970. "Almes", Opolska 12, producent. 7268/B

Cyklinowanie

A. A. A. Absolutnie bezpyłowe. Rachunki. Wójcik. /012/415-33-33, /012/648-29-62. 40565/A

A. A. A. Cyklinowanie bezpyłowe, układanie. Polerki. Gwarancja. Sprzedaż parkietu. /012/412-73-67. 46846/D

BEZPYŁOWO, układanie. 012/644-42-98. 49679/A

CYKLINOWANIA, układania. /012/657-03-80. 46738/A

CYKLINOWANIA. /012/292-65-75. 51249/A

CYKLINOWANIA. 012/643-11-59. 45701/A

CYKLINOWANIE, lakierowanie. 012/655-68-50. 44259/A

CYKLINOWANIE, układanie, olejowanie, sprzedaż: parkiet "Jarząbek", kleje, lakiery. Wypożyczalnia cyklinarek, polerek. "Gro-dex", Łużycka 27, 012/655-52-77. 46387/A

CYKLINOWANIE, układanie, sprzedaż parkietów, raty, gwarancja, VAT. /012/429-47-30, 0601-47-17-75 (10.00-18.00). 46456/B

CYKLINOWANIE, układanie, sprzedaż parkietów. Nowoczesny sprzęt. Rok założenia 1976 Kurdziel. 012/266-96-16. 46177/A

CYKLINOWANIE, układanie. Nowoczesne maszyny bezpyłowe. Madej: 012/389-15-55, 0603-222-782. 45931/A

JAK parkiet, to tylko "Krak-Parkiet", sprzedaż, usługi, raty, profesjonalne kleje, lakiery, oleje, parkiet drewno egzotyczne, panele drewniane, bejce. Wypożyczanie cyklinarek, polerek, szlifierek kątowych. Brodzińskiego 2a. 012/656-25-20. 46955/A

PARKIET krajowy, eksportowy, materiały: "Loba", "Wakol", "Uzin". Sprzedaż, montaż. Ceny producenta. 012/637-50-17. 46012/A

"PARKIETLAND". Cyklinowanie, układanie, sprzedaż parkietów. Stanisława ze Skalbierza 8. /012/412-52-52, /012/412-90-65. 47444/Q

Czyszczenie

A. A. Czyszczenie Karcherem. 012/637-82-24. 50349/A

A. Dywany, tapicerki, żaluzje. /012/412-99-85. 50161/A

DYWANY, tapicerka, żaluzje, samochody. 012/654-75-64. 41790/A

KARCHER. /012/649-57-59. 42961/A

KARCHEREM, superoferta 1,5 zł/m². 0502-325-772. 46191/A

KARCHEREM. /012/413-82-20. 50750/C

KARCHEREM. /012/654-01-96. 50750/D

PROFESJONALNIE. 012/636-10-86. 40024/A

RAINBOW. /012/411-54-53. 47611/A

Flizowanie

FLIZOWANIA. /012/645-55-88. 45144/A

FLIZOWANIE, hydraulika, malowanie, rachunki, gwarancje. /012/637-74-79. 46916/A

FLIZOWANIE. /012/28-23-909. 50340/A

FLIZOWANIE. 012/658-76-66. 28567/B

Malowanie

A. A. Gładź, malowanie, tapetowanie. 012/266-42-65. 50010/B

A. Gładź. Malowanie. Tapetowanie. 0501-285-579. 53720/A

A. Tapety natryskowe. 012/451-19-67. 40722/A

AKRYLOWE tapety natryskowe 10 zł /m². Tel. /012/281-10-09, 0600-548-851. 6157/A

BAWELNIANE tapety natryskowe. 0602-44-61-64. 46692/A

GLĄDŹ, malowanie. 0608-538-917.53356/A

GLĄDŹ, panele. 012/681-33-39. 51563/A

GLĄDŹ - malowanie. 0600-021-072. 53785/A

HISZPAŃSKIE tapety natryskowe, 9 zł/m². 012/278-29-43. 22138/A

MALOWANIE. /012/655-74-54. 53875/E

NAJTANIEJ. /012/268-16-22. 7651/A

PIASKOWANIE. 0609-518-739. 7098/A

PROFESJONALNIE. 012/636-04-52, 0502-719-020. 40017/A

TAPETY natryskowe, malowanie, remonty, 012/270-32-47, 0501-53-12-83. 46267/A

/012/632-59-55. 53276/A

Usługi budowlane

A. Brukarska firma, kompleksowo, solidnie, wieloletnia tradycja. 0601-51-14-71. 46788/A

A. Domy, mieszkania, lokale. Budowa, remonty, wykończenia. Pelen zakres robót. Doświadczenie, referencje, uprawnienia. Zapraszamy do budowania. 0501-422-666, 0502-294-400. 39282/A

BALUSTRADY. 012/278-55-31. 52268/A

BETONIARKI, rusztowania, wynajem. 012/658-82-29. 46400/A

BETONOWE szamba, atestowane. 012/388-52-75. 45130/A

BRAMY przesuwane, ogrodzenia. /018/332-12-45. 46154/E

BRUKARSKA A. "Bruk- Pol" kompleksowo, 5-letnia gwarancja. 0602-597-415, 0602-584-625, /012/275-33-79. 47524/A

BRUKARSKA A. Firma. /012/641-56-82, 0501-653-953. www.edificator.cc.pl 6987/A

BRUKARSKA firma. ceny konkurencyjne. /012/423-42-08. 51196/A

BRUKARSKA firma. 012/644

BRUKARSTWO kompleksowe. 012/636-76-73, 0601-52-95-63. 46948/A

BRUKARSTWO, najtaniej. 0607-867-932. 50645/A

BRUKARSTWO, produkcja, sprzedaż, "Uni-bet". 012/292-46-36. 48811/A

BRUKARSTWO, szamba ekologiczne. /012/ 655-73-60, 0602-845-387. 8199/A

BRUKARSTWO. /012/270-42-15, 0504-904-039. 42224/B

BRUKARSTWO. /012/636-53-38. 52932/A

BRUKARSTWO. /012/637-33-10. 42314/A

BRUKARSTWO. Firma "Brukman", kompleksowo, 5 lat gwarancji. 012/283-72-04, 0606-310-720. 45880/A

BUDOWA domów, remonty. 012/623-75-82, 0604-775-857. 44683/A

BUDOWY domów, tynki, wylewki. Górale. 0609-584-881, /018/331-78-01. 47901/A

BUDOWY od podstaw, szalunki, drenowanie. 012/270-42-42. 53826/A

BUDOWY wykończenia, ogrodzenia kamienne. 0601-61-47-34. 51059/A

BUDOWY, remonty, tynki, wylewki, dachy. 012/636-33-76, 0604-905-677. 46131/A

DACH, malowanie. /012/ 429-24-28, 0502-984-206. 42939/A

DACHY. /012/648-18-79. 44443/A

DOCIEPLANIA. 012/451-19-49. 39673/A

DOCIEPLANIE budynków. 012/636-76-73, 0601-52-95-63. 46946/A

DOCIEPLENIA elewacje, solidnie. 0602-67-97-75. 53051/A

DOCIEPLENIA, materiały, wykonawstwo, VAT. /012/278-59-41, 0608-639-930. 54361/A

DOCIEPLENIA. 012/262-05-94, 0502-744-825. 52145/A

DŹWIG 13 ton. /012/636-75-47, 0602-432-791. 6471/A

FIRMA wykona remonty dachów, malowanie, tynki zewnętrzne, docieplania. 0603-635-759. 53732/A

KAMIENIARSTWO. 0600-613-466. 50844/A

KOMINKI, nagrobki. 012/27-14-107 wieczorem. 53601/A

KOMINKI. /012/411-48-03. 40567/B

KOPARKA "Ostrówek". /012/649-08-19. 43392/A

KOPARKA mini, usługi. 012/413-43-65, 0600-805-407. 46277/A

KOPARKI, koparkoładowarki, spychacz, młot hydrauliczny, wywrotki. /012/388-58-61, 0602-69-34-34. 42402/A

KOPARKOŁADOWARKA. 012/635-20-29. 6694/A

KOPARKOŁADOWARKA. 012/645-40-82. 45688/A

KOPARKOŁADOWARKA. 012/645-98-95, 602-249-184. 43124/B

KOPARKOŁADOWARKA. 012/649-89-41, 0504-849-822. 45679/B

KOPARKOŁADOWARKA. 0600-650-466. 40243/A

KOPARKOSPYCHARKA. 012/278-36-69, 0602-35-01-08. 7903/A

KOSZTORYSOWANIE. /012/655-15-26. 46114/A

KRATY. /012/633-40-14. 34489/G

KUCIE betonu, transport. /012/421-24-92. 41923/A

MALOWANIE, tapety natryskowe - tanio. Tel. 012/282-86-75, 012/613-75-47. 49034/A

OGRODZENIA. 012/654-03-50, 0501-233-134. 39571/A

OKNA dachowe, montaż, dostawa, firma "Bemar". 0608-417-955. 37715/A

OKNA. /012/421-89-68, 0607-229-343. 7306/A

OSUSZANIE murów. 0605-726-158. 53317/A

RUSZTOWANIA warszawskie, wypożyczalnia. Tel. 012/647-04-33. 25913/A

RUSZTOWANIA. 012/266-94-70. 41380/A

RUSZTOWANIA. 0601-49-74-37. 7168/A

SAUNY. Promocja. /012/411-48-03. 40567/A

SCHODY balustrady, tel. 012/655-40-45, www.teko.net.pl 46263/A

SCHODY kręte i niestopowe. 012/278-55-31, www.scalaris.krakow.pl 52246/A

SIDING, panele, hurtownia, docieplenia. 012/647-04-33, 0601-929-391. 8153/A

SPRZEDAM tanio rusztowania. Tel. 0608-036-548. 52350/A

SUCHE tynki, remonty, firma "Bemar". 0608-417-955. 37713/A

SUFITY podwieszane, suche tynki, tapeta natryskowa, kompleksowe remonty. /012/ 412-24-98. 48231/A

SZAMBA, studnie, lokalizacja. /012/264-93-94. 53810/D

SZAMBA. 0603-249-635. 54381/A

SZTACHETKI drewniane. 014/679-32-82. 47558/A

TYNKI, wylewki. /012/278-38-77, 0606-353-627. 45965/C

TYNKI: gipsowe (Knauf) tradycyjne, suche tynki, wylewki. 014/612-60-57, 0604-200-930. 46008/A

WANNY, odnawianie, remonty łazienek. 0602-717-791. 37612/A

WIĘZBY, tarcica Kamea. 018/351-62-40. 46454/A

Naprawy

A. Automat, pralek. /012/655-22-62. 46084/A

BOJLERY, piecyki, kuchenki, słupczki, pralki. 0602-717-791. 37614/A

GAZ. Awarie piecyków. 012/419-22-63. 45811/A

GAZ. Naprawa piecyków. 012/430-57-56. 45876/A

LODÓWEK. /012/415-33-95. 5523/A

LODÓWEK. 012/425-86-14. 40701/A

LODÓWEK. 012/647-51-22. 40700/A

LODÓWKI, zamrażarki. 012/411-49-66. 43178/A

LODÓWKI. /012/425-51-92, 0501-420-451. 7460/A

LODÓWKI. /012/636-25-49 (8-20), 0602-155-090. 8325/A

NAPRAWA pralek, lodówek. /012/266-77-29, 0608-37-43-49. 7012/A

NAPRAWA profesjonalna telewizora u klienta. 0605-64-78-84. 6803/D

NAPRAWA profesjonalna telewizora, monitora u klienta. /012/648-13-55, 0502-963-422. 45389/A

NAPRAWA telewizora. 012/645-92-08. 49444/A

NAPRAWA telewizorów, magnetowidów u klienta. 012/266-70-80. 6803/C

PROFESJONALNA, RTV Sanyo, Sony, gwarancja, dojazd gratis. /012/285-92-75. 7178/A

PROFESJONALNA: "Grundig", "Philips". 0605-060-828. 6803/B

PROFESJONALNY serwis "Sony", "Sanyo", roczna gwarancja. 0601-43-72-76. 6803/E

RTV. /012/422-45-25, 0603-773-762. 46558/A

TELEWIZOR: "Funai", "Samsung", "Myama". 0601-82-10-30. 6803/A

TELEWIZORA. /012/636-00-41. 6669/C

TELEWIZORA. /012/637-24-91. 6669/A

TELEWIZORA. /012/638-51-06. 6669/B

Transport

A. A. A. A. A. Absolutnie wszystko wywieziemy, załadujemy, również z pomieszczeń. 0602-79-99-68, 012/657-40-22. 49888/C

A. A. A. A. A. Autotransport. Opróżnia mieszkania, strychy, piwnice. Wywóz gruzu. Ekipa. /012/654-92-65, 0604-243-194. 46822/A

A. A. A. Najtaniej. /012/421-07-46. 7222/A

A. Kraj, zagranica. 012/641-00-07. 45179/A

A. Tani transport. Wywóz gruzu. 0604-750-519, 012/267-54-47. 46589/A

A. Transport piasek, gruz. 012/388-52-75. 45133/A

A. Transportowe. 0602-870-923. 51342/A

A. 1-9 ton, ładunki przestrzenne. /012/ 656-37-99, 0602-239-370. 19268/A

AUTOTRANSPORT, najtaniej, sejfy, pianina, przeprowadzki, faktury. /012/292-00-13, /012/263-05-80, 0601-502-800. 43684/A

BAGAŻÓWKA. /012/643-47-60. 46549/A

BAGAŻÓWKA. 0501-026-005, /012/250-68-73. 39495/A

BOXER 1,5 t. 012/632-92-96. 7878/A

BUS 14 miejsc, wynajem. 012/645-48-70. 47639/A

BUS, wideo. 012/412-07-25, 0608-62-12-52. 48386/A

FACHOWO przeprowadzamy. 012/251-14-50. 46393/A

GRUZ, piasek, ziemia. 012/654-97-57, 0501-601-321. 47233/B

JELCZ, piasek, gruz, ziemia. 0501-411-420. 49719/A

JELCZ, piasek, inne. /012/388-26-90, 0603-207-431. 42659/B

JELCZ, wywrotka z przyczepą pod plan-deką. /012/413-17-28, 0602-12-48-78. 53016/A

JELCZ, wywrotka. Piasek, gruz. Koparkołodawka. /012/ 388-58-61, 0602-69-34-34. 42402/B

KAMAZ, Ostrówek, piasek, kamień, gruz. 0600-551-972. 40112/A

KAMAZ. /012/264-93-94. 53810/C

KAMIEŃ, piasek. 012/649-89-41, 0603-049-832. 45682/A

MERCEDES 4x2, wszystko do 3 ton. /012/264-93-94. 53810/F

MIKROBUS. /012/648-65-18. 43209/A

PIACH, żwir, 16 ton. /012/264-93-94. 53810/B

PIASEK. 0501-48-94-65. 54553/A

PRZEPROWADZA "Avia". 012/642-17-74. 54396/A

PRZEPROWADZA "Domus". /012/421-22-75, 0605-740-600, biura, mieszkania pojemniki bezpłatnie. 45892/A

PRZEPROWADZA. /012/425-59-84. 45507/A

PRZEPROWADZKA tania. 0601-71-60-57. 53055/A

PRZYWÓZ piasku, kamienia, ziemi, wywóz gruzu, śmieci. 012/636-76-73, 0601-52-95-63. 46958/A

STAR, HDS, wywrotka, załadunek, wywóz śmieci, gruzu. 0502-563-855. 39990/A

STAR, piaski. 602-249-184. 48763/A

T. Transport, kamień, piasek, żwir. 0603-11-23-62, /012/423-11-29. 6740/A

TANI transport. /012/636-92-57, 0503-516-254. 53056/A

TRANSPORT kontenerami gruzu, ziemi, śmieci. 0501-37-33-00, /012/658-28-33. 46816/A

TRANSPORT. 0605-320-388. 47140/A

WYWÓZ gruzu, śmieci. /012/655-55-20, 0501-450-960. 44297/A

WYWÓZ gruzu, śmieci. 0604-38-46-49. 51591/A

WYWROTKA 8 ton. /012/413-17-28, 0602-12-48-78. 53016/B

ZIEMIA czarna. /012/294-00-45. 6740/C

ŻUK, Mercedes; piach, żwir, gruz, wszystko, tanio. 0504-853-637. 44192/B

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

Biznes

A. Biuro księgowe. 012/425-11-47. 6171/A

A. Biuro rachunkowe, licencja. 012/428-24-22. 42276/A

A. Doradcy podatkowi, pełna obsługa. Wielopole 17, /012/423-03-09, 0605-08-60-31. 46662/A

AGENCJA "Lider", długi, najskuteczniej. 012/416-13-68, 411-23-38. 48789/A

AGENCJA "Prokura" długi, wydawnicza, detektywistyczne. 012/421-93-18, 0501-161-970. 7060/A

"ATRAPA" Firma produkcyjno-handlowa (eksport) potrzebuje wspólnika z kapitałem. /012/422-22-56, /012/632-58-72. 53120/A

BIURO księgowe. /012/632-38-32. 51201/A

BIURO podatkowe. /012/647-53-71, 0503-789-609. 49733/A

BIURO rachunkowe "As". /012/266-11-44. 37402/A

BIURO rachunkowe, licencja. 012/292-15-10. 7300/A

BIURO rachunkowe. /012/68-55-680. 34889/A

BIURO: księgi, ryczałt, ZUS. 012/641-07-59. 45689/A

DŁUGI, natychmiastowo, wydawnicza. 0602-48-39-95. 2091/A

DOSKONAŁE wyroby cukiernicze, zapraszamy do współpracy. Tel. /012/645-57-58. 52566/B

KANCELARIA windykacyjna. Bezzaliczkowo. /012/417-37-30. 49214/A

KSIAŻKA przychodów, VAT, ZUS. 012/649-47-38. 41224/A

KSIEGOWOŚĆ. 012/417-25-71. 46402/A

NIEMCY, podatek. /012/411-87-73. 45935/A

ODSTĄPIĘ bar, giełda samochodowa. /012/ 425-31-63 po 17-tej. 8534/B

POMIARY geodezyjne. /012/413-67-44. 50561/A

PROFESJONALNE biznesplan. /102/ 641-40-99. 53322/A

REKLAMĘ, konie do stajni przyjmę. 0504-86-00-41. 52547/A

SKLEP odstąpię. /012/632-26-47, 0501-375-099. 8646/A

SPÓŁKĘ z o.o., każdą zadłużoną przejmę. 0501-471-482. 35172/A

ZAKŁADANIE firm, pełna obsługa rachunkowo księgowa, deklaracje PIT, VAT. Spółkę z o.o. sprzedam. /012/637-09-57, /012/413-05-35. 50974/A

Pożyczki

A. A. A. A. A. Natychmiastowe lombardowe pożyczki pod zastaw samochodów, nieruchomości. Natychmiastowy skup aut. Firma Malczyk, tel. 0601-33-25-89. 8061/A

A. A. A. A. Lombard "Perla" 012/422-03-50, 012/431-21-47, Wielopole 24, al. Słowackiego 1, korale, srebro, obrazy, nieruchomości, samochody. Procent do negocjacji. 46283/A

A. A. Atrakcyjne pożyczki pod zastaw nieruchomości, samochodów, złota, RTV, inne. Lombard, ul. Grzegorzeczka 17. 012/411-55-75. 44134/A

A. Lombard, os. Teatralne 10 (kino Świt). 012/644-58-44. RTV, złoto, antyki, samochody. 45156/A

ABSOLUTNIE dla zadłużonych pożyczki w 24 godziny bez zabezpieczeń. /012/421-63-63. 43562/D

"ART" Kredyty bezporęczenia. /012/ 681-30-53, /012/292-61-97. 51870/A

"ART" Kredyty bezporęczycieli, Krzeszowice. /012/282-30-12. 42373/A

ATRAKCYJNE kredyty, bez poręczycieli, 30.000 zł. 0604-49-17-99. 50835/A

ATRAKCYJNE pożyczki gotówkowe do 30.000,- bez poręczycieli do 4.000,-. "BEST" S.A. /012/422-89-13, /012/656-16-55, /033/844-53-20, /018/44-07-411. 46910/B

BEZPORĘCZENIOWE. /012/429-46-08. 47674/A

BEZPORĘCZENIOWE. /012/632-59-79. 47674/D

CHWILOWE. /012/429-46-08. 47674/B

CHWILOWE. /012/632-59-79. 47674/C

GOTÓWKA, samochodowe, hipoteczne, Pszona 3/68. /012/417-15-84. 43665/A

GOTÓWKOWE. 0606-34-54-74 44000/A

KORZYSTNY www.lombard.l.pl /012/65-65-150, /012/65-66-328. 43125/A

Reklamy Ogłoszenia

KREDYT bez żyrantów. 0601-519-284. 8441/A

KREDYTY do 30.000,-, bez poręczycieli. 0601-457-837. 7310/A

KREDYTY gotówkowe, pożyczki hipoteczne. /012/ 633-79-60. 7278/A

KREDYTY gotówkowe. /012/623-74-66, 012/423-38-14. 8521/A

KREDYTY, pożyczki hipoteczne. 012/422-61-89. 43044/A

LOMBARD, Kalwaryjska 6. 012/656-37-68, 0604-277-292. 53381/A

LOMBARD, Wolnica 14. /012/430-57-82. 16962/A

LOMBARD. 012/656-40-36. 46466/A

LOMBARD. Komis, pożyczki pod zastaw nieruchomości, samochodów, sprzętu RTV, foto, AGD, złota, Zwierzyniecka 10. 012/422-41-43. 6924/A

ŻAGIEL, kredyty gotówkowe w Twoim domu. /012/425-36-83 (8.00-16.00). 7455/A

Różne

A. Twoje samochody ślubne. /012/422-90-68, 0605-607-622. 7922/A

BANKIETY weselne kameralnie. 012/430-09-67. 7833/A

BEZPŁATNIE złom, płatnie gruz, odpady. 012/634-51-36. 7127/A

BEZPŁATNY wywóz złomu, odpłatnie gruzu, inne. 012/636-21-39. 47946/A

BIOENERGOTERAPIA. /012/421-35-65 /12.00-18.00/. 51204/A

CHUDNIJ bezpiecznie. 012/285-83-34. 46472/A

DIETA Cambridge, najtaniej. 012/41-41-333. 40616/A

DIETA Cambridge. 012/643-42-22. 40872/A

KRĘGOSŁUP - leczenie schorzeń. Tel. 0603-093-978. 51750/A

MASAŻ ekskluzywnie. 0502-991-173. 45068/A

MASAŻ luksusowo. 0502-714-666. 45070/A

MASAŻE "Exotic". /012/634-26-34 Długa 50. 38556/A

MASAŻE różne. 0504-704-500. 45069/A

MASAŻE, wszystkie. Tanio. 0600-608-513. 40539/A

OKOLICZNOŚCIOWY przewóz osób. 0609-535-990. 45793/A

ORKIESTRA. 0607-162-144 44577/A

PAŁAC, wesela. /012/422-77-45. 7874/A

PIEROGI domowe, hurt. 012/648-36-04. 46462/A

PIEROGI domowe. 0600-728-239. 49812/A

POZNAMY osoby uzdolnione i twórcze do przygotowania i udziału w spektaklach rzymskich. 018/267-91-63. 54259/A

PRZYJĘCIA, wesela, 65,-. /012/415-09-82, /012/412-18-72. 42831/A

RESTAURACJA "Eden". Przyjęcia weselne, okolicznościowe, bankiety. /012/638-64-20. 38995/A

RESTAURACJA "Srebrna Góra" wesela, catering, grille. 012/429-71-23. 50895/A

RESTAURACJA "Śląska", Królewska 1. Wesela, przyjęcia, do 160 osób, klimatyzacja. /012/633-07-15. 7010/A

RESTAURACJA, centrum, wesela, imprezy. /012/430-21-30. 7436/A

RESTAURACJA, wesela, tanio. 012/422-96-94. 7684/A

SIATKA ogrodzeniowa, produkcja. 012/645-45-06. 52457/A

STUDNIÓWKI, wesela, bankiety, profesjonalnie za rozsądną cenę. Hotel "Kazimierz". /012/421-66-29. 45313/A

ŚLUBY, biały Opel Omega. 0604-175-973. 52455/A

TICO z kierowcą do wynajęcia, VAT. 0604-400-643. 8187/B

TORTY piętrowe, okolicznościowe. Cukiernia Michalscy. 012/637-73-35. 45734/A

USŁUGI kurierskie, itp. 0503-717-131. 8613/A

WIDEOFILMOWANIE. Twój film na DVD. 012/657-93-99. 49907/A

WESELA, 62,-. /012/634-29-20, /012/ 657-55-06. 42614/A

WESELA, bankiety, bogate menu, oryginalne wnętrza. /012/278-21-46. 49542/A

WESELA, restauracja, niska cena. 012/648-36-04, 278-29-33. 46459/A

WESELA, restauracja, tanio. 012/267-09-50. 7683/A

WESESLA, restauracja, 80,-. 012/431-14-31. 7686/A

WRÓŻBA chińska. Astrologia. Tarot. Andrzej Jamróz. 012/623-78-12. 51746/A

WRÓŻBY. /012/421-35-65 /12.00-18.00/. 51204/B

WRÓŻKA, przepowiadanie przyszłości. 012/623-78-12. 45894/B

WRÓŻKA. /012/430-72-49. 53179/A

WYPOŻYCZALNIA "Bankiet", naczynia. 012/659-05-51. 48562/A

WYPOŻYCZALNIA naczyń (arcopal), obrusów. 012/645-66-21. 43097/A

WYPOŻYCZALNIA naczyń, obrusów. /012/285-84-70. 45009/A

WYPOŻYCZALNIA naczyń. /012/655-12-65, /012/655-64-54. 45009/B

ZŁOM, wywóz, skup. /012/413-69-00. 7373/A

10 gr ksero 8.00-20.00, Bosacka 7. /012/ 29-44-555. 51184/A

Turystyka

CENTRUM, Zakopane pokoje. 018/20-19-188, 0609-06-93-43. 47177/A

GÓRY, ryby, grzyby, tanio. 018/471-71-67. 50613/A

JEZIORO Czorsztynskie, pokoje. 018/275-08-96, www.pieniny.turist.pl/mizerna48 47182/A

PENSJONAT Sindlery Słowacja, Partizanska Lupca 533. Zakwaterowanie + pełne wyżywienie 3 km od termalnego kąpieliska Basenowa, tel./fax 00421/445590346 komórkowy +421/903171345. 45101/A

PIWNICZNA, wczasy. 018/446-42-85. 49186/A

WIEDŃ na każdą kieszeń. Tanie apartamenty. 0501-16-86-93. 7956/A

ZAKOPANE, góralskie chatki, rezerwacje. 012/421-53-13. 21771/A

Towarzyskie

/012/633-18-86. 50667/C

/012/634-07-12. 50667/E

/012/657-62-14. 41905/A

0503-705-615. 54752/A

0504-813-352. 54752/B

0604-566-106. 53310/A

19-LATKI. /012/656-07-21. 47413/A

DZIENNIK POLSKI

BIURA OGŁOSZEŃ

KRAKÓW, ul. Wielopole 1, tel. 421-99-77, fax 421-

Sport

Hokejowa ekstraklasa

Mała rzecz, a cieszy

Dwory Unia - GKS Katowice 5-2 (1-1, 3-1, 1-0)

■ **BIESIADA W ZARZĄDZIE CEV.** Andre Mayer z Luksemburga został prezydentem Europejskiej Konfederacji Siatkówki (CEV). Funkcję tę będzie sprawował do 2005 roku. Mayer zastąpił Niemca Rolf'a Andresena. Prezes Polskiego Związku Piłki Siatkowej Janusz Biesiada został wybrany do 14-osobowego zarządu.

■ **SZKOCI W ANGLII.** Szkockie kluby Celtic Glasgow i Glasgow Rangers być może w przyszłym sezonie grać będą w angielskiej Premier League. W piątek Angielska Liga Piłkarska potwierdziła taką możliwość. Oba kluby z Glasgow mają taki zamiar, do rozwiązania zostało kilka spraw formalnych. Nie wiadomo na przykład, jaki futbol w europejskich pucharach - angielski czy szkocki - reprezentowałby klub z Glasgow, w przypadku wygrania rywalizacji w Premier League.

■ **I LIGA ŻUŻLA.** TŻ Opole - ŁTŻ Łódź 44-40. Po zderzeniu na torze Piotr Baron i Stewart Robson zostali odwiezieni do szpitala.

■ **TURECKI OCZYSZCZONY.** Australijski trener pływaków rosyjskiego pochodzenia Giennadij Turecki (wychował mistrzów olimpijskich Aleksandra Popowa i Michaela Klimę) został oczyszczony przez sąd z zarzutu posiadania środków dopingowych. Groziło mu pół roku więzienia i dożywotni zakaz uprawiania zawodu trenera.

(M)

Trzy zdania z za słupka

Powtórka z rozgrywki

Niedawno, ni z tego, ni z owego, prezes Zarządu Polskiego Związku Piłki Siatkowej zwolnił trenerów reprezentacji. Teraz ten sam manewr trzeba powtórzyć wobec preza. Za trafność decyzji.

TOMASZ DOMALEWSKI

Multi Lotek

3, 10, 15, 20, 21,
22, 26, 27, 32, 36,
42, 46, 47, 58, 60,
68, 69, 72, 74, 79

Twój Szczęśliwy Numer

12
5, 10, 14, 37

1-0 Kelner 17, 1-1 Wołkowicz 20, 1-2 Z. Podlipni 21, 2-2 Parzyszek 27, 3-2 Klisiak 37, 4-2 Kłys 38, 5-2 Laszkiewicz 60. Sędziowali: M. Sztot z Sosnowca oraz Ryniak i Czech z Sanoka Kary: 14 - 14 minut. Widzów 700.

Unia: P. Witek - Piątek, Goner; Wojciechowski, Parzyszek, Puzio - Zamojski, Kozak; Jaros, Kelner, L. Laszkiewicz - Kłys, A. Witek - Pohl, Klisiak, Wieloch oraz Bukna.

GKS: Batkiewicz - Marczek, Karliczek; Z. Podlipni, Koszowski, Hajnos - Gil, Łabuz; Tkacz, Stebnicki, Adamcik - Szymański, Urban; Wołkowicz, Trybuś, Słodczyk oraz Grobarczyk.

Po wypowiedziach prezesa katowicz, którego marzeniem jest wyeliminowanie Dworów Unii w pierwszej rundzie play-off, bardzo zależało nam dzisiaj na zwycięstwie. To taka mała rzecz, a cieszy. Wiadomo, że sezon dopiero się rozpoczyna, ale żeby wygrać wojnę, trzeba po drodze stoczyć wiele ciężkich bojów - mówił po meczu trener Dworów Unii Karel Suchanek.

Drugą „małą rzeczą”, która ucieszyła kibiców, była niespodzianka przygotowana przez sponsora polskiego hokeja - Kompanię Piwowarską SA. - Dzisiaj wszyscy kibice wchodzący na lodowiska w całym kraju otrzymali grzechotkę, którą można robić wiele zamieszania - dodał wiceprezes PZHL Kazimierz Woźnicki.

Jak na ubiegłorocznych finałach przystało, oba zespoły stworzyły ciekawe widowisko. Prawdziwy bój rozpoczął się w połowie drugiej trójki, kiedy oświecimianie po dwóch błędach Przemysława Witka musieli odrobić straty. W 27 minucie stan meczu wyrównał Parzyszek, który huknął w wewnętrzną po-

Unia pewnie pokonała GKS

Fot. Marek Mordan

przeczkę. Kibice nie bardzo wiedzieli czy jest bramka (to już drugi raz na tym lodowisku), ale tym razem sędzia bez pomocy bramkowego zaliczył to trafienie.

Losy meczu rozstrzygnęły się w połowie drugiej odsłony, kiedy drużyny grały w zdekompletowanych składach. W 36 minucie na karę poszedł Urban. Po chwili sędzia sygnalizował karę na Karliczka i gospodarze grając w przewadze 6 na 4 zdobyli gola. Miejscowi grali nadal z przewagą jednego zawodnika, bo zgodnie z przepisami arbiter anulował sygnalizowaną karę. Kiedy do końca odsiadki Urbana brakowało 2 sek., na strzał zza bulika zdecydował się Kłys i Unia opanowała sytuację na taflę.

53 sek. przed końcem meczu katowiczanie wycofali bramkarza, ale Klisiak wyszedł z kontrą, a Laszkiewicz 23 sek. przed końcem spotkania umieścił krążek w pustej bramce.

W barwach Unii zadebiutował Matej Bukna ze Slovana Bratisława. - Był już u nas wcześniej, ale wtedy nie doszliśmy do porozumienia w sprawach finansowych. Ma jeszcze zaległości treningowe, ale widać, że potrafi konstruować akcje ofensywne, a to też jest zaleta dobrego obrońcy - mówił prezes Dworów Kazimierz Woźnicki.

W niedzielę o godz 19. Unia rozegra mecz z Polonią Bytom w Oświęcimiu (zmiana gospodarza na prośbę Polonii).

Karel Suchanek (trener Dworów Unii): - To było dobre widowisko. Niepotrzebnie Tomek Piątek „złapał” trzy kary z rzędu. Straciliśmy wtedy dużo sił.

Jan Novotny (trener GKS Katowice): - O zwycięstwie gospodarzy zadecydowała dzisiaj umiejętność gry w przewadze. We wcześniejszych meczach robiliśmy to doskonale. Dzisiaj coś się zacięło. (ZAB)

Siły na pierwszą tercję

MMKS Wojas Nowy Targ - GKS Tychy 0-7 (0-1, 0-4, 0-2)

0-1 Horny 18, 0-2 Rimski 24, 0-3 Gretka 28, 0-4 Sosiński 30, 0-5 Smolik 35, 0-6 Ślusarczyk 47, 0-7 Horny 54. Sędziował Krzysztof Zawadzki z Katowic. Kary 43-43. Widzów 800.

Wojas: Zborowski - S. Smreczyński, Sroka, Różański, Biela, Łyszczarczyk - Puławski, P. Gil, Malinowski, Zapala, Batkiewicz - Piotrowski, Wilczek, R. Smreczyński, Jaskierski, T. Podlipni - Talaga, L. Gil, Koszarek, Witer.

Po pierwszym ligowym zwycięstwie MMKS Wojas

w Bytomiu kibice w Nowym Targu oczekiwali, że na swoim lodowisku ich pupile także pokuszą się o punktową zdobycz. Sił nowotarzańom wystarczyło tylko na jedną tercję, później na lodzie dominowali bezdyskusyjnie goście.

Hokeiści MMKS Wojas od początku meczu stawiali się na grę w defensywie i taktyka ta zdawała egzamin niemal do końca pierwszej trójki, gdy goście, mimo iż nieustannie strzelali z dystansu, nie mogli pokonać Zborowskiego. Udało się to

dopiero pozyskanemu z Dworów Unii Oświęcim Karelowi Hornemu, który silnym strzałem pokonał bramkarza gospodarzy. W drugiej trójce miejscowi szybko stracili dwie bramki (gol na 0-2 padł po samobójczym strzale, ale zaliczona została zgodnie z przepisami Rimskiemu) i mecz w zasadzie się skończył. Gospodarze zupełnie pasowali nie widząc możliwości walki o korzystny wynik. Skorzystali z tego skrzętnie rywale, którzy zdobyli jeszcze cztery bramki. (PAN)

Miłe złego początki

KTH Krynica - Zagłębie Sosnowiec 2-6 (2-1, 0-4, 0-1)

W 14 min „katehcy” przeprowadzili składną akcję lewą stroną lodowiska i po podaniu krążka przez Mytnika Daniel Laszkiewicz umieścił go w bramce gości. Niespełna 2 min po tym Niemiec po nagraniu krążka przez Cieracię podwyższył wynik na 2-0. Na 2 min przed syreną oznajmującą zakończenie I trójki Chabior zdobył kontaktowego gola. Jeszcze w 19 min guma uderzona przez Sarnika trafiła w lewy słupek Jaworskiego.

Druga tercja to popis zespołu z Sosnowca, który w przeciągu

2 min - 26 i 28 zdobył 3 bramki, a strzelcami ich był Dołęga, któremu krążek nagrał Urban, Marcińczak po nagraniu przez Cholewę oraz Sarnik po podaniu krążka przez Rutkowskiego. Gospodarze w 32 min mieli doskonałą okazję do zdobycia kontaktowego gola, jednak Sobala będąc sam na sam z bramkarzem nie potrafił zmusić go do kapitulacji. Podobną sytuację w 36 min zmarnował Niemiec. Minutę po tym piątą bramkę dla przyjezdnych zdobył Sałocha. Od 41 min w bramce gospodarzy za Toma-

sza Jaworskiego grał debiutant Artur Ziaja. 18-letni junior bronił z wielkim wyczuciem. Dopiero w 57 min Grzegorz Piekarski zmusił go do kapitulacji. Jutro KTH gra u siebie z MMKS Wojas Nowy Targu. STANISŁAW MIREK

Tabela ekstraklasy hokeja

W innych meczu Stoczniovec Gdańsk - Polonia Bytom 3-3 (1-1, 1-1, 1-1, dogrywka 0-0).

1. Dwory	3	9	17-5
2. Tychy	3	6	13-7
3. Stoczniovec	2	4	5-3
4. Zagłębie	2	3	8-5
5. Katowice	3	3	8-10
6. Polonia	2	2	6-7
7. Wojas	2	2	4-10
8. Krynica	3	0	4-18

ME koszykarek

Porażka na początek

Reprezentacja Polski koszykarek przegrała w Orleanie z Hiszpanią 68-78 (13-19, 9-20, 20-14, 26-25) w pierwszym dniu 28. finałów mistrzostw Europy. Polki, mistrzyni Europy, nieudanie więc rozpoczęły udział w finałach 28. ME koszykarek.

Polska: Małgorzata Dydek 23, Gabriela Mróz-Czerkawska 12, Joanna Cuprys i Edyta Koryzna po 9, Beata Krupska-Tyszkiewicz 7, Beata Predehl 4, Monika Ciecierska i Agnieszka Bibrzycka po 2, Patrycja Czepiec 0, Katarzyna Dydek 0.

Hiszpania: Rosi Sanchez 18, Begona Garcia i Marina Ferragut po 16, Elisabeth Cebrian i Lidia Mirchandani po 9, Nieves Anula Almeda 8, Ingrid Pons 2, Lourdes Pelaez 0, Marta Zurro 0, Alicia Lopez 0.

Pierwsza piątka w składzie: Gabriela Mróz-Czerkawska, Beata Krupska-Tyszkiewicz, Joanna Cuprys, Beata Predehl i Małgorzata Dydek spisywała się dobrze w pierwszych minutach meczu. Rzuty z dystansu Cuprys i kosz Małgorzaty Dydek dały polskim koszykarkom, po niespełna 4 minutach gry, wysokie prowadzenie 7-1. Koszykarki Hiszpanii szybko jednak odrobiły straty pozwalając Polkom zdobyć tylko dwa punkty przez pięć następnych minut. Pierwsza kwarta zakończyła się wygraną Hiszpanek, mistrzyni Europy z 1993 roku, 19-13.

Druga kwarta była najgorszą w wykonaniu podopiecznych Tomasza Herkta i zadecydowała

o końcowej porażce biało-czerwonych. Polki grały statycznie w ataku, praktycznie w ogóle nie starały się szukać pod koszem Dydek, zaś w obronie nie potrafiły znaleźć sposobu zarówno na indywidualne wejścia pod kosz rywalek, jak i ich rzuty z dystansu. Najwyższą przewagę zespół z Półwyspu Iberyjskiego uzyskał w 23 min spotkania, kiedy to na tablicy pokazał się wynik 47-26. W ostatniej kwarcie zaczęła w końcu trafiać spod kosza Dydek, a rozgrywane nie były się wreszcie podejmować odważniejszych decyzji. Faulowana raz za razem Edyta Koryzna skutecznie wykorzystywała rzuty wolne. To pozwoliło podopiecznym Tomasza Herkta - w 34 minucie - zniwelować przewagę rywalek do ośmiu punktów (49:57). Hiszpanki grały jednak rozważnie w ataku i nie dały sobie odebrać zasłużonego zwycięstwa.

Po meczu trener Tomasz Herkt powiedział: - Nie jestem zadowolony, bo uważam, że Hiszpanki były w zasięgu polskiego zespołu. Główna przyczyna porażki to zbyt asekuracyjna gra w ataku: zawodniczek obwołu, nie było rzutu z dystansu, słabiej także spisywały się zawodniczki wysokie przy zastawianiu tablicy. To efekt występu Dydek. Dziewczyny spodziewały się, że sama Małgosia wygra mecz.

W grupie A, w której występuje Polska, Jugosławia pokonała Ukrainę 83-62, a w grupie B Litwa po zaciętych meczu zwyciężyła Grecję 78-75. (PAP)

„Smoki” kontra mistrz Szwecji

Inny Sulowski

VIKING SZTOKHOLM - WISŁA EURONIT AMERICAN BULL 88-73 (21-22, 30-17, 20-15, 17-19). Punkty dla Wisły: Morawiec 19 (4x3), Sulowski 13 (2x3), Wierzgacz 10, Bżykot 8, Salamon 4, Duda 9, Kwadrans 5 (1x3), Mleczko 3, Sokół 2, Czerwiński 0; największej dla Vikinga: Coley 21 (1x3).

Drugi mecz na sparingowym turnieju w Starogardzie Gdańskim krakowianie rozegrali z mistrzem Szwecji, Vikingiem Sztokholm. „Smoki” nie mogły się dobrze rozgrzać, gdyż parkiet na ich połowie był mokry. Mecz opóźnił się o 20 minut. Zrazu krakowianie zdominowali walkę, wygrali 12-6. Załamanie przyszło w drugiej kwarcie. Koszykarze Wisły przestali agresywnie bronić i Szwedzi trafiali kosz za koszem. Przewaga Vikinga wzrosła do 21 pkt. „Smoki” starały się odrobić stratę, lecz była zbyt duża.

Trenerzy pozytywnie ocenili grę Jacka Sulowskiego, który przebywa w Wiśle na testach. Rozgrywający zdobył wczoraj prawie trzy razy więcej punktów niż w czwartek (wtedy 5 pkt). - Jacek jest zupełnie innym, lepszym koszykarzem niż rok temu, kiedy odchodził z Krakowa - powiedział asystent trenera Wisły Bogusław Zajac. Wisła ma kłopoty z rozgrywanymi. Bez formy jest wracający po kontuzji Andrzej Czerwiński, Artur Mleczko ma zaległości treningowe, Mariusz Dymacz doznał kontuzji mięśni brzucha, Łukasz Kaspeć zagra najwcześniej w styczniu z powodu urazu pachwiny. Transfer Sulowskiego, który zeszły sezon spędził w Bobrach Bytom w ekstraklasie, byłby więc korzystny.

W sobotę Wisła Euronit American Bull zagra ostatni mecz turnieju ze Startem Lublin. (RS)

Sportowy ekran

SOBOTA. 12.55 CANAL PLUS NIEBIESKI: Everton - Liverpool (liga angielska); **15.25 TVP 3:** Polska - Holandia (ME siatkarzy); **15.25 POLSAT SPORT:** Schalke - Borussia (liga niemiecka); **15.55 CANAL PLUS:** Mecz + mecz; **16.45-17.30 EUROSPORT:** Vuelta Espana (kolarstwo); **17.15 WIZJA SPORT:** Polska - Rumunia (ME koszykarek); **17.25 POLSAT SPORT:** Nuernberg - Kaiserslautern (liga niemiecka); **19-21.15 i 0.15-1.45 EUROSPORT:** półfinały ME siatkarzy; **19.15 POLSAT SPORT:** Hansa - Energie (liga niemiecka); **20 CANAL PLUS:** Liga+ (liga polska); **20.15 SAT 1:** liga niemiecka; **21 WIZJA SPORT:** Bielski - Khaliq (boks); **21.30 CANAL PLUS NIEBIESKI:** Lyon - Nantes (liga francuska).

NIEDZIELA. 11.50 i 19.20 POLSAT SPORT: Śląsk - Trefl (Superpuchar Polski koszykarzy); **13.55 RTL i CYFRA+ oraz 20.15 DSF:** Formuła 1 (GP Włoch); **15.15-17.30 EUROSPORT:** Vuelta Espana (kolarstwo); **15.35 TVP 1:** Polska - Australia (żużel); **16 WIZJA SPORT:** Pergo - Apator (liga żużlowa); **16.15 CANAL PLUS:** Groclin - Amica (liga polska); **16.40-17.25 POLSAT SPORT:** liga niemiecka; **17.25 POLSAT SPORT:** Wolfsburg - Stuttgart (liga niemiecka); **17.30-20 EUROSPORT:** finał ME siatkarzy; **18.10 RAI UNO:** liga włoska; **19 TVP 2 i 21.30 TV Polonia:** Gol (mag. piłkarski); **19 SAT 1:** liga niemiecka; **19.55 TVP 3:** ME siatkarzy; **20 WIZJA SPORT:** Polska - Jugosławia (ME koszykarek); **20.25 CANAL PLUS NIEBIESKI:** Udinese - Milan (liga włoska); **21.45 CANAL PLUS:** Sport+ (mag.); **21.55 TVP 1:** Sportowa jedynka.

Lista nieobecnych

Niedziela, godz. 16: Wisła – KSZO
Ostrowiec Świętokrzyski

W jutrzejszym meczu piłkarskiej ekstraklasy w Wiśle zabraknie kontuzjowanych: Mirosława Szymkowiaka i Grzegorza Nicińskiego oraz chorego Arkadiusza Głowackiego, w KSZO na pewno nie wystąpi leczący urazy: Brazylijczyk Sergio Batata, Łukasz Gorszkow, Bogdan Pikuta i Marcin Kaczorowski. Ale i tak niedzielny mecz (początek o godz. 16) powinien być ciekawym wyrazem gry, bo obie drużyny zasygnalizowały ostatnio wyraźną wyższość formy. Krakowianie rozgromili 5-1 GKS w Katowicach, a piłkarze KSZO – w zaległym spotkaniu – poradzili sobie z Zagłębiem Lubin (2-1).

Wszystko przemawia za sukcesem wiślaków – własne boisko, kibice, korzystny bilans potyczek w tym sezonie (1-0 w ekstraklasie i 3-2 w Pucharze Ligi, oba zwycięstwa w Ostrowcu Świętokrzyskim). Trener gości Krzysztof Tochel liczy jednak, że jego podopieczni postarają się o niespodziankę – byłby nią już remis. O porażce lub podziale punktów nikt nie chce słyszeć w klubie przy Reymonta.

Szkoleniowiec Wiśły Franciszek Smuda zapewnia, że wśród przewidzianych do występu przeciwko KSZO znajdzie się Olgierd Moskalewicz, który został zwolniony na kilka dni po śmierci ojca. Moskalewicz nie było jeszcze na wczorajszym treningu, ma dołączyć do kolegów na dzisiejszych zajęciach o godz. 17. Potem cały zespół uda się do jednego z podkrakowskich hoteli i stamtąd przyjedzie bezpośrednio na niedzielny mecz.

– Lepiej już czuje się Mirosław Szymkowiak – powiedział trener Smuda. – Ale na razie nie bierzemy go pod uwagę, bo chcemy, żeby zagrał w Splicie z Hajdukami.

Natomiast drobne kłopoty z kolanem Tomasza Frankowskiego nie są przeszkodą, aby pojawił się na boisku.

– Poważnych zmian nie przewiduję – podkreśla trener Smuda. – Arkadiusz Głowacki zachował na anginie, dlatego dostanie szansę ten, który zastąpi go także w Splicie (Głowacki musi pauzować w Pucharze UEFA za trzy żółte kartki). – Możliwie, że będzie to Marek Zajac, bo widzę, że się coraz lepiej prezentuje.

Nie ma mowy, żeby w pierwszoligowej Wiśle zadebiutował w niedzielę Nigeryjczyk Kalu Uche. Najpierw musi przekonać do siebie Franciszka Smudę grą w drużynie rezerwowej. Wczoraj wieczorem nie było jeszcze certyfikatu tego zawodnika, ale zdaniem wiceprezesa zarządu Zdzisława Kapki, godziną „0” w tej sprawie jest termin meczu Wiśły II z Karpatami Siepraw (niedziela, godz. 11). Małopolski Związek Piłki Nożnej może go zatwierdzić nawet w ostatniej chwili.

Program 8. kolejki: grupa A – sobota – Zagłębie Lubin – Widzew Łódź (16), Górnik Zabrze – Polonia Warszawa (17.30), niedziela – Wisła Kraków – KSZO Ostrowiec Świętokrzyski (16), mecz GKS Katowice – Odra Wodzisław Śląski został rozegrany wczoraj; grupa B – sobota – Stomil Olsztyn – Ruch Chorzów (16) Pogoń Szczecin – RKS Farnag Radomsko (16.30), niedziela – Groclin Dyskobolia Grodzisk Wielkopolski – Amica Wronki (16.30), Legia Warszawa – Śląsk Wrocław (16.30).

(SAS)

Dziurawicz nie ucichł

W rozegranym wczoraj meczu ekstraklasy piłkarskiej: GKS KATOWICE – Odra WODZISŁAW 4-2 (1-1). Bramki: Bała 10, 59, Kubisz 50, Muszali 54 – Sosin 5 (głową), Górski (61-głową). Sędziował Krzysztof Zdunek (Łódź). Żółte kartki: Sadowicki – Adamczyk, Jakubowski, Chałbiński, Górski. Widzów 2000.

GKS: Lech – Sadowicki, Świerczewski, Sznaucner – Gajtowski (81 Bosowski), Widuch, Muszali, Bała (78-Janus), Andruszczak – Moskała (88 Giesa), Kubisz.

Odra: Bęben – Kościuk, Matyja, Adamczyk (54 Górski), Dudek – Jakubowski, Malinowski, Sibik, Rocki (69 Rozmus) – Saganowski (54 Chałbiński), Sosin.

Przed meczem doszło do małego nieporozumienia. Kiedy sędziowie i piłkarze stanęli na środku boiska, by chwilą ciszy uczcić pamięć ofiar tragedii w USA, głos zabrał prezes Śląskiego Związku Piłki Nożnej Marian Dziurawicz. Później na prośbę spikera „minutę ciszy” powtórzono.

Dziś i jutro odbędą się kolejne mecze w I i II lidze polskiej. Nasz ekspert Stanisław Wayda typuje grę na 48 zakładów.

dów skróconych. 2 mecze typuje trzydziogowo, a 7 dwudogowo. Gwarancją minimum wygranych są 2 jedenastki i 6-8 dziesiątek.					
1. Górnik Zabrze – Polonia W.	3	4	3	–	X 2
2. Wisła – KSZO Ostrowiec Św.	7	2	1	1	–
3. Zagłębie Lubin – Widzew Łódź	6	3	1	1	X 2
4. Groclin – Amica Wronki	3	4	3	1	X 2
5. Legia – Śląsk Wrocław	7	2	1	1	–
6. Pogoń Szczecin – Radomsko	6	3	1	1	X –
7. Stomil – Ruch Chorzów	3	4	3	1	X –
8. Jagiellonia – Włókniarz	4	4	2	1	X –
9. KS Myszków – Ruch Radzionków	2	4	4	–	X 2
10. Odra Opole – Arka Gdynia	3	5	2	1	–
11. Szczakowianka – Ceramika	3	3	4	1	– 2
12. Świt – Górnik Polkowice	5	4	1	1	–
13. Zagłębie S. – Górnik Łęczna	3	5	2	1	X –
System do nabycia: kolektura Kraków Rynek Kleparski 5.					(FIL)

W zakładach Too-Gol należy typować bramkowe wyniki meczów. Poniżej podajemy zestaw par na najbliższe mecze ekstraklasy polskiej, angielskiej

i niemieckiej, typy „Dziennika”, typy ekspertów i prognozę wyników.					
1. Górnik Zabrze – Polonia Warszawa	2-1	0-0	3	4	3
2. Groclin Dyskobolia – Amica Wronki	2-1	2-2	3	4	3
3. Fulham – Arsenal Londyn	0-2	0-1	3	3	4
4. Newcastle – Manchester United	1-2	1-2	3	3	4
5. Hamburger SV – Borussia M'gbach	2-1	2-0	5	3	2
6. Schalke 04 – Borussia Dortmund	1-0	1-1	3	4	3
Dla ww. zakładów obowiązuje oznaczenie: Z 1.					(FIL)

Nie umieją wygrywać

Hutnik Kraków – ŁKS Łódź 1-1 (1-1)

0-1 Smoliński 17 min
1-1 Chmiest 32 min
Sędziował Michał Nowak (Katowice). Żółte kartki: Łatka, Sierant, Smoliński, Kucz, Skrydalewicz. Widzów ok. 400.

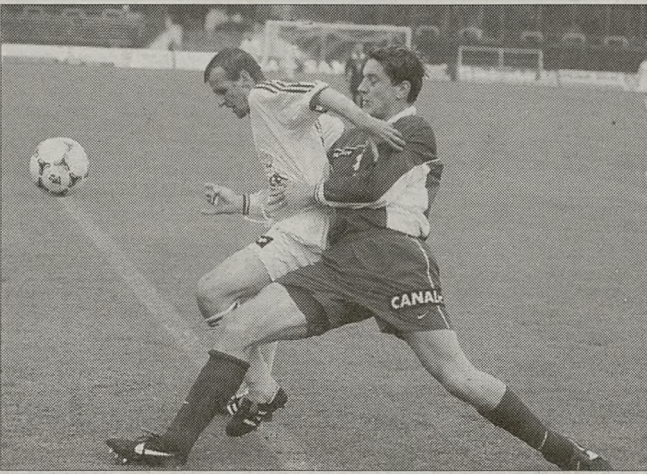
Hutnik: Skórski – Powroźnik, Jałocha, Szewczyk – Księżyc – Jasiak (82 Madejski), Łatka, Bernas, Makuch (55 Lambo) – Chmiest, Białek.

ŁKS: Skrzypiec – Jakubczak, Kowalski, Napierała, Smoliński – Buchowicz, Skrydalewicz, Kucz (84 Grad), Sierant, Łabędzki (46 Białas) – Błażejewski (55 Czapak).

W rozegranym awansem meczu II ligi piłkarskiej sąsiadujące ze sobą drużyny w tabeli (zajmujące dotąd odpowiednio 16 i 15 miejsce) podzieliły się punktami, co zadowoliło tylko gości. Krakowianie wciąż nie mogą „odczarować” własnego boiska (wygrali tylko raz – w 1. kolejce z Tłokami Gorzyce). A remisami nie zapewnią sobie ligowego bytu...

Łodzianie zaskoczyli rywali zdecydowanymi atakami na początku spotkania. W 1 min Sierant głowkował obok słupka, a w 9 min Napierała strzelił głową nad poprzeczkę. Napór łodzian trwał ponad kwadrans. W 17 min po podaniu Buchowicza kapitalną przewrotką popisał się Błażejewski, na szczęście Skórski wybił piłkę na róg. Kornera egzekwował Buchowicz i Smoliński z bliska trafił „główką” do siatki.

Krakowianie w końcu otrząsnęli się z przewagi łodzian i zaczęli zagrazać ich bramkę. W 21 min Makuch strzelił obok słupka, a 2 min Księżyc nad poprzeczkę. Chwilę później zamiast 1-1 mogło być już 0-2: Bu-

Grzegorz Jasiak (z lewej) ucieka rywalowi

Fot. Wacław Klag

chowicz posłał „bombę” tuż obok bramki. Miejscowi kibice doczekali się wyrównującego gola w 32 min. Bernas z rzutu wolnego strzelił bardzo mocno, a kierunek lotu piłki zmienił Chmiest. Piłka odbiła się od poprzeczki i wylądowała w bramce.

W drugiej połowie sytuacji podbramkowych było już mniej. W 48 min Jasiak strzelił bardzo silnie, jednak piłka przeleciała nad poprzeczką. W rewanżu, w 56 min, Skrydalewicz minimalnie chybił z daleka. Najlepszą okazję do zmiany wyniku mieli hutnicy w 72 min, kiedy to po po zagraniu Chmiesta stojący tuż przed bramką Lambo zdecydował się na podanie do tyłu do Bernasa – zamiast samemu strzelać – ale goście nie dopuścili do utraty gola. Gospodarze do końca atakowali, jednak ich akcją brakowało wykończenia. Łodzianie – zadowoleni z remisu – skutecznie bronili dostępu do bramki i z ulgą przyjęli końcowy gwizdek sędziego.

Tomasz Bernas:

Nie wiemy, co robić

Kapitan Hutnika Tomasz Bernas nie miał po meczu zbyt wesołej miny. Jak zwykle jednak chętnie przystał na rozmowę.

– Dlaczego Hutnik po raz kolejny nie wygrał u siebie?

– Znowu było bicie głową w mur. Był to kolejny mecz, w którym mieliśmy przewagę i nie potrafiliśmy strzelić bramki, która zapewniłaby nam zwycięstwo. Nie wiemy, co robić, żeby było lepiej. Na początku spotkania goście stworzyli dwie sytuacje i tylko dzięki ich niedokładności nie straciliśmy gola. Potem uzyskali prowadzenie. Gdy jednak wyrównaliśmy, byłem przekonany, że w drugiej połowie znowu strzelimy bramkę.

– Gol dla Hutnika padł w dość nietypowych okolicznościach.

– Ponieważ było mokro, piłka dostawała poślizgu, strzeliłem mocno w kierunku bramki, a Chmiest lekko zmienił kierunek lotu. W drugiej połowie Lambo chciał mi dograć piłkę, ale był za blisko bramki żeby coś kombinować. Mógł sam strzelać, tym bardziej że było tam kilku zawodników ŁKS.

– Trener Łach miał sporo uwag co do postawy krakowskiej drużyny.

– Mielismy zalecenie, żeby strzelać z daleka, ale goście zagęścili środek boiska i było mało miejsca na oddawanie strzałów. Trzy punkty dałyby trochę oddechu, a tak ciągle jesteśmy w strefie spadkowej. Nie załamujemy jednak rąk, to nie koniec świata. Walczymy dalej.

(FIL)

Tomasz Bernas (z prawej) i Michał Łabędzki

Fot. Wacław Klag

Władysław Łach:

Słaby mecz

Władysław Łach (trener Hutnika): – Był to słaby mecz. Mielismy dużo niecelnych podań, zwłaszcza w pierwszej połowie. Zawiedli mnie Łatka i Bernas, którzy niepotrzebnie pchali się środkiem boiska. Ten drugi i Księżyc mieli też strzelać z dystansu. Uczulałem zawodników, że przy stałych fragmentach gry muszą pilnować rywali, bo to chłopcy na schwał. I co? Po pierwszym rzucie różnym straciłmy gola. W przerwie mówiłem chłopcom, żeby grali bokami, ale robili to za mało konsekwentnie. Lambo w stuprocentowej sytuacji chciał zagrać po brazylijsku, zamiast od razu strzelić. Ciężko się gra, gdy rywal opiera się tylko na jednym napastniku. Szkoda straconych punktów w meczu z sąsiadem w tabeli. Co z tego, że mieliśmy optyczną przewagę, skoro nie wypracowaliśmy klarownych sytuacji...

(FIL)

Mirosław Dawidowski:

Defensywnie

Mirosław Dawidowski (trener ŁKS): – Przyjechaliśmy tu z nastawieniem na grę defensywną i jednym napastnikiem, a praktycznie pomocnikiem, bo wiem nie mamy klasowych napastników. Do końca meczu staraliśmy się przeskadzać przeciwnikom. W pierwszej połowie Hutnik nam trochę „pomógł”, dzięki czemu stworzyliśmy kilka sytuacji, po których mogło być 2-0. Mecz był trudny, zdobyliśmy ważny punkt. Cieszę się z postawy mistrzów Europy juniorów, bo i Napierała, i Sierant zagraли na dobrym poziomie. Wynik cieszy, gra być może nie, ale najważniejszy jest jeden punkt.

(FIL)

Tomasz Księżyc (z prawej) i Michał Białas

Fot. Wacław Klag

Krzysztof Smoliński:

Mój pierwszy gol

22-letni obrońca ŁKS Krzysztof Smoliński zaliczył w swej karierze już siedem klubów. Jest wychowankiem Moto Jelcz Olawa, potem grał kolejno w: Odrze Wodzisław, Wiśle Kraków, Ruchu Chorzów, Koronie Kielce, Lechu Poznań i ŁKS.

– W Wiśle grałem przez pół roku. Byłem zaszczycony, mogąc trenować pod okiem trenera Franciszka Smudy, ale nie dostałem od niego większej szansy. W 1999 roku, gdy Wisła została mistrzem Polski, zagrałem tylko jeden, i to niecały, mecz w lidze i jeden w Pucharze Polski. Być może byłem za słaby. I zmieniłem klub, gdyż jako reprezentant Polski musiałem gdzieś grać. Proszę pozdrowić moich kolegów z Wiśły. Najlepiej z tych klubów czuję się w ŁKS, gdyż

czuję tam poparcie trenerów, działaczy i drużyny, która we mnie wierzy.

– ŁKS na początku meczu niespodziewanie uzyskał przewagę...

– Kolejny mecz na wyjeździe rozpoczęliśmy w podobnym stylu. Tak samo było w Bełchatowie i Białymstoku. Tym razem jednak szczęście uśmiechnęło się do nas. W innych meczach graliśmy lepiej niż z Hutnikiem, ale przegrywaliśmy.

– To Pana strzał przyniósł łodzianom prowadzenie.

– Był to pierwszy gol ŁKS na wyjeździe w tym sezonie i zarazem mój pierwszy gol dla drużyny, w której gram już drugą rundę. Mecz stał na słabym poziomie, cieszy tylko zdobyty punkt.

(FIL)

W III lidze piłkarskiej

Cracovia śladem Niedźwiedzia

Rozgrywki rundy jesiennej III ligi minęły już półmetek. Dziś i jutro rozegrana zostanie 9. kolejka. Dotychczasowe mecze dostarczyły kibicom co najmniej dwóch refleksji. Liga jest ciekawa, bo łatwo w niej o pomyłkę w typowaniu wyniku, ale poziomem na pewno nie zachwyca. Tym razem najciekawiej powinno być w Proszowicach, gdzie zjawi się niespodziewany lider tabeli tarnowska Unia. Szczególnych emocji można też oczekiwać w Nowym Sączu, gdzie Sandecja gra ze Świtem oraz w Staszowie, gdzie Pogoń podejmie Górnika Wieliczka.

Lider w Proszowicach

Zawodnicy Proszowianki Naftomontaż podejmują jutro prowadzącą w tabeli Unię Tarnów. W razie zwycięstwa proszowianie zrównają się z tarnowanami punktami i odzyskają miejsce w czołowie, które stracili po dwóch ostatnich wypadkach ze Starem (1-1) i Świtom (1-2).

Trener Wojciech Stawowy nie ma, niestety, pewności co do tego, z których zawodników będzie mógł jutro skorzystać. Pod znakiem zapytania stoi gra Wojciecha Ankowskiego i Krzysztofa Radwańskiego. Ankowski od kilku dni odczuwa bóle pleców, natomiast Radwański w spotkaniu ze Świtom skrzywił nogę. - Decyzję o tym, jaka jedenastka wyjdzie na mecz przeciwko Unii, podejmę dopiero w niedzielę. Jeżeli zawodnicy nie będą odczuwać bólu, to zagrają, w przeciwnym razie nie będę ryzykował. Do końca rundy pozostało jeszcze osiem kolejek - mówi trener.

Na szczęście do gry wraca pauzujący ostatnio dwa spotkania za czerwoną kartkę Artur Czerwiec. Grać może również usunięty w Krzeszowicach z boiska za dwie żółte kartki Łukasz Skrzyński (wcześniej miał na koncie jedną kartkę).

Czy proszowianie po niepowodzeniach zdolają się przełamać w spotkaniu z liderem? - Nie można powiedzieć, że zespół przeżywa kryzys formy. Punkty traciliśmy ostatnio bardzo głucho. Zawodnicy po prostu zamiast grać, zaczęli się zajmować czym innym. Na niedzielny mecz na pewno wyjdą właściwie umotywowani - uważa Wojciech Stawowy.

Niezbyt wesoło wygląda sytuacja kadrowa tarnowskiej Unii przed niedzielnym spotkaniem w Proszowicach. Nadal nie może bowiem grać kontuzjowany Jacek Wójcik, a w spotkaniu z Polonią Przemyśl kontuzji nabawił się Jarosław Dzieciotowski i Marcin Gąsior. Występ tego pierwszego jest w niedzielę wykluczony, natomiast mający złuszczone śródstopie Gąsior nie trenował w piątek (w czwartek trener Zbigniew Kordela dał swoim podopiecznym dzień wolnego) i nie wiadomo, czy wybiegna na boisko w Proszowicach. W dodatku niepewny jest także występ Rogera Radlińskiego. W sobotę bawił się on będzie bowiem na weselu i tarnowski szkoleniowiec zastanawia się nad jego grą w niedzielny pojedynek. - Szło nam do tej pory dobrze, jednak sami zepsuliśmy sobie wynik. Teraz mamy poważne problemy, zwłaszcza w defensywie, gdyż nie bardzo mam już kogo tam wstawić - mówi Zbigniew Kordela. - Człowiek nie gra, tylko wymyśla różne głupoty, to takie są, niestety, tego efekty. Zarówno bowiem kontuzja Dzieciotowskiego, jak i Gąsio-

Cracovia przeżywa poważne kłopoty, jednak w środę wygrała z Pogonią Staszów Fot. Wacław Kłag

ra są przecież wynikiem błędów popełnionych w środowym meczu. Mimo tych kłopotów jedziemy do Proszowic powalczyć o zwycięstwo, jak jednak będzie, okaże się dopiero w niedzielę.

(ALG, STM)

Uwaga na niespodzianki

Sandecja i Świt ostatnio sprawiają niespodzianki. Sądząc po pokonaniu Stal Stalowa Wolę, pozabawiając ją pozycji lidera. Świt w środę rozprawił się z innym kandydatem do awansu - Proszowianką. Krzeszowicki beniaminek poczynił sobie całkiem odważnie. - W Sączu zagraliśmy bez wciąż lecącego kontuzji Jarosława Giszki oraz Rafała Bursy, który będzie pauzował za żółte kartki. Tego drugiego zastąpi Piotr Sęk. Nie widziałem Sandecji w tych rozgrywkach, wnioskuję jednak z niewielkiej ilości straconych bramek, że nie źle radzi sobie w obronie. Ten zespół ma w swoich szeregach wielu doświadczonych graczy i potężny atut w postaci żywiołowych kibiców - mówi trener Świtu Ryszard Kruk.

Ireneusz Adamus docenia dzisiejszego rywala: - Goście to dobra drużyna, ostatnio ograli Proszowiankę i gdyby nie upadła z Pogonią Staszów, byłiby wspólnie z Unią na czele tabeli. Zespół z Krzeszowic gra dobrze w obronie i przeprowadza groźne kontry. Nie zagra w Sandecji Jerzy Woitas, który pauzuje za 4 żółte kartki, rękę w gipsie ma Krzysztof Obiedziński. Transfer z Karpat Siepraw Wojciecha Rączki nie został jeszcze załatwiony.

Gdy z futbolu się żyje...

Atmosfera niepewności nadal towarzyszy zespołowi Niedźwiedzia, a tymczasem w niedzielę zawita do niego Lewart. Zawodnicy czekają na wypłatę stypendiów za sierpień i premii. Z zespołu odszedł już pomocnik Robert Poskrobko, który był dysponentem swojej karty zawodniczej, i przeniósł się do Skawinki. W środę nie pojechał do Kielc na mecz z Koroną kapitan drużyny Robert Bujak. Zastanawia się nad zakończeniem gry w Niedźwiedziu: - Chcę wiedzieć na czym stoje, czy mogę liczyć na jakieś pieniądze za grę, czy powinienem szukać sobie normalnej pracy. Utrzymuję z futbolu rodzinę, więc muszę to wiedzieć. Miałoby być spotkanie z władzami klubu przed meczem z Koroną, nie odbyło się. Chciałbym, żeby klub się określił, czy stać go na grę w III lidze. Podobno prezes Węgrzyn oddał do klubu wszystkie dokumenty, także nasze karty. Jestem ciekawy, czy za zaległości finansowe klub nie przewiduje, że je nam da. Wtedy łatwiej byłoby rozmawiać z innymi klubami. Nadal chciałbym grać w piłkę w Niedźwiedziu, ale przecież muszę z czegoś żyć.

Strata Bujaka byłaby dla Niedźwiedzia bardzo dotkliwa, zawodnik nie tylko kieruje linią pomocy, jest także dobrym duchem zespołu. Być może nie będzie musiał z zespołu odchodzić, wciąż jest nadzieja, że finansową opieką otoczą piłkarzy miejscowi biznesmeni.

Kryzys w Cracovii

Bardzo poważny kryzys znów przeżywa Cracovia. Środkowe zwycięstwo nad Pogonią Staszów jest jedynym radosnym wydarzeniem ostatnich dni. Po meczu kapitan pasów Edward Kowalik żalił się, że od zespołu coraz więcej się wymaga, a tymczasem główna troska zawodników to, z czego będą żyć. Mają skromne stypendia, a od dłuższego czasu nie płaci się im premii. - Jedyną osobą z klubowych władz, która interesuje się naszym losem, jest wiceprezes Maciej Obara. Miała się zawiązać wspierająca piłkarzy grupa kibiców, nic o niej nie słyszymy - mówił Kowalik. Atmosfera zrobiła się aż tak gorąca, że piłkarze zastanawiali się nawet, czy pojadą na dzisiejszy mecz do Przemyśla. Na pewno jednak pojadą.

Niektórzy piłkarze są mocno poobijani, więc to, że w ogóle wychodzą na boisko, jest przede wszystkim efektem ich silnej woli oraz zabiegów lekarza Bartłomieja Kity i masażyści Zbigniewa Szczotki. W tych okolicznościach także remis w Przemyśle byłby dla Cracovii dobrym wynikiem.

Nadzieja w staszowskiej obronie

Górnik Wieliczka opromieniony pewnym zwycięstwem nad Pogonią Leżajską jedzie w niedzielę sprawdzić inną Pogonia, tym razem staszowską. Rywal wydaje się bardziej wymagający, ale po tym, co pokazał w Krakowie, widać wyraźnie, że nie jest w najlepszej formie. Grają w Staszowie właściwie dwie formacje - pomoc i atak, obrona w meczu z Cracovią głównie spała. Górnik obronę ma pewną, co w wyjazdowy mecz będzie szczególnie ważne, a to, że obrona rywala nie domaga, może tylko cieszyć wielkich na pastników, którzy będą pewnie próbowali kontr. Górnik zagra nadal bez kontuzjowanego Roberta Włodarza. Zastąpi go Krzysztof Kusia. Za cztery żółte kartki pauzuje Robert Dąbrowski, ze względu na osobiste czystości nie pojedzie też do Staszowa Krzysztof Filipczak.

Zestaw par 9. kolejki III ligi małopolskiej: Polonia - Cracovia (s. 16), Sandecja - Świt (s. 16), Siarka - Star (s. 16), Łada - Wisłoka (n. 16), Niedźwiedź - Lewart (s. 16), Pogoń S. - Górnik (n. 16), Proszowianka - Unia (n. 16), Stal K. - Stal S.W. (n. 16), Pogoń L. - Korona (n. 16).

(MAS)

Minuta ciszy

Minuta ciszy poprzedzi na polskich stadionach mecze piłkarskiej pierwszej, drugiej i trzeciej ligi, rozgrywane w najbliższy weekend, postanowił PZPN. „W ten sposób zamierzamy uczcić pamięć ofiar wtorkowego ataku terrorystycznego na USA” - powiedział Michał Listkiewicz.

Prezes PZPN zaapelował do wojewódzkich związków piłkarskich, aby najbliższe mecze we wszystkich klasach rozgrywkowych zostały poprzekowane minutą ciszy. (PAP)

Sztafeta siódma

W MŚ w kolarstwie górskim

Reprezentacja Polski zajęła siódme miejsce w sztafecie, pierwszej konkurencji odbywających się w Vail w Kolorado, mistrzostw świata w kolarstwie górskim. Złoty medal zdobyła ekipa Kanady przed Australią i Hiszpanią.

Polacy startowali w sztafecie w następującym składzie: Piotr Formicki (CCC MAT Giant Piechowice), pochodząca z Głogoczowa Anna Szafranec (Lotto PZU SA), Krzysztof Kuźniak (Trasa Zielona Góra) i Mariusz Kowal (Lotto PZU SA). W sztafetach kolejność startu (junior, młodzieżowiec, senior, kobieta) ustalają trenerzy zespołów i wyniki są trudno porównywalne, bowiem na trasie rywalizują kolarze różnych grup wiekowych. Z powodu obchodzonego w USA po zamachach terrorystycznych Narodowego Dnia Modlitwy i Pamięci odwołano piątkowe konkurencje mistrzostw.

Wyniki: 1. Kanada - 1.35,13 2. Australia - 26 s straty, 3. Hiszpania - 3.26... 7. Polska - 4.35.

(PAP)

Kolejny „spisek”

Rickardsson: - To jeszcze nie koniec!

Tomasz Gollob poniósł kolejną prestiżową porażkę z Tony Rickardssonem. W rozegranych po Grand Prix Polski półfinałach żużlowej ligi szwedzkiej dwukrotnie przegrał z nim w bezpośrednich pojedynkach, a Vastervik okazał się gorszy od Masarny.

Pierwszy mecz półfinałowy na torze Masarny o mało nie skończył się dla Golloba tragicznie. W 11. biegu wraz z Niklasem Aspgrenem wpadli na bandę, demolując jej znaczną część. Szczęśliwie Polak szybko pozbierał się i wystąpił w powtórce tego biegu, a także w dwóch następnych. W sumie zdobył 10 punktów (plus 2 bonusy), ale wygrała Masarna 52-44, w składzie m.in. z Rickardssonem (11 pkt + 3 bonusy) i Mirosławem Kowalikiem (2). Na drugi dzień w rewanżu lepszy był wprawdzie Vastervik, ale w gorszym stosunku 50-46. Gollob uzyskał 14 pkt + bonus w 6 biegach, a Rickardsson 15 (Kowalik 6 + 1).

W ostatnich dniach Gollob jest wyjątkowo wyraźnie w cieniu trzykrotnego mistrza świata. Po sobotniej porażce Polaka w Bydgoszczy powstała nawet na tę okoliczność kolejna teoria spiskowa. Gdy skończył się wyścig finałowy Grand Prix Polski, Władysław Gollob oświadczył zdumionym dziennikarzom: - Czy nie widzieliście, jak Rickardsson oglądał się za Crum-

Kajakarze wrócili

Wczoraj wróciła z Kanady reprezentacja Polski w kajakarstwie górskim. Ekipa, której podróż do USA na mistrzostwa świata, przerwał wtorkowy atak terrorystyczny, oczekiwała w Toronto na wznowienie lotów międzynarodowych. Pierwszym samolotem, który odleciał z Toronto, Polacy wrócili do Frankfurtu, a następnie Warszawy.

- Informację o wznowieniu lotów dostaliśmy nagle, w czwartek w nocy kanadyjskiego czasu - mówi trener reprezentacji krakowianin Zbigniew Miązek. - Za pierwszym razem zostaliśmy jednak zawróceni z lotniska, dopiero za drugim okazało się, że faktycznie możemy wracać. Przeszliśmy niezwykle drobiazgowo kontrole na lotnisku, musieliśmy nawet uruchamiać kamery, video, telewizor, które są nam potrzebne w czasie zawodów. Zaniepokojenie służb bez-

pieczeństwa wzbudził nawet stojący obok naszych bagaży bidon z napojem, wezwano do zbadania go i przesłuchania na policję. Na lotnisku panowało ogromne zamieszanie, nad bezpieczeństwem czuwało wojsko. Do samolotu wsiadaliśmy z małym niepokojem, pomni doświadczeń z wtorku, dopiero nad Europą poczuliśmy się bezpiecznie. W Toronto zostaliśmy otoczeni dobrą opieką przez Lufthansę, której liniami lecieliśmy, natomiast nasze władze w Toronto w ogóle się nami nie interesowały. Nie mieliśmy żadnego kontaktu z konsulem. Nie sądzę, aby odwołane w Stanach mistrzostwa zostały przeniesione do Europy. To wielka impreza, w dodatku nie wiadomo, kiedy wznowiony zostanie ruch lotniczy, część ekip czeka na opuszczenie Stanów Zjednoczonych. My odpoczywamy, wrażeń mieliśmy ostatnio sporo. (MAS)

Wałdoch złamał nos

Tomasz Wałdoch, kapitan reprezentacji Polski i niemieckiego klubu Schalke 04 Gelsenkirchen, doznał złamania kości nosowej podczas treningu. W piątek rano Wałdoch miał zabieg chirurgiczny w Recklinghausen. 30-letni polski piłkarz nie wystąpi w sobotnim meczu ligowym przeciwko Borussia Dortmund, a jego udział we środowym spotkaniu Ligi Mistrzów z Arsenalem Londyn jest niepewny. (PAP)

Oferta dla Beckhama

Juventus Turyn chce kupić Davida Beckhama - podała gazeta „Corriere dello Sport”. Pomocnik Manchesteru United miałby trafić do Włoch w przyszłym sezonie.

Juventus szuka następcy dla Zinedine'a Zidane'a, który odszedł do Hiszpanii. Nie jest tajemnicą, że tak jak w przypadku Francuza na jego przeprowadzkę do Madrytu nalegała żona, tak na wyjazd Beckhama z Londynu także naciska towa-

rzyszka jego życia, piosenkarka Spice Girls, Victoria. Beckhama wiąże kontrakt z MU do 2003 roku. Trener Juve Marcello Lippi potwierdził duże zainteresowanie pomocnikiem reprezentacji Anglii, ale zaprzeczył, by Włosi już doszli do porozumienia z MU.

Tomasz Repka wczoraj podpisał kontrakt z West Ham United. Czeski obrońca przeszedł z Fiorentiny za 5,5 mln funtów (8,11 mln dol.). (KRZYK)

Żużlowcy nie próżnują

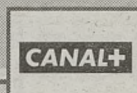
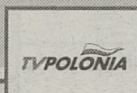
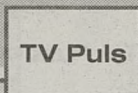
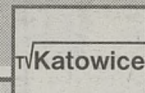
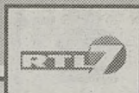
Towarzyskie mecze w Krakowie i Tarnowie

W niedzielę o godzinie 15 na torze w Nowej Hucie ma dojść do towarzyskiego meczu z udziałem zawodników Wandy oraz zaproszonych gości, w tym obcokrajowców z Austrii i Słowenii (nie podajemy nazwisk, gdyż nie wszyscy potwierdzili udział). Także na niedzielę na godz. 15, tyle że w Tarnowie, zaplanowano spotkanie zespołów TŻ Kraków i miejscowej Unii.

Działacze obu klubów organizują zawody, wykorzystując przerwy w rozgrywkach II ligi. To ostatnia szansa przed zaplanowanym na przyszłą niedzielę, ale już wzbudzającym wielkie emocje meczem Wanda - TŻ Kraków/Unia Tarnów, by w warunkach startowych sprawdzić sprzęt i podtrzymać formę.

Zawodnicy Wandy cieszą się, że w przyszłym tygodniu otrzymają dzięki sponsorowi dwa nowe motocykle (obecnie są na odprawie celnej). Wczoraj pisaliśmy o propozycji krakowskich działaczy, by połączyć siły przed następnym sezonem z Iskrą Ostrow. W czwartek członkowie zarządu Iskry dyskutowali na ten temat. - Na razie nie otrzymaliśmy żadnych konkretów ze strony Wandy, ale taka propozycja na pewno byłaby warta rozważenia - powiedział nam wczoraj członek zarządu Iskry, Ryszard Barłóg. (KRZYK)

(KRZYK)

6.30 Premiera: Wspinaczka życia – film akcji (USA, 2000), reż. David Warry-Smith, wyk. Jurgen Prochnow
8.15 Pocztówki Clive'a Jamesa: Meksyk
9.20 Jeśli się odnajdziemy – film obyczajowy (Polska, 1982), reż. Roman Załuski, wyk. Krzysztof Kolberger
11.00 Pan domu – komedia (USA, 1995), reż. James Orr, wyk. Chevy Chase
12.40 Gwiazdy Hollywood
13.15 Lloyd – kino familijne (USA, 2000), reż. Hector Barron, wyk. Tom Arnold
14.00 Pociąg – film psychologiczny (Polska, 1959), reż. Jerzy Kawalerowicz, wyk. Lucyna Winnicka
16.30 Cinema, Cinema
17.00 Białe myśliwy o czarnym sercu – film akcji (USA, 1990), reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood
19.00 Premiera: Wspinaczka życia – film akcji (USA, 2000), reż. David Warry-Smith, wyk. Jurgen Prochnow, Patrick Muldoon, Colin Lawrence
20.30 Gwiazdy Hollywood
21.00 Kasa (1) – serial obyczajowy (USA, 2000), reż. John David Coles, wyk. Tom Everett Scott, Jennifer Connelly, Bridgette Wilson
22.00 Premiera: Pierwsza miłość nie rdzewieje – dramat (USA, 2000), reż. John Kaye, wyk. Melanie Griffith
23.45 I stanie się koniec – thriller (USA, 1999), reż. Peter Hyams, wyk. Arnold Schwarzenegger
1.50 Opowieści Lady Chatterley: Zakład (1) – serial erotyczny (USA)
2.30 Mumford – dramat (USA, 1999), reż. Lawrence Kasdan, wyk. Loren Dean
4.25 Białe myśliwy o czarnym sercu – film akcji (USA, 1990), reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood

7.00 Teledyski
8.00 Odstawowe kreskówki
10.30 Teleshopping
11.00 Zaginiony skarb – komedia (USA, 1994), reż. Robert Hicks, wyk. Loring Stevenson, James E. Christopher, Samantha Carpel, Robert Maher, Victor Aronopolin
12.40 Greenstone (3) – serial historyczny (Nowa Zelandia, 1999), reż. Chris Bailey, wyk. Matthew Rhys, Simone Kessel, Richard Coyle, Alison Wall, Andy Anderson
13.30 Teleokazja – podróże
14.00 Gra w przeboje
14.30 Śmierć Anioła – film obyczajowy (USA, 1985), reż. Petru Popescu, wyk. Bonnie Bedelia, Nick Mancuso, Alex Colon
16.10 Niesamowite maszyny
17.05 SeaQuest (49) – serial sf (USA, 1993), reż. Jesus Trevino, wyk. Michael Ironside, Don Franklin, Jonathan Brandis
18.00 Słoneczny patrol (14) – serial przygodowy (USA, 1989), reż. Scott Brazil, wyk. David Hasselhoff, Parker Stevenson, Shawn Weatherly
19.00 Britney Spears
20.00 Złodzieje diamentów – komedia (USA, 1996), reż. Serge Rodnunsky, wyk. Jim Gray, Gina La Piana, David Richards
21.45 Fasada – thriller (USA, 1997), reż. Carl Colpaert, wyk. Eric Roberts, Angus MacFadyen, Camilla Overbye Roos
23.30 Lustrzane odbicia – film erotyczny (USA, 1991), reż. Alexander Gregory Hippolyte, wyk. Delia Sheppard, Jeff Conaway, Julie Strain
1.10 Britney Spears
2.00 Wewnętrzny niepokój II – thriller (USA, 1994), reż. Fred Olen Ray, wyk. Tracy Brooks Swope, David Warner, Margaux Hemingway
3.30 Teleshopping

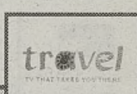
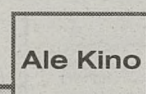
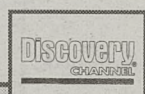
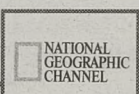
7.00 Waldo Wspaniały (22) – serial dla dzieci (Francja, 1999), reż. Jean-Pierre Jacquet
8.00 Spotkania z tradycją
8.25 Prognoza pogody
8.30 Studio Komitetów Wyborczych
9.35 Dr Quinn (2) – serial obyczajowy (USA, 1992), reż. Chuck Bowman, wyk. Jane Seymour, Joe Lando, Chad Allen
10.30 Studio Komitetów Wyborczych
11.05 Odkryj Nowy Świat
11.30 Koczownicy z mierz południowych
12.30 Skarbiec
12.55 Meksyk i Karaiby
13.20 Zaproszenie
13.40 Urodzone na wolności
14.30 Mała Meg, duża Meg (6) – serial fantastyczny, reż. Sylvie Boden, wyk. Carolyn Pickles, Vicki Lee Taylor, Christopher Villiers
15.00 Tajemnica Sagali: Labirynt snów (13) – serial młodzieżowy (Polska/Niemcy, 1996), reż. Jerzy Łukaszewicz, wyk. Jan Jankowski, Christoph Eichhorn, Małgorzata Foremniak-Jędruszcak
15.25 Mistrzostwa Europy Siatkarzy
17.00 Piknik z TV Katowice
17.50 Palce lizać – kuchnia regionalna
18.00 Aktualności
18.15 Wiadomości sportowe
18.20 Piknik z TV Katowice
19.00 Ptaki ciemnych krzewów (1) – serial obyczajowy (USA, 1983), reż. Daryl Duke, wyk. Richard Chamberlain, Rachel Ward, Jean Simmons
20.40 Telekurier Bis
21.00 Piknik z TV Katowice
21.30 Aktualności
21.40 Wiadomości sportowe
22.00 Daleko od domu – dramat (USA, 1988), reż. Gary Sinise, wyk. Richard Gere
23.35 Uroczysko 2001

7.00 Telesklep – program reklamowy
8.00 Rycerz Redwall (2) – serial rysunkowy (Wielka Brytania, 1991)
8.30 Strażnicy prawdy: Św. Franciszek z Asyżu (2) – serial animowany
9.00 Domek na preri: Wakacje mamy (10) – serial obyczajowy (USA, 1974-83)
10.00 Dotyk anioła: Siła miłości (57) – serial obyczajowy (USA, 1994)
11.00 Raport specjalny
11.30 Archiwum XX wieku
12.00 Czarno-biały
12.30 Larum grają
13.30 Remington Steele: Skradziony watek (54) – serial sensacyjny (USA, 1982-87), reż. Burt Brinkerhoff, wyk. Stephanie Zimbalist, Pierce Brosnan, Doris Roberts
14.30 Terra X
15.30 Cudowne lata: Piłka nożna (75) – serial obyczajowy (USA, 1987), wyk. Fred Savage, Alley Mills, Dan Lauria
16.00 Z miłości do Benjiego – film dla młodzieży (USA, 1977), reż. Joe Camp, wyk. Patsy Garrett, Cynthia Smith, Allen Fiuza
17.35 Noce i dnie: Wiatr w oczy (2) – dramat społeczny (Polska, 1975), reż. Jerzy Antczak, wyk. Jerzy Bińczycki, Jadwiga Barańska, Barbara Ludwiżanka
20.00 Wydarzenia
20.30 Zdarzyło się jutro: Pies burmistrza (4) – serial sensacyjny (USA, 1996-2000)
21.25 Pan wyzwał Milordzie (2) – serial komediowy (Wielka Brytania, 1988-1992), reż. David Croft, wyk. Paul Shane
22.20 Czy leci z nami pilot? – komedia (USA, 1980), reż. Jim Abrahams/David Zucker/Jerry Zucker, wyk. Robert Hays
0.00 Pan wzywał Milordzie (2) – serial komediowy (Wielka Brytania, 1988-1992), reż. David Croft, wyk. Paul Shane

6.00 Wielka miłość Balzaka (2) – serial biograficzny
7.00 Echa tygodnia
7.30 Tradycje
8.00 Wiadomości
8.12 Pogoda
8.15 Lecznica pod św. Franciszkiem (1)
8.40 Ziarno
9.10 Leczniczy przygód
9.35 Plebania (2) – serial obyczajowy
10.00 Augusta Zamoyskiego odkrywaniem sztuki
10.35 Uczmy się polskiego
11.05 Klan (477) – telenowela
11.30 Klan (478) – telenowela
11.55 Klan (479) – telenowela
12.20 Dzieje kultury polskiej
13.10 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza
13.35 Mapeciatka (63) – serial animowany
14.00 Skarbiec
14.30 Piraci
15.00 Jest jak jest (1) – serial obyczajowy
15.30 Polska w ogniu
16.00 Chrzęszcz brzmi w trzcinie
16.25 Mój dom jest tutaj i w Polsce
17.00 Teleexpress
17.20 Lider – Liga Polskich Rodzin
17.30 Żeglarski Tydzień Polonii – Giżycko 2001
18.00 Na dobre i na złe (52) – serial obyczajowy
18.50 Zaproszenie
19.15 Przygody Misia Colargola
19.30 Wiadomości
19.50 Pogoda
19.53 Sport
20.00 Operacja „Samum” – film akcji (Polska, 1999)
21.30 Co nam w duszy gra
22.30 Panorama
22.50 Sport-telegram
23.00 Benefis Stanisława Le-ma
23.50 Raz na ludowo
0.20 Na dobre i na złe (52) – serial obyczajowy

7.00 Eurythmics – koncert
8.30 Neneh Cherry – koncert
10.00 Panorama Australii – serial dokumentalny
10.30 Łowca duchów (24) – serial dokumentalny
11.00 Praktyczny przewodnik po Europie – program krajoznawczy
11.30 Królewskie rody świata (11) – serial dokumentalny
12.00 Wojny XX wieku (11) – serial dokumentalny (USA, 1995)
12.30 Aficionado: Omette Coleman – program muzyczny
13.00 Siła karate – film dokumentalny
13.50 Aficionado: Heavy metal – program dokumentalny
15.00 Aficionado: Santana
15.30 Informacje
15.50 Biznes tygodnia
16.15 Publicystyka
16.45 Kalejdoskop – magazyn
17.15 Planeta Południe – program edukacyjny
17.45 Dziennik
18.00 Focus – poznaj świat – serial dokumentalny
18.35 Informacje
18.50 Kalejdoskop – magazyn
19.15 Wehikuł – magazyn motoryzacyjny
19.35 Aficionado: Bębny – program dokumentalny
20.05 Ferrari furia – film dokumentalny
21.25 Na każdy temat – talk show (60 min.)
Jeden z najbardziej popularnych w Polsce programów typu talk show. Prowadzący, Mariusz Szczygieł, porusza w nim coraz bardziej kontrowersyjne i pikantne tematy, łamiąc „polskie tabu”.
22.25 Słynne marki samochodów – serial dokumentalny (USA)
23.25 Europejski przegląd erotyczny (10) – serial erotyczny
23.50 Aficionado: Indie – program muzyczny

7.00 Łapu Capu Extra
7.25 Diabelski Młyn – film animowany
8.00 Teletubbies II – serial animowany
8.25 Sauna – film obyczajowy (Polska, 1992), reż. Filip Bajon, wyk. Bogusław Linda, Gabriela Kownacka, Marian Opania
10.00 Tomek i ryś – kino familijne (Finlandia, 1998), reż. Raimo O. Niemi, Ville Suhonen, wyk. Konsta Hietanen, Risto Tuorila, Jarmo Mäkinen
11.45 Ed – serial komediowy
12.30 Rozkodowany Bugs Bunny – film animowany
13.30 Aktualności Filmowe – Gdynia 2001
14.00 Łapu Capu
14.10 Amerykański buntownik – film obyczajowy (USA, 2000), reż. Robert Greenwald, wyk. Vincent D'Onofrio, Janeane Garofalo, Jeanne Tripplehorn
15.55 Mecz + Mecz
18.00 Mystery Men – komedia (USA, 1999), reż. Kinka Usher, wyk. Greg Kinnear, Geoffrey Rush, Hank Azaria
20.00 Liga +
21.00 Chłopak na gwałt poszukiwany – komedia (Wielka Brytania, 1999), reż. Kay Mellor, wyk. Kerry Fox, Ray Winstone, Ben Daniels
22.50 Wspólny mianownik – film obyczajowy (USA, 2000), reż. Donna Deitch, wyk. Edward Asner, Beau Bridges, Harvey Fierstein
0.35 Krwawa forsa – film sensacyjny (USA, 1999), reż. Aaron Lipstadt, wyk. Alan Arkin, Brian Bloom, Rocco Vienne
2.10 Sprawiedliwości stało się zadość – film obyczajowy (USA, 1999), reż. Leon Ichaso, wyk. Peter Coyote
3.50 Cudowny frajer – komedia romantyczna (USA, 1942), reż. Walter Lang, wyk. Henry Fonda
5.10 Liga francuska

7.00 Archiwum krokodyli
7.30 Archiwum krokodyli
8.00 Łowca krokodyli
9.00 Sprzymierzeńcy
9.30 Weterynarze z Abu Dhabi
10.00 Na szlaku z Jeffem Corwinem
11.00 Czas na nagrody
11.06 Archiwum krokodyli: Morska przygoda
11.36 Archiwum krokodyli
12.06 Podróże Questa: Gady i relikty
13.06 Czas na nagrody
13.12 Przygody Marka O'Shea
13.42 Opowieści o koniach
14.42 Czas na nagrody
14.48 Cała masa robali: Pasożyty zjadają nas żywcem
15.48 Cała masa robali
16.48 Czas na nagrody
16.54 Cała masa robali
17.54 Opiekunowie
18.24 Czas na nagrody
18.30 Lekarze dzikich zwierząt
19.00 Spotkania ze zwierzętami: Drapieżniki
19.30 Spotkania ze zwierzętami: Migracje zwierząt
20.00 Czas na nagrody
20.06 Shark Gordon
20.36 Archiwum krokodyli
21.06 Zwierzęce archiwum X
21.36 Czas na nagrody
21.42 Nieujarzmiona Amazonia: Delfin, który chciał umrzeć
22.42 Weterynaria przyszłości
23.12 Czas na nagrody
23.18 Pogotowie dla zwierząt
23.48 Na linii frontu
0.18 Zwierzęce detektywi – film przyrodniczy

8.00 Robactwo – serial dokumentalny
8.30 Powrót do natury – program przyrodniczy
9.00 Słońce – magazyn
10.00 Kraina tygrysa – program przyrodniczy
11.00 Lawina – biała śmierć – film dokumentalny
12.00 Wyprawa na Biegun Północny – film dokumentalny
13.00 Wydobycie U-534 – film dokumentalny
14.00 Robactwo – serial dokumentalny
14.30 Powrót do natury: Brunatne niedźwiedzie – program przyrodniczy
15.00 Słońce – magazyn
16.00 Kraina tygrysa – program przyrodniczy
17.00 Lawina – biała śmierć – film dokumentalny
18.00 Wyprawa na Biegun Północny – film dokumentalny
19.00 Tajemnice życia – program przyrodniczy
20.00 Tswalu – królestwo gepardów
21.00 Nosorożce w Mkomazi – program przyrodniczy
22.00 Szimpansy – powrót do lasu – program przyrodniczy
23.00 Tajemniczy tygrys z Tasmanii – program przyrodniczy
0.00 Rekiny – program przyrodniczy
1.00 Tswalu – królestwo gepardów – program przyrodniczy

9.00 Pogromcy korków
9.25 Shark Gordon
9.55 Brygada N
10.20 Brygada N
10.50 Święto smakoszy – droga 66
11.15 Łodzie marzeń – serial dokumentalny
11.45 Życie na swobodzie – program krajoznawczy
12.40 Wyprawa po złoto – film dokumentalny
13.30 Wielka rzecz – film dokumentalny
14.25 Przełomy w medycynie – program medyczny
15.15 Alternatywa – program medyczny
15.40 Alternatywa – program medyczny
16.10 Zaginione skarby starożytności – serial dokumentalny
17.05 Narzędzia wojny – film dokumentalny
18.00 Pola bitew – film dokumentalny
19.00 Nazizm – ostrzeżenia z przeszłości – film dokumentalny
20.00 Pancerne limuzyny – film dokumentalny
21.00 Superkonstrukcje – serial dokumentalny
22.00 Biała siła – serial dokumentalny
23.00 Detektywi sądowi – serial dokumentalny
0.00 Z akt FBI
1.00 Medycyna sądowa
1.30 Medycyna sądowa
2.00 Urazówka
2.30 Urazówka

8.30 YOZ
9.00 YOZ
9.30 Vuelta a Espana
10.45 Zawody Pucharu Narodów – jeździectwo
11.45 Zawody Mistrzostw Świata – sporty motocyklowe
12.30 Eliminacje do Mistrzostw Świata 2002 – piłka nożna
14.30 Zawody Mistrzostw Świata – wyścigi samochodowe
16.00 Zawody Mistrzostw Świata – sporty motocyklowe
16.15 Vuelta a Espana – kolarstwo szosowe
Dzisiaj 8 etap: Reinosa – Alto Cruz de la Demanda, 197 km.
17.30 Zawody Mistrzostw Świata – sporty motocyklowe
Magny-Cours, Francja. Jest to 65 edycja wyścigu Bol d'Or. Zawodnicy startują w 3 konkurencjach: Superbike, Supersport i w nowej klasie – Supersport. Tegoroczny cykl obejmuje 8 wyścigów.
19.00 Mistrzostwa Europy Mężczyzn w Ostrawie – siatkówka
21.15 Zawody Mistrzostw Świata – sporty motocyklowe
22.00 Walki międzynarodowe
23.45 Eurosportnews report – wiadomości sportowe
0.00 Zawody Mistrzostw Świata – sporty motocyklowe
0.15 Mistrzostwa Europy Mężczyzn w Ostrawie – siatkówka
1.45 Eurosportnews report – wiadomości sportowe

7.00 Sprawiedliwość w Fortitude Bay – dramat (Kanada, 1994)
9.00 Przygody Williama Tella – film przygodowy (USA, 1986)
11.00 Po wstrząsie (1) – serial fantastyczny
13.00 Letnia burza – film obyczajowy (USA, 1999)
15.00 Niebezpieczna zatoka (75) – serial przygodowy
15.30 Niebezpieczna zatoka (76) – serial przygodowy (Kanada, 1985), reż. Nicholas Kendall, wyk. Donnelly Rhodes
16.00 Przygody Williama Tella – film przygodowy (USA, 1986), reż. George Mihalka, wyk. Will Lyman
18.00 Ręka w rękę – komedia (USA, 1988), reż. Jack Bender, wyk. Milton Berle
20.00 Niech drogę do domu wskażą gwiazdy – film obyczajowy (USA, 2001), reż. Dick Lowry, wyk. Eric Close
22.00 Monsignor Renard (4) – serial obyczajowy (Wielka Brytania, 1999), reż. David Wheatley, Malcolm Mowbray, wyk. John Thaw
0.00 Niech drogę do domu wskażą gwiazdy – film obyczajowy (USA, 2001)
2.00 Niebezpieczna zatoka (75) – serial przygodowy
2.30 Niebezpieczna zatoka (76) – serial przygodowy
3.00 Monsignor Renard (4) – serial obyczajowy
5.00 Po wstrząsie (2) – serial fantastyczny

8.00 Zatopić pancernik Bismarck – film wojenny (Wielka Brytania, 1960), reż. Lewis Gilbert, wyk. Kenneth More
9.35 Śmierć w ogrodzie – film obyczajowy (Francja/Meksyk, 1956), reż. Luis Bunuel, wyk. Simone Signoret
11.20 Wspomnienia Hollywood
11.50 Mumia – film grozy (Wielka Brytania, 1959), reż. Terence Fisher, wyk. Peter Cushing
13.15 Miłość szkodzi zdrowiu – komedia (Hiszpania, 1996), reż. Manuel Gomez Pereira, wyk. Ana Belen
15.15 Lee Marvin
16.05 Niebo nad Berlinem – film obyczajowy (Niemcy/Francja, 1987), reż. Wim Wenders, wyk. Bruno Ganz
18.10 W zwierciadle złotego oka – film obyczajowy (USA, 1967), reż. John Huston, wyk. Elizabeth Taylor
20.00 Przez żołądek do serca – film obyczajowy (USA, 1997), reż. Felix O. Adlon, wyk. Christian Oliver
21.35 Błaznany bębenek – dramat (Niemcy/Francja, 1979), reż. Volker Schlöndorff, wyk. David Bennent
23.55 Chora z miłości – film fabularny (Francja, 1987), reż. Jacques Dreyer, wyk. Nastassja Kinski
1.50 Opętanie – dramat psychologiczny (Francja/Niemcy, 1981), reż. Andrzej Żuławski, wyk. Isabelle Adjani

13.00 Podróże kolejami szwajcarskimi – program turystyczny
14.00 Żyłka podróżnicza – program turystyczny
14.30 Aventura – sekrety kuchni włoskiej – program turystyczny
15.00 Francuskie szlaki wodne – program turystyczny
15.30 Przemierzając świat – program turystyczny
16.00 Afryka na ostro – program turystyczny
17.00 Robbie Coltrane w cadiacu – program turystyczny
17.30 Turysta – program turystyczny
18.00 Taksówki wielkich miast – program turystyczny
18.30 Przejazdki na krawędzi – program turystyczny
19.00 W podróży... – program turystyczny
19.15 W podróży... – program turystyczny
19.30 Kolekcja konesera – program turystyczny
20.00 Na szlaku Bounty – program turystyczny
21.00 Planeta wakacje – program turystyczny
21.30 Letnie eskapady – program turystyczny
22.00 Pocztówki z Australii – program turystyczny
23.00 Trasy alternatywne – program turystyczny
23.30 Krótkie wycieczki do Irlandii – program turystyczny
0.00 Afryka na ostro – program turystyczny

HBO

RTL 7

TV Katowice

TV Puls

TYPOLONIA

Polsat

CANAL+

6.30 Cinema, Cinema
7.00 Pod błękitnym księżycem – dramat (USA, 1999), reż. Ron Lagomarsino, wyk. Sharon Lawrence
8.30 Gwiazdy Hollywood
9.00 Siostra z innej planety – kino familijne (USA, 2000), reż. Steve Boyum, wyk. Courtnee Draper, Tamara Hope, Lance Guest
10.35 The Corrs na stadionie Wembley
11.40 Akademia pana Kleksa – film muzyczny (Polska, 1984), reż. Krzysztof Gradowski, wyk. Piotr Fronczewski, Sławek Wronka, Leon Niemczyk
14.15 Historia Loretty Claiborne – dramat (USA, 2000), reż. Lee Grant, wyk. Kimberly Elise, Tina Lifford, Camryn Manheim
15.50 Pocztówki Clive'a Jamesa: Nashville
16.50 Kowboj i aktorka – dramat (USA, 1998), reż. Mark Griffith, wyk. Sean Young, Perry King, Priscilla Barnes
18.25 Gwiazdy Hollywood
19.00 Pod błękitnym księżycem – dramat (USA, 1999), reż. Ron Lagomarsino, wyk. Sharon Lawrence, Jeffrey Northing, Kim Hunter
20.30 Gwiazdy Hollywood
21.00 Premiera: Joanna d'Arc – film historyczny (Francja, 1999), reż. Luc Besson, wyk. Milla Jovovich, John Malkovich, Faye Dunaway
23.35 Piekielna głębia – film akcji (USA, 1999), reż. Renny Harlin, wyk. Samuel L. Jackson, Thomas Jane, Saffron Burrows
1.20 Kabaret – musical (USA, 1972), reż. Bob Fosse, wyk. Liiza Minnelli, Joel Grey, Michael York
3.30 Wroga siła – film akcji (USA, 1996), reż. Michael Kennedy, wyk. Andrew McCarthy
5.15 The Corrs na stadionie Wembley

7.00 Teledyski
8.00 Odjazdowe kreskówki
10.45 Teleshopping
11.20 SeaQuest (49) – serial sf (USA, 1993), reż. Jesus Trevino, wyk. Michael Ironside, Don Franklin, Jonathan Brandis
12.10 Zdażyć przed końcem świata – film fantastyczny (USA, 1997), reż. Anthony Theisen, wyk. Patrick Killian, Elyse Ashton, Joseph Calvino
13.50 Teleokazja – podróże
14.20 Słoneczny patrol (14) – serial przygodowy (USA, 1989), reż. Scott Brazil, wyk. David Hasselhoff, Parker Stevenson, Shawn Weatherly
15.15 Troskliwi ojcowie z gór Atlas
16.15 Akt przemocy – dramat (Niemcy, 1994), reż. Peter Keglevic, wyk. Christoph Waltz, Cornelia Froboess, Christian Redl
18.00 Cobra – oddział specjalny (11) – serial kryminalny (Niemcy, 1996), reż. Leo Zahn, wyk. Mark Keller, Erdogan Atalay, Almut Eggert
19.00 Kobiety na sprzedaż
20.00 Czerwony cadillac – dramat (USA, 1995), reż. Lucas Platt, wyk. Erika Eleniak, William McNamara, Michael Lerner
21.45 Oddział specjalny II – film akcji (USA, 1992), reż. Kurt Anderson, wyk. Cynthia Rothrock, Paul Johansson, Jeff Wincoff
23.25 Lustrzane odbicia – film erotyczny (USA, 1991), reż. Alexander Gregory Hippolyte, wyk. Delia Sheppard, Jeff Conaway, Julie Strain
1.05 Cobra – oddział specjalny (11) – serial kryminalny (Niemcy, 1996), reż. Leo Zahn, wyk. Mark Keller
1.50 Czerwony cadillac – dramat (USA, 1995), reż. Lucas Platt, wyk. Erika Eleniak
3.20 Teleshopping – program reklamowy

7.00 Odkrywczy niewiarygodnych tajemnic (18) – serial dla dzieci
7.30 Bajki Hektora (19) – serial dla dzieci
8.00 Tam, gdzie biją źródła
8.25 Prognoza pogody
8.30 Koncert Życzeń
9.00 Kłaskatory polskie
9.30 Dr Quinn (3) – serial obyczajowy (USA, 1992), reż. Chuck Bowman, wyk. Jane Seymour
10.30 Złota ósemka (11) – serial obyczajowy (Australia, 1998)
11.20 Kalejdoskop regionalny
11.30 Czarodziejki (8) – serial fantastyczny (USA, 1998), reż. John T. Kretchmer, wyk. Shannen Doherty
12.30 Sport
13.25 Zagadki na niedzielę
13.30 Z życia Kościoła
13.50 Zagadki na niedzielę
13.55 Klub globtrotera
14.25 Zagadki na niedzielę
14.30 Zwierzęta z bliska
15.25 Tajemnica Sagali: Wszystkie części mocy (14) – serial młodzieżowy (Polska/Niemcy, 1996)
15.55 Dziewczyny z Placu Hiszpańskiego 3 (2) – serial obyczajowy, reż. Riccardo Donna, wyk. Romina Mondello
18.00 Aktualności
18.15 Wiadomości sportowe
18.20 Kalejdoskop regionalny
18.35 Kino wieczorne: Uprawdzenie Agaty – komedia (Polska, 1993)
19.55 ME Siatkarzy
21.00 Och, przepraszam – poradnik dobrych obyczajów
21.30 Aktualności
21.40 Ale kino
22.00 Noce Cabirii – dramat (Włochy, 1957), reż. Federico Fellini, wyk. Francois Perier, Amadeo Nazzari, Aldo Silvani, Giulietta Masina
23.45 42 Dni Borów Tucholskich
0.10 Labirynty kultury

7.00 Larum grają
8.00 Powrót Dogtaniana
8.30 Historie biblijne (2) – serial animowany
9.00 Terra X
10.00 Z miłości do Benjiego – film dla młodzieży (USA, 1977), reż. Joe Camp, wyk. Patsy Garrett, Cynthia Smith, Allen Fuzat
11.45 Anioł Pański
12.30 Non possumus
13.30 Wielcy detektywi – Hercule Poirot
14.30 Arsene Lupin: Obrazy Tornabulla (12) – serial sensacyjny (Francja, 1971), reż. Dieter Lammell, wyk. Georges Descrieres, Yvon Bouchard, Roger Carel
15.30 Cudowne lata: Kolacja (76) – serial obyczajowy (USA, 1987), wyk. Fred Savage, Alley Mills, Dan Lauria
16.00 Covington Cross: Rycerz i strzała (12) – serial przygodowy (Wielka Brytania, 1992), wyk. Nigel Terry, Cherie Lunghi, James Faulkner
17.00 Jak się robi...?
17.20 Zdarzyło się jutro: Pies burmistrza (4) – serial sensacyjny (USA, 1996-2000), reż. Michael Dinner, wyk. Kyle Chandler, Shanesia Davis-Williams, Fisher Stevens
18.15 Czy leci z nami pilot? – komedia (USA, 1980), reż. Jim Abrahams/David Zucker/Jerry Zucker, wyk. Robert Hays, Julie Hagerty, Kareem Abdul-Jabbar
20.00 Wydarzenia
20.30 Detektyw w sutannie: Tajemnice zaginionego ciała (2) – serial sensacyjny (USA, 1989/91), wyk. Tom Bosley, Tracy Nelson, Mary Wickes
21.25 Piątka u Semki
22.00 Żołnierze wyklęci – pseudonim Zygmunt
22.40 Widziane i niewidziane
23.10 Wielcy detektywi – Hercule Poirot
0.10 Non possumus

6.10 Na dobre i na złe (52) – serial obyczajowy
7.05 Słowo na niedzielę
7.10 Mój dom jest tutaj i w Polsce
7.40 Spotkania z tradycją
8.00 Fraglesy (39) – serial animowany
8.25 XVI Łódzkie Spotkania Baletowe
8.50 Literatura według Długosza
9.15 Złotopolscy (314) – tele-nowela
9.40 Złotopolscy (315) – tele-nowela
10.05 Wrzós – melodramat (Polska, 1938)
11.40 Dary i ludzie
12.00 Anioł Pański
12.10 Czas
12.30 Ostatnia misja
13.00 Transmisja Mszy Świętej
14.05 Król Maciuś pierwszy – teatr dla dzieci
14.35 Spotkanie z Balladą
15.35 Historia Normana Daviesa
16.30 Kochamy polskie serie
17.00 Teleexpress
17.15 M jak miłość (2) – serial obyczajowy
17.55 „W Polskę idziemy...” czyli jubileusz Wiesława Gołasa
18.45 Herosi z Tubądzina
19.15 Sceny z życia smoków
19.30 Wiadomości
19.50 Pogoda
19.52 Sport
20.00 Bohaterowie Filmowej Wyobraźni: Anatomia miłości – film obyczajowy (Polska, 1972)
21.30 Gol
22.30 Panorama
22.50 Sport-telegram
23.00 Pomóż! Telewizowie prowadzianom
23.15 Bliscy a dalecy
0.05 Spotkania z tradycją
0.30 Dary i ludzie
0.40 Wśród słów i obrazów – po Targach Książki Katolickiej
1.15 Sceny z życia smoków
1.30 Wiadomości

7.00 Eurythmics – koncert
8.30 Neneh Cherry – koncert
10.00 Słynne samochody
11.00 Panorama Australii – serial dokumentalny
11.30 Łowca duchów (24) – serial dokumentalny
12.00 Praktyczny przewodnik po Europie – serial dokumentalny
12.30 Królewskie rody świata – serial dokumentalny
13.00 Wojny XX wieku (11) – serial dokumentalny (USA, 1995)
13.30 VIP – wydarzenia i plotki – magazyn
14.00 Aficionado: Heavy metal – program dokumentalny
15.00 Aficionado: Santana – program muzyczny
15.30 Informacje
15.50 Przegląd wydarzeń tygodnia – magazyn informacyjny
16.25 Biznes tygodnia – magazyn informacyjny
16.45 Ludzie się liczą
17.15 Kontakt – magazyn
17.45 Dziennik
18.00 Aficionado: Bębny – program muzyczny
18.35 Informacje
19.00 Przegląd wydarzeń tygodnia – magazyn informacyjny
19.30 Aficionado: Indie – program muzyczny
20.00 Słynne marki samochodów – serial dokumentalny
21.00 Na każdy temat – talk show (60 min.)
Jeden z najbardziej popularnych w Polsce programów typu talk show. Prowadzący, Mariusz Szczygieł, porusza w nim coraz bardziej kontrowersyjne i pikantne tematy, łamiąc „polskie tabu”.
22.00 Ferrari furia – film dokumentalny
23.00 Przegląd wydarzeń tygodnia
23.30 Europejski przegląd erotyczny (10) – serial erotyczny

7.00 Rozkodowany Bugs Bunny – film animowany
8.00 Teletubbies II – serial animowany
8.25 Szeroki Horyzont
9.20 Okno na podwórze – thriller (USA, 1954), reż. Alfred Hitchcock, wyk. James Stewart, Grace Kelly, Wendell Corey
11.10 Trafiony, trafiona – komedia (Francja, 1998), reż. Jérôme Cornuau, wyk. Jean-Marc Barr, Philippe Duquesne, Frederic Bouraly
12.35 Śmiertelny upadek – film kryminalny (Wielka Brytania, 1968), reż. Bryan Forbes, wyk. Michael Caine, Giovanna Ralli, Eric Portman, David Buck, Leonard Rossiter
14.35 To ja złodziej – film sensacyjny (Polska, 1999), reż. Jacek Bromski, wyk. Jan Urbański, Janusz Gajos, Daniel Olbrychski, Maciej Kozłowski, Anna Romantowska
16.15 Wstęp do meczu
16.30 Liga polska
18.35 Cybernet
19.00 Aktualności Filmowe – Gdynia 2001
19.30 Przyjaciół VII – sitcom (USA, 1999), wyk. Jennifer Aniston, David Schwimmer, Lisa Kudrow, Matthew Perry, Matthew LeBlanc
19.55 Nie Przegap
20.00 Szósty zmysł – thriller (USA, 1999), reż. M. Night Shyamalan, wyk. Bruce Willis, Tony Collette, Olivia Williams
21.45 Sport +
0.45 Miasteczko South Park – film animowany (USA, 1999), reż. Terry Parker
2.05 Deser: Pójść na całość – film krótkometrażowy
2.20 Detektyw – film kryminalny (USA, 1968), reż. Gordon M. Douglas, wyk. Frank Sinatra, Lee Remick, Ralph Meeker
4.10 Dźwięki i gniew
5.10 Liga włoska

Adrian Piatet

NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL

Discovery Channel

EUROSPORT

Hallmark Channel

Ale Kino

travel

7.00 Cała masa robali: Pasożyty zjadają nas żywcem
8.00 Cała masa robali: Oblicza natury: Świat pajaków
9.00 Cała masa robali: Oblicza natury: Ważki – doskonali drapieżcy
10.00 Łowca krokodyli: Garstka słoni
11.00 Czas na nagrody
11.06 Kroniki zoo
11.36 Kroniki zoo
12.06 Opiekunowie
12.36 Lekarze dzikich zwierząt
13.06 Czas na nagrody
13.12 Śmiercionośne zwierzęta Australii
13.42 W błękitach morza
14.42 Czas na nagrody
14.48 Archiwum krokodyli
15.18 Archiwum krokodyli: Niebezpieczni Amerykanie
15.48 Łowca krokodyli: Walka z dziką przyrodą
16.48 Czas na nagrody
16.54 Kroniki zoo
17.24 Kroniki zoo
17.54 Sprzymierzeńcy
18.24 Czas na nagrody
18.30 Weterynarze z Abu Dhabi
19.00 Na szlaku z Jeffem Corwinem: Panama
20.00 Czas na nagrody
20.06 Łowca krokodyli
21.06 Przygody Marka O'Shea
21.36 Czas na nagrody
21.42 Podróż Questa
22.42 Na linii frontu
23.12 Czas na nagrody
23.18 Ostatnie raje na Ziemi
23.48 Afryka nieujarzmiona: Syn Jumbo

8.00 Tajemnice życia (1) – program przyrodniczy
9.00 Tswalu – królestwo gepardów
10.00 Nosorożce w Mkomazi – program przyrodniczy
11.00 Szimpansy – powrót do lasu – program przyrodniczy
12.00 Tajemniczy tygrys z Tasmanii – program przyrodniczy
13.00 Rekiny – program przyrodniczy
14.00 Tajemnice życia (1) – program przyrodniczy
15.00 Tswalu – królestwo gepardów – program przyrodniczy
16.00 Nosorożce w Mkomazi – program przyrodniczy
17.00 Szimpansy – powrót do lasu – program przyrodniczy
18.00 Tajemniczy tygrys z Tasmanii – program przyrodniczy
19.00 Zabawna strona śmierci – film dokumentalny
20.00 Ostatnia posługa – film dokumentalny
21.00 Reinkarnacja – film dokumentalny
22.00 Fatum „La Belle” – film dokumentalny
23.00 Geniusz w pigułce: Mistrz czy obłąkaniec – magazyn naukowy
0.00 Powrót do raj – program przyrodniczy
1.00 Ostatnia posługa – film dokumentalny

9.00 Pancerne limuzyny
9.55 Brygada N – magazyn naukowy
10.20 Brygada N – magazyn naukowy
10.50 Na ratunek ogrodom – serial dokumentalny
11.15 Wyczarowane z drewna – serial dokumentalny
11.45 Dzikie zwierzęta Botswany – program przyrodniczy
12.40 Morskie katastrofy – serial dokumentalny
13.30 Przetrwanie – film dokumentalny
14.25 Przełomy w medycynie – program medyczny
15.15 Alternatywa – program medyczny
15.40 Alternatywa – program medyczny
16.10 Ostatnia wielka przygoda wieku – film dokumentalny
17.05 Wysypisko – serial dokumentalny
18.00 Niesamowite maszyny – film dokumentalny
19.00 Łowca krokodyli – program przyrodniczy
20.00 Zwierzęce mumie – film dokumentalny
21.00 Wędrowki dinozaurów – film dokumentalny
22.00 Wędrowki dinozaurów – film dokumentalny
23.00 Kiedy w Chinach rządziły dinozaury
0.00 Test wytrzymałości – serial dokumentalny
1.00 Morskie katastrofy – serial dokumentalny
2.00 Przetrwanie

8.30 Zawody Mistrzostw Świata – sporty motocyklowe
9.00 AdNatura – magazyn
10.00 Zawody Mistrzostw Świata – sporty motocyklowe
11.00 Great North Run – maraton
12.30 Zawody Mistrzostw Świata – sporty motocyklowe
13.00 Zawody Mistrzostw Świata – sporty motocyklowe
14.00 Zawody Mistrzostw Świata – sporty motocyklowe
15.15 Vuelta a Espana – kolarstwo szosowe
17.30 Mistrzostwa Europy Mężczyzn w Ostrawie – siatkówka
18.00 Mistrzostwa Europy Mężczyzn w Ostrawie – siatkówka
20.00 Mistrzostwa FedEx – wyścigi samochodowe
23.00 Eurosportnews report
23.15 Watts – magazyn
23.45 Turniej ATP w Taszkencie – tenis
1.00 American News
1.15 Eurosportnews report

7.00 Letnia burza – film obyczajowy (USA, 1999)
9.00 Na przekór światu – dramat obyczajowy (USA, 1996)
11.00 Po wstrząsie (2) – serial fantastyczny
13.00 Chcę, żeby wrócił – komedia (USA, 1990)
15.00 Niebezpieczna zatoka (77) – serial przygodowy
15.30 Niebezpieczna zatoka (78) – serial przygodowy
16.00 Podarunek: Historia Daniela Huffmana – dramat (USA, 1999)
18.00 Szczęśliwy dzień – dramat obyczajowy (USA, 1991)
20.00 Koleje losu (1) – serial obyczajowy (Wielka Brytania, 1996), reż. David Wheatley, wyk. Gillian Kearney
21.00 Koleje losu (2) – serial obyczajowy (Wielka Brytania, 1996), reż. David Wheatley, wyk. Gillian Kearney
22.00 Kino „Flamingo” – dramat (USA, 2001)
0.00 Koleje losu (1) – serial obyczajowy
1.00 Koleje losu (2) – serial obyczajowy
2.00 Niebezpieczna zatoka (77) – serial przygodowy
2.30 Niebezpieczna zatoka (78) – serial przygodowy
3.00 Kino „Flamingo” – dramat (USA, 2001)
5.00 Baśnie z tysiąca i jednej nocy (1) – film fantastyczny (USA, 1999)

8.00 Rozwód nie będzie – komedia (Polska, 1963)
9.40 Howard Hawks – największy amerykański artysta
10.40 Nuda – film krótkometrażowy
10.50 Tramwaj zwany pożądaniem – dramat (USA, 1984), reż. John Erman, wyk. Ann-Margaret
12.50 Kalejdoskop – komedia (Wielka Brytania, 1966), reż. Jack Smight, wyk. Warren Beatty
14.30 Wspomnienia Hollywood
14.55 Świnka Whata – film krótkometrażowy
15.10 Letnia opowieść – film obyczajowy (Wielka Brytania, 1988), reż. Piers Haggard, wyk. James Wilby
16.45 Pieniądze albo miłość – komedia (USA, 1993), reż. Barry Sonnenfeld, wyk. Michael J. Fox
18.20 Kolory kochania – film biograficzny (Polska, 1988), reż. Wanda Jakubowska, wyk. Jacek Chmielnik
20.00 Wytrawne ale!: Moja piękna palnia – film obyczajowy (Wielka Brytania, 1985), reż. Stephen Frears, wyk. Saeed Jaffrey
21.35 Jego najlepszy numer – komedia (USA, 1973), reż. Alan Myerson, wyk. Mel Stewart
23.10 Maszyna do pisania, kabin i kamera
0.05 Krew z grobowca mumii – film grozy (Wielka Brytania, 1971)

13.00 Crawshaw i jego malowniczy szlak – program turystyczny
13.30 Planeta wakacje – program turystyczny
14.00 W podróży... – program turystyczny
14.15 W podróży... – program turystyczny
14.30 Krótkie wycieczki do Irlandii – program turystyczny
15.00 Tradycje i święta – program turystyczny
15.30 Letnie eskapady – program turystyczny
16.00 Pocztówki z Australii – program turystyczny
17.00 Na szlaku Bounty – program turystyczny
18.00 Trasy alternatywne – program turystyczny
18.30 Wszędzie i wzdłuż – program turystyczny
19.00 W podróży... – program turystyczny
19.15 W podróży... – program turystyczny
19.30 Tradycje i święta – program turystyczny
20.00 Nie zapomnij paszportu – program turystyczny
21.00 Rejsy odkrywców – program turystyczny
22.00 Legendy Wysp Brytyjskich – program turystyczny
23.00 Wakacje w słońcu – program turystyczny
23.30 Na horyzoncie – program turystyczny
0.00 Tradycje i święta – program turystyczny
0.30 Morska podróż

TVP1

TVP2

POLSAT

TV 4

tvn

TVP3
Kraków

Telewizja

Noble House
USA
1988
Film sensacyjny

13.50

Ogień w głowie
Polska
2000
Dramat

23.10

Szczury z
supermarketu
USA
1995
Komedia

21.55

Czarny kot
Hongkong
1991
Thriller

22.50

Życie Sary
USA
1998
Dramat

1.00

Uprowadzenie Agaty
Polska
1993
Komedia

18.35

Obejrzyjcie koniecznie

TVP1 22.25

Magdalena Cielecka

Jak narkotyk

„Jak narkotyk” to film o miłości i samotności, o życiu i umieraniu, o twórczości i moralności, o tęsknocie i niespełnieniu. W losach Anny krytycy doszukiwali się odniesień do rzeczywistych osób i zdarzeń, zwłaszcza do biografii również ciężko chorej na serce, zmarłej w wieku 32 lat poetki Haliny Poświatowskiej. Reżyserka zapewniała jednak, że Anna nie ma jednego, konkretnego pierwowzoru: „Jest raczej wypadkową różnych życiorysów i moich obserwacji i jak każda z moich bohaterów jest też w pewnym sensie mną” – mówiła w wywiadach.

Polska, 1999, 135', reż. Barbara Sass, występują: Magdalena Cielecka, Bartosz Opania, Teresa Budzisz-Krzyżanowska, Ola Tokarska, Krzysztof Pieczyński, Igor Przegrodzki, Mariusz Bonaszewski

Warto zobaczyć

TV KRAKÓW 22.00

Noce Cabirii

Cabiria, rzymska prostytutka marzy o miłości i szczęśliwej odmianie losu. W pierwszych scenach filmu poznajemy ją jako niedoszlą topielicę, ograbioną i porzuconą przez udającego miłość łajdaka.

Włochy, 1957, 105', reż. Federico Fellini, występują: Giulietta Masina, Francois Périer, Amedeo Nazzari, Aldo Silvani

TVN 1.00

Życie Sary

Dramatyczna opowieść o losach czterech kobiet należących do jednej rodziny. Gdy najstarsza z nich, Rose umiera, na jaw wychodzi od dawna ukrywana tajemnica.

USA, 1998, 100', reż. Susan Rohrer, występują: Kellie Martin, Mary Steenburgen, Diane Baker, Nick Searcy, Marion Ross, Chad Christ

Dla konesera

Powrót do
Kreuzburg Stadt
reportaż
(TVP1, 10.45)

Niegdyś Kluczbork nazywał się Kreuzburg. Przez wieki tamtą okolicę zamieszkiwali Polacy i Niemcy. Układ Jaltański zmienił ten porządek rzeczy. Po II wojnie światowej Niemców wypędzono. Nie liczni, którzy zostali, stali się Polakami pochodzenia niemieckiego. Autochtonem jest bohater reportażu, Alfred Kania, rodem z podkluczborskiej wsi Gortatów.

Tajemnicze
stworzenia

serial dokumentalny (TVP2, 11.05)
Legendarny „człowiek śniegu” z Himalajów jest nie mniej słynny niż potwór z Loch Ness. I również nieuchwytny. W odróżnieniu od „Nessie”, nie dał się na-

wet sfotografować. Realizatorzy serialu BBC próbują wytropić zagadkowe stworzenia żyjące ponoć do dziś w trudno dostępnych rejonach globu. Mają do dyspozycji najnowocześniejszy sprzęt. Zwierzęta z bliska serial dokumentalny (TV Kraków, 14.30) Rekiny są zwierzętami, które z natury nie cierpią na żadne choroby. Jednak w dzisiejszych czasach wielkiego zanieczyszczenia środowiska może się zdarzyć, że i one ucierpią na skutek zanieczyszczenia wody. Dlatego obserwacje żarłaczy grubych, które prowadzi w Morzu Karaibskim uczonej i zarazem instruktorki nurkowania, Gary Adkinson, mają wielkie znaczenie dla naszej wiedzy o stanie zdrowotności morza i jego mieszkańców.

6.30 Proszę o odpowiedź
6.45 Wszyscy po Kieljanie i Dominiku
7.10 Z kryształów piasku
7.35 Serengeti – mozaika życia
8.05 Czarodziejski peryskop
8.30 Teleranek
9.00 Zew krwi
9.50 Wojenna narzeczona
10.45 Powrót do Kreuzburg Stadt
11.10 Bezpieczna Jedynka
11.20 Wybierz teledysk
11.50 Bezpieczna Jedynka
12.00 Anioł Pański
12.10 Czesy
12.25 Przyjaciele

13.00

13.00 Wiadomości
13.10 Bezpieczna Jedynka
13.20 Poszukiwacze skarbów
13.45 Bezpieczna Jedynka
13.50 Noble House – film sensacyjny, reż. Gary Nelson, wyk. Pierce Brosnan, Ben Masters, John Rhys-Davies
15.25 Bezpieczna Jedynka
15.35 Studio sport
16.20 Śmiechu warte
16.45 Dziennik telewizyjny
16.55 Bezpieczna Jedynka
17.00 Teleexpress
17.25 Lokatorzy – sitcom (Polska, 1999), reż. Marcin Sławiński, wyk. Michał Lesień
17.50 Bezpieczna Jedynka
18.05 Programy Komitetów Wyborczych
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
19.51 Sport
19.56 Pogoda

20.00

20.05 Przeprowadzki (3) – serial obyczajowy, reż. Leszek Wosiewicz
Rok 1905. Po kolejnym nieudanym zamachu na generała-gubernatora jego żona ma dosyć życia w ciągłym zagrożeniu. Postanawia więc wrócić do Petersburga. Przeprowadzkę zleca firmie Szczygła. Niebawem dowiadują się o tym kółła konspiracyjne. Do Czeska zgłasza się bohater, który zamierza zgładzić namiestnika, umieszczając w jego serwanke bombę. Szczygła staje przed poważnym dylematem: dobro ojczyzny czy klienta, który mu zaufał.
21.10 Kabaret Olgi Lipińskiej
21.45 Sportowa Jedynka
22.25 Jak narkotyk – film fabularny
0.40 Wokół toru
0.55 Noc internauty

7.00 Kocham Lucy (45)
7.25 Kocham Lucy (46) – serial obyczajowy
7.55 Słowo na niedzielę
8.00 Program lokalny
9.00 Doogie Howser, lekarz medycyny (69) – serial komediowy
9.30 Od brzytwy do lasera
10.00 Program Komitetów Wyborczych – Senat
11.05 Tajemnicze stworzenia
11.35 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza
12.05 Afryka moich marzeń (12) – serial obyczajowy

13.00

13.35 Pomóż! Telewizowie powodzianom
14.00 Familiada
14.30 Złotopolscy (343) – telenowela
15.00 Szansa na sukces
16.05 Na dobre i na złe: Zgubny zwyczaj (69) – serial obyczajowy (Polska, 2001)
Do szpitala trafiają dwaj malarze: Gustaw i Miłosz. Spadli z trzeciego piętra i dotkliwie się poturbowali. Mężczyźni ze szczególnym upodobaniem przyglądają się siostrze Marcie i siostrze oddziałowej.
17.00 7 dni świat – program publicystyczny
18.00 Program lokalny
18.21 Pogoda
18.30 Panorama
18.50 Dwójkomania – zapowiedzi programów
19.00 Gol

20.00

20.00 Wybory Parlamentarne 2001 – KW PSL
21.00 Panorama
21.20 Sport-telegram
21.28 Pogoda
21.40 Zamieniona tożsamość – film obyczajowy (USA, 1999), reż. Douglas Barr, wyk. Melissa Gilbert, Rosanna Arquette, James McCaffrey, David Andrews, Mary Mara
23.10 Ogień w głowie – dramat (Polska, 2000), reż. Piotr Łazarkiewicz, wyk. Wiesław Komasa, Halina Rasiakówna, Dariusz Toczek
Rzecz dzieje się w tzw. porządnej, mieszczańskiej rodzinie. Kurt i Olga wchodzi w okres buntu przeciwko światu, reprezentowanemu przez rodziców. Pogłębia się przepaść pomiędzy nimi i rodzicami.
0.45 Władcy północy – film fabularny

6.00 Disco Polo Live
7.00 4 x 4
7.30 Rzeka wielu nurtów (3) – serial dokumentalny
8.00 Kosmiczne wojny (48) – serial animowany
8.30 Faceci w czerni (40) – serial animowany
9.00 Hugo
9.30 Power Rangers (241) – serial młodzieżowy
9.55 Disco Relax
11.00 Dharma i Greg (81) – serial komediowy
11.30 Teraz Ty (5) – serial komediowy
12.00 Kochany potwór

13.00

13.50 Zawód: szpieg (3) – serial sensacyjny (USA, 1999)
14.45 Benny Hill – serial komediowy (Wielka Brytania)
15.20 Fundacja Polsat
15.30 Informacje
15.40 Prognoza pogody
15.45 Rodzina zastępcza (68) – serial komediowy (Polska, 2000)
16.15 Szpital na perypetiach (3) – serial komediowy (Polska, 2001)
16.45 Amazonki
17.35 Chciwość czyli żądza pieniądza
18.30 Informacje
18.50 Sport
18.55 Prognoza pogody
19.05 Rozbitkowie (3) – serial przygodowy (Kanada/Niemcy, 1999), reż. Jon Cassar, Luc Chalifour, wyk. C. Thomas Howell

20.00

20.00 Życiowa szansa
20.55 Zzerwane więzi
21.30 Losowanie Lotto
21.55 Szczury z supermarketu – komedia (USA, 1995)
Pełna dowcipnych dialogów – serial komediowy (USA, 1997), reż. James Whitmore Jr., wyk. Sarah Michelle Gellar
Giles odkrywa prądowną przepowiednię, według której Buffy poniesie śmierć w walce z królem wampirów. Buffy staje przed najważniejszym dylematem w swoim młodym życiu...
0.55 Magazyn Ligi Mistrzów
2.00 Muzyka na BIS

6.20 Droga do Avonlea (83) – serial familijny (Kanada, 1989), reż. Richard Benner, George Bloomfield, wyk. Sarah Polley, Barbara Gordon
7.20 Servale – elegancie drapieżniki
8.00 Szkoła tańca
9.15 Droga do Avonlea (84) – serial familijny (Kanada, 1989), reż. Richard Benner, George Bloomfield, wyk. Sarah Polley, Barbara Gordon, Gema Zampogna
10.15 Angus
12.00 Mecz koszykówki

13.00

14.00 Prawo jazdy – komedia sensacyjna (USA, 1988)
15.50 Droga do sławy (15) – serial obyczajowy (USA, 1997)
16.50 Gladiatorzy
17.20 Między nami partenerami (1) – serial komediowy (USA, 1999)
Jordan rozkoszuje się pracą w prestiżowej firmie prawniczej na Wall Street, podczas gdy jego żona Julie prowadzi własną kancelarię. Bez reszty poświęcają się pracy, coraz mniej mają czasu dla siebie.
17.45 Dziennik
17.58 Informacje sportowe
18.05 Jej cały świat (1) – serial komediowy
18.35 Niewiarygodne ale prawdziwe
19.30 Hoboczeki (5)

20.00

20.00 Gladiatorzy
20.55 Millennium – serial grozy (USA, 1996), reż. Cliff Bole, Jim Charleson, wyk. Lance Henriksen, Megan Gallagher, Brittany Tiplady
21.50 Drogówka
22.20 Supergol
22.50 Czarny kot – thriller (Hongkong, 1991), reż. Stephen Shin, wyk. Jade Leung, Simon Yam, Thomas Lam
Nowojorska morderczyni Erica zostaje poddana praniu mózgu i treningowi, po którym staje się niezawodną egzekutorką brudnych akcji rządowych sił specjalnych, z pozoru pozbawioną ludzkich uczuć.
0.40 Millennium – serial grozy (USA, 1996), reż. Cliff Bole, Jim Charleson, wyk. Lance Henriksen, Megan Gallagher, Brittany Tiplady
1.35 Super VIP
2.05 Strefa P

6.20 Telesklep
7.50 Guziczek
8.15 Myszkorki na prerii
8.40 Rodzina Morskich
10.15 Anioł Zemsty – western, reż. Craig R. Baxley, wyk. Tom Berenger (105 min.)
Gdy Miles Utley miał dziesięć lat zmarł jego rodzice. Wówczas przywódca mormońskiej wspólnoty Brigham Young opiekę nad osieroczoną dziewczynką powierzył dwóm niezrównanym obrońcom ich kościoła.
12.00 Droga do gwiazd – program rozrywkowy

13.00

13.00 Przygody Supermana (28) – serial przygodowy (USA, 1995), reż. James R. Bagdonas, wyk. Dean Cain, Teri Hatcher, John Shea
13.55 Co za tydzień
14.15 Trzej amigos – western (USA, 1986), reż. John Landis, wyk. Steve Martin, Chevy Chase, Martin Short, Patrice Martinez, Philip Gordon
16.15 Big Brother – zobacz więcej – program rozrywkowy
17.15 Nauka jazdy – serial dokumentalny
17.45 Ananasy z mojej klasy – program rozrywkowy
19.00 TVN Fakty
19.20 Sport
19.25 Pogoda
19.35 Milionerzy – teleturniej

20.00

20.25 Big Brother – Ring – program rozrywkowy
Spośród dwóch wytypowanych przez mieszkańców Domu osób do opuszczenia Domu BB, widzowie mają wybrać jedną i ostatecznie zdecydować, kto w danym tygodniu opuści Dom Big Brothera.
21.40 Pod napięciem
22.10 Supervizjer tvn
22.40 Nie do wiary – magazyn
W tym programie poruszane są tematy związane ze zjawiskami paranormalnymi. Reporterzy tvn rozmawiają z ludźmi, którzy byli świadkami niecodziennych zjawisk.
23.10 Noktowizjer
23.45 Ale plama
0.15 Big Brother – zobacz więcej
1.00 Życie Sary – dramat (USA, 1998)
2.40 Nic straconego – powtórki programów

7.00 Odkrywczy niewiarygodnych tajemnic (18) – serial dla dzieci
7.30 Bajki Hektora (19)
8.00 Kronika Świętokrzyska
8.10 Kalejdoskop sportowy
8.30 Rekomendacje kulturalne
8.55 Warto wiedzieć
9.00 Kłasztory polskie
9.30 Dr Quinn (3)
10.30 Złota ósemka (11)
11.20 Kalejdoskop regionalny
11.30 Czarodziejki (8)
12.30 Na rynku pracy
12.45 Z plecakiem i walizką

13.00

13.10 Podróże dalekie i bliskie
13.30 Folkowe lato z TV Regionalną Kraków
14.05 Warto wiedzieć
14.10 Jak u Justa Decjusza
14.25 Warto wiedzieć
14.30 Zwierzęta z bliska
15.25 Tajemnica Sagali: Wszystkie części mocy (14) – serial młodzieżowy (Polska/Niemcy, 1996), reż. Jerzy Łukaszewicz, wyk. Jan Jankowski, Christoph Eichhorn
15.55 Dziewczyny z Placu Hiszpańskiego 3 (2) – serial obyczajowy, reż. Riccardo Donna, wyk. Romina Mondello, Vittoria Belvedere, Alice Jane Evans
18.00 Kronika
18.20 Kronika Świętokrzyska
19.55 ME Siatkarzy

20.00

21.00 śWirkni raczej letni – program rozrywkowy
21.30 Kronika
21.45 Sprawozdawczy magazyn sportowy – magazyn informacyjny
22.00 Noce Cabirii – dramat (Włochy, 1957)
23.45 42 Dni Borów Tucholskich: Capella Pro Musica Antiqua – reportaż, reż. Federico Fellini, wyk. Giulietta Masina, Francois Périer, Amedeo Nazzari, Aldo Silvani
0.10 Labirynty kultury: W świecie westernu – magazyn kulturalny (20 min.)
Doktor Bogusław Bednarek analizuje western gatunek literacki i filmowy, nawiązując do historii Wielkiego Zachodu. Program zrealizowany w Ściegnach koło Karpacza, w tak zwanym „Western City”.

Telewizja

TVP1

TVP2

POLSAT

TV 4

tvn

TVP3
Kraków

Obejrzyjcie koniecznie

TVP1 20.05 Mary-Louise Parker i Kevin Kline

Wielki Kanion

Los Angeles, 1991 rok. Kilko mieszkańców dużego miasta zmaga się z problemami dnia codziennego. Są wśród nich Mack i Claire – rodzice nastoletniego syna. Mack jest prawnikiem specjalizującym się w sprawach imigracji. Pewnej nocy Simon – kierowca ciężarówki holowniczej – ratuje mu życie. Simon ma na utrzymaniu głuchoniemą córkę i siostrę. Film zdobył Złotego Niedźwiedzia na festiwalu w Berlinie, uhonorowani zostali również autorzy scenariusza, którym Akademia przyznała nominację do Oscara.

USA, 1991, 135', reż. Lawrence Kasdan, występują: Kevin Kline, Danny Glover, Steve Martin, Mary McDonnell, Mary-Louise Parker, Alfre Woodard, Jeremy Sisto

Warto zobaczyć

TVP2 21.35

Fuks

Dwa rozbite radiowozy policyjne, zniszczenie mienia, kradzież samochodu. Taki jest bilans osiemnastych urodzin Aleksa – głównego bohatera filmu. Solenizantem zaczyna interesować się policja.

Polska, 1999, 90', reż. Maciej Dutkiewicz, występują: Agnieszka Krukówna, Maciej Stuhr, Janusz Gajos, Adam Ferency, Stanisława Celińska, Tomasz Dedek, Gabriela Kownacka

TV KRAKÓW 22.00

Daleko od domu

Dwaj bracia wychowali się na dobrze prosperującej farmie. Po śmierci ojca farma podupada i to bynajmniej nie z winy braci. Na domiar złego ulewne deszcze częściowo niszczą im zbiory.

USA, 1988, 95', reż. Gary Sinise, występują: Richard Gere, Kevin Anderson, Penelope Ann Miller, Helen Hunt, Brian Dennehy

Dla konesera

Urodzone na wolności
serial dokumentalny
(TV Kraków, 13.40)

Afryka i Madagaskar, będące częścią wielkiego prądu Gondwana, to obszar, na którym żyją niektóre z najbardziej niezwykłych gatunków zwierząt, wśród nich jedno z najrzadszych na świecie naczelników – czarne sifaki, czy niezwykle nieśmiałe i płochliwe foosh – blisko spokrewnione z mangustami (ichneumonami). Zobaczymy także, jak szympansy uczą się posługiwać się narzędziami w celu zdobycia żywności – proces równoległy do tego, jaki przed milionami lat przeszedł człowiek, być może również w tej wielkiej kolebce życia na Ziemi.

Wszystko o rasach
film dokumentalny (TVP2, 17.00)
Nowa rasa powstała przed ponad stu laty w Niemczech. W drodze starannej selekcji psów pasterskich hodowcy stworzyli nadzwyczaj uniwersalnego pomocnika, z wielkim powodzeniem wykorzystywanego do najróżniejszych, nie tylko przydatnych pasterskim celów. Owczarki niemieckie pełniły kiedyś służbę w wojsku i nadal służą w policji. Choć zdarzają się rasy agresywniejsze, obdarzone lepszym węchem, karniejsze, przedstawiciele żadnej z nich nie łączą w sobie oczekiwanych zalet tak harmonijnie, jak czworonożni bohaterowie filmu.

Słodkie zmartwienia
USA
1998
Serial komediowy

15.05
6.30 Wszystko o działce i ogrodzie
7.00 Agrolinia
8.00 Wiadomości
8.15 Dom Czarnoksiężnika
8.40 Ziamo
9.05 Jedynecka chce zrozumieć
9.15 Cybermania
9.40 Sabrina
10.05 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki
11.00 Zobaczyć jak najwięcej
11.35 Bezpieczna Jedynka
12.05 Championat w Turbaczynie. Ludzie i konie
12.30 Teletajnia

13.00
13.00 Wiadomości
13.10 Serengeti – mozaika życia
13.40 Lista przebojów
14.10 KAC – komiczna audycja cykliczna
14.35 Dzieci Witkacego
15.05 Słodkie zmartwienia (17) – serial komediowy
15.25 Słodkie zmartwienia (18)
15.50 Za drzwiami z napisem cisza – rzecz o chirurgach
16.30 XXVI Festiwal Polskich Filmów Fabularnych Gdynia 2001
17.00 Teleexpress
17.20 Lider
17.30 Plebania (80) – serial obyczajowy
18.05 Program Komitetów Wyborczych
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
19.51 Sport
19.56 Pogoda

20.00
20.05 Wielki Kanion – film obyczajowy (USA, 1991)
22.20 XXVI Festiwal Polskich Filmów Fabularnych Gdynia 2001 – relacja
22.30 60 Zjazd Towarzystwa Chirurgów Polskich – relacja
22.45 MOC – magazyn motoryzacyjny
23.05 Tylko u nas – reportaż
23.35 Sprzedawca śmierci – film sensacyjny (USA, 1997), reż. Yossi Wein, wyk. Michael Par, Linda Hoffman, Anthony Fridjohn, Simon Jones, Tony Caprari 95 min.)
Jim miał kilka lat, handlarze narkotyków na jego oczach zamordowali mu rodziców i młodszą siostrę. Po latach dorósł już Jim idzie w ślady ojca i zostaje pracownikiem wydziału do walki z narkotykami.

Fuks
Polska
1999
Komedia sensacyjna

21.35
7.00 Echa tygodnia
7.30 Spróbujmy razem
8.00 Program lokalny
8.30 Programy Komitetów Wyborczych
9.35 Doogie Howser, lekarz medycyny (68) – serial komediowy
10.00 30 ton! – lista, lista – lista przebojów
10.30 Programy Komitetów Wyborczych
11.05 Arka Noego
11.30 Jetsonowie
11.50 Tajna misja (19) – serial obyczajowy
12.25 Przygody Pana Michała (12) – serial historyczny (Polska, 1969)

13.00
13.00 V Międzynarodowy Festiwal Sztuki Cyrkowej Warszawa 2000
14.00 Familiada
14.30 Złotopolscy: Odrzucone listy (342) – telenowela (Polska, 2001)
Marylka nie zjawia się w pracy. Wszyscy się o nią niepokoją, nie wiedząc, co się stało. Kowalski jest bardzo poruszony na wieść, że jego żona Ewa spodziewa się dziecka. Nie rozumie, jak to się stało.
14.55 Między ustami a brzegiem pucharu – melodramat
17.00 Wszystko o rasach
17.30 Jazda kulturalna
18.00 Program lokalny
18.22 Pogoda
18.30 Panorama
18.55 Wielki Szu – film sensacyjny

20.00
20.50 Słowo na niedzielę
21.00 Panorama
21.20 Sport-telegram
21.28 Pogoda
21.35 Fuks – komedia sensacyjna (Polska, 1999), reż. Maciej Dutkiewicz, wyk. Agnieszka Krukówna
23.05 Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście – serial erotyczny (USA, 1998), reż. Pam Thomas, wyk. Sarah Jessica Parker
Carrie udaje się z wizytą do lekarza psychiatry. Właśnie w poczekalni poznaje mężczyznę, którym nawiązuje bliższą znajomość. Nowego przyjaciela ma również Samantha.
23.30 Baza ludzi umarłych – film psychologiczny (Polska, 1958), reż. Czesław Petelski, wyk. Zygmunt Kęstowicz, Emil Karewicz, Teresa Łęwska

Krwawy sport
USA
1988
Film akcji

22.15
6.00 Disco Relax
7.00 Twój lekarz
7.15 Wystarczy chcieć
7.30 W drodze
8.00 Kosmiczne wojny (47) – serial animowany (USA, 1996)
8.30 Faceci w czerni (39) – serial animowany (USA, 1997)
9.00 Tajemniczy rycerze (31) – serial sf (USA, 1998)
9.30 Power Rangers (240) – serial młodzieżowy (USA, 1994-95)
9.55 Disco Polo Live
10.50 Gospościa z milionami
12.35 Kasztanek

13.00
14.30 Aniołek z piekła rodem (17)
15.00 4 x 4
15.30 Informacje
15.40 Prognoza pogody
15.45 Szpital na perypetiach (2)
16.10 Spotkania europejskie
16.50 Roswell: w kręgu tajemnic (25) – serial sf (USA, 1993)
Isabel obchodzi urodziny. Przez cały czas nekają ją jednak dziwne wizje, w których widzi bliską śmierć Tess, błagając ją o pomoc. Niespodziewanie na przyjęciu pojawia się Grant Sorensen...
17.40 Asy z klasy (24) – serial młodzieżowy
18.30 Informacje
18.50 Sport
18.55 Prognoza pogody
19.05 Chciwość czyli żądza pieniądza

20.00
20.00 Miodowe lata – serial komediowy (Polska, 2000), reż. Maciej Wojtyśko, wyk. Agnieszka Piłaszewska
20.45 Graczykowie – serial komediowy (Polska, 2000)
21.15 Zostać Miss – serial obyczajowy (Polska)
21.30 Losowanie Lotto
22.15 Krwawy sport – film akcji (USA, 1988), reż. Newt Arnold
Wychowany przez Japończyka, młody Amerykanin, Frank – porucznik armii – wbrew przełożonym udaje się na rozgrywaną w Hongkongu, najważniejszy w tej części świata nielegalny turniej „kumite”...
23.55 Opowieści z krypty – serial grozy (USA)
0.25 Zła – thriller erotyczny (USA, 1996)
2.10 Kasztanek – dramat obyczajowy (USA, 1973)
4.00 Muzyka na BIS

Czekałem na Ciebie
USA
1998
Thriller

23.15
6.00 Droga do Avonlea (82) – serial familijny
7.00 V max
7.30 Zaginione cywilizacje
8.30 Hoboczeki (1) – serial animowany
9.00 Droga do Avonlea (83) – serial familijny
10.00 Przygody Rin Tina (62) – serial dla dzieci
10.30 Przygody Rin Tina (63) – serial dla dzieci
11.00 Łowcy
12.00 Dawni wojownicy
12.30 Ach, śpij kochanie (1) – serial komediowy (USA, 1998)

13.00
13.00 TV4 kropka pl
13.30 V max
14.00 Szkoła tańca – komedia (USA, 1943)
15.15 Droga do sławy (12) – serial obyczajowy (USA, 1997)
16.10 Servale – elegancie drapieżniki
16.50 Niewiarygodne ale prawdziwe
17.45 Dziennik
17.58 Informacje sportowe
18.05 Angus – film familijny (USA, 1995), reż. Patrick Read Johnson, wyk. Charlie Talbert
Angus jest nastolatkiem z nadwagą i kompletem kompleksów. Zabawne, lecz czasem okrutne żarty zmierzają ku dobremu. Słodka Melissa wybierze Angusa, zamiast narcystycznego Ricka-sportowca.

20.00
20.00 Gladiators
20.55 Anioł ciemności
22.10 Słodko gorzki – film obyczajowy (Polska, 1996)
Mateusz Hertz postanawia dowiedzieć się, co popchnęło jego kolegę z klasy do samobójstwa. Gdy w końcu składa w całość wszystkie elementy układanki, okazuje się, że jak zwykle prawda ma gorzki smak.
0.05 Na tropie zbrodni – serial kryminalny (USA, 1998)
1.05 Wielka czerwona jedynka – film wojenny (USA, 1980), reż. Samuel Fuller
II wojna światowa. Cztery amerykańskie żołnierze trafiają do tego samego batalionu. Biorą udział we wszystkich najważniejszych bitwach. Wojna jest dla nich szkołą życia.
3.00 Nic straconego – powtórki programów

Słodko gorzki
Polska
1996
Film obyczajowy

22.10
6.25 Telesklep
7.55 Punky Brewster (50) – serial dla dzieci, wyk. George Gaynes, Soleil Moon Frye, Cherie Johnson
8.20 Guzikzek
8.45 Myszkorki na preri – film animowany
9.10 Łebski Harry (2) – serial animowany
9.35 Uczniowskie manewry (2) – serial komediowy (USA)
10.00 Automaniak – magazyn motoryzacyjny
10.30 VIVA Polska! – program muzyczny
12.30 Big Brother – program rozrywkowy

13.00
13.15 Przygody Supermana (28) – serial przygodowy (USA, 1995)
14.10 Maraton uśmiechu
14.40 Ananasy z mojej klasy
15.45 Dom pełen pomysłów
16.15 Miasteczko (58) – serial obyczajowy (Polska, 2000), reż. Maciej Wojtyśko, wyk. Anna Samusiołek
17.00 Kochane kłopoty (2) – serial obyczajowy (USA, 2000), wyk. Lauren Graham
17.55 13 posterunek (2) – serial komediowy (Polska), reż. Maciej Slesicki, wyk. Marek Walczewski
18.30 Ale plama
19.00 TVN Fakty
19.20 Sport
19.25 Pogoda
19.35 Milionerzy – teleturniej

20.00
20.25 Big Brother
21.10 Droga do gwiazd
22.10 Słodko gorzki – film obyczajowy (Polska, 1996)
Mateusz Hertz postanawia dowiedzieć się, co popchnęło jego kolegę z klasy do samobójstwa. Gdy w końcu składa w całość wszystkie elementy układanki, okazuje się, że jak zwykle prawda ma gorzki smak.
0.05 Na tropie zbrodni – serial kryminalny (USA, 1998)
1.05 Wielka czerwona jedynka – film wojenny (USA, 1980), reż. Samuel Fuller
II wojna światowa. Cztery amerykańskie żołnierze trafiają do tego samego batalionu. Biorą udział we wszystkich najważniejszych bitwach. Wojna jest dla nich szkołą życia.
3.00 Nic straconego – powtórki programów

Ptaki ciemnych krzewów
USA
1983
Serial obyczajowy

19.00
7.00 Waldo Wspaniały (22) – serial dla dzieci (Francja, 1999), reż. Jean-Pierre Jacquet
7.30 Tommy i Oscar
8.00 Kronika
8.05 Wiara i życie
8.30 Studio Komitetów Wyborczych
9.35 Dr Quinn (2) – serial obyczajowy (USA, 1992), reż. Chuck Bowman
10.30 Studio Komitetów Wyborczych
11.05 Odkryj Nowy Świat
11.30 Koczownicy z północy
12.30 Skarbiec
12.55 Meksyk i Karaiby

13.00
13.20 Zaproszenie
13.40 Urodzone na wolności
14.30 Mała Meg, duża Meg (6) – serial fantastyczny
15.00 Tajemnica Sagali (13) – serial młodzieżowy (Polska/Niemcy, 1996)
15.25 Mistrzostwa Europy Siatkarzy
17.00 Krakowskie lato z dokumentem
18.00 Kronika
18.20 Folkowe lato z TV Regionalną Kraków
18.55 Warto wiedzieć
19.00 Ptaki ciemnych krzewów (1) – serial obyczajowy (USA, 1983), reż. Daryl Duke, wyk. Richard Chamberlain
Nowa Południowa Walia, rok 1920. Mary Carson, właścicielka ogromnej farmy Dro-

20.00
gheda, przyjaźni się z młodym, bardzo obiecującym księdzem Ralphem Bricassart, przysyłanym na antypody przez władze kościelne
20.40 Telekurier Bis
21.00 Życiorys z refrenem – Stanisław Radwan – talk show
21.25 Warto wiedzieć
21.30 Kronika
21.45 Wiadomości sportowe
22.00 Daleko od domu – dramat (USA, 1988), reż. Gary Sinise, wyk. Richard Gere, Kevin Anderson, Penelope Ann Miller
Dwaj bracia wychowali się na dobrze prosperującej farmie. Po śmierci ojca farma podupada i to bynajmniej nie z winy braci. Na domiar złego ulewne deszcze częściowo niszczą im zbiory.
23.35 Uroczysko 2001 – relacja

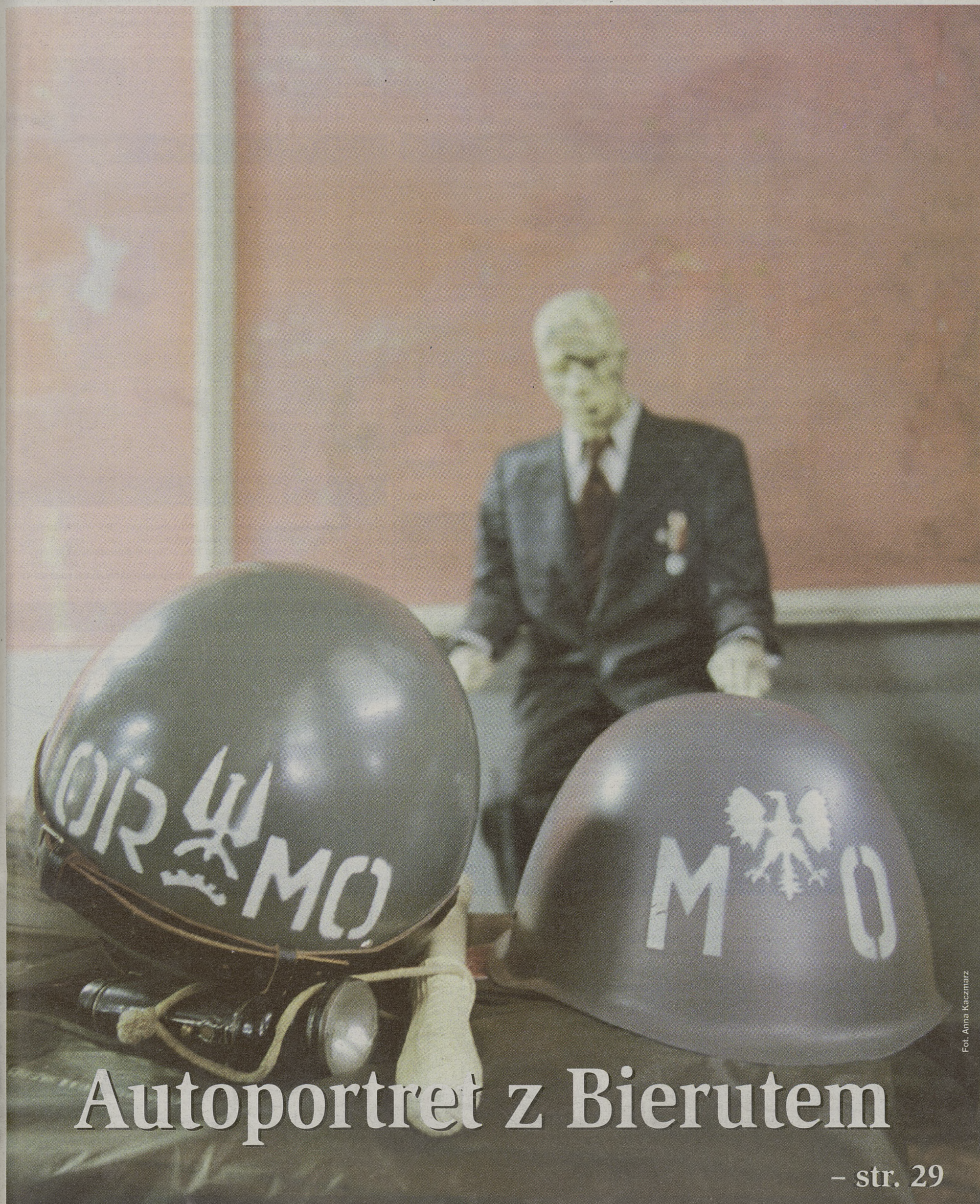
pejzaż

POLSKI

DZIENNIK POLSKI

Sobotnio-niedzielnny magazyn „Dziennika Polskiego”

Nr 37/ 15 września 2001

Fot. Anna Kaczmarz

Autoportret z Bierutem

– str. 29

Tygodniówka

Białoruskie wybory prezydenckie zakończyły się – jak łatwo było przewidzieć – zdecydowanym zwycięstwem Łukaszenki. Wprawdzie opozycja głosi, iż popełniono wiele fałszerstw wyborczych, a międzynarodowi obserwatorzy (chociaż ewidentnego fałszowania wyników nie stwierdzili) są zdania, że wybory nie były w pełni swobodne i demokratyczne, ale nie ulega wątpliwości, że większość Białorusinów wierzy w Łukaszenkę. Powody tego zaufania do autokratycznego prezydenta są różne, a niektórzy twierdzą, że Łukaszenkę pomogła niedawna klęska naszych piłkarzy w Mińsku. Wielu ludzi mogło uwierzyć, że skoro tak łatwo udało się pokonać lidera grupy eliminacyjnej MŚ, to pod wodzą Łukaszenki będzie również łatwo też o inne sukcesy.

★

Na konferencji w Durbanie te państwa europejskie, które kiedyś miały kolonie w Afryce, zgodziły się na przeproszenie Afrykanów za wszelkie zło, jakie im wyrządził kolonializm. Nie było jednak zgody na wypłacenie za ten okres jakichś odszkodowań, zapowiedziano jedynie pomoc humanitarną dla najuboższych krajów. Dobrze i to, chociaż nie wiadomo, czy owa pomoc będzie trwała równie długo jak kolonialne rządy białych.

★

W całym naszym kraju trwa przedwyborcza kampania, którą większość ludzi uważa za wyjątkowo nudną i bez wyrazu. Zdarzają się jednak pewne nader zabawne przypadki, jak np. zarejestrowanie jednego z kandydatów równocześnie na liście Alternatywy w Kielcach i Samoobrony w Krakowie. Państwowa Komisja Wyborcza nakazała skorygowanie tego błędu, ale, naszym zdaniem, nie było to konieczne. W gruncie rzeczy to przecież wszystko jedno, czy kandydat przypadnie w wyborach tylko w jednym okręgu czy też w dwu.

★

Leszek Miller zapowiedział, że jeśli SLD-UP nie zdobędzie w nadchodzących wyborach poparcia przekraczającego 50 proc., to Sojusz nie obejmie władzy, lecz pozostanie w opozycji. Niektórych słowa te zaskoczyły, my jednak nie widzimy powodów do zdziwienia. Po doświadczeniach ostatnich lat zrozumiała jest niechęć do sprawowania rządów w jakiegokolwiek koalicji. Związka że kraj znalazł się w sytuacji, w której nie da się uniknąć zaciskania pasa, a pas koalicyjny nadaje się do zaciskania raczej na szyi...

★

Antoni Tokarczuk, który niedługo przestanie być ministrem ochrony środowiska, zdecydował, że Wojciech Gąsienica-Byrcyn już od zaraz przestaje być dyrektorem Tatrzańskiego Parku Narodowego. Wiele osób – w tym tak poważne gremia jak Państwowa Rada Ochrony Przyrody, Sejmowa Komisja Ochrony Środowiska i wszystkie niemal organizacje ekologiczne – uważa, iż decyzja jest niesłuszna, a nawet skandaliczna. Minister jednak obstaje przy swoim, twierdząc, że nie można było dłużej tolerować konfliktów Byrcyna ze wszystkimi samorządami. No, cóż – samorządowcy to przecież także pewne środowisko i minister może chcieć je chronić.

BRUNO

Swoje wiem

Nie wierzymy własnym oczom. Ja, choć jestem bardzo blisko przekazów satelitarnych i informacji, pod górą których czasem tonę, nie mogę dojść do siebie po ataku na Nowy Jork. Gdy prowadziłem w mojej stacji telewizyjnej we wtorek program na żywo, co kilkanaście minut mówiłem do widzów, że to nie film, że to nie symulacja komputerowa, że to zdarzyło się naprawdę. Mówiłem to do widzów, ale i do siebie.

Zgadzałem się z opinią, że po wtorku, 11 września, świat nigdy już nie będzie taki sam. I zadaję sobie pytanie – a jaki będzie? Chciałbym wierzyć, że lepszy. Dziś na przykład widzę, że niedawny sukces wojskowych amerykańskich, którym udało się próba z SDI, czyli z systemem zestrzeliwania rakiet balistycznych za pomocą jakichś laserów, czy Bóg wie jak bardzo skomplikowanych urządzeń, był sukcesem iluzorycz-

nym, był jak narodziny w ewolucji jakiegoś stworka, który może żyć tylko w wodzie, a tu właśnie woda wyschła. Ślepy zaulek, ot co. Czy teraz te lasery znikną? Bardzo być może. Czy bez nich świat będzie lepszy. Nie mam pojęcia.

Skończyła się jakaś epoka. Sylwester był 10 września, 11 nastąpił nowy rok i nowy wiek. NATO, które zebrało się dwa dni temu i ustaliło, że nie wyklucza, że jest w stanie wojny, jest też mamutem z przeszłości. NATO może walczyć z reżimem, z państwem lub państwami. Tymczasem być może nie ma żadnego państwa, przeciw któremu można by się obrócić, być może jest tylko grupka ludzi jak z kretyńskich filmów sensacyjnych, która chce wlać nad światem. Przeciwno grupce dobrze zorganizowanych terrorystów NATO może wystawić eskadry, szwadrony i nowoczesną technikę. Na próżno.

Słowniczek

ARTYSTYCZNIE. Wkrótce jedna ekipa produkcyjna ma oskarżyć drugą o kradzież pomysłu kontynuacji filmu „Kariera Nikodema Dyzmy”. Witold Orzechowski twierdzi, że Michał Balcerzak podwędził mu zarys scenariusza przegód wnuka słynnego Nikusia. Jeśli dojdzie do procesu sądowego – trzeba nakręcić z niego sprawozdanie. Może być lepsze od filmu, który spowodował całą tę wrzawę. Artyści na sali sądowej mogą się różnić piękniej niż na ekranie.

PODTRZYMYWANIE. Jak się okazuje, niejaki Klemba, pułkownik bezpieki w czasach PRL, nie podtrzymał w prokuraturze zarzutów wobec braci Kaczyńskich. Natomiast trzeba było podtrzymywać Klembę, gdy prokurator sformułował parę zarzutów wobec niego.

RECENZJE. Czytając pierwsze recenzje z filmu „Quo vadis” można natrafić na rozmaite refleksje. Niektórzy krytycy podkreślają, że poziom aktorstwa w tym filmie jest bardzo różny. Są role zagrane świetnie, są marne. Lwy, wykorzystane przez filmowców, spisały się na planie bardzo dobrze. Jeśli zatem film nie otrzyma żadnej nagrody, na pewno nie można o to obwiniać lwów.

RÓŻNICA. Z wielkich plakatów umieszczanych na podwyższeniach uśmiechają się do nas rozmaici obywatele, zachęcając do głosowania na nich w czasie wyborów. Gdy ich wybierzemy, sytuacja się nieco zmieni. Przystaną się do nas uśmiechać, zaczną się z nas śmiać.

WSTYD. Wiele osób – patrząc na rzeczywistość – wstydzi się za obecną władzę. Niektórzy jednak posunęli się w tej tendencji jeszcze dalej. Już teraz wstydzą się za przyszłą władzę.

T.DOM.

Kulturałki: Tylko ton serio

O czymże pisać w tygodniu, który zapisał się w historii świata porażającym aktem zbrodni? Jakiego użyć tonu, by nie został uznany za niestosowny? Tylko serio...

Zatem serio mówię, że poirytowany wyszedłem z pokazu „Quo vadis”, kolejnej superprodukcji, która okazała się superchałą za superpieniądze. Niezwykle cenię Jerzego Trelę, który nie miał zbyt okazji, by zagrać wielką rolę w filmie, a jako Chilon Chilonides zabłysnął aktorstwem najwyższej próby, niemniej mam wątpliwości, czy wykazanie jego talentu musiało pochłonąć 18 milionów dolarów – zwłaszcza że tych pieniędzy w filmie nie widać. Widać za to, że nie poradził sobie z tą adaptacją reżyser, widać brzydkie kadry, nawet Pont du Gard ujęte kamerą p. Andrzeja J. Jaroszewicza straciło urok, widać tandetne sceny z udziałem lwów i równie kiczowatą walkę zapaśnika Rafała Kubackiego z bykiem, którego udekorowano panną Magdaleną Mielcarzówną ukwieconą jak na wiejski odpust. W związku z czym nie widzimy nawet wszystkich walorów ciała owej modelki, a przecież dla urody ją zatrudniono. Bo o aktorstwie mowy być nie może. Swoją drogą, jak się już wydaje 18 milionów dolarów, to chyba da się z tego wykroić parę groszy na aktorkę, by ta podkładała głos za amatorkę. „Quo vadis” to nie komedia, a tu z każdą kolejną kwestią Ligii coraz bardziej śmiać się chce...

Ale miało być serio, zatem serio mówię, że zasmuciła mnie ta porażka Jerzego Kawalerowicza – twórcy „Matki Joanny od Aniołów”, „Faraona”, „Austerii”... Zwyczajnie szkoda – także wielkich pieniędzy.

Dramat amerykański spowodował, że zamiast na „Koncercie dla Piotra S.”, odwołanym przez piwniczana, wyładowałem na koncercie u Żuka Opalskiego. Słuchaliśmy Liny Sastri i Miny. Kim są owe panie? Włoszkami. Pierwsza pochodzi z południa, zatem naturalne jest, że wykonuje piosenki i pieśni neapolitańskie, druga – z północy, niemniej zafascynowana nimi też nagrała je na jedną ze swych licznych płyt. A śpiewają tak, że czuje się ciarki. Albo wzruszenie. A potem jeszcze Żuk sięgnął po płytę Arthura H., takiego francuskiego Toma Waita. Nie wierzę w żadne spiskowe teorie dziejów, ale coś mi się wydaje, że w kwestii piosenki włoskiej i francuskiej doszło w Polsce do jakiejś zmywy. Jakie by radio nie włączył – nie ma. Ktoś sobie wmówił, że tego ludzie nie będą słuchać. Nawet „Polityka”, tygodnik wszak dla inteligentów, odnotowując wydany niedawno dwupłyty album „La vie est une chanson”, z klasyką piosenki francuskiej (i Piaf, i Aznavour, i Dalida, i Beaud, i Moustaki, i Mouskouri, i Bardotka) zakwalifikowała go „dla konese-rów”. Nie – to repertuar dla wszystkich, którzy lubią piosenkę dobrą, a nie tylko anglojęzyczną.

A skoro już o radiu i piosence mowa, to zawiadamiam Zarząd Radia Kraków, że ma o jednego słuchacza mniej, co obawiam się w przypadku tej rozgłośni nie jest rzeczą bagatelną. I to od stycznia, kiedy to ni stąd, ni zowąd wyrugowano z anteny niedzielne audycje Józefa Opalskiego „Więcej niż piosenka”. Pomijam już fakt, że jak ktoś nagrał 98 audycji, to się mu daje dojechać do setki. Choćby dla elegancji. Ale rozumiem, że tej można nie mieć. Warto natomiast mieć wyobraźnię, która by odpowiedziała, że są słuchacze, którzy chętnie posłuchaliby piosenek francuskich, włoskich albo takiej klasyki, jak Marlena Dietrich, Eartha Kitt, Josephine Baker, Marianne Faithfull czy Betty Midler. Sądziłbym nawet, że i odpowiedzialna za program prezesa Elżbieta Kłoniczna powinna mieć do tego repertuaru stosunek sentymentalny...

Dramat amerykański sprawił, że na fali odwoływania imprez rozrywkowych popłynęli i walczący o poselskie diety liderzy pewnej partii zapowiadając, że rezygnują w kampanii wyborczej z elementów rozrywkowych. Ciekaw jestem, czy deklaracja ta obejmie też wypowiedzi? Posłuchamy, zobaczymy.

WACŁAW KRUPIŃSKI

Bigosik Polski Brunona Miecugowa

Marek Garztecki w swych przedwyborczych rozważaniach („Rzeczpospolita” nr 210) ubolewa, iż polską politykę zdominowali inteligeni z dyplomami, a w tym także – co uważa za szczególnie niebezpieczne – z tytułami profesorskimi. Natomiast na Zachodzie:

Już po raz drugi w dorocznej ankiecie Światowego Forum Ekonomicznego na „najlepszego szefa rządu” wybrany został Wim Kok, premier Holandii, były robotnik i działacz związkowy. Wicepremierem Wielkiej Brytanii jest były steward okrętowy John Prescott (laburzysta), zaś poprzedni (konserwatywny) premier John Major miał wykształcenie odpowiadające polskiej małej maturze.

No, cóż – patrząc na rozwój sytuacji w polskiej oświacie, można mieć nadzieję, że i u nas niedługo będzie podobnie.

★

W każdym numerze „Polityki” przeczytać można reportaż z cyklu „Na własne oczy”. Ostatnio (nr 36) były to oczy dziecka, bo Joanna Podgórska opisuje, jak zapamiętała Polskę z czasów Gomułki. W akapicie dotyczącym roku 1958 pisze m.in.:

Wstyd miał także zapach preparatu na wszy. Ale był to wstyd powszechny, bo z kolonii i obozów zazwyczaj wracało się z wszami.

Nie pamiętam, by PRL był w owych latach krajem szczególnie zaszonym, ale nie zarzucam autorce przesady. W góry i nad morze jeździło wówczas mnóstwo dzieci, w tym także i te z rodzin najbiedniejszych, gdzie z higieną bywało najgorzej, więc na kolonii wszy mogły się zdarzyć. Dziś to oczywiście wykluczone.

Cytat tygodnia

Przepytywany na okoliczność zwolnienia dyrektora TPN Wojciecha Gąsienicy-Byrcyna, minister Tokarczuk oświadczył w TVP:

On chce, żeby przyroda tatrzańska była tylko dla świstaków, a ja chcę, żeby była i dla świstaków, i dla Polaków.

Można i tak, ale świstaków jest bardzo mało, a Polaków dużo, więc w bezpośredniej konfrontacji świstaki są bez szans.

Pejzaż Mieczki

Rys. Andrzej Mieczko

Elżbieta Borek

Hostel nadziei

Inność wcale nie musi zamykać drogi do życia w zorganizowanej społeczności ani do wychodzenia poza nią, w świat zdrowych

Potrzebę utworzenia hostelu od dawna zgłaszali rodzice dzieci autystycznych

Fot. Anna Kaczmarz

Początek dnia jest zawsze taki sam: wstaje, siada na łóżku, wkłada skarpetki – najpierw lewą, potem prawą. Czasem mu się myli, wtedy opiekun pokazuje palcem i chłopak zaczyna wszystko od początku. To samo z butami. Następnie mycie. Zaczyna od zębów. Terapeuta pomaga tylko w momencie, gdy chłopak się gubi. Wskazuje na tubkę albo na zakrętkę, albo pokazuje ręką czynność naciskania. W sumie mycie zębów rozpisane jest na 17 punktów. Mycie rąk to już tylko 10 punktów. Obie czynności Łukasz opanował w znacznym stopniu, choć np. prawie zawsze trzeba mu przypominać o rozprowadzeniu mydła. W łazience na ścianie terapeuta ma napisane wszystkie punkty, które Łukasz musi realizować w określonej kolejności. M.in. taki: lewa ręka (Łukasz jest leworęczny) myje powierzchnię prawej dłoni. Terapeuta podpowiada manualnie, to znaczy pokazuje ruch, jaki Łukasz musi wykonać, zanim spłucze zebrane w dłoni mydło. Najgorzej jest z kąpielą. Trudno mu się umyć, bo ma kłopoty z topografią własnego ciała. Potrafi np. namydląć wyłącznie kawałek nogi i jeśli terapeuta nie pomoże, kąpiel na tym się skończy.

Łukasz ma 18 lat, Adam jest jego rówieśnikiem. Najstarszym mieszkańcem jedynego w Polsce hostelu dla dorosłych autystów jest 22-letni Michał. Ten hostel został uruchomiony w Krakowie niespełna rok temu – zaledwie w październiku ubiegłego roku. Na razie mieszka w nim trzech chłopców, a raczej młodych mężczyzn, nad którymi opiekunowie czuwają przez całą dobę.

Autyzm występuje u około piętnaściorga dzieci na 10 tys. urodzeń, czterzy razy częściej u chłopców niż u dziewczynek. W Polsce żyje ok. 40 tys. osób dotkniętych autyzmem.

Został wyodrębniony jako zaburzenie rozwojowe niespełna 60 lat temu – w 1943 r. przez amerykańskiego psychiatrę Leo Kanner. W Polsce chorobę zaczęto rozpoznawać dopiero kilkanaście lat później.

Jest to nadal tajemnicza i mało zbadana przypadłość, często błędnie utożsamiana z upośledzeniem umy-

słowym. Zaledwie 30 lat temu powszechnie sądzono, że autyzm u dzieci spowodowany jest nieodpowiednią opieką rodzicielską. Z tego powodu próbowano ograniczać kontakty chorych dzieci z matkami, próbowano również leczyć metodą nagród i kar. Karano np. wstrząsami elektrycznymi, które miały zniechęcić dzieci do „nienormalnych” zachowań. Inna teoria głosiła, że ludzie stają się autystyczni na skutek nadmiernego pobudzenia nerwowego. Dlatego autystyczne dzieci zamykano w pustych pokojach o wyścielanych podłogach i ścianach, gdzie mogły wrzeszczeć, gryźć się i dowolnie długo tłuc głową w ścianę.

Z niewiedzy i obawy przed dziwnym zachowaniem, z chęci „naprawienia” człowieka, który na pozór wydawał się całkiem zdrowy, chętniej traktowano go jako niegrzecznego, upartego i niewychowanego niż chorego. Wyleczenie wydawało się takie proste: wystarczy rozbić szklaną szybę, która dzieli go od reszty świata. Niestety, ta niewiedzialna szyba okazała się niespodziewanie trwała.

Michał jest najstarszym mieszkańcem hostelu. Umie czytać i pisać, sam sobie zapisuje plan np. spaceru, wymieniając nazwy wszystkich ulic, przez które będzie szedł wraz z opiekunem. Michał jest stałym mieszkańcem hostelu, dlatego to właśnie on wykonuje w domu najwięcej prac porządkowych. Czynności mycia, ubierania i jedzenia dobrze opanował. Tylko niewielkiej pomocy potrzebuje przy odkurzaniu, myciu podłóg i łazienek – właściwie wyłącznie pozytywnej stymulacji. Ale wszystkie jego zajęcia muszą być podzielone licznymi i dostatecznie długimi przerwami na odpoczynek, żeby się nie zniechęcił. Michał ubóstwia słuchać muzyki, ma wiele kaset. Odpoczywa ze słuchawkami na uszach. Bardzo też lubi spacerować. Natomiast nie można go skłonić do żadnych prac plastycznych.

Potrzebę utworzenia placówki dla pełnoletnich chorych od dawna zgłaszali rodzice autystycznych – mówi Alina Perzanowska, prezes Fundacji „Wspólnota Nadziei” oraz Krakowskiego Oddziału Krajowego

Towarzystwa Autyzmu. – Jeszcze wówczas, kiedy ośrodek mieścił się przy ul. Bałuckiego. Tam nie wyszło, ale udało się tu, przy ul. Olsztyńskiej, gdzie Zarząd Miasta przydzielił nam dom. Na razie tylko na trzy lata, ale jesteśmy dobrej myśli. Wierzymy, że miasto nie wyrzuci nas stąd i że będziemy mogli stworzyć ośrodek z prawdziwego zdarzenia.

Obecnie w hostelu pracuje 10 osób, w tym czterech terapeutów (z wykształceniem psychologicznym). Pozostali, jako opiekunowie. Mieszkańcy hostelu, choć dorośli, nie mogą pozostać bez opieki ani na chwilę. Wszyscy zatrudnieni są na umowę-zlecenie lub jako wolontariusze.

Nie mamy pieniędzy, żeby zatrudniać etatowych pracowników – mówi Alina Perzanowska. – Z trudem wiążemy koniec z końcem. W zeszłym roku otrzymałam grant z Urzędu Miasta Krakowa, który przeznaczyłam na hostel. Z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej dostajemy ok. 700 zł miesięcznie na jednego mieszkańca, na tzw. świadczenie terapeutycznych usług medycznych. MOPS zaoferował tylko tyle dla dwóch naszych chłopców, ale i to chętnie wzięliśmy, bo więcej nie ma. Trzeci mieszkaniec hostelu pochodzi z Zabierzowa. Otrzymał kwotę tylko 300 zł miesięcznie! Są miesiące, kiedy nic nie mogę zapłacić pracownikom, bo zwyczajnie nie mam z czego.

O osobach z rozpoznaniem autyzmu mówi się, że są zagubione w rzeczywistości. Choć często wydają się inteligentnie, zachowują się nietypowo, zaskakują reakcjami, np. nagłego niepokojem czy panicznym krzykiem. Dzieci wymagają wielospecjalistycznej pomocy terapeutycznej oraz odpowiednio prowadzonej edukacji. Nawet najbardziej zaburzone dzieci mogą się wiele nauczyć, a to oznacza, że w przyszłości będą w miarę samodzielne.

Na szczęście w Polsce dla osób, u których stwierdza się autyzm, od kilku lat istnieją miejsca, w których znajdują pomoc, gdzie uczą się podstawowych czynności życiowych.

O dorosłych autystach jak dotąd nikt nie pomyślał. A przecież naturalną koleją rzeczy dzieci wyrastają i do-

rośną. Niestety, ich umiejętności życiowe nie „dorosleją” wraz z nimi. Jeśli rodzice lub opiekunowie zaprzestaną „stymulacji”, czyli ciągłej pracy z dzieckiem, wraca ono do stanu pierwotnego. Znowu zapomina, jak się wstaje, myje, ubiera, je.

Dzieje się tak nawet wtedy, gdy dziecko autystyczne przeszło szkolenie w ośrodkach. Nie stymulowane, szybko zapomni wszystkiego, czego się nauczyło i ponownie stanie się bezradne – wyjaśnia Alina Perzanowska.

Dorośli autyści w polskiej rzeczywistości trafiają albo do ośrodków pomocy społecznej, gdzie większość z nich nie może się zaadaptować, albo do szpitali psychiatrycznych, gdzie w najlepszym razie leczeni są ogromnymi dawkami środków psychotropowych. W najgorszym razie autystycznego chorego pakuje się w kaftan bezpieczeństwa, obezwładnia, zamyka w pokoju z miękkimi ścianami, skąd nie słychać jego rozpaczliwych krzyków.

Na świecie obliczono, że o wiele tańsze jest utrzymywanie farm i hoteli niż łóżenie na leczenie psychiatryczne, zupełnie nieskuteczne w przypadku autystów. We Francji, gdzie żyje 60 mln chorych, szesć lat temu rząd zdecydował przeznaczyć 50 mln franków rocznie na tworzenie nowych ośrodków opieki dla dzieci i dorosłych.

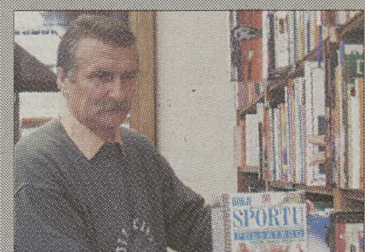
Z doświadczeń podobnych stowarzyszeń, działających na Zachodzie wynika, że stworzenie odpowiednich, dostosowanych do potrzeb i możliwości miejsc pobytu stałego daje dorosłym autystom szansę na prowadzenie (w obrębie takiej wspólnoty) w miarę niezależnego życia. Równocześnie bardzo często udaje się ich nauczyć wykonywania satysfakcjonującej i produktywniej pracy. Ich „inność” wcale nie musi im zamykać drogi do życia w zorganizowanej społeczności ani do wychodzenia poza nią, do świata ludzi zdrowych.

W naszym kraju, o ile dla autystycznych dzieci wiele się już robi, o tyle o dorosłych autystach wcale się nie myśli. W Polsce nie mają szansy.

Konto bankowe Fundacji „Wspólnota Nadziei”:

Fortis Bank S.A. I O/KRAKÓW 16001013-2001-162049-001

pejzaż POLSKI

„Stajemy się coraz lepsi. A zainteresowanie książką było, jest i będzie. Nie ma takiej siły, która by ją strąciła z piedestału – ani telewizja, ani radio czy Internet. Książka jest namacalna, trzyma się ją w ręce, przesuwa kartki, dotyka – po prostu ma”. – „Bramkarz” – str. 28

„Krystyna Zachwatowicz jest zachwycona ekspozycją w Stocznicy Gdańskiej. Obecne przedsięwzięcie SocLandu ma cel podobny. Nie skupia się jednak na konkretnym wydarzeniu, które, jak porozumienia gdańskie, zmieniło potem naszą historię. Nawiązuje to tego, co jako PRL trwało przez dziesiątki lat”. – „Autoportret z Bierutem” – str. 29.

„Złoty były i są najpopularniejszą formą wspólnych spotkań polskich hippisów. Oprócz najważniejszego z nich – u stóp Jasnej Góry – największą liczbą uczestników mogą pochwalić się te, które mają miejsce w Olsztynie. Koło Częstochowy, w Krakowie, w Kazimierzu Dolnym i w Katowicach”. – „Kudły i pacyfka” – str. 31

„Czym więc jest historia? Pasmem inwazji? Dzisiejsi Kreteńscy obawiają się, że w razie konfliktu, np. między światem islamu a Zachodem, mogą stać się celem ataku swych odwiecznych wrogów...”. – „Osiołek świętej Ireny” – str. 32

„Wszechobecni mafiosi kontrolowali dostawy umundurowania, broni i żywności dla wojska. Zrabowane chłopom bydło, owoce i płody rolne po słonych cenach odsprzedawali państwu. Za odpowiednio wysoką opłatą świadczyli także i inne jeszcze usługi...”. – „U źródeł mafii (2)” – str. 33

Redaktor: JAKUB CIECKIEWICZ

Jan Karwacki urodził się piłkarzem. I choć długo o tym nie wiedział – bibliofilem. Najpierw głowę zaprzętał mu futbol. Po kilkudziesięciu latach odkrył jednak, że nie ma na świecie nic cenniejszego od książki. Bo książka była, jest i pozostanie. Na wieki.

Futbol miał widać we krwi. Zaczął grać jako młody chłopiec i dotąd nie może skończyć. – *Piłka to bakcyl* – mówi pan Jan.

W szkole podstawowej zamiast czytać podręczniki, uciekał na treningi. – *A to były czasy, że ho, ho* – wspomina. – *Piłka była jeszcze w powijakach. Dopiero w latach 60. zaczęły się wielkie sukcesy, a ja trafiłem do pierwszej ligi.*

Wówczas inaczej patrzono na sport. Spoglądano, ale i oglądano, bowiem na mecze przybywało piętnaście, dwadzieścia tysięcy kibiców. – *A kiedy występowałem w Lechu Poznań, na trybunach zasiadało 60 tysięcy osób. To był inny świat.*

Puste trybuny

W I lidze grał od 1973 do 1980 roku. Występował m.in. w krakowskiej Wiśle, a następnie w Cracovii. Grał na bramce i to z powodzeniem – w roku 1974 trafił do kadry narodowej, prowadzonej przez trenera Górskiego.

Powołanie do reprezentacji otrzymał już po mistrzostwach świata roku 1974, gdzie wywalczyliśmy trzecie miejsce. – *Tam byli wybrańcy* – wspomina z rozrzedzeniem. – *Ale i ja występowałem w kadrze, rozegrałem pięć spotkań. Na owe czasy to dużo. Miałem przecież tak świetnego rywala jak Jan Tomaszewski.*

Dzięki piłce zobaczył świat. Wraz z drużyną narodową jeździł do Stanów Zjednoczonych, Meksyku, Europy Zachodniej, Azji, czyli wszędzie tam, gdzie jako zwykły obywatel by się nie znalazł.

Występował wtedy w Lechu Poznań. Wielkopolskę ogarnęło właśnie piłkarskie szaleństwo. Ludzie tłumnie przychodzili na mecze i dopingowali piłkarzy jak nikt w Polsce. – *Raz przed spotkaniem rozszalała się ulewa* – wspomina piłkarz. – *Patrzmy przez okno, na ławkach tylko 20 tysięcy kibiców. Koledzy pytają: gramy przy pustych trybunach?*

Z piłką na całe życie

Pod Wawel przybył w roku 1978. Kiedy trzy lata później kończył karierę sportową, odkrył, że nieoczekiwanie związał się z królewskim miastem i do rodzinnego Wałbrzycha postanowił już nie wracać. Jakiś czas grywał w olbojach Cracovii, potem zmienił miejsce na murawie – został trenerem i przez jedenaście lat prowadził Prądnicką. Sport uprawia do dziś, choć na boisko wychodzi już tylko dla rekreacji. – *Z piłką wiążesz się na całe życie* – mówi.

Kiedy przestał grać, dziwnym trafem przestało się wieść i naszej reprezentacji. – *Tak zawsze musi być* – wyjaśnia. – *Po prostu przychodzą chude lata. Ma się dobrych piłkarzy, a nie ma drużyny. Gracze muszą tworzyć ze-*

spół, monolit. Gdy tego zabraknie, brakuje sukcesów. Wszyscy przechodzą taki kryzys, Czesi, a teraz – Norwegowie. A poza tym w grach zespołowych, oprócz umiejętności potrzeba także łuta szczęścia. Ja jestem całym sercem za Polakami. Życzę im wszyst-

wielkie jak dzisiaj. Myśmy fortun nie zarabiali. Liczyły się inne sprawy...

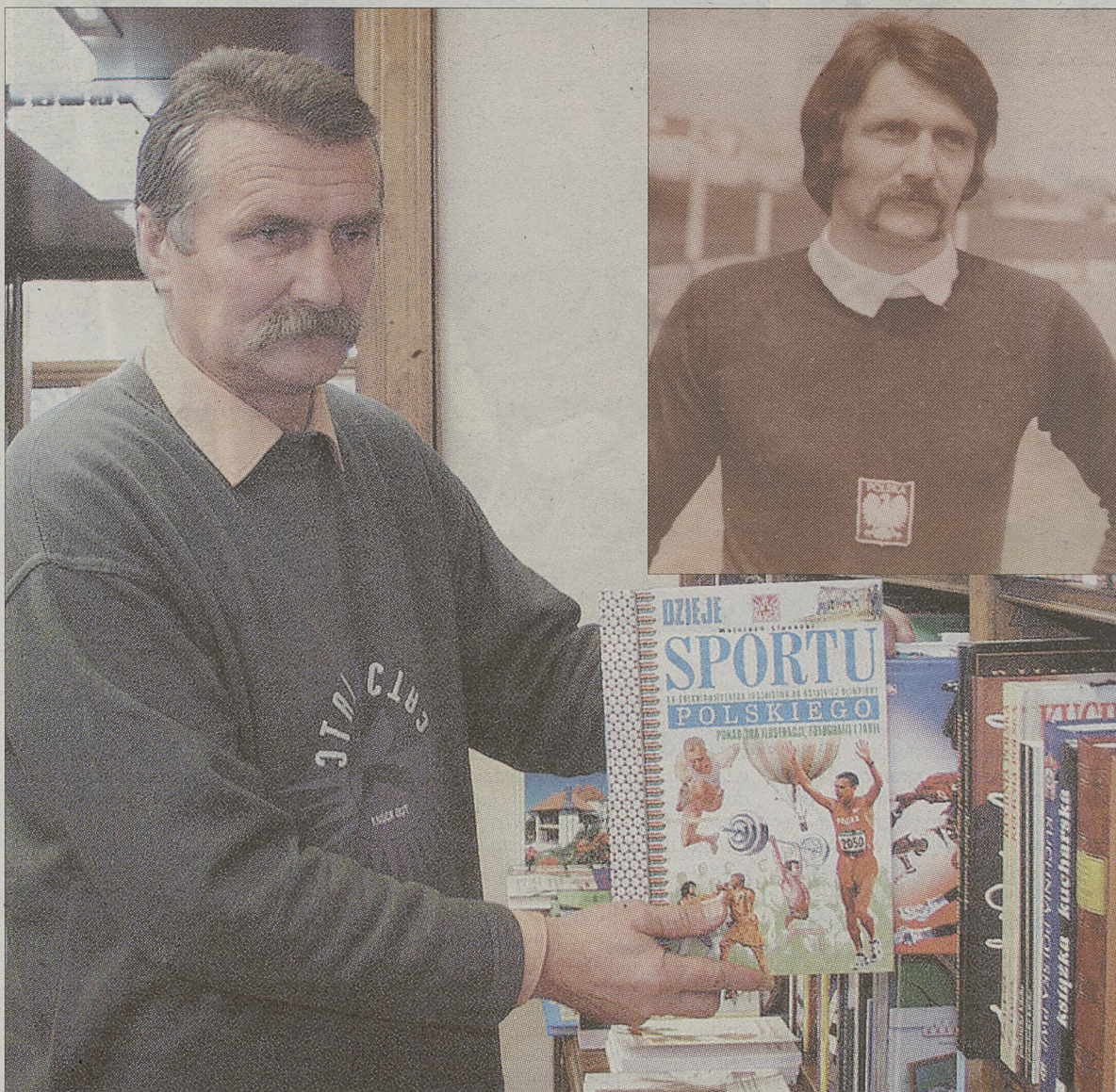
Pan Jan przewiduje, że nadchodzą tłuste lata dla polskiego futbolu – gracie występują w dobrych zachodnich klubach, a reprezentacja tworzy zgrany zespół.

że. Tak go wychowano. Dla młodego Janka liczył się sport, nauka i książka.

Sześć lat temu firma ochroniarska, w której znalazł zatrudnienie, oddelegowała go do księgarni na krakowskim Rynku Głównym, która dziś nazywa się Matras.

Bramkarz

Kiedyś rywalizował z Janem Tomaszewskim. Dziś fascynuje go Davies, Wharton, Morell...

Jan Karwacki: – Nie ma takiej siły, która by strąciła książkę z piedestału

Fot. Piotr Kędziarski

kiego najlepszego w mistrzostwach świata.

Wszystkiego najlepszego także całemu współczesnemu futbolowi, choć ten wypełnia czarne karty – afery dopingowe czy kupowanie meczy. – *To temat tabu* – rzuca Jan. – *A pan myśli, że kiedy ja grałem, tego nie było? Tylko wtedy piłka nie rządziła pieniądze tak*

– *Teraz ruszy piłkarska maszyna. Będzie jak za Górskiego, jak za Piechniczka. Świat spojrz na nas inaczej!*

A Polska znów stanie się za granicą sławna.

Sport, nauka i książki

Książki, też widać, miał zawsze we krwi. Zaczął czytać i skończyć nie mo-

A rok temu dyrektor Wojciech Koranowicz wpadł na pomysł, by zbierać i sprzedawać książki z autografami najpoczytniejszych i najwybitniejszych autorów. – *Za moich czasów promowało się w ten sposób dwudziestu znanych ludzi, nawet lider Platformy Obywatelskiej Jan Olechowski* – wspomina pan Jan, który

wszystkiemu bacznie się przypatrywał.

Ktoś więcej niż ochroniarz

Już wtedy stał się kimś więcej niż ochroniarzem, kimś trudnym do jednoznacznego określenia – kimś, kto doglądał książek i księgarni i dbał, by nic im się złego nie przytrafiło.

Szybko stał się kolekcjonerem książek z autografami, bo jakżeby inaczej zdobył egzemplarz z podpisem Normana Daviesa czy Williama Whartona? – *Książka, według mnie, to najlepszy prezent. Nic lepszego drugiemu człowiekowi dać nie można.*

Wyjątkowo zapamiętał Davida Morella, który przez trzy godziny podpisał tyle książek, że sprzedaje się do dziś. – *Wyjątkowy facet. Kiedy przyszła klasa ze szkoły, zabawiał z nią całe pół godziny* – opowiada pan Jan. – *Inny podpisałby szybko i powiedział dziękuję.*

Książka jak muzyka

– *W księgarni znalazłem drugi dom* – mówi. – *Dom pełen ludzi. Rynek przemierzają tysiące osób, obojętnie, jaka pogoda i pora roku. I turyści, i miejscowi, u nas zawsze tłum.*

Praca w księgarni to huk roboty, od rana od godziny ósmej. Należy przyjąć towar, rozpakować, rozłożyć, a potem stać przez cały dzień i z uśmiechem na ustach pomagać klientom. Wyczerpujące nie mniej niż mecz piłki nożnej. Takie zajęcie po prostu trzeba kochać.

– *Na szczęście książka – jak muzyka – łagodzi obyczaje. Bo książki nie kupuje się, by po przeczytaniu wyrzucić jak zbędny przedmiot, książka ma cel, przesłanie, a egzemplarz z autografem bywa podwójnie cenny. Zainteresowanie literaturą wcale nie maleje, rośnie tylko narzekanie, że droga* – bojeje Pan Jan.

Obserwator

Pracując w księgarni, jak kibic przypatruje się ludziom. Widzi, że zmieniamy się i myśli o tym, dokąd zdążamy, zaplątani w codzienny wir spraw, wśród których wizyta w księgarni bywa zaledwie krótkim wydarzeniem. Pan Jan przygląda się i przygląda, mijają lata, a on wciąż jest optymistą. – *Transformacja już minęła, widać to po ludziach* – wyjaśnia. – *Stajemy się coraz lepsi. Wróciliśmy do normalności. A zainteresowanie książką było, jest i będzie. Nie ma takiej siły, która by ją strąciła z piedestału – ani telewizja, ani radio czy Internet. Książka jest namacalna, trzyma się ją w ręce, przerzuca kartki, dotyka – po prostu ma.*

Tak księgarnia stała się dla pana Jana... – on sam mówi: „nie wiem, jak to wyrazić...”.

Więc może lepiej nie dopowiadać? A powiedzieć tylko: dziś pan Jan siada nad kolorowymi albumami, pełnymi zdjęć z dalekich krajów, i dzięki piłce nożnej może rzucić: też tam byłem.

RAFAŁ STANOWSKI

Na stronie internetowej „blog.pl” znajdujemy definicję: Nazwa blog pochodzi od angielskojęzycznej zbitki „weblog” co oznacza dosłownie rejestr sieciowy czy też dziennik sieciowy. Blog jest więc rodzajem eksperymentalnego wynurzenia się na oczach całego świata. Prowadząc bloga musisz liczyć się z tym, że może przeczytać cię każdy. (...) W najbardziej trywialnej wersji bloga mogą zawierać się wydarzenia bieżącego dnia, ale może to być też coś więcej: światowe forum wymiany informacji, środek artystycznej ekspresji czy też po prostu metoda na codziennego doła.

Ratunek w blogu

Czy wirtualny pamiętnik jest formą autoterapii? Przynajmniej dla niektórych. W jednym z nich czytamy: „Mam udane małżeństwo”. „Nie muszę szukać niczego na boku”. „Jestem szczęśliwa(y) w obecnym układzie”. „Ile mamy takich wpisów? Ależ mnóstwo. Przez litoch nie wymienię nicków (nick – pseudonim sieciowy – red.). Zastanawiam się tylko, co ci „szczęśli-

wi ludzie” robią w blogu? Przystudiowałem uważnie dni i godziny ich wejść. Sporo tych dni. I jeszcze więcej godzin. A więc ciepłotki domowe nie wystarczą? Zamiast patrzeć ukochanemu (ukochanej) w oczy, wolimy wysłuchać się w komputer? Co to za szczęście, przed którym ucieka się w blog?

To oczywiście, że część pamiętnikarzy – eksperymentalistów (tzw. blogerów) traktuje wpisy do swych dzienników jako metodę walki z problemami w świecie niewirtualnym. Jedyną więc różnicą między pamiętnikiem klasycznym a blogiem jest fakt upubliczniania własnego życia, problemów, myśli i marzeń.

Wędrując w gąszczu internetowych dzienników, zetkniesz się i z

poezją

(czasem lepszą, czasem słabszą), na przykład: *na cud, na człowieka, na*

myśl, na oddech pełną piersią, na kolację, na zmrok, na uśmiech przyklejony do szyby, na cokolwiek, ale góra nie poruszy się nigdy, czekanie to podłe zajęcie... oraz miłosnej i „okołoblogowej” np.: wróciłem z podróży, wróciłem do bloga, wróciłem do codzienności, wróciłem... a Jej nie ma.

Przejrzałem wiele stron z blogami. Siedemdziesiąt procent wyglądało identycznie. Notki mniej więcej takie: *Obudziłem się o 9.15, zjadłem kanapkę z serem i idę na imprezę. Pozostałe trzydzieści procent budzi jednak zainteresowanie. Oryginalnością, obrazoburstwem lub nietypową formą. Spotykamy więc: kontrowersyjnego, samozwańczego, internetowego spowiednika (każdy odwiedzający jego stronę może wpisać swoje „grzechy” do księgi gości, a pokutę odczytuje później, w blogu); pasjonata zbrodni (na stronie grafika, przedstawiająca*

zamordowaną kobietę); wielbiciela starego rocka; hobbystę – hodowcę kotów; setki osób poszukujących partnerów na resztę życia...

Niektóre blogi nie zawierają typowych „dzienników” – często traktują o pasji autora, a wielu autorów ma zaciebie polityczne (głoszą r.u.z.c, czyli rychły upadek zachodniej cywilizacji, albo globalne kłamstwo.org). Wydaje się jednak, że potrzeba nawiązania kontaktu (najczęściej wirtualnego) dominuje we wpisach do blogów. Wypowiedź, często bardzo osobista, zostaje wysłana w przestrzeń niedefiniowaną i zawsze można spodziewać się odpowiedzi.

Przeprowadziłem prywatną sondę wśród użytkowników blogów. Wysłałem 60 listów o treści „Przygotowuję artykuł o blogach, czy mógłbyś/mogłabyś wyjaśnić, czym dla ciebie jest blog?”. Otrzymałem 176 odpowiedzi,

wiele osób wysłało więcej niż jeden list, dostałem też e-meile od ludzi, do których bezpośrednio nie wysyłałem sondy. Odpowiedzi brzmiały następująco: *Nie pisz o blogach, to bez sensu. Nie jesteś w stanie zrozumieć o co w tym chodzi. P... się dziennikarzyno.*

Otrzymałem również wypowiedzi mniej zniechęcające: *Początkowo obserwowałam i postanowiłam w to wejść. Lubię pisać, niektórzy ludzie mnie zafascynowali, tak więc założenie bloga potraktowałam jako kolejną okazję do nawiązywania nowych kontaktów:–).*

Początkowo miała to być zabawa. Po pewnym czasie stajesz jednak przed dylematem: O czym pisać? (...) No właśnie, tak więc mój blog jest inny... choć każdy blog jest niepowtarzalny. Przewinęłam się przez tysiące.

Co ciekawe, praktycznie wszyscy piszący do mnie prosili o nieujawnianie swoich danych (także adresów internetowych). To właśnie różni blogi od reality shows. Nie można uzyskać sławy, pozostając anonimowym.

(PJL)

Koniec intymności

Zdjęcia z wystawy „Dzień w PRL”

-To tylko przedsmak tego, co będzie się tutaj odbywać wiosną, gdy zwiedzający wystawę będą mogli wejść na kilka godzin w czasy socjalizmu, z partyjnymi egzekutywami, przemówieniami, kolejkami, talonami, SB-kami i pustymi ładami chłodniczymi – opowiada Krystyna Zachwatowicz, jedna z pomysłodawczyń wystawy „Dzień w PRL”. Podobną multimedialną ekspozycję w słynnej hali BHP gdańskiej stoczni, gdzie podpisywano porozumienia sierpniowe, odwiedzają codziennie setki osób.

Gdy dwa lata temu, w Nowej Hucie, z okazji 50-lecia dzielnicy zorganizowano ekspozycję pokazującą plany i zdjęcia pierwszego socjalistycznego miasta – pojawiły się na niej tłumy. Padł wówczas frekwencyjny rekord – w ciągu miesiąca wystawę zobaczyło 10 tys. osób.

Interaktywna ekspozycja „Dzień w PRL”, którą dzisiaj tworzy sam Andrzej Wajda, może być jeszcze bardziej oblegana. Podobnie jak nowohuckie kino „Świt”, gdzie wieczorem zostanie wyświetlony „Człowiek z marmuru” – najważniejszy film o budowie pierwszego polskiego miasta nowej epoki. Widzowie obejrzą go wspólnie z reżyserem i grającymi w nim główne role Krystyną Jandą i Jerzym Radziwiłowiczem.

Dlaczego nie w Nowej Hucie?

Na pomysł socjalistycznego skansenu wpadł Jacek Fedorowicz. W 1986 roku wręczył w prezencie urodzinowym Andrzejowi Wajdzie pudło imitujące ekran telewizyjny. – Znalazły się tam śmieszne rzeczy, rysunki, m.in. plan mianowania mnie dyrektorem wystawy absurdu i późnego socjalizmu – opowiada Krystyna Zachwatowicz. – Kiedy odzyskałyśmy wolność, nie mogłam znaleźć sojuszników dla tego pomysłu. Wiele osób twierdziło, że powrót do tych lat nie ma sensu. I tak trwało aż do 1999 roku, kiedy zarejestrowaliśmy Fundację SocLand.

Jej założycielami zostali: Czesław Bielecki, Andrzej Wajda, Jacek Fedorowicz, a Krystyna Zachwatowicz, Teresa Bogucka i Hanna Fedorowicz znalazły się w zarządzie. Najpierw pomysł odtworzenia PRL-u chciano zrealizować w warszawskim Pałacu Kultury.

Czesław Bielecki, nie tylko polityk ale przede wszystkim ceniony architekt, zamierzał postawić obok szklany biurowiec. Aby zdominować „prezent Stalina”. Nic z tego nie wyszło.

– Wtedy dowiedzieliśmy się o planach stworzenia muzeum budowy Nowej Huty – mówi Krystyna Zachwatowicz.

Ktoś rzucił propozycję zaadaptowania Stalowni Martenowskiej, a następnie hali Walcowni Zgniatacz,

Autoportret z Bierutem

Młódzież odbiera PRL jako coś szalenie abstrakcyjnego, oryginalnego i śmiesznego. Zaśmiewa się z absurdów, nie rozumiejąc systemu, w jakim przyszło żyć jej rodzicom.

miejsca pierwszych krakowskich strajków w sierpniu 1980 roku. Ostatecznie fundacja zdecydowała się na nowohucki budynek przy ul. Mrozonej, która tak naprawdę kiedyś nazywała się Morozowa ku czci jednego z radzieckich budowniczych kombinatu. Ceglany, jednopiętrowy budynek, gdzie w latach 50. znajdowała się Dyrekcja Budowy Huty i sala junaków, niszczał. Kilka lat temu było tam biuro handlowe, a wcześniej w czasach świetności PRL-u siedziba zjednoczenia Budostal i miejsce urzędowania Edwarda Barszcza, późniejszego wiceministra budownictwa.

Labirynt historii

Pomysł tak szalonego, multimedialnego, przedstawienia historii w formie interaktywnego show popsuła powódź, dlatego zrezygnowano w tym roku z kosztownych inwestycji. Po wakacyjnej klęsce żywiołowej, jaka dotknęła Polskę, twórcy SocLandu uznali, że zagospodarowanie wystawy na 1700 metrach kwadratowych, włożenie tak dużych pieniędzy w to przedsięwzięcie akurat w takim momencie jest niemoralne.

– Ale ponieważ zainteresowanie zgłaszających się na hasło zbiórki było duże, zdecydowaliśmy się pokazać w sposób niekonwencjonalny to, co nam przyniesiły podczas wakacji – mówi Aleksander Janicki, krakowski plastyk, twórca artystycznej wizji tej ekspozycji.

I tak zobaczymy nie tylko unikatowy talon na skarpetki, wydany z okazji Dnia Hutnika, idiotyczne rozporządzenia, propagandowe plakaty, będziemy mogli sfotografować się z odtworzonym w autentycznych rozmiarach Bolesławem Bierutem, przypomnieć sobie, jak wyglądały nasze dokonania techniczne z epoki późnego Gomułki i wczesnego Gierka.

Jak zapowiada Aleksander Janicki i Piotr Bratkowski, autor scenariusza, to na pewno nie jest typowa, statyczna ekspozycja z gablotami. – Już teraz w centrum znajdzie się trybuna z paprotką, do której będzie się szło po czerwonym chodniku, gdzie każdy będzie mógł wystąpić z referatem – opowiadają autorzy. – Stajesz na niej, a z głośników syczy się ideologia, idzie przemówienie. Gdy schodzisz, milknie, rozlegają się brawa.

Tak jak na gdańskiej wystawie przy wejściu znajdują się komputery dotykowe, będzie można poznać zamysły wystawiennicze twórców wystawy, wejść na strony internetowe dotyczące najnowszych dzieł Pol-

ski. Będzie też tzw. labirynt historii, w ciemnościach przy jednostajnym i przerażającym dźwięku kąpiącej wody odbędziemy podróż po najnowszych dziejach naszego kraju – zaglądając w świecące oczka poznamy utrwalone na zdjęciach zakręty historyczne. A kiedy wyjdziemy z mroku, natkniemy się na kolejkę ludzi stojących przed uchylonymi drzwiami. Albo trafimy do pokoiku o typowym socjalistycznym wyposażeniu, gdzie niebieskim światłem porażać ma telewizor podający informacje z życia partii.

– Chcemy, aby wiosną było to już kompletnie interaktywne przedsięwzięcie, pokazujące, jak żyli ludzie w tamtych latach, w mieszkaniach z sublokatorami, jak wykonywali plan produkcyjny, jak się bali SB – wylicza Aleksander Janicki. – Aby nasi goście mogli się znaleźć w środku pierwszomajowego pochodu, a przez judasz umieszczony za stalowymi drzwiami mogli zobaczyć lepszy świat – np. reklamę Marlboro.

Drogi do wolności

Krystyna Zachwatowicz nie może przeboleć, że do wystawy nie doszło na początku lat 90. Wtedy może zainteresowanie SocLandem byłoby niewielkie, w końcu wszyscy mieli jeszcze świeżo w pamięci talony, kolejki i kompletną beznadzieję. Ale eksponatów było znacznie więcej. – To już ostatnia chwila na taką zbiórkę – przyznaje.

To samo mówią w Centrum Sztuki Współczesnej „Łaźnia” w Gdańsku, twórcy „Drogi do wolności”, głównej ekspozycji multimedialnej, która odbywa się w tamtejszej stoczni. Pokazanie demontażu systemu komunistycznego w słynnej sali BHP jest jednak tak samo spóźnione jak realizacja SocLandu. Podobno, dopiero kiedy ktoś ze znanych gdańszczan odwiedził powstałe natychmiast po zjednoczeniu Niemiec Muzeum Muru Berlińskiego, zaczęto nadrabiać zaległości. Po 20 latach podpisania sierpniowych porozumień.

Za pustą ładą

Bilet na gdańską ekspozycję, którym jest kartka żywnościowa z lat 80., zapowiada, że nie będzie to zwykła, nudna izba pamięci, którą, każdy musiał „zaliczać” podczas szkolnych wycieczek. Może dlatego młodzi ludzie pozostają tutaj dłużej, zdarzają się podobno i tacy, którzy godzinami blokują stanowiska komputerowe, gdzie, dotykając haseł można dotrzeć do filmów, zdjęć

i ciekawych dokumentów z czasów PRL-u. To najciekawsze miejsce dla tych, którzy tamtych lat nie pamiętają. Kolejne stwarza możliwość zwiedzania zomowskiego transportera opancerzonego, a przy wyjściu stoi sklep z epoki totalnych braków. Na półkach jest tam tylko ocet, musztarda, przeświełarka do jaj, których akurat zabrakło i wisząca na ścianie książka wniosków i założeń.

Kiedy zwiedzający pytają, czy mogą stanąć na ładą i się sfotografować – pada odpowiedź inna niż w większości muzeów – Nawet trzeba.

Ale można uwiecznić też replikę wielkiego długopisu, którym Lech Wałęsa podpisywał porozumienia gdańskie, stół przydzielny, za którym zasiadli przywódcy strajku i delegacja rządowa czy pokój, w którym odtworzono podziemną drukarnię powielaczową.

A kiedy na dodatek obsługa uruchomi dymy, przypominające te wystrzeliwane z pocisków zomowskich, gdy zobaczymy milicyjny oręż i puszczane z rzutników unikatowe zdjęcia z tamtych lat, a w końcu usłyszymy nagrane meldunki SB-ków, wtedy wrażenie będzie mrowiane. I dlatego w księdze wpisów – słowo „lekcja historii” pojawia się najczęściej.

Korepetycje z socjalizmu

Krystyna Zachwatowicz jest zachwycona tym, co zrobiono w Stoczni Gdańskiej. Wystawę „Drogi do wolności” określa jednym słowem – fantastyczna. Obecne przedsięwzięcie SocLandu ma cel podobny. Nie skupia się jednak na konkretnym wydarzeniu, które, jak porozumienia gdańskie, zmieniło potem naszą historię. Nawiązuje to tego, co jako PRL trwało przez dziesiątki lat.

Ale jeden element może być, zdaniem organizatorów nowohuckiej wystawy i centrum naukowo-edukacyjnego, wspólny z ekspozycją gdańską – to zainteresowanie ze strony młodych ludzi, którzy socjalizm, strajków, talonów, karteł żywnościowych nie pamiętają, ale za to wszystko, o czym dowiadują się o tamtych czasach, wydaje im się ciekawe.

– Oni nie znają historii współczesnej Polski – przyznaje Krystyna Zachwatowicz. – Młódzież odbiera PRL jako coś szalenie abstrakcyjnego, oryginalnego i śmiesznego. Zaśmiewa się z absurdów, nie rozumiejąc opresyjności systemu, w jakim przyszło żyć ich rodzicom. To ich nie dotyczy, oni widzą tylko obraz – czują się jak w Disneylandzie. Ale może

tak należy pokazywać najnowszą historię?

Zdaniem Aleksandra Janickiego, klasyczne muzea są statyczne. – Tutaj zostajesz wciągnięty w historię – zapowiada. – Masz być aktywny. To prowokowanie, aby myśleć głębiej. Chcemy uzmysłowić ludziom, jak daremny był trud milionów, co pokazuje kolejka wypalonych ludzi. Ile setek godzin wystął każdy z nas w tamtych czasach, ile życia zamarowało.

Resentymenty?

Wszystkie fotografie z wystawy, zorganizowanej w Nowohuckim Centrum Kultury, dwa lata temu, z okazji półwiecza Nowej Huty, trafiły do ogromnych pudeł. Kurator Adam Gryczyński musi jednak często je wyjmować – kilka dni temu przyjechali do niego Niemcy, zafascynowani pierwszym socjalistycznym miastem, gdzie socrealistyczne założenia architektoniczne zostały najwierniej odtworzone.

– Dla nich to atrakcja, dla tych, którzy budowali to miasto i żyli w tamtych czasach, to resentymenty – uważa Adam Gryczyński. – Pomysł z SocLandu realizowany akurat tutaj, to coś fenomenalnego, bo gdzie jak nie w najmłodszej części Krakowa ogniskuje się taki kawał naszej współczesnej historii.

Tego samego zdania jest Henryk Kazimierski, kierujący Stowarzyszeniem na rzecz Powołania i Rozwoju Muzeum Nowej Huty. Był pierwszym, który zareagował na apel SocLandu i przyniósł stary syfon, wykorzystywany w latach 70. w wielu polskich domach. Jego zdaniem, taka prezentacja historii to przyszłość.

Sukcesem wystawy, przyszłego centrum edukacji, jest zainteresowanych sporo osób. Na tym, aby przy ul. Mrozonej zrobiło się tłoczniej, szczególnie zależy Piotrowi Czarneckiemu, prezesowi Agencji Rozwoju Gospodarczego Kraków – Wschód, która od wielu miesięcy szukała chętnych do zagospodarowania obiektu. Jego zdaniem, może znajdą się także zainteresowani innymi budynkami. Dotychczas oprócz kilku firm, nie ogrzewane pomieszczenia przy Hucie im. Sendzimira i z dala od centrum wynajmowało sześć zespołów młodzieżowych. – Wystawa „Dzień w PRL” to doskonała promocja tego miejsca – wierzy Piotr Czarnecki.

Twórcy niekonwencjonalnej ekspozycji liczą, że do Nowej Huty przyjadą teraz ci, którzy nigdy nie byli w tym sztandarowym tworze socrealizmu. Nie obawiają się również, że kogoś taka prezentacja socjalistycznych czasów urazi. – Ja też pracowałam wiele lat w tym ustroju, nie chcę się wyśmiewać z tego, co przeżyłam, bo nabiłabym się z siebie – uważa Krystyna Zachwatowicz. – Trzeba umieć rozdzielić sentyment do czasów swej młodości, od konstatacji, że w gruncie rzeczy spędziliśmy ją w obrzydliwym systemie.

MAREK DĘBICKI

Fot. Anna Kaczmarz

Pewnego dnia, spacerując po lesie w poszukiwaniu mandragory i rzadkiego gatunku grzyba wiecznej miłości, natknęłam się na zagrzebaną w ziemi grubą książkę. Niewiele książek trafia do mojej części świata, więc podniosłam ją z ciekawością. Spod kurzu przykrywającego grubą warstwą masywną okładkę wyrzała wyblakła fotografia młodej kobiety.

Tą młodą kobietą byłam ja.
Björk Gudmundsdottir

Lotnisko w Bangkoku, rok 1996. Z samolotu wychodzi młoda, czarnowłosa kobieta o egzotycznej urodzie. Prowadzi za rękę małego chłopca. W mgnieniu oka otacza ją tłum wyróżnionych mężczyzn z kamerami. Reporterka lokalnej telewizji podsuwa jej pod sam nos mikrofon. Ale kobieta nie chce pozdrowić widzów, tłumaczy, że odpowie na wszystkie pytania podczas późniejszej konferencji prasowej. Dziennikarka nie daje za wygraną. Przybyła znów przecząco potrząsa głową. Wtedy kamery przesuwają się w stronę chłopca, reporterka coś do niego mówi, a raczej zaczyna mówić, bo czarnowłosa kobieta nagle, z niespodziewaną jak na tak drobne stworzenie siłą, rozpycha kamerzystów i rzuca się na nią, przewracając na ziemię i uszkadzając mikrofon. Zdarzenie to zostaje zarejestrowane na taśmie filmowej. Następnego dnia w gazetach pojawia się nagłówek: „Agresywna Björk!”.

Kilka dni później. Floryda, Miami. Dwudziestoletni Latynos, Ricardo Lopez, zamyka się w swoim mieszkaniu. Od paru lat darzył obsesyjną miłością znaną wokalistkę. Teraz media oficjalnie ogłosiły jej nowy związek z czarnoskórym piosenkarzem Goldie. Lopez pochodzi do odwarzacza, nastawia dziewiąty utwór z dopiero co wydanej płyty. Na okładce czarnowłosa kobieta o skośnych oczach elfa. Śpiewa: *Tęsknię za tobą, choć przecież jeszcze się nie spotkaliśmy*.

Lopez włącza kamerę. Przygotowuje dla wokalistki paczkę: po otwarciu bomba ze żrącym kwasem eksploduje jej prosto w twarz, zeszpecając na zawsze albo pozbawiając życia. Nie będzie mogła już zadawać się nawet z czarnuchami. Zraniła jego uczucia, a on tak bardzo za nią tęsknił, mimo że nigdy się nie spotkali. Nastawia utwór jeszcze raz, wyjmując pistolet i strzela sobie prosto w głowę. Agonię rejestruje kamera.

Przyjacieli Lopeza nadaje na domowy adres piosenkarki paczkę, do której – zgodnie z prośbą samobójcy – dołącza znalezione w mieszkaniu kasete wideo. Nie wie, że Björk przebywa właśnie na wakacjach w Miami – zaledwie kilka ulic od miejsca, w którym rozegrała się tragedia. Prasa obwieszcza: *Zakochany w Björk psychopata popełnił samobójstwo!* Pod oknami jej londyńskiego mieszkania koczują tłumy dziennikarzy.

Björk tuli do siebie syna. Płacze. Kilka miesięcy potem traci głos.

– *Ona jest okropna, śmiesznie śpiewa, aż bolą uszy! Wyłącz to, wyłącz!* – krzyczą znajomi z liceum na dźwięk głosu Björk. Jest pierwsza połowa lat dziewięćdziesiątych. Do dobrego tonu należy słuchanie progresywnego rocka, Pink Floyd, Marillion, Led Zeppelin... Odważniejsi przyznają się do fascynacji punkiem, jeżdżą do Jarocina. Reszta słucha gitarowych ballad albo szaleje na dyskotekach. Eksperymenty muzyczne nie cieszą się popularnością.

– *Ona jest chyba nienormalna!* – mówi znajomi o Björk.

Nienormalne miała z pewnością dzieciństwo. Nie może być inaczej, skoro od najmłodszych lat jest się rozdartym między dwoma przeciwnymi biegunami. Rodzice rozwodzą się niedługo po jej pierwszych urodzinach. Ojciec, Gudmundur (od którego imienia, zgodnie z islandzkim zwyczajem, pochodzi nazwisko Björk – Gudmundsdottir to po prostu „córka Gudmundura”) będzie odtąd prowadził konserwatywne życie w otoczeniu nowej rodziny i przyjaciół. Matka, Hildur, pozostanie wierna hipisowskim ideałom, prowadząc coś w rodzaju do-

mu wspólnoty, przez który nieustannie przewijają się znajomi. Głównie muzycy. Płyta gramofonu obraca się przez dwadzieścia cztery godziny na dobę. W dymie papierosów i kadzidełek toczą się zakrapiane alkoholem dyskusje o życiu i sztuce. A jednak trudno nazwać to miejsce komuną. Björk: – *Oni wszyscy wstawali rano, żeby iść do pra-*

Beata Chomętowska

Łabędź z chińskiej porcelany

W Islandii do niedawna nie było bezrobocia, tam nawet hipisi są pracocholikami

Björk Gudmundsdottir

cy. W Islandii do niedawna wcale nie było bezrobocia. Mama przed południem robiła meble, wieczorem szła do pracy w biurze, przy komputerach. W tym kraju nawet hipisi są pracocholikami.

Kiedy Björk idzie w odwiedziny do ojca, bosa, głodna i rozczochrana, też czuje się jak hipiska. Przy matce jest odpowiedzialną, rozsądną osobą, która jako jedyna potrafi zadawać pytania w rodzaju: „Dlaczego nie możemy jeść przynajmniej jednego normalnego posiłku dziennie?” albo: „Czemu wszystko tutaj jest purpurowe?”.

Sąsiedzi pewnego dnia oniemieli ze zdziwienia, widząc trzyletnią Björk, stojącą na krawężniku i rozglądającą się najpierw w prawo, w później w lewo. Właśnie przeprowadzała swoją matkę przez ulicę.

Ojciec Hildur Hauksdottir był bardzo wymagającym, surowym człowiekiem. Często zdarzało mu się używać siły. W domu panowała atmosfera patriarchatu. Być może dlatego matka Björk postanowiła obdarzyć córkę całą swobodą, której kiedyś, w młodości, tak bardzo jej brakowało. Mogła na przykład, jeśli tylko miała ochotę, żyć się przez kilka dni wyłącznie bananami. Kiedyś, gdy nie chciało się jej wstawać z łóżka, wycięła dziurę w prześcieradle, określiła materiał dookoła głowy jak turban i tak poszła do szkoły.

Równowagę psychiczną odzyskuje u dziadków. Babcia ze strony mamy czesze jej długie, kruczoczarne, sięgające prawie do pasa włosy, zmierzwiwone tak, że przypominają dreadlocki. Albo ceruje skarpetki. – *Nie byłam zbyt zadbanym i czystym dzieckiem* – przyznaje Björk. – *Wszystko dlatego, że sama musiałam troszczyć się o siebie.*

Z nudów wynajdywała sobie oryginalne rozrywki, jak szaleńczy bieg

z zamkniętymi oczami przez najbardziej ruchliwą ulicę w mieście. Chciała polegać na pozostałych zmysłach. Po jednym z takich wyścigów, który skończył się bolesnym zderzeniem z latarnią, do dziś ma na ręce pamiątkę – sporę wielkości bliznę.

Dzieci w szkole mówią na Björk – Chinka. Egzotyczne pochodzenie ma

Björk”. Zakochuje się, mając lat osiemnaście zachodzi w ciążę. Widok jej obnażonego, wypukłego brzucha podczas koncertu w telewizyjnym programie przyprowadza pewną starszą panią o atak serca. Kobieta na szczęście udaje się uratować. Wytacza Björk proces.

Kolejny zespół Björk, założony dla żartu w 1987 roku wraz z mężem

tłumaczyć jej niestandardowe zachowanie. Lubi spędzać czas samotnie wśród dzikiej islandzkiej przyrody, układając własne piosenki. – *To idealna sytuacja* – przyznała później w jednym z wywiadów. – *Jeśli dzięki temu, że ktoś nazwie cię obcym, elfem, Chinką albo innym dziwologiem, zyskasz trochę własnej przestrzeni i swobody twórczej, należy się z tego tylko cieszyć.*

W roku 1977 (ma wówczas jedenaście lat) Björk wydaje swoją pierwszą płytę.

– *Ona myśli, że jest od nas lepsza!* – krzyczą inne dzieci, kiedy zdarzy jej się zająć miejsce z przodu szkolnego autobusu.

Album, zatytułowany „Björk”, sprzedaje się w siedmiu tysiącach egzemplarzy, co wystarcza, aby w Islandii uzyskał status platynowej płyty. Zawiera głównie nowe wersje popularnych przebojów, jak „Fool on the Hill” Beatlesów oraz kompozycje znajomych muzyków. Okładka przedstawia Björk jako arabską księżniczkę. Niespodziewany sukces owocuje propozycją nagrania kolejnego albumu. Ale Björk odmawia. Nie chce więcej śpiewać tego, co napisała dla niej inni. Za zarobione pieniądze – 4 tysiące dolarów – kupuje fortepian, żeby tworzyć na nim własne piosenki.

Nastoletnią Björk nudzi muzyka, jakiej słuchają przyjaciele jej matki. Gitarowy rock w stylu Jimmy’ego Hendriksa uważa za archaiczny. Z ufarbowanymi na pomarańczowo włosami i zgolonymi brwiami wykrzykuje awangardowe manifesty w punkowych zespołach – Spit and Snot, Tappi Tíkarras, Rokka Drum, Kukl. Żeby zarobić na utrzymanie, sprzedaje na ulicy gazety, pracuje w przetwórnym rybnym, fabryce coca-coli, jako kelnerka w restauracjach. Wydaje własny tomik poezji – „Um Urnat fra

i grupą przyjaciół, otrzymuje nazwę The Sugarcubes. Muzycy spotykają się w weekendy, piją i komponują dziwaczne popowe piosenki. Zupełnie niespodziewanie jedna z nich, „Birthday”, zostaje zauważona przez niezależne stacje radiowe w Londynie. To, co miało być tylko zabawnym hobby, staje się przepustką do światowej sławy.

– *Życie jest zbyt piękne!* – wyznaje pewnego dnia islandzki poeta bankrut, znajomy Björk, na widok papierosa i filiżanki kawy. Zupełnie jakby krzyknął „Eureka!”. Pierwsza płyta The Sugarcubes otrzymuje tytuł „Life Is Too Good!”. Islandia przestaje być białą plamą na muzycznej mapie Europy. Takiego głosu – wysokiego, mocnego i zadziornego jak u elfiej dziewczynki, takich surrealistycznych, inteligentnych tekstów ani takich kompozycji – porażających świeżą, pulsującą energią – nie słyszał dotąd nikt.

Kostki Cukru nagrają jeszcze dwa studyjne albumy. Ich historia skończy się równie niespodziewanie, jak się zaczęła – w 1992 roku, podczas koncertu w Nowym Jorku, obwieszcza ze sceny: „Dziękujemy za uwagę! Byliśmy The Sugarcubes!”.

– *The Sugarcubes to miał być żart, a zbyt często powtarzane żarty przestają być śmieszne* – skomentowała Björk. Dodała również: – *Grając w tym zespole, miałam uczucie, jakbym została zaproszona do kogoś na imprezę. Bawię się świetnie, śmieję, tańczę, ale pod koniec dnia uświadamiam sobie, że to nie mój dom. Jestem tam tylko gościem.*

Björk przeprowadza się do Londynu. Stamtąd ogłasza światu, że ma zamiar wydać solową płytę.

Płyta zatytułowana „Debut” ukazując się w roku 1993.

Wideo do pochodzącej z niego kompozycji „Human Behaviour” otrzymuje nagrodę MTV dla najlepszego europejskiego teledysku roku i nominację do nagrody Grammy. Dwa lata później MTV przyznaje jej tytuł najlepszej artystki roku.

Czarnowłosa kobieta z Islandii o skośnych oczach i wyglądzie małej dziewczynki staje się nową ikoną popkultury. Prasa rozpisuje się na jej temat: nowe romanse z muzykami, kontrowersyjne wypowiedzi, szokujące stroje.

Firmuje swoim nazwiskiem kolejny album, „Post”. Nagrywa na Bahamach, w studiu położonym tuż nad brzegiem oceanu. Jest u szczytu muzycznej kariery.

Wtedy przychodzi feralny rok 1996. Incydent na lotnisku w Bangkoku, samobójstwo psychopatycznego fana i próba zamachu na jej życie. Wreszcie poważna choroba nerek, która – zdaniem lekarzy, zajmujących się akupunkturą – była przyczyną chwilowej utraty głosu.

– *Wszystko wymknęło się spod kontroli. To było coś, co zostało mi dane, mimo że nigdy o to nie prosiłam. Starałam się z tym uporać bez lamentów i prób samobójczych.*

Dochodzi do siebie z pomocą chińskiej medycyny i akupunktury. Nagrywa kolejną płytę, „Homogenic”, bardziej dojrzałą i ascetyczną niż poprzednie. Tłumaczy to następująco: – *Gdy dorastasz, potrzebujesz mniej zabawek. Dotychczasowe albumy powstawały w ten sposób, że jechałam w podróż i poznawałam po drodze mnóstwo ekscytyujących, inspirujących ludzi – muzyków, asystentów dźwięku czy producentów, którzy pracowali ze mną. „Homogenic” to Björk, która została w domu.*

– *Ona śmiesznie śpiewa i nie umie tańczyć* – takie zdanie pada na ścieżce dialogowej filmu „Tańcząc w ciemnościach” pod adresem Selmy, głównej bohaterki. Gra ją Björk. Partneruje jej legendarna gwiazda europejskiego kina – Catherine Deneuve. Film wyreżyserował awangardowy duński reżyser Lars von Trier.

„Tańcząc w ciemnościach” zdobywa w Cannes „Złotą Palmę”, a Björk – tytuł najlepszej aktorki roku 2000. Krytycy wybrzydzą na film, ale prześcigają się w komplementach pod jej adresem. Stacje radiowe nadają „I’ve Seen It All” – piosenkę ze ścieżki dźwiękowej, na której zaśpiewała w duecie z Tomem Yorkiem z zespołu Radiohead. Muzyka powstała we współpracy z orkiestrą symfoniczną. Björk w wywiadach mówi o tym, że jest introwertyczką i samotniczką. Sprawia wrażenie wyciszonej, dojrzałej. Za to na ceremonii rozdania Oscarów szokuje swoją kreacją cały filmowy panteon, pojawiając się w koszarnej białej sukni z piór, przedstawiającej łabędzia. Jej lewe ramię zdobi czerwony łabędzi dziób.

– *Ona jest okropna!* – przyznają zgodnie aktorzy.

Początek nowego stulecia zastał Björk w dobrej formie. Właśnie ukazał się jej najnowszy album, zatytułowany „Vespertine”, równie dopracowany jak poprzednie.

W listopadzie skończy trzydzieści siedem lat.

– *Gdybym miała jakąkolwiek wizję własnej przyszłości, sądzę, że byłoby to śpiewanie aż do śmierci, aż do dziewięćdziesiątki. Cała ta uwaga, jaką poświęcają mi media i wielbiciele, jest zabawna, ale nie chcę traktować jej jak przeznaczenia. Mogłabym równie dobrze przenieść się na małą wyspę i żyć gdzieś nad brzegiem oceanu jako wiejska śpiewaczka czy coś w tym rodzaju. Śpiewałam w piątkowe i sobotnie noce, przez resztę tygodnia tworzyłam nową muzykę. Taką jest moja rola.*

Nie muszę zawsze występować na scenie. Bardzo dużo daje mi współpraca z innymi ludźmi, lubię komponować dla innych, być producentem cudzych nagrań. Mogłabym też pisać musicale albo uczyć. Zawsze jednak to, co robię, będzie związane z muzyką – bo to nie ja wybrałam muzykę, tylko muzyka wybrała mnie. Czasem próbuję od niej uciec, ale nieważne, jak daleko odchodzę, ona zawsze mnie jakoś znajduje. To prawdziwa obsesja.

Ruch „flower power” został wykreowany przez dwóch przedstawicieli pokolenia beatników – Timothy’ego Leary i Allana Ginsberga. To właśnie oni – z grupą przyjaciół – ogłosili w 1967 roku nadejście Ery Wodnika i rzucili spragnionej obyczajowej rewolty i przerażonej koniecznością udziału w wietnamskiej wojnie amerykańskiej młodzieży hasła w rodzaju „Make Love Not War” czy „All People Are One”. Nic dziwnego, że zyskały one tysiące zwolenników. Długie włosy, narkotyki, marsze pokoju, demonstracje na uczelniach, palenie kart poborowych stało się codziennością Ameryki końca lat 60. Kulminacją nowej mody był festiwal rockowy w Woodstock. A potem była już tylko równia pochyła: motocykliści z Hells Angels zabijają jednego z uczestników pokojowego koncertu The Rolling Stones w Altamont, na zawsze odchodzą Jimmi Hendrix, Janis Joplin i Jim Morrison, wielu hippisów umiera z przedawkowania LSD lub szuka pomocy w szpitalach psychiatrycznych. Kiedy w Ameryce kończył się gwałtownie barwny, psychodeliczny sen, gdzie indziej dopiero się zaczynał...

Wolność po polsku

Pierwsi sympatycy ruchu „flower power” pojawili się w naszym kraju już pod koniec lat 60. Nośnikiem hippisowskich idei była oczywiście muzyka rockowa. Do młodych ludzi z Gdańska, Warszawy czy Krakowa trafiały płyty The Beatles, The Rolling Stones, Boba Dylana, Cream, Jimi Hendrixa, Janis Joplin, które zawierały nowoczesną muzykę wyrażającą w nie znany dotąd sposób ich wewnętrzne frustracje i pragnienia.

Ponieważ idee głoszące sprzeciw wobec wygodnego życia w kapitalistycznej rzeczywistości miały się w Polsce jak piernik do wiatraka, co bardziej inteligentni fascynaci kontrkultury postanowili przystosować ideologię ruchu do rodzimych warunków. Do legendy przeszła broszura napisana przez krakowskiego studenta Józefa „Proroka” Pycha zatytułowana „*Jak stać się wolnym*”, która była odważną próbą adaptacji hippisowskich idei do polskiej rzeczywistości. Nielegalnie wydana książeczka krążyła przede wszystkim wśród młodzieży akademickiej Krakowa, Warszawy, Wrocławia, Gdańska, sprawiając, iż to właśnie spośród ówczesnych studentów rekrutowali się pierwsi uczestnicy polskiego ruchu „flower power”.

Na początku lat 70. na ulicach polskich miast coraz częściej zaczęli pojawiać się długowłosi, brodaci młodzieńcy, wystrojeni w rozszerzane ku dołowi spodnie, długie koszule lub powyciągane swetry, obwieszeni rzymskimi, wisiorami i charakterystycznymi „pacyfkami”. Ich filozofię życiową stanowiło anarchizmie pojmowane umiłowanie wolności, odrzucanie wartości wyznawanych przez dorosłych („telewizor, meble, auto”), sprzeciw wobec służby wojskowej i swoboda seksualna.

Hippisi zbierali się najczęściej na miejskich skwerach i w parkach, śpiewając i grając na gitarach swoje ulubione piosenki. Ich sposób bycia i wygląd spotkały się z oburzeniem starszej części społeczeństwa i z natychmiastową reakcją milicji – sympatycy ruchu „flower power” byli legitymowani, przesłuchiвани i zatrzymywani.

Ponieważ na rynku muzycznym panowała na przełomie lat 60. i 70. całkowita posucha na muzykę rockową, hippisi mieli poważne problemy z obdarzeniem szczególnej sympatią któregoś z polskich wykonawców. Choć spontanicznie powstawały podziemne zespoły, takie jak chociażby legendarny już dziś psychodeliczny *Zdrój Jana*, to ginęły one szybko, nie pozostawiając po sobie żadnych nagrań. Największą popularnością cieszyły się wówczas takie formacje, jak bluesowy *Breakout*, grający symfonicznego rocka *SBB* i wykonujący muzykę hinduską *Osjan*. Idolem tych, którzy kontestację postrzegali jako „bycie w drodze”, był poeta i pieśniarz Edward Stachura.

Brak dostępu do muzyki i literatury kontrkulturowej, pojawienie się zabójczych narkotyków (ostawiony polski „kompot”) i represje ze strony władz sprawiły, że ruch „flower power” zaczął

w połowie lat 70. umierać śmiercią naturalną.

Złoty i pielgrzymki

Nowy rozdział w dziejach polskiego ruchu hippisowskiego rozpoczął się w 1975 roku wraz z aktywnością wrocławskiego duszpasterza młodzieży – księdza Andrzeja Szpaka. Jego zain-

niego spotkanie miało charakter otwarty i odbywało się na zasadzie dobrowolności i wzajemnego poszanowania poglądów.

Od 1979 roku ksiądz rozpoczął organizowanie pieszych pielgrzymek do Częstochowy, których uczestnikami byli młodzi ludzie, zbuntowani wobec otaczającej ich rzeczywistości – a przede

a ci, którzy chcieli, mogli skorzystać ze spowiedzi – co więcej – udzielano nawet chrztów i ślubów. Wyprawy te charakteryzowały się brakiem surowej dyscypliny i ścisłego programu modlitw, panowała na nich atmosfera swobody, wzajemnego zrozumienia i tolerancji. Zdarzało się, że hippisi, wchodząc do mijanych po drodze wsi i miasteczek,

ściele oo. Franciszkanów we Wrocławiu i andrzejki w różnych miejscach w Polsce. Z jego inicjatywy hippisi uczestniczą także w Międzynarodowych Spotkaniach Młodych w Taizé. Byli obecni również podczas spotkań modlitewnych w Pradze, Budapeszcie, Wiedniu i Wrocławiu. Najwierniejsi wyznawcy ruchu zbierają się na zlotach co miesiąc – miejsce i termin spotkania ustalane są spontanicznie i przekazywane z ust do ust – a obecnie za pomocą Internetu. Najwięksi zapaleńcy próbowali również organizować rodzime komuny w Bieszczadach – milicja była jednak bezsilna i rozbiła regularnie każdą z nich.

Muzyka i literatura

Trzecim etapem rozwoju ruchu hippisowskiego w Polsce była niespodziewana erupcja jego popularności po spóźnionej, polskiej premierze słynnego musicalu „Hair” Milosza Formana w 1980 roku. Dla wielu młodych ludzi jego obejrzenie stało się impulsem do zapuszczenia długich włosów, założenia długiej po kolana flanelowej koszuli i obowiązania się nieskończoną ilością rzemyków i paciorków. Sprzyjało temu odkręcenie przez partyjnych decydentów od kultury kurka, z którego popłynęła wreszcie muzyka rockowa. Hippisi odnaleźli bliskie sobie idee i dźwięki w twórczości zespołów skupionych w ogólnie animowanym ruchu „Muzyki Młodej Generacji”. Ulubionymi formacjami polskich wyznawców ruchu „flower power” szybko stały się takie zespoły, jak *Exodus*, *Mech*, *Krzak*, a przede wszystkim *TSA* i *Dżem*. Wyjątkowym kultem otoczony został ten ostatni, przede wszystkim ze względu na śpiewającego w nim wokalistę Ryszarda Riedla, który próbował wcielać w życie hippisowskie idee do czasu śmierci w wyniku przedawkowania narkotyków w 1993 roku.

Niestety, polski ruch „flower power” nie stworzył własnej literatury. Na przełomie lat 70. i 80. wydawane było w Krakowie w niewielkim nakładzie podziemne pismo „Kudły”, na łamach którego pojawiały się poezje, fragmenty prozy, dyskusje ideologiczne, przekłady z angielskiego. Magazyn, rozdawany za darmo w czasie zlotów, szybko zawiesił swoją działalność ze względu na problemy finansowe. Równie krótki żywot miały inne periodyki: „Ruch” i „Quo Vadis”. Zdecydowanie katolicki charakter posiadało pismo „Wyspa”, które redagował „Metody”, zakonnik z klasztoru Reformatów w Krakowie. W ukazującym się co dwa miesiące magazynie pojawiały się nie tylko literackie i plastyczne próbki młodych ludzi, ale także artykuły dotyczące problemów religijnych, psychologicznych i ekologicznych. Można było w nim znaleźć również poradnik dla tych, którzy nie chcieli pełnić służby wojskowej oraz otwarte dyskusje ideologiczne o nadziejach i zagrożeniach ruchu. „Wyspa” przestała się ukazywać w 1992 roku, a jej kontynuatorką jest do pewnego stopnia „Desiderata” wydawana we Wrocławiu od 1995 roku. Tak naprawdę, jedynym trwałym śladem po literackiej twórczości polskich uczestników ruchu „flower power” była wydana w 1986 roku przez Iskry antologia poezji hippisowskiej „Życie w drodze”.

Zwiędłe kwiaty

Dziś ruch „flower power” nadal funkcjonuje w Polsce, ale nie ma już tej samej siły przebiecia co kiedyś. Jego najstarsi wyznawcy dorośli, obrośli w tuszcz i porzucili dawne idee lub po prostu nie żyją – zabici przez narkotyki. Niektórzy pracują w placówkach dla uzależnionych, takich jak „Monar” czy „Saltrom”, inni zaangażowali się w działalność ekologiczną. Ich młodszy następca, zwabieni do ruchu nieśmiertelnym rockiem i bluesem z lat 60. i 70., próbują naśladować swych poprzedników: zapuszczają długie włosy, zakładają „pacyfki”, chodzą na pielgrzymki, organizują zloty, wędrują po Polsce. Przybywa ich szczególnie podczas wakacji. Z roku na rok jest ich jednak coraz mniej. Młodzież wybiera inne formy kontestacji. Hippisi odchodzą powoli w przeszłość.

W artykule wykorzystałem informację znajdującą się na stronie internetowej [hyperlink „http://www.hippisi.pl”](http://www.hippisi.pl).

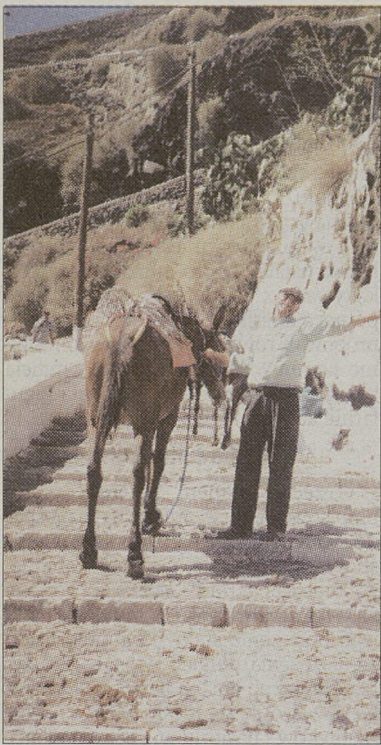
Fot. PAP/CAF

interesowaniem ideami kontrkultury, muzyką i poezją rockową sprawiło, że stał się osobą lubianą i szanowaną w środowisku rodzimych sympatyków „flower power”. Początkowo organizował on spotkania wigilijne w swej sali katechetycznej, na które młodzież przybywała spontanicznie z różnych stron kraju, później kilkudniowe zloty, aż wreszcie słynne pielgrzymki do Częstochowy. Szpak, który na prośbę swych przyjaciół zastąpił sutannę normalnym ubraniem, zajmował się przygotowaniem wyżywienia i noclegów, zapraszał artystów, prowadził dyskusje, ale dbał też, by kulminacyjnym momentem każdego zlotu była msza święta, zamieniająca się niemal w prawdziwe, kilkugodzinne misterium. Brali w niej udział wszyscy: katolicy, protestanci, buddyści, „krisznowcy”, ateści. Szpak dbał, by nikomu nie narzucać swoich przekonań, a każde przygotowane przez

wszystkim hippisi. Początkowo przyjaciele Szpaka jako „Biało-Czarni” wchodzili w skład akademickiej grupy warszawskiej, jednak po proteście zwierzchników księdza w 1982 roku utworzyli samodzielną grupę funkcjonującą pod nazwą „Ogólnopolska Pielgrzymka Młodzieży Różnych Drog”. Wyruszała ona z Warszawy, a potem z innych miejsc: z Góry św. Anny, Szczyrku, Kazimierza Dolnego, Leżajska czy nawet z Bystrzycy w Czechach. Początkowo uczestniczyło w niej kilkadziesiąt osób, a później – nawet kilkadziesiąt. Ponieważ pielgrzymka do Częstochowy odbywała się najczęściej w tym samym czasie, kiedy festiwal rockowy w Jarocinie, hippisi skandowali popularne wówczas hasło: „*Tylko świnię siedzą w Jarocinie*”. Każda pielgrzymka miała autentycznie religijny charakter – każdego dnia odbywała się msza święta (w kościele lub pod gołym niebem),

obdarowywali przypadkowych gapiów kwiatami i organizowali spontaniczne spotkania z muzyką i tańcami. Dwutygodniowe pielgrzymki kończyły się kilkudniowym zlotem u stóp klasztoru Jasnej Góry, na który przybywali z całej Polski młodzi ludzie nie uczestniczący w wędrówce.

Złoty był i są najpopularniejszą formą wspólnych spotkań polskich hippisów. Oprócz najważniejszego z nich – u stóp Jasnej Góry – największą liczbą uczestników mogą pochwalić się te, które mają miejsce w Olsztynie koło Częstochowy (na pamiątkę festiwalu w Woodstock), w Krakowie pod pomnikiem Adama Mickiewicza (w pierwszej niedzielę po Wielkanocy), w Kazimierzu Dolnym (przy okazji przeglądu muzyki ludowej) i w Katowicach (podczas festiwalu „Rawa Blues”). Tradycja stała się także spotkania organizowane przez księdza Szpaka – wigilie przy ko-

Widok z kreteńskiego portu w Heraklionie, skąd mam wyruszyć na wyspy Santorini, nie zapowiada na najbliższe godziny niczego, prócz towarzysztwa monotonnej, lekko marszczącej się tafli wód. Morze Egejskie – przepaść nakryta lustrem. Już Homer określił w Iliadzie jego koloryt, znamionujący głębię.

„Jest pośrodku ciemnego jak wino morza ziemia niejaka, Kreta, piękna i żyzna, wokół wodą oblana. Ludzi tam cma i dziewięćdziesiąt miast (...). Największe wśród nich jest miasto Knossos, a królował w nim co dziewięć lat obierany król Minos, wielkiego Dzeusa powiernik”.

Nad statkiem „Minoas Prince” – oczywiście wszystko, co żyje na Krecie odwołuje się do legendarnej przeszłości – startują w odstępach parminutowych samoloty wielu krajów. Lotnisko rozciąga się przy brzegu jak wielka, płowa płachta, rzucona między skały i morze, gdzie pas startowy urywa się nagle, każąc samolotom wzbijać się tuż nad wodą. Jakim cudem – dziwię się – ten starożytny Heraklion może tyle samolotów przyjąć i wyprowadzić w powietrze; chyba mu sprzyja sława Dedala, genialnego twórcy Labiryntu, z którego, uwięziony za pomoc Tezeuszowi, uciekał na skrzydłach do Sycylii, tracąc po drodze syna.

Ale zostawmy to, co na niebie. Jesteśmy nisko, na poziomie morza, i pod różni, z nadzieją na orientalne widoki, szturmuje górny pokład. Służbowy fotograf już czatuje na nich z kamerą, by każdy, wracając z Santorini miał pamiątkowe zdjęcie.

Odpytujemy, Fontanna Morosinię i wznoszone przez Wenecjan bastiony portu Kandia (tak wtedy zwano Heraklion) zostają w tyle. Gdzieś tam wśród nich drzemie symbol weneckiego imperium – lew św. Marka; nawet Turcy darowali mu istnienie, zdobywając wyspę w bitwie, która kosztowała życie 30 tys. obrońców i 118 tysięcy najeźdźców. Potem umocnili tu swoje panowanie. Do dziś w narodowym sanktuarium na zachodzie Krety czci się pamięć mnichów klasztoru Moni Arkadi, którzy w 1866 roku w czasie trzeciego już tureckiego oblężenia wysadzili w powietrze zapasy amunicji i – jak nasz Wołodyjowski – wybrali heroiczną śmierć. Minął zaledwie wiek...

Wielka szkoda, że bombardowania lotnicze w czasie inwazji Niemców na Kretę w 1941 roku poważnie zniszczyły historyczną zabudowę Heraklionu i pozbawiły go tego wenecko-orientalnego uroku, jaki mają Rethymnon i Chania – ubolewa przewodnik.

Czym więc jest historia? Pasmem inwazji? Dzisiejsi Kreteńczycy obawiają się, że w razie konfliktu, np. między światem islamu a Zachodem, mogą stać się celem ataku swych odwiecznych wrogów...

Morze jest spokojne, ale każde mocniejsze wachnięcie pokładu przywodzi na myśl burze i bitwy, które sprawiały, że lustro wód otwierało się jak przepaść. Niezłe magazyny są tam w dole i ludne cmentarze. niewiele brakowa-

Ewa Owsiany

Osiołek świętej Ireny

– Odkryj Santorini – zachęcają foldery – i nie pominij ruin Akrotiri, które zniknęło wskutek wybuchu wulkanu

ło, a i św. Paweł zginąłby w pobliżu Krety, jak to opisują Dzieje Apostolskie.

Pawła, już wtedy rzymskiego więźnia, eksportuje Juliusz, setnik cesarskiej kohorty. Dążą aleksandryjskim statkiem do Rzymu, przed sąd Cezara. „Popłynęliśmy wzdłuż Krety w kierunku Salmone i płynąc z trudem wzdłuż jej brzegów przybyliśmy do pewnego miejsca, zwanego Dobre Porty, blisko którego było miasto Lasaia” – opowiada towarzyszący Pawłowi św. Łukasz, późniejszy autor jednej z czterech ewangelii.

Zbliża się pora sztormów. Apostoł radzi zimować na Krecie.

Ludzie – tłumaczy – widzę, że żegluga zagraża niebezpieczeństwem i wielką szkodą nie tylko ładunkowi i okrętowi, ale i naszemu życiu...

Ale setnik, konwojujący Pawła, ufa bardziej sternikowi i właścicielowi okrętu. Podnoszą kotwicę, ruszają w drogę.

Niedługo jednak potem spadł od strony wyspy gwałtowny wiatr zwany eurakwilo – kontynuuje swą relację kronikarz podróży. – Gdy okręt został porwany i nie mógł stawić czoła wiatrowi, zdaliśmy się na jego łaskę i poniosły nas fale – wyznaje z prostotą. Opowiada, jak przez wiele dni ani słońce się nie pokazało, ani gwiazdy, a nie słabnąca nawałnica odebrała wszelką nadzieję ocalenia. Doszło do tego, że pewnej nocy marynarze usiłowali zbiec ze statku.

Trzeba było posłuchać mnie i nie odpychać od Krety – powiedział św. Paweł. – Ale teraz radzę wam być dobrej myśli, bo nikt z was nie zginie, oprócz okrętu.

Prosi, by się posilili. Bierze w ręce chleb, błogosławi. „Wszyscy nabrali otuchy” – notuje św. Łukasz. Nad ranem grzęzną na mieliźnie w pobliżu Malty. I znów śmierć grozi więźniom – żołnierze chcą ich zabić, by który nie uciekł. Setnik nie pozwala, chcąc ocalić Pawła. Ostatkiem sił brną na ląd, grzeją się przy ognisku. Nagle zjima wypelza z chrustu i czepia się ręki apostoła...

To na pewno morderca, bo choć wyszedł cało z morza, bogini zemsty nie pozwala mu żyć – myślą tubylcy.

Paweł jednak nie umiera. – Pasjonująca lektura, zwłaszcza gdy się płynie po tych samych morzach...

Pozwólcie, że wspomnę jeszcze Pawłowy list do Tytusa, pierwszego biskupa Krety. Apostoł narodów wystawił tam nie najlepsze świadectwo jej mieszkańcom. Posłużył się nawet cierpkim powiedzonkiem przypisywanym poecie Epimenidesowi z Knossos: „W tym celu zostawiłem cię

na Krecie, byś zaległe sprawy należał załatwić i ustanowił w każdym mieście jako przebiterów (...) mężów nieposzlakowanych (...) – czytał przed wiekami Tytus. – Jest bowiem wielu krnąbrnych, gadatliwych i zwodzicieli, zwłaszcza wśród obrzezanych. Trzeba im zamknąć usta, gdyż całe domy skłócają, nauczając, czego nie należy, dla nędznego zysku. Powiedział jeden z nich, ich własny wieszcz: Kreteńczycy zawsze kłamcy, złe bestie, brzuchy leniwe. Świadectwo to jest zgodne z prawdą – czytał przed wiekami Tytus. – Dlatego też karć ich surowo, aby wytrwali w zdrowej wierze, nie zważając na żydowskie baśnie” – poleca apostoł.

No i jak tu nie zadumać się nad metamorfozą ludzkości, patrząc, jak pilnie kreteńskie kuchciki, „brzuchy leniwe” uwijają się, by nam przygotować obiad...

Mija trzecia godzina podróży, słońce wnika nawet w fale, które powlokły się oliwą upału. – Widzę ląd, o tam! – woła jakiś Kolumb. Istotnie, coraz wyraźniej czarnosine wysepki Cyklad zstępują z błękitów i osiadają na wodzie. Mają kształt stożka, księżycy, twierdzy, sarkofagu. Ich ojcem jest wulkan.

Statek przybija do Pyrgos. To dawna stolica wyspy Thira, dziś zwanej Santorinem ku czci świętej Ireny, co patronuje tutejszym skałom, niebu i osiołkom. Wąski skrawek portu przechodzi w niemal pionowy, nieprzyjazny brzeg, po którym nasz autokar wspina się zakosami. Nie wiedzieliśmy, co się święci! Wewnątrz zbożna cisza, naelektryzowana strachem. Ludzie instynktownie odchylają się ku środkowi pojazdu, jakby to mogło ocalić przed upadkiem w przepaść.

Wystarczyłoby omsknienie jednego kamienia i kolo by się zesunęło... Nie mogę się nadziwić, że nie zawadziliśmy o skały albo o mijające nas auta. Patrzyłem w lusterko. To były centymetry! – wyzna jeden z podróżnych.

Mijamy średniowieczne mury obronne Pyrgos i daleki klasztor na wzgórzu, gdzie ostał się ponoć jeden tylko mnich samotnik. Spoglądamy podejrzliwie na jedną z wysepek. „Wśród ognia wyłoniła się rozżarzona, jak gdyby wydobyto ją z pomocą dźwigni” – pisał o niej Strabon, grecki geograf. Nie dość, że przy narodzinach płuła ogniem, to jeszcze wciąż dymi, śmierdzi siarką i podgrzewa morze do 40 stopni Celsjusza. A nuż świetlana przeszłość jej się przyśni.

Odkryj Santorini – zachęcają foldery – i nie pominij ruin Akro-

tiri, które zniknęło wskutek wybuchu wulkanu. Daj się zauroczyć tym Pompejom Morza Egejskiego, miastu starożytnych Minojczyków, które pył wulkaniczny zasypał około 1500 roku przed Chrystusem i dzięki temu przetrwało do naszych czasów. Zobaczysz brukowane uliczki, domy z kuchniami i kamieniami żaren, salony, sklepy i kanały ściekowe... Czeka na ciebie miasto i jego życie sprzed 3500 lat!

Zostawiamy ruiny ich losowi. Nie dajmy się zauroczyć. Dostępnym już narzucającym się wszędzie wspomnieniom o tajemniczej zagładzie. Droga prowadzi do la, białe-niebieskiego jak grecka flaga. W oslepiającym słońcu południa jarzy się biel ścian, a błękit cerkiewnych kopuł wyraża tęsknotę za niebem. Podziwiam domki podniebne, wykute w skale. Wydaje się, że to jaskółki uwiły je nad przepaścią, a nie ludzie. Cierpliwi są, wciąż budują swe gniazda, choć ziemia otrząsa się z nich z uporem. Ostatni wstrząs, w 1956 roku, został sporo ruin, niszcząc budynki, winnice i plantacje santoryńskich pomidorów – miniaterek. Przez lata panowała tu martwa cisza, dopiero Międzynarodowa Organizacja Turystyki odkryła la dla świata.

I świat zjechał tłumnie. Szturmuje wyspę z morza i z powietrza. Kto by uwierzył, że wśród tych ponurych skał znajdzie się miejsce i na lotnisko. Turystyczną trasą, pełną pamiątek i reprintów sztuki minojskiej, toczy się wielojęzyczny tłum. Jest! Jest Polka w sklepie jubilera. Blondynka tleniona. Mieszka tu od sześciu lat, czeka na małżeństwo z właścicielem biznesu, obsługuje rodaków, co szukają kolczyków z cyrkoniami i nie tęskni do kraju.

Tu mamy ciepło – zachwala – tu się kąpiemy w czystym morzu, tylko ja nie mam czasu...

Zapuszczam się w wąskie, nie odwiedzane uliczki. Ubóstwo i – brud, posucha i koty. Ich grecka populacja dzieli się na wygłaskane spaślaki i chudeusze, bliskie śmierci. Wygrzewają się w pyle, uskakują spod pędzących skuterów.

Czas do stolicy. Droga wciąga w zbocze gór prowadzi wśród maleńkich domków i kapliczek, przez poletka w kolorze popiołu, stokami, których czepia się resztkami życia zgazowana upałem zieleń. – Mózg mi się lasuje – ktoś narzeka i pędzi do klimatyzowanej kawiarni, ledwie tylko dotarł do Firy. Kalimera! Dzień dobry, stolicco.

Jest równie podniebna, jak la i pełna wielojęzycznego gwaru. Wstępuję do cerkwi, której kopuła dominuje

w pejzażu. Mam pecha: majestat ikon, który tak lubię, zakłóca swarliwa baba cerkiewna, co z pasją gasi świece wotywnie. Ach, rozumiem! Jacyś turyści zapalili je, nie dając ani drachmy na ofiarę, a teraz patrzą oniśmieleni, jak ich dar ląduje w koszu.

Muzeum w zamku nieczynne, bo pracownicy kultury strajkują. Kościół Dominikanów zamknięty, bo trwa duża, południowa sjeść. W ubogim, siermiężnym wnętrzu katolickiej katedry, która ledwie podniosła się ze zniszczeń spowodowanych trzęsieniem ziemi, rozjaśnia oczy obraz Matki Boskiej Częstochowskiej. Aż tu zawitała! Miło Ją spotkać. Nic jednak nie napisano o Jej królestwie, ani skąd się wzięła. Myślę, że obraz przywieźli nasi turyści z okazji jakiejś papieskiej rocznicy, może nawet na pamiątkę wyboru papieża z Polski.

Czas wracać do portu. Statek czeka w dole jak zabawka z papieru w misie atramentu. Dzieli nas od niego 650 stopni schodów wykutych w zboczu! Postanawiam zjechać na osie, rezygnując z kolejki linowej. Kiedy ją instalowano, oślarze podnieśli krzyk, że odbierze im pracę; teraz jakoś współistnieje pokojowo.

Na „petli” odór gnoju, tłum kłopotów i wrzask właścicieli. Zachwalają swe pojazdy, łapią za łokieć, prowadzą do wierzchołka. Boję się, strach, co taki osioł może wymyślić. Wsiadam na oslicę niedużą, ciemnobrązową, z wejrzeniem – na oko – pocziwym, co jednak – jak się okaże – maskuje tylko jej samorządny i niezależny animusz. Z miejsca rusza ze mną w dół, właściciel ledwie nadąża z łapaniem. – A ja? A ja? – woła mąż z tyłu.

Chłop uspokaja: – Moment! Pokonujemy zakręt, ja na osie, mąż pieszo. Asinus asinorum! Nie zrobił mi zdjęcia, była to jedyna okazja! Za chwilę i on dosiadzie swego rumaka i zaczniemy długą podróż po zboczu spalonym słońcem, zakosami, do portu.

Co za frajda! Gdyby nie myśl, że tą eksploatacją osłej uległości chyba powinni się zająć obrońcy praw zwierząt. Wieśniak puścił luzem moją oslicę. – Ma – ri – ja, Ma – ri – ja! – poklepuje ją słowami, a przy okazji poznaje całą gamę chrapliwych dźwięków, którymi w Grecji steruje się osłem. Jeszcze dziś słyszę te nieustannie powtarzane, tonizujące osłą nerwowość sylaby: Ma – ri – ja, Ma – ri – ja!, co sprawia, że kopyta stukają o kamień dostojnie i miarowo.

Kto wie, ile już stopni przez cały dzień zaliczyły? Zmęczony kłopotach usiłuje chować się w skrawki cienia, co mi grozi otarciem łydek o kamienne obmurowanie. Głaszczę go po szyi. Strzyże uszami na znak wdzięczności. Gdy droga się skończy, wieśniak pogna zwierzątko w górę, by od nowa podjął pracę Syzyfa.

Co do mnie – zamknęłam promień w dłoni. Wracając do Polski samolotem, zobaczę Santorini, jak rozpląszcza się w morzu niczym ruda płama i znika, wtopione w błękit. Pomyślę: gdzieś tam w dole został mój osiołek.

Fot. autorka

Przez długie stulecia Sycylia należała do przybywających zza mórz coraz to nowych zdobywców. Sadowili się na niej kolejno Fenicjanie, Grecy, Kartagińczycy, Rzymianie, Bizantyjczycy, Arabowie, Normanowie, Francuzi, Hiszpanie. Każdy, kto wpływał na losy Europy, brał w swe posiadanie ten z trzech stron obmywany falami łąd.

Urzędy okupowali tu zawsze ludzie przemawiający niezrozumiałymi językami. Ale władzy narzuconej przez przybyszów miejscowi przeciwstawiali pielęgnowane od najdawniejszych czasów własne obyczaje, normy moralne, przyzwyczajenia. Mafia ma skomplikowany rodowód społeczny, gospodarczy i polityczny. Ale oparta jest o posunięte do najdalszych granic poczucie rodowej jedności.

Sycylia przez całe stulecia zrywała się do walki przeciwko obcym ciemiężcom. Nieustające bunty i powstania były jednak zawsze krwawo tłumione. Dopiero u progu drugiej połowy dziewiętnastego wieku, w czasie jednoczenia Włoch, udało się wyzwolić wyspę spod władzy hiszpańskich Burbonów.

W kwietniu 1860 roku w Palermo wybuchły uliczne rozruchy. Do rzemieślników strzelających w stronę oddziałów znienawidzonego Ferdynanda II przyłączyli się chłopci. Pozrywano linie telegraficzne, odcięto wodę od młynów. Wojskom królewskim i tym razem jednak udało się stłumić rewoltę. Uczestników zająć rozstrzeliwano i wsadzano do więzień. Ale kierowani najlepszymi podszeptami patrioci wysłali do Giuseppe Garibaldiego fałszywą depezę: *Powstanie zwyciężyło w Palermo i utrzymuje się w prowincji.*

Najgorętszy z rzeczników zjednoczenia Włoch przebywał w tym czasie w Genui. Postanowił natychmiast wyruszyć na południe. Ogłosił zaciąg na wyprawę. Liguryjski port w mgnienu oka rozplomieniał się od czerwonych koszul. W taki bowiem strój odziewali się ochotnicy spieszący pod rozkazy tego ulubieńca ludu.

W pierwszych dniach maja dwa handlowe statki – „Lombardia” i „Piemonte” – odbiły od nabrzeży i wzięły kurs na Morze Tyrreńskie. Na ich pokładach tłoczyło się tysiąc osiemdziesięciu siedmiu zapaleńców bez reszty oddanych sprawie wolności. Byli jak najgorzej uzbrojeni, ale chcieli jak najszybciej zmierzyć się z zaborcami. Ową legendarną armię potomni nazwali potem w wierszach i piosenkach „tysiącem walecznych”. W tych sławnych szeregach znaleźli się i Polacy: Mariusz Langiewicz, Ludwik Zychliński, Julian Konstanty Ordon.

Zaraz po wylądowaniu Garibaldi ogłosił się dyktatorem Sycylii. W miastach i wsiach witano go entuzjastycznie. Stawały za nim tysiące ludzi. Coraz liczniejsze wojsko pozostawiało wprawdzie wiele do życzenia. Żołnierze co niedzielę wymykali się z oddziałów, aby odwiedzić żony i wyprać w domach ubrania. Ale też z każdym tygodniem zadawano przeciwnikowi coraz to większe straty.

Wódz wymienienie rozkładał siły, nie pozwalał sobie narzucić otwartej bitwy. Przez cały czas z wyczuciem stosował zaczepki, chytrze wciągał przeciwnika w pułapki, zręcznie wymykał się z zasadzek. Partyzantka była ulubionym sposobem jego wojaczki. Jeszcze od czasów pobytu w Ameryce Południowej. Po dwóch miesiącach takich zmagani nadeszło rozstrzygnięcie. Hiszpanów ostatecznie wymieciono z wyspy.

Garibaldi wydawał rozkazy u stóp Etny prawie przez pół roku. Dorobek tych rządów okazał się imponujący. Opracowano plany podziału dóbr kościelnych, budowy tam na rzekach, osuszania bagien. Podpisano umowę na budowę pierwszej linii kolei żelaznej. Założono pięć wyższych szkół technicznych, podwójono liczbę istniejących katedr uniwersyteckich. Osobisty dekret popularnego przywódcy utorował tu drogę dzieśiętnemu systemowi metrycznemu, lirowi i trójkolorowej fłdzie.

W październiku 1860 roku powszechnie uwielbiany dyktator zwrócił się do ludności wyspy z zapytaniem, czy pragnie przyłączyć się do Zjednoczonego Królestwa Włoch. Zawijające się wtedy państwo pozyskiwało właśnie kolejne obszary. Wiele ziem znaj-

dowało się jeszcze w obcych rękach. W Wenecji panoszyli się Austriacy, Rzym należał do papieży. Sycylia mogła pozostać organizmem niezależnym. Ale osoba bohaterskiego wyzwoliczela zdecydowała o losach pamiętne-

ku był zapiekłym przeciwnikiem Garibaldiego. Sycylię potraktowano więc jako podbitą prowincję. Wyznaczono jej rolę spichlerza i zagłębia taniej siły roboczej. Nie zamierzano troszczyć się o tutejszą gospodarkę, ludność obcia-

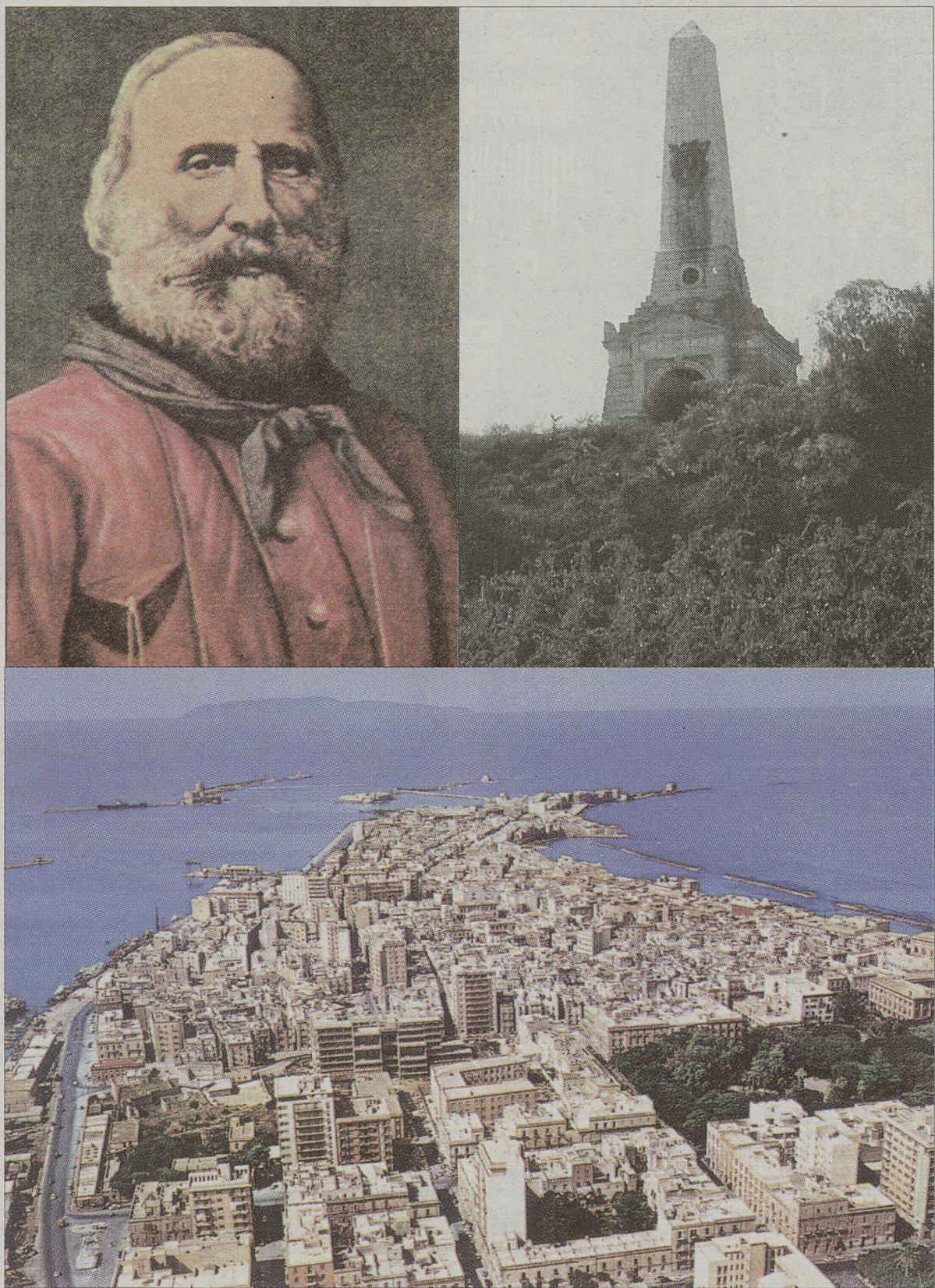
wet głosy domagające się powrotu dopiero ,co przepędzonych Burbonów. Potomkowie Fenicjan, Greków, Kartagińczyków, Rzymian, Arabów i Normanów poczuli się dotkliwie oszukani.

Mieczysław Czuma

U źródeł mafii (2)

Tysiąc czerwonych koszul

Pomiędzy różnymi klanami rodzinnymi toczy się nieustająca wojna o wpływy i pieniądze

Od góry po lewej: generał Giuseppe Garibaldi, bojownik o wyzwolenie i zjednoczenie Włoch, dyktator Sycylii w 1860 r. Po prawej stronie: pomnik na cyplu Calatafimi upamiętniający zwycięską bitwę wojsk Garibaldiego nad oddziałami Burbonów w dniu 15 maja 1860 r. U dołu: Trapani, symbol sycylijskiego solidaryzmu, miasto powsta Nunnio Nasi (widok współczesny).

go plebiscytu. Dziewięćdziesiąt dzień procent głosujących opowiedziało się za połączeniem swych losów z historią mieszkańców półwyspu.

Głębokie rozczarowanie zapanowało już niedługo potem. Nowa ojczyzna powstawała przy dynastii sabaudzkiej. W Turynie, na dworze Wiktora Emanuela, króla Sardynii i Piemontu, premierem rządu był hrabia Camillo Benso di Cavour. Ten mąż stanu kiepsko mówił po włosku, a już potrzeb dalekiego południa nie rozumiał w ogóle. W dodat-

zono ogromnymi podatkami. Odstąpiono od zapowiedzianego wcześniej zamiaru podziału ziemi. A na domiar złego odgrodzono się od Francji wysokim murem celnym, co uniemożliwiało sprzedaż do tego kraju wina, owoców i innych produktów rolnych. Fabryki budowano w Mediolanie, Turynie, Genui, Palermo, Katania, Messyna pozostawały za tymi północnymi ośrodkami daleko w tyle.

Na wyspie zapanowało powszechne niezadowolenie. Słysząc było na-

Głębokie obawy wzbudziło dodatkowo wprowadzenie przez rząd papieża pieniędzy, kamieniem obrazu stało się ograniczenie uroczystości na cześć otaczanej tu przemożnym kultem świętej Rozalii. W roku 1866 w Palermo rozległy się wystrzały przeciwko nowemu porządkowi. Powstanie z trudem udało się stłumić, bombardując miasto z okrętów.

Przez całe stulecie państwo było w tej krainie produktem sił obcych. Teraz, choć niby należało do swoich, tak-

że nie zamierzało bronić interesów miejscowych obywateli. Należało więc solidarnie jednoczyć się przeciwko wszelkim postanowieniom płynącym najpierw spod Alp, a potem znad Tybru. Na terenach oblanych wodami trzech mórz szybko rozlewały się więc nastroje separatystyczne. Ich podsycaniem przez wiele lat miała odtąd żywić się mafia.

Po zjednoczeniu Włoch ta wcześniej już mocno osadzona w tutejszym krajobrazie organizacja przeżywa okres prawdziwego rozkwitu. Rozdaje urzędy, otwiera drogę do stanowisk. Zarabia na wszystkim. Każe sobie płacić za możliwość wykonywania jakiegokolwiek pracy. Ale nie tylko za to. Haracze nakłada się nawet na śluby, pogrzeby, festyny, przedstawienia teatralne.

Pomiędzy różnymi klanami rodzinnymi toczy się nieustająca wojna o wpływy i pieniądze. Ilość zabójstw jest tutaj teraz dziesięciokrotnie wyższa niż w Toskanii, Lombardii, Piemencie. Coraz więcej mężczyzn powtarza słowa, które staną się znanym, sycylijskim przysłowiem: *Najpierw strzelba, a dopiero potem żona.*

Mafia przeraża, zmusza do posłuszeństwa. Ale jednocześnie umiejętnie buduje wokół siebie mit odwagi, bohaterstwa, niezależności. Zręcznie utwierdza swoich ziomków w przekonaniu, że to właśnie ona skutecznie broni wyspy przed podejrzanymi zakusami Rzymu.

O sławę i honor swoich zawsze zabiegano tu z najwyższą troską. Tak było w początkach istnienia organizacji, nie inaczej działo się i później. O rozmiarach sycylijskiego solidaryzmu Włosi mieli okazję przekonać się w czasie pewnego wydarzenia związanego z osobą niejakiego Nunnio Nasi. Ów nobliwy obywatel przez czterdzieści lat zasiadał w rzymskim parlamencie. Reprezentował tam Trapani, spore miasto położone na zachodnim cyplu. Mąż stanu ściśle powiązany był z *Onorata Societa*. Udało mu się, ku radości ziomków, zostać nawet ministrem. Ale wtedy właśnie popełnił czyn, który spowodował utratę rządowego fotela. Sprzeniewierzył niewielką zresztą sumę pieniędzy. Oddano go za to pod sąd i w 1908 osadzono w więzieniu.

Te wiadomości znad Tybru mocno wzburzyły wyborców niedawnego posła. Na łądzie oblanym trzema morzami wybuchły rozruchy. W Trapani spalono portrety króla i królowej. Główną ulicę nazwaną imieniem Wiktora Emanuela przemianowano na Nunzia Nasiego. Na ratuszu wywieszono sztandar francuski. Wszędzie pomstowano na nienawistnych Włochów i obdarzano ich określeniem „cudzoziemców z półwyspu”. Sycylijscy pisarze Luigi Pirandello i Luigi Capuana stanęli po stronie swoich. Aby opanować sytuację, rząd zgodził się na wykupienie skazanego z więzienia. Rodaka witano na wyspie jak bohatera. Były pieśni, grzmiała muzyka, pozdrawiały go pochody z chorągiewkami.

U szczytu potęgi stała mafia w pierwszym ćwierćwieczu dwudziestego stulecia. W okolicach Palermo, Agrigento i Trapani administracja państwowa zastąpiona wówczas została przez *sottogoverno*, czyli dosłownie „podrząd”. Na olbrzymich obszarach rzeczywistą władzę sprawowali przełożeni organizacji – Vito Cascio Ferro i Calogero Vizzini.

Wyjątkową okazję do powiększania wpływów i mnożenia bogactw stworzyła pierwsza wojna światowa. Każdy sposób zarabiania pieniędzy i wtedy okazywał się dobry. Wszelchobecn *mafiosi* kontrolowali dostawy umundurowania, broni i żywności dla wojska. Zrabowane chłopom bydło, owoce i plody rolne po słonych cenach odprzedawali państwu. Za odpowiednio wysoką opłatą świadczyli także i inne jeszcze usługi. W ustronnych miejscach udzielano mianowicie schronienia uciekinierom z armii. Wszyscy, którzy dochodzili do wniosku, że wojaczka nie jest rzeczą przyjemną i bezpieczną, mogli czekać na lepsze czasy pod opieką ludzi uzbrojonych w nieodłączne *lupary*.

★

W następnym odcinku – o udziale mafii w lądowaniu wojsk alianckich na Sycylii, a także o próbach odwrócenia wyspy od Włoch i przyłączenia jej do Stanów Zjednoczonych.

Jednym z najbardziej skomplikowanych problemów patologii społecznej jest przestępczość nieletnich. Już samo pojęcie jest definiowane rozmaicie i bardzo niejednoznacznie.

Amerykanie uważają za przestępców nieletnich nie tylko tych małoletnich, którzy naruszają normę prawną, popełniając wykroczenie, przestępstwo czy zbrodnię, ale również tych, których zachowanie uznaje się za aspołeczne, a nawet tylko za naganne. W Europie pojęcie przestępczości nieletnich jest bardziej precyzyjne, określa młodzież, która łamie przepisy karne albo której zachowanie jest zbliżone – w świetle obowiązujących w danym kraju przepisów – do zachowania przestępczego, jak żebractwo, włóczęgostwo, prostytucja. W dawnym ZSRR np. uznawano za przestępców jedynie tych nieletnich, którzy popełnili tylko poważne przestępstwo. Stąd w statystykach radzieckich problem istniał wyłącznie marginesowo.

Statystyki zresztą rozmaicie odnoszą się do tego problemu i bywają zwodnicze. W jednych krajach rejestruje się każde zatrzymanie nieletniego przez policję, w innych podaje się liczbę aresztowanych, gdzie indziej jeszcze tylko oskarżonych albo skazanych. Rzuca się na statystykę także granica wieku; w Belgii odnotowuje się nieletnich w przedziale 0 – 16 lat, w Anglii od 8 do 17, w Niemczech od 14 do 18 lub 21 lat.

Przestępczość nieletnich występuje w świecie z niejednakowym natężeniem, a jej wzrost powodowany jest nierzadko przeciwnymi, wykluczającymi się wzajemnie okolicznościami. Nędza i ciemnota jest źródłem przestępczości, utrzymywali – i nie bez racji – XIX-wieczni pozytywści. Wiktor Hugo zapewniał, iż „otwierając jedną szkołę zamyka się jedno więzienie”. A jednak nigdy nie otwierano tylu szkół we Francji co w latach 60. XX stulecia – i nigdy liczba przestępstw nie wzrastała tak szybko jak wówczas. Nigdy, jak wówczas, wzrost liczby więźniów nie zmusił państwa do otwierania nowych więzień. Z danych francuskiego komitetu badań nad przemocą wynikało, iż czynnikiem zwiększającym przestępczość nieletnich było... przedłużenie obowiązku szkolnego o dwa lata, z 14 do 16 lat. Wyłącznie socjalne tłumaczenie problemu – wygodny umysłowo redukcjonizm, w którym nie było rozmaici populści – jest niewystarczające, zbyt powierzchowne.

Źródłem przestępczości nieletnich może być, choć z różnych motywów, zarówno nędza, jak i dobrobyt; brak dzieciństwa, jak i coraz dłuższe dzieciństwo, doskonałość młodego człowieka pod względem fizycznym i umysłowym, ale pozostawiające mu w spadku niedojrzałość uczuciową, emocjonalną. Sprowadzić dziecko na złą drogę mogą jego wady fizyczne, choroby, narkomania, alkoholizm, rozbita rodzina, częste zmiany miejsca zamieszkania, komercjalizacja wolnego czasu (telewizja, kino, komiksy, brukowa prasa), anarchiczna urbanizacja wielkomiejskich blokowisk itd., itd. Wbrew temu, co można by przypuszczać, bezrobo-

cie nie wywołuje automatycznie wzrostu przestępczości nieletnich, na co wskazują dane z Wiednia podczas wielkiego kryzysu, który rozpoczął się tam w roku 1930. W roku 1929 było tam 1679 nieletnich przestępców, w 1930 – 1422, w 1931 – 1252. Przestępczość młodzieży wzrosła natomiast w tym samym czasie w murzyńskich slumsach w USA.

była się bez specjalnego różnicu; po latach skutki zapoczątkowanych wówczas zmian są nie do przecenienia, przez niektórych uważanych za największy przejaw postępu w historii sądownictwa od czasów „Magna Charta”. Historia przekazała nam nazwiska pierwszych sędziów dla nieletnich; ten chicagowski nazywał się Richard Tuthill. Pierwszym

Z przestępczością nieletnich związane są pewne charakterystyczne elementy, rzadziej występujące wśród sprawców dorosłych. Chuli gaństwo, wandalizm są przestępstwami czysto młodzieżowymi, zazwyczaj popełniane są grupowo. Nieletni znacznie rzadziej niż dorośli sprawcy działają w pojedynkę. Zjawisko młodzieżowych gangów

uznawane za niezdolne do umyślnego działania przestępczego i również nie karane, chyba że dopuściły się oszustwa lub złośliwości; 10–14 lat proximus pubertati, uważanych za zdolnych do działań przestępczych, a więc i odpowiedzialnych, chyba że zdołano przedstawić dowód świadczący przeciw tej zdolności. Średniowiecze w zasadzie

przywrócił ustawodawstwo sprzed rewolucji. Ludwik XVIII zarządził zorganizowanie „więzień poprawczych”. Pierwszym i najsławniejszym był Centralny Dom Wychowawczy zwany La Petit Roquette, otwarty w 1832 roku; służył jako więzienie prewencyjne aż do roku 1934.

Pod wpływem ideologii Rousseau i Pestalozziego w połowie XIX stulecia poczęto otwierać rolnicze ośrodki resocjalizacyjne, z których największą sławę zyskało zorganizowane na wzór koszar francuskie Mettray, działające w myśl dewizy: „należy ocalić wychowanka przez pracę w ziemi, a ziemię przez pracę wychowanka”, zwiedzane licznie i naśladowane w innych krajach. Nawet w Japonii utworzono w roku 1870 podobne zakłady zwane „choji-jo”.

Obok nich istniały zakłady poprawcze o charakterze ściśle więziennym, najczęściej typu „borstalskiego”, których nazwa pochodzi od angielskiej wioski, w której w 1908 otwarto pierwszy taki zakład dla młodocianych przestępców w wieku od 15 do 21 lat. Doceniono też zbawienne skutki prewencji. W roku 1870 po raz pierwszy w historii utworzono w Australii stowarzyszenie mające na celu umieszczanie w rodzinach zastępczych „state children” pozostające pod opieką państwa dzieci opuszczone, zaniedbane, moralnie zagrożone i nieletnich przestępców. W Massachusetts, w 1878, pojawiła się instytucja zawodowego kuratora sądowego dla nieletnich.

Odrębną rolę w prewencji odgrywa w wielu krajach policja sprawująca patronat i opiekę nad instytucjami zapewniającymi młodym ludziom z – jak to określają Amerykanie – „street corner societies” (towarzystw z rogu ulicy) czynne spędzanie wolnego czasu. Amerykanie mają najwięcej i najlepsze doświadczenia w takiej działalności, postępują jednak niekiedy dość niekonwencjonalnie. W 1930 roku policja nowojorska uruchomiła klub atletyczny, Police Athletic League, do którego doprowadziła siłą wałęsających się po ulicy młodych nierobów. Mimo tak bezceremonialnej „zachęty” sporo młodych wciągało się z czasem w zajęcia w klubie, porzucając na jego rzecz pokusy ulicy. Taka profilaktyczna działalność policji jest raczej specyfiką anglosaską. W Europie kładzie się bardziej nacisk na represyjną funkcję policji.

Na rozwiązanie problemu przestępczości nieletnich nie ma, jak widać z tego krótkiego zestawienia, łatwych recept, o których słychać dziś przy okazji kampanii wyborczej. Warto przy tym pamiętać o pewnych faktach i ich skutkach.

Kolumnę opracował
JAN ROGÓŻ

Temida i dzieci

Przestępczość nieletnich jest produktem epoki przemysłowej, burzliwego rozwoju wielkich, miejskich aglomeracji

Spacernik w więzieniu dla nieletnich, Londyn, połowa XIX stulecia

Jedno jest pewne – przestępczość nieletnich jest produktem epoki przemysłowej, burzliwego rozwoju wielkich miejskich aglomeracji; rzadko występuje na wsi, jest znacząco niższa w krajach rolniczych. Samó zresztą pojęcie tej przestępczości pojawiło się u progu nowej, przemysłowej ery cywilizacji, w Anglii, w roku 1815. Rok przedtem sąd karny Old Bailey skazał na śmierć pięcioro dzieci, w wieku od 8 do 12 lat. Był to szok dla ówczesnej opinii publicznej, choć takie barbarzyństwo w tych czasach uważano za naturalne. I było takim dość długo, zwłaszcza w USA, gdzie jeszcze w roku 1944 skazano 14-letniego chłopca, a w roku 1955 z wyroku sądu nowojorskiego stracono 16-latkę za zabójstwo w starciu dwóch gangów ulicznych o rok młodszego chłopca.

Po wspomnianym wyroku londyńskiego sądu Peter Bedford założył towarzystwo mające na celu zapobieganie przestępczości nieletnich i wykrywanie źródeł tego zjawiska w stołecznej metropolii. W roku 1823 podobne działania podjęło grono filantropów amerykańskich. W ślad za tymi inicjatywami, ale stosunkowo późno, poczęto reformować system karny w odniesieniu do nieletnich. Stało się to z chwilą utworzenia dla nich odrębnego, specjalnego sądu „The Juvenile Court” w Chicago. Jego projekt, opracowany przez komisję towarzystw prawniczych, uzyskał moc ustawy 1 lipca 1899 roku. Inauguracja posiedzeń sądu od-

szedł w Bostonie był Harvey Baker – pozostawił po sobie bardzo dobre wspomnienie, wysoko oceniono skutki jego działalności, honorując je po śmierci sędziego powołaniem fundacji jego imienia, która do dziś udziela pomocy w sprawach przestępczości nieletnich.

Na gruncie europejskim pierwszy sąd dla nieletnich został zorganizowany w Anglii, w Birmingham w roku 1905; w Niemczech we Frankfurcie w 1908, w Rosji w 1910 w Petersburgu. Jednym z pierwszych aktów prawnych rządu niepodległej Polski było wydanie 7 lutego 1919 roku dekretu o utworzeniu sądów pokoju dla nieletnich w Warszawie, Łodzi i Lublinie. Pierwszym dziełem Komisji Kodyfikacyjnej RP, powołanej do opracowania ustawodawstwa karnego i cywilnego, było opracowanie projektu sądu dla nieletnich. Wzorowany był na ustawodawstwie belgijskim. Z tego m.in. względu spotkał się ze sprzeciwem Ministerstwa Skarbu. Zorganizowanie w Polsce sądów dla nieletnich na wzór belgijskich – które zwały się strony, w sprawie każdego, nieraz błędnego przewinienia nieletniego – uznano za zbyt trudne i kosztowne, nie tylko dla finansów publicznych, ale i dla rodziców i opiekunów małych podsądnych. Belgia w odróżnieniu od ówczesnego terytorium Polski to kraj niewielki, okręgi sądowe są tam małe, a sieć komunikacyjna bardzo rozwinięta. W Polsce do siedziby okręgowego sądu trzeba było nierzadko pokonać ponad 100 kilometrów.

zostało opisane już z końcem XIX stulecia. Francuski „Le Petit Parisien” w roku 1890 jako charakterystyczny przejaw przestępczości nieletnich podał przykład istniejących wówczas band „czarnych koszul” (blousons noirs), które napastowały i terroryzowały przechodniów. Młodzieżowe gangi w megametropoliach są zjawiskiem powszechnie znanym, ich rywalizacja doczekała się nawet swoistej nobilitacji w popkulturze, by wspomnieć słynną „West Side Story”. Również czasy wojen, rewolucji, przewrotów, stanowią kryminogenną pożywkę dla grupowej przestępczości małych, czego najgłośniejszym przykładem są rosyjscy „beprizorni” z pierwszych lat po bolszewickiej rewolucji, watahy bezdomnych, pozostawionych samym sobie, sierot, włóczęgów i żebraków, dopuszczających się licznych kradzieży i gwałtów bohaterowie „Poematu pedagogicznego” Makarenki.

Karanie nieletnich przeszło bardzo długą ewolucję. Do XIX stulecia reakcja społeczna na przestępczość nieletnich miała charakter czysto represyjny. Kary, jak już wspomnieliśmy wyżej, nierzadko były drażniące. Nie były jednak regułą. Większość ustawodawców, i to już w dawnych wiekach, świadoma była, iż należy dostosowywać ich surowość do stopnia poczynalności sprawcy. Kwestią sporną była tylko dolna granica wieku. Prawo rzymskie różniło: infans, czyli osoby nieodpowiedzialne – poniżej 7 lat; od 7–10 proximus infantiae,

utrzymało ten podział, generalnie uważano za odpowiedzialnego karnie młodego człowieka zdolnego do noszenia broni, od 12 do 14 lat.

Najczęściej karano chłostą, nie było jednak formalnego zakazu stosowania tortur czy stosowania kary śmierci. Zabroniła ich dopiero po raz pierwszy Teresiana, kodeks karny Marii Teresy z 1758 roku. W XVII stuleciu narodziła się idea domów poprawczych; pierwszy otwarto w 1667 we Florencji, kolejny ufundował w Rzymie papież Klemens XI w 1703 roku. Odrębne postępowanie wobec nieletnich poniżej 16 lat ustanowił francuski kodeks rewolucyjny z 1791 roku. Wyłączono wobec nich karę śmierci, stosowano nadzór rodzicielski i dom poprawczy. Rychło jednak jakobini uchylili te przepisy, zezwalając na stawianie przed trybunałami rewolucyjnymi i posyłanie na szafot dzieci nawet poniżej 10 lat. W roku 1810 kodeks karny

Aleksander Leon Kostka Napierski, postać wyjęta z najdalszych mroków historii. Szpieg szwedzki, zdrajca, który w roku 1650 albo na początku 1651 porozumiał się z Bohdanem Chmielnickim w sprawie rozszerzenia powstania chłopskiego na ziemie Polski południowej, na Podhale. W randze królewskiego pułkownika przeprowadzał na podstawie sfalszowanego dokumentu zaciąg wojskowe wśród chłopstwa na Podhalu. Wraz z Marcinem Radockim

królewskie popisał zmyśloną ręką i pieczęci przylepiał, odjąwszy od mandatów inszych, którego wsadzono do zamku na wieżę, a pierwaj był w więzieniu we dworze u j.m. ks. biskupa (Gembickiego)...

30 czerwca instygator grodzki (prokurator) Grzegorz Tokarski przedłożył sądowi grodzkiemu akta dotyczące sprawy Kostki Napierskiego i Łętowskiego. Oskarżenie zarzucało mu opanowanie z bronią zamku czorsztyńskiego, nadużycie rzekomych królewskich prerogatyw. Kostkę oskarżono o sfalszowanie mo-

no bowiem na wskazówki od króla Jana Kazimierza, bawiać go już wtedy we Lwowie. Istotnie miecznik koronny Michał Zebrzydowski przywiózł monarszy mandat, nakazujący bezwzględnie wykonanie wyroku na przywódcach rebelii. Wyrok brzmiał: Kostkę Napierskiego wbić na pal, Stanisława Łętowskiego poćwiartować, a Marcina Radockiego ściąć.

Ekzekucja odbyła się we wtorek przed południem 18 lipca, za Wisłą, na Wzgórzu Lasoty, czyli na dzisiejszych podgórskich

z ówczesnych akt miejskich Kazimierza, mające swoją wymowę, świadczące o nastrojach wśród ubogiej ludności. Podziw i uznanie tłumów budziła niezwykle godna postać Napierskiego, który starał się nie okazywać żadnego wzruszenia, a już tym bardziej strachu. Zauważono, że jedynie na widok szubienic i przygotowanego do kaźni pala lekko się wzdrygnął, ale szybko się opanował. Ze spokojem wysłuchał sentencji wyroku sądu grodzkiego. Raz jeszcze zapytany o nazwisko - powiedział, że zwie się Bzowski.

wa Łętowskiego milczą akta. Niewykluczone, że pogrzebano ich na cmentarzu przy kościele św. Gertrudy. Tam bowiem od XV stulecia po chrześcijańsku grzebano wszystkich skazańców. Otóż zaraz za Bramą Nową, zamykającą ulicę Sienną, na tyłach zespołu klasztornego dominikanów powstał w latach 1429-1432 niewielki kościół pod wezwaniem św. Gertrudy, ufundowany przez Mikołaja Wierzyńka. Geneza tej fundacji wiąże się ze sprawą sądową rajcy Andrzeja Wierzyńka, oskarżonego o przywłaszczenie ze ska-

Marginalia

Zakupy

Koniec lata i początki jesieni były czasem zakupów. Kupowało się to i owo do szkoły - zeszyty, piórniki, wspaniałe pachnące drewnem i politurą, w których tak cudownie grzechotały nowiutkie rączki, czyli pióra, i ołówki, też wonne, i to niebywale, jeżeli złote literki układały się na nich w napis „CEDRUS”. Nie grzechotała gumka, obowiązkowo „myszka”, z wizerunkiem myszy, której ogon długi wykrzywił się w kształt litery „S”. Guma też pachniała po swojemu, gumowato. Świeżością pachniały zeszyty, drukarską farbą - nowiutkie podręczniki. Jeszcze bez oślich uszu, bez plam, bez podkreśleń i rysunków na marginesach. Jeszcze z nich nie buchało nudą, obowiązkowym, beznadziejnym kuciem, wieczorami spędzonymi w półmroku pracującej na dwie zmiany, zatłoczonej szkoły. Szkolne wieczory były najgorsze. Nuda i sennosc sączyły się zewsząd - z cmiącej brudnym światłem żarówką, z szarych ścian i szarego deszczu za oknem, z czarnej podłogi przesyconej jakimś chemicznym świnstwem.

Papiernicze zakupy były najmiłsze, najciekawsze, chociaż i w ich przypadku trzeba było stać w kolejkach, bo w tamtych czasach w kolejkach stało się po wszystkim. Po mięso, chleb, mleko i buty. Jednak papiernicze sklepy - w przeciwnieństwie do mięsnych, spożywczych i obuwniczych - przyciągały. Rulonami bibułek, przeraźliwie kolorowej, zwyczajnej i gufrowanej, pomarszczonej. Gufrowana bibułka, skręcona spiralnie i rozwieszona pod sufitem, ozdabiała świetlice, szkolne klasy, strażackie remizy podczas państwowych i kościelnych świąt. Przydawała barwy drzewom podczas wiejskiego wesela w sadzie, w czasie duszpasterskiej wizyty biskupa. W obu przypadkach furkotała na brnach - weselnych lub powitalnych. Białe-czerwone - lub trawistą, na Zielone Świątki, na Święto Ludowe - wstęgą wplatała się w szprychy rowerowych kół. Dlatego najczęściej była kupowana przez kobiety z podmiejskich wsi, z Liszek, Cholezyna, Mnikowa.

Obok bibułek leżały książeczki i arkusze „glancpapieru”. Brązowy lub granatowy groszkowany papier służący do okładania książek i zeszytów. Papier kancelaryjny, kratkowany lub linowany. Kartony o białych, pastelowych kolorach. Na półkach klej biurowy, mocno woniący, w słoikach, każdy słoik oprócz zakrętki dodatkowo zamknięty warstwą stearynu. Guma arabska w buteleczkach. Plastelina. Woskowe kredki. Kałamarze z atramentem. Miniatury buteleczki tuszu. Ołówki, zwyczajne i kopiowe. Rączki. Stałówniki. Sztablki wiśniowego laku. Wszystko pachnące i nowe.

AMK

Michał Rożek

Kres życia obwiesia

Wokół Wzgórza Lasoty ustawiono aż jedenaście chorągwi wojska. Obawiano się ataku górali.

i Stanisławem Łętowskim zorganizował oddziały chłopskie, które opanowały zamek w Czorszynie, skąd wysyłano uniwersały wzywające do rebelii przeciw szlachcie. Niebawem powstanie ogarnęło niemal całe Podhale i zaczęło zagrażać nawet Krakowowi. Przeciwno Kostce Napierskiemu wysłał swe wojsko biskup krakowski Piotr Gembicki. Wszyscy XVII-wieczni historycy zgodnie przyznają, że obrona zamku czorsztyńskiego była prawdziwie bohaterska, a jak pisał Wawrzyniec Rudawski - sam lew jego... po lwiemu do końca się opierał. 24 czerwca 1651 roku buntownicy skapitulowali. Zgodnie z zawartą wcześniej umową kapitulacyjną Napierskiego i Łętowskiego wypuszczono na razie wolno. Niebawem ich aresztowano. Pułkownik Wilhelm Jarocki ruszył z więźniami do Krakowa i dopiero po trzech dniach stanął na miejscu. Wprowadzenie Kostki do Krakowa opisał świadek tych wydarzeń, rajca kazimierski Marcin Goliński. Oto jego relacja: Odebrawszy, zamek osadzili dragoni j.m. ks. biskupa zdobywcz zabrawszy, co zastali. Z Kostką do Nowego Targu i z Marszałkiem (Łętowskim) pojechali, wolno go trzymając nie związanego. Beł wesół Kostka, pieł, grać sobie kazał, jakoby nic nie zrobił. Prowadziła go dragonia do Krakowa. Przywieźli go we wtorek w śródmieczu, przeciw któremu wyszła druga dragonia za Kazimierz za staw królewski i panowie szlachta z chorągwią wyjechali siewierską. A tak wsadzili go na gołą kolosę i stojąc przywiązali go do kolasy, obok ręce związaawszy. Stał na kolosie, że go mógł każdy widzieć (...). A Kostka wzrostu niewielkiego, cienki, młody, wąs czarny sypał się, bródka mała, spiczasta, włosy wielkie, kędzierzawe, w kabacie czarnym, rękawy rozzerznione, koszulę beło widać, pludry czarne, chustką opasany, twarz szczura, poglądał po ludziach, bo srogi lud wyszedł beł za miasto Kazimierz z Krakowa, a tak go wieźli bez Kraków aż do biskupiego dworu, a stamtąd zaprowadzono ich na zamek i osadzono do wieży, jednego Kostkę na Szlachecką, a Marszałka na Złodziejską. Gdy w więzieniu byli, kazali też pojmać klechę (Marcina Radockiego), tegoż od Czorszyna, który listy zmyślał i rozpisywał do chłopów, buntując ich i temu Kostce listy

Widok zamków w Niedzicy i Czorszynie

narszego uniwersału dla pozyskania ludności góralskiej. Czyn ten uznano za zdradę państwa. Łętowskiemu zarzucano tylko współudział w tych licznych przestępstwach swojego konfratry. Krakowski sąd grodzki orzekł przeprowadzenie śledztwa, wydając Kostkę i Łętowskiego na tortury. Kostka pomimo ciężkich tortur nie załamał się, nie wydawszy nikogo. Nawet trudno było zeń wydobyć, jak się właściwie nazywa, skoro podawał, iż zwie się Aleksander Leon Kostka, potem Napierski, wreszcie Wojciech Bzowski. Zeznał, iż jest nieślubnym synem króla Władysława IV. Wreszcie przestał się wypierać swoich czynów i z dumą - jak podkreślają współcześni - opowiadał o kontaktach z Chmielnickim, o bliskim wtargnięciu Siedmiogrodzian i planach opanowania Krakowa, Kazimierza i Kleparza przez powstańców. Przyznał się, że werbował do powstania Niemców, iż liczył na udział co najmniej trzydziestu tysięcy chłopów w powstaniu.

18 lipca 1651 roku ogłoszono wyrok na Kostkę Napierskiego. Zwlekano tak długo z jego ogłoszeniem, oczekiwa-

Krzemionkach. Miejsce egzekucji to podnóże stoku Góry św. Benedykta, określane w źródłach nazwą „na Zbój”, gdzie z dawien dawna było miejsce kaźni. Jak zapisał Marcin Goliński - musieliśmy dać nowe dębowe szubienice troiste. (...) Dali dęby ściąć, pal sosnowy, na koniec ostrze daliśmy odrobić. W obawie przed nieznanymi reakcjami tłumy ludu wiejskiego i miejskiego plebsu ustawiono wokół aż jedenaście chorągwi wojska, dla zabezpieczenia egzekucji. Na Wzgórzu Lasoty zebrali się tłumy ciekawskich, gawiedź bowiem zawsze uwielbiała takie haniebne widowiska. Obawiano się także ataku górali, którzy - jak wieść gminna niesła - chcieli odbić swojego przywódcę. Ze skazańcem sympatyzował także lud krakowski, co potwierdzają współcześni. A piechota zamkowa musiała zmuszać cieślów do roboty szubienic, bo nie chcieli iść, a później trzeba było pilnować robotników, by nie uciekli. Do pracy przy szubienicach spędzono przymusowo aż pięćdziesięciu chłopów, pojąc ich gorzałką, żeby jeden drugiemu nie wymawiał roboty około szubienic. To notatki zaczerpnięte

Ekzekucja przeciągała się, gdyż kat Szymek kilkakrotnie powtarzał swoje czynności, zanim udało się Kostkę wbić na pal. Współczesny tym wydarzeniom historyk Wawrzyniec Rudawski komentował: z powodu niezręczności kata dziesięciu nawrotami na ostry pal był wbijany. Znany nam już rajca Marcin Goliński dodawał: Męczono ich (...). Wyprowadzono ich na śmierć z zamku we wtorek przed południem. Kat Szymon nie umiał pala weń wbić, bo kilkadziesiąt razy weń uderzał, zanim pal przeszedł przezeń. Marszałka (Łętowskiego) ściągawszy ćwiartował, klechę (Radockiego) ściął, ciało syna uprosił do pochowania, a głowę przybito na szubienicy.

Za zezwoleniem biskupa Gembickiego w kilka dni potem Marcina Radockiego pogrzebano w kościele św. Katarzyny na Kazimierzu. Ciało Napierskiego i Łętowskiego jeszcze przez dłuższy czas pozostały na szubienicy, podziwiane przez krakowską i kazimierską gawiedź, zawsze żądaną sensacji. Po paru dniach jakaś zyczliwa dłoń usunęła je z Krzemionek i w nieznanym miejscu pogrzebała. Przynajmniej o miejscu pochówku Kostki Napierskiego i Stanisła-

tuły miejskiej pieniędzy. Zgodnie z surowymi wymogami prawa magdeburskiego poniósł karę śmierci. Rajcę ścięto, nie pozwalając nawet na spowiedź, co w owych czasach było rzeczą niezwykłą. Ciało Wierzyńka pogrzebano w niepoświęconej ziemi, za Bramą Nową. Fakt ten stał się bezpośrednią przyczyną fundacji kościoła, który postawił syn skazańca Mikołaj. Wokół kościoła założono cmentarz, na którym od tej pory - już w ziemi poświęconej - grzebano wszystkich skazanych na śmierć. W pierwszej ćwierci XIX stulecia kościół św. Gertrudy zburzono. Przepadł też wtedy cmentarz skazańców. Może jego ziemia kryła doczesne szczątki Kostki Napierskiego. Niestety, na ten temat brak jakiegokolwiek informacji.

Okrutna śmierć Kostki Napierskiego - przez wbić na pal - weszła nawet do literatury. Poświęcił jej strofy Wespazjan Kochowski, kreśląc te słowa:

Nie wiem, co to za nowy kucharz się pojawił,

Miasto pieczenia, Kostkę nam na rożen uprzął.

Rebelia Kostki Napierskiego zaskoczyła szlachtę i wojsko zebrane pod Beresteczkiem. Zdawano sobie sprawę z niebezpieczeństwa grożącego Rzeczypospolitej. Toteż z westchnieniem ulgi przyjęto wieść o stłumieniu powstania i straceniu Napierskiego. W szlacheckiej publicystyce owych czasów nazywano go łotrem, kanalią, gorszym od Katyliny. Dziękowano też biskupowi krakowskiemu Piotrowi Gembickiemu, który niebezpieczeństwu i buntom w krajach naszych podgórskich szczętych prudentia sua (roztropności swoją) i posłaniem ludzi swoich zabiegał. Publiczną podziękę otrzymał Gembicki na sejmie z ust jego marszałka Andrzeja Maksymiliana Fredry.

Jednak na Podhalu i w województwie krakowskim zarzewie buntu wznieconego przez Napierskiego jeszcze się długo utrzymywało. Kiedy szlachta województwa krakowskiego powróciła z wyprawy beresteckiej uświadomiła sobie dopiero na miejscu rozmiary zagrożenia. Szybko spacyfikowano wsie. Kilka miesięcy po tych akcjach rotmistrz Kondracki meldował z Podhala królowi Janowi Kazimierzowi, iż górskie powstanie rozpalonym żelazem wytępione zostało, a i za sto lat nikt ze strachu o tych hardościach nie wspomni.

mię Ah-Lee-Yah znaczy w języku suwahili „najlepszy, najwyższy”. Gdy dziennikarze przypominają teraz sobie i czytelnikom o tym zwykłym, prozaicznym tłumaczeniu – nabiera ono barw patetycznych i kojarzy się symbolicznie. Aaliyah była bowiem prawie całkiem na początku swojej kariery – a przynajmniej wydaje się, że właściwie wszystko dopiero miało się zacząć. Zginęła jednak tragicznie. Miała zaledwie 22 lata.

Zwykły dzień roboczy

Awionetka „The Cessna 402” wystartowała z lotniska Marsh Harbour na Florydzie późnym popołudniem, 25 sierpnia br. Aaliyah wracała z sesji filmowej do swojego najnowszego teledysku. *Rock The Best* reżyserował Hype Williams. Wokalistka musiała być zapewne zmęczona i wyczerpana. Praca na planie filmowym nie należy do najłatwiejszych. Przyzwyczajona do częstych lotów samolotem, nie pomyślała zapewne ani przez moment, że to może być jej ostatni lot. Gdy się odnosi sukcesy, nie ma zresztą czasu na myślenie o tym, co by było gdyby. Pęd i pośpiech nie pozwalają na zbędne zastanawianie się.

Do samolotu wsiadła cała ekipa wokalistki. Z ramienia wytwórni Blackground Records lecieli: 29-letnia menedżerka Gina Smith i 49-letni właściciel Keith Wallace. 28-letni Dougład Kratz był producentem wideo z Virgin Records. 29-letni Eric Forman pochodził z Los Angeles, był osobistym stylistą i fryzjerem Aaliyah, pomagał mu 34-letni Anthony Dodd. 32-letni Christopher Maldonado zajmował się kosmetyką twarzy artystki. Zupełnie innym fachim trudnił się 41-letni Scott Gallin: był osobistym ochroniarzem Aaliyah. Chronił ją przed natrętymi dziennikarzami, nachalnymi fanami i zazdrośnymi szaleńcami. Nie wyspecjalizował się jednak w chronieniu artystki przed kapryśną fortuną.

O 18.50 „The Cessna 402” rozbiła się na Bahamach. Jak mówią ostatnie doniesienia – samolot był przeciążony. Aaliyah zginęła wraz z całą swoją świtą.

Rodzina najważniejsza

– *Pracuję z moim bratem* – powiedziała artystka w jednym z ostatnich wywiadów. – *Najpierw słuchamy muzyki, a potem układamy do niej słowa. To się dzieje samoistnie, trudno mi to wytłumaczyć.* Intuicja w działaniach z rodziną nie jest jednak przypadko-

Aaliyahologia stosowana

Koniec początku

Aaliyah

Fot. Pomaton EMI

wa. Rodzina zawsze jej bardzo pomagała.

Urodzona na Brooklynie w Nowym Jorku, w wieku 5 lat przeniosła się do Detroit, gdzie ukończyła szkołę artystyczną. Od wczesnych lat występowała w rozmaitych programach telewizyjnych. Jej wujek, Barry Hankerson, był przez pewien czas mężem sławnej Gladys Knight. Aaliyah w wieku 11 lat prezentowała się z trupą artystyczną Gladys w Los Angeles. Potem akcja toczyła się coraz szybciej.

Debiutowała w 1994 roku płytą *Age Ain't Nothing But a Number*. Płyta rozeszła się w ponadmilionowym nakładzie. Jeszcze większy sukces osiągnął drugi album artystki *One In a Million*. Do produkcji zostali zaangażowani najwięksi producenci na rynku popularnej w Stanach Zjednoczonych muzyki r'n'b. Aaliyah ciężko pracowała na sukces. Zaczęła też współpracować z przemysłem filmowym. Zaśpiewała *Are You That Somebody* do filmu „Dr Dolittle” i *Journey to the Past* do „Anastasii”. Wkrótce zainteresowała się aktorstwem. Zagrała jedną z głównych ról w filmie „Romeo musi umrzeć”. Ciągłe wspierała ją rodzina. Wujek Barry i kuzyn Jomo Hankerson założyli nawet wytwórnię fonograficzną, Blackground Records. To ona właśnie wydała ostatni album „Aaliyah”, z którego pochodzą sławne już „Try Again” i „We Need a Resolution” śpiewane w duecie z Timalandem. Brzmia tak mocno... za mocno...

Cuda pośmiertne

Na jednym z fotomontaży Aaliyah jest ubrana w złotą, skąpą u góry, choć długą suknię. Stoi na tle nieba. Palce jej lewej ręki zwrócone są ku sercu – stąd rozchodzą się promienie. Dziwnie to przypomina znany, w Krakowie chyba szczególnie, obraz. Takich prezentacji wizualnych można znaleźć więcej w Internecie. Ich liczba będzie zapewne wzrastać.

Po śmierci młodziutkiej gwiazdy część świata zwariowała. Aaliyahomania skłania redakcje czasopism do drukowania wcześniej blokowanych artykułów, fani r'n'b słuchający do tej pory R. Kelly'ego, pędzą do sklepu, aby zakupić album „znanej i tragicznie zmarłej”, natomiast ociągający się wcześniej z wydaniem piosenek producenci – teraz najprawdopodobniej

kupią i opublikują każdą. Tym chętniej, im chętniej ci pierwsi (dziennikarze i nabywcy płyt) artykułują magiczne słowo „Aaliyah”. Samonapędzająca się machina działa. Ostatni album artystki z powrotem wrócił na szczyt listy tygodnika „Billboard”. Jak ktoś skrupulatnie wyliczył – jego sprzedaż wzrosła w ciągu ostatniego tygodnia o 41 procent.

Pieniądze z całego zamieszania rozejdą się po kieszeniach. Intencje rąk wydających je też będą różne. Już wiadomo, że powstanie fundusz zwalczający raka piersi. To dobrze, że wśród fanów Aaliyah znajdują się, obok speców od artystycznej obróbki fotografii, także i Ci, którzy wiedzą, że można pomagać innym.

Po prostu koniec

Ostatniego dnia sierpnia odbyła się ceremonia pożegnalna. Ulicą East 84 w Nowym Jorku dostojnie jechała biała karetta prowadzona przez dwa białe konie. Chwilę wcześniej na specjalnej uroczystości spotkało się około 3 tysięcy osób. Pojawili się Mike Tyson, Lil' Kim, Sean Combs, Timothly „Timbaland” Mosley, Jay-Z – cała czarna śmietanka show-businesu. Oni pożegnali ją dostojnie i w spokoju. Rozhisteryzowana część fanów krzyczała tylko: *We Love Aaliyah*.

Plany miała bardzo konkretne: po Nowym Roku lot do Australii w celu zakończenia sesji promocyjnej do „Matrixa II”. Występować miała obok Keanu Reevesa, Carrie Ann-Moss i Laurence'a Fishburne'a. Teraz nie wiadomo, czy w ogóle pojawi się w filmie. Producenci ponoć już rozpisują casting na nową aktorkę, która zastąpi Aaliyah we wszystkich scenach.

– *Wszystko, co dotychczas wydarzyło się w moim życiu, było ciekawe. Niczego bym nie zmieniła. Była ciężka praca, były chwile, że byłam zmęczona czy smutna, ale wszystko się opłacało* – powiedziała całkiem niedawno. Księga życia podpisana nazwiskiem Aaliyah Dana Haughton została zamknięta. Od potomnych jednak zależy, w co będzie opakowana. Wypada tylko mieć nadzieję, że będą oni pamiętać o jednym: że o zmarłych należy mówić albo pozytywnie, albo wcale. Zresztą mówienie, jakiegokolwiek, nie sprzyja słuchaniu muzyki.

MARCIN WILK

Gorący towar

Bpitch Control to najbardziej eklektyczna firma płytowa na berlińskiej scenie elektronicznej

Po dwóch latach postanowiła zakończyć działalność Brain Candy i założyła nową wytwórnię, której dewizą była jak najszerza różnorodność stylistyczna nagrywających dla niej wykonawców. W ten sposób w 1999 roku powołała do życia Bpitch Control, której hasłem stało się zdanie: „Rób swoje, bez względu na to, co to jest”. Ellen postanowiła zaprosić do współpracy młodych i twórczych producentów z całego świata – od Niemiec, przez Francję, aż po Finlandię.

Na debiutanckie wydawnictwo nowej tłoczni nie trzeba było długo czekać. Na pierwszy ogień poszła „czwórka” z nagraniami trzech niemieckich mistrzów dubowego techno – Roba Acida, Jammin` Unita i Heiko Lauxa – które uzupełniała solowa produkcja samej Ellen Allien. Jej sukces sprawił, że katalog Bpitch zaczął wypełniać się z tygodnia na tydzień. Wszystkich obserwatorów berlińskiej sceny elektronicznej zaskoczył świadomy eklektyzm oferty nowej wytwórni. Każdy z nagrywają-

cych dla niej artystów reprezentował inną odmianę współczesnej elektroniki – jedynym elementem łączącym ich wszystkich był fakt, że każdy firmowany przez Bpitch Control utwór brzmiał świeżo i nowocześnie oraz nadawał się znakomicie do tańca. I tak Paul Kalkbrenner (ma już na swoim koncie dwa albumy: *Superimpose* i *Zeit*) tworzy przestrzenne techno, Trike – łagodny house, Djoker Daan – funky house i minimal techno, Sascha Funke i DJ Housemeister – techno-house, Tok Tok – freestyle, Andreas Borchert – drum`n`bass, Kiki – deep house, Stefan Kuchenmeister – Chicago techno, a Eedio i Smash TV – electro. Sama Ellen Allien, która niedawno nagrała solowy album *Stadtkind*, określa swoją muzykę mianem „gorący electro-tech”. Sprawdzianem jej didżejskich umiejętności jest wydany niedawno perfekcyjnie zrealizowany mix – *Flieg Mit Ellen Allien*.

Najpełniejszą prezentacją oferty Bpitch Control są dwie kompilacje

opublikowane przez wytwórnię w ubiegłym i obecnym roku – *Berlin 2000* i *Berlin 2001 – Dedication*. Re-

presentation. Obok artystów z własnej stajni, znajdują się na nich kompozycje zaprzyjaźnionych wykonawców z innych tłoczni, takich jak: Barbara Morgenstern (Monika Records), Mitte Karaoke (WMF Records), Martini Bros. (Pokerflat) i MIA (R.O.T. Records)

Muzyka proponowana przez producentów z Bpitch Control jest taka jak miejsce, w którym powstaje – gorąca, żywiołowa, energetyczna i różnorodna. Berlin rządzi!

PAWEŁ GZYL

Ellen Allien

- I u znaczących reżyserów: Krzysztofa Zanuckiego, Laco Adamika, Stanisława Różewicza, Barbary Borys-Damięckiej. Co nie znaczy, że grałam wyłącznie duże role. Powiem szczerze, że dość długo bałam się kamery i pewnie dlatego w początkowym okresie odmawiałam ról filmowych. Nie lubiłam filmu, ale żeby jednak poczuć smak pracy z kamerą, wreszcie się zdecydowałam i zadebiutowałam w filmie Andriejewa „Klincz”, gdzie wystąpiłam w głównej

- Mimo wielu ważnych ról, w których wystąpiła Pani począwszy od swego scenicznego debiutu w 1977 roku w warszawskim teatrze Ateneum, dopiero dzięki „Klanowi” szeroka publiczność dowiedziała się o Barbarze Bursztynowicz.

- To prawda, bo tylko telewizja ma tak niesamowitą siłę kreacyjną, potrafi dać aktorowi popularność, ale też może go zniszczyć. Od czterech lat goszczę w domach wielomilionowej widowni przez trzy dni w tygodniu. To powoduje, że siłą rzeczy aktorzy serialowi stają się po części członkami rodzin oglądających naszą telenowelę. „Klan” propaguje wartości rodzinne, kreuje obraz rodziny bliski życiu, problemom, z jakimi borykają się przeciętni ludzie w naszym kraju.

rozbuchoła aktorsko. Na początku nie było to takie proste, bo byłam dość zamknięta i stremowana obecnością gwiazd wokół siebie. Zadziwiłam wówczas współrealizatorów swoimi środkami aktorskimi, tak odmiennymi od warunków, jakimi mnie los obdarzył. Podobnie jest dzisiaj. Gdy w „Listach miłosnych” - gdzie partneruje mi Krzysztof Janczar - gram bohaterkę rozemocjonowaną i pełną namiętności, zdarza się, że po spektaklu przychodzi do mnie ktoś z widzów, mówiąc: „To niemożliwe, że właśnie pani gra również Elżbietę”. To jest wspaniałe w tym zawodzie: móc zagrać świętego i zbrodniarza. Niestety, nie zawsze mamy okazję ku temu.

- Pani w swej teatralnej karierze miała ich jednak sporo.

szem. Staram się bardzo kontrolować i może dlatego nie lubię oglądać siebie na ekranie; wszystko, co robię, wydaje mi się tak niedoskonałe. Wolę siebie w teatrze, bo wolę przegłądać się w lustrze, jakim jest publiczność, którą można manipulować w dobrym tego słowa znaczeniu.

- Role charakterystyczne prowokują aktora do przekraczania tego, co nieprzekraczalne.

- Kiedy na jednej z prób zagrałam Ofelię tak, jakbym naprawdę była opętana, Janusz Warmański, wielki mistrz teatru i reżyser spektaklu, powiedział mi: „Pamiętaj, publiczność nie znosi patologii na scenie”. Bardzo mnie te słowa wówczas ubodły, bo przecież tak się starałam być prawdziwa, ale też pamiętam je do dziś. Podobnie, jak nauki, których udzielała mi Aleksandra

Tęsknię za szaloną rolą

- mówi BARBARA BURSZTYNOWICZ w rozmowie z Jolantą Ciosek

- A jednak często słyszy się zarzut, że „Klan” zbyt idealizuje naszą rzeczywistość.

- Jeśli tak, to cóż w tym złego? Dlaczego wstydzimy się pokazywać dobro, być dobrymi? Myślę, że polskim rodzinom często brakuje rozmów, wymiany poglądów, spokojnego i pokojowego załatwiania własnych spraw. A tego właśnie uczy „Klan” i w tym tkwi jego największa wartość. Zło, agresja, żądza pieniędzy i kariery - wszystko to jest zapewne efekowniejsze do filmowania, ale przecież na co dzień obserwujemy skutki takich filmów. „Klan” idzie pod prąd i pewnie za to widzowie tak go cenią i lubią.

- Obserwując Panią, widzę osobę kruchą, wrażliwą, delikatną, o młodzieńczym wyglądzie - taką, jak Pani bohaterka, Elżbieta.

- W Elżbiecie na pewno jest wiele ze mnie, choć nie narzucam jej swojego charakteru. W roli tak bliskiej życiu niełatwo jest oddzielić prywatność od fikcji. Choć bardzo bronię się przed określaniem mnie: „jesteś Elżbietą”, to nie ucieknę od niej, bo przecież muszę ją choć po części obdarzać własnymi cechami. Taka rola zawsze wiąże się z jakimś sprzedawaniem siebie. Często zastanawiam się, czy w życiu postąpiłabym podobnie jak Elżbieta.

- I co się okazuje?

- Czasami scenariusz nakazuje mi postąpić inaczej niż sama bym to zrobiła. W takim serialu bardzo istotny jest dialog, który siłą rzeczy mocno selekcjonuje słowa. W życiu często mówimy wiele niepotrzebnych słów. Czasami na planie brakuje mi tych słów niepotrzebnych - słów, które pozwoliłyby mi się rozedrgać, rozemocjonować. Staram się zawsze walczyć o to, by nieraz chropowaty dialog uczynić bardziej strawnym dla ucha i moich ust, by był mi bliższy.

- Elżbieta jest postacią bardzo pozytywną, czasami odnosi się wrażenie, że wręcz idealną. Nie korci Panią, by dodać jej nieco ikry?

- Staram się, by była łagodna w słowach, natomiast w odruchach, reakcjach marzy mi się, żeby czasami puściły jej emocje, żeby Elżbieta potrafiła się zapomnieć i zachować bardziej spontanicznie. Z jednej strony bronię mojej bohaterki, z drugiej zaś chciałabym jakiejś istotnej odmiany w jej życiu, która pokazałaby drugie oblicze Elżbiety.

- Lubi ją Pani?

- Chyba tak, chociaż ta jej jednowymiarowość trochę mnie nuży. Mimo że staram się, by moja bohaterka ewoluowała, to jednak powinna od czasu do czasu pokazać pazur. Ja w życiu jestem o wiele bardziej konkretna, zdecydowana, zorganizowana, ale też spontaniczna i szalona. Przez pewien czas był taki pomysł, aby Elżbietę wyprowadzić z domu i wprowadzić ją w świat biznesu. Szybko z tego zrezygnowano uznawszy, że dom Chojnickich i Lubiczów straciłby powiencę spraw rodzinnych. No cóż, pozostałam więc matką Polką.

- Bez cienia szaleństwa, które ponoć w Pani drzemie?

- Pozory mylą, prawda? Nawet pani sobie nie wyobraża, jak chętnie zagrałabym ekscentryczną dziwaczkę. Sądję, że to się bierze nie tylko z charakteru, ale i ze scenicznego temperamentu, który zawsze mnie rozsadzał. Tęsknię za szaloną rolą.

- Miała Pani okazję uzewnętrznić ten temperament już u progu kariery, grając Letę w przedstawieniu Agnieszki Holland „Dusia, Ryba, Wal i Leta”.

- To był świetny spektakl, scenografię robił Allan Starski. Zagrałam - obok Krysi Jandy, Joasi Jędryki i Basi Wrzesińskiej - dziewczynę wyemancypowaną do szpiku kości: narkomankę, nimfomankę i histeryczkę. Mimo że zawsze miałam warunki lirycznej amantki, to właśnie Agnieszka obsadziła mnie wbrew nim - i wiedziała, co robi.

- Odezwiała się intuicja profesjonalnego reżysera.

- Dzięki Agnieszce, która dość dokładnie spenetrowała moje wnętrze, ta rola mocno mnie

Barbara Bursztynowicz

Fot. AKPA

- To prawda. W „Equusie” zagrałam, obok Michała Bajora, dziewczynę niezwykle rozwichrzoną, a że przez wiele lat wyglądałam bardzo młodo, wówczas może na 16 lat, nosiłam warkocz, więc efekt był rzeczywiście zaskakujący. Te młodzieńcze warunki zresztą pomagały mi w zmaganiu się z rolami. Podobnie jak moje odstające uszy, które zoperowałam, gdy zaczęłam grać Ofelię w „Hamlecie”. Ten mój defekt wcześniej jednak wykorzystałam, grając Zofię Plejtus w „Matce”; nie dość, że uszy miałam tam odsłonięte, to na dodatek mocno się one rumieniły - w kontraście z bladym makijażem efekt był piorunujący. Swoją karierę artystyczną zaczęłam więc od ról kompletnie sprzecznych z moimi warunkami.

- Kto umożliwił Pani pokazanie tego innego oblicza?

- Charakterystyczność odkrył we mnie profesor Aleksander Bardini, pozwalając mi i innym w nią uwierzyć. Przyznaję jednak, że muszę bardzo uważać w stosowaniu ostrych środków charakterystycznych, gdyż w gruncie rzeczy jestem „instrumentem” delikatnym i każdy nadmiar ekspresji w moim wykonaniu mógłby tracić fał-

ślaska. Grałyśmy kiedyś razem w „Mewie” - ona Arkadynę, a ja drugoplanową rolę pokojówki. Gdy zeszyliśmy pewnego razu ze sceny, powiedziała mi spokojnie: „Basiu, nie patrzyłaś dziś na mnie uważnie, byłaś rozkojarzona”. Miała rację. To właśnie od niej nauczyłam się partnerstwa na scenie, gry zespołowej, której dzisiaj, niestety, praktycznie już nie ma.

- Czy nie sądzi Pani, że ta zanikająca zespołowość gry bierze się z epoki gwiazd, która nastąpiła nie tylko w teatrze, ale i polskim kinie? Każda gwiazda „idzie po swoje”, jak to się mówi w żargonie teatralnym.

- Oczywiście, że tak. Powiem gorzko: dziś tak naprawdę teatr umiera. Nie ma w nim autorytetów, których każdy z nas tak bardzo potrzebuje. Ja ich w każdym razie nie dostrzegam. Najbardziej niebezpieczni są młodzi ludzie, wchodzący w ten zawód, bo nie mają swoich mistrzów, nie mają od kogo uczyć się skupienia, szacunku dla kostiumu, rekwizytu. Prawdziwymi artystami są w teatrze ci, którym nie proponuje się seriali.

- Pani zagrała dużo znaczących ról i w macierzystym teatrze Ateneum, i w Teatrze Telewizji.

roli kobiecej. Potem było kilka następnych filmów, w których z trudem znosiłam spartańskie warunki planu. To były trudne czasy: godzinami czekało się aż oświetleniowiec wytrzeźwieje, a rekwizytor dostarczy potrzebne przedmioty. Można powiedzieć, że do filmu szczęścia nie miałam, więc zrażona zaczęłam odmawiać kolejnym propozycjom. Przyczyn było wiele: albo scenariusz mi się nie podobał, albo reżyser sugerował, że musimy się bliżej poznać. To było straszne dla mnie, początkującej, wrażliwej dziewczyny. A potem skończyły się propozycje.

- I utarło się powiedzenie: „Bursztynowicz odmawia”.

- Niestety, nigdy nie dostałam żadnej frapującej oferty, dla której naprawdę mogłabym znieść najgorsze warunki na planie. Wajda i Zanussi nigdy nie zaproponowali mi roli - może dlatego nie zaistniałam w filmie?

- A czy teraz „Klan” i związana z nim Pani popularność nie zaowocowały propozycjami ról?

- Wręcz przeciwnie. Sądję, że serial nas coraz bardziej zamyka. Obawiam się, że po „Klanie” może nastąpić okres dużej posuchy artystycznej. Szczepie mówiąc, boję się tego. Chętnie uciekłabym do teatru, ale czy on mnie zechce? Obecnie w „Ateneum” gram Lokatorkę w „Moralności pani Dulskiej”. Stworzyliśmy wraz z reżyserem Tomkiem Zygałą negatywną postać charakterystyczną, która daje powody Dulskiej do nielubienia jej, a jednocześnie jest przeciwieństwem Elżbiety z „Klanu”. Cóż, i tak pojawiają się przy moim wejściu na scenę szmery: „To ta z »Klanu«.” Czy Krystian Lupa, w którego magicznym teatrze tak chętnie bym zagrała, kiedykolwiek mnie obsadzi? Nie sądzę. I to jest m.in. cena, jaką płaci się za serial.

- I za popularność.

- Tak, choć nie mogę pojąć, dlaczego tłumy widzów tak często mnie oblegają, prosząc o autograf. Przecież nie jestem żadną wielce znaczącą aktorką, która by na to zasługiwała. Rolę Elżbiety dostałam dzięki przypadkowi. Próbowalam w Teatrze Telewizji rolę Łucji w „Piraniach” - szalonej, nieobliczalnej i zalcoholizowanej aktorki. To jedna z ról, które lubię. Gdy jednak reżyser odebrał rolę pewnemu młodemu aktorowi, uznałam to za niesprawiedliwe i wstawiłam się za nim. Świadkiem mojej żarliwej obrony był Wojtek Niżyński, autor scenariusza „Klanu”. Nie znaleźliśmy się wcześniej, a on w moim zachowaniu zobaczył Elżbietę: ciepłą, chcącą zbawiać świat i pomagać ludziom. Tak powstała ta postać.

- A czy Pani rzeczywiście chce zbawiać świat?

- Tak, a mój mąż twierdzi, że urodziłam się albo za wcześnie, albo za późno - dlatego nie zawsze radzę sobie ze światem, w którym przyszło mi żyć. Jestem dość prostolinijna, mam zasady, które bardzo utrudniają mi życie, mam wyraziste poglądy, z którymi się nie kryję. I bardzo wszystkim się przejmuję, przeżywam każdą porażkę - i w życiu, i w sztuce. A teatr uwielbiam do tego stopnia, że „Listy miłosne” mogłabym zagrać dla pani nawet za darmo.

- I rządzi w domu - dodaje przysłuchujący się naszej rozmowie mąż Pani Barbary, aktor Jacek Bursztynowicz. - Jest przebojowa, zorganizowana i potrafi niezwykle precyzyjnie ustawić funkcjonowanie rodziny. Remont naszego domu to przecież jej zasługa i praca, bo Basia jest osobą nienormalnie pracowitą.

- To gdzie w tej zorganizowanej i precyzyjnej osobie jest miejsce na szaleństwo?

- Jestem aktorką z urodzenia, a ten zawód rodzi się ze sprzeczności. Być może z nich zrodzą się jeszcze w moim życiu niespodziewane zdarzenia artystyczne?

Jasnowidz

Po raz pierwszy kreowałem się na swego rodzaju jasnowidza przeszło pół wieku temu. Studiowałem wówczas we Wrocławiu i na jakiś przerwy semestralną jechałem do Krakowa. Miejsce obok mnie zajmowała młoda dziewczyna, która wsiadła w Opolu. Kiedy wyszła na korytarz, zauważyłem na ławce legitymację studentką, która najwidoczniej wypadła jej z kieszeni kurtki wiszącej na wieszaku. Niekoniecznie zająłem do legitymacji – sam nie wiedząc po co – poczem wsunąłem ją tam, skąd wypadła. Po pewnym czasie w przedziale wywiązała się rozmowa na temat wróżb, przepowiedni i innych zjawisk parapsychicznych. Jedni w nie wierzyli mocniej, inni mieli wątpliwości, a pewien starszy pan bardzo apodyktycznie stwierdzał, że to wszystko bzdury, zabobony lub oszustwa. Nie lubię tak kategorycznego wygłaszania opinii, więc włączyłem się do dyskusji:

– Ludzie mają różne zdolności. Ja np. potrafię wiele wyczytać z kształtu ucha. Jeżeli ta pani obok mnie zgodzi się, bym obejrzał jej ucho, powiem, jak ma na imię, gdzie mieszka, ile ma lat i czym się zajmuje.

Sąsiadka zgodziła się, a ja – pilnie oglądając jej ucho – recytowałem wszystko, co wyczytałem uprzednio z legitymacji. Niebotycznie zdumiona potwierdziła prawdziwość moich „wizji” i wszyscy byli przekonani, że spotkali jasnowidza.

Po raz drugi wystąpiłem w podobnej roli w kilka lat później. Znalazłem się przypadkiem na pewnej – jak to się dziś mówi – imprezie, której większość uczestników stanowiły nieznanne mi uprzednio osoby. Zauważyłem, że jedna z pań nie bierze udziału w zabawie, siedzi w kącie i wygląda jak siedem nieszczęść. Od gospodyni dowiedziałem się, że to jej znajoma, którą niedawno porzucił mąż, zostawiając ją z paromiesięcznym dzieckiem. Po stanowilem pocieszyć nieboraczkę. Gospodyni przedstawiła mi jako chiromantę umiejącego prawie bezbłędnie wróżyć z ręki. Zacząłem uważnie oglądać obie dłonie „pacjentki” i najpierw wyczytałem na linii życia, że spotkała ją nieszczęście, bo straciła męża. Dalej jednak znalazłem znaki świadczące o tym, że nie powinna rozpaczować, bo nie był to ten partner, którego los jej przeznaczył, że tego właściwego człowieka spotka wkrótce i z nim dopiero czeka ją bardzo udane życie. Nie byłam chyba zbyt przekonujący, bo wprawdzie udało mi się poprawić jej nastrój, ale w stosunkowo niewielkim stopniu.

Po kilkunastu latach, znów przy jakiejś towarzyskiej okazji, przedstawiono mi pewną panią, moim zdaniem zupełnie mi nieznaną. Ona jednak mnie poznała i zawołała:

– Jak się cieszę, że pana spotykam. To przecież pan dawno temu wróżył mi z ręki i nigdy bym nie przypuszczała, że takie wróżby mogą się aż tak dokładnie spełnić! A to właśnie jest mój wspaniały mąż, którego mi pan wtedy przepowiedział!

Przysłowie powiada, że do trzech razy sztuka. Może więc powinienem jeszcze raz sprawdzić swoje magiczne uzdolnienia i uchylić przed kimś zasłonę kryjącą przyszłe losy? Próbowałem już z ucha i z ręki, może warto teraz spróbować z kart? Np. kredytowych, lub bankomatowych...

BRUNO MIECUGOW

BARAN (21 III – 20 IV):

Wszystko przeszkadza. Drobne szczegóły stają się dominujące. Czujesz się kiepsko, spada witalność, energia, nastrój – rośnie złość na złe okoliczności. Cóż robić? Najlepiej zająć się konkretną pracą i realizować podstawowe obowiązki, a wieczorami chodzić do kina, odwiedzać kawiarnie albo czytać książki. Od czwartku – passa się przełamię i znowu ruszysz śmiało na podboje.

Dni niekorzystne: 18! i 19! IX

BYK (21 IV – 21 V):

Jesteś ogromnie precyzyjny, logiczny i uporządkowany. Masz prawdziwego nosa do biznesu. Jeżeli zaczniesz realizować jakiś

plan finansowy, powstaną wielkie szanse na odniesienie sukcesu. Trzeba być tylko konsekwentnym, stanowczym, zająłbym w pracy, konkretnym w negocjacjach – zadowalać się mniejszym, ale pewnym zyskiem. I stale iść naprzód! Obyś tylko u schyłku tygodnia nie zaszalał po knajpach.

Dni niekorzystne: 15, 20 – 21! IX

Korzystne: 16 i 17 IX

BLIŹNIĘTA (22 V – 21 VI):

Aż do wtorku będziesz raczej zmęczony, skwaszony, chory z urojenia? Kiepski. Nie wszystko bowiem układa się tak jak zaplanowałeś i zamiast spodziewanych sukcesów – pojawiają się dosyć poważne problemy. Wkrótce jednak szczęście znowu uśmiechnie się do Ciebie i to pełną gębą. Od środy znajdziesz się w wirze imprez, zabaw, szaleństw, tańców, wśród ludzi, którzy pomogą Ci odnaleźć własną drogę i rozwiązać skomplikowane problemy.

Dni niekorzystne: 16 – 17 IX

Korzystne: 15, 18, 19 IX

RAK (22 VI – 22 VII):

Choć środek tygodnia może okazać się ciężki, ekscytujący, wymagający wielkich wysiłków i sporej cierpliwości – generalnie wszystko

układa się dobrze, a nawet z tygodnia na tydzień coraz lepiej. Idziesz bowiem prostą drogą do sukcesów (finansowych i zawodowych), których kulminację przewiduję na październik. Bez względu na okoliczności pozostaj jednak przede wszystkim sobą i trzymaj się dzielnie.

Dni niekorzystne: 16, 17, 20, 21 IX

Korzystne: 18 i 19 IX

Horoskop

Wenus w znaku Panny

Rys. Stanisław Stolec

LEW (23 VII – 22 VIII):

Pora na radość. Na spokojną konsumpcję sukcesów. Na poczucie wolności, miłość, szczęście rodzinne – a wszystko przecież

zależy od Ciebie. Jeżeli się postarasz, Twoje otoczenie odzyska uśmiech na twarzy, a zabawom i rozrywkom nie będzie kresu. Byle tylko z umiarem – zwłaszcza pod koniec tygodnia.

Dni korzystne: 15! 18 – 19 IX

Niekorzystne: 20 i 21 IX

PANNA (23 VIII – 22 IX):

Doskonałe układy gwiazdne stale Ci towarzyszą i zapraszają do uczestnictwa w radości. Jesteś silny, dynamiczny, zorganizowany, pewny siebie i własnych racji – a jeśli wypowiesz jakąś myśl – to od razu diagnoza i wyrocznia. W takiej

aurze osiągniesz błyskotliwe sukcesy naukowe? zawodowe? finansowe? a Twoi dotychczasowi przeciwnicy będą umierać z zazdrości. No i bardzo dobrze!

Dni korzystne: 16! – 17!, 20 – 21 IX

WAGA (23 IX – 22 X):

W Twoim życiu zaczyna się czas powagi, rozsądku, spokojnych kalkulacji i dynamicznego rozwoju kariery. W środku

tygodnia będziesz brał udział w spotkaniach z bardzo ważnymi ludźmi, zajmującymi niezwykle odpowiedzialne stanowiska i tylko od Ciebie zależy, czy zrobisz na nich korzystne wrażenie, czy otrzymasz w następstwie bilet do szczęścia. Posada konsultanta jest bowiem wciąż do wzięcia. A ktoś nie chciałby być doradcą prezesa?

Dni korzystne: 15, 18!, 19! IX

SKORPION (23 X – 21 XI):

Duża precyzja myślenia i przenikliwa inteligencja pozwolą Ci rozwiązać niejedną węzeł, wydawałoby się, gordyjski. Musisz tylko zachować

twarz pokerzysty, grać swoją grę i nie zważać na drobne przeciwności losu, które i tak obrócą się wkrótce na Twoją korzyść. Bo w pozorowanej słabości tkwi prawdziwa siła. Zadeonstruj ją u schyłku tygodnia, gdy odniesiesz sukcesy.

Dni niekorzystne: 15 IX

Korzystne: 16 i 17, 20! – 21! IX

STRZELEC (22 XI – 21 XII):

Trudny początek tygodnia, kiedy pocujesz zniżkę formy i zaczniesz poszukiwać w sobie tajemniczych chorób – rozplynie się

jak za dotknięciem dobroczynnej różdżki. Za wiele wokoło zabaw, imprez, ciekawych spotkań towarzyskich, by celebrować smutek. Trzeba przyłączyć się ofensywnie do radości i myśleć o karierze. A ta powinna rozwijać się pomyślnie.

Dni korzystne: 15, 18, 19 IX

Niekorzystne: 16 – 17 IX

KOZIOROŻEC (22 XII – 20 I):

Nadal jesteś w sztosie – silny i zwycięski – rozwijasz biznes, masz wiele spotkań, angażujesz się w trudne – przedsięwzięcia

i jak zwykle osiągasz błyskotliwe sukcesy. Najwyższy czas cieszyć się pięknem życia, młodością, perspektywą, radością – kochaj i rób co chcesz (tylko w środę i czwartek miej się na baczności).

Dni korzystne: 16, 17, 20, 21 IX

Niekorzystne: 18 i 19

WODNIK (21 I – 20 II):

Powinieneś do końca wykorzystać dobre wpływy planetarne – liczyć, inwestować, zabiegać o wpływy, podpisywać układy i kontrakty, finalizować transakcje biznesowe. Teraz albo nigdy. Jeżeli będziesz

działał w takiej aurze, zrobisz wielki skok w karierze i będziesz szczęśliwy, a potem niespodziewanie wyjedziesz na kolejne wakacje.

Dni korzystne: 18 – 19 IX

Niekorzystne: 15!, 20, 21 IX

RYBY (21 II – 20 III):

Trudna niedziela i początek tygodnia mogą Cię natchnąć pesymistycznymi myślami. Zaczyniesz przeżywać jakieś przeszłe sprawy,

martwić się, snuć ponure wizje – a jest to kiepska recepta na stabilizację uczuć. Odnajdziesz się wśród ludzi – krewnych, przyjaciół, bliskich i wspólnie z nimi będziesz poszukiwał wyjścia, które okaże się bardzo proste i ogromnie łatwe.

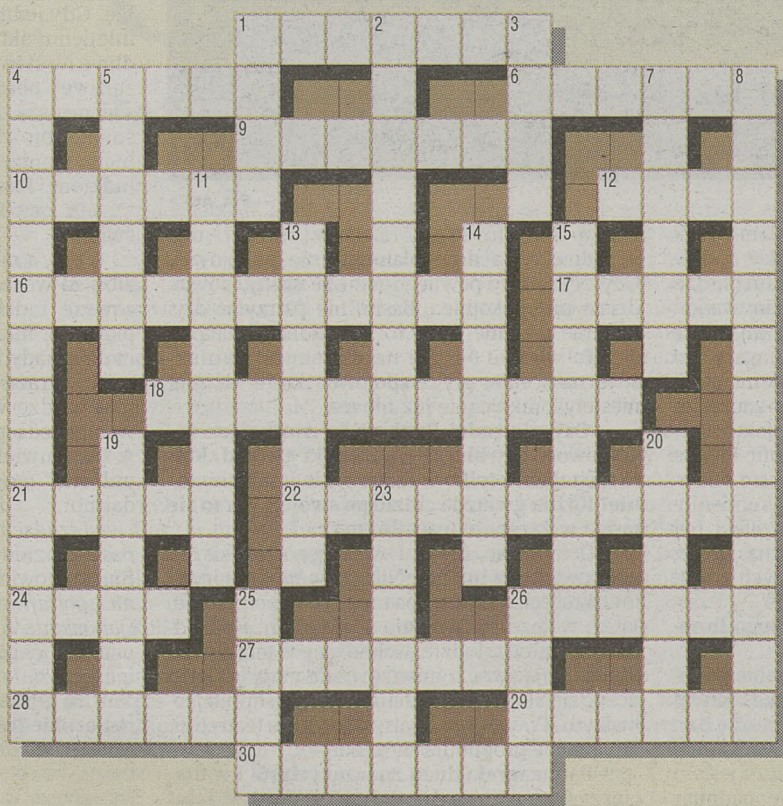
Dni niekorzystne: 16 i 17 IX

Dni korzystne: 20 i 21 IX

JAKUB CIEKIEWICZ

KRZYŻÓWKA nr 555

DWIE NAGRODY PO 100 ZŁ FUNDUJE REDAKCJA „DZIENNIKA POLSKIEGO”

POZIOMO:

1. antypowodziowe witki, 4. tajemniczo przysłała damską twarz, 6. cofanie się, 9. wystawę sklepową uchroni przed słońcem, 10. pojemnik na ambroję, 12. pani Bovary, 16. stronienie od ludzi, 17. „Bitwa pod Grunwaldem” Matejki, 18. autor „Austerii”, 21. lecznicze zbierane na łąkach, 22. wytwórnia pustaków, 24. przysięgłych, 26. śpiewająca, nieżyjąca już Anna, 27. w Portugalii, 28. z grającą taśmą, 29. cyrkowy koński popis, 30. grykopodobna.

PIONOWO:

1. głosi, 2. wyciąg z włoskich orzechów dolewany do czystej, 3. mieszkawiec naftodajnego półwyspu, 4. zastępca najważniejszego w sejmie, 5. Indianie z popularnych powieści Maya, 7. końskim rynsztunkiem para się, 8. tam serwują dania na drutach, 11. kapelusz słomkowy z płaską główką, 13. do pogaduszek przed izbą, 14. obchodzi imieniny 4 lipca, 15. głowę Kościoła wybiera, 19. wielce pobudliwy, 20. niedokrwiłość, 23. w rękach mariackiego hejnalisty, 25. stołowa równina, 26. bankiet oficjeli.

Rozwiązanie krzyżówki nr 555 prosimy nadsyłać (wyłącznie na kartkach pocztowych) do następnej soboty, tj. do 22 września br., pod adresem redakcji: „Dziennik Polski”, ul. Wielepole 1 31-072 Kraków, załączając kupon konkursowy.

ty, tj. do 22 września br., pod adresem redakcji: „Dziennik Polski”, ul. Wielepole 1 31-072 Kraków, załączając kupon konkursowy.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI NR 553

POZIOMO: 1. babiniec, 5. apelacja, 9. luidor, 11. strawa, 12. Nefretete, 13. niania, 15. arkada, 17. Bertold, 19. ikebana, 22. pakiet, 24. rozbój, 27. antidotum, 29. Mozart, 30. saliny, 31. trykotaż, 32. latarnia.

PIONOWO: 1. bulion, 2. blizna, 3. neon, 4. czarter, 5. Aretino, 6. Lete, 7. chatka, 8. Alaska, 10. rehabilitant, 11. Stradivarius, 14. nawioki, 16. Kalisz, 18. tryb, 20. ermitaż, 21. alkohol, 22. poemat, 23. koszty, 25. bilion, 26. jodyna, 27. Arno, 28. mata.

WYNIK LOSOWANIA

W redakcji odbyło się losowanie nagród wśród uczestników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązanie krzyżówki ze sponsorem nr 553.

Nagrody po 100 złotych wylosowali:

ANNA I MARCIN CZAJKA – Kraków

EDYTA GURDEZ – Wadowice

Pieniądze prześlemy pocztą.

Kupon krzyżówki nr 555

Wieprzowina inaczej

Jesień już puka do drzwi, pora więc na coś bardziej tłustego, bardziej pożywczego, na przykład na wieprzowinę. Znowu schabowe, znowu pieczeń, znowu golonka, znowu żeberka! – westchnie ktoś, kogo znużyła wieprzowina monotonia polskiej kuchni. A tymczasem...

Tymczasem wieprzowinę – jedzoną jak świat długi i szeroki, z wyjątkiem Izraela i krajów zamieszkałych przez muzułmanów – można przygotowywać na setki sposobów.

Nawet najzwyklejsze kotlety, tak miło syczące na talerzach gorącym tłuszczem, tak złote od przyrumienionej panierki, od czasu do czasu można przyrządzić w nieco odmienny sposób. Na przykład z ziołami i winem, otrzymując potrawę zwaną

herbed pork chops.

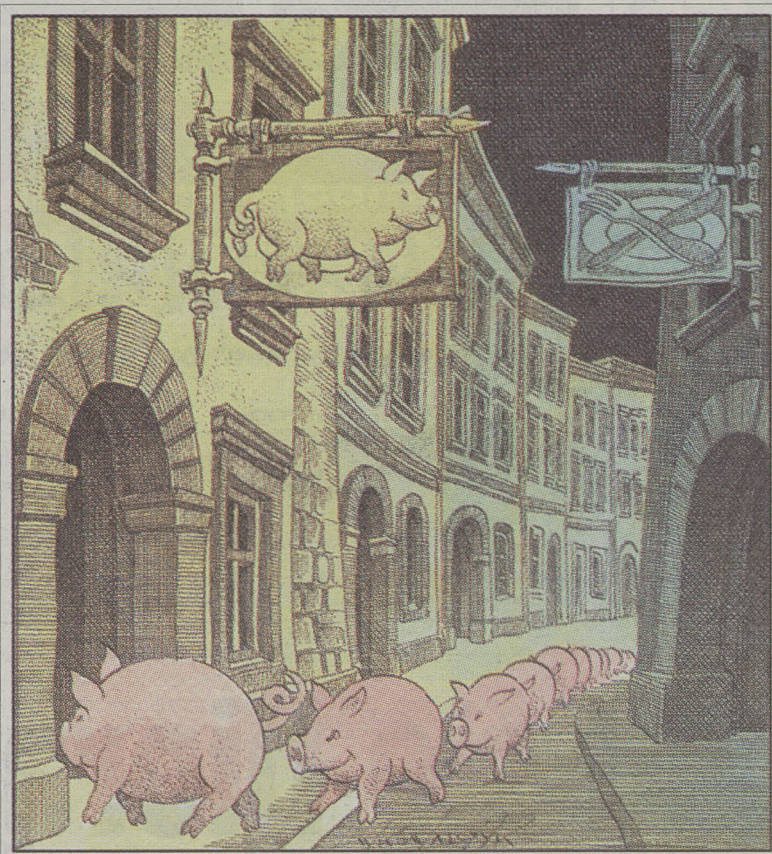
Przygotowujemy łyżeczkę rozmarynu, pół łyżeczki szałwii, ząbek czosnku, odrobinę czarnego mielonego pieprzu, sól do smaku, cztery grube kotlety wieprzowe i pół szklanki białego wytrawnego wina. Z ziół, drobno posiekanego czosnku i soli robimy mieszankę, którą nacieramy kotlety. Następnie kładziemy je do głębokiej patelni, zalewamy szklanką wody i gotujemy pod przykryciem około 45 minut. Kiedy woda wyparuje, jeszcze przez pewien czas smażymy kotlety, czekając, aż osiągną ciemnozłoty kolor, wtedy wlewamy wino i gotujemy tak długo, aż wyparuje.

Tak przyrządzone kotlety są naprawdę smakowite, a ich smak zależy od naszej inwencji. Można dowolnie zmieniać zestaw ziół, ja na przykład dodaję łyżeczkę tymianku, za którym przepadam, staram się natomiast unikać szałwii...

W chłodniejsze dni, a już z pewnością w czasie zimy, z pewnością będą nam smakowały

pielmienie,

jedna z legendarnych – obok uchy, blinów i szczy – potraw rosyjskiej kuchni.

Rys. Wojciech Kowalczyk

Pielmienie zawdzięcza Rosja Syberii, nawet ich nazwa wywodzi się z tamtych mniej więcej okolic i w języku Komi oznacza „chlebowe ucho”. Pielmienie, rodzaj pierożków, rzeczywiście kształtem przypominają uszy. Kiedyś na Syberii w każdym domu lepiąco ich tysiące sztuk, a następnie zamrażano, o co podczas syberyjskiej zimy łatwo. Sybirak ruszający w tajgę zabierał ze sobą worek mrożonych pielmieni, które wystarczyło wrzucić do zawieszono nad ogniskiem kociołka z wrzącą wodą, aby otrzymać pożywny – i bardzo smaczny! – obiad.

Ciasto sporządza się w najprostszy sposób. Na stolnicę wysypujemy 30

– 40 dekagramów mąki, robimy zagłębienie, do którego wysypujemy łyżeczkę soli, wbijamy dwa jajka i wlewamy pół szklanki ciepłej wody. Wyrabiamy ciasto, które zostawiamy na pół godziny lub czterdzieści minut.

Kiedy ciasto odpoczywa, przygotowujemy farsz. 20 dekagramów wieprzowiny i 20 dekagramów wołowiny wraz z dwiema cebulami dwukrotnie przepuszczamy przez maszynkę. Dodajemy sól i pieprz, dolewamy trochę zimnej wody, tyle aby farsz był nieco rzadszy od mięsa mielonego na kotlety.

Z cienko rozwałkowanego ciasta wycinamy krążki, na każdym kładzie-

my kulkę farszu i zlepiamy brzegi. Wielkości nie regulują żadne przepisy, żadne obyczaje, bywają pielmieniuszki wręcz miniaturowe i pielmieniska wielkie niczym krowie uszy. Wszystkie – zgodnie z syberyjską tradycją – zamrażamy. Później wystarczy zagotować je we wrzącej, osolonej wodzie – i można zabrać się do jedzenia. A je się pielmienie – w domu i barze zwanym „pielmiennaja” – ze śmietaną, topionym masłem, octem, pieprzem i musztardą.

Skoro odwiedziliśmy Stany Zjednoczone i Rosję, wróćmy może do Polski, której kuchni w jej staropolskim i regionalnym bogactwie prawdę mówiąc nie znamy. No bo kto słyszał na przykład o farszynkach, mazursko-warmińskiej potrawie?

Aby przyrządzić

farszynki,

trzeba przygotować 90 dekagramów gotowanych ziemniaków, 25 dekagramów mąki ziemniaczanej, 2 jajka i odrobinę soli. To na ciasto, natomiast do zrobienia farszu będziemy potrzebowali: 15 dekagramów gotowanej wieprzowiny, 2 ugotowane na twardo jaja, 8 dekagramów cebuli, 10 dekagramów smalcu, pieprz i sól do smaku.

Ugotowane ziemniaki należy zemleć, dodać jajka, mąkę, sól i wyrobić ciasto. Aby przygotować farsz, musimy zemleć wieprzowinę z posmażoną cebulą i gotowanymi jajkami, następnie wszystkie składniki wymieszać na jednolitą masę. Z ziemniaczanego ciasta formujemy wałek, kroimy na kawałki, którym nadajemy kształt placuszków. Na każdy placuszek kładziemy farsz, zawijamy i formujemy zgrabne kotleciki, które następnie smażymy na smalcu.

Chociaż przepisy tego nie zawierają, radzę każdy kotlecik obtoczyć tartą bułką. Farszynki doskonale smakują z grzybowym sosem, ale zacynam, z prawdziwych – świeżych lub suszonych grzybów, cebulki i śmietany.

ANDRZEJ KOZIOŁ

Francuski notes: Benedyktynka albo pochwała klasztornej zaciszy

Butelka jest niewysoka, przysadzista, z lekka pękata. Żółtawe szkło kryje napój o barwie miodowej – to za sprawą szafranu, którego napor wchodzi w skład trunku. Na etykietce kościelny znak D.O.M., czyli Deo Optimo Maximo (Bogu, Najlepszemu, Największemu). Niżej dopiero nazwa: Bénédiction. To jeden z najstarszych win w świecie likierów, którego sercem jest destylat z nalewki na 27 ziół i korzeni pochodzących głównie z zamorskich krain. Miesza się go następnie z miodem, po czym przelewa do dębowych beczek i pozostawia w piwnicach przez cztery lata. Trunek wyborny, o smaku niepowtarzalnym, ulepszany zresztą systematycznie. Narodził się ten eliksir w roku 1510 (w tych czasach tak właśnie nazywano likiery) w klasztorze Benedyktynów w Fécamp, w Normandii, a jego twórcą był weneccjanin, mnich Dom Bernardo Vincelli, szukający

czegoś na wzmocnienie dla osłabionych zakonników. Elikzir zdobył uznanie, gustował w nim król Francji Franciszek I, a benedyktyni z Fécamp wyrabiali go aż do rewolucji francuskiej, kiedy to mnichów rozpędzono. Przepis na likier odnalazł się przypadkiem 70 lat później, ale już w prywatnych rękach miejscowego handlarza win, w których pozostaje do dziś.

Nasuwa się tu refleksja o roli zakonników w historii francuskich trunków. Rola nie mała. Więc od początku – najpierw piło się piwo. Klasztory, które pojawiać się zaczęły z nastaniem średniowiecza, szybko stały się miejscem gościny, noclegu i posiłku dla podróżnych i pielgrzymów. A że przy posiłkach się pije – dobrym kompromisem pomiędzy drogim winem a wodą ze studni okazało się piwo. Toteż klasztory zaczęły je warzyć na wielką skalę i wkrótce otrzymały na to

warzenie królewski monopol. Cywil, jeśli chciał warzyć, musiał płacić klasztorowi haracz, więc na ogół nie warzył. Ten monopol upadł dopiero w XIII stuleciu, ale nie da się zaprzeczyć, że podwaliny piwowarstwa francuskiego stworzyli zakonnicy.

Z winem też im się powiodło i każdy niemal klasztor otoczony był winnicami, a sztuka uprawy winorośli doskonalila się znakomicie jako że zakonnicy przychodzą i odchodzą, ale klasztor jest wieczny i sztukę win pieczęlowicie przechowuje. Najbardziej zasłynął na tym polu Dom Perignon, szafarz z opactwa benedyktynów w Hautvilliers, któremu zawdzięczamy skomplikowaną technologię produkcji szampana. Zacisza klasztorów były zresztą znakomitym miejscem dla eksperymentów i prób, tam bulgotały eliksiry, kordiały i inne likwory, bo były to czasy, kiedy być aptekarzem ozna-

czało być zakonnikiem, zaś alkohol uważano za lek sam w sobie cenny i niezbędny składnik różnych leczniczych mikstur i syropów. A że modne, wschodnie przyprawy i korzenie również miały mieć „cudowne” właściwości, więc też medyczne doświadczenia zaowocowały korzennymi likierami. Najświeższy z nich – chartreuse – do dziś wyrabiany jest przez ojców kartuzów i choć, jak chce legenda, nikt nie wie, kto przepis stworzył, oni jednak znaleźli do niego klucz i zastosowali w praktyce.

Do benedyktynki wracając: istnieje jej wersja współczesna, której ideę przypisuje się już nie zakonnikowi, ale barmanowi ze słynnego nowojorskiego klubu Twenty One z lat 30. Jest to „B & B” – mieszanina likieru i koniaku, produkowana dziś obok benedyktynki przez firmę z Fécamp.

WOJCIECH BRÓZDA, PARYŻ

Biesiadny savoir-vivre – Stół

„Wino nalane, trzeba je wypić” – rzekł ponoć mądry Telleyrand do Napoleona po aresztowaniu księcia d'Enghien, zaczęł ten kazał go stracić dla świętego spokoju; czego nie radzimy naśladować, choć prawdą jest, że nalane wino należy, istotnie, wypić. A nawet tylko otwarte, czyli odkorkowane. Bo – choć z początku nabiera smaku – to potem stopniowo go traci, a wystawione na słońce, zmienia się w ocet. Jak więc podawać wino?

Po pierwsze – butelkę należy odkorkować około 15 min przed podaniem i zostawić otwartą. Po drugie – dostoso-

wać sposób podania do jakości wina i okoliczności: jeśli wino jest wyjątkowe, lub choćby tylko wielkiej klasy – podaje się je w butelkach; w pierwszym wypadku lekko tylko oczyścić z kurzu piwnicy lub nawet pokryte nalotem pleśni (bardzo eleganckie, lecz kto dziś w Polsce ma takie wino?); w drugim – we flasce wytarłej do połysku. Wina stołowe, czyli po staropolsku ordynaryjne (od francuskiego ordinaire – zwyczajny, pospolity) można podawać w karafkach lub dzbankach od kryształowego ze srebrną rączką i pokrywką poczynając, jakie zwłaszcza

w XIX w. były modne, a do dziś trafiają się w antykwariatach, aż po ładne, gliniane, jeżeli przyjęcie odbywa się na świeżym powietrzu lub w letniskowym domku. Dowolność panuje więc w tym względzie wielka.

Co innego kieliszki. Te są obwarowane bardzo rygorystycznymi przepisami s.v., których łamać nie radzimy. Przynajmniej tym, którzy nie chcą być posądzeni o totalną ignorancję stołowego bon tonu (tu glosa – są, również w Polsce, domy, w których – południowym obyczajem – podaje się wino stołowe w szklankach; mniejszych od

tych do wody o mniej więcej połowę, z dość grubego szkła i zwężających się miękko ku dołowi). Oczywiście, można tak wino podawać i to zarówno białe jak czerwone i rosé, lecz tylko w sytuacjach zupełnie nieoficjalnych. Nieco tylko bardziej oficjalne wymagają już kieliszków. Trzech rodzajów, do wina białego, czerwonego i szampana. Oczywiście wytrawnych, bo słodkich, a nawet półsłodkich w szanujących domach się nie podaje, jedynie z półwytrawnych i to, w szczególnych wypadkach, czyniąc wyjątek.

BRAT CHAMA

pejzaż

kulinarny

Piwnica i okolica

Wojna cywilizacji

„Spoczywają na miękkich kobiercach, rozglądają się wokół; w ich obliczach odbija się radość. Tu piją czyste, dobrze zapieczetowane wino (...) czekają ich czarnookie hurysy, dziewczęta jak ukryte perły, jako nagroda za ich czyny...” takimi słowami archanioł Gabriel przedstawił Mahometowi raj. Taki raj, z hurysami, ale i z winem, obiecują liderzy islamskiego fundamentalizmu zbrodniczym szaleńcom, dokonującym samobójczych zamachów na przypadkowe ofiary.

Stosunek proroka do wina się zmienił. W pierwszych wersach Koranu wino, razem z wodą, mlekiem i miodem jest zaliczane do dobrych rzeczy na tej ziemi. „...a wśród owoców palm i winogrona, z których macie oszałamiający napój i dobre pożywienie.” W kolejnych wersach jest ostrzeżenie, że w winie jest równocześnie wielki grzech i wielka korzyść dla ludzi. Grzech jest jednak większy od korzyści. Zgodnie z legendą, podczas uczt w Medynie dwaj uczniowie popadli w sprzeczkę i jeden drugiemu rozciął głowę ogryzioną kością. Mahomet poddyktował wówczas te słowa: „O wy, którzy wierzycie, wiedźcie, że wino, gra, wizerunki i strzały są odrażającym dziełem szatana. (...) Szatan chce rozpaść między wami wrogość i nienawiść przez wino i grę, odciągnąć was od myśli o Allahu i od modlitwy”.

Następnego dnia zniszczono wszystkie zapasy wina w Medynie, a prorok nazaczył jako karę za zakaz spożywania trunku 40 uderzeń pejcem. Jego następcą, kalif Umer podniósł karę do 80 uderzeń.

Zakaz nie był jednak w świecie islamu ani powszechny, ani powszechnie przestrzegany. Przetwały słowa ulubionej żony proroka, Ajeszy – możesz pić, ale nie wolno ci się upijać. Najwięksi poeci islamu – Abu Nuwas, Firdausi, Omar Khayyam, Saadi, Hafis pisali ody do wina. Na gigantycznych obszarach ziem islamskich uprawiano winorośl, produkowano i pito wino, tolerowano chrześcijańskich i żydowskich pośredników i handlarzy, dziś powiedzielibyśmy importerów wina. Kalifowie wydawali ucztę, zainscenizowane tak jak odbywałyby się w raju. I podawali rajski trunek – wino. Kalif Mutawakkil (846–861) miał w swoim pałacu złotą salę. Podłoga była wykładana drewnem sandałowym, ściany obite złotą satyną, stoły ozdabiał melony i pomarańcze, woda źródłana barwiona była szafranem, a goście pili wino o barwie złota.

Rajskie czasy skończyły się gwałtownie wraz z barbarzyńskim najazdem Mongołów w XII wieku. Zniszczono wsie i systemy nawadniające. Rolnicy uciekli do miast. Szturmy i zarazy zdziesiątkowały ludność tak, że Bagdad, który w rozkwicie kalifatu liczył 1,3 miliona mieszkańców, jeszcze w połowie XIX wieku miał ich tylko 60 tysięcy. Winnice wyschły i zdziczały, cena wina poszła w górę, spożycie spadało. Ci wszyscy, których nie stać było na wino, mieli do dyspozycji haszysz.

Wtedy właśnie pojawili się Asasyni, po arabsku zwani Haszisziją, konsumenci haszyszu. Sekta skrytobójców, dokonujących mordów na tle polityczno-religijnym. Poprzednicy dzisiejszych terrorystów i fundamentalistów arabskich.

W obliczu tragedii w Nowym Jorku niestosownie wydawało mi się pisanie o gatunkach wina. Ponieważ jednak wszyscy mówią dziś o wojnie cywilizacji, przypominałem historię wina w cywilizacji islamskiej, żeby też kolejny raz podkreślić, iż wino jest częścią fundamentu cywilizacji napadniętej teraz. Naszej cywilizacji.

RADWAN

Zarząd Gminy Czarny Dunajec
ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY na wykonanie instalacji wod-kan, c.o. i elektrycznych oraz robót ogólnobudowlanych wykończeniowych w budynku Nr 2 Urzędu Gminy w Czarnym Dunajcu.

Warunkiem udziału w przetargu jest wniesienie wadium w wysokości 5 000 zł.

Miejsce wniesienia wadium: kasa Urzędu Gminy lub BS Nr konta 87920008-2828-3670-14.

Termin wniesienia wadium: 2001 X 01 (poniedziałek) do godz. 11.00. Oferty należy składać w sekretariacie Urzędu Gminy do dnia 2001 X 01 (poniedziałek) do godz. 11.00.

Otwarcie ofert nastąpi w sali widowiskowej GOK w Czarnym Dunajcu dnia 2001 X 01 (poniedziałek) o godz. 12.00.

Informacji dotyczących przetargu udziela inż. Paweł Babel w Urzędzie Gminy, tel. 26-571-61, pok. 18.

Oplata za materiały przetargowe wynosi 30 zł.

5368001

KOMUNIKAT

Zarządu Gminy Czarny Dunajec

Stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 6 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.) zawiadamia się, że projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Czarny Dunajec będzie wyłożony do publicznego wglądu w dniach od 8.10.2001 r. do 7.11.2001 r. (od poniedziałku do piątku) w godz. od 10⁰⁰ do 14⁰⁰, w budynku OSP Czarny Dunajec, ul. Piłsudskiego 2 (sala widowiskowa).

Zaznacza się, że wraz z projektem planu będzie wyłożona do publicznego wglądu prognoza skutków wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze.

Zgodnie z art. 23 ustawy każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu, może wnieść protest.

Zgodnie z art. 24 ustawy każdy, kogo interes prawny lub uprawnienia zostały naruszone przez ustalenia przyjęte w projekcie planu, może wnieść zarzut.

Zainteresowani mogą zgłaszać protesty i zarzuty na piśmie do Zarządu Gminy Czarny Dunajec, z podaniem oznaczenia nieruchomości, w terminie nie dłuższym niż 14 dni po upływie okresu wyłożenia, tj. najpóźniej do dnia 21.11.2001 r.

Za Zarząd
Przewodniczący Zarządu
Tadeusz Czepiel

5370401

II Inspektorat PZU S.A. w Tarnowie
ogłasza

PRZETARG KOPERTOWY

na sprzedaż samochodów powypadkowych:

1. Renault Clio poj. 1,2, rok prod. 2000, cena wywoławcza 7000 PLN.
2. Renault Megane poj. 1,4, rok prod. 2000, cena wywoławcza 12 500 PLN.
3. FSO Lublin, rok prod. 1998, cena wywoławcza 9 000 PLN.
4. Peugeot 406 combi poj. 2,0, rok prod. 1999, cena wywoławcza 25 100 PLN.

Samochody można oglądać:

- pozycja 1 i 2, Salon Renault, Ładna k. Tarnowa
- pozycja 3, Smigno 139 Mi 12 gda Corporation s.c.
- pozycja 4, Salon Peugeot, Mikołajowice k. Tarnowa

Oferty w zaklejonych kopertach można składać w biurze II Inspektoratu PZU S.A. w Tarnowie, ul. Bema 17, do dnia 21 września 2001 r. do godziny 9.00.

Otwarcie kopert nastąpi w dniu 21.09.2001 r. o godz. 9.30.

Inspektorat zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

8301

Nadleśnictwo Niepołomice mające siedzibę:
32-005 Niepołomice ul. Myśliwska 41
ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na "Wykonanie nawierzchni żuźlowej,
ścieżki rowerowej w kompleksie leśnym".

Termin realizacji zamówienia 20.11.2001 r.

Warunkiem udziału w postępowaniu o udzielenie
zamówienia jest wniesienie wadium w wysokości
1000 zł.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia można odebrać osobiście w siedzibie zamawiającego w pokoju nr 3 w terminie od dnia 14.09.2001 do dnia 24.09.2001 w godzinach 8.00 - 14.00.

Pracownikiem uprawnionym do kontaktów z oferentami jest mgr inż. Bogusław Młynarczyk, który w dni robocze w okresie od 14.09.2001 do 24.09.2001 w godzinach 8.00 - 14.00 udziela informacji na temat przetargu.

W przetargu mogą wziąć udział oferenci nie wykluczeni na podstawie art. 19 i art. 22 ust. 7, spełniający warunki zawarte w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych oraz określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Oferty należy składać w siedzibie zamawiającego w sekretariacie w terminie do 28.09.2001 godz. 14.00.

Termin otwarcia ofert: 1.10.01 w siedzibie zamawiającego.

5499701

HANDEL * USŁUGI * PRODUKCJA
oraz treść ogłoszeń drobnych
z ostatniego tygodnia
w "Dzienniku Polskim"

94-77

Telefoniczna Agencja Informacyjna
http://www.tai.com.pl

handel

FILIA INTERNATIONAL HOUSE LONDON

szkoła języka
angielskiego

International House
ul. Piłsudskiego 6
tel. 421 94 40, 422 64 82
www.ih.pl

4986801

Różne

wielka promocja urodzinowa

Tylko w 5 urodziny dajemy Ci
specjalną kartę rabatową.

TCM

Autoryzowany przedstawiciel

30-347 Kraków,
CH. TESCO ul. Kapelanka 54,
tel. (012) 296 42 49, 296 42 50

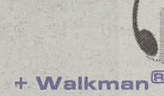
Ericsson T20e
15 zł

+ gra
Tomb Raider

Sony CMD-J5
25 zł

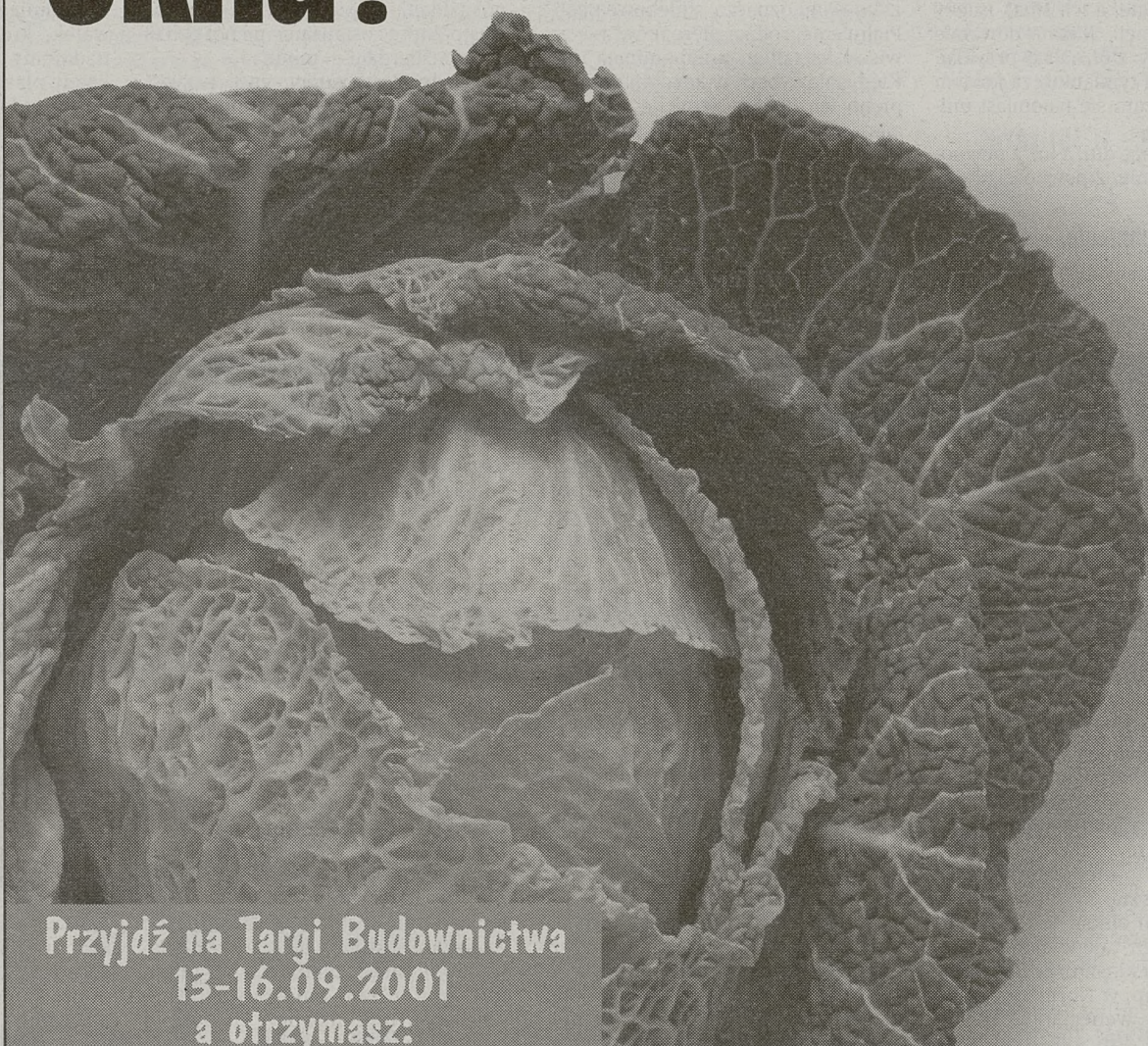

+ Walkman®

Moja

Skąd się biorą... okna?

Przyjdź na Targi Budownictwa
13-16.09.2001
a otrzymasz:

TALON NA OKNA!

OknoPlus®

PRODUCENT OKIEN PCV

Kraków-Libertów 251, tel. 27 75 700

Biura Handlowe OknoPlus:

Kraków, ul. Zapolskiej 42, tel. 638 70 55, ul. Meissnera 19, tel. 417 11 77, os. Kolorowe 46, tel. 644 49 29, os. Kombatantów 7b, tel. 647 94 23, ul. Klimeckiego 14, tel. 652 76 66, ul. Wroney 32, tel. 262 12 07, ul. Miodowa 21, tel. 422 91 43, ul. Kalwaryjska 1, tel. 656 01 82, Andrychów, 875 24 10 w. 16, Bochnia, ul. Kręta 23, tel. 612 39 04, ul. Partyzantów 29, tel. 611 30 01, Brzesko, 663 04 55, Chrzanów, 623 42 51 w. 7189, Dobczyce, 271 36 65, Jaworzno, 752 01 57, Kalwaria Z., 876 53 51, Miechów, 383 29 20, Myślenice, 272 24 69, Niepołomice, 281 34 02, Nowy Targ, 264 80 48, Nowy Sącz, 441 61 88, Olkusz, 643 25 48, Oświęcim, 844 35 41, Proszowice, 386 12 99, Tarnów, ul. Szkotnik 2b, tel. 622 40 54 w. 35, ul. Hodowlana 2, tel. 626 18 51, ul. Bema 20, tel. 627 54 32, ul. Przemysłowa 27, tel. 627 82 30, Trzebinia, 612 15 24, Wadowice, 823 49 29, Wieliczka, 278 26 43, Wojnicz, 679 01 74, Wolbrom, 646 25 62

5224801

**Z kraju
i ze świata**

Polskie wioski na Bukowinie

Rumunia zadowolili zarówno miłośników piaszczystych plaż oblewanych falami ciepłego morza, jak i amatorów górskich wędrówek

Najpiękniejsze plaże Włoch

Najpiękniejsze plaże we Włoszech znajdują się w Toskanii i na Sycylii – wynika z badań włoskiej organizacji ekologicznej „Lega ambiente”. Plaże w obu tych regionach w dziesięciopunktowej skali otrzymały po dziewięć punktów. Najgorzej wypadły plaże w Kampanii (3 pkt), Kalabrii (3,5 pkt), jak również na Sycylii w Lacjum (po 4 pkt). Obok czystości wody i podejmowanych działań proekologicznych, i w badaniach uwzględniono także opinie turystów.

Cześć lubią Chorwację

Co trzeci Czech spędza tegoż roku wakacje za granicą – wynika z szacunków największych czeskich biur podróży. Jak twierdzą ich przedstawiciele, w tym roku na zagraniczny urlop wyjechało już ponad 3 mln obywateli 10-milionowej Republiki Czeskiej. Absolutnym wakacyjnym hitem w Czechach są urlopy w Chorwacji, dokąd w tym roku wyjechało 800 tys. osób – o 15 proc. więcej niż w roku ubiegłym.

Hotel „The Beatles”

Władze Liverpoolu ogłosiły plany wybudowania hotelu, którego wystrój będzie nawiązywał do utworów zespołu „The Beatles”, stawiającego w mieście pierwsze kroki w muzycznej karierze. Nazwa hotelu nawiązuje do tytułu głośnej piosenki „A Hard Day's Night”, czyli „Noc po ciężkim dniu”. Cena za nocleg w pokoju z podwójnym łóżkiem kosztować będzie 60 funtów (około 86 dolarów). Każdy ze 120 pokoiów będzie miał odmienny ścienny fresk nawiązujący do zespołu i jego twórczości. Czterogwiazdkowy hotel, którego koszt budowy wyniesie około 8 mln funtów, stanie w pobliżu nowego klubu „The Cavern”. W starym klubie pod tą samą nazwą koncertowała „czwórka z Liverpoolu” na początku lat 60., gdy jeszcze mało kto o niej słyszał.

Stońce i zmiana płci

Tajlandzcy eksperci od promocji turystyki planują specjalną wycieczkę na wyspę Phuket. Będzie to oferta dla tych, którzy chcą się opalić i przy okazji... zmienić płeć. Na tej znanej turystom na całym świecie wyspie pojawia się ostatnio dużo klinik chirurgii plastycznej i takich, w których można zmienić płeć. Odpowiednia propozycja dla rządowego resortu turystyki została już złożona. Zawiera ona projekt wycieczki obejmującej wizyty zarówno w wyspecjalizowanych w tej dziedzinie klinikach, jak i u dentysty.

Nie za siedmioma górami, nie za siedmioma rzekami, lecz tuż za miedzą jest kraj, który swoim bogactwem kulturowym jawi się niemal jak baśniowa kraina. Zakątek ten położony jest na granicy wpływów Wschodu, Zachodu i Południa.

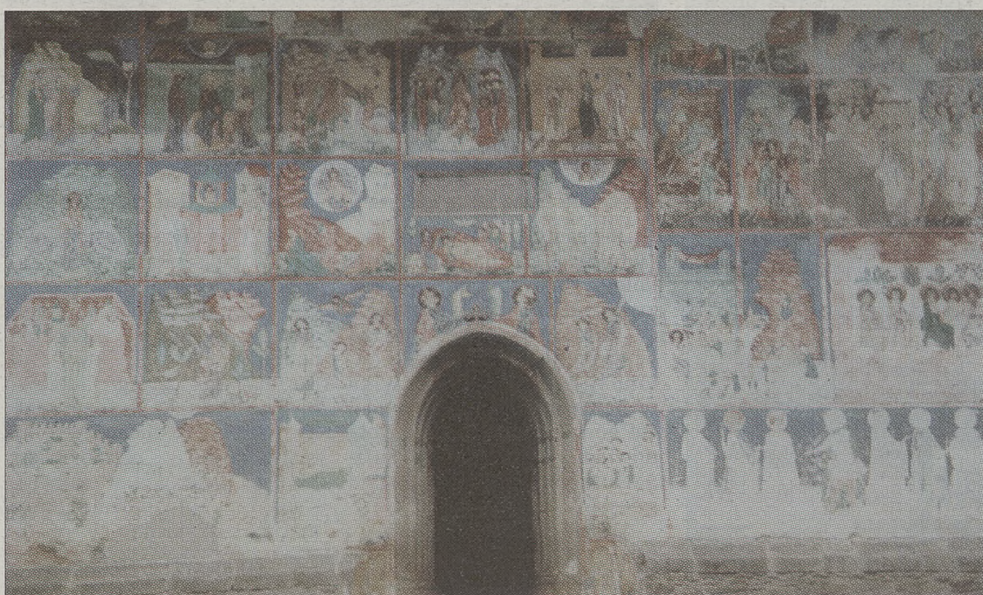
Malowane cerkwie ukryte wśród malowniczych bukowińskich lasów, średniowieczne zamki i miasta oraz surowe protestanckie kościoły Transylwanii, meczety i ruiny rzymskich budowli w Dobrudży tworzą niepowtarzalną mozaikę kultur i religii w Rumunii.

Leżąca nad Morzem Czarnym i posiadająca większą część Karpat, Rumunia jest w stanie zadowolić zarówno miłośników piaszczystych plaż oblewanych falami ciepłego morza, jak i amatorów górskich wędrówek.

Rumuńscy „turyści”

Istnieje wiele sposobów dotarcia do Rumunii. Najprostszym i prawdopodobnie najtańszym jest podróż autobusem przemysłowym rumuńskich linii, który w środy, czwartki i piątki odjeżdża o 7.30 z Przemyśla. W cenę przejazdu – 70 zł – wliczone są atrakcje, jakich dostarczają rumuńscy „turyści” wracający z polskich bazarów i targów. Po około 12 godz. jazdy – w większości przez terytorium Ukrainy – autokar dociera do Suczawy (Suceava), „bramy wjazdowej” do Bukowiny, średniowiecznej stolicy Mołdawii.

Ze świetności dawnej siedziby gospodarów pozostało już, niestety, niewiele. Na pewno nie można jednak pominąć odwiedzin w średniowiecznej – dobrze zachowanej – fortecy Cetatea de Scaun, która w II połowie XV wieku oparła się wojskom Mahometa II, zdobywcy Konstantynopola.

Malowany klasztor w Arbore

Z klasztoru ormiańskiego, który niegdyś wojska Jana III Sobieskiego zamieniły na twierdzę, pozostały już tylko ruiny.

Malowane cerkwie

Nieopodal parku centralnego znajduje się monastyr św. Jana Nowego (Ioan cel Nou) z charakterystycznymi dla klasztorów tego regionu freskami, pokrywającymi zewnętrzne ściany świątyni. Są już one co prawda mocno wyblakłe, ale dają wyobrażenie o tzw. malowanych cerkwiach Bukowiny, rozszanych wioskach wokół Suczawy.

Suczewica (Sucevita), Moldovity, Voronet, Arbore i Humor to unikalne malowane cerkwie klasztorne zaliczane do najcenniejszych zabytków w skali europejskiej. Wszystkie trafiły na listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO. Ich cechą charakterystyczną jest swoista filigranowość i malowidła pokrywające

ściany – przepiękne freski wewnętrznej świątyni, a przede wszystkim na zewnętrznych ścianach – które mimo upływu kilkuset lat oparły się warunkom atmosferycznym i zachowały intensywność barw.

W Arbore – monastyrze ufundowanym w 1503 r. przez Luca Arbure, I kanclerza króla Stefana Wielkiego – świeżość kolorystyczna obrazów na zewnętrznych murach zdecydowanie kontrastuje z mocno wyblakłymi i zniszczonymi freskami wewnątrz. Podobnie rzecz się ma w innych klasztorach. Zewnętrzne malowidła układają się w swoiste historyjki przedstawiające sceny biblijne. Skierowane one były do niepiśmiennych chłopów, którzy nie mieli siły w środku małych cerkiewek.

Klasztory udostępniają turystom swoje podwoje codziennie od godz. 9 do 17. Bilet

wstępu 10 tys. lei (1 dolar to około 29 tys. lei).

Zatrzymuje się wszystko

Znakomitą bazą wypadową do zwiedzania monastyrów Bukowiny jest Kaczycza (Cacica), wieś oddalona od Suczawy o około 40 minut jazdy pociągiem (bilet w jedną stronę 11 tys. lei).

W wiosce zatrzymuje się kilka autobusów kursujących w kierunku Arbore, Humor czy Voronetu. Pewnym problemem może być fakt, że na przystankach nie zwykło się wieszać rozkładów jazdy, a o godzinach kursów autobusów wiedzą tylko miejscowi.

Do monastyrów – oddalonych od Kaczyczy o 15 – 20 km – można się jednak dostać autostopem. Ze względu na niezbyt duży stopień automobilizacji kraju, podwożenie stało się w Rumunii czymś w rodzaju narodowej tradycji. Nie sposób się zmęczyć

machaniem – zatrzymuje się wszystko i o każdej porze.

W Kaczyczy i kilku sąsiadujących z nią wioskach – Nowy Soloniec (Solonetu Nou), Poltinoasa – można zapomnieć, że jest się w Rumunii. Zaskoczeniem jest liczebność Polonii w tych okolicach. Aby kupić coś w sklepie czy zamówić w restauracji nie trzeba uciekać się do pantomimy. Można mówić po polsku i być rozumianym.

Z Bochni i Wieliczki

Kaczycza nabrała znaczenia w 1792 r., kiedy osiedliło się w niej kilkadziesiąt rodzin górniczych z Bochni i Wieliczki sprowadzonych przez rząd austriacki do pomocy przy wydobywaniu soli w nowo odkrytych tam złożach.

Na najniższych poziomach kopalnia jest jeszcze częściowo eksploatowana. Do głębokości 70 metrów została udostępniona dla ruchu turystycznego. Aby tam jednak dotrzeć, trzeba wykupić bilet (4 tys. lei) i pokonać 381 schodów prowadzących stromo w dół. W kopalni, oprócz ekspozycji dawnych narzędzi używanych przy pracach górniczych, można zwiedzić kaplicę wzorowaną na wielickiej oraz kort tenisowy.

Pobyty w „polskich” wioskach na Bukowinie może być realizowany w dwojaki sposób. Można korzystać z pokoi gościnnych w „domach polskich” (za nocleg płać „co łaska”), które funkcjonują w Kaczyczy, Nowym Soloncu czy Poltinoasa, albo też wynajmując pokój w zagrodzie jednej z licznych tu rodzin polskiego pochodzenia (nocleg około 60 tys. lei). Możliwość zakupu artykułów spożywczych u gospodarzy obniża jeszcze – i tak stosunkowo niskie – koszty utrzymania.

ADAM LISS

ADRIATYK
BEZPOŚREDNI TOUOPERATOR TURYSTYKI DO CHORWACJI I SŁOWENII
Członek Warszawskiej Izby Turystyki
CENTRUM REZERWACJI:
W-wa, ul. Wałbrzyska 11 lok.82 (LAND)
tel. (0-22) 549-80-20
www.adriatyk.com.pl

AUTOKAR LAST MINUTE !!!

KRALJEVICA
Hotel Uvala Scott**
KR-17 termin: 21.09.-30.09.2001
KR-18 termin: 28.09.-07.10.2001
cena: 739,00 zł/os.
US-12 termin: 27.09.-08.10.2001
cena: 859,00 zł/os.

CRIVENICA
Hotel Riviera**
CR-13 termin: 03.10.-14.10.2001
cena: 999,00 zł/os.

O.T. Kačjak**
CK-12 termin: 21.09.-02.10.2001
CK-13 termin: 30.09.-11.10.2001
cena: 969,00 zł/os.

HVAR - wyspa HVAR
Hotel Pharos**
HV-22 termin: 24.09.-03.10.2001
HV-23 termin: 01.10.-10.10.2001
HV-24 termin: 08.10.-17.10.2001
cena: 789,00 zł/os.

CHORWACJA

DOJAZD WŁASNY

Hvar
Hotel Pharos** - 1/2 (+1) park
termin: 01.09.-15.09.2001
cena: 253,00 DEM/os./tydzień

Hotel Pharos** - 1/2 (+1) morze
termin: 01.09.-15.09.2001
cena: 302,00 DEM/os./tydzień

Hotel Bodul**
termin: od 18.09.2001
cena: 236,00 DEM/os./tydzień

Podróże z

Redaguje

Marek Długopolski

mdlugopo@dziennik.krakow.pl

Na górze Wdżar w Kluszkowcach

Letni tor saneczkowy

Ma około kilometra długości, a wybudowano go na malowniczej górze Wdżar w Kluszkowcach. Można na nim bezpiecznie mknąć z prędkością nawet do 40 km/godz. Tą nową atrakcją Ośrodka Narciarsko-Rekreacyjnego w Kluszkowcach jest od lipca letni tor saneczkowy. Warto wspomnieć, że jest to drugi taki tor w Polsce, wykonany według technologii Alpine Coaster; pierwszy, znacznie krótszy, powstał w Warszawie. To już kolejna inwestycja w tym rejonie, po stacji narciarskiej na górze Wdżar, dynamicznie rozwijającej się spółki Czorsztyn Ski. Tor składa się z dwóch połączonych ze sobą odcinków: wyciągu i zjeżdźalni. By jednak wyruszyć na spotkanie kolejnej przygody, trzeba wsiąść do dwuosobowego wózka, przypiąć się pasami i dać się wciągnąć na najwyższy punkt toru. Od tej pory wszystko zależy od nas – możemy zjeżdżać powoli, ale możemy też mknąć w dół z prędkością kilkudziesięciu kilometrów na godzinę. Jeżeli wydaje nam się, że jedziemy zbyt szybko, wystarczy pociągnąć do siebie dźwignię ręcznego hamulca. – *Cale urządzenie – jak zapewniają właściciele – jest całkowicie bezpieczne, niezależnie od pogody.* Niewielu jest takich, którzy poprzestają na jednej przejażdżce, a okrzyki strachu i radości oraz coraz dłuższe kolejki do wózków dowodzą, że tor staje się coraz bardziej popularny. Może więc czas pomyśleć o kolejnym podobnym przedsięwzięciu... Warto jednak byłoby nieco lepiej oznaczyć dojazd do toru, bowiem pod górę Wdżar bez problemu docierają tylko miejscowi i ci, którzy wcześniej korzystali z wyciągu. Jednak sam tor oraz widoki na Gorce oraz Jezioro Czorsztyńskie z nawiązką wynagradzają nam tę drobną niedogodność. (M)

Pod tą wiatą wsiada się do saneczek Fot. Marek Długopolski

Nefryty sajańskie

Najszlachetniejsze na świecie

Panorama Sajanów ze szczytu Munku Sardykh Fot. Marek Łodziński

Jesteśmy w Sajanach. Decydujemy się na pokonanie kolejnych stu kilometrów, nie zważając na to, że paliwa w naszym kawzie (pojazd przypominający niewielki autobus) może starczyć tylko w jedną stronę. Wciąż pada. Od górników w kopalni złota dowiadujemy się, że w Sajanach to normalne. Tak jest od miesiąca.

Złoże nefrytów

Za Boksonem wjeżdżamy na drogę gruntową. Wokół pasą się stada koni i jaków. Do charanurskiego złoża nefrytów mamy jeszcze 40 km. Nasz kawz wpada w bagno. Po godzinie udaje nam się go wyciągnąć z błota, jednak i tak daleko nim nie zajdziemy, bowiem droga przechodzi przez mokradła i rzekę, a tym samym staje się przejezdna tylko dla uaza lub urala.

Zostawiamy ciężki sprzęt. Bierzemy tylko młotki, namioty, jedzenie na trzy dni i wyruszamy pieszo w stronę nefrytów. Musimy przejść około 14 km.

Na horyzoncie majacą dwie czerwone góry. Ich barwa związana jest z wietrzeniem skał serpentynitowych, z którymi nierozłącznie związane są nefryty. To podtrzymuje nas na duchu. Idziemy więc dalej, choć plecaki namakają i stają się coraz cięższe.

W pewnym momencie dochodzimy do odrapanych i zarzewiałych blaszanych kontenerów. O dziwo, są w nich jacyś

ludzie. Okazuje się, że to geolodzy, którzy szukali tu złota. Zakończyli już wiercenia próbne i od tygodnia czekają na samochód, który ma ich zabrać do domu. Dajemy im piwo. Oni częstują nas czajem i zbierają ze skał tzw. wapnem skalnym (jest to lekarstwo na wszystkie bóle – niesamowicie kwaśne i cierpkie w smaku). Geolodzy potwierdzają informację o nefrytach.

Zimownik z piecem

Wieczorem dochodzimy do opuszczonej osady poszukiwaczy złota. Puste chatki zachęcają do noclegu. Niestety, w żadnej z nich nie ma podłóg, gdyż zostały rozebrane i przeznaczone na opał. Na szczęście znajdujemy jeden zimownik, tj. chatę na zimę, ze wspaniałym piecem. Aby napalić w piecu, rozbieramy jedną z chat. Ubrania błyskawicznie schną.

Następnego dnia rano wita nas słońce – to pierwszy taki dzień w tym miesiącu. Rozpoczynamy więc poszukiwania. Stosunkowo szybko – na stokach czerwonej góry – odnajdujemy zarośnięte szurfy. Wszędzie walają się bloki wietrzonego nefrytu, dopiero nieco głębiej występują twarde, szlachetne jego odmiany, w kolorach od jasnozielonego, przez szarozielony, trawistozielony, aż do czarnego.

Nefryty sajańskie, obok chińskich, uważane są za najszlachetniejsze na świecie. Zbieramy ich tyle, ile kto potrafi unieść. Nic

Fot. Anna Kwiecień

Jedna z wielu rzek, przez które musieliśmy się przeprawić

wiecz dziwnego, że droga powrotna trwa kilka razy dłużej.

Również droga powrotna kawzem jest dłuższa. Znowu grzęźniemy w błocie. Nie pomaga nawet podkładanie pni pod koła. Dopiero po czterech godzinach, gdy zmieniamy bieg małego strumienia, udaje się wydostać samochód z pułapki. Mamy dosyć zbierania minerałów. Teraz pora na zdobywanie szczytów.

Na Munku Sardykh

Anka, Witek, Jurek i Marek chcą zdobyć Munku Sardykh, najwyższy szczyt Sajanów o wysokości 3491 m n.p.m. Od ujścia Białego Irkut do Szarego trekking – tam i z powrotem – zajmuje dwa dni. Choć sprzęt alpinistyczny nie jest potrzebny, to warto zabrać raki i specjalne buty (do przechodzenia przez rzeki – warto podkreślić, że górskie rzeki są również zatrzymane tylko przy niskim stanie wód). Pokonaliśmy różnicę wzniesień około 2000 m.

Następnego dnia zdobyliśmy Munku Sardykh, szczyt, o którym większość Buriatów wie, że istnieje, ale nikomu z nich nie udało się na niego wejść. A warto, bo po drugiej stronie roztacza się widok na stepy Mongolii i mongolski Bajkał – jezioro Chubsugul.

Wracamy do bazy i wyjeżdżamy z Sajanów. Po drodze odwiedzamy jeszcze uzdrowisko Arszań z wodami leczniczymi.

Ostatnie dni spędzamy w Sludjance na poszukiwaniu minerałów. Zaczynamy od odwiedzenia olbrzymich łomów marmurów z takimi minerałami jak zielone apatyty, czarne flogopity, białe tremolity czy zielone diopsydy. Odwiedzamy również małobystrinskie złożo, znane na świecie z pięknych lazurytów (nazwa minerału pochodzi od jego lazurowej barwy).

Ścinał zakręty...

Niestety, to nie koniec przygód. Nasze auto w drodze powrotnej wpada jeszcze do rowu – to pijany kierowca stracił kontrolę nad samochodem. Niczego go to jednak nie nauczyło, bowiem cały czas ścinał zakręty, nie chciał się również zatrzymać na przejeździe kolejowym.

Tuż przed rozstaniem dochodzi jeszcze do sprzeczki, gdyż ustalona wcześniej suma za wynajęcie terenowego busa zostaje przez kierowcę podwyższona dwukrotnie. Gdy mężczyzna bierze do ręki siekierę, wymykamy się z busa... Na szczęście nikomu nic się nie stało.

Wsiadamy do pociągu jadącego do Irkucka. Tutaj się rozdzielamy. Jarek z Miłoszem wracają do Polski samolotem. Basia, Ania, Darek, Tomek i Jurek dostają bilety na pociąg do Moskwy, ale mogą wyruszyć dopiero za 4 dni. Ania, Witek i Marek jadą do Nowosybirsk, a stamtąd na południe w góry Ałtaju.

MAREK ŁODZIŃSKI

LAST MINUTE
wycieczka objazdowa

LITWA
Wilno, Troki, Kowno
19 - 23.09.2001 r.,
Przejazd luksusowym autokarem, hotel, wyżywienie, zwiedzanie z przewodnikiem, ubezpieczenie

tylko 590 PLN

Radtur
Kraków, ul. Wielopole 3,
tel. 12/421-80-22,
421-37-00,
Myślenice, ul. Niepodległości 3,
tel. 12/274-18-45,
Tarnów, ul. Krakowska 16,
tel. 14/621-06-94 4738201b

IKATUR **KLUB NARCIARSKI**
Ogłasza zapisy dla dzieci w wieku 6-15 lat.
Proponujemy:
treningi przygot. do sezonu narciars., zajęcia i wycieczki rowerowe, obozy na lodowcach (Austria, Francja) krajowe obozy narciarsk., treningi slalomów i udział w zawodach, kursy na stopnie instruktorskie PZN, letnie obozy sportowo-wypocz.
Kraków, ul. Dietla 29
tel. 421-26-04, 421-49-74
www.ikatur.pl

Drobne

AGROTURYSTYKA, Bolechowice koło Krakowa. Wynajmuję pokoje: dwuosobowe, domki czterosobowe. 012/ 2851-914.
5798/A

JAGIELLONIA
BIURO PODRÓŻY „DZIENNIKA POLSKIEGO”

BILETY LOTNICZE

Kraków,
ul. Wiślna 2,
tel. 411-22-88

WĘGRY
(oferty z dojazdem własnym)

Proponujemy:
● Pobyt w Budapeszcie z ciekawym programem turystycznym - hotele o różnym standardzie, pakiety weekendowe
● Wypoczynek oraz kuracje lecznicze w miejscowościach z basenami termalnymi - Eger, Miskolc-Tapolca, Debreczyn, Hajdúszoboszló, Gyula, Hévíz, Harkány, Bük
● SYLWESTER 2001/2002 - Budapeszt, Eger, Debreczyn - pakiety bez balu, a także z balem sylwestrowym oraz dodatkowymi atrakcjami.
Szczegóły, aktualne promocje i ceny znajdziesz na naszych stronach www.vital.pl

Z kim na wakacje?
Szczegółowe informacje pod nr. tel. 012/619-91-94

Nazwa	Adres	Telefon
Almatur – Polska S.A.	Kraków, ul. Grodzka 2	012/422-46-68

Lato z DZIENNIKIEM

Ogłoszenie drobne (do 10 słów)
3 zł z VAT

Wytnij i prześlij poniższy kupon pocztą na adres sekretariatu Biura Reklam i Ogłoszeń „Dziennika Polskiego”: 31-072 Kraków, ul. Wielopole 1, wraz z dowodem wpłaty na rachunek bankowy, nr konta: BPH S.A. III/O Kraków 10601406-320000-225246 lub opłać w jednym z biur ogłoszeń „Dziennika Polskiego”. Dopisek: „Podróże nieduże”

PAMIĘTAJ: w treści ogłoszenia podaj nr tel. (wraz z kierunkowym) lub adres.

DZIENNIK POLSKI „Podróże nieduże”

Treść ogłoszenia

Wyłącznie do wiadomości Wydawnictwa:

Imię i nazwisko

Telefon Nr dowodu osobistego

Neckermann Polska

LAST MINUTE!
Ceny w DMI od osoby
wyloty z Krakowa
MAJORKA
19.09.2001
Club **NNN** All inclusive
2 tyg. już za **1499,-**
TUNEZJA
20.09.2001
Hotel **NNN** 2 posiłki
2 tyg. już za **999,-**

Bezpłatne katalogi, informacja i rezerwacja we wszystkich biurach ze znakiem Neckermann'a

Neckermann Polska BP Sp. z o.o. Kraków,
ul. Wielopole 20 tel. 421 20 28
www.neckermann.pl
e-mail: krakow@neckermann.pl

Neckermann to udany urlop!

III Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego

Co, gdzie, kiedy?

Wysoka

DWÓR OBRONNY Z XVII WIEKU (godz. otwarcia 10 – 18)
15 i 16 września – Staropolskie śpiewanie od rana do wieczora. Kuchnia góralska: kwaśnica, kantacze oraz wieczór staropolski przy świecach.

Młoszowa

PAŁAC NEOKLASYCYSTYCZNY Z 1859 R. (godz. 10 – 18). Zwiedzanie zespołu pałacowo-parkowego z przewodnikiem. 15 września: godz. 10 – 12 – sesja historyczna pt. „Od Florkiewiczów do Szembeków”; godz. 16 – 19 – koncert chóru „Echo”, przyspiewki regionu krakowskiego oraz obrzęd dożynkowy w wykonaniu zespołu „Boleńcianki”.

16 września

godz. 16 – 18 – koncert chóru „Milenium”, zwyczaje i obrzędy w wykonaniu Koła Gospodyń Wiejskich z Czyżówki, przyspiewki regionu krakowskiego w wykonaniu zespołu „Płocanki”.

godz. 18 – 22 – festyn wiejski.

Kwiaton

DREWNIANA CERKIEW ŁEMKOWSKA Z OKOŁO 1700 R. (godz. 10 – 18)

Pieskowa Skala

ZAMEK W DOLINIE PRĄDNIKA – Oddział Zamku Królewskiego na Wawelu – (godz. 10 – 18)

Tarnów

MUZEUM ETNOGRAFICZNE – Oddział Muzeum Okręgowego w Tarnowie – (godz. 10 – 18). Wystawa „Tradycyjne rzemiosło regionu”

Jurgów

ZESPÓŁ SZALAŚÓW PASTERSKICH Z XIX WIEKU na Polanie Podokólna (godz. 10 – 18)

Kraków

ZESPÓŁ PAŁACU ARCYBISKUPIEGO, ul. Franciszkańska 3 (godz. 10 – 18)

DWOREK „TETMAJERÓWKA”, ul. Włodzimierza Tetmajera 34

15 i 16 września – zwiedzanie o godz. 10, 11, 12 po uprzednim zgłoszeniu telefonicznym – 422-32-65 w godz. 8-16.

DWOREK „RYDLÓWKA”, ul. Włodzimierza Tetmajera 30
15 i 16 września – zwiedzanie o godz. 11, 12, 13.

Tak, jak w latach poprzednich, Urząd Marszałkowski, wspólnie z Małopolskim Ośrodkiem Kultury, organizuje dziś i jutro. Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego. Już po raz trzecie będzie więc można obejrzeć, zarówno obiekty dostępne na co dzień, jak i te, które udostępniane są okazjonalnie, dzięki życzliwości ich właścicieli. Każdorazowo zaś zwiedzanie połączone będzie ze specjalnie przygotowanymi atrakcjami i niespodziankami.

W minionych tygodniach przedstawiliśmy zamek w Wiśniczu Pałac Biskupi, „Tetmajerówkę” i „Rydlówkę” w Krakowie, atrakcje Bochni, kościół w Orawce, dwór w Wysokiej, pałac w Młoszowej, szalaśy pasterskie w Jurgowie, Muzeum Etnograficzne w Tarnowie, cerkiew w Kwiatoniu oraz dwór w Stryszowie.

Muzeum im. Stanisława Fischera w Bochni

Zaskakujące zbiory

Muzeum bocheńskie mieści się w dawnym klasztorze Dominikanów – dwuskrzydłowym, późnobarokowym gmachu, którego najstarsze fragmenty sięgać mogą nawet XVI wieku. Do początku lat 60. naszego stulecia gmach pełnił funkcje administracyjne.

Muzeum zostało założone w 1959 r. przez Stanisława Fischera (1879-1967), badacza przeszłości Bochni i regionu, działacza kulturalnego i wybitnego kolekcjonera.

Na szczególną uwagę zasługuje kolekcja dawnej rzeźby i malarstwa ludowego (XVIII – XX w.). Popularne świętki pochodzą głównie z terenu Polski południowej, ale są też rzeźby ze Śląska, Kurpiów i Suwalskiego. W zbiorach można znaleźć prace Jędrzeja Wawry z Gorzenia Dolnego i Józefa Janosa z Dębna Podhalańskiego. Muzeum bocheńskie posiada także zbiory dawnego malarstwa ludowego o tematyce religijnej z terenu Małopolski, Podhala, Spiszu i Śląska, m.in. Nikifora Krynickiego.

Zaskakująco bogata jest kolekcja kultur pozaeuropejskich – afrykańskich, azjatyckich, polinezyjskich i amerykańskich.

Galeria malarstwa prezentuje prace wybitnych artystów polskich XIX i XX w.:

Teodora Axentowicza, Olgi Boznańskiej, Vlastimila Hofmana, Antoniego Jezierskiego, Stanisława Kamockiego, Alfonsa Karpińskiego, Tadeusza Makowskiego, Jacka Malczewskiego, Józefa Pankiewicza, Kazimierza Sichulskiego, Henryka Siemiradzkiego, Władysława Skoczylasa, Piotra Stachewicza, Włodzimierza Tetmajera, Karola Tichego, Henryka Uziembły, Wojciecha Weiss, Wincentego Wodzinowskiego, Leona Wyczółkowskiego, Feliksa Wygrzywalskiego i Kaspra Żelchowskiego.

Bogaty jest również zbiór rysunków i grafiki, obejmujący m.in. prace: Olgi Boznańskiej, Jacka Malczewskiego, Jana Matejki, Stanisława Wyspiańskiego i Józefa Mehoffera. Cenna jest też kolekcja numizmatyczna z monetami starożytnymi, greckimi i rzymskimi, a także zbiór medali i odznak patriotycznych. Muzeum posiada medale, monety, pocztowe datowniki okolicznościowe Jana Pawła II związane z papieskimi pielgrzymkami po świecie.

Znakomite są zbiory historyczne – archiwalia, mapy i plany, fotografie, pamiątki historyczne. Interesującą grupę tworzą judaika – stanowiące interesujące świadectwa po dość licznie zamieszkującej kiedyś Bochnię i teren powiatu społeczności żydowskiej.

Fot. B. Mrówka

Zamek w Pieskowej Skale

Jurajska warownia

W Dolinie Prądnika architektura obronno-rezydencjonalna jest reprezentowana przez dwa zamki – w Ojcowie i Pieskowej Skale. Zamki te wiążą się z rozbudowaną, średniowieczną linią warowni jurajskich. Pierwotnie obydwa stanowiły własność monarszą, następnie Pieskowa Skala stała się rezydencją prywatną, a Ojców pozostał ośrodkiem dóbr królewskich jako zamek starościński.

Zamek w Pieskowej Skale jest położony w granicach wsi Sułoszowa, z dala od zabudowy wiejskiej. Ulokowano go na wyniosłej (420 m n.p.m.) platformie skalnej, górującej nad doliną. W obecnej formie jest to przykład warownej rezydencji renesansowej z detalami manierystycznymi, z zachowanymi elementami średniowiecznymi (np. baszta) oraz budowlami z epoki baroku i XIX-wiecznego historyzmu. Bastionowe fortyfikacje kazamatowe z około 1640 r. zostały wzniesione w duchu szkoły włoskiej.

W zamku znajduje się zbiór dzieł sztuki zgromadzonych na ekspozycji ilustrującej przemiany stylów wyposażenia wnętrza, w galerii i bibliotece. Dzieła sztuki w przeważającej mierze nie są

związane historycznie z tym zamkiem, jednak stanowią jego trafne i cenne wyposażenie np. sarkofagi Sieniawskich z Brzeżan w krypcie kaplicy zamkowej.

Zamek Pieskowa Skala wymieniony jest już w dokumencie z 1315 r., jednakże zdaniem niektórych badaczy wzmianka ta dotyczy warownej budowli, której relikty zostały odkryte na pobliskim wzgórzu Kocica, położonym w południowej części Sułoszowej. Tezę tę potwierdza przekaz Jana Długosza, wskazujący na Kazimierza Wielkiego jako fundatora Pieskowej Skali.

Z powodu niepełności działań badawczych przypuszczenia na temat usytuowania i programu zamku z czasów Kazimierza Wielkiego nie są należycie udokumentowane. Prawdopodobnie pierwotny zamek został wzniesiony na najwyższym wypiętrzeniu wzgórza, zwanym Skalą Dorotki. Na podstawie wyników analizy późniejszych przedstawień ikonograficznych można się domyślać, iż głównym elementem ówczesnej budowli była wieża na planie kwadratu, przechodząca w górnych partiach w ośmiobok.

Długosz przekazał również wiadomość, że królewski zamek został

nadany w 1377 r. przez Ludwika Węgierskiego Piotrowi Szafrancowi z Łuczyc herbu Starykoń, by załagodzić spór, jaki wyniknął podczas wyprawy zbrojnej na Litwę między szlachtą polską a węgierskim otoczeniem króla (Szafraniec został ranny w bitwie wywołanej przez królewskich dworzan). W 1415 r. Piotr Szafraniec starszy zapisał synowi Piotrowi zamek wraz z wsiami Sułoszowa, Milonki, Wielmoża i Przeginia. Jednak właścicielami zamku Szafrancowie stali się dopiero na mocy dokumentu wydane go przez tegoż władcę w 1422 r. Od tego czasu władali zamkiem nieprzerwanie aż do początku XVII w. Od śmierci Jędrzeja Szafranca (1608 r.) zamek wielokrotnie zmieniał właścicieli, był niszczone i odbudowywany.

8 sierpnia 1914 r. gościł w nim m.in. Józef Piłsudski, wkraczający z legionami do Królestwa. Podczas II wojny światowej służył osieroczonemu dziecku, a po powstaniu warszawskim uchodźcom z Warszawy.

W 1945 na mocy reformy rolnej został przejęty na skarb państwa. W 1966 r. umieszczono w nim Oddział Państwowych Zbiorów Sztuki na Wawelu.

Gdzie stanie ikonostas

Cerkiew z Czarnego w Sądckim Parku Etnograficznym

W Falkowej, dawniej wsi, a dziś dzielnicy Nowego Sącza, znajduje się Muzeum Budownictwa Ludowego Ę Sądcki Park Etnograficzny (ul. Wieniawy-Długoszewskiego 83b).

Historia tej placówki sięga 1965 r., kiedy to dr Hanna Pieńkowska (ówczesny wojewódzki konserwator zabytków w Krakowie) podjęła inicjatywę organizacji skansenu. Prace rozpoczęto w 1968; pod park przeznaczono około 20 ha gruntów. Otwarcie części ekspozycji nastąpiło w 1975 r. (pierwsze 24 budynki). Docelowo planowane jest prezentowanie około 70 zespołów zagrodowych. Park przedstawia zabytki kultury ludowej Sądckiej. Podstawowe działy ekspozycji obejmują obiekty charakterystyczne dla Łachów sądeckich, Pogórze, górali sądeckich, Łemków i Cyganów Karpaczkich. Ponadto zgromadzone tu obiekty reprezentujące „dwór”, „miasteczko”, przemysł ludowy i kulturę pasterską.

W parku, w granicach sektora łemkowskiego, po wielu latach starań stanęła cerkiew z Czarnego. Cerkiew greckokatolicka pod wezwaniem św. Dymitra została wzniesiona w XVIII w., prawdopodobnie w 1789 r. Jest budowlą drewnianą, konstrukcji zrębowej, z wieżą konstrukcji słupowej. Dachy kryte są gontem. Budowla wznosi się na wydłużonym planie złożonym z trzech czworoboków prezbiterium, nawy i babińca (w przyziemiu wieży). Częściowo cerkiew obiegają szalowane soboty. Trójdzielność budowli jest wi-

doczna również w bryle, która wznosi się od najniższego prezbiterium, przez wyodrębnioną wyższą nawę po dominującą nad całością wież zwieńczoną nadwieszoną izbicą. Każdy z członów budowli jest nakryty odrębnym dachem.

W nawie i prezbiterium ozdobne kopuły namiotowe, dwukrotnie łamane uskokowo; zwieńczenia baniaste z pozornymi latarniami; wieża zwieńczona baniastym hełmem. Gzyms na zewnątrz nawy był pierwotnie polichromowany w kolorach białym, czerwonymi granatowym. We wnętrzu znajdowały się ikonostas i ołtarze z 1801 r., w tradycji barokowej, rzeźbione przez Józefa Nowakowskiego. Figuralną polichromię wnętrza wykonał w 1895 r. Jan Bogdański, jeden z przedstawicieli malarstwa rodu aktywnego na Podbeskidziu w XIX i XX w., tworzącego dekoracje cerkwi i kościołów. Cerkiew z Czarnej stanowi typowy przykład zachodniołemkowskiej architektury sakralnej i należy do cenniejszych zabytków swego rodzaju.

Obecnie we wnętrzu cerkwi została urządzona tymczasowa ekspozycja dokumentująca m.in. najnowsze losy zabytku. Przedstawiono dzieje wsi Czarne w powiecie gorlickim i tamtejszych obiektów kultu religijnego.

Cerkiew z Czarnego zasługuje więc na uwagę, zarówno jako cenny zabytek, jak i dowód aktywności sądeckiego środowiska konserwatorskiego i muzealnego, zaangażowanego w ratowanie ginącego dziedzictwa przeszłości.

Fot. Marek Pabis

„Pod napięciem” – ostrzega tabliczka umieszczona przy drutach kolczastych na szczycie murów otaczających piętrowy budynek. Tabliczka na ścianie informuje, że jest to Dom Lotnika w Limie. Druty kolczaste otaczają również wiele innych budynków w siedzibie.

Banki na kłódkę

W eleganckich dzielnicach stolicy Peru można zobaczyć aparaty telefoniczne schowane pod kratami, na których wiszą kłódki. Masywne kłódki służą zresztą również do zamykania... banków w Limie.

Jeszcze kilka lat temu ani mieszkańcy, ani cudzoziemcy na ulicach Limy nie czuli się bezpiecznie. Kiedy w 1990 r. Alberto Fujimori obejmował urząd prezydenta, przestępcy byli nieomal bezkarni, a partyzanci z lewackiego „Świetlistego Szlaku” podkładali bomby w centrach miast.

Nieostrożni cudzoziemcy tracili zegarki, nawet trzymając ręce... na kierownicy. Wystarczyło zatrzymać się na skrzyżowaniu. Złodzieje przez otwarte okno wkładali rękę z zapalonym papierosem. Oparzony kierowca odruchowo odrzynał rękę od kierownicy, a złodziej zrywał mu zegarek. Wszystko trwało zaledwie kilka sekund.

Nawet przeciwnicy byłego prezydenta Fujimoriego, oskarżający go o sprawowanie autokratycznych rządów, prześladowanie opozycji i korupcję, przyznają, że ograniczył przestępczość, a partyzanci zostali uwięzieni albo skryli się w nie-

Lima – stolica Peru

Miasto pod napięciem

dostępnych partiach Andów i amazońskiej dżungli.

O tym, że komunistyczni partyzanci nie złożyli broni, przypominają umundurowani policjanci, nie tylko przed budynkami rządowymi, ale również przed uniwersytetami czy gmachami poczty. Na rogatkach wielu miast uzbrojone po zęby patrole kontrolują, czy w samochodach nie jest przemycana broń albo narkotyki. Na ulicach często widuje się policjantów w kamizelkach kuloodpornych.

Policjant z mapką

W centrum Limy, na Plaza de Armas (placu Broni), policja przegania żebraków i ulicznych handlarzy. Mężczyzna z torbą na ramieniu podchodzi do nas. Wyciąga mapy, widokówki, przewodniki w kilku językach. Namawia nas do kupna. Stojący niedaleko policjant gwizdże i natychmiast podchodzi. Przepędza handlarza. Daje nam kilka bezpłatnych mapek centrum Limy i kolorowy folder. Tłumaczy, gdzie jest informacja turystyczna i najbliższa księgarnia.

Władze zlikwidowały stragany szpecące centrum Limy kilka lat temu. Natura nie znosi jednak próżni: na ulicach miasta pojawili się dawni kioskarze obwieszani towarami. Zatrzy-

muja się na skrzyżowaniach, wchodzą pomiędzy samochody, oferując gazety, słodczyce, baterie, aparaty fotograficzne, paski, skarpety, noże, zabawki...

Handlarze walutą zostali zmuszeni do założenia zrzeszenia. Dawni cinkciarze siedzą w centrum Limy na drewnianych wysokich stołkach albo przechadzają się głównymi ulicami. Można ich z daleka rozpoznać po niebieskich kamizelkach z symbolem amerykańskiego dolara. To zresztą nie jedyny znak dominacji amerykańskiej waluty w stolicy; w bardziej ekskluzywnych sklepach ceny są podawane tylko w dolarach.

Obietnica raj

W Limie mieszka 9 milionów osób, blisko jedna trzecia mieszkańców kraju. – *Tylko 500 tysięcy żyje w godziwych warunkach. Reszta zamieszkuje el barrio* (slumsy) – mówi Teresa, nasza przewodniczka i opiekunka w Limie.

W ostatnich miesiącach, jak szacują władze Limy, do miasta każdego dnia przybywa

Handlarze waluty noszą w Limie specjalne uniformy

400 osób, które usiłują się osiedlić. Co pewien czas wybuchają walki między starą biedotą, żyjącą w domach skleconych z drewna, tektury, blachy, kamienia i odpadków, a nowymi przybyszami, usiłującymi znaleźć miejsce obecnych mieszkańców el barrio.

Z Miraflores, dzielnicy położonej na obrzeżach Limy, jedziemy do centrum miasta. Wsiadamy do jednej z nielicznych taksówek. Umawiamy się, ile zapłacimy za kurs, unikając nieporozumień przy wysiadaniu. Taksometry nie zrobiły furory w Peru.

W pobliżu centrum, na widok patrolu policji, nasz kierowca odkleja z przedniej szyby owalny różowy napis z wydrukowanym napisem „taxi”. Dalej jedziemy już zwykłym samochodem osobowym. Władze przymykają oczy na ten proceder. Średnia miesięczna pensja wynosi w Peru równowartość 150 dolarów. Wielu nauczycieli, lekarzy, adwokatów dorabia sobie jeżdżąc po pracy takimi nieliczonymi taksówkami.

„Zwierzyna łowna”

Zagraniczni turyści są traktowani jak łowna zwierzyna przez taksówkarzy, którzy trąbią na nich, zatrzymują się namawiając do skorzystania z usług.

Zwiedzając centrum Limy natrafiamy na postój, gdzie stoi rząd volkswagenów „garbu-

sów”. Żółte taksówki z kogutami na dachu prezentują się okazale. Wsiadamy do pierwszej z nich. Mimo iż jest 18 stopni Celsjusza, za kierownicą siedzi mężczyzna w grubych skórzanych rękawicach. Na nosie ma okulary przeciwsłoneczne, a wokół szyi biały szalik. Jest ubrany w ciepłą wełnianą bluzę. Przypomina mi wyglądem pilota dwupłatowca z czasów pierwszej wojny światowej; brakuje mu tylko skórzanej czapki na głowie.

Umawiamy się, że za kurs do hotelu zapłacimy 10 sol (około 3 dolarów). Mimo że do deski rozdzielczej jest przypięty identyfikator kierowcy i numer licencji, również tutaj nie ma taksometru.

Kierowca schyla się i łączy dwa kabelki pod kierownicą, powodując spięcie. Silnik zaczyna pracować. Rozumiem już, po co mu grube rękawice. Samochód rozpędza się. Powietrze rozwiewa szalik kierowcy, szyba od jego strony nie domyka się. Tylna kanapa, na której siedzimy, przesuwa się; siedzenie nie jest przymocowane do stalowej ramy.

Silnik zaczyna pracować nierówno. Kierowca zjeżdża na stację benzynową. Tłumaczy, że musimy mu już teraz zapłacić 10 soli, bo nie ma paliwa, żeby dowieźć nas na miejsce. Tankuje za pięć soli...

JAROSŁAW KOSTRZEWA

Park rozrywki pod Tokio

Wodna planeta

Pod Tokio otwarto DisneySea – pierwszy park rozrywki pod znakiem Myszki Miki, który lokalizację znalazł nad wodą. Do tej pory firma założona przez znanego amerykańskiego rysownika Walta Disneya zakładała własne parki rozrywki na lądzie. Japoński projekt jest więc dla niej rewolucyjny.

Na 71 hektarach zaprojektowano siedem tematycznych „portów”, a każdy z nich jest oddzielną, zamkniętą przygodą-wariacją na wybrany przez organizatorów temat. Całość projektowano pamiętając o hasle przewodnim: „Ziemia jako wodna planeta”.

Jak podaje japońska agencja Kyodo, koszt zbudowania DisneySea to prawie 3 miliardy dolarów. Właściciele liczą jednak na szybki zwrot inwestycji; według ich szacunków, rocznie powinno park odwiedzać około 10 milionów gości. Ich szacunki nie są bezpodstawne; w Tokio od 1983 roku działa już Disneyland. Jest to najpopularniejszy tematyczny park rozrywki w Japonii – od momentu powstania przyciągnął już 260 milionów turystów. Pomysłodawcy obu parków zsynchronizowali ich działalność – będą otwarte w tych samych godzinach, połączono je specjalnie wybudowanym pociągiem, którego trasę wytyczono wokół obu miasteczek.

(PAP)

W Bułgarii

Zaostrzone kontrole

Bułgaria zamierza wprowadzić od 1 października wizy dla Rosjan, Ukraińców i Gruzinów.

Według oświadczenia bułgarskiego ministerstwa spraw zagranicznych, wprowadzenie wiz wynika ze zobowiązań wobec Unii Europejskiej. W kwietniu UE zniósł obowiązek wizowy dla Bułgarów podróżujących do zachodniej Europy, po tym, jak w ub. roku Bułgaria rozpoczęła negocjacje o przystąpieniu do Unii. Zniesienie wiz nastąpiło pod warunkiem, że Bułgaria zaostrzy kontrole na granicach, by powstrzymać nielegalną imigrację. Ministerstwo poinformowało, że przedyskutuje z władzami trzech wspomnianych państw możliwość złagodzenia obowiązku wizowego dla biznesmenów i turystów.

(PAP)

TOUR OPERATOR
TURCJA – TOKY
JET TOURISTIC

Wyloty:
z Warszawy co środę
z Katowic co środę
z Poznania co środę
z Wrocławia co 2. środę
z Gdańska co 2. środę

Warszawa, ul. Międzyńska 51a, tel. (022) 68-11-000
info: www.jettouristic.pl e-mail: office@jettouristic.pl

RIWIERA TURECKA

Wyloty: 26.09, 3.10, 10.10, 17.10, 24.10, 31.10
z Katowic, Warszawy, Poznania, Wrocławia, Gdańska

Hotel	1 tydzień	2 tyg.
Club Polska	1290 zł	1550 zł
Side Altinkum...	1390 zł	1690 zł
Bingo...	1450 zł	1750 zł
Natur...	1550 zł	1890 zł
Elite Kleopatra...	1550 zł	1890 zł
Santana...	1550 zł	1890 zł
Club Polska	1650 zł	1990 zł
Side Kardelen...	1850 zł	2490 zł
Sunrise Katya...	1890 zł	2690 zł
Sunrise Manavgat...	1890 zł	2690 zł

Cena obejmuje: przelot, opłaty lotniskowe, VAT, transfery, wyżywienie (HBI), opiekę pilota, ubezpieczenie.

UWAGA! – Kategoryzacja obiektów – kategoria Jet Touristic zgodnie z katalogiem 2001 r.

O naszą ofertę pytaj w swoim biurze podróży

ARION® Wycieczki lux autokarem

PRAGA: 28 - 30.09.01 - 298,-
WIEDEN w pigułce: 28 - 30.09.01 - 168,-
RZYM: 02 - 07.10.01 - 767,-
BUDAPEST: 05 - 07.10.01 - 298,-

Zadzwoń – wysłamy bezpłatny katalog!
Kraków, ul. Karmelińska 32
tel. 632 01 50, 632 83 68
www.arion.pl, e-mail: arion@arion.pl

CYPRIO SUN HOLIDAYS
NAJLEPSI POD SŁONCEM
Bezpośredni Cypryjski Tour Operator

ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 4/1, 02-366 Warszawa
tel. 824 00 37/38; fax (022) 659 73 25, 0602 588 337
e-mail: cyprio@man.pl www.cyprio.turystyka.net

SUPER LAST MINUTE!!!

WYLOTY: 20.09, 24.09, 27.09, 1.10, 4.10, 8.10, 11.10, 15.10, 18.10, 22.10, 25.10

	1 tydzień	2 tygodnie
Hotel Turystyczny	1198 PLN	1399 PLN
Hotel 2* z HB	1270 PLN	1570 PLN
Apartamenty	989 PLN	1189 PLN

OFERUJEMY BEZPŁATNY TRANSFER NA LOTNISKO W PYRZOWICACH
Nasze najlepsze biura podróży w Krakowie:
(012) 423 19 83, (012) 633 49 69, (012) 422 46 08

15% zniżki na wszystkie wyloty z Katowic limitowane

OFERTA DLA STUDENTÓW
Jeżeli będzie was min. 18 osób – 699 PLN
min. 12 osób – 799 PLN

ESKAPADA
tel. (012) 423 09 06, 423 07 38
e-mail: biuro@eskapada.com.pl
31-010 Kraków
Rynek Główny 27
Pałac pod Baranami

NAJWIĘKSZY WYBÓR OFERT LAST MINUTE

BIURO TURYSTYKI „DEMEL”
Kraków, ul. Głowackiego 22
tel.: 636-21-11, 636-16-00
fax 636-45-43
czynne pon.-pt. 8 - 17
sobota 8 - 14

KATALOGI NIEMIECKICH BIUR PODRÓŻY:
ITS, FTI, TUI, INTER CHALET

OFERTA LETNIA!!!

WŁOCHY ★ FRANCJA ★ HISZPANIA ★ GRECJA
AUSTRIA ★ NIEMCY ★ INNE KRAJE
AFRYKA ★ AZJA ★ AMERYKA

APARTAMENTY - BUNGALOWY - HOTELE - WYCIECZKI LOTNICZE
ATRAKCYJNE CENY – ZAPRASZAMY

1 SZUKAJ NASZEJ OFERTY W TWOIM BIURZE PODRÓŻY

WYCIECZKA GRATIS **PIĘĆ LOTÓW W TYGODNIU Z WARSZAWY I KRAKOWA PLL LOT**

28 września, 5 - 12 października

	7 NOCY	14 NOCY
GRAND TURKAY 2+* Alanya (HB)	321 USD	384 USD
RELAX 3* Alanya (HB)	329 USD	399 USD
LUKULLUS 3* Kemer (HB)	324 USD	404 USD
TURKMEN 3* Alanya (All Inc)	369 USD	494 USD
SUGAR BEACH 4* Alanya (HB)	349 USD	454 USD
SUNSHINE 4* Alanya (HB)	394 USD	544 USD
MISTRAL 4* Alanya (All Inc)	434 USD	599 USD
AQUA PLAZA 4* Alanya (All Inc)	474 USD	704 USD
SUNSET BEACH 5* Alanya (All Inc)	504 USD	749 USD

UWAGA: Ceny zawierają wszystko z wyjątkiem wizy (10 USD)

ul. Jasna 24, 00-054 Warszawa, tel. 022 828-18-26, fax 022 828-51-61, e-mail: wezyr@wezyrholidays.pl

KRAKÓW: SOLTUR, pl. Szczepański 5, tel. 012 421 96 16, CUT, ul. Kazimierza Wielkiego 43, tel. 012 423 33 60, CUT, Rynek Główny 18, tel. 012 430 26 74, CUT, ul. Worella 1, tel. 012 422 29 04, NICE TOUR, ul. Kalwaryjska 16/5, tel. 656 49 82, AGAMAR, ul. Floriańska 3, tel. 012 429 51 09, ŚWIAT MARZEN, ul. Karmelińska 51, tel. 012 423 45 22, EUROTUR, ul. Zwierzyniecka 25, tel. 012 292 82 77, EUROTUR, ul. Sławkowska 25, tel. 012 422 88 48, EUROTUR, ul. Westerplatte 12, tel. 012 422 70 88, HAPPY HOLIDAY, ul. Kościuszki 33, tel. 012 421 30 21, SOPOL, ul. Kalwaryjska 16, tel. 012 656 01 66, WAWEL TOUR, ul. św. Tomasza 26, tel. 012 422 08 52, ATIR, ul. Długa 45, tel. 012 292 63 31, SKARPA, Rynek Główny 28, tel. 012 421-79-81, ANNA TOUR, os. Centrum A bl. 1, tel. 012 644-13-66, BIELSKO-BIAŁA: PACH&NIKIEL, ul. Słowackiego 27, tel. 033 816 42 10, IN TOUR, ul. Piastowska 2, tel. 033 812 21 39, CICHON REISEN, ul. Cechowa 15, tel. 033 816 48 42, ATLANTIS, ul. Ratuszowa 2, tel. 033 812 54 65, NOWY SĄCZ: MAXIM, ul. Sobieskiego 1A, tel. 018 442 16 04, TRZE-BINIA: TĘCZA, ul. Narutowicza 3, tel. 032 612 17 17

www.wezyrholidays.pl

MIĘDZY NIEBEM
A
ZIEMIĄPan Piotr Skrzynecki
Niebo

Kochany Panie Piotrze.

Piękna kobieta powiedziała dziś rano – napisz do Niego pogodny list. Mądra kobieta uznała, że za dużo we mnie smutku. Czas z tym skończyć – dodała. I odłożyła słuchawkę. Słusznie. W dzisiejszych czasach uśmiech powinien codziennie gościć na naszych twarzach. Bez jakiegokolwiek premedytacji sięgam na przykład po „Gazetę Wyborczą” z 10 września 2001 roku i chichoczę czytając same tytuły: „Wyklęci złodzieje”, „Krwawa niedziela”, „Wygra, bo musi”, „Miliony albo Byrcyn”, „Szef miejskiego SLD w Kielcach zrywa plakaty wyborcze”, „Zginęło sześciu żołnierzy hinduskich”, „W Turcji zmarła trzydziesta trzecia osoba, biorąca udział w strajku głodowym więźniów”, „Co najmniej trzynaście osób utonęło, niedaleko Kenitry”, „Krwawa niedziela w Izraelu”, „Piorun zabił sześciu piłkarzy meksykańskiego klubu Monarcas Morelia”.

Zdanka tak śmieszne, że – boki zrywać.

Jesień za pasem – Drogi Panie. A we wrześniu naturalnie rocznica Pańskich urodzin i związany z nią występ kabaretu Piwnicy pod Baranami na scenie Teatru Słowackiego. 45-lecie kabaretu!

Ile w tym wzruszenia pomieszanego z farsą. Ile wspomnień.

Mimo wszystko to piękne, że on ciągle żyje. Ten Pański kabaret. Pan w zaświatach, a my hopsa, hopsa!

Pan na chmurze. My w barze. Gdzie spijamy ostatnie drinki przed wyjściem do... nikąd.

Dalsze życie Piwnicy to świadectwo różnych rzeczy, z których dzisiaj – ze względu na święto – wypada wspomnieć o najszlachetniejszych. Kabaret pod Baranami, mimo trudnych warunków jakie postawił Pan

swoim odejściem, to przejaw nieustającej miłości do Pana. Podziwu i przywiązania.

Piwnica jest przykładem nieustannej afirmacji młodości. Która w wielu przypadkach minęła. Widzom

i wykonawcom. Ona ma prawo być stara. Jak Sukiennice, Wieża Mariacka i ulica Kanonicza.

Powiem więcej, młody kabaret w Krakowie zamiast porywać świeżością, pozostawia przykre wrażenie. Dziwne.

Taka już specyfika miasta. Jego szarm i obłęd.

Nie dożyję – szkoda. A tak bardzo chciałbym, za sto lat powiedzmy, uczestniczyć w wesołym wieczorze

z udziałem tańczących piszczeli, monologujących szczęk, śpiewających czaszek.

W karnawale życia i śmierci. Kiedy oszalałe dziś zaprasza do tańca niemniej oszalałe wczoraj.

W starości Kabaretu Piwnicy pod Baranami, w jego ciągłym trwaniu,

upatruję mądrze pokonywaną rozpacz. Ironię.

Bo kto powiedział, że babcia nie zważając na żylaki, nie ma prawa zadrzeć sukni i ruszyć do kankana?

Komu przeszkadza dziadek, który po odpięciu bajorów unosi się zwiewnie lotnią na Lasem Wolskim?

Niech Piwnica trwa wiecznie! Niech ciągle gra muzyka. Bo powracające co jakiś czas uczucie irytacji w ocenę jej programu zaświadcza nie tylko o tym, że kabaret już nie ten, ale również o naszej negacji, która bierze początek

z niezmierzonych źródeł niewydolności nerek i starczej pretensji do wszystkiego, co się rusza.

Na koniec wreszcie parę słów o tym co Pałac Potockich otacza. O zalewie szmiry, finansowej bezradności,

i walce rozlicznych placówek artystycznych o coraz głupszego widza.

Na ulicy Szczepańskiej – zasnął Tadeusz Kantor. Z ulicy Jagiellońskiej – cichaczem wyprowadza się wielka Helena Modrzejewska. Z Floriańskiej – zniknął Michalik. Na Placu Ducha hrabia Fredro – w połowie skamieniał.

Gdzie iść? Dokąd uciec?! W czym zwilżyć resztkę wątroby?! Z czego się śmiać?

Z siebie – Panie Piotrze. Z przemijania, którego najpiękniejszą, niezmiennie błazeńską twarz można zobaczyć tylko w Pańskim kabarecie. Jaki by on nie był. Nie trzeba nawet wchodzić na widowię.

Wystarczy spojrzeć w oczy – siedzącej przy barze – wielkiej Eli Towarnickiej, która z całą premedytacją odrzuca sny o zbędnej sławie. Na młodego Sebastiana odnajdującego na dnie szklanki piwa – początek własnej definicji.

Pozdrawiam Pana – kochany

Jubileuszowo!

Pański Jan Nowicki.

rys. Sebastian
L. Kudas

MECENAS KULTURY KRAKOWA ROKU 2000

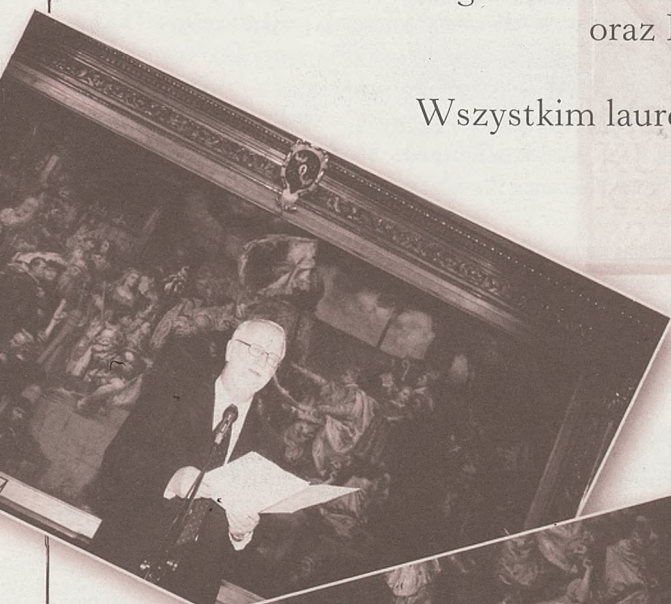
W miniony wtorek, 11 września br.,
w Sali Hołdu Pruskiego w Sukiennicach odbyło się
uroczyste wręczenie dyplomów i statuetek
Mecenasa Kultury Krakowa Roku 2000.

Prezydent Miasta Krakowa Pan Andrzej Gołaś,
na wniosek Bractwa Mecenatu Kultury Krakowa uhonorował sześć firm w trzech
równorzędnych kategoriach: największego wkładu finansowego, najciekawszej formy
i efektywności mecenatu oraz w kategorii działań na rzecz ochrony zabytków.

Polkomtel S.A., operator sieci cyfrowej telefonii komórkowej Plus GSM,
od początku swej działalności aktywnie uczestniczy w życiu
kulturalnym Krakowa. Doceniając tę aktywność miasto Kraków już po raz trzeci
(wcześniej w 1997 oraz 1999 roku) przyznało firmie Polkomtel S.A.
zaszczytny tytuł Mecenasa Kultury Krakowa Roku 2000.

Ceremonię wręczenia statuetek Stańczyka uświetnił występ
artystów „Piwnicy pod Baranami”: Doroty Ślęzak,
Agnieszki Chrzanowskiej, Grzegorza Turnała
oraz Rafała Jędrzejczyka.

Wszystkim laureatom serdecznie gratulujemy!

PLUS GSM
MECENAS
KULTURY
KRAKOWA

KRONIKA KRAKOWSKA

Skrzynie z Kanady

Służyła w wielu akcjach

Fot. Anna Kaczmarska

W końcu sierpnia z Kanady do Krakowa dotarła kolekcja broni, gromadzona przez lata przez Stanisława Wcisłę, żołnierza Armii Krajowej. Postanowił on, że godnym miejscem dla jego zbioru będzie Muzeum Armii Krajowej. Wczoraj odbyło się uroczyste przekazanie kolekcji. Goście spotkali się w siedzibie muzeum przy ul. Bosackiej i stanęli pośród skrzyń wypełnionych bronią. Niestety, sam darczyńca nie mógł przybyć na ten dzień z Kanady.

– Gdy stajemy w tym miejscu, gdzie możemy wspominać osiągnięcia Armii Krajowej, przypominam sobie, że kiedy jako harcerz rozpoczynałem konspirację, śpiewaliśmy piosenkę o tym, że „pošli chłopcy w bój bez broni...”. Zaczęliśmy wtedy zbierać bronię wspominał Ryszard Kaczorowski, ostatni prezydent RP na uchodźstwie, który już po raz trzeci odwiedził krakowskie muzeum – jak powiedział: pierwsze i jedyne takie na świecie. Na uroczystości przybyła także minister Teresa Kamińska i przekazała zebrany list od premiera Jerzego Buzka, który według pierwotnych planów miał się w Krakowie zjawić osobiście. „Muzeum wzbogaca się o dar, który już sam w sobie umożliwiłby stworzenie odrębnej placówki muzealnej” – napisał premier. „Skladam hołd tym, dla których broń była drogą do zwycięstwa i służyła w wielu akcjach”.

Kolekcja Stanisława Wcisły to 235 sztuk broni palnej, w tym 183 egzemplarze broni krótkiej. Niezwykły dar obejmuje militaria z XIX i XX wieku i jest owocem wieloletniej pasji kolekcjonera, który od lat 50. mieszka w Toronto. Wkrótce, w ślad za bronią palną, do muzeum powinien dotrzeć księgozbiór fachowy, zgromadzony przez Stanisława Wcisłę, oraz broń biała. (WT)

Propozycja zwiększenia limitu

Więcej sklepów z alkoholem?

Zwiększenia liczby sklepów sprzedających alkohol chce grupa radnych UW i SLD. Projekt uchwały w sprawie zwiększenia limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych zakłada, że limit ten wzrośnie z obecnych 550 do 680.

Ponad rok temu, po kilkumiesięcznych dyskusjach, Rada Miasta zwiększyła limit sklepów z alkoholem z 500 do 550. – Już wówczas był to niski pułap – twierdzi Wojciech Wojtowicz, inicjator nowego projektu uchwały. – Przypominam, że już wtedy proponowaliśmy limit

700 punktów z alkoholem, później 650, aż wreszcie udało się zwiększyć ten limit zaledwie o 50.

W uzasadnieniu do projektu uchwały jej inicjatorzy zacytowali fragment Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, z którego wynika, że liczba sklepów z alkoholem może sięgać 5 proc. ogólnej liczby sklepów. Gdyby zastosować ten zapis, to limit wynosiłby 810, bo na koniec roku 2000 w Krakowie było 16,2 tys. placówek handlowych.

– Konsultowałem tę sprawę z Wydziałem Spraw Administracyjnych, gdzie wydaje się koncepcja na sprzedaż alkoholu. Teraz na pozwolenie trzeba czekać 2–3 miesiące, a zdarza się nawet, że pół roku. To nie jest dobra sytuacja – mówi radny Wojtowicz. Według niego, zwiększenie liczby sklepów z alkoholem nie wpłynie na wzrost jego spożycia, a miasto będzie mogło uzyskać więcej pieniędzy na profilaktykę antyalkoholową. (GEG)

Chcą dojechać do centrum

– Jeśli przewoźnik spełnia wszystkie wymagania, nie można odmówić mu wydania zezwolenia – tłumaczy Irena Cebula

– Nie mamy możliwości prawnej, aby zabronić kierowcom busów wjeżdżania na teren miasta – mówi Irena Cebula, zastępca dyrektora ds. Zarządzania Ruchem i Transportem Zarządu Dróg i Komunikacji w Krakowie.

Na obszarze Krakowa rozpoczyna i kończy bieg blisko 450 linii zamiejskich. Ponad 250 z nich to linie prywatnych przewoźników, pozostałe należą do MPK i PKS. Zezwolenie na działalność tych pierwszych wydają albo starostowie powiatów sąsiadujących z gminą Kraków, albo marszałek województwa małopolskiego, albo – jeśli firma jest z Krakowa – prezydent miasta. Warunki, jakie musi spełniać przewoźnik, aby otrzymać zezwolenie na działalność, określone są w odpowiedniej ustawie i rozporządzeniu ministra transportu i gospodarki morskiej. Do składanego wniosku dołącza się projekt rozkładu jazdy. Prowadzenie koordynacji rozkładów przewoźników, wykonujących usługi na liniach o zasięgu większym niż obszar Krakowa, leży w kompetencji Zarządu Województwa Małopolskiego.

– Jeśli przewoźnik spełnia wszystkie wyszczególnione w ustawie wymagania, nie można odmówić mu wydania zezwolenia – tłumaczy dyrektor Cebula. Jak dodaje, w wielu przypadkach pasażerowie prywatnych linii zainteresowani są możliwością dojazdu do miejsc położonych możliwie blisko centrum Krakowa. Jeśli pozbawiono by ich takiej możliwości, to część z nich zrezygnowałaby zapewne z jazdy komunikacją zbiorową i przesiadłaby się do samochodów osobowych, czego efektem byłoby jeszcze większe „zakorkowanie” miasta. – Propozycja kończenia linii zamiejskich na obrzeżach miasta na pewno spotkałaby się z protestem osób dojeżdżających do Krakowa. Takie rozwiązanie zwiększyłoby koszty dotarcia do pracy i wydłużyło czas dojazdu. W związku z tym

prawidłowe wydaje się stworzenie układu końcowych pętli położonych nie na obrzeżach, ale np. w pobliżu drugiej obwodnicy – uważa przedstawicielka Zarządu Dróg i Komunikacji.

Propozycja kończenia linii zamiejskich na obrzeżach miasta spotkałaby się z protestem osób dojeżdżających do Krakowa

Fot. Anna Kaczmarska

– To, jak wygląda transport w busach, często woła o pomstę do nieba. Chyba żaden z kierowców nie przestrzega przepisów związanych z limitem liczby zabieranych osób. Tym samym prywatni przewoźnicy stwarzają zagrożenie nie tylko dla pasażerów, ale dla całego ruchu ulicznego. Przecież tak daleko być nie może. W którym cywilizowanym kraju pozwolono by sobie na coś takiego? Aby daleko nie szukać – w innych miastach Polski busy tak się nie rozpanoszyły – mówią członkowie Komisji Infrastruktury Komunalnej.

Policja co jakiś czas prowadzi kontrole busów, sprawdzając m.in. stan techniczny pojazdów. Przeprowadzane są także wyrywkowe kontrole realizacji przez przewoźników rozkładów jazdy i partycypowania w kosztach utrzymania przystanków. Ponadto na bieżąco sprawdzane jest – jak właściciele busów spełniają inne warunki zawarte

w umowie. W przypadku wykrycia uchybienia do przewoźników wysyłane są upomnienia; jeśli nieprawidłowości powtarzają się – wydaje się decyzję o cofnięciu zezwolenia. W bieżącym

roku wydano osiem takich decyzji. Obecnie w Krakowie funkcjonuje 45 prywatnych przewoźników.

– Alternatywą dla dojeżdżających do Krakowa mogłaby być kolej. Kraków jest już zakorkowany, transport szynowy to przyszłość dla wszystkich dużych miast. Władze miasta muszą nas wspierać w walce z busami – uważa Jerzy Matuszyk z Zakładu Przewozów Pasażerskich PKP w Krakowie.

Zdaniem Ireny Cebuli, dopiero uchwalenie przygotowanych już odpowiednich ustaw, regulujących sprawy dostępu przewoźników do zawodu, określających kompetencje poszczególnych samorządów w zakresie organizacji komunikacji zbiorowej i powołujących Inspekcję Transportu Drogowego, pozwoli na właściwe i systemowe działania w zakresie transportu zbiorowego. (KRM)

Pieniądże utknęły w miejskiej kasie

– Nie będzie co włożyć do garnka

– alarmują pracownicy dziennych domów pomocy społecznej

– W środę wydamy ostatni obiad. Później nie będziemy mieli co włożyć do garnka, bo wykorzystaliśmy już wszystkie zapasy – zaalarmował nas jeden z pracowników dziennych domów pomocy społecznej. Wiceprezydent Bogumił Nowicki zapewnił, że nie będzie przerwy w wydawaniu obiadów, a w najbliższych dniach Zarząd Miasta podejmie uchwałę o rozdysponowaniu kolejnych pieniędzy, także dla domów dziennej opieki.

W Krakowie działa 5 dziennych domów opieki społecznej; codziennie wydają one ok. 600 obiadów. Korzystający z tych obiadów płaci 3,3 zł za każdy posiłek, pieniądze te stanowią równowartość tzw. wsadu do kotła (czyli kosztów zakupu produktów na obiad). Resztę kosztów pokrywa gmina. Przepisy wymagają jednak, że wpłacone przez klienta domu pomocy społecznej pieniądze najpierw trafiają do miejskiej kasy, a dopiero później – razem z do-

płatą – wracają do placówki, która przygotowuje obiady.

– Problem w tym, że od sierpnia nie otrzymujemy tych pieniędzy – usłyszeliśmy w jednym z domów. – Dzieje się tak, choć od naszych podopiecznych pobraliśmy już pieniądze za obiady i te pieniądze przekazaliśmy gminie. Do tej pory korzystaliśmy z zapasów żywności w naszych magazynach, ale one właśnie się kończą. Ostatni obiad będziemy mogli ugotować w środę. A co potem? Przecież ci ludzie zapłacili już za obiady, a my nawet nie mamy z czego zwrócić im pieniędzy.

Wiceprezydent Bogumił Nowicki przyznał, że problem obiadów jest mu znany od tygodnia, ale zaznaczył, że nie jest on tak dramatyczny, jak mogłoby wynikać z przedstawionej nam relacji. – Nie będzie takiej sytuacji, by nie było co wsadzić do kotła, by nie było produktów na przygotowanie gorącego posiłku – zapewnił wiceprezydent Bogumił Nowicki. (GEG)

Notujemy

■ W ROCZNICĘ AGRESJI. W poniedziałek, 17 września o godz. 12, w rocznicę napadów Związku Radzieckiego na Polskę, przedstawiciele organizacji kombatanckich i niepodległościowych złożą kwiaty i zapalą znicze pod Krzyżem Ofiar Komunistów na cmentarzu Rakowickim. O godz. 17 w Bazylice Mariackiej zostanie odprawiona msza święta w intencji ofiar sowieckiej agresji. (krm)

■ SZTUCZNY TŁOK. Przy ul. Krótkiej, w bezpośrednim pościgu, policjanci zatrzymali czterech mężczyzn (w wieku 21–47 lat), którzy chwilę wcześniej przy ul. Basztowej okradli kobietę. Sprawcy utworzyli przy wejściu do tramwaju sztuczny tłok, a następnie upatrzonej osobie wyciągnęli z torebki portfel z pieniędzmi i dokumentami oraz klucze. Poszkodowana wyceniła swe straty na 3500 złotych. Na szczęście łup odzyskano, a kieszonkowców osadzono w areszcie. Za kradzież grozi im do 5 lat więzienia. (wes)

■ BIŁ PO GŁOWIE. Do policyjnego aresztu trafił 37-letni mężczyzna podejrzany o dokonanie rozbój na mieszkańcu Krakowa. Sprawca bił swą ofiarę po głowie, a następnie skradł jej kluczyki do fiata uno. Jak ustalono, przed dokonaniem rozbójki poruszał się samochodem, będąc pod wpływem alkoholu. (wes)

■ BEZ AKCYZY. 10 butelek o pojemności 0,7 litra zawierających alkohol bez akcyzy posiadał w swym mieszkaniu 33-letni mieszkaniec Nowej Huty, którego zatrzymali policjanci z sekcji kryminalnej KMP i komisarjatu w Nowej Hucie. Mężczyzna trafił do Policyjnej Izby Zatrzymań, skąd został doprowadzony do prokuratury. (doer)

■ PRZECIĘLI KRATY. Trzej mężczyźni w wieku 18, 20 i 27 lat zostali złapani przez policjantów na gorącym uczynku podczas próby włamania do kiosku przy ul. Rydygiera. Włamywacze, korzystający z osłony nocnych ciemności, zdążyli tylko przeciąć kraty, nie udało im się jednak jeszcze niczego ukraść, kiedy zjawili się funkcjonariusze policji. Zatrzymani trafili do aresztu. Za usiłowanie włamania grozi im nawet do 10 lat pozbawienia wolności. (doer)

■ SKRADZIONE SAMOCHODY. Z ulicy Halszki odjechał bez wiedzy właściciela polonez atutu wartości 11 tys. złotych, z ul. Dobrego Pasterza o tysiąc złotych tańszy ford fiesta, a z osiedla Bohaterów Września „maluch” oszacowany na 1 tys. złotych. (wes)

TELE TAXI
TELEFON
96-26
0501-44-96-26
U NAS NAJTANIEJ

Wystawa fotografii Jadwigi Hadryś

Wśród aborygenów

Jadwiga Hadryś spędziła wśród aborygenów kilka miesięcy

Fot. Anna Kaczmars

Ramingining to mała aborygeńska osada, położona w buszu, na północy Australii. Z okolicznymi obozowiskami liczy około 500 mieszkańców. – *To mili, szalenie sympatyczni, wrażliwi i uzdolnieni artystycznie ludzie. Nasza wiedza o nich jest jeszcze bardzo fragmentaryczna, a sądy – niestety – często krzywdzące* – twierdzi Jadwiga Hadryś, autorka fotografii, które znalazły się na wystawie „Ramingining. Aborygeni Australii”, prezentowanej w Pałacu Krzysztofora (Muzeum Historii Miasta Krakowa, Rynek Główny 35) z okazji promocji Australii w Polsce.

Autorka zdjęć w aborygeńskiej osadzie spędziła kilka miesięcy. Podróż do krainy, gdzie żyją potomkowie najstarszej ludzkiej rasy na świecie, stała się dla Jadwigi Hadryś źródłem inspiracji nie tylko artystycznych. – *Odkryłam cudowny świat, którym rządzą prawa natury, a sztuka i tradycja się-*

gają czasów prehistorycznych – mówi. – *Aborygeni zdołali jeszcze zachować wierność tradycyjnej kulturze i obyczajom swoich przodków. Nieco paradoksalnie, to właśnie tam, w buszu, wśród tych ludzi, zrozumiałam, jak ważna jest tradycja, krąg kulturowy, z jakiego się pochodzi. Uważałam się trochę za obywatelkę świata; to aborygeni odkryli we mnie moją polskość* – dodaje.

Jadwiga Hadryś w Australii mieszkała 25 lat. Wyjechała tam zaraz po maturze. Na antypodach ukończyła studia, tam też pracowała jako kierownik działu graficznego w telewizji. Jednocześnie wykonywała ilustracje do książek, projektowała plakaty i kostiumy teatralne. Ma za sobą wiele zbiorowych i indywidualnych wystaw malarskich i fotograficznych. Ekspozycję w Krzysztoforach można oglądać do 23 września.

(KRM)

Potrzebni sponsorzy

Bezpieczna premiera

„Zuzia i leśny policjant” to tytuł edukacyjnego spektaklu, którego premiera odbyła się wczoraj w Samorządowym Przedszkolu nr 77 w Krakowie. Spektakl, przygotowany przez Agencję Artystyczno-Kulturalną Proxima, był prezentowany jako element programu profilaktycznego „Unikanie zagrożeń – bezpieczny Kraków”, który prowadzony jest od 9 lat w krakowskich przedszkolach i szkołach. By spektakl – pozytywnie zaopiniowany przez fachowców – mogły zobaczyć kolejne przedszkolaki, potrzebni są sponsorzy.

Realizację programu koordynuje Samorządowy Ośrodek Psychologiczno-Pedagogiczny przy współpracy krakowskiej policji. Ośrodek sfinansował jednorazowo przedstawienie, które bardzo dobrze zostało przyjęte przez dzieci, a przemycalo wszystkie podstawowe zasady bezpieczeństwa, jakie najmłodszy powinni znać (nie bierz prezentów od obcych, nie dotykaj ostrych przedmiotów itd.). – *Spektakl, merytorycznie bez zarzutu, mógłby trafić do kolejnych przedszkoli, jeśli znalazłby się na to pieniądze. Poszukiwani są sponsorzy – osoby indywidualne czy np. rady dzielnic – które zechciałyby wesprzeć tę inicjatywę* – usłyszeliśmy od Aleksandry Adamek, dyrektor Samorządowego Ośrodka Psychologiczno-Pedagogicznego. (MM)

Jak w grodzie Kraka dawniej bywało

W związku z wydarzeniami w Stanach Zjednoczonych władze Dzielnicy XV postanowiły zmienić program dzisiejszej imprezy „Bezpieczny Kraków, czyli jak w Grodzie Kraka dawniej bywało, a jak się dzisiaj pozmieniało”, zorganizowanej w ramach obchodów X-lecia Rad Dzielnic Miasta Krakowa.

– *Zrezygnowaliśmy z elementów rozrywkowych dla dorosłych, z występów zespołów rozrywkowych, z tańców i swawoli* – powiedział nam przewodniczący dzielnicy Stanisław Zięba. – *Nie wypada, by w takich dniach, kiedy na całym świecie panuje żałoba, bawić się, jak gdyby nigdy nic. Nie chcemy jednak zupełnie odwoływać festynu, bo przecież lepiej spędzić kilka godzin na powietrzu niż przed telewizorem. Hasłem imprezy będzie „Bezpieczny Kraków, bezpieczny świat”.*

Podczas imprezy, która rozpocznie się na Plantach Mistrzejowickich dzisiaj (sobota) o godz. 15, wiele będzie się mówić o bezpieczeństwie. Duży blok edukacyjny, poświęcony m.in. sposobom obrony przed przestępcami, poprowadzą funkcjonariusze policji i Straży Miejskiej. Program teatralny poświęcony średniowiecznemu rycerstwu przedstawi zespół Taberna Libra. Nie zabraknie też koncertu pieśni patriotycznych, konkursów dla dzieci, a także ogniska, na którym będzie można upiec kiełbaski. Impreza potrwa do godz. 18. (DOER)

Symulacje wypadków drogowych

Rada Dzielnicy V oraz Dzielnicowy Zespół Koordynacyjny Programu „Bezpieczny Kraków” zapraszają w niedzielę na imprezę „Bezpiecznie na drodze” – od godz. 9.30 na parkingu przed halą TS „Wisła” (od strony ul. Reymonta).

Prezentować się będą m.in. żołnierze VI Brygady Powietrzno-Desantowej, którzy przygotowali pokaz walki wręcz; Szkoła Jazdy „Subaru”, policja i firma „Scanmed” przedstawią symulacje wypadków drogowych, pierwszej pomocy oraz jazdy samochodami po różnych rodza-

jach nawierzchni. Straż Pożarna będzie pokazywać, jak roznosi się zgniatzony samochód czy wyciąga poszkodowanego w wypadku z rozbitego pojazdu. O godz. 11.15 wystąpią zespoły dziecięce z MDK „Dom Harcerza”, natomiast na zakończenie imprezy, o godz. 11.30, wystąpi zespół „Czasza”. W czasie spotkania prowadzone będą konkursy związane z bezpieczeństwem na drodze, znakowane będą rowery oraz przedmioty wartościowe, można będzie też zdawać egzamin na kartę rowerową. (WT)

Warto wiedzieć i skorzystać...

• **OGRÓD BOTANICZNY** UJ (ul. Kopernika 27) zaprasza na wyprzedaż roślin gruntowych i doniczkowych 15 i 16 września od 10 do 15.

• **W INSTYTUCIE GOETHEGO** (Rynek Główny 20) 15 bm. o godz. 19 – ostatni koncert pierwszej edycji krakowskiego Festiwalu Młodzi Artyści w Krakowie. Wystąpi Agnieszka Kołodziejczyk (sopran) i Maria Rydzewska (fortepian). W programie arie J. Masseneta i C. Debussy'ego.

• **W CENTRUM KULTURY I SZTUKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH „MOLIERE”** (ul. Szewska 4) 15 bm. o godz. 20 monodram J. Kopczewskiego (Bułeczki) pt. „Transatlantyk”; o godz. 23 wieczne wieczory w Molierze – wieczór kubański. 16 września o godz. 11.30 bajka pt. „Bajeczny świat fantazji” – Teatr Biały Klown; o godz. 20 monodram J. Kopczewskiego (Bułeczki) pt. „Piszczyk”.

• **DOM DLA KOTA** – kolejna impreza redakcji programu telewizyjnego „Kundel bury i kocury” – 16 bm. w godz. 10 – 13 w Śródmiejskim Ośrodku Kultury, ul. Mikołajska 2. Na nowych opiekunów czekają bezdomne koty i kocięta. W czasie imprezy będą zbierane stare koce, wiklinowe kosze i pokarm dla bezdomnych kotów.

• **TURNIEJ RYCERSKI** na zamku w Korzkwi – 15 bm. w godz. 14 – 17. W programie: turniej walk pieszych, łuczniczy, turniej włóczni, bitwa, konkursy dworskie, zabawy plebejskie.

• **NIEDZIELNY TEATRZYK DLA DZIECI** – Scena pod Aniołem Stróżem („Chimera”, ul. św. Anny 3) zaprasza – 16 września o godz. 12.00 na spektakl pt. „Opowieści Ezopa” w wykonaniu Autorskiego Teatru Batis z Katowic.

• **W PARKU JORDANA** 16 bm. w godz. 11 – 13 – koncert zespołu Orfeusz Klubu Muzyki Współczesnej pod kier. Jana Baryły oraz Izabeli Szoty (śpiew) i Małgorzaty Westrych (fortepian); w razie niepogody koncert odbędzie się w Domu Harcerza przy ul. Reymonta 18.

• **PRZESŁUCHANIA DO MUSICALU** „Jak śpiąca Królewna” (wokalne lub taneczne – w zależności od uzdolnień) odbędą się 17 bm. o godz. 16.30 w budynku Polskiej YMCA przy ul. Krowoderskiej 8. Organizatorzy zapraszają dziewczęta i chłopców w wieku 15 – 22 lata; informacje tel. 430-01-75 lub 421-00-91.

Z kroniki wypadków

Na ul. Niewodniczańskiego o godz. 19.13 samochód osobowy potrafił dwoje dzieci, które z obrażeniami ciała przewieziono do szpitala w Prokocimiu (jedno w stanie ciężkim, z pękniętą śledzioną). Na ul. Suchy Jar ciężarówka zderzyła się z fiatem uno; dwie osoby zostały ranne. Jedna osoba odniosła obrażenia wskutek zderzenia się na ul. Wielickiej 3 pojazdów (dwóch osobowych i ciężarowego). Na ul. Kobierzyńskiej citroen zderzył się z oplem; jedna osoba odniosła obrażenia. W miejscowości Węzów sear zderzył się z volkswagenem passatem; 4 osoby zostały ranne. Policja Droga do godzin wieczornych interweniowała w Krakowie i w powiecie ziemskim w 7 wypadkach, w których rannych zostało 12 osób, a także w 44 kolizjach. (WES)

Fotograficzne małżeństwo

Wspólna pasja pozwoliła państwu Bielcom przeżyć razem 60 szczęśliwych lat

Fot. Anna Kaczmars

Para najbardziej szanowanych krakowskich fotografików obchodziła wczoraj w Urzędzie Stanu Cywilnego jubileusz 60. rocznicy ślubu. Państwo Maria i Paweł Bielec otrzymali listy gratulacyjne od wojewody małopolskiego Ryszarda Masłowskiego oraz prezydenta miasta Krakowa Andrzeja Gołasia, które wręczył wiceprezydent Bogumił Nowicki.

Państwo Bielec poznali się w Krakowie, ona uciekła wraz z rodziną z Bydgoszczy przed prześladowaniami przez gestapo, on był uciekinierem ze Lwowa. – *Pewnego dnia znalazłam się po prostu z ojcem i siostrą na dworcu w Krakowie* – wspomina Maria Bielec. – *Zupetnie obce miasto, nie mieliśmy nawet gdzie mieszkać. Pomógł nam wtedy dorożkarz. Jestem bardzo przedsiębiorczą kobietą, więc potem postanowiłam poszukać pracy. Maria Bielec jest córką znanego fotografa, który w Bydgoszczy prowadził jeden z najstarszych w Polsce zakładów fotograficznych. – Dala ogłoszenie do gazety i w ten sposób trafiłam do zakładu fotograficznego mojego przyszłego męża* – opowiada. – *Zatrudnił mnie jego wspólnik.*

Państwo Bielec pobrali się w roku 1941 i wspólne życie zaczęli od prowadzenia słynnego później zakładu fotograficznego przy ul. Karmelickiej, który następnie przeniesiony został na plac Inwalidów. – *Najtrudniejszym dla nas okresem była okupacja* – mówi Paweł Bielec. – *Robiliśmy między innymi zdjęcia z egzekucji, które przemycane były do Londynu. Jako najpiękniejsze wydarzenia w życiu państwa Bielec wspominają narodziny trójki dzieci, z których córka Barbara prowadzi obecnie zakład „Foto-Bielec”. Mają również siedmioro wnucząt i półtorarocznego prawnuka Filipa.*

– *Na tę uroczystość musiałem czekać aż sto lat* – śmieje się Paweł Bielec. – *Ale warto było przeżyć razem te wszystkie lata. Udało nam się prawie w ogóle bez kłótni. – To było najważniejsze* – podkreśla Maria Bielec. – *Żeby się nie kłócić zbyt często. Myślę, że bardzo silnie związała nas też wspólna pasja i chęć eksperymentowania w fotografii.* (SIE)

„Millenium” na początek

Dwójka krakowskich aktorów: Izabela Drobotowicz-Orkisz i Jacek Lecznar założyła w Krakowie teatr „Hagiograf” w imieniu św. Teresy z Lisieux, który ma być „znakiem sprzeciwu wobec fałszywych wartości nieustannie promowanych przez tzw. kulturę masową”. Teatr za-

inaugurował swoją działalność spektaklem „Millenium”, w którym przedstawiono postaci sześciorga polskich świętych: od św. Wojciecha po św. Faustynę.

Najbliższy spektakl – 17 września o godz. 19.15 w parafii MB Nieustającej Pomocy przy ul. Zamojskiego 56. (WT)

AVON
zaprasza na

Dni Otwarte

Hotel Cracovia 15-16.09 w godz. 14.00-19.00

- bezpłatne próbki nowego zapachu
- pełna oferta kosmetyków
- pokazy makijażu
- konkursy z cennymi nagrodami

Uwaga! Uwaga!
Wesprzyj Wielką Kampanię Życia Avon kontra rak piersi zakupem broszki i skorzystaj z bezpłatnego badania piersi.

Pytanie: Jak nazywają się nowe perfumy firmy Avon?

Odpowiedź:

Imię i nazwisko:

Adres:

Wypełnienie kuponu jest równoznaczne z pełną akceptacją warunków konkursu oraz z wyrażeniem zgody na wykorzystanie danych osobowych do celów konkursu.

DZIENNIK POLSKI
AVON

Konkurs dla Czytelników „Dziennika Polskiego”

Kandydaci do Rady Nadzorczej MPO

Bez rozmowy

Na ostatnim posiedzeniu Komisji Infrastruktury Komunalnej sporo kontrowersji wzbudziły kwalifikacje zawodowe nowych kandydatów do Rady Nadzorczej Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania: Marii Barbary Szarafanow oraz Zbigniewa Gawora. Podczas opiniowania kandydatur wyrażano wątpliwości, czy Maria Barbara Szarafanow – radca prawny, oraz Zbigniew Gawor – prywatny przedsiębiorca, absolwent AWF, są rzeczywiście tymi osobami, które winny się znaleźć w Radzie Nadzorczej MPO. – *Zadaniem członków rady jest dbanie o rozwój firmy. Te osoby tego nie gwarantują* – twierdził Tadeusz Trzmiel, wiceprzewodniczący komisji.

– *Teraz, kiedy MPO jest na etapie przeobrażeń strukturalnych i własnościowych, potrzeba tam przede wszystkim inżynierów, zajmujących się zawodowo, dajmy na to, ochroną środowiska* – dodawali inni członkowie komisji. Wyrażali zdziwienie, że na posiedzeniu komisji nie stawili się kandydaci do zasiadania w radzie. – *Może wtedy byśmy się czegoś więcej o nich dowiedzieli. A tak, mamy tylko o nich suchą informacyjną notkę* – mówili.

– *To najlepsze kandydatury z możliwych* – przekonywał Paweł Stańczyk, sekretarz gminy Kraków, który z ramienia Zarządu Miasta prezentował sylwetki potencjalnych członków Rady Nadzorczej MPO. Ostatecznie członkowie Komisji Infrastruktury Komunalnej pozytywnie zaopiniowali tylko kandydaturę mecenas Szarafanow. (KRM)

Jeszcze do niedzieli

Na wieżę i na wystawę

Jeszcze dziś i jutro można wchodzić na wyższą wieżę kościoła Mariackiego – hejnalnicę, którą wyjątkowo udostępniono dla zwiedzających (od 1966 r. generalnie jest zamknięta dla turystów). Również jeszcze do niedzieli można odwiedzać wystawę pt. „Dwie wielkie restauracje Bazyliki Mariackiej”, urządzoną w galerii „Cepelia” w kamienicy Hippolitów (pl. Mariacki 3, czynna w godz. 10 – 19, wstęp wolny); do obejrzenia są tu m.in. dwa oryginalne kartony projektowe Jana Matejki do polichromii w tym kościele. Atrakcje te są częścią obchodów Dnia Solidarności Miast Światowego Dziedzictwa, podczas którego miasta te prezentują po jednym, odnowionym zabytku.

Na wieżę, z której grany jest hejnał mariacki, można wchodzić już od poprzedniego piątku. Przez pierwsze trzy dni było to nieodpłatne, od ponie-

działku zaś dorośli płacą za wejście 10 zł, dzieci powyżej 12 lat, młodzież i studenci – 5 zł, a najmłodsi wchodzi za darmo – ale tylko pod opieką dorosłych. Uzyskane ze sprzedaży biletów pieniądze mają zostać przekazane na rzecz powodźnian. W sobotę możemy wchodzić na hejnalnicę w godz. 9 – 18, a w niedzielę od 14 do 18; natomiast w godz. 11.30 – 12.15 następuje przerwa w zwiedzaniu – na czas emitowania hejnału przez radio.

Na wieżę wdrapało się w minionym tygodniu ok. 1000 osób – mniej niż się spodziewano. Jak się dowiedzieliśmy, rozważane jest przedłużenie otwarcia wieży jeszcze na jeden tydzień – zależnie od możliwości oraz od prognozy pogody, gdyż przy dużym zachmurzeniu widoki z wieży nie są aż tak atrakcyjne i nie ma wielu chętnych do wchodzenia na jej szczyt. Decyzja zapadnie w poniedziałek. (MM)

ZBK prosi o opinię Radę Dzielnicy

Parking nadal wstrzymany

Do końca przyszłego tygodnia zostały wstrzymane prace przy ul. Siedleckiego 4 w Krakowie, gdzie miał powstać zielony parking na 7 samochodów. Jego budowa jest indywidualną inicjatywą jednego z radnych Dzielnicy II, Albina Ksieniewicza, który podpira się listą 29 mieszkańców osiedla, także będących za powstaniem parkingu. Niemal identyczna liczba mieszkańców protestuje – chce zachowania w miejscu przeznaczonym pod parking istniejącego tam trawnika.

Przypomnijmy, że – w wyniku starań radnego Ksieniewicza – istnieje ważne pozwolenie na budowę parkingu przed blokiem przy ul. Siedleckiego 4. Na prośbę tego radnego, występującego – jak podał w piśmie – w imieniu osób, dla których brakuje miejsc parkingowych (mieszkańcy z 6 budynków przy 3 ulicach), Zarząd Budynków Komunalnych zdecydował się wprowadzić budowę do swojego planu na rok 2001.

ZBK przyjął na siebie przewidywany koszt budowy (9 tys. zł), odbył się przetarg, podpisano umowę z wykonawcą. W minioną środę jednak prac nie rozpoczęto, gdyż przeciwnicy parkingu stanęli w obronie trawnika. Listy z protestem złożyli też Radzie Dzielnicy II, która zaczęła badać sprawę.

– *Ponieważ są głosy zarówno za i przeciwko parkingowi, wstrzymaliśmy roboty – najpierw do końca tego tygodnia, a teraz jeszcze na następny tydzień, do wyjaśnienia sprawy. Wystosowaliśmy też pismo do Rady Dzielnicy II, by w tym czasie zajęła stanowisko w sprawie parkingu na jej terenie. Od opinii rady będzie zależało, czy rozpocznie się budowa czy też umowa z wykonawcą zostanie rozwiązana i parkingu nie będzie* – powiedział nam wczoraj Stefan Baster, kierownik Działu Technicznego ZBK w Krakowie. Rada Dzielnicy II jeszcze pisma nie otrzymała i na razie nie wypowiada się na temat.

(MM)

Na Błoniach jak na Marsie

Futurystyczni harcerze

Już wczoraj stanęły na Błoniach pierwsze harcerskie namioty oraz brama z drewnianych bali z powitaniem „Czuwaj”. Pierwsze uroczystości z okazji Jubileuszowego Złotu Krakowskiej Chorągwi Związku Harcerstwa Polskiego rozpoczęły się popołudniowym apelem. Niestety, ulewny deszcz przeszkodził harcerzom nie tylko w zbiórkach, ale także w rozbijaniu obozowiska i być może dlatego większość hufców nie zdążyła jeszcze przygotować zapowiadanych dekoracji obozowych.

Według zapowiedzi organizatorów, obóz miał zostać podzielony na biwaki prezentujące kolejne etapy rozwoju i działalności harcerstwa na ziemiach polskich. Wczoraj po południu najciekawiej prezentował się obóz futurologiczny „Ku przyszłości”. Bramę biwaku z kartonów i pustych plastikowych butelek zbudowali harcerze z Bochni, a hufiec Kraków Śródmieście przygotował makietę przedstawiającą harcerski obóz na Marsie.

W grach i zabawach wziąć udział mogą nie tylko harcerze. Na dzisiaj zapowiedziano występy harcerskich zespołów oraz teatryku dla dzieci na estradzie na Błoniach, które rozpoczyna się o godz. 13.30, a następnie, o godz. 15 – konkurs wiedzy o Krakowie. Najważniejsza część jubileuszowego złotu przewidziana jest na jutro. O godz. 10 w katedrze wawelskiej odprawiona zostanie msza św., a następnie harcerze przemarszerują na Rynek, gdzie odbędzie się apel i defilada.

W samo południe, również na Błoniach, rozpoczną się pokazy lotnicze, skoków spadochronowych, a także pokaz ratowniczo-twa.

Dziś wieczorem, o 19.30 harcerze zapraszają wszystkich do parku Jordana na jubile-

uszowe ognisko. Będzie to widowisko poświęcone historii harcerstwa, które w tym roku obchodzi swoje 90-lecie. Przez cały czas trwania złotu obóz na Błoniach jest otwarty dla zwiedzających.

(SIE)

Makieta harcerskiego obozu na Marsie

ZHP wkroczyło w erę komputeryzacji nawet pod namiotami

Fot. Anna Kaczmarz

Trwają targi kolekcjonerskie na Rynku

Wina recesji i deszczu

Fot. Anna Kaczmarz

Już wczoraj zaczął się ruch na ostatnich w tym roku Ogólnopolskich Spotkaniach Kolekcjonerskich, które odbywają się na Rynku Głównym obok kościoła św. Wojciecha. Jeszcze nie wszystkie stoły były zajęte przez sprzedających, a już pojawiło się dość sporo klientów. – *Liczymy na to, że tym razem trochę lepiej pójdzie, bo rok był fatalny* – mówił jeden ze sprzedających. – *Jeździłem na targi do innych miast i było podobnie. Jest recesja, ludzie nie mają pieniędzy i na pewno nie będą ich wydawać na antyki*. – *Częściowo to jest też wina pogody* – dodał inny kolekcjoner. – *Jak leje, nikt na targi nie przyjdzie*.

Być może kupujących odstraszały również ceny. Za kopie naszywek na mundury

z okresu II wojny światowej trzeba zapłacić aż 150 zł. Za noże z tego samego okresu od 250 do 650 zł. Drogie są też ikony, ich ceny wahają się od 600 do 1000 zł, choć można znaleźć również takie za ponad 2 tysiące. – *Cena ikon zależy od ich stanu, wieku oraz szkoły, w której była pisana* – tłumaczył kolekcjoner. – *Ikony bowiem się pisze. Do tej pory istnieją różne szkoły, znajdujące się przede wszystkim w monastyrach i cerkwiach. Najchętniej ikony kupują turyści, choć w zasadzie nie mają prawa ich wywozić z Polski, jeżeli powstały przed rokiem 1945*. – *To prawo jest fikcyjne* – twierdził kolekcjoner. – *Wystarczy zobaczyć, ilu obywateli kupuje w antykwariatach. Oprócz turystów mam*

wielu polskich klientów, takich, którzy niedawno się wzbogacili i chcą się tym pochwalić. A ikony są modne.

Około 100 złotych trzeba było zapłacić za piękne, malowane zegary kuchenne z XIX wieku. W podobnej cenie były małe srebrne puderniczki, większe kosztowały nawet drugie tyle. Komplet srebrnych sztućców można było nabyć za około 1000 złotych. Najtańsze były szklane butelki: większe kosztowały od 5 do 10 zł, małe od 2 do 4 zł. Ciekawa była skrzynka z fragmentami figurek fajansowych i porcelanowych, które można było nabyć za kilka złotych. – *Teraz można posklejać, dorobić* – tłumaczył sprzedawca. – *W Warszawie całą skrzynkę kupiła uczelnia plastyczna do ćwiczeń*.

Dość dużo było miedzianych naczyń w cenach od 20 zł za mniejsze do 50 zł za większe. Ceny szydełkowych serwetek wahały się od 12 do 100 zło-

Muzyka wspólnej Europy

90 koncertów austriackiego zespołu muzyki barokowej Ars Antiqua Austria w różnych miastach Europy – tak wygląda trzyletni projekt muzyczny „Dźwięk kultur – kultura dźwięku”. Koncerty, które rozpoczęły się rok temu w Bratysławie, mają na celu przedstawienie związków w muzyce barokowej pomiędzy Austrią a innymi krajami biorącymi udział w projekcie, m.in. Belgią, Francją, Niemcami, Węgrami, Czechami, a także Polską.

Jutro, w ramach tego projektu, muzycy Ars Antiqua Austria wraz z artystami z Bratysławy wystąpią w Krakowie; o godz. 19.45 w kościele św. Barbary zabrzmiały utwory słowackiego baroku: Kussera, Speera, Esterhazego i Bertaliego (wstęp wolny).

Austriaccy muzycy wybrali z Europy dziesięć istotnych ośrodków muzyki: Budapeszt, Brno, Wenecję, Lublanę, Bratysławę, Kraków, Lubekę, Mechelen, Metz i Wiedeń. Dla każdego z tych miast został opracowany inny, tematyczny koncert, który następnie jest prezentowany w pozostałych ośrodkach muzycznych. Stąd w każdym mieście, biorącym udział w projekcie, odbędzie się dziesięć różnych koncertów.

– *Kiedy studiujemy biografie artystów, muzyków żyjących w baroku, możemy zauważyć, że Europa nie miała wówczas granic. Np. muzycy włoscy pracowali w Krakowie, a polscy we Francji. Koncertami w cyklu „Dźwięk kultur – kultura dźwięku” chcemy pokazać – jak niewiele nas różniło w tamtych latach* – powiedział Gunar Letzbor, kierownik zespołu Ars Antiqua Austria.

(AMS)

tych – w zależności od wielkości i liczby dziur. Ciekawe było stoisko prowadzone przez obywatela Ukrainy, który sprzedawał drewniane flety za 50 złotych z możliwością dużego upustu (nawet o 15 złotych) oraz kobzę, której cena wywoławcza wynosiła 2 tys. złotych a po przecenie – 1500 zł. Ukraińec dawał również popisy gry na tym instrumencie.

– *Myślę, że ruch byłby większy, gdyby nie pobierano opłat przy wejściu* – twierdził jeden ze sprzedawców. – *5 złotych to wydaje się niedużo, ale dla rodziny składającej się z czterech osób to już 20 złotych. Sam słyszałem, jak ludzie dyskutowali, że za to mogą już coś zjeść w barze*. Kolekcjonerzy twierdzą, że największy ruch zaczyna się po godzinie 17, gdy opłaty nie są już zbierane. Targi będą trwały przez cały weekend, od godziny 7 rano do zmroku w sobotę i do godz. 17 w niedzielę.

(SIE)

Parada Jamników odwołana

Będzie tylko aukcja psów z azylu

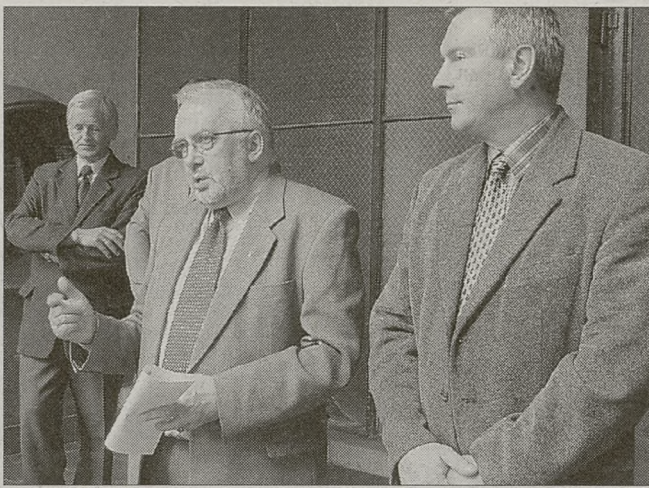
Wczoraj otrzymaliśmy informację, iż – w związku z zamachami terrorystycznymi w Nowym Jorku i Waszyngtonie – Wydawnictwo „Przekrój” podjęło decyzję o odwołaniu organizowanej przez nie (i jeszcze dzień wcześniej zapowiadanej) Parady Jamników. 22 września, na kiedy planowano tę imprezę, odbędzie się tylko aukcja psów ze Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt – przy pomniku Dżoka na Bulwarach Wiślanych (początek o godz. 13).

(MM)

W powiatach:
krakowskim
miechowskim
myślenickim
proszowickim
wielickim

Mleczarze najbliższej Unii

Główny lekarz weterynarii gościem
Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej
w Miechowie

– Wasz zakład przyjął dobrą strategię – powiedział Andrzej Komorowski. Z prawej prezes OSM Leszek Nitwinko, z lewej wiceprezes Jan Gamrat.

Wczoraj w południe Okręgową Spółdzielnię Mleczarską w Miechowie odwiedził główny lekarz weterynarii Andrzej Komorowski. Celem wizyty była chęć udzielenia porad, jaką strategię działań powinno opracować kierownictwo zakładu, aby jak najlepiej przygotować się do zjednoczenia z Unią Europejską.

– W Polsce obserwuje się nierównomierny rozwój tego sektora. Podlaskie, Warmińsko-Mazurskie, Poznańskie to I liga, Małopolska i Podkarpacie – ze względu na znaczne rozdrobnienie hodowli – znajduje się jeszcze w III lidze. Mleczarstwo południowe nie dysponuje dużą bazą surowcową – powiedział Andrzej Komorowski. Mleczarstwo w Polsce rozwija się jednak dobrze: w 1997 roku tylko 7 proc. mleka kwalifikowano do klasy ekstra, 15 czerwca 2001 roku ten wskaźnik sięgał 56 proc. Do końca tego roku ma wzrosnąć do 60 proc.

– W Europie nie ma kraju, który odnotowałby podobny

postęp. Przyjechałem powiedzieć wam, że jesteście w dobrej sytuacji. W mojej ocenie strategia, przyjęta przez tutejszą OSM, daje dobre wyniki. W ciągu najbliższych dwóch lat zakłady w Miechowie oraz w Charsznicy mogą bez przeszkód spełniać normy europejskie, chociaż macie na razie 30 proc. mleka klasy ekstra. 40 proc. najwyższej klasy mleka i modernizacja zakładu da wkrótce możliwość podciągnięcia miechowskiej OSM do polskiej ekstraklasy. W mojej ocenie, macie znakomitego prezesa. To człowiek, który nie tylko zna swój zakład, ale ma znakomity pogląd na strategię rozwoju – stwierdził gość.

Zapytany, czy BSE ma nadal tendencje rozwojowe, odpowiedział: – Raczej nie. 104 przypadki odnotowano w Niemczech, 95 we Francji, 1500 w Anglii, 100 w Irlandii. Są dwa nowe ogniska w Czechach i – co zaskakuje – BSE odnotowano w Japonii. To jest obiecujące dla naszego eksportu, polska wołowina ma spore szanse zbytu.

Tekst i fot.: (WOJ)

10 lat szkoły w Sławkowicach

Wesele na jubileusz

W niecodzienny sposób jubileusz dziesięciolecia obchodzić będzie jutro szkoła w Sławkowicach, w której teraz mieści się jedyne gimnazjum w gminie Biskupice.

– Jak tylko w 1986 roku skończyliśmy budowę strażackiej remizy – wspominał sołtys Sławkowic Stanisław Jamka – natychmiast przystąpiliśmy do budowy szkoły. Wprawdzie z planem, ale nie zatwierdzonym i bez jakiegokolwiek zgody weszliśmy na plac budowy...

Mieszkańców Sławkowic zmobilizowało do budowy

Sołtys Stanisław Jamka – gospodarz i scenarzysta jutrzejszych uroczystości

przepełnienie w pobliskiej szkole w Łazanach. Postanowili wybudować szkołę cztero-klasową. Ówczesne władze gminne zaakceptowały pomysł i budowę zalegalizowano. Przekonano także wszystkich w Sławkowicach, że skoro budować to szkołę ośmioklasową. Pomysł przeszedł i olbrzymim nakładem sił społecznych i pieniędzy płynących z różnych źródeł uroczyste otwarto tę szkołę w 1991 roku. Kosztorys inwestycji opiewał na 8,5 mld starych złotych, prace wykonano za 4,5 mld. Dziś w budynku sławkowskiej szkoły mieści się jedyne gimnazjum w gminie Biskupice.

Jutro obchodzone będzie dziesięciolecie szkoły. Organizatorzy postanowili, by święto miało barwną oprawę poprzez inscenizację starego, tradycyjnego wiejskiego wesela. Będą zapomniane już prawie przysłówki, starościna i starosta, druźbowie i drużyna, państwo młodzi i rodzice. Tę rolę przydzielono przewodniczącej Rady Gminy Annie Rachwałik i wójtowi Zbigniewowi Ficowi. Będą też trzy wozy konne przybranie kwieciami, wstążkami i dzwonkami, będzie wiele innych atrakcji.

Tekst i fot.: (WS)

Skomielna Czarna

Pół wieku wspólnoty

Do obchodów 50-lecia parafii w Skomielnej Czarnej i Bogdanówce wierni i duchowni przygotowują się od dłuższego czasu. Uroczystości rozpoczną się jutro o godz. 11 mszą św. koncelebrowaną z udziałem ks. bp. Stanisława Smoleńskiego.

Udział w obchodach zapowiedział m.in. były prezydent RP na uchodźstwie Ryszard Kaczorowski. Jubileuszowi będzie towarzyszyć wystawa malarstwa i rzeźby w parafialnym domu kultury (otwarcie o godz. 12.30) oraz program artystyczny, który zaprezentowany zostanie na estradzie obok dworu (od godz. 15). Wystąpią orkiestry dęte z Łętowni, Tenczyna i zespoły góralskie „Hajduki” oraz „Kropianki” z Raby Wyżnej, kabaret „Truteń” ze Skawy, a także grupy dziecięce ze Skomielnej Czarnej i Bogdanówki.

W ostatnich tygodniach zakończono cykl remontów świątyni, wznoszonej społecznym wysiłkiem parafian. Dokumentację budowy opublikowano w bogato ilustrowanej monografii wsi autorstwa proboszcza, o. Patryka Jankiewicza. Z tego źródła można się dowiedzieć, że decyzję o rozpoczęciu budowy kościoła parafialnego utrudniała sytuacja polityczna: „Nadzieja uzyskania pozwolenia na budowę kościoła zaistniała w 1956 roku. Powstał komitet budowy kościoła. 23 sierpnia 1956 roku rozpoczęto zbieranie podpisów pod prośbą o pozwolenie na budowę. Pismo w tej sprawie złożono w Gminnej Radzie Narodowej. Tutaj nie było specjalnych zastrzeżeń, radni zatwierdzili prośbę i pismo zostało przesłane do Urzędu Powiatowego w Myślenicach. Na marginesie warto dodać, że inicjatywę stawiania świątyni bardzo niemiłe widziały władze komunistyczne i to właściwie w każdym okresie rządów. Wszelkimi sposobami starano się w tym przeszkadzać”. Zezwolenie

Proboszcz o. Patryk Jankiewicz na tle ołtarza z wizerunkiem Madonny z Dzieciątkiem, pochodzącym z Kołomyi
Fot. Joanna Bobowska

nie to inicjatorzy budowy otrzymali w kwietniu 1957 r., prace rozpoczęły się w maju. Pierwsze części murów stawiano w następnym roku. Dachówkę prawie w całości ułożył organista Franciszek Jopek. Uroczyste poświęcenie świątyni odbyło się w styczniu 1960 r. W ostatnich latach proboszcz zorganizował remont świątyni: wymieniono dach, drzwi, okna oraz wykonano nową posadzkę.

(JBO)

Ojców

100 lat kaplicy na wodzie

Jutro o godz. 15 w kaplicy na wodzie w Ojcowie odprowadzona zostanie przez ordynariusza diecezji kieleckiej biskupa Kazimierza Ryczana uroczysta msza święta z okazji 100-lecia tej świątyni.

Wzniesiono ją nad korytem Prądnika na miejscu dawnych łązek zdrojowych. Niezwykła lokalizacja świątyni – nad nurtem rzeki – wiąże się z zarządzeniem cara Mikołaja II, który zabronił budowania obiektów sakralnych na ziemi ojcowskiej. Kaplicę wzniesiono więc tak, by bezpośrednio nie dotykała ziemi. Pracami stolarskimi kierował Ignacy Chmielowski z Ojcowy. Budowę ukończono jesienią 1901 roku.

Tekst i fot. (KG)

Blżej efektu Kanalizacja Pcimia

Szybkie tempo prac przy budowie kanalizacji i oczyszczalni ścieków w Pcimiu daje uzasadnione nadzieje na zakończenie ich zgodnie z harmonogramem, czyli w ciągu dwóch lat. Pierwsze przyłączenia domowych instalacji do sieci będą wykonywane prawdopodobnie w przyszłym roku. Za ich montaż Rada Gminy ustaliła opłatę w wysokości 1000 zł.

– W październiku i listopadzie przewidujemy serię zebrań sołeckich, na których będziemy wyjaśniać mieszkańcom wsi szczegóły inwestycji – mówi wójt Andrzej Padlikowski. Podkreśla on, że terminowe wykonanie sieci pozwoli uzyskać spodziewany efekt ekologiczny w postaci zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska – premiowany możliwością umorzenia do 45 proc. pożyczki, o którą ubiega się gmina w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Całość inwestycji wykonuje Związek Gmin Dorzecza Górnej Raby i Krakowa, a udział gminy wynosi 20 proc.

Władze samorządowe liczą, że połowę ich udziału, który ma sięgnąć 1,3 mln zł, pokryje nisko oprocentowany kredyt z WFOŚiGW. Właścicielom indywidualnych gospodarstw domowych, którzy z racji przyłączenia do sieci będą zobowiązani wpłacić na rzecz gminy 1000 zł, władze zapropinują preferencyjny kredyt z WFOŚiGW.

(JBO)

Kozłów

Ruchliwi uczniowie

Do Szkoły Podstawowej i Gimnazjum Publicznego w Kozłowie (pow. miechowski), a także gimnazjalnego punktu filialnego w Kamionce dojeżdża codziennie około 100 uczniów. Dowozem musi być objęta większa liczba uczniów – oznacza to, że gmina wyda na ten cel dodatkowe pieniądze. Do klasy VI wszedł nowy przedmiot: informatyka. Problem w tym, że w Przybysławicach nie ma pracowni informatycznej, i dlatego dzieci trzeba dowozić do Kozłowa. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z miasta i wsi jest sprawą niewątpliwie szlachetną i potrzebną – a gdyby tak jeszcze za hasłem szły pieniądze, niezbędne do jego realizowania...

(WOJ)

Niepołomice

Chleb prosto z... sali wystawowej

Dziś o godz. 17 Izba Regionalna Centrum Kultury w Niepołomicach organizuje pokaz pieczenia chleba w piecu chlebowym, który został wybudowany w największej sali wystawowej placówki. – Chleb będzie pieczony według starej receptury. Zapraszamy oczywiście również na degustację. Mam nadzieję, że starsi przypomną sobie, a młodzi poznają smak wypiekane go tak niegdyś chleba. Zapewniają o tym panie, które przygotowały pokaz – mówi dyrektor Centrum Kultury w Niepołomicach Piotr Warian.

WR

Krzeszowice

Sądy w gminach

W krakowskim starostwie odbyło się spotkanie poświęcone nowej strukturze sądów powszechnych. Wzięli w nim udział prezes Sądu Okręgowego w Krakowie Tadeusz Wołek, wiceprezes Andrzej Struzik, starosta Renata Godyń-Swędzioł, liczni przedstawiciele gmin powiatu. Renata Godyń-Swędzioł podkreśliła, że choć obowiązek zapewnienia lokali dla sądów nie spoczywa na powiecie, to postanowiono zorganizować spotkanie, by umożliwić wymianę opinii o potrzebach w tym zakresie. Dyskusja, która wywiązała się podczas spotkania, wskazuje, że problemy te żywo interesują gminne środowiska. Jak powiedział prezes Sądu Okręgowego w Krakowie Tadeusz Wołek, gminy, które znalazły siedziby, już mają oddziały sądów. Przed dwoma laty gotowość przeznaczania lokali na potrzeby sądów wyraziły dwie miejscowości: Krzeszowice i Czernichów.

(KG)

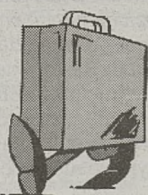

JAGIELLONIA

BIURO PODRÓŻY „DZIENNIKA POLSKIEGO”

IMPREZY TURYSTYCZNE
BILETY LOTNICZE

Kraków, ul. Wiślna 2, tel. 422-03-45, 411-22-08

piąty AS, już w kioskach

Brydź

piąty AS, już w kioskach

Informator Podręczny

LOT CATERING
Sp. z o.o.
PROFESJONALNA OBSŁUGA
* bankietów
* przyjęć okolicznościowych
* prowadzenie stołówek
* pracowniczych
Ceny konkurencyjne
tel. (012) 285 52 61

CUKIERNIA MICHAŁY
poleca
→ TORTY PIĘTROWE → OKOLICZNOŚCIOWE
→ ciasta, ciastka bankietowe
→ kanapki (z dostawą do domu)
Tel. 012/637-73-35
• pl. Dominikański 1 • św. Tomasza 18 • Budryka 6
• pl. Imbramowski 138 • Makro, Gigant.

DWÓR
• wesela • przyjęcia okolicznościowe
• konferencje • bankiety
z możliwością noclegów organizuje XIX-wieczny Dwór
Kraków, Podgórze 30, rezerwacje tel. 262-21-97

DOM MODY ŚLUBNEJ „MADONNA”
Kolekcja francuska, wiedeńska
w sumie ponad 200 modeli
w różnych rozmiarach.
Kraków, Floriańska 39
Tel. (012) 429-53-28, 422-24-00.

ZAPRASZAMY DO NOWO OTWARTEJ HALI TENISOWEJ „TOPSPIN”
Sezon jesień - zima 2001/2002
Rezerwacja 264-91-58, 0600-424-089

SZKOŁA PŁYWANIA
Szkoła posiada rekomendację trenera Kadry Olimpijskiej Polskiego Związku Pływackiego
- pływanie korekcyjne
- nauka i doskonalenie pływania
- karnety oraz wynajem pływalni
Kraków
al. Jana Pawła II 84 p.301
tel. 641-31-85
http://www.swimtest.w.pl
pn.-pt. 11 - 18

OGÓLNOPOLSKA INFORMACJA MEDYCZNA
94-39
GOSPODARCA
94-34
CAŁODOBOWA
Internet http://www.coit.com.pl

GABINET WETERYNARYJNY HELP
Lek. Wet. Seydow Zdzisław
zaprasza
Kraków, Gdynia 11a, tel. 636-02-06
w godz.: 9-20; sob. 9-16; niedz. 10-13
www.propozycje.pl/help; email: s.dziarra@chello.pl
BADANIA LABORATORYJNE
USG - EKG - zdjęcia RTG
Chirurgia, ortopedia, dermatologia, okulistyka, położnictwo, ultradźwiękowe usuwanie kamienia naczyniowego
salon piękności psów
Sprzedaj karm:
"Eucanuba", "Royal", "Advance"
Opakow. 10 i 15 kg. Dostawa gratis

Ekskluzywne kanapki
Dostarczamy na konferencje, przyjęcia okolicznościowe, szkolenia itp.
292 20 20, 292 29 29
Dostawa na terenie Krakowa gratis!

CHIŃSKA RESTAURACJA „LOTOS”
Al. Mickiewicza 21 a
DOWÓZ DAŃ
632 43 11

FESTYNY
dla firm do 1500 osób
WESELA
małe do 70 osób
Tel. 415-13-91, 0601-43-15-80
www.ABIZA.Krakow.pl

SUKNIE ŚLUBNE
♦ duży wybór
♦ konkurencyjne ceny
♦ usługi
♦ sprzedaż
♦ wypożyczalnia
„MAJA” ul. Topolowa 36
tel. (012) 421-99-43

TOPOLINO r.zał 1990
Agencja usługowa pośrednictwo
oferuje
profesjonalny dobór:
opiekunów, gospodyń domowych
usługi w zakresie:
sprzątanie biur i mieszkań
☎ 633-06-62 0501-508-495
0501-617-338

PŁYWANIE
NAUKA I DOSKONALENIE
DZIECI - MŁODZIEŻ - DOROSŁI
Pływalnie:
- A.P. Kraków
- Wisła Kraków
- Aquarius Myślenice
F.H.U. BEMA - MAREK KOSIBA
KRAKÓW, ul. Bieleńskiego 15
429 91 37 • 0602 21 31 83

LECZNICA DLA ZWIERZĄT
lek. wet. KRZYSZTOF KLIMAS
Kraków, ul. Szybka 29
(obok placu targowego w Bieńczykach)
pn. pt. 12⁰⁰-19⁰⁰, sob. 9⁰⁰-11⁰⁰
tel. 0601-47-70-50,
(012) 642-08-49
porady, szczepienia, leczenie,
zabiegi chirurgiczne
Możliwość zamawiania
wizyt domowych

SPECJALISTYCZNA LECZNICA DLA ZWIERZĄT
ul. Brodowicza 13,
tel. 411-28-67, 411-84-98
pon.-piąt. 8⁰⁰-20⁰⁰, sob.-niedz. 8⁰⁰-14⁰⁰, 16⁰⁰-20⁰⁰
• RTG, laboratorium weterynaryjne
• salon fryzjerski
• specjalistyczny sklep dla zwierząt
Dyżur całodobowy
TYLKO w nagłych wypadkach.

Telefony

ZAUFANIA

PORADNIA przeciwalkoholowa - terapia indywidualna: 658-40-55, 658-35-40, wew. 42

OGÓLNY TELEFON ZAUFANIA: 413-71-33, poniedziałek - piątek (16 - 21). **MŁODZIEŻOWY TELEFON ZAUFANIA:** 988 - codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt (10 - 20), (dwa ostatnie piątki każdego miesiąca w godz. 15 - 20 dyżur społeczno-prawny). **TELEFON ZAUFANIA DLA NARKOMANÓW:** 430-61-46 (9 - 18). **TELEFON ZAUFANIA DLA RODZIN NARKOMANÓW:** 412-77-22, poniedziałek - piątek (16 - 19). **TELEFON ZAUFANIA**, choroby weneryczne: 266-09-51, poniedziałek - piątek (9 - 17). **CENTRUM POMOCY OFIAROM PRZESTĘPSTW I PATOLOGII SPOŁECZNYCH - STOWARZYSZENIE „KATON”**, ul. Dominikańska 3/26: 429-55-25 - nieczynne. **TELEFON ZAUFANIA DLA UZALEŻNIONYCH OD JEDZENIA:** 423-20-58 wtorek - czwartek (20.30 - 22.30). **TELEFON ZAUFANIA DLA KOBIET:** 422-47-50 - poniedziałki, środy (10 - 13), czwartek (16 - 19), piątek (20 - 24). **POLSKIE TOWARZYSTWO OPIEKI NAD CHORYMI ZE STOMIA:** 633-33-85, 422-43-78 - codziennie po godz. 20, 431-01-77 - druga i ostatnia środa miesiąca w godz. 14 - 17. **OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ** - bezpłatna całodobowa pomoc psychologiczna dla osób w kryzysach życiowych - ul. Radziwiłłowska 8b: 421-92-82. **TELEFON INFORMACYJNY INSTYTUTU ONKOLOGII:** 421-00-60 czynny w godz. 10 - 11. **OŚRODEK INFORMACJI DLA INWALIDÓW:** tel.: 422-28-11, czynny w godz. 15 - 17. **TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ CHORYCH „HOSPICIUM”** - ul. Fatimska 17, tel.: 641-46-55, 641-46-57 - czynne 10 - 14. **INFORMACJA** (automatyczna) o AIDS 958. **TELEFON ZAUFANIA W SPRAWIE AIDS:** 430-61-35 (pon., pt. 17 - 21). **TELEFON ZAUFANIA DLA KOBIET PO AMPUTACJI PIERSI** - klub „Amazonki”: 422-99-00 wew. 235 (pon. - pt. 10 - 12.30). **TELEFON ADOPCYJNO-OPIEKUNICZY** - ul. Piłsudskiego 29, tel.: 422-29-94, pn. 12 - 18, wt., czw. 9 - 18, śr., pt. 9 - 14 (bezpłatna pomoc psychologiczno-pedagogiczna oraz prawno-socjalna). **OŚRODEK ADOPCYJNO-OPIEKUNICZY TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ DZIECI**, ul. św. Marka 20/14, tel.: 423-20-20, pon., wt., pt. 10 - 15,

śr., czw. 10 - 18. **DOM OTWARTYCH DRZWI**, ul. Różana 5: Pomoc dzieciom i młodzieży w każdej sytuacji. Czekają psycholog, pedagog, a jeżeli chcesz - terapeutę i duszpasterza. **OŚRODEK INTERWENCYJNO-MEDIACYJNY KOMITETU OCHRONY PRAW DZIECKA**, ul. Lubomirskiego 21, wt., czw. (15 - 17.30); tel. 430-35-03. **PORADNIA ZDROWIA PSYCHICZNEGO I UZALEŻNIEŃ**, ul. Estery 6/1, tel.: 421-95-67 (9 - 16). **ANONIMOWI ALKOHOOLICY**, ul. Dietla 74/6, wtorek, czwartek (18 - 20); tel.: 431-22-48. **CAŁODOBOWY TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM I ICH RODZIN:** 425-57-50. **PUNKT KONSULTACYJNY DLA OSÓB Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM I ICH RODZIN**, ul. Rozrywka 1, wt. (12 - 18), śr., czw., pt. (8 - 14.30), tel. 411-60-44. **INFORMACJA TOKSYKOLOGICZNA**, os. Złotej Jesieni 1 (Szpital im. L. Rydygiera), tel.: 411-99-99. **TELEFON ZAUFANIA DLA KOBIET W CIĄŻY** - 623-73-04 (środy i czwartki godz. 18 - 20). **TELEFON CENTRUM PRAW KOBIET** - tel.: 431-19-94 (wtorki 10 - 14, piątki 17 - 19). **PORADY DLA OSÓB JAKAJĄCYCH SIĘ** - Polski Związek Jakających się (ul. Dunajewskiego 6/21); tel. 422-10-59 pon. 18 - 20. **STOWARZYSZENIE PRZECIW PRZEMOCY W RODZINIE „PROMYK”**, Kraków, ul. Radziwiłłowska 8b, tel.: 421-82-42 (środy i soboty godz. 17.30 - 19.30). **SCHRONISKO DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE**, Kraków, os. Krakowiaków 46, tel.: 425-81-70 (dyżury: psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego, prawnika, psychiatry). **SZKOŁA RODZENIA** im. dr J. dąwgi Beaupré - AWF ul. Jana Pawła II, tel. 646-14-51 - zajęcia dla kobiet w ciąży.

INTERWENCYJNE

URZĄD OCHRONY PAŃSTWA tel. 610-79-43 czynny całą dobę. **POLICJA KRYMINALNA:** Komenda Miejska Policji w Krakowie, ul. Lubicz 21 - Sekretariat KM tel. 412-89-09, 615-26-00, oficer dyżurny KM tel. 615-25-10, 615-25-11, 615-25-12, 997, Telefon Zaufania Wydziału Kryminalnego KM 615-19-97, bezpłatna infolinia 0-800-300-997, KP Proszowice - tel. 386-11-10, 386-18-00, KP Myślenice - tel. 274-37-70. **ZAN-DARMERIA WOJSKOWA:** tel. 613-40-61, czynny całą dobę.

TELEFON DYŻURNY STRAŻY MIEJSKIEJ: Komenda Straży Miejskiej, ul. Dobrego Pasterza 116, Śródmieście - tel. 411-00-45, 986 - telefon alarmowy (całą dobę), Nowa Huta, os. Centrum C 9 - tel. 680-15-00 (pn. - pt. 7 - 22, sob. 7 - 15), Krowodrza, ul. Stachewicza 3 - tel. 623-96-90 (pn. - pt. 7 - 22), Podgórze Prokocim, ul. Na Kozłowie 25 - tel. 650-07-60 (pn. - pt. 7 - 22), Podgórze Wola Duchacka, ul. Cechowa 19 - tel. 650-42-80 (całodobowy). **URZĄD CELNY** - tel. 429-25-11 (7 - 19). **INSPEKCJA CELNA** - tel. 422-31-50. **SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT** - tel. 429-74-72. **NOCNE POGOTOWIE WETERYNARYJNE** tel. 429-74-72, 429-92-41 (19 - 7, bezpłatne w przypadku bezdomnych zwierząt). **POGOTOWIE WETERYNARYJNE (MIECHÓW)** - tel. 38-317-41 (pon. - sob. 8 - 15), tel. 38-304-60 (po godz. 15). **TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI** - tel. 421-77-72, 421-26-85, fax 429-43-61 (ul. Floriańska 53, pon., śr. - pt. 9 - 15, wt. 11 - 17). **BIURO RZECZY ZNALEZIONYCH** (al. Słowackiego 20) - tel. 634-42-66 w. 518 lub 633-65-26. **ZIELONY TELEFON** - tel. 421-33-64.

INFORMACYJNE

BIURO NUMERÓW - 913. **INFORMACJA PKP:** komunikacja krajowa i międzynarodowa - 94-36, 422-41-82, 624-54-39, 422-22-48; informacja taryfowa - 624-15-80, 421-86-64. **PKS** - 93-16 (rozkład jazdy w telegazecie TV Kraków, str. 622, 623). **ŚLUBA ZDROWIA** - 422-05-11 (dyżury aptek i szpitali - czynny całą dobę). **PRZYTULISKO DLA BEZDOMNYCH im. Brata Alberta**, ul. Kościuszki 22 - 421-85-25. **CENTRUM INFORMACJI KULTURALNEJ**, ul. św. Jana 2 - 421-77-87 (poniedziałek - piątek 10 - 19, sobota 11 - 19). **TELEFONICZNA INFORMACJA KULTURALNA** - 421-91-20 (poniedziałek - piątek 10 - 18). **INFORMACJA TURYSTYCZNA** - 9319 (poniedziałek - piątek 9 - 21, sobota - niedziela 9 - 15). **MIEDZYNARODOWE POŁĄCZENIA AUTOKAROWE** - 423-16-76 (poniedziałek - piątek 9 - 18, sobota 9 - 14). **INFORMACJA MORSKA I PROMOWA** - 422-54-88, 423-09-10 (poniedziałek - piątek 9.30 - 18, sobota 9.30 - 14). **PRZEWOZY NIEPEŁNOSPRAWNYCH** - 96-33, 96-88. **MAŁOPOLSKA INFORMACJA**

O ŚRODOWISKU, ul. Sławkowska 12 (III p.) - 422-22-64 w. 103. **MŁODZIEŻOWA IZBA INFORMACYJNA**, ul. Basztowa 5 - 429-65-69 (poniedziałek, piątek 10 - 14, wtorek - czwartek 13 - 17) - bezpłatne informacje i porady w zakresie kształcenia, wyboru zawodu, rozwiązywania problemów szkolnych i życiowych, przepisów prawa, problemów zdrowotnych, możliwości spędzania czasu wolnego.

AWARYJNE

STRAŻ POŻARNA - 998. **POLICJA** - 997. **GAZOWE** - 992, 430-70-36 (czynne całą dobę), 430-70-11 (czynne 15 - 7). **DŹWIGOWE** - 411-02-22, 411-53-40, 644-23-08. **ELEKTRYCZNE** Nowa Huta - 644-19-69. **ENERGETYCZNE** Śródmieście - 421-27-49, Krowodrza - 633-06-97, Nowa Huta - 644-12-10, Podgórze - 656-21-55, Miechów - 991 lub 38-303-40 (dyżur całodobowy). **TECHNICZNE** - 648-00-84. **C.O.** - 644-38-46, 658-40-61, 648-41-08. **WODOCIĄGOWE** - 421-20-11, Nowa Huta - 648-28-61, Podgórze - 655-53-98, (okręg miejski) - 422-92-05. **CIEPLNE MPEC** - 993.

POMOC DROGOWA

CAŁODOBOWA: 421-18-21. **CAŁODOBOWA:** 262-01-69, 0501-522-550.

WYPOŻYCZALNIE SAMOCHODÓW

UL. REYMONTA 22: 637-97-82. **„WIGO”**: ul. Bora-Komorowskiego 9, 413-07-16; 0602-634-088. **„WEGA”**: ul. Żmujdzka 10a, 411-00-34. **DOSTAWCZE**, osobowe: 292-41-09, 0608 454-062

USŁUGI POGRZEBOWE

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG KOMUNALNYCH spółka z o.o.
Zakłady Pogrzebowe: ul. Rakowicka 35a, tel.: 411-47-76, cm. Podgórski, ul. Wapienna 13, tel.: 656-55-11, obok cm. Prądnik Czerwony, ul. Reduty 1, tel.: 411-35-26, cm. Grębałki, tel.: 645-31-61, ul. Pięległówek 6, tel.: 632-31-77. Czynne codziennie w godz. 7 - 16, soboty i święta: ul. Rakowicka 35a w godzinach 8 - 14. **Realizujemy zasiłki pogrzebowe.** Dyżur całodobowy: 411-45-02, 411-45-04.

Galerie

GALERIA KOCIOŁ ARTYSTYCZNY (ul. Mikołajska 6, wejście przez sklep): „Jedno dzieło sztuki” - „Anioł” Lidii Minticz-Skarżyńska (do 20 września). Malarstwo Igora Yelpatova (do 30 września). Czynna: pn. - pt. 11 - 19, sob. 10 - 14.

GALERIA ZPAP „PRYZMAT” (ul. Łobzowska 3): Wystawa „Nowi członkowie ZPAP” (prezentacja dorobku artystycznego artystów nowo przyjętych do ZPAP - grafika, rysunek, malarstwo). Czynna (do 21 września): pn. - pt. 9.30 - 17.00.

GALERIA STOWARZYSZENIA WSPÓLNOTA POLSKA (Rynek Główny 14): Wystawa fotografii Voytki Moszyńskiego (USA) „Cuda Ameryki”. Czynna (do 28 września): pn. - sb. 11 - 17.

GALERIA „KRYPTA U PIJARÓW” (ul. Pijarska 2): Wystawa rzeźby Magdaleny Schmidt-Gó-

ry pt. „Genezis”. Czynna (do 30 września): wt. - sob. 13 - 17.

FOTO GALERIA (NCK, al. Jana Pawła II 232): Wystawa Jana Sławana „Kielecka szkoła krajobrazu”. Czynna (do 30 września): pn. - sob. 9 - 20.

GALERIA „NA PIĘTERKU” (ul. Mikołajska 2): Wystawa rysunku i monotypii Marty Olszowskiej „Movimenti”. Czynna (do 30 września): pon. - pt. 13 - 18.

PIANO NOBILE (Rynek Główny 33, I p.): Kolekcja własna. Czynna: wt. - pt. 11 - 17, sob. 11 - 14.

GALERIA „NAFTA” KTF - MUZEUM HISTORII FOTOGRAFII IM. W. BOGACKIEGO (ul. Lubicz 25): Wystawa „Lwów w starej fotografii”. Czynna (do końca października): codziennie 8 - 20.

GALERIA EKSLIBRISU (DK „Podgórze”, ul. Krasickiego 18/20): Wystawa „Współczesny ekslibris lubelski III”. Czynna (do

11 października): pon. - pt. 9 - 19, sob. 10 - 13.

GALERIA WOJSKOWEGO OŚRODKA KULTURY (ul. Żybkiewicza 1): Wystawy pokonkursowe Przeglądu Amatorskiej Twórczości Wojska Polskiego oraz VI Przeglądu Fotografii Amatorskiej 2 Korpusu Zmechanizowanego. Czynna (do 25 września): codziennie w godz. 10 - 22.

GALERIA „SIENNA 5” (ul. Sienna 5): Wystawa malarstwa Marii Leśniak pt. „Mój rok 89”. Czynna (do 10 października): pon. - pt. 11 - 18, sob. 11 - 15.

GALERIA SZTUKI „BL” (pl. Matejki 7): Wiesław Domański - rzeźba kameralna. Antyki, obrazy, sztuka użytkowa, grafika, biżuteria, ceramika. Czynna: pon. - pt. 10 - 18, sob. 10 - 14.

GALERIA FUNDACJI ŚW. WŁODZIMIERZA (ul. Kanonicza 15): Salon „różowy” - polichromia z przełomu XVIII i XIX

wieku. Kaplica wg projektu Jerzego Nowosielskiego. Ikony z XVII - XIX wieku. „Malarstwo” - prof. Jerzy Nowosielski. Czynna: czw., pt., sob., niedz. 12 - 16.

GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ „KERSTEN” (ul. Sławkowska 5/7 - Grand Hotel): Ekspozycja stała. Czynna: pn. - pt. 11 - 19, sob. 11 - 15.

GALERIA „PALACE” (ul. Starowiślna 13 - Pałac Pętków): Ekspozycja stała - wystawa prac: Marii Bieńkowskiej-Kopczyńskiej, Stefana Rostworowskiego, Marcina Kołpanowicza i Bogdana Klechowskiego. Czynna: pn. - pt. 13 - 18.

DOMINIK ROSTWOROWSKI GALLERY (św. Jana 20): Ekspozycja stała. Czynna: pn. - pt. 11 - 18, sob. 11 - 14.

POD ZŁOTYM LEWKIEM (ul. Szewska 18): Zbiory własne - malarstwo, rzeźba, grafika. Czynna: pn. - pt. 11 - 17.

15 września

sobota

Albina, Nikodema

Dyżury aptek

Ul. Starowiślna 77, „Apteka Niebieska”, sobota 8 - 18, niedziela 10 - 15, tel.: 421-24-63, pl. Wolnica 12 A, sobota 8 - 20, niedziela 9 - 15, tel.: 430-58-54; ul. Grodzka 26, niedziela i święta 10 - 17, tel.: 432-07-60; ul. Długa 88, tel.: 633-42-90, sobota, niedziela 8 - 23; ul. Dunajewskiego 2, codziennie 8 - 21, tel.: 422-65-04; ul. Dobrego Pasterza 67, sobota 8 - 18, niedziela 9 - 15, tel. 412-38-88; al. Pokoju 4, (przychodnia) poniedziałek - piątek 8 - 22, sobota 8 - 22, niedziela 8 - 22, tel. 417-11-18.

CAŁODOBOWE: ul. Mogilska 21, tel.: 411-01-26; os. Centrum A, bl. 3, tel.: 644-17-36; Krakowska 1, tel.: 422-19-98, ul. Bieńczycka 168, tel.: 425-76-66 w. 153; ul. Galla 26, tel.: 636-73-65; ul. Balicka 18C, tel.: 638-63-63; ul. Malborska 94, tel.: 655-74-70.

*

KRZESZOWICE, ul. Daszyńskiego 9, MIECHÓW, ul. Wesoła 4 (po godz. 20), MYŚLENICE, ul. Żwirki i Wigury 14, SKAWINA, ul. Niepodległości 10.

Pogotowia

Św. Łazarza 14; tel. 999 - wezwania do wypadków, zachorowań i przewozy, całodobowa do-
rażna pomoc ambulatoryjna, amb. chirurgiczne, amb. zabiegów gipsowych, amb. zabiegowe 422-29-99; Centrala: tel. 422-36-00; Lotnisko Balice: Alarmowy: tel. 285-59-99, Linia zwykła: 285-50-89; Teligi 8: tel. 658-59-99; Rynek Podgórski: tel. 656-59-99; Nowa Huta: tel. 644-49-99; Krowodrza, Piastowska 32: tel. 633-39-99, Alarmowy: tel. 633-39-99; Skawina: tel. 999, 276-14-44; Wieliczka: tel. 278-12-89, Alarmowy: tel. 999; Miechów: Szpital św. Anny - Pogotowie Ratunkowe, ul. Szpitalna 3, tel. 999 lub (041) 382-03-39; Myślenice: tel. 999; Jerzmanowice: tel. 389-50-99 (alarmowy), 389-50-48; Niepołomice: tel. 281-19-99; Skala: tel. 389-19-99; Krzeszowice: tel. 999; Proszowice: tel. 999, Za-

chorowania i przewozy: tel. 386-21-35.

„MEDICINA” - wizyty domowe lekarzy, tel. 411-13-78.

GINEKOLOGIA - 0601-436-669.

„FALCK” - całodobowe wizyty domowe, transport medyczny, tel. 96-75.

„LEKARZ” - wizyty domowe specjalistów, tel. 658-49-59 (8-22)

POGOTOWIE STOMATOLOGICZNE - całodobowo, ul. Augustańska 13, 292-33-00.

POGOTOWIE STOMATOLOGICZNE - Mogilska 121, tel. 413-04-66.

POGOTOWIE WETERYNARYJNE - wyjazdy całodobowe, 655-55-33.

POGOTOWIE WETERYNARYJNE - lecznica (10-24), 643-53-08.

Dyżury szpitali

Sobota

CHIRURGII OGÓLNEJ - Kopernika 40 (I Klinika Chirurgii CM UJ), CHIRURGII URAZOWEJ - Kopernika 19a (Klinika Ortopedii CM UJ), OKULISTYCZNY - Kopernika 38 (Klinika Okulistyki CM UJ) LARYNGOLOGICZNY - Śniadeckich 2 (Klinika Otolaryngologii CM UJ), CHIRURGII DZIECIĘCEJ - Prokocim (Dziecięcy Szpital Kliniczny CM UJ), Na Skarpie 66 (Szpital im. S. Żeromskiego), UROLOGICZNY - Prądnicka 35 (Szpital im. G. Narutowicza), MIECHÓW - Szpitalna 3, MY-

ŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2.

Niedziela

CHIRURGII OGÓLNEJ, CHIRURGII URAZOWEJ, LARYNGOLOGICZNY, UROLOGICZNY - os. Na Skarpie 66 (Szpital im. S. Żeromskiego), CHIRURGII DZIECIĘCEJ - Prokocim, Na Skarpie 66 (Szpital im. S. Żeromskiego), OKULISTYCZNY - Witkowice (Wojewódzki Szpital Okulistyczny), MIECHÓW - Szpitalna 3, MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2.

Bilety okresowe MPK

Ul. Lubicz, ul. Basztowa: codz. 6 - 22 (oprócz pierwszego dnia świąt Bożego Narodzenia i Wielkiejnocy); tylko bilety: jednorazowe, czasowe, grupowe, tygodniowe, jednodniowe
PUNKTY SPRZEDAŻY KOMPUTEROWEJ
Os. Krowodrza Górka (pętla tramwajowa): pon. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. 8 - 15

Ul. św. Wawrzyńca 13: pn. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. godz. 8 - 15

Ul. Kalwaryjska 32: pn. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. 8 - 15
Borek Fałęcki (pętla tramwajowa): pn. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. godz. 8 - 15

Ul. Polonijna 1: pn. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. 8 - 15

Ul. Mogilska 15a: pn. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. 8 - 15
Ul. Podwale (przystanek MPK, naprzeciwko księgarni Domu Handlowego Elephant): pon. - pt. godz. 6.30 - 21.30, soboty, niedziele i święta 8 - 20

Ul. Podwale 3: pon. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. 8 - 15
Mistrzejowice (pętla autobusowa): pon. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. 8 - 15

Centrum D bl. 7: pon. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. 8 - 15

Krakowska antena

Sobota

Radio Alfa

102,40 FM

Serwisy informacyjne (prognozy pogody): od 7.00 do 20.00 co godzinę.

6.00 - 13.00 Blok muzyki „Przebój za przebojem” 15.00 - 20.00 Blok muzyki „Przebój za przebojem” 20.00 - 22.00 Lista przebojów Radia Alfa 22.00 - 6.00 Blok muzyki.

Radio Blue FM

Informacje Blue FM - od 8.00 do 16.00 co godzinę.

7.00 - 12.00 SZOK - Ekstremalny Program Sportowy - Maciej Patrzalek 12.00 - 16.00 Najdziwniejsze informacje tygodnia - Andrzej Lenart 16.00 - 18.00 Bartek Grzywacz 18.00 - 20.00 Cyber-dancowa lista przebojów - Szymon Rak na żywo ze studia Blue FM 20.00 - 24.00 Taneczny miks - Łukasz Mróz.

Jazz Radio

101,0 FM

6.00 - 10.00 Bułka z funkiem 19.00 - 21.00 Mariusz Adamiak prezentuje płytowe nowości i plany koncertowe gwiazd światowego jazzu. Audycja szerzej prezentuje dokonania Johna Zorna i Bila Laswella 21.00 - 24.00 Technics Jazz Live - transmisja koncertu z jazz-klubu Akwarium - czołówka polskiego jazzu i goście z zagranicy.

Opera FM

87,8 FM

7.15 A. Lortzing „Próba operowa” - K. Hirte, G. Litz, K. Lovas 8.00 W.A. Mozart „Rzekoma ogrodniczka” - T. Moser, E. Gruberova, U. Heilmann 11.15 B. Smetana „Libusza” - E. Urbanova, L. Vele, J. Markvart 13.45 S. Moniuszko „Halka” - B. Zagórzanka, W. Ochman, J. Ostapiuk 15.50 L. Cherubini „Medea” - V. Luchetti, M. Kallmar, K. Takaes 18.10 G. Donizetti „Maria Stuart” - J. Sutherland, L. Pavarotti, R. Soyler 20.10 G. Verdi „Falstaff” - R. Panerai, A. Titus, F. Lopardo 22.10 Ch. Gounod „Mireille” - M. Freni, A. Vanzo, J. van Dam 0.40 R. Wagner „Śpiewacy norymbercy” - F. Frantz, G. Frick, W. Stoll 5.00 J.Ph. Rameau „Platée” - G. Ragon, J. Smith, G. de Mey

Radio Plus

106,10 FM

Serwisy informacyjne: 6.00 - 22.00 (co godzinę)

Serwisy sportowe: 9.04, 10.04, 19.04, 21.04

Prognoza pogody: 6.30 - 15.30 (co godzinę)

6.00 - 8.00 Weekend w Plusie: ciekawe reportaże, rozmowy, relacje z imprez, propozycje, gdzie najmilej spędzić weekend i przede wszystkim duża dawka najlepszej muzyki 8.00 - 9.00 W 60 minut dookoła Małopolski: 8.10 - 8.30 Podróże nieduże - reportaże Pawła Czerenko 8.30 Wiadomości regionalne 8.45 Niepołomice na antenie Radia Plus 9.00 - 10.00 I o karcie, i o sporcie - cotygodniowe spotkania z Bohdanem Tomaszewskim nie tylko dla fanów sportu, ale także dla wielbicieli anegdot i miłośników barwnych historii oraz... polszczyzny w najlepszym wydaniu 10.00 - 13.00 Świat filmu - Piotr Gociek 13.00 - 15.00 Muzyczny kalendarz - program muzyczno-informacyjny; przegląd list przebojów, zapowiedzi koncer-

tów, internetowe przygody muzyczne, recenzje i recenzjki, encyklopedia muzyczna oraz spora dawka muzycznych nowości. Co tydzień zaprasza Marcin Wilk 16.00 - 20.00 Pasma muzyczne 20.00 - 24.00 Poczuj Plusa - Mariusz Kuś i Tomek Brhel 24.00 - 6.00 Muzyczna noc w Plusie.

Radio Wanda

92,50 MHz

Serwisy informacyjne BBC: zawsze o pełnej godzinie (6.00 - 23.00) Pogoda: 9.15, 12.15, 14.15, 17.15.

6.00 - 10.00 Melodie przebudzanki 10.00 - 12.00 Koncert życzeń 13.15 Konkurs 14.10 Niezapomniane przeboje 20.00 - 22.00 Piosenka na życzenie 22.00 Gorąca linia 23.00 Biesiada 24.00 Noc z melodią.

Radio Wawa

107,00 FM

Wiadomości od 6.00 do 18.00 co godzinę Serwis sportowy co godzinę w wiadomościach Przegląd prasy - 7.11, 8.11 Przegląd prasy dla kobiet - 8.50.

9.30 Motoflash - magazyn motoryzacyjny 10.30 Rozmowy z oldbojem - spotkanie z Bohdanem Tomaszewskim 13.00 - 16.00 Trzy po trzy - wywiady, goście Radia Wawa 18.10, 18.35 Kłaps - nowości w kinach 20.05 Radioaktywna wojna na czereśnie - sobotni show Radia Wawa.

Radio Rak

100,50 FM

Wiadomości codziennie od 7.30 do 20.30 - co godzinę 24.00 - Janosik.

6.00 Poranek 6.45 Serwis RFI 12.00 Włókn ślepy kulawego - program młodzieży niepełnosprawnej 18.00 Kącik Muzyki Duszy - Soul 20.00 Dance Party 23.00 Programofonia 24.00 Noc muzyki.

Niedziela

Radio Alfa

102,40 FM

Serwisy informacyjne (prognozy pogody): od 7.00 do 20.00 co godzinę.

6.00 - 10.00 Blok muzyki „Przebój za przebojem” 11.00 - 17.00 Blok muzyki „Przebój za przebojem” 17.00 - 19.00 Z dyskotekowej szuflady 22.00 - 1.00 Radio Ludzi Znalezionych 1.00 - 6.00 Blok muzyki.

Radio Blue FM

Informacje Blue FM - od 8.00 do 16.00 co godzinę.

7.00 - 12.00 Po sobocie - Maciej Patrzalek 12.00 - 16.00 Najdziwniejsze informacje tygodnia - Andrzej Lenart 16.00 - 18.00 Bartek Grzywacz 18.00 - 20.00 Cyber-dancowa Lista Przebojów - Szymon Rak na żywo ze studia Blue FM 20.00 - 24.00 Druga strona - Łukasz Mróz.

Jazz Radio

101,0 FM

6.00 - 10.00 Bułka z funkiem 11.00 - 12.00 Jam(nik) session Mariusza Adamiaka. Nie zabraknie dobrej muzyki, prawdziwych dyskusji oraz oczywiście jamników na antenie 19.00 - 20.00 GiGi Distribution - audycja poświęcona nowościom z firmy zajmującej się dystrybucją płyt z wydawnictw niezależnych, m.in. Avant, DIW, ENJA, Knitting Factory, Winter & Win-

ter i in. 21.00 - 22.00 Grolsch Jazz Live - koncert z Archiwum Akwarium - największe gwiazdy światowego jazzu.

Opera

87,8 FM

7.15 G. Rossini „Oblężenie Koryntu” - B. Sills, S. Verrett, J. Diaz 9.55 W.A. Mozart „Czardziejski flet” - R. Bracht, L. Popp, E. Gruberova 12.40 G. Bizet „Carmen” - M. Horne, J. McCracken, A. Maliponte 15.20 G. Donizetti „Lukrecja Borgia” - J. Sutherland, G. Aragall, M. Horne 17.35 A. Boito „Mefistofeles” - S. Ramey, M. Crider, V. La Scola 19.55 G. Verdi „Trubadur” - L. Pavarotti, J. Sutherland, M. Horne 22.15 Ch.W. Gluck „Ifigenia w Auli-dzie” - J. van Dam, A.S. von Otter, J. Aler 0.30 G.F. Haendel „Atalanta” - K. Farkas, E. Bart-fai-Barta, E. Lax 2.50 J.Ph. Rameau „Hippolyte et Aricie” - M. Padmore, A.M. Panzarella, L. Hunt 5.50 G. Pacini „Safona” - F. Pedaci, C. Ventre, R. de Candia.

Radio Plus

106,10 FM

Serwisy informacyjne: 7.00 - 22.00 (co godzinę z wyjątkiem 19.00)

Serwisy sportowe: 9.04, 10.04, 20.04, 21.04

Pogoda: 8.06, 11.06, 12.06, 13.06, 17.06, 22.06

7.00 - 14.00 Weekend w Plusie - weekendy w Radiu Plus to ciekawe reportaże, rozmowy, relacje z imprez, propozycje, gdzie najmilej spędzić można choćby niedzielne popołudnie i duża dawka najlepszej muzyki 15.05 - 19.00 Piosenki na życzenie - 240 minut Waszej muzyki na naszej antenie 19.00 Serwis diecezjalny 19.15 - 20.00 Z życia Kościoła - przegląd najważniejszych wydarzeń z

Teatry

Sobota

TEATR IM. SŁOWACKIEGO - MINIATURA (pl. św. Ducha 1) - 19: „Noc Helvera” (premiera).
BAGATELA (ul. Karmelicka 6) - 19.15: „Stosunki na szczycie”.
TEATR PWST - Scena 210 (ul. Straszewskiego 22) - 17 (I premiera), 19 (II premiera): „Niedźwiedź. Oświadczyń”.
SCENA „MOLIERE” (ul. Szewska 4) - 20: „Transatlantyk”.

Niedziela

TEATR IM. SŁOWACKIEGO - MINIATURA (pl. św. Ducha 1) - 19: „Noc Helvera” (premiera).
BAGATELA (ul. Karmelicka 6) - 19.15: „Stosunki na szczycie”.
GROTESKA (ul. Skarbowa 2) - 11: „Rudy Dżil i jego pies”.
SCENA „MOLIERE” (ul. Szewska 4) - 20: „Piszczyk”.

Konsulaty

AUSTRII
DZIAŁ KULTURY
ul. Krupnicza 42
tel.: 421-99-00
DZIAŁ WIZOWY
ul. Cybulskiego 9
tel.: 421-97-66
NIEMIEC
ul. Stolarska 7
tel.: 421-80-88
Instytut Goethego
Rynek Główny 20
tel.: 422-69-02
FRANCJI
ul. Stolarska 15
tel.: 422-18-64

Instytut Francuski w Krakowie
tel.: 424-53-50, 424-53-20, 424-53-70

ROSI
ul. Biskupia 7
tel.: 422-26-47
STANÓW ZJEDNOCZONYCH
ul. Stolarska 9
tel.: 429-66-55
UKRAINY
ul. Krakowska 41
tel.: 429-60-66, fax: 429-29-36
WĘGIER
ul. św. Marka 7/9
tel.: 422-56-79, 422-56-57, fax: 422-47-84

Sklepy nocne

Delikatesy „OCZKO”, ul. Stradom 21, tel. 421-71-41; ul. Podwale 6, 431-14-66.

Kina

Sobota

Multikino (ul. Dobrego Pasterza 128, dolby digital, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, informacja i rezerwacja: tel. 617-63-99): „Quo vadis” (pol., 15 l., premiera) – 8.30, 9.30, 10.45, 12, 13, 14.15, 15.30, 16.30, 17.45, 19, 20, 21.15, 22.30, „Braterstwo wilków” (154’, 15 l.) – 13.50, 16.45, 19.40, „Bunkier” (135’, 15 l., pokaz przedpremierowy) – 20.45, „Dotyk przeznaczenia” (124’, 15 l.) – 14.40, „Dziennik Bridget Jones” (108’, 15 l.) – 10.15, 15, 19.50, 22.20, „Dr Dolittle 2” (98’, b.o.) – 9.45, 11.45, „Hannibal” (140’, 18 l.) – 17.50, „Jurassic Park” (107’, 15 l.) – 10.10, 10.40, 13.05, 14.50, 15.25, 19.25, 20.35, 21.30, „Królowna Śnieżka i siedmiu krasnoludków” (93’, b.o.) – 14.30, „Lara Croft – Tomb Raider” (110’, 15 l.) – 12.35, 17.05, „Pearl Harbor” (198’, 15 l.) – 17, „Poranek kojota” (100’, 15 l.) – 10.05, 12.30, 17.25, 21.50, „Ratunku, jestem rybka” (93’, b.o.) – 10.25, 12.50, 15.10, „Shrek” (110’, b.o.) – 10, 12.10, 14.10, 16.10, 18.10, 20.10, 22.10, „Stygmaty” (112’, 18 l.) – 12.40, 17.35, „Szybcy i wściekli” (120’, 15 l., pokaz przedpremierowy) – 19.35, „Taxi 2” (83’, 15 l.) – 17.15, 19.15, 22, „Wakacje: żegnaj szkołę” (84’, b.o.) – 12.20, „W pustyni i w puszczy” (130’, b.o.) – 9.50.

WANDA (ul. św. Gertrudy 5) (dolby stereo SR, kawiarnia filmowa): „Quo vadis” (pol., 167’) – 11.30, 17, 20.15, 23.15. Ekspozycja kopii obrazu Henryka Siemiradzkiego „Pochodnie Nerona” 15 – 16.30 (wstęp wolny); **Kino Letnie Graffiti** (ul. św. Gertrudy 5): „Cimena paradiso” (1988, 117’), „Non camerowy reportaż z podróży po Republice Federalnej Niemiec (1985, 11’ – 20; **POD BARANAMI** (Rynek Główny 27) (stereo, dolby surround, klimatyzacja): DNI KINA AUSTRALII-SKIEGO: „Dorotka i kangur” – 12, „4 w 1” – 14, „Studnia” – 16, „Vengo” (hiszp./fr./niem./jap., 90’) – 17.45, „Czas pijanych koni” (Ir./fr., 200) – 19.15, 20.45, 22.15;

APOLLO (ul. św. Tomasza 11a) (stereo, ekran perelfkowy): „Shrek” (USA, b.o., dubbing) – 16.30, „Taxi 2” (fr., 15 l.) – 18.15, 20;

ARS: ANEKS SZTUKI (ul. św. Jana 6, nowa sala) (dolby stereo, ekran perelfkowy): „Ratunku, jestem rybka” (Dk./Ir./D., b.o.) – 13.20, 15, „Obłądny rycerz” (USA, 15 l.) – 16.30, „Stracone zachody miłości” (ang., 15 l.) – 18.50, Urodziny S. Lema: „Szpital przemienienia” – 21, „Shrek” (USA, b.o., dubbing) – 22.45; **KINIARNIA 1** (stereo prolog, nowa sala klubowa): „Dziennik Bridget Jones” (USA, 15 l.) – 16, „Tomb Raider” (USA, 15 l.) – 18.15, „Czekolada” (USA, 15 l.) – 20.30, „Taxi 2” (fr., 15 l.) – 23; **KINOTEATR REDUTA** (ul. św. Jana 6) (dolby digital surround EX, ekran perelfkowy, klimatyzacja): „Taxi 2” (fr., 15 l.) – 11.45, „Jurassic Park 3” (USA, 12 l.) – 13.30, „Shrek” (USA, b.o., dubbing) – 15.15, Urodziny S. Lema: „Przekładaniec, Profesor Zazul” (pol.) – 17; „Dziennik Bridget Jones” (USA, 15 l.) – 18.45, „Obłądny rycerz” (USA, 15 l.) – 20.40, „Stracone zachody miłości” (ang., 15 l.) – 23; **SZTUKA** (ul. św. Jana 6) (dolby digital, ekran perelfkowy, foteliki dziecięce Booster Buddy): „Shrek” (USA, b.o., dubbing) – 12.15, 17.30, 19.15, „Taxi 2” (fr., 15 l.) – 14, 21, „Poranek kojota” (100’, 15 l.) – 15.45, „Obłądny rycerz” (USA, 15 l.) – 22.50;

ATLANTIC (ul. Stradomska 15) (dolby stereo SR, kawiarnia): „Dr Dolittle 2” (98’, b.o.) – 13.15, 15, „Dziennik Bridget Jones” (USA, 15 l.) – 16.45, 18.30,

„Braterstwo wilków” (fr., 15 l.) – 20.15; **KIJÓW** (al. Krasieńskiego 34) (dolby digital surround EX, klimatyzacja, kawiarnia, parking): „Quo vadis” (pol., 12 l.) – 8.30, 11.45, 16, 19.15; **MIKRO** (ul. Lea 5) (dolby stereo A): „Czego pragną kobiety” (USA, 2000) – 16, „Tylko razem” (szw./dan./wł., 2000) – 18.15, „Element zbrodni” (dan., 1984) – 20.15; **ŚWIT** (os. Teatralne 10): (dolby Pro Logic, kawiarnia, parking), (duża sala): „Quo vadis” (pol., 12 l.) – 15.30, 19, „Shrek” (USA, b.o., dubbing) – 13.15, „Obłądny rycerz” (USA, 15 l.) – 15, „Jurassic Park III” (USA, 12 l.) – 17.15, Przegląd filmowy SOCLAND: „Człowiek z marmuru” (pol., 12 l.) – 19; **PARADOX** (ul. Krowoderska 8) (dolby stereo): „Złota” (ang./USA, 15 l.) – 16.20, „Ewolucja” – 18.40, „Bracie, gdzie jesteś?” – 20.30;

PASAZ (Rynek Główny 9): „Królowa Śnieżka i siedmiu krasnoludków” (USA, b.o.) – 12.30, „Billy Elliot” (ang., 15 l.) – 14, „Traffic” (USA, 15 l.) – 16, „Fucking Amal” (szw., 15 l.) – 18.30, „Hannibal” (USA, 18 l.) – 20.15;

SFINKS (Górali 5): „Pokemon 2000” – 15.10, „O czym marzą faceci” (USA, 15 l.) – 17, „Samotni” (czech., 15 l.) – 19;

TECZA (ul. Praska 52): „Pokemon 1” (USA, b.o.) – 15.30, „Himalaya” (nep./fr., 15 l.) – 17, „Tytus Andronikus” (USA, 18 l.) – 19;

UCIECHA (ul. Starowiślna 16) (dolby stereo, ekran perelfkowy): „Quo vadis” (pol., 12 l.) – 10, 13.15, 16.30, 19.45;

WRZOS (ul. Zamoyskiego 50): „Goście w Ameryce” (fr., 15 l.) – 15.45, „Konspiracja.com” (USA, 15 l.) – 17.30, „Czekolada” (USA, 15 l.) – 19.30;

MYŚLENICE – MUZA (ul. Piłsudskiego 20): „Lara Croft, Tomb Raider” (ang./USA, 15 l.) – 16.30, „Przyczajony tygrys, ukryty smok” (chin./hong kong. /taj./USA, 15 l.) – 18.20;

Niedziela

MULTIKINO (ul. Dobrego Pasterza 128, dolby digital, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, informacja i rezerwacja: tel. 617-63-99): „Quo vadis” (pol., 15 l., premiera) – 8.30, 9.30, 10.45, 12, 13, 14.15, 15.30, 16.30, 17.45, 19, 20, 21.15, „Braterstwo wilków” (154’, 15 l.) – 13.50, 16.45, 19.40, „Bunkier” (135’, 15 l., pokaz przedpremierowy) – 20.35, „Dotyk przeznaczenia” (124’, 15 l.) – 14.40, „Dziennik Bridget Jones” (108’, 15 l.) – 10.15, 15, 19.50, 22.20, „Dr Dolittle 2” (98’, b.o.) – 9.45, 11.45, „Hannibal” (140’, 18 l.) – 17.50, „Jurassic Park” (107’, 15 l.) – 10.10, 10.40, 13.05, 14.50, 15.25, 19.25, 21.30, „Królowa Śnieżka i siedmiu krasnoludków” (93’, b.o.) – 14.30, „Lara Croft – Tomb Raider” (110’, 15 l.) – 12.35, 17.05, „Pearl Harbor” (198’, 15 l.) – 17, 20.45, „Poranek kojota” (100’, 15 l.) – 10.05, 12.30, 17.25, 19.35, 21.50, „Ratunku, jestem rybka” (93’, b.o.) – 10.25, 12.50, 15.10, „Shrek” (110’, b.o.) – 10, 12.10, 14.10, 16.10, 18.10, 20.10, 22.10, „Stygmaty” (112’, 18 l.) – 12.40, 17.35, „Taxi 2” (83’, 15 l.) – 17.15, 19.15, 22, „Wakacje: żegnaj szkołę” (84’, b.o.) – 12.20, „W pustyni i w puszczy” (130’, b.o.) – 9.50.

WANDA (ul. św. Gertrudy 5) (dolby stereo SR, kawiarnia filmowa): „Quo vadis” (pol., 167’) – 11.30, 17, 20.15. Ekspozycja kopii obrazu Henryka Siemiradzkiego „Pochodnie Nerona” 15 – 16.30 (wstęp wolny); **Kino Letnie Graffiti** (ul. św. Gertrudy 5): „Pożegnania” (1958, 97’), „Tango” (1982, 7’) – 20; **POD BARANAMI** (Rynek Główny 27) (stereo, dolby surround, klimatyzacja): DNI KINA AUSTRALII-SKIEGO:

„Blinky Bill” – 12, „Molokai – historia ojca Damiana” (1999, 109’) – 14, „Historia Lilianny” – 16, „Vengo” (hiszp./fr./niem./jap., 90’) – 17.45, „Czas pijanych koni” (Ir./fr., 200) – 19.15, 20.45;

APOLLO (ul. św. Tomasza 11a) (stereo, ekran perelfkowy): „Shrek” (USA, b.o., dubbing) – 16.30, „Taxi 2” (fr., 15 l.) – 18.15, 20;

ARS: ANEKS SZTUKI (ul. św. Jana 6, nowa sala) (dolby stereo, ekran perelfkowy): „Ratunku, jestem rybka” (Dk./Ir./D., b.o.) – 13.20, 15, „Obłądny rycerz” (USA, 15 l.) – 16.30, „Stracone zachody miłości” (ang., 15 l.) – 18.50, Urodziny S. Lema: „Solaris” – 21; **KINIARNIA 1** (stereo prolog, nowa sala klubowa): „Dziennik Bridget Jones” (USA, 15 l.) – 16, „Tomb Raider” (USA, 15 l.) – 18.15, „Czekolada” (USA, 15 l.) – 20.30; **KINOTEATR REDUTA** (ul. św. Jana 6) (dolby digital surround EX, ekran perelfkowy, klimatyzacja): „Taxi 2” (fr., 15 l.) – 11.45, 17, „Jurassic Park 3” (USA, 12 l.) 13.30, „Shrek” (USA, b.o., dubbing) – 15.15, „Dziennik Bridget Jones” (USA, 15 l.) – 18.45, „Obłądny rycerz” (USA, 15 l.) – 20.40; **SZTUKA** (ul. św. Jana 6) (dolby digital, ekran perelfkowy, foteliki dziecięce Booster Buddy): „Shrek” (USA, b.o., dubbing) – 12.15, 17.30, 19.15, „Taxi 2” (fr., 15 l.) – 14, 21, „Poranek kojota” (100’, 15 l.) – 15.45;

ATLANTIC (ul. Stradomska 15) (dolby stereo SR, kawiarnia): „Dr Dolittle 2” (98’, b.o.) – 13.15, 15, „Dziennik Bridget Jones” (USA, 15 l.) – 16.45, 18.30, „Braterstwo wilków” (fr., 15 l.) – 20.15; **KIJÓW** (al. Krasieńskiego 34) (dolby digital surround EX, klimatyzacja, kawiarnia, parking): „Quo vadis” (pol., 12 l.) – 11.45, 16, 19.15; **MIKRO** (ul. Lea 5) (dolby stereo A): „Czego pragną kobiety” (USA, 2000) – 16, „Tylko razem” (szw./dan./wł., 2000) – 18.15, „Element zbrodni” (dan., 1984) – 20.15; **ŚWIT** (os. Teatralne 10): (dolby Pro Logic, kawiarnia, parking), (duża sala): „Quo vadis” (pol., 12 l.) – 10, 15.30, 19, „Shrek” (USA, b.o., dubbing) – 13.15, „Obłądny rycerz” (USA, 15 l.) – 15, „Jurassic Park III” (USA, 12 l.) – 17.15, Przegląd filmowy SOCLAND: „Mis” (pol., 12 l.) – 19;

PARADOX (ul. Krowoderska 8) (dolby stereo): „Ewolucja” – 16.20, „Złota” (ang./USA, 15 l.) – 18, „Bracie, gdzie jesteś?” 20.30;

PASAZ (Rynek Główny 9): „Królowa Śnieżka i siedmiu krasnoludków” (USA, b.o.) – 12.30, „Billy Elliot” (ang., 15 l.) – 14, „Traffic” (USA, 15 l.) – 16, „Fucking Amal” (szw., 15 l.) – 18.30, „Hannibal” (USA, 18 l.) – 20.15;

SFINKS (Górali 5): „Pokemon 2000” – 15.10, „Samotni” (czech., 15 l.) – 17, „O czym marzą faceci” (USA, 15 l.) – 19;

TECZA (ul. Praska 52): „Pokemon 1” (USA, b.o.) – 15.30, „Himalaya” (nep./fr., 15 l.) – 17, „Tytus Andronikus” (USA, 18 l.) – 19;

UCIECHA (ul. Starowiślna 16) (dolby stereo, ekran perelfkowy): „Quo vadis” (pol., 12 l.) – 10, 13.15, 16.30, 19.45;

WRZOS (ul. Zamoyskiego 50): „Goście w Ameryce” (fr., 15 l.) – 15.45, „Konspiracja.com” (USA, 15 l.) – 17.30, „Czekolada” (USA, 15 l.) – 19.30;

MYŚLENICE – MUZA (ul. Piłsudskiego 20): „Lara Croft, Tomb Raider” (ang./USA, 15 l.) – 17, „Przyczajony tygrys, ukryty smok” (chin./hongkong/taj./USA, 15 l.) – 19;

*

OGRÓD ZOOLOGICZNY, Las Wolski, ul. Kasy Oszczędności m. Krakowa 14. Dojazd autobusem linii 134. Kasy czynne w godz. 9 – 18.

Muzea

KOPALNIA SOLI (ul. Daniłowicza 10): PODZIEMNA TRASA TURYSTYCZNA I – III poziom: *Kaplice solne: św. Kingi, św. Antoniego, św. Krzyża; Jeziora solankowe: E. Barącz, J. Piłsudskiego, Weimar; Kolekcja solnych rzeźb; Kolekcja maszyn i urządzeń górniczych.* Wyst. czasowa: *Górnictwo kruszczone i rudne w Polsce* (komora Staszica); codziennie 7.30 – 19.30; inf. tel. 278-73-66; **MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH:**

– **EKSPOZYCJA PODZIEMNA (III poziom kopalni soli, gł. 135 m):** Wyst. stała: *Archeologia solnictwa, dzieje górnictwa solnego w Polsce, dawne maszyny i urządzenia górnicze, rezerwaty górnicze, geologia złóż soli w Polsce, sztuka górnictwa, sztuka sakralna, makieta XVII-wiecznej Wieliczki, ruchomy model zjazdu górników na linie;* wtorek, środa, czwartek, piątek, sobota (9 – 20), niedziela, poniedziałek (9.30 – 16), ekspozycja jest dostępna dla niepełnosprawnych; inf. tel. (012) 278-58-49;

– **EKSPOZYCJA W ZAMKU ŻUPNYM (ul. Zamkowa 8):** Wyst. stała: *Pradzieje Wieliczki, odbudowa Zamku Żupnego, miasto Wieliczka, rezerwat górniczy z najstarszym szybem w Polsce z połowy XIII w., Kolekcja solniczek;* wyst. czas.: *Kancelaria salinarna w czasach austriackich* (do 31 grudnia), *Jan Matejko – mistrz i kolekcjoner;* czynne: lipiec, sierpień – sobota, niedziela, poniedziałek (9 – 16), środa, czwartek, piątek (10 – 18), wtorek – nieczynne, poniedziałek – wstęp wolny, inf. tel. (012) 278-58-49);

ZAMEK KRÓLEWSKI NA WAWELU:

KOMNATY KRÓLEWSKIE (II p.): środa (wstęp wolny), czwartek, sobota (9.30 – 15), wtorek, piątek (9.30 – 16), niedziela (10 – 15), poniedziałek – nieczynne;

KRÓLEWSKIE APARTAMENTY PRYWATNE (I piętro): Wyst. czasowa: *Sztuka cenniejsza niż złoto; jednorazowo do 10 osób wyłącznie z przewodnikiem, w cenie biletu o pełnych godzinach, pierwsza grupa o godz. 10.00, wejście co 15 min);* niedziela (10 – 15), środa, czwartek, sobota (9.30 – 15), wtorek, piątek (9.30 – 16), poniedziałek – nieczynne;

WAWEL ZAGINIONY: poniedziałek, środa (wstęp wolny), czwartek, sobota, niedziela (9.30 – 15), piątek (9.30 – 16), wtorek – nieczynne;

WSCHÓD W ZBIORACH WAWELSKICH: *Sztuka Wschodu;* środa (wstęp wolny), czwartek, sobota (9.30 – 15), wtorek, piątek (9.30 – 16), niedziela (10 – 15), poniedziałek – nieczynne;

SKARBIEC I ZBROJOWNIA: środa (wstęp wolny), czwartek, sobota (9.30 – 15), wtorek, piątek (9.30 – 16), niedziela (10 – 15), poniedziałek – nieczynne;

KATEDRA: wtorek – sobota (9 – 15), niedziela (12.15 – 17.15); poniedziałek – nieczynne;

SMOCZA JAMA: czynna do 31 października (10 – 17);

MUZEUM NARODOWE: GMACH GŁÓWNY (al. 3 Maja 1): Wyst. stała: *Galeria Rzemiosła Artystycznego, Galeria Broni i Barwy w Polsce;* Wyst. czasowa: *Zwiewne piękno. Wachlarze Zachodu i Wschodu w Zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie* (do 18 listopada) wtorek (10 – 15.30), środa (10 – 18), czwartek – niedziela (10 – 15.30), poniedziałek

tek nieczynne; sprzedaż biletów do godziny 19, rezerwacji grup do 30 osób dokonywać pod numerami telefonu: 0-12, 634-30-82, 423-47-27 (wystawy dostępne dla osób niepełnosprawnych);

GALERIA SZTUKI POLSKIEJ XIX WIEKU W SUKIENNICACH: *Galeria sztuki polskiej XIX wieku w Sukiennicach;* wtorek, środa, piątek, sobota, niedziela (10.00 – 15.30), czwartek (10 – 18), poniedziałek – nieczynne (wstęp wolny tylko w niedzielę);

DOM MATEJKI (ul. Floriańska 41): Wyst. czasowa: *Zbiory tkanin i haftów z kolekcji Jana Matejki;* wtorek, środa, czwartek, sobota, niedziela (10 – 15.30), piątek (10 – 18), poniedziałek – nieczynne, (co trzecia niedziela nieczynne), (telefoniczna rezerwacja dla grup: 422-59-26, możliwość oprowadzenia z przewodnikiem);

MUZEUM STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO (ul. Kanonicza 9): wtorek, środa, piątek, sobota, niedziela (10 – 15.30), czwartek (10 – 18), poniedziałek – nieczynne (kasy biletowe zamykane są na pół godziny przed zamknięciem muzeum);

DOM JÓZEFA MEHOFFERA (ul. Krupnicza 26): Muzeum biograficzne – wtorek, czwartek, piątek, sobota, niedziela (wstęp wolny tylko w niedzielę) (10 – 15.30), środa (10 – 18), poniedziałek – nieczynne;

CENTRUM SZTUKI I TECHNIKI JAPOŃSKIEJ MANGGHA (ul. Konopnickiej 26): Hall Główny: Wyst. stała: *Dawna sztuka japońska ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie* – kolekcja Feliksa Jasieńskiego, codziennie z wyjątkiem poniedziałków (10 – 18) (wystawy dostępne dla osób niepełnosprawnych);

MUZEUM XX. CZARTORYSKICH (ul. św. Jana 19), Arse nał Muzeum Czartoryskich (ul. Pijarska 8): *Galeria malarstwa zachodnioeuropejskiego; Galeria sztuki starożytnej; Pamiętki z dziejów Polski od XIV do XVIII w.; Pamiętki puławskie; Galeria europejskiego rzemiosła artystycznego; Zbrojownia;* wtorek, środa, czwartek, sobota, niedziela (10 – 15.30), piątek (10 – 18), (wstęp wolny tylko na stałą ekspozycję), poniedziałek – nieczynne; zgłaszanie grup i zamawianie przewodnika pod nr. tel. 422-55-66;

KOPIEC KOŚCIUSZKI – KAPONIERA: Wyst. stała: *Insurekcja i tradycje kościuszkowskie* – wtorek – niedziela (10 – 16);

MUZEUM ETNOGRAFICZNE (pl. Wolnica 1): Wyst. stała: *Polska kultura ludowa;* wyst. czas.: *Przyjmij laur zwycięski. Katharsis – malarstwo nieprofesjonalne;* poniedziałek (10 – 18), środa, czwartek, piątek (10 – 15), sobota, niedziela (10 – 14), wtorek – nieczynne (wstęp bezpłatny);

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE (ul. Poselska 3): Wyst. stała: *Bogowie starożytnego Egiptu; Kraków przed tysiącem lat; Starożytność i średniowiecze Małopolski;* Wyst. czas.: *Lalki afrykańskie, Wystawa projektów scenografii nowej wystawy stałej pt. Pradzieje i wczesne średniowiecze Małopolski;* poniedziałek – środa (9 – 14), czwartek (14 – 18, wstęp wolny), piątek, niedziela (10 – 14), sobota – nieczynne;

KOŚCIÓŁ ŚW. WOJCIECHA (Rynek Główny): *Biskup, mę-*

czennik, patron Polski poniedziałek – sobota (11 – 16), niedziela i święta (zamknięte);

PAŁAC SZTUKI (pl. Szczepański 4): Górny Pałac: Wystawy czasowe: *Świetlica Wyspiańskiego: Wyjazd rodziny E. ok. 1615 r.* – wystawa jednego obrazu. Autorzy: Josse de Momper i Jan Breughel Starszy; Średnia sala: *Malarstwo i rysunek twórcy Pałacu Sztuki architekta Franciszka Mączyńskiego;* Duża sala i sala rysunku i grafiki: *Lex Drewiński* – Wystawa plakatu światowej sławy plakacisty polskiego profesora z Niemiec (czynna do 7 października); **Dolny Pałac:** Wystawa czasowa: *Malarstwo Grażyna Zarzecka-Czech* – absolwentka ASP w Krakowie, dyplom w pracowni Jana Szancenbacha (czynna do 23 września); Wstęp wolny dla członków TPSP i ich najbliższych, studentów ASP, Historii Sztuki UJ, Wydziału Plastycznego Akademii Pedagogicznej, dla uczniów Liceum Sztuk Pięknych w Krakowie oraz dla osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami, oraz dla seniorów z wnukami codziennie (8.15 – 20);

MUZEUM ARMII KRAJOWEJ (ul. Bosacka 13; tel. 430-33-63): Wyst. stała: *Historia Armii Krajowej;* wyst. czasowa: *Wystawa harcerska – 90 lat* wtorek – piątek (10 – 17);

MUZEUM HISTORYCZNE – KRZYSZTOFORY (Rynek Główny 35): Wyst. stała: *Z dziejów i kultury Krakowa;* wtorek, środa, piątek, sobota (wstęp wolny), niedziela (9.00 – 15.30), czwartek (11.00 – 18.00);

DOM POD KRZYŻEM (ul. Szpitalna 21): Wyst. stała: *Dzieje teatru krakowskiego. Elżbieta Krywsza-Fedorowicz – Scenografia* (czynna do 23 września); czwartek, piątek, sobota (wstęp wolny), niedziela (9 – 15.30); środa (11.00 – 18.00), poniedziałek, wtorek – nieczynne;

DOM ŚLĄSKI (ul. Pomorska 2): Wyst. stała: *Walka i męczeństwo Polaków w latach 1939 – 1956. Kraków w latach 1939 – 1956; Cele gestapo w Krakowie* – poniedziałek – piątek (9.00 – 15.30), III sobota i niedziela miesiąca (9.00 – 15.30), poniedziałek i wtorek po III niedzieli miesiąca – nieczynne;

STARA BOŻNICA (ul. Szeroka 24): Wyst. stała: *Z dziejów i kultury Żydów. Żydowskie tradycje* – *Malarstwo portretowe i widoki dawnego Kazimierza – Zagłada Żydów Krakowa;* środa (wstęp wolny), czwartek, sobota, niedziela (9 – 15.30), piątek (11 – 18), poniedziałek, wtorek (nieczynne), I sobota i niedziela miesiąca – nieczynne, poniedziałek i wtorek po I niedzieli miesiąca (9 – 15.30);

MUZEUM REGIONALNE „RYDLÓWKA” (ul. Tetmajera 28): czynne: wtorek, środa, piątek (10 – 14), czwartek (15 – 19), sobota, niedziela, poniedziałek, święta – nieczynne;

CELESTAT (ul. Lubicz 16): Wyst. czasowa: *Ojciec Święty Jan Paweł II a Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie* wtorek, środa, piątek, sobota, niedziela (9 – 15.30, niedziela wstęp wolny), czwartek (11.00 – 18.00), poniedziałek oraz II sobota i niedziela miesiąca – nieczynne;

KAMIENICA HIPPOLITÓW (pl. Mariacki 3 – I piętro): Wyst. czasowa: środa, piątek, sobota (wstęp wolny), niedziela (9 – 15), czwartek (11 – 18); **WIEŻA RATUSZOWA (Rynek Główny):** Wyst. czasowa: codziennie (9 – 18).

Informator Medyczny

Wizyty domowe

DERMATOLOG Zofia Teodorowicz. 012/637-20-55, 0602-531-538. 6685/A

DERMATOLOG. 012/415-46-21, 0502-588-852. 6808/A

DOMOWA diagnostyka, USG, chirurdzy. 012/636-27-91. 45445/B

ESPERAL. 0603-925-891. 43396/A

LARYNGOLOG. 0602-358-357. 46217/A

MASAŻ leczniczy i relaksacyjny. 501-702-622. 47002/A

MASAŻ, kręgowanie, mgr Trybulec. /012/633-15-54. 45449/A

MASAŻ, rehabilitacja. 012/414-11-97. 33666/A

MASAŻ. 0607-773-093. 42444/B

NEUROLOG, Maria Kania - Stoch. /012/411-70-95, 0604-308-273. 40594/A

ODTRUWANIE poalkoholowe, terapia. 012/421-71-56. 45031/A

PEDIATRA specjaliści. 012/656-23-73. 47094/A

PEDIATRA, 7 dni w tygodniu. /012/413-63-23, 0601-43-65-04. 43428/A

PEDIATRA, codziennie. 0601-520-082. 46903/C

PEDIATRA. 012/636-74-93. 45028/A

PEDIATRIA. 012/648-78-41, 0603-245-765. 45161/A

PSYCHIATRA. 0608-460-872. 42512/A

PSYCHOLOG. /012/647-17-72. 45007/A

REHABILITACJA i masaże. 0501-433-511. 40772/A

REHABILITACJA. /012/637-15-12. 6990/A

SPECJALISTA chirurg naczyń. 012/647-59-52. 45452/B

Usługi pielęgniarские

DOM opieki, 1000 zł. 0602-75-75-12. 40386/A

DYPLOMOWANA pielęgniarka, całodobowo. /012/641-58-78, 0501-638-739. 45266/A

KOLCZYKOWANIE. 012/643-73-49. 47393/A

PENSJONAT dla osób starszych. 012/283-35-65, 0604-181-682. 7042/A

PIELĘGNIARKA. 012/422-08-18. 45455/B

PIELĘGNIARKI. 012/643-73-49. 47396/A

PIELĘGNIARKI. 012/655-88-43, 0605-557-242. 45336/A

PIELĘGNIARSKIE wizyty. /012/649-89-53, 0501-758-202. 42666/A

Gabinety

ABAKUS, interniści, wszystko. 012/654-52-04. 47374/A

ABY alergię wiele chorób wyleczyć bioerznansem. 012/422-40-96. 5645/A

AKTYWNE płukanie jelita grubego (okreznica). /012/637-95-39, 090-37-45-80. 43565/A

AKUPUNKTURA, akupresura, aurikuloterapia, masaż. Tradycyjna Medycyna Dalekiego Wschodu, ul. Mogilska 121/704. 012/413-72-56 (10.00-18.00, sobota 9.00-13.00). 47079/A

ALERGIA, testy aparatem "Bicom-BRT", oczulanie, pediatra, internista, ul. Kremerowska 9. 012/634-31-26, 0501-188-149. 47080/A

ALKOHOLIZM, nerwice, hipnoza. 012/421-62-01, 0606-972-315. 45427/B

BEZPŁATNE badania cytologiczne. Ośrodek Diagnostyczny -Medyczny Alpol, Kielecka 7a. Tel. /012/413-45-61. 6854/A

CHOROBY wątroby, zakaźne, pasożytnicze, tropikalne, USG. Krakowska 4. 012/421-55-29. 47082/A

DEPRESJE, nerwice, psychoterapia. Irena Nowak psychiatra. 0602-711-740. 45581/A

DERMATOLOG. Kraków ul. Niska 24, tel. 012/636-36-28, 0604-79-88-17. 6125/A

EEG dorośli i dzieci. 012/633-03-96. 44254/A

FIZYKOTERAPIA mgr Wąż (012)413-79-07. 45429/A

GASTROSKOPIA, kolonoskopia, leczenie- dr Włodzimierz Uciński, Szewska 4/5. 012/421-25-20. 45432/B

GINEKOLOG /wszystko/ centrum Kraków. 0603-616-491. 45139/A

GINEKOLOG /wszystko/ Kraków. 0603-620-397. 45139/B

GINEKOLOG, anesteziolog. 504-934-832. 47104/A

GINEKOLOG. /012/634-54-64, 0601-702-008. 6159/B

GINEKOLOG. /032/2408-606, 0601-428-158. 40551/A

GINEKOLOG: leczenie, zabiegi w narkozie. 0604-132-924. 39432/A

GINEKOLOGIA i położ., codziennie, całodobowo, dr med. M. Hetnał. /012/656-38-35, 0604-238-938. 43230/A

GINEKOLOGIA. 0601-297-606, Kraków. 47105/A

GINEKOLOGIA. 0601-439-027. 43538/A

GINEKOLOGIA. Usg, 012/423-38-88, całodobowo, 0601-436-669. 45435/A

GINEKOLOGICZNO-położniczy, specjalistka Lidia Jorczak. /012/655-05-30. 43724/A

LOGOPEDA, 012/655-61-69. 38389/A

POLSKO-FRANCUSKA klinika "Garneta". Niepłodność, męska i kobieca, pozaustrojowe zapłodnienie IN VITRO, mikroiniekcja plemnika do jajki - ICSI. Wizyty, rejestracja codziennie 15-18. Łódź, tel. 042/645-76-00, 645-77-77. 46756/A

PSYCHIATRY, psycholodzy, logopeda Centrum Psychoterapii, Kraków, Batorego 2. 012/633-76-08. 47378/A

PSYCHOLOG. /012/637-73-32. 41819/A

PSYCHOLOG: badania, terapie. 0607-234-277. 45671/A

PSYCHOLOG: konsultacje, terapia, opinie. /012/637-76-62, 0603-750-783. 6661/A

PSYCHOLOGOWIE. Badania. Terapia. /012/425-76-87. 44094/A

PSYCHOLOG. Kryzys w małżeństwie. Przemoc w rodzinie. Depresje. (012) 647-53-89, 0501-793-203. 634301

PSYCHOPOTERAPIA, porady: młodzież, problemy rodzinne, ludzie starsi. 0604-754-024, /012/415-36-28. 39924/A

REUMATOLOG, fizykoterapia. 012/636-68-95. 6973/A

REUMATOLOGICZNO- REHABILITACYJNY. Dr. Wójcik, również wizyty domowe. /012/655-24-28, 0501-343-942. 45607/A

SEKSUOLOG specjalista. /012/423-20-58. 44546/A

SEKSUOLOGIA, depresje, uzależnienia. Pro-Vita, Kraków, ul. Majora 5, /012/413-80-47. 44104/A

UROLOG Batorego 4. 012/633-52-80. 4255/A

USG, Batorego 4. 012/633-52-80. 47376/A

ZAPARCIA, wzdęcia, USG, gastrolog, endoskopia, ul. Emilii Plater 4/1. /012/655-61-69, /012/633-36-56. 46903/B

MEDYCZNE CENTRUM DIAGNOSTYCZNO-TERAPEUTYCZNE

Kraków, Rynek Główny 34
tel. 421-70-21, 421-95-83

- Porady specjalistyczne, także profesorów, docentów i ordynatorów
- Centrum Onkologiczne (także choroby piersi)
- Centrum Okulistyczne (także szkła kontaktowe)
- USG, endoskopia, analizy
- Zabiegi operacyjne

USG

JAMA BRZUSZNA, GINEKOLOGIA -POŁOŻNICTWO, TARCZYCA, PIERSI

BADANIA USG-DZIECI, ul. Długa 30
rej. codz: 8-20; sobota: 8-14
tel: 632-80-80, 633-02-58

CHOROBY SKÓRY

- łuszczyca
- różne postacie łysienia
- ciężkie postacie trądzika
- grzybyce
- lasery biostymulujące
- LASER CO₂ (CHIRURGICZNY)
- bezbolesne usuwanie zmian skórnych: brodawek, „kurzajek”, tatuaży, włókniaków, kłykcin kończystych, znamion naskórkowych, odcisków itp.

Gabinet lekarski
637-95-39, (090) 37-45-80

SPECJALISTYCZNY GABINET UROLOGICZNY

dr hab. med. Zygmunt Dobrowolski

Kraków, ul. Wygoda 13 m. 16, czynny wtorek i czwartek w godz. 16.00 - 18.00.

Rejestracja tel. 430-52-96 od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 - 15.00. 4543801

ORT TRA

Gabinet Ortopedyczno-Urazowy dorośli i dzieci

Dr med. Julian Dutka

wtorki godz. 15.30-18.00
tel. 619-71-13
Kraków, ul. Lubicz 25, pok. 7 (NAFTA)
rejestracja: tel. 421-04-33; 619-73-01

MAŁOPOLSKIE CENTRUM ALERGOLOGII os. Piastów 40

KONSULTACJE:
ALERGOLOGICZNE, PULMONOLOGICZNE, INTERNISTYCZNE, PEDIATRYCZNE

Leczenie i diagnostyka dzieci i dorosłych. Testy, szczepienia, inhalacje, spirometria, kroplówki, oznaczanie IgE.

Informacje i rejestracja: tel. (012) 647-05-75

CENTRUM GASTROLOGICZNE
ul. Długa 43, tel. 634-54-12
czynne pn-pt 8⁰⁰-19⁰⁰

USG – pełny zakres badań dorosłych i dzieci

- BIOPSJE BAC – tarczycy i sutków – dr. K. Wałas
- GASTROSKOPIA, KOLONOSKOPIA
- KONSULTACJE SPECJALISTYCZNE
- Szczepienie przeciw „żółtacze zakaźnej”

NZOZ Specjalistyczne Gabinety Lekarskie

e-mail: gabinety@popiela.com www.popiela.com

Rejestracja telefoniczna: (012) 415 09 05
tel./fax: (012) 415 86 60
pn. do pt: 9.00-20.00, soboty: 9.00-14.00

POPIELA

GABINETY SPECJALISTYCZNE: chirurgii ogólnej i przewodu pokarmowego, kardiologii, urologii, reumatologii, neurologii, ginekologii i położnictwa, laryngologii, nefrologii dziecięcej - m.in. leczenie moczenia u dzieci, schorzeń przewodu pokarmowego u niemowląt i dzieci.

DIAGNOSTYKA: RTG i USG - pełny zakres dorośli i dzieci, badanie motoryki przewodu pokarmowego i dróg moczowych (manometria, pH-metria, urodynamiczika).

BADANIA i ZABIEGI ENDOSKOPOWE: gastroskopia, drogi żółciowej (ERCP), kolonoskopia, rektoskopia, leczenie kurczu wstępu żołądka, usuwanie kamieni z przewodu żółciowego i jego udrażnianie.

ZABIEGI CHIRURGICZNE: laparoskopowe (m.in. pęcherzyk żółciowy, przepukliny), wycinanie i biopsja zmian żołądka i jelita grubego, oper. żylaków odbytu, oper. urologiczne - w tym nowa metoda leczenia nietrzymania moczu u kobiet (TVT) Pełny zakres wysoko kwalifikowanej opieki anesteziologicznej i pielęgniarstwa. Badania wstępne i okresowe dla zakładów pracy. Lekarskie wizyty domowe.

KONTRAKT Z MAŁOPOLSKĄ REGIONALNĄ KASĄ CHORYCH NA POBYT JEDNODNIOWY Z ZABIEGIEM.

MAŁOPOLSKIE CENTRUM KRIOTERAPII
na terenie Szpitala Wojskowego, ul. Wrocławska 1-3

NOWA METODA LECZENIA ZIMNEM

W KOMORZE NISKOTEMPERATUROWEJ

- choroby reumatyczne
- zmiany zwyrodnieniowe stawów
- dyskopatia
- stany pourazowe
- profilaktyka osteoporozy
- niedowłady i porażenia
- odnowa biologiczna i inne

ZAKŁAD REHABILITACJI 5. WOJSKOWY SZPITAL KLINICZNY, ul. Wrocławska 1-3

laseroterapia, magnetoterapia, masaże, gimnastyka lecznicza i inne zabiegi

Konsultacje specjalistyczne: neurolog, rehabilitant.

Rejestracja: (012) 632-24-28, 630-82-85, 630-82-82.

BEZPŁATNE PORODY PRYWATNA KLINIKA POŁOŻNICZA SPES

Kraków, ul. Królowej Jadwigi 15 (Salwator)
tel. 427-15-48, 427-15-49

UWAGA! PORODY REFUNDOWANE PRZEZ MAŁOPOLSKĄ KASĘ CHORYCH

AMBULATORIUM GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZE CZYNNE CAŁĄ DOBĘ

Doktor K + Medprof

ul. Szpitalna 38
naprzeciw Teatru im. J. Słowackiego, dawna Sienna 14

ULTRASONOGRAFIA MAMMOGRAFIA
www.mediprof-doktork.pl

GABINETY LEKARSKIE LABORATORIUM DENSYTOMETRIA

pon.-pt. 8-20, sob. 9-14
Tel. (0-12) 422-41-59, 422-68-24, 421-79-97

OR-TRA-MED

DAWNA WOJEWÓDZKA PORADNIA ORTOPEDYCZNA
GABINETY ORTOPEDYCZNE I URĄZOWE

Kraków, ul. Dunajewskiego 5,
poniedziałek - piątek 15.00 - 18.00,
rejestracja telefoniczna od godz. 13.00,
tel. 422-83-55

Przyjmują: dr med. Artur Skolarczyk
dr hab. Tadeusz Niedźwiedzki

Wykonujemy: iniekcje dostawowe, blokady, opatrunki, nowoczesne opatrunki gipsowe.

NISKIE CENY

NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ

Fundacja Pomoc Krakowskiemu Hospicjum
SPECJALISTYCZNA PORADNIA MEDYCZNA „SAMARYTANKA”
os. Słoneczne 8, tel. 425-86-98

CHIRURGIA NACZYŃ, CHIRURG ORTOPEDA, DERMATOLOG, INTERNISTA, UROLOG, LARYNGOLOG, NEUROLOG, REUMATOLOG, ENDOKRYNOLOG, EKG

BADANIA KIEROWCÓW, BADANIA ANALITYCZNE I BAKTERIOLOGICZNE
Czynna od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-18.00

Szczepienia przeciw grypie
Całodobowe wizyty domowe
Transporty medyczne
Wytnij to ogłoszenie a otrzymasz rabat 10 %

tel. 96-75 FALCK

NOWA HUTA
lek. med. JACEK TRZĄSK
 specjalista chorób wewnętrznych
KARDIOLOG
ECHOKARDIOGRAFIA
 Przychodnia lekarska,
 os. Kolorowe 21. Rejestracja,
 tel. 012/644-10-49. 439140

Centrum Okulistyki INTERMEDICA

✓ ULTRADŹWIKOWA FAKOEMULSYFIKACJA

zaćmy

- znieczulenie kroplowe
- bez zastrzyków
- bez szwów
- powrót do domu bezpośrednio po zabiegu
- kontrole po zabiegach GRATIS

- ✓ szeroki zakres procedur diagnostycznych
- ✓ drobne zabiegi okulistyczne

31-105 Kraków, ul. Zwierzyniecka 29
tel. (012) 431-17-66, (012) 431-17-82
rejestracja: od poniedziałku do piątku 8⁰⁰ - 16⁰⁰

ODDZIAŁ KLINICZNY KLINIKI GINEKOLOGII I ONKOLOGII
SZPITALA UNIWEKSYTECKIEGO W KRAKOWIE W RAMACH REALIZACJI
PROGRAMU POLITYKI ZDROWOTNEJ ZAPRASZA ZAINTERESOWANE
PANIE W WIEKU 30-59 LAT NA:

BADANIE CYTOLOGICZNE

BADANIE JEST BEZPŁATNE

WYKONYWANE BEZ SKIEROWANIA

DO 15 GRUDNIA 2001 ROKU

PANIE ZAINTERESOWANE WYKONANIEM BADANIA PROSZĄ
SĄ O KONTAKT TELEFONICZNY Z:

PRACOWNIĄ DIAGNOSTYKI CYTOLOGICZNEJ I MOLEKULARNEJ
UL. KOPERNIKA 23, KRAKÓW

REJESTRACJA TEL.: 424-85-69 (11:00-14:00).

OŚRODEK DIAGNOSTYCZNY I PRZYCHODNIA SPECJALISTYCZNA IM. ŚW. RAFAŁA

ul. Bochenka 1 (os. Piaski Nowe)
tel. (012) 650-08-10, 650-08-11, 650-08-12, 650-08-13

- poradnie specjalistyczne
- USG (pełny zakres badań)
- rehabilitacja medyczna
- pełny zakres m. in. krioterapia, laseroterapia, Bioptron

WE WRZEŚNIU KAŻDY ZABIEG 70 % TANIEJ

- Holter, EKG
- zabiegi pielęgniarstwa
- pediatryczne wizyty domowe
- badania laboratoryjne

POBIERANIE MATERIAŁU TAKŻE W DOMU PACJENTA !!!
DRUKI L4 • BADANIA PROFILAKTYCZNE I OKRESOWE • SZCZEPNIENIA

Dojazd: autobusy 164, 174, 204, tramwaje: 6, 24
dojście: ul. Podedworze od ul. Nowosądeckiej (wejście od strony placu budowy)

BARDZO PRZYSTĘPNE CENY !!!

OKULISTYKA CHIRURGIA JEDNEGO DNIA

Operacje zaćmy

metodą fakoemulsyfikacji

w znieczuleniu kroplowym, miejscowym
w Ośrodku Diagnostyczno-Lecznym Szpitala Bonifraterów w Krakowie
wykonują:

Dr n. med.
Włodzimierz Miniewicz
Gabinet okulistyki
ul. Loretańska 8/4A
tel. (0-12) 292 71 71
tel. kom. 0 502 952 194

Dr n. med.
Marta Fejkiel-Hydzyk
Gabinet okulistyki
ul. Bandurskiego 66/5
tel. (0-12) 411 41 77
tel. kom. 0 603 184 914

APARATY SŁUCHOWE

- BEZPŁATNE BADANIE SŁUCHU I DOBÓR
 - WIZYTY DOMOWE
 - NAPRAWA, AKCESORIA
 - KONSULTACJE LARYNGOLOGICZNE
- REALIZUJEMY WNIOSKI REGIONALNYCH KAS CHOROBY
31-025 Kraków, ul. M. C. Skłodowskiej 4/1
tel. 422-52-13, 422-22-91

APARATY SŁUCHOWE

- Bezplatnie:
- badanie sluchu, dobór
- wizyty domowe
- naprawa, akcesoria, raty
- ul. Długa 46/1, 634-25-51
- os. Na Skarpie 27, 425-70-07
- refundacje kas chorych i PFRON

APARATY SŁUCHOWE

- szeroki asortyment - dobór komputerowy
- pełna diagnostyka również w domu pacjenta
- raty - laryngolog - refundacje kas chorych
- "dor-MED" tel. 632 41 74
- Kraków, ul. Urzędnicza 10
- filia: Krzeszowice, ul. Wyki 3
- tel. 282 64 57
- infolinia: 0804 200 400
- koszt połączenia: 0,29zł netto/1 min.

APARATY SŁUCHOWE

- dobór komputerowy
- badania
- sprzedaż
- naprawy
- akcesoria
- "FONMED" S.C. KRAKÓW
- ul. Św. Katarzyny 4 (wejście od Augustiańskiej)
- Informacja i zapisy: TEL./FAX 430-61-53
- www.fonmed.com.pl
- Realizujemy wnioski Kasy Chorych

SKOŁ MED

- GASTROSKOPIA, CYTOLOGIA, USG
- ENDOKRYNOLOG, GINEKOLOG
- NEUROLOG, UROLOG, KARDIOLOG
- DERMATOLOG, ALERGOLOG
- LARYNGOLOG, OKULISTA
- CHIRURGIA OGÓLNA I NACZYŃ
- MAMMOGRAFIA, BAD. KRWI
- Rejestracja w godz. 8-19

MEDYCZNE CENTRUM DERMATOLOGICZNO-ESTETYCZNE

CENTRUM LECZENIA TRĄDZIKU

DERMATOLOGICZNE

- konsultacje z zakresu dermatologii i dermatologii dziecięcej
- chirurgia dermatologiczna
- pełny zakres zabiegów dermatologicznych
- zabiegi kosmetyczne

Kraków ul. Zwierzyniecka 29
pn.-pt., godz. 10.00 - 20.00,
sob. 10.00 - 15.00
tel. (012) 431-16-09,
tel./fax (012) 431-18-01

ESTETYCZNE

PROMOCJA WRZEŚNIOWA
Przy serii zabiegów na ciało
2 zabiegi twarzy gratis !!!

USUWANIE CELLULITU JEDYNĄ
SKUTECZNĄ NA ŚWIECIE,
NIECHIRURGICZNĄ METODĄ
(CERTYFIKAT FDA)

- wypełnianie zmarszczek
- redukcja blizn
- redukcja tkanki tłuszczowej
- dobór kosmetyków leczniczych

Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Chorób Serca i Płuc „DIAGNOSTYKA JEDNEGO DNIA”

Szpital im. Jana Pawła II w Krakowie, ul. Prądnicka 80

Kompleksowa wyskoscjaleistyczna diagnostyka przy użyciu
najnowocześniejszych metod i urządzeń cyfrowych:

- wielorządowa spiralna tomografia komputerowa - rekonstrukcje trójwymiarowe, angiografia tętnic szczylnych i obwodowych, badanie głowy, zatok, płuc - HRTC, inne
- rezonans magnetyczny - badanie wszystkich obszarów
- badania scyntygraficzne: mięśnia sercowego, tarczycy, wątroby, nerek, mózgu, kości, płuc
- wysokoczułe rentgenowskie badanie klatki piersiowej - AMBER
- USG - wszystkie narządy, doppler - badania naczyniowe, biopsje tarczycy
- spirometria, bodepletyzmografia
- echokardiografia
- bronchoskopia, gastroscopia
- badania wysiłkowe serca, spirometria
- 24 godz. monitorowanie EKG i RR
- REHABILITACJA AMBULATORYJNA
- PEŁNY ZAKRES BADAŃ LABORATORYJNYCH
- Centrum Wczesnej Diagnostyki CC i Terapii - Programy profilaktyczne ocena czynników ryzyka i prewencja miażdżycy oraz choroby niedokrwiennej serca, profilaktyka antynikotynowa, wczesna diagnostyka nadciśnienia tętniczego, diagnostyka i leczenie tytości.
- Centrum szczepień - pełny zakres szczepień, szczepienie przed wyjazdami zagranicznymi

Dla firm i przedsiębiorstw oferujemy specjalne preferencyjne programy opieki medycznej.
Informacja i rejestracja: pon - pt. w godzinach 7.30 - 18.00
tel: (012) 614-23-61, 614-25-00, 614-25-15
SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

Odnowa biologiczna

GABINET DERMATOLOGICZNY

lek. med. Renata Hejmo dermatolog
dermatologia estetyczna • usuwanie zmian skórnych • peelingi medyczne
• wypełnianie zmarszczek
Rejestracja od 10.00 do 18.00,
tel. 423-26-25, 0602-60-13-94
ul. Sławkowska 4 (oficyna, I piętro)
GABINET KOSMETYCZNY
tel. 423-26-25.

www.consensus.med.pl

Consensus
5 LAT PRAKTYKI W TERAPII LASEROWEJ
DEPIŁACJA ZE SKANEREM - 755 nm
ZAMYKANIE NACZYŃ - 578 nm
USUWANIE PRZEBARWIEŃ - 511 nm
DERMATOLOGIA
KOREKCA ZMARSZCZEK UST I BŁIZN
PEELINGI MEDYCZNE, USUWANIE ROZSTĘPÓW
KROCHIRURGIA
Kraków, Zygmunt Augusta 9
(012) 431-21-81, 431-06-13

KLINIKA MEDYCZNY ESTETYCZNEJ ART KOLAGENA

Kraków, Krakowska 5, Ip.
(012) 429-12-13
Bezoperacyjne odmładzanie cery
→ Eliminujemy: bruzdy nosowo-wargowe,
kurze łapki, zmiany potrądzikowe
→ Powiększamy i modelujemy usta.
→ Rewelacyjny weekend peel, eksfoliacja.
→ Najnowsze leki: Botox, Dysport, Dermalive,
Rewiderm, Restylane, New Fill.
Konsultacja lekarska bezpłatna.

Depilacja LASEROWA

również jasne włosy
certyfikat, opieka lekarza
makijaż permanentny
tataż biologiczny
TIPSY
Kraków, ul. Wielopole 18 B
(012) 423-24-48, 423-24-56

PRZEDŁUŻANIE WŁOSÓW

ZAGĘSZCZANIE
Salon Fryzjerski "GAGA"
"TOMEX" ul. Bieńczycka lok. 117
tel. 0602-114-789

CENTR. KOSMET. - FRYZJ. OODRODZENIE

licencjonowany kosmolog
M. Gajewska-Didiuk
MAKIAŻ PERMANENTNY - laureatka
Mistrzostw Polski
• złuszczenie • usuwanie zmarszczek
• ekskluzywne zabiegi MATIS i inne
• nowoczesny sprzęt • odchudzanie
AGYPTOS • cellulit • fryzjerstwo L'Oreal
• sprzedaż detaliczna L'Oreal, Revlon
Szpital Rydygiera, 647-66-66 w. 744

„LAURENT” salon fryzur

Kraków, ul. Długa 21, tel. 632-41-26
ul. Wielopole 28, tel. 429-22-81
ul. Mackiewiczowa 17 („BILLA”),
tel. 415-41-72 w. 46

METAMORFOZA

SALON ODNOWY BIOLOGICZNEJ

WANDA GEYER

urządzenie TWINSVELT

NOWOŚĆ

działanie walka uciskowego
połączone z masażem ssącym
• likwidacja cellulitu
• drenaż limfatyczny
• depreso masaż

Ponadto oferujemy:
pełny zakres usług kosmetycznych,
makijaż trwały,
bezoperacyjne usuwanie zmarszczek
metodą NEW FILL,
fryzjer, masaż, solarium,
manicure, pedicure,
gabinet laseroterapii
usuwanie rozszerzonych naczyń,
złamion i przebarwień

31-043 KRAKÓW, UL. STOLARSKA 13
Tel. 012 421 91 48, 422 96 39

DER MED Pierwszy w Polsce Gabinet Kosmetyki Laserowej

- usuwanie zbędnego owłosienia jedynym w Polsce laserem diodowym LIGHT SHEER XC
- laserowe usuwanie zmian naczyniowych
- laserowe wygładzanie zmarszczek (fotoodmładzanie)
- usuwanie blizn potrądzikowych oraz przebarwień
- manicure i pedicure
- kosmetyka tradycyjna

Największe doświadczenie !!!
2000 zadowolonych pacjentów. Bezpieczeństwo i skuteczność potwierdzona certyfikatem FDA
Kraków, ul. Floriańska 8
tel. (012) 292 74 65, 431 27 33
www.dermed.pl
(gabinet przeniesiony z pl. Sikorskiego 11)

ROBIMO TO NAJLEPIEJ !

NIESAMOWITA PROMOCJA PRZEDŁUŻANIE WŁOSAMI NATURALNYMI

- komputerowy dobór fryzur
- kosmetyka - tipsy
- DIETA CAMBRIDGE

tel. (012) 41-41-333, 414-23-87

KONTUR

Kraków, ul. Krakowska 5, tel. 012/292-0-474

JEDYNY W KRAKOWIE TRENING AMERYKAŃSKI SLENDER YOU

metoda walki z nadwagą dla pań i panów
polegająca na wykorzystaniu masażu i ćwiczeń, które sprzyja spalaniu tłuszczu, a nie mięśni.

Solarium - turbo-kabina

SALON FRYZJERSKO-KOSMETYCZNY

„MAMY TO CZEGO NIE MAJĄ INNI...”

SZEROKA GAMA USŁUG:

- FRYZJERSKICH
- KOSMETYCZNYCH
- STYLISTYKA PAZNOKCI
- ZAGĘSZCZANIE WŁOSÓW
- SOLARIUM XXI WIEKU

Tel. 429 68 05 Sławkowska 6 (oficyna)

Informatory „Dziennika Polskiego” - codziennie, szybko, skutecznie.

Informator Podręczny

Gastronomia, Noclegi, Wypożyczalnia,
Rozrywka, Tłumaczenia, Sklepy nocne,
Opieka, Sport, Bankomaty,
Parkingi strzeżone, Kurierzy.

Cena 20 zł/moduł*

Odnowa Biologiczna

tylko
20 zł/moduł*

Zapraszamy: gabinety odnowy biologicznej,
gabinety kosmetyczne, salony fryzjerskie,
sauny, solaria i inne

Informator Medyczny

Wizyty domowe, Gabinety,
Stomatologia, Weterynaryjne

Ceny: 35 zł/moduł*, 1 zł/słowo*

PROMOCJA
ogłoszeń WETERYNARYJNYCH
10 zł/moduł*

Sprzedż reklam do informatorów tylko w pakietach dwutygodniowych lub miesięcznych.

Szczegółowe informacje pod nr. tel. 012/619-91-45, fax 012/619-91-84.

* Ceny nie zawierają podatku VAT

Stomatologia

"ABADENT" ekspresowe wykonywanie, naprawa protez. Spokojna 18. 012/632-94-66. 45030/A

BEZBOLESNE, kompleksowe leczenie (protezy bezklamrowe, porcelana, rekonstrukcje, implanty), RTG. Atrakcyjne raty. Józefitów 3/10, 634-43-00.45460/B

CAŁODOBOWA naprawa protez. Szkolne 14/8. /012/643-48-92. 46019/A

CAŁODOBOWA protetyka. Wizyty domowe. 0501-027-037. 46790/A

DOSTAWY naprawy, protezy. Poniedziałek- niedziela 10.00-18.00, Wrocławska 19. /012/632-90-24. 45525/A

EKSPRESOWA naprawa protez. 10.00-18.00, Aleja Słowackiego 50, /012/633-82-50. 40147/A

JERZY Dorożyński, zabiegi w narkozie, protezy natychmiastowe. Ul. Gwieździsta 9 /boczna Kobierzyńskiej/, tel. 413-28-52, 0601-513-056. 45476/A

KAZIMIERZOWSKIE 7, /012/647-02-01, 0501-548-704, dyżur: soboty, niedziele, święta. Bezbolesne usługi stomatologiczne. Rabaty! 42052/A

"KAMA-DENT". Stomatologia, protetyka, protezy (3 dni), renciści -20%. Prądnicka 59, /012/633-14-74. 46808/A

LIBRODENT, 8-20, Librowszczyzna 3, 292-07-72. Pełny zakres usług, rentgen. 45474/B

OS. Kazimierzowskie 30, Wandy 30. /012/647-94-48, pełny zakres usług stomatologicznych. 46903/A

PEŁNY zakres usług- Czerwińskiego 22 (Azory): 637-29-40, 0602-680-557. 45473/B

POGOTOWIE stomatologiczne, pełny zakres leczenia. Mogilska 121. Czynne pon-sob. 8.00-22.00, niedziela 9.00-15.00. /012/413-04-66. 45472/A

PROTEZY, ekspresowe naprawy, dostawianie zębów, os. Boh. Września 1A/3G. 012/645-93-33. 45166/A

STOMATOLOGIA, narkoza, protezy natychmiastowe (raty). Teligi 8/123, tel. 414-12-99, 0605-418-203. 45470/B

"WIE-MAR-DENT"- stomatologia (CARISOLV) protetyka, własne laboratorium. Codziennie 9-19, Stachiewicza 3, Azory. 637-14-41. 45464/A

Rentgen zębów

PANORAMICZNY, punktowy. Gertrudy 8, 8.00-19.00, soboty 9.00-14.00. Najtaniej: 421-92-72. 45357/B

MEDICINA N.Z.O.Z.
ul. Rogozińskiego 12,
tel. (012) 412-24-59, 412-68-20, 412-12-79

CHIRURGIA SZCZĘKOWA
- ZNIECZULENIE MIEJSCOWE I OGÓLNE.
UL. BARSKA 12
TEL. 267-01-55, 269-2945
STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA, PROTETYKA

NAPRAWA PROTEZ
na poczekaniu
• korony, mosty z porcelany.
• **LECZENIE**
PROTEZY W CIĄGU 1 DNIA.
ul. Łokietka 13, tel. 633-97-88, 8⁰⁰-20⁰⁰
ul. Na Błonie 3, tel. 638-69-91, 9⁰⁰-19⁰⁰

MA-DENT
NOWOCZESNA STOMATOLOGIA
• zachowawcza - carisovgel, laser, wybielanie zębów, nowoczesne leczenie kanałowe
• **KORONY PROCERA - NOWOŚĆ!**
• protetyka - protezy natychmiastowe, bezklamrowe, korony i mosty porcelanowe
• ortodoncja • chirurgia - zabiegi w narkozie
RTG - na miejscu
RYNEK DĘBNICKI 13/6 tel. (0-12) 269-13-35

GABINET STOMATOLOGICZNY
OS. DYWIZJONU 303
PAW. 1 TEL. (012) 649-44-66
PN. - PT. 9 - 19, SOB. 9 - 13

• pełny zakres usług stomatologiczno - protetycznych
• ortodoncja
• Rtg zębów
• Wybielanie zębów

EuroDent
CENTRUM DENTYSTYKI
Leczenie zachowawcze, ortodoncja, protetyka, chirurgia, implanty,
konsultacje profesorskie
RTG punktowy i panoramiczny
CARISOLV leczenie bez wiertła
Pl. Biskupi 18, pn.-pt. 8-20, sob. 9-16
tel. 634-58-93, 634-24-09

rok zał. 1991 **Gabinet Stomatologii Estetycznej**
lek. stom. Barbara Borowska-Jachym
♦ korekta kształtu i koloru zęba
♦ korony porcelanowe, chirurgia
os. Teatralne 10 (kino "Świt")
tel. (012) 644-89-01
ORTODONCJA

Dentimed
ul. Rakowicka 1, (róg z ul. Lubicz) tel. 430 37 30
os. Złoty Wiek 77 (Nowa Huta) tel. 649 92 10

■ stomatologia zachowawcza
■ stomatologia estetyczna
■ chirurgia, RTG
■ protetyka - korony, mosty
POLSKO-NIEMIECKIE LABORATORIUM PROTETYCZNE NA MIEJSCU, RATY

rok zał. 1991 **klinitka stomatologii estetycznej**
lek. stom. Barbara Borowska-Jachym
♦ korekta kształtu i koloru zęba ♦ rekonstrukcja złamanych zębów
♦ korony porcelanowe, protezy zatrzaskowe ♦ profilaktyczne leczenie zębów u dzieci ♦ ortodoncja ♦ chirurgia
Kraków, ul. Lubicz 24, tel. (012) 430-34-63
pn. - pt. 9 - 19, sob. 9 - 12

CENTRUM STOMATOLOGII WSPÓŁCZESNEJ
Pełny zakres usług stomatologicznych
Kraków, ul. Wójtowska 3
☎ 631 05 60 pn.-pt. 9 - 21 sobota: 10-18

SPECJALIZACJA PROTETYKA
PORCELANA BEZ METALU NOWOŚĆ!
• rekonstrukcja złamanych zębów
• chirurgia
• implanty i wybielanie zębów
STOMATOLOGIA
Lekarzy stomatologów zapraszamy do współpracy z laboratorium 0501-045-035
ul. D. Pasterza 93 (012) 417-33-84 Pon. - pt. 9.00 - 19.00, sob. 9.00 - 14.00

DENTYSTYKA
• Leczenie bezbolesne
• Chirurgia w narkozie ☎411-56-04
• Protetyka na poczekaniu
• Ortodoncja - RTG
RATY • KARTY PŁATNICZE
ul. Kielecka 7 a, tel. (012) 411-96-13, 411-95-44
os. Kalinowe, tel. (012) 648-11-97
Czynne pn. - pt. 8⁰⁰ - 21⁰⁰, sob. 9⁰⁰ - 14⁰⁰
www.dentystyka.krakow.pl

AGMADENT
STUDIO STOMATOLOGICZNE
PEŁNY ZAKRES USŁUG
PROTETYKA • RENTGEN
WYBIELANIE ZĘBÓW
LECZENIE BEZ WIERTŁA
Dobrego Pasterza 16, pn.-pt. 9-20
tel.412-32-03 sob.9-15

PORADNIA STOMATOLOGICZNA OS. WIDOK, TEL. 638-02-02
ul. Balicka 14 a (od ulicy Na Błonie)
Lekarze specjaliści w zakresie:
- stomatologii zachowawczej
- protetyki
- chirurgii
- ortodoncji
CARISOLVGEL RENTGEN

GLOBUS
PEŁNY ZAKRES USŁUG STOMATOLOGICZNYCH
specjalizacja:
LECZENIE CHOROÓB DZIAŚŁ ORAZ
BLONY ŚLUZOWEJ, JAMY USTNEJ,
WĘGIERSKA 4/1
☎ 656-30-56 8 - 20 pon. - pt. 8 - 14 sob.
www.dentysta.com.pl

STUDIO STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ
dr n. med. Barbara Książkiewicz-Józwiak
Kompleksowe specjalistyczne leczenie stomatologiczne
NOWOŚCI: • leczenie próchnicy bez wiertła • licówki, wkłady, korony, mosty porcelanowe bez metalu • protezy z tytanu, bezklamrowe • **IMPLANTY** - autoryzacja Instytutu Straumann a - Szwajcaria (najmocniejsza integracja z kością) • wzmacnianie i regeneracja tkanek przyzębia i kości • **ORTODONCJA** - dr Anna Widmańska -estetyczne porcelanowe aparaty stałe...
Tel. 633-20-38 Kraków, ul. Batorego 6/2
e-mail: info@studiose.med.pl; www.studiose.med.pl
Informujemy, że Klinika Stomatologii Estetycznej - przy ul. Lubicz nie jest naszą filią

NOWA SIEDZIBA - STARE CENY
FAMA - DENT
Królewska 67a, tel. (012) 637-28-04
♦ stomatologia zachowawcza
♦ protetyka w pełnym zakresie (protezy od 300 zł)
♦ chirurgia
♦ ortodoncja
Czynne: pon. - pt. 8.30 - 20.00 sob. 8.30 - 14.30

PROTEZY
naprawy
ul. Wadówicka 3 (HYDROPOL)
II piętro, pok. 211
czynne: 9 - 19, SOB. 10 - 13
tel. 269 28 70
EXPRESS

STOMATOLOGIA KANALAB
zdjęcia:
• panorama
• cefalografia
• tomografia; transcan
• załoki szczękowe; czółowe
Kraków, Dietla 75/2, 012/429-21-84,
pon.-pt. 8.00 - 20.00,
sob. 8.00 - 14.00

STOMATOLOGIA DZIENNA I NOCNA
w godz. od 9⁰⁰ do 20⁰⁰ i od 21⁰⁰ do 1⁰⁰

■ Stomatologia zachowawcza	■ Leczenie i usuwanie zębów w narkozie	■ Ortodoncja	■ Laser stomatologiczny
■ Protetyka			
■ Chirurgia			

Rynek Podgórski 12 (wejście od ul. Brodzińskiego 2)
tel./fax (012) 423-54-45, 296-20-15

PolDent
Centrum stomatologii
Biernackiego 3 (boczna Kazimierza Wielkiego),
tel. 633-44-42, 632-94-44, czynne od 9⁰⁰ do 21⁰⁰

Stom. zachowawcza
• bezbolesne usuwanie próchnicy laserem
• usuwanie próchnicy żelom Carisolvgel
• rekonstrukcja złamanych zębów
• lakierowanie zębów
• leczenie w narkozie
• usuwanie kamienia ultradźwiękami

Protetyka
• protezy natychmiastowe
• wkłady koronowo-korzeniowe
• protetyka kosmetyczna (porcelana)
• protezy szkieletowe

Chirurgia
• usuwanie zębów w narkozie
• podcinanie wązadełek laserem
• inne zabiegi chirurgiczne

Paradontologia
• kiretaż
• leczenie laserem

RTG - Radiowizjografia

Ortodoncja

Niedziela i święta 9-20

DENT AMERICA
PEŁNY ZAKRES USŁUG
ul. SZCZEPAŃSKI 3 421-89-48 430-21-88 - I p.
ul. SZCZEPAŃSKI 3 421-75-11 421-75-11
WIELICZKA ul. Słowackiego 9 tel. 288 10 74
pn.-pt. 9 - 20
sob. 9 - 14

STOMATOLOGIA KANALAB
RTG
ul. Dietla 75/2, 012/429-21-84,
pon.-pt. 8.00 - 20.00,
sob. 8.00 - 14.00

EXPROM
Kurasia 26 ☎ (012) 266-01-18
PROTEZY BEZ KLAMER METALOWYCH
NAPRAWA, DOSTAWY ZĘBÓW
Pon.-niedz. 8 - 20
SUPEREKSPRES!
Przystępne ceny, miła obsługa, wysoka jakość usług

STOMATOLOGIA VADENT
LECZENIE, PROTEZOWANIE, PORCELANA, REKONSTRUKCJE ZŁAMANYCH ZĘBÓW
LECZENIE LASEREM lub ŻELEM
ul. Szlak 53 (14-20), tel. (012) 423-31-92

STOMATOLOGIA
PEŁNY ZAKRES USŁUG
ul. Lubelska 18
godz. 14⁰⁰ - 21⁰⁰
tel. 632-32-32

ROYAL MEDICAL
CENTRUM STOMATOLOGII
Specjalizacja:
• Stomatologia zachowawcza
• Protetyka
• Implanty
• Chirurgia stomatologiczna

ZAPRASZAMY:
Kraków, ul. Zwierzyniecka 29, II p.,
tel. (012) 431-15-85, tel./fax (012) 431-15-62
czynne: pon. - pt. 9 - 20, sob. 9 - 17

STOMATOLOGIA CAŁODOBOWO
DENTA MED
również w niedziele i święta

PROTETYKA	LECZENIE	BEZBOLESNE	PROTEZY
ORTODONCJA	I USUWANIE	BOROWANIE	MOSTY
RENTGEN	W NARKOZIE	LASEREM	PORCELANOWE
CHIRURGIA	IMPLANTY	ŻELEM	ZATRZASKI

NAPRAWA PROTEZ
Kraków, ul. AUGUSTIAŃSKA 13
(równoległa do ul. Krakowskiej)
tel. (012) 292-33-00, 430-60-76

kowdent
dr n. med. St. Kownacki
Wszelkie usługi stomatologiczne
Nowości:
• bezbolesne znieczulenia komputerowe – system „WAND”
• implantologia – implant w jeden dzień system Branemark i inne
• licówki, mosty i korony Procera – nowość w estetyce
• wybielanie zębów najnowszymi metodami
• likwidacja przebarwień w jeden dzień – technika plazmowa
• mikroskopowa metoda leczenia kanałowego
• leczenie próchnicy bez wiertła: żel, laser
• bezbolesne usuwanie złogów nazębnych
• sterowana regeneracja tkanki kostnej

ul. DIETLA 85/1, tel. 422-41-41, 431-27-70, pon.–pt. 8-21, sob. 8-14
ul. DIETLA 75/2, tel. 429, 21, 84, 429-24-06, pon.–pt. 8-21

Kalendarzyk sportowy

I liga: Wisła - KSZO Ostrowiec Świętorzyski (n. 16)

III liga: Niedźwiedź - Lewart Lubartów (n. 16), Proszowianka - Unia Tarnów (n. 16)

IV liga: Garbarnia - MKS Trzebinia-Siersza (s. 11), Skawinka - Kalwarianka (s. 15), Clepardia - Beskidy Andrychów (s. 16), Garbarz Zembrzyce - Pogoń Miechów (s. 16), Wieczysta - Fablok Chrzanów (s. 16), Wisła II - Karpaty Siepraw (n. 11, stadion Wieczystej), Dalin Myślenice - Orzeł Piaski Wielkie (n. 16)

V liga Kraków: Borek - Gdovia (s. 16), Hutnik II - Wawel (s. 16), Tramwaj - Cracovia II (s. 16), Bieżanowianka - Kmita Zabierzów (s. 16), Prądniczanka - Puszcz (s. 16), Garbarnia II - Iskra Krzęcin (n. 11), Skalanica - Prokocim (n. 16), Pogoń Skotniki - Zwierzyniecki (n. 16)

Klasa A Kraków, grupa I: Stomniczanka - Sokół Kocmyrzów (s. 16), Grębałowianka - Victoria Krak Gamma (s. 16), Zieleniczanka - Kosynierzy Łuczyce (s. 16, boisko Tonianki), Grzegorzki - Płaszowianka (s. 16), Wanda Nowa Huta - Radziszowianka (s. 16.30), Dąbski - Liszczanka (n. 11), Wisła Rząska - Niegoszowianka (n. 16); **grupa II:** Podgórze - Czarni Staniątki (s. 16), Wiślanica Grabie - Złomex Branice (n. 14), Nadwiślan - Nowe Brzesko - Dąb Zabierzów Bocheński (n. 16), Wolni Kłaj - Partyzant Dojazdów (n. 16), Wisła Niepołomice - Piłkarz Podłęże (n. 16), Rożnowa - Węgrzanka Węgrze Wielkie (n. 16), Śledziejowice - Strażak Korkotów (n. 16); **grupa III:** Nadwiślan - Armatura (s. 16), Orzeł II Piaski Wielkie - Zielonka Wrzawice (s. 16), Wiślanie Jaśkowice - Gościbia Sułkowice (s. 16), Opatkowianka - Grodzisko Raciechowice (s. 16), Krakus Swoszowice - Orzeł Myślenice (n. 15), Raba Dobczyce - Pćimianka (n. 16), Pasternik Ochojno - Skalik Trzemeszka (n. 16)

Małopolska liga juniorów: Wisła - Dunajec Nowy Sącz (s. 11, stadion Skawinki), Hutnik - Wawel (s. 11), Krakus Nowa Huta - Unia Tarnów (s. 11), UMKS Olimpic - Sandecja (s. 11, stadion Bronowianki), Garbarnia - BKS Bochnia (s. 16), Dunajec Zakliczyn - Cracovia (s. 16)

KAJAKARSTWO
Międzywojewódzkie mistrzostwa młodzików, przystań Yacht Clubu (osiedle Mogiła, s. 11.30)

KOSZYKÓWKA
Turniej młodzików z okazji 95-lecia Wisły z udziałem Unii Tarnów, KS Piaseczno, Kaspro-wiczanki Ostrów Wlkp., Rembudu Zabrze, Wisły I i Wisły II Kraków (hala Wisły, s. 10, n. 10)

Międzynarodowy turniej kadetek z udziałem Elity Wołomin, Centrum Basket Koszyce, MOS Wrocław, Jedyńki Łódź, Rolesski Tarnów, Kaspro-wiczanki Ostrów Wlkp., Olimpii Poznań i Wisły (hala Wisły, s. 14, n. 14)

LEKKOATLETYKA
Mistrzostwa II ligi, stadion Wawelu (s. 10.30) (PAN)

Lato z TKKF

Sobota: Instruktaż kultury-styczny dla dziewcząt i kobiet, ul. Stachiewicza 47, godz. 11.30-14; Turniej szachowy o Puchar Jesieni, ul. Pilotów 62, godz. 16.30.

Niedziela. Otwarte mistrzostwa Myślenic w badmintonie mężczyzn i kobiet, sala SP 3, ul. Pardyaka, godz. 11.30; Turniej piłkarski drużyn sześciuosobowych na boisku KS Raba w Dobczycach, godz. 14. (PAN)

Koszykarze Korony przed sezonem

Spokojnie utrzymać się

Dziś i jutro odbędą się pierwsze spotkania o mistrzostwo koszykarskiej II ligi. Po raz pierwszy od 4 lat wezmą w niej udział koszykarze krakowskiej Korony, którzy w minionym sezonie wywalczyli awans. Oprócz Korony z województwa małopolskiego w II lidze grać będzie także Glimar Gorlice.

Aby wystąpić w II lidze, koszykarzom Korony nie wystarczyło wygranie rozgrywek małopolskiej III ligi; następnie musieli przejść przez trzy stopnie barażu, bo w związku z reformą rozgrywek do II ligi awansowały tylko 2 drużyny z trzecich lig z całej Polski. Mimo to krakowianie dopięli swego i po zwycięstwie w finałowym turnieju barażowym wywalczyli awans. Zaraz po sukcesie nastąpiło budowanie drużyny, która mogłaby sprostać drugoligowemu wymaganiom. Udało się zatrzymać w klubie liderów zespołu oraz pozyskać 3 nowych zawodników: Marcina Kękusa z Wisły Euronit, Przemysław Bilińskiego ze Stali Stalowa Wola i Grzegorza Kordasa ze Znicza Jarosław. Ten pierwszy nie zmieścił się w kadrze I-ligowej Wisły i przeszedł do Korony bez odstępnego, natomiast dwaj pozostali rozpoczęli w Krakowie studia i także bez specjalnych opłat ich macierzyste kluby zgodziły się na wypożyczenia.

- Jestem zadowolony ze wzmocnień - mówi trener drużyny **Andrzej Dudek**. - Klubu nie stać było na transfery, tymcza-

sem bez tego udało się nam wydanie wzmocnić skład. Wzrostowo drużyna prezentuje się dobrze i wydaje mi się, że powinniśmy bez kłopotów utrzymać się w lidze, co jest naszym nadrzędnym celem. Wiem, że inne zespoły także wzmacniają składy, ale uważam, że Korona także dysponuje dobrą drużyną. Jedno, co odróżnia nas od reszty drużyn, to fakt, że gramy na amatorskich zasa-

dach. Wydawało się, że po awansie do rozgrywek szczebla centralnego ktoś zgodzi się wesprzeć finansowo drużynę, ale do tej pory nikt się nie pojawił. Cały koszt utrzymania spoczywa na barkach klubu, którego nie stać na wiele. Na szczęście atmosfera w zespole jest bardzo dobra i postaramy się nie zawieść oczekiwani kibiców.

(PAN)

Kadra zespołu

Prezes - Jerzy Berezowski. Trener - Andrzej Dudek. Kierownik zespołu - Jerzy Bednarski.

Rozgrywający

Szymon Kunc	1980	192	wychowanek
Paweł Szczepaniec	1982	181	wychowanek
Grzegorz Kordas	1982	190	Znicz Jarosław
Arkadiusz Ozimek	1982	190	Stal Stalowa Wola

Skrzydłowi

Grzegorz Zajac	1980	194	Spetech Bielsko
Marek Hajduk	1980	196	Górniki Wieliczka
Tomasz Serafin	1982	192	wychowanek
Marcin Studnicki	1982	191	wychowanek
Bartosz Gorczyca	1982	204	Hutnik Kraków
Jakub Boczarski	1983	198	wychowanek
Grzegorz Dudzik	1984	188	wychowanek
Marcin Kękuś	1976	200	Wisła Kraków
Paweł Wronicz	1982	190	wychowanek

Środkowi

Przemysław Biliński	1982	200	Stal Stalowa Wola
Andrzej Baron	1968	205	Glimar Gorlice
Robert Pyła	1973	198	Wisła Kraków

Przybyli: Przemysław Biliński, Grzegorz Kordas, Marcin Kękuś, kierownik Jerzy Bednarski z Hutnika. **Nikt nie ubył.**

Poszczególne rubryki: imię i nazwisko zawodnika, rok urodzenia, wzrost i poprzedni klub. (PAN)

Stoją od lewej: Jerzy Bednarski (kierownik zespołu), Paweł Wronicz, Andrzej Baron, Robert Pyła, Marcin Kękuś, Przemysław Biliński, Marek Hajduk, Tomasz Serafin, Andrzej Dudek (trener). Kłęczą od lewej: Grzegorz Zajac, Szymon Kunc, Arkadiusz Ozimek, Grzegorz Kordas. Fot. Wacław Klag

Daniec i spółka wygrali w stolicy

Rewanż w... Melbourne?

W Warszawie odbył się mecz tenisa ziemnego, w którym krakowscy aktorzy niespodziewanie pokonali swoich kolegów ze stolicy 6-5.

Krakowska ekipa grała w składzie: Alosza Awdiejew, Piotr Cyrwus, Marcin Daniec, Jerzy Fedorowicz, Tadeusz Huk, Robert Lubera, Leszek Piskorz, Wojciech Skibiński i Krzysztof Stawowy. Ich przeciwnikami byli Tadeusz Borowski, Jan Englert, Piotr Gąsowski, Tomasz Gęsikowski, Robert Rozmus, Tomasz Stockinger, Karol Strasburger i Janusz Zaorski.

Wielkim wzmocnieniem krakowskiej ekipy okazał się Daniec, który najpierw pokonał Zaor-

skiego 6-2, 6-2, a potem w deblu ze Stawowym wygrali z Borowskim i Zaorskim 6-0, 2-1 (krecz). W najbliższym pojedynku Stawowy pokonał Rozmusa 6-4, 2-6, 6-3. W decydującym meczu Fedorowicz i Lubera wygrali z Englertem i Gęsikowskim 6-3, 7-6.

Być może kolejny mecz obu ekip odbędzie się w... Melbourne podczas styczniowego turnieju wielkoszlemowego Australian Open. Tak przynajmniej obiecuje sponsorzy. Krakowianie - zachęteni niespodziewaną wygraną i tak atrakcyjną ofertą - zapowiedzieli, że będą teraz regularnie ćwiczyć pod okiem trenera Macieja Aleksandrowicza. (FIL)

V-ligowcy w ocenie „Dziennika”

45 - Żyła (Pogoń); 40 - Sarga (Iskra); 38 - Chrościel (Bieżanowianka), T. Woźniak (Borek), Szymski (Tramwaj), Czyżyk (Wawel); 37 - Bojko (Bieżanow.), Ł. Lelek (Iskra), Dziedzic (Pogoń), Jałocha, Strojek (Puszcz); 36 - Pachota, Zalas (Bieżanow.), Pachacz, K. Grudzień (Borek),

Ożóg (Iskra), Zajac (Pogoń), Myślewski (Puszcz); 35 - Cwikliński, Stowiński (Bieżanow.), Bała, Maniecki (Borek), Pawlik (Prądniczanka), Mielec (Prokocim).

Strzelcy

5 - Żyła (Pogoń); 4 - Czyżyk (Wawel), Sarga (Iskra), Błoiński

(Puszcz), Seremak (Kmita), Zajac (Pogoń), Chrościel (Bieżanowianka), Jałocha (Puszcz), Pasternak (Cracovia II); 3 - Wesołowski (Zwierzyniecki), Strojek (Puszcz), Ł. Lelek (Iskra), Gilski (Zwierzyniecki), Bystron (Tramwaj), Wronski (Bieżanowianka), Bała (Borek). (BL,PAN)

Firmy udzielające rabatów członkom Klubu Stałego Czytelnika „Dziennika Polskiego”.

Robert Korzeniowski Sport zaprasza do swojego sklepu. Oferujemy nowe kolekcje: Reebok, Adidas, Asics, Salomon. Plecak, szpiwory, kurtki, łyżworolki. Od nas nie wyjdiesz niezadowolony. Zapraszamy ul. D.Pasterza 126 (Park Wodny). **Rabat 5%.**

Margot sklep firmowy OXA (ul. Floriańska 20). Moda damska - krótkie serie, włoskie unikatowe tkaniny, perfekcja wykonania, bieżące trendy. **Rabat 5%.**

Ubiory dla pań puszystych - sklep „Kobieta Rubensa” (ul. Miodowa 22 - k. synagogi, tel. 429-68-88 zaprasza od pn. do pt. 10-18, sob. 10-14). Oferuje: ubiory wizytowe i codzienne, suknie, garsonki, kostiumy, bluzki, spodnie, spodnie w rozmiarach 44-56. **Rabat 10%.**

Laboratorium Fotograficzne EMPIK Kodak Express (Rynek Gł. 46, tel. 430-26-82). Wywoływanie filmów oraz wykonywanie odbitek 10 x 15 i 15 x 20 cm, sprzedaż artykułów fotograficznych, salon sprzedaży prasy krajowej i zagranicznej. **Rabat 15%.**

ROJ-PRINT (ul. Mikołajska 9, tel. 421-91-33). Wydruki zaproszeń, wizytówek, druk A-4, offset, metal-druk. **Rabat 10%.**

Pizzeria Drink-Bar „Dom Pizzy” (ul. Kremerowska 16). Jedną z najlepszych i najtańszych pizzerii, grill-bar, bar sałatkowy, drink-bar. Liczne promocje, specjalne ceny dla studentów. **Rabat 10%.**

Pub Winiarnia IMPRESJA (ul. Podbrzezie 2 na Kazimierzu, tel. 431-19-15) zaprasza od godz. 14.00. Polecamy kilkadziesiąt rodzajów win z całego, piwo, drinki, przekąski: półmiski serów, fondue, tosty i inne. Ciepłe, kawowe wnętrza z sofami, idealne na popołudnia i wieczory. **Rabat 10%.**

Studio Urody „Irys” (pl. Matejki 8/15, tel. 422-87-80). Zabiegi odczulająco-wyciszające skórę, szokowe kuracje liftujące, odmładzanie skóry przy pomocy retinolu i cytokinów, zamykanie naczyń krwionośnych, elektronoterapia. **Rabat 10%.**

Fitness Club Body-Hit (ul. Kazimierza Wielkiego 117, tel. 636-35-35). Zaprasza na zajęcia z gimnastyki francuskiej, aerobiku, hi/low, canaletticus, stretchingu, BPU. Solarium, kameralna siłownia, szatnia, natryski. **Rabat 20%.**

Euro Fitness Club (pl. Biskupi 18, tel. 633-01-13). Zaprasza po pn. do pt. w godz. 8-22 w Klubu Stałego Czytelnika.

KLUB STAŁEGO CZYTELNIKA „DZIENNIKA POLSKIEGO” znajduje się w KRAKOWIE przy ul. Wielopole 1. Kod pocztowy 31-072 Kraków. Nasz telefon: 61-99-300. Przyjmujemy od poniedziałku do piątku w godz. 10.00-18.00.

SOBOTA

FORMULARZ ZGŁOSZENIA Wypełniają osoby, które po raz pierwszy przystępują do klubu.

Nr karty wypełnia pracownik KSC

nazwisko

imię

rok urodzenia

dokładny adres

miejsce

kod pocztowy

Oświadczam, iż wyrażam zgodę na umieszczenie moich danych osobowych w bazie danych Wydawnictwa Jagiellonia SA z siedzibą w Krakowie, ul. Wielopole 1, oraz na ich przetwarzanie dla potrzeb marketingowych i statystycznych zgodnie z treścią Ustawy z dnia 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych. Podanie danych osobowych ma charakter dobrowolny i przysługuje prawo wglądu do tych danych jak, również możliwość ich poprawiania.

(czytelny podpis)

Formularz zgłoszenia należy dostarczyć wraz z 20 winiętami „Dziennika Polskiego”

sob. i niedz. 9-16. Prowadzi: aerobik, step reebok, slimnastyk, kangoorobic, jogę, siłownię, solarium, masaże. **Rabat 10%.**

FEMINA studio gimnastyczne, GABINET KOSMETYCZNY (ul. Dietla 45, tel. 421-81-03) proponuje: slide reebok, aerobik low-impact, hi/low, salsa, combo, step reebok I, II i power, gimnastykę francuską, BPU, funky, future dance, kursy instruktorów fitness. **Rabat 10%.**

Gabinet Odnowy Biologicznej „Sun Life” (ul. Włoczków 6 kl. III, tel. 422-78-87). Oferuje: skuteczne odchudzanie metodą drenażu limfatycznego, wyszczuplanie nóg i talii, niwelowanie cellulitisu, solarium, świecowanie uszu. **Rabat 10%.**

Okulary J. Badocha (ul. Cieszyńska 12, tel. 632-71-37). Specjalność: superlekkie okulary bezobwódkowe, oprawy tytanowe. Okulary korekcyjne i przeciwsłoneczne. **Rabat 10%.**

Gabinet Stomatologiczny (ul. Mikołajska 9/7, rejestracja tel. 429-10-27, 0602-45-55-16). Oferujemy zabiegi w zakresie stomatologii zachowawczej, estetycznej, protetyki, stomatologii dziecięcej oraz chirurgii stomatologicznej. **Rabat 15%.**

Ośrodek Szkolenia Kierowców „the Best Driver” (pawilon przy ul. Kocmyrzkowskiej 1 p., tel. 649-06-46). Szkolenie w zakresie kat. A i B, jazdy doszkalać na pojazdach Punto II, Nissan Micra, Yamaha. Plac manewrowy, badania lekarskie, atrakcyjne ceny: kat. A - 350 zł, kat. B - 620 zł. **Rabat 5%.**

Dance Club Szklarnia (Bolechowice, ul. Winnica 17). Każda sobota, godz. 21.00, wspólna zabawa, muzyka, światła, niepowtarzalna atmosfera. Atrakcyjne ceny. Promocje. Możliwość wynajęcia sali. Dla posiadaczy kart Klubu Stałego Czytelnika **20% rabatu** za wstęp.

Szanowni Państwo! Informujemy, że wszystkie karty wydane w VI edycji Klubu Stałego Czytelnika zachowują swoją ważność. Certyfikaty stają się nieważne.

Czytelnicy, którzy chcą zapisać się do Klubu po raz pierwszy, powinni zebrać 20 winiet (logo Dziennika wraz z datą i nakładem) z jednego miesiąca, każda winieta musi być z innego dnia. Odcinki należy przysłać lub przesłać pocztą do siedziby Klubu przy ul. Wielopole 1 wraz z wypełnionym formularzem zgłoszenia.

Zestaw winiet należy dostarczyć do 10. dnia następnego miesiąca. Zestaw 20 winiet gwarantuje otrzymanie Karty Klubu Stałego Czytelnika.

UWAGA! W związku z rezygnacją z comiesięcznych losowań, na rzecz większej ilości konkursów, każdy Klubowicz może posiadać tylko jeden numer, który jest numerem karty klubowej.